

Vaaraan by Bhai Gurdaas

Vaar 1

ਨਮਸਕਾਰ ਗੁਰਦੇਵ ਕੇ ਸਤਨਾਮੁ ਜਿਸ ਮੰਡ੍ਰ ਸੁਣਾਯਾ॥ (1-1-1)
ਭਵਜਲ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢਕੇ ਮੁਕਤਿ ਪਦਾਰਥ ਮਾਂਹਿ ਸਮਾਯਾ॥ (1-1-2)
ਜਨਮ ਮਰਨ ਭਉ ਕੱਟਿਆ ਸੰਸਾ ਰੋਗ ਵਿਜੋਗ ਮਿਟਾਯਾ॥ (1-1-3)
ਸੰਸਾ ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਹੈ ਜਨਮ ਮਰਨ ਵਿਚ ਦੁਖ ਸਬਾਯਾ॥ (1-1-4)
ਜਸਦੰਡ ਸਿਰੋਂ ਨ ਉਤਰੈ ਸਾਕਤ ਦੁਰਜਨ ਜਨਮ ਗਵਾਯਾ॥ (1-1-5)
ਚਰਨ ਗਹੇ ਗੁਰਦੇਵ ਕੇ ਸਤਿ ਸਬਦ ਦੇ ਮੁਕਤਿ ਕਰਾਯਾ॥ (1-1-6)
ਭਾਇ ਭਗਤ ਗੁਰਪੁਰਬ ਕਰ ਨਾਮ ਦਾਨ ਇਸ਼ਨਾਨ ਦਿੜਾਯਾ॥ (1-1-7)
ਜੇਹਾ ਬੀਉ ਤੇਹਾ ਫਲ ਪਾਯਾ ॥੧॥ (1-1-8)

ਪ੍ਰਥਮੈਂ ਸਾਸ ਨ ਮਾਸ ਸਨ ਅੰਧ ਧੁੰਦ ਕਛ ਖਬਰ ਨ ਪਾਈ॥ (1-2-1)
ਰਕਤ ਬਿੰਦ ਕੀ ਦੇਹ ਰਚ ਪਾਂਚ ਤਤ ਕੀ ਜੜਤ ਜੜਾਈ॥ (1-2-2)
ਪਉਣ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰੋ ਚੌਥੀ ਧਰਤੀ ਸੰਗ ਮਿਲਾਈ॥ (1-2-3)
ਪੰਚ ਵਿਚ ਆਕਾਸ ਕਰ ਕਰਤਾ ਛਟਮ ਅਦਿਸ਼ ਸਮਾਈ॥ (1-2-4)
ਪੰਚ ਤੱਤ ਪਚੀਸ ਗੁਣ ਸ਼੍ਵੰ ਮਿੜ ਮਿਲ ਦੇਹ ਬਣਾਈ॥ (1-2-5)
ਖਾਣੀ ਬਾਣੀ ਚਲਿਤ ਕਰ ਆਵਾਗਉਣ ਚਰਿਤ ਦਿਖਾਈ॥ (1-2-6)
ਚੌਰਾਸੀਹ ਲੱਖ ਜੋਨ ਉਪਾਈ ॥੨॥ (1-2-7)

ਚੌਰਾਸੀਹ ਲੱਖ ਜੋਨ ਵਿਚ ਉਤਮ ਜਨਮ ਸੁ ਮਾਣਸ ਦੇਹੀ॥ (1-3-1)
ਅਖੀ ਵੇਖਨ ਕਰਨ ਸੁਨਣ ਮੁਖ ਸੁਭ ਬੋਲਨ ਬਚਨ ਸਨੇਹੀ॥ (1-3-2)
ਹਥੀਂ ਕਾਰ ਕਮਾਵਨੀ ਪੈਰੀ ਚਲ ਸਤਿਸੰਗ ਮਿਲੇਹੀ॥ (1-3-3)
ਕਿਰਤ ਵਿਰਤ ਕਰ ਧਰਮ ਦੀ ਖੱਟ ਖਵਾਲਨ ਕਾਰ ਕਰੇਹੀ॥ (1-3-4)
ਗੁਰਮੁਖ ਜਨਮ ਸਕਾਰਥਾ ਗੁਰਬਾਣੀ ਪੜ੍ਹ ਸਮਝ ਸਨੇਹੀ॥ (1-3-5)
ਗੁਰ ਭਾਈ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰ ਚਰਨਾਮ੍ਰਿਤ ਲੈ ਮੁਖ ਪਿਵੇਹੀ॥ (1-3-6)
ਪੈਰੀ ਪਵਨ ਨ ਛੋਡੀਐ ਕਲੀ ਕਾਲ ਰਹਿਰਾਸ ਕਰੇਹੀ॥ (1-3-7)
ਆਪ ਤਰੇ ਗੁਰ ਸਿਖ ਤਰੇਹੀ ॥੩॥ (1-3-8)

ਓਅੰਕਾਰ ਆਕਾਰ ਕਰ ਏਕ ਕਵਾਉ ਪਸਾਉ ਪਸਾਰਾ॥ (1-4-1)
ਪੰਚ ਤੱਤ ਪਰਵਾਨ ਕਰ ਘਟ ਘਟ ਅੰਦਰ ਤ੍ਰਿਭਵਨ ਸਾਰਾ॥ (1-4-2)
ਕਾਦਰ ਕਿਨੇ ਨ ਲਖਿਆ ਕੁਦਰਤ ਸਾਜ ਕੀਆ ਅਵਤਾਰਾ॥ (1-4-3)
ਇਕਦੂ ਕੁਦਰਤ ਲੱਖ ਕਰ ਲੱਖ ਬਿਅੰਤ ਅਸੰਖ ਅਪਾਰਾ॥ (1-4-4)
ਰੋਮ ਰੈਮ ਵਿਚ ਰਖਿਓਨ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਕਰੋੜ ਸ਼ੁਮਾਰਾ॥ (1-4-5)
ਇਕਸ ਇਕਸ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਵਿਚ ਦਸ ਦਸ ਕਰ ਔਤਾਰ ਉਤਾਰਾ॥ (1-4-6)
ਕੇਤੇ ਬੇਦ ਬਿਆਸ ਕਰ ਕਈ ਕਤੇਬ ਮਹੰਮਦ ਯਾਰਾ॥ (1-4-7)
ਕੁਦਰਤ ਇਕ ਏਤਾ ਪਾਸਾਰਾ ॥੪॥ (1-4-8)

ਚਾਰ ਚੁਗ ਕਰ ਬਾਪਣਾ ਸਤਿਜੁਗ ਤ੍ਰੇਤਾ ਦੁਆਪੁਰ ਸਾਜੇ॥ (1-5-1)
ਚੌਥਾ ਕਲਜੁਗ ਬਾਪਿਆ ਚਾਰ ਵਰਨ ਚਾਰੋਂ ਕੇ ਰਾਜੇ॥ (1-5-2)

ਬਹਮਣ ਛੜੀ ਵੈਸ਼ ਸੂਦ੍ਰ ਜੁਗ ਜੁਗ ਏਕੋ ਵਰਨ ਬਿਰਾਜੇ॥ (1-5-3)

ਸਤਿਜੁਗ ਹੰਸ ਅਉਤਾਰ ਧਰ ਸੋਹੰਬ੍ਰਹਮ ਨ ਦੂਜਾ ਪਾਜੇ॥ (1-5-4)

ਏਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਵਖਾਣੀਐ ਮੋਹ ਮਾਇਆ ਤੇ ਬੇਮੁਹਤਾਜੇ॥ (1-5-5)

ਕਰਨ ਤਪੱਸਯਾ ਬਨ ਵਿਖੇ ਵਖਤ ਗੁਜਾਰਨ ਪਿੰਨੀ ਸਾਗੇ॥ (1-5-6)

ਲਖ ਵਰਿਆਂ ਦੀ ਆਰਜਾ ਕੋਠੇ ਕੋਟ ਨ ਮੰਦਰ ਸਾਜੇ॥ (1-5-7)

ਇਕ ਬਿਨਸੇ ਇਕ ਅਸਥਿਰ ਗਾਜੇ ॥੫॥ (1-5-8)

ਤ੍ਰੇਤੇ ਛੱਡੀ ਰੂਪ ਧਰ ਸੂਰਜ ਬੰਸੀ ਬਡ ਅਵਤਾਰਾ॥ (1-6-1)

ਨਉਂ ਹਿਸੇ ਗਈ ਆਰਜਾ ਮਾਯਾ ਮੋਹ ਅਹੰਕਾਰ ਪਸਾਰਾ॥ (1-6-2)

ਦੁਆਪੁਰ ਜਾਦਵ ਵੇਸ ਕਰ ਜੁਗ ਜੁਗ ਅਉਧ ਘਟੈ ਆਚਾਰਾ॥ (1-6-3)

ਰਿਗਬੇਦ ਮਹਿੰ ਬ੍ਰਹਮਕ੍ਰਿਤ ਪੂਰਬ ਮੁਖ ਸੁਭ ਕਰਮ ਬਿਚਾਰਾ॥ (1-6-5)

ਖੜੀ ਥਾਪੇ ਜੁਜਰ ਵੇਦ ਦਖਣ ਮੁਖ ਬਹੁ ਦਾਨ ਦਾਤਾਰਾ॥ (1-6-5)

ਵੈਸੋਂ ਥਾਪਿਆ ਸਿਆਮ ਵੇਦ ਪਛਮ ਮੁਖ ਕਰ ਸੀਸ ਨਿਵਾਰਾ॥ (1-6-6)

ਰਿਗ ਨੀਲੰਬਰ ਜੁਜਰ ਪੀਤ ਸਵੇਤੰਬਰ ਕਰ ਸਿਆਮ ਸੁਧਾਰਾ॥ (1-6-7)

ਤ੍ਰਿਹੁ ਜੁਗੀਂ ਤੈ ਧਰਮ ਉਚਾਰਾ ॥੬॥ (1-6-8)

ਕਲਿਜੁਗ ਚੌਥਾ ਥਾਪਿਆ ਸੂਦ੍ਰ ਬਿਰਤ ਜੁਗ ਮਹਿ ਵਰਤਾਈ॥ (1-7-1)

ਕਰਮ ਸੁ ਰਿਗ ਜੁਜਰ ਸਿਆਮਦੇ ਕਰੇ ਜਗਤ ਰਿਦ ਬਹੁ ਸੁਕਚਾਈ॥ (1-7-2)

ਮਾਯਾ ਮੋਹੀ ਮੇਦਨੀ ਕਲਿ ਕਲ ਵਾਲੀ ਸਭ ਭਰਮਾਈ॥ (1-7-3)

ਉਠੀ ਗਲਾਨ ਜਗਤ ਵਿਚ ਹਉਮੈ ਅੰਦਰ ਜਲੇ ਲੁਕਾਈ॥ (1-7-4)

ਕੋਈ ਨ ਕਿਸੇ ਪੂਜਦਾ ਉਚ ਨੀਚ ਸਭ ਗਤਿ ਬਿਸਰਾਈ॥ (1-7-5)

ਭਏ ਬਿਅਦਲੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਕਲਿਕਾਤੀ ਉਮਰਾਵ ਕਸਾਈ॥ (1-7-6)

ਰਹਿਆ ਤਪਾਵਸ ਤ੍ਰਿਹੁ ਜੁਗੀ ਚੌਥੇ ਜੁਗ ਜੋ ਦੇਇ ਸੁ ਪਾਈ॥ (1-7-7)

ਕਰਮ ਭ੍ਰਾਸਟ ਸਭ ਭਈ ਲੁਕਾਈ ॥੭॥ (1-7-8)

ਚਹੁੰ ਬੇਦਾਂ ਕੇ ਧਰਮ ਮਥ ਖਟ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਮਥ ਰਿਖੀ ਸੁਨਾਵੈ॥ (1-8-1)

ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕ ਸਨਕਾਦਿਕਾ ਜਿਉ ਤਿਹ ਕਹਾ ਤਿਵੇਂ ਜੁਗ ਗਾਵੈ॥ (1-8-2)

ਗਾਵਨ ਪੜਨ ਬਿਚਾਰ ਬਹੁ ਕੋਟਿ ਮਧੇ ਵਿਰਲਾ ਗਤਿ ਪਾਵੈ॥ (1-8-3)

ਇਹ ਅਚਰਜ ਮਨ ਆਂਵਦੀ ਪੜ੍ਹਤ ਗੁੜ੍ਹਤ ਕਛ ਭੇਦ ਨ ਆਵੈ॥ (1-8-4)

ਜੁਗ ਜੁਗ ਏਕੋ ਵਰਨ ਹੈ ਕਲਜੁਗ ਕਿਵੇਂ ਬਹੁਤ ਦਿਖਲਾਵੈ॥ (1-8-5)

ਜੰਦ੍ਰੇ ਵਜੇ ਤ੍ਰਿਹੁ ਜੁਗੀਂ ਕਥ ਪੜ੍ਹ ਰਹੈ ਭਰਮ ਨਹਿੰ ਜਾਵੈ॥ (1-8-6)

ਜਿਉਂ ਕਰ ਕਥਿਆ ਚਾਰ ਵੇਦ ਖਟ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਸੰਗ ਸਾਂਖ ਸੁਣਾਵੈ॥ (1-8-7)

ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਸਬ ਮਤ ਗਾਵੈ ॥੮॥ (1-8-8)

ਗੋਤਮ ਤਪੇ ਬਿਚਾਰ ਕੈ ਰਿਗ ਵੇਦ ਕੀ ਕਥਾ ਸੁਣਾਈ॥ (1-9-1)

ਨਿਆਇ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਕੋ ਮਥ ਕਰ ਸਭ ਬਿਧ ਕਰਤੇ ਹੱਥ ਜਣਾਈ॥ (1-9-2)

ਸਬ ਕੁਝ ਕਰਤੇ ਵਸ ਹੈ ਹੋਰ ਬਾਤ ਵਿਚ ਚਲੇ ਨ ਕਾਈ॥ (1-9-3)

ਦੁਹੀਂ ਸਿਰੀਂ ਕਰਤਾਰ ਹੈ ਆਪ ਨਿਆਰਾ ਕਰ ਦਿਖਲਾਈ॥ (1-9-4)

ਕਰਤਾ ਕਿਨੈ ਨ ਦੇਖਿਆ ਕੁਦਰਤ ਅੰਦਰ ਭਰਮ ਭੁਲਾਈ॥ (1-9-5)

ਸੋਹੰ ਬ੍ਰਹਮ ਛਪਾਇਕੈ ਪੜਦਾ ਭਰਮ ਕਤਾਰ ਸੁਣਾਈ॥ (1-9-6)

ਰਿਗ ਕਹੈ ਸੁਣ ਗੁਰਮੁਖਹੁ ਆਪੇ ਆਪ ਨ ਦੂਜੀ ਰਾਈ॥ (1-9-7)

ਸਤਿਗੁਰੂ ਬਿਨਾਂ ਨ ਸੋਝੀ ਪਾਈ ॥੯॥ (1-9-8)

ਫਿਰ ਜੈਮਨ ਰਿਖ ਬੋਲਿਆ ਜੁਜਰਵੇਦ ਮਥ ਕਥਾ ਸੁਣਾਵੈ ॥ (1-10-1)
 ਕਰਮਾਂ ਉਤੇ ਨਿਬੜੇ ਦੇਹੀ ਮੱਧ ਕਰੇ ਸੋ ਪਾਵੈ ॥ (1-10-2)
 ਥਾਪਸਿ ਕਰਮ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਕਰਮ ਵਾਸ ਕਰ ਆਵੈ ਜਾਵੈ ॥ (1-10-3)
 ਸਹਸਾ ਮਨਹੁ ਨ ਚੁਕਈ ਕਰਮਾਂ ਅੰਦਰ ਭਰਮ ਭੁਲਾਵੈ ॥ (1-10-4)
 ਭਰਮ ਵਰੱਤਣ ਜਗਤ ਕੀ ਇਕੋ ਮਾਯਾ ਬ੍ਰਹਮ ਕਹਾਵੈ ॥ (1-10-5)
 ਜੁਜਰ ਵੇਦ ਕੌ ਮਥਨ ਕਰ ਤੱਤ ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਚ ਭਰਮ ਭੁਲਾਵੈ ॥ (1-10-6)
 ਕਰਮ ਦਿੜਾਇ ਜਗਤ ਵਿਚ ਕਰਮ ਬੰਧ ਕਰ ਆਵੈ ਜਾਵੈ ॥ (1-10-7)
 ਸਤਿਗੁਰ ਬਿਨਾ ਨ ਸਹਸਾ ਜਾਵੈ ॥ ੧੦ ॥ (1-10-8)

ਸਿਆਮ ਵੇਦ ਕਉ ਸੋਧ ਕਰ ਮਥ ਵੇਦਾਂਤ ਬਿਆਸ ਸੁਣਾਯਾ ॥ (1-11-1)
 ਕਥਨੀ ਬਦਨੀ ਬਾਹਿਰਾ ਆਪੇ ਆਪਨ ਬ੍ਰਹਮ ਜਣਾਯਾ ॥ (1-11-2)
 ਨਦਰੀ ਕਿਸੇ ਨ ਲਿਆਵਈ ਹਉਮੈਂ ਅੰਦਰ ਭਰਮ ਭੁਲਾਯਾ ॥ (1-11-3)
 ਆਪ ਪੁਜਾਇ ਜਗਤ ਵਿਚ ਭਾਉ ਭਗਤ ਦਾ ਮਰਮ ਨ ਪਾਯਾ ॥ (1-11-4)
 ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਨ ਆਵੀ ਵੇਦ ਮਥਿ ਅਗਨੀ ਅੰਦਰਿ ਤਪਤ ਤਪਾਯਾ ॥ (1-11-5)
 ਮਾਯਾ ਦੰਡ ਨ ਉਤੱਰੇ ਜਮ ਦੰਡੇ ਬਹੁ ਦੁਖ ਰੂਆਯਾ ॥ (1-11-6)
 ਨਾਰਦ ਮੁਨ ਉਪਦੇਸਿਆ ਮਥ ਭਗਵਤ ਗੁਣ ਗੀਤ ਕਰਾਯਾ ॥ (1-11-7)
 ਬਿਨ ਸਰਨੀ ਨਹਿ ਕੋਇ ਤਰਾਯਾ ॥ ੧੧ ॥ (1-11-8)

ਦੁਆਪਰ ਜੁਗ ਬੀਤਤ ਭਏ ਕਲਿਜੁਗ ਕੇ ਸਿਰ ਛੜ ਫਿਰਾਈ ॥ (1-12-1)
 ਬੇਦ ਅਥਰਬਣ ਥਾਪਿਆ ਉਤੱਤ ਮੁਖ ਗੁਰਮੁਖ ਗੁਨਗਾਈ ॥ (1-12-2)
 ਕਪਲ ਰਿਖੀਸ਼ਰ ਸਾਂਖ ਮਥ ਅਥਰਬਣ ਬੇਦ ਕੀ ਰਿਚਾ ਸੁਨਾਈ ॥ (1-12-3)
 ਗਿਆਨੀ ਮਹਾਰਸ ਪੀਅ ਕੈ ਸਿਮਰੈ ਨਿਤ ਅਨਿਤ ਨਿਆਈ ॥ (1-12-4)
 ਗਿਆਨ ਬਿਨਾ ਨਹਿ ਪਾਈਐ ਜੇ ਕਈ ਕੋਟ ਜਤਨ ਕਰ ਧਾਈ ॥ (1-12-5)
 ਕਰਮ ਜੋਗ ਦੇਹੀ ਕਰੇ ਸੋ ਅਨਿਤ ਖਿਨ ਟਿਕੈ ਨ ਰਾਈ ॥ (1-12-6)
 ਗਿਆਨ ਮਤੇ ਸੁਖ ਉਪਜੈ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਭਰਮ ਚੁਕਾਈ ॥ (1-12-7)
 ਗੁਰਮੁਖ ਗਿਆਨੀ ਸਹਿਜ ਸਮਾਈ ॥ ੧੨ ॥ (1-12-8)

ਬੇਦ ਅਥਰਬਣ ਮਥਨ ਕਰ ਗੁਰਮੁਖ ਬਾਸ਼ੇਖਕ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ॥ (1-13-1)
 ਜੇਹਾ ਬੀਜੈ ਸੋ ਲੁਣੈ ਸਮੇਂ ਬਿਨਾਂ ਫਲ ਹੱਥਿ ਨ ਆਵੈ ॥ (1-13-2)
 ਹੁਕਮੈ ਅੰਦਰਿ ਸਭ ਕੋ ਮੰਨੈ ਹੁਕਮ ਸੁ ਸਹਜ ਸਮਾਵੈ ॥ (1-13-3)
 ਆਪਹੁ ਕਛੂ ਨ ਹੋਵਈ ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਨਹਿ ਮੰਨਿ ਵਸਾਵੈ ॥ (1-13-4)
 ਜੈਸਾ ਕਰੇ ਤੈਸਾ ਲਹੈ ਰਿਖੀ ਕਣਾਇਕ ਭਾਖ ਸੁਣਾਵੈ ॥ (1-13-5)
 ਸਤਿਜੁਗ ਕਾ ਅਨਿਆਉਂ ਸੁਣ ਇਕ ਫੇਤੇ ਸਭ ਜਗਤ ਮਰਾਵੈ ॥ (1-13-6)
 ਤ੍ਰੇਤੇ ਨਗਰੀ ਪੀੜੀਐ ਦੁਆਪਰ ਵੰਸ ਕੁਵੰਸ ਕੁਹਾਵੈ ॥ (1-13-7)
 ਕਲਿਜੁਗ ਜੋ ਫੇਤੇ ਸੋ ਪਾਵੈ ॥ ੧੩ ॥ (1-13-8)

ਸੇਖਨਾਗ ਪਾਤੰਜਲ ਮਥਿਆ ਗੁਰਮੁਖ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਨਾਗ ਸੁਣਾਈ ॥ (1-14-1)
 ਵੇਦ ਅਥਰਵਣ ਬੋਲਿਆ ਜੋਗ ਬਿਨਾ ਨਹਿ ਭਰਮ ਚੁਕਾਈ ॥ (1-14-2)
 ਜਿਉਂਕਰ ਮੈਲੀ ਆਰਸੀ ਸਿਕਲ ਬਿਨਾ ਨਹਿੰ ਮੁਖ ਦਿਖਾਈ ॥ (1-14-3)
 ਜੋਗ ਪਦਾਰਥ ਨਿਰਮਲਾ ਅਨਹਦ ਧੁਨ ਅੰਦਰ ਲਿਵਲਾਈ ॥ (1-14-4)
 ਅਸ਼ਦਸਾ ਸਿਧਿ ਨਉਨਿਧੀ ਗੁਰਮੁਖ ਜੋਗੀ ਚਰਨ ਲਗਾਈ ॥ (1-14-5)

ਤ੍ਰਿਹੁ ਜੁਗਾਂ ਕੀ ਬਾਸ਼ਨਾ ਕਲਿਜੁਗ ਵਿਚ ਪਾਤੰਜਲ ਪਾਈ॥ (1-14-6)

ਹਥੋ ਹਥੀ ਪਾਈਐ ਭਗਤ ਜੋਗ ਕੀ ਪੂਰ ਕਮਾਈ॥ (1-14-7)

ਨਾਮ ਦਾਨ ਇਸ਼ਨਾਨ ਸੁਭਾਈ ॥੧੪॥ (1-14-8)

ਜੁਗ ਜੁਗ ਮੇਰ ਸਰੀਰ ਕਾ ਬਾਸ਼ਨਾ ਬੱਧਾ ਆਵੈ ਜਾਵੈ॥ (1-15-1)

ਫਿਰ ਫਿਰ ਫੇਰ ਵਟਾਈਐ ਗਿਆਨੀ ਹੋਇ ਮਰਮ ਕੋ ਪਾਵੈ॥ (1-15-2)

ਸਤਿਜੁਗ ਦੂਜਾ ਭਰਮ ਕਰ ਤ੍ਰੇਤੇ ਵਿਚ ਜੋਨੀ ਫਿਰ ਆਵੈ॥ (1-15-3)

ਤ੍ਰੇਤੇ ਕਰਮਾਂ ਬਾਂਧਤੇ ਦੁਆਪਰ ਫਿਰ ਅਵਤਾਰ ਕਰਾਵੈ॥ (1-15-4)

ਦੁਆਪਰ ਮਮਤਾ ਅਹੰਕਾਰ ਹਉਮੈਂ ਅੰਦਰ ਗਰਬਿ ਗਲਾਵੈ॥ (1-15-5)

ਤ੍ਰਿਹੁ ਜੁਗਾਂ ਕੇ ਕਰਮ ਕਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੰਸਾ ਨ ਚੁਕਾਵੈ॥ (1-15-6)

ਫਿਰ ਕਲਿਜੁਗ ਅੰਦਰ ਦੇਹ ਧਰ ਕਰਮਾਂ ਅੰਦਰ ਫੇਰ ਵਸਾਵੈ॥ (1-15-7)

ਅਉਸਰ ਚੁਕਾ ਹਥ ਨ ਆਵੈ ॥੧੫॥ (1-15-8)

ਕਲਿਜੁਗ ਕੀ ਸੁਧ ਸਾਧਨਾ ਕਰਮ ਕਿਰਤ ਕੀ ਚਲੈ ਨ ਕਾਈ॥ (1-16-1)

ਬਿਨਾਂ ਭਜਨ ਭਗਵਾਨ ਕੇ ਭਾਉ ਭਗਤ ਬਿਨ ਠੌਰ ਨ ਥਾਈ॥ (1-16-2)

ਲਹੇ ਕਮਾਣਾ ਏਤ ਜੁਗ ਪਿਛਲੀਂ ਜੁਗੀਂ ਕਰ ਕਮਾਈ॥ (1-16-3)

ਪਾਯਾ ਮਾਨਸ ਦੇਹ ਕਉ ਐਥੋਂ ਚੁਕਿਆ ਠੌਰ ਨ ਠਾਈ॥ (1-16-4)

ਕਲਿਜੁਗ ਕੇ ਉਪਕਾਰ ਸੁਣ ਜੈਸੇ ਬੇਦ ਅਖਰਬਣ ਗਾਈ॥ (1-16-5)

ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਪਰਵਾਣ ਹੈ ਜੱਗ ਹੋਮ ਤੇ ਪੁਰਬ ਕਮਾਈ॥ (1-16-6)

ਕਰਕੇ ਨੀਚ ਸਦਾਵਣਾ ਤਾਂ ਪ੍ਰਭ ਲੇਖੇ ਅੰਦਰ ਪਾਈ॥ (1-16-7)

ਕਲਿਜੁਗ ਨਾਵੈ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ॥੧੬॥ (1-16-8)

ਜੁਗਗਰਦੀ ਜਬ ਹੋਵਹੇ ਉਲਟੇ ਜੁਗ ਕਿਆ ਹੋਇ ਵਰਤਾਰਾ॥ (1-17-1)

ਉਠੇ ਗਿਲਾਨ ਜਗਤ ਵਿਚ ਵਰਤੈ ਪਾਪ ਭ੍ਰਾਸਟ ਸੰਸਾਰਾ॥ (1-17-2)

ਵਰਨਾ ਵਰਨ ਨ ਭਾਵਨੀ ਖਹਿ ਖਹਿ ਜਲਨ ਬਾਂਸ ਅੰਗਯਾਰਾ॥ (1-17-3)

ਲਿਦਾ ਚਾਲੈ ਵੇਦ ਕੀ ਸਮਝਨ ਨਹਿ ਅਗਿਆਨ ਗੁਬਾਰਾ॥ (1-17-4)

ਬੇਦ ਗ੍ਰੰਥ ਗੁਰ ਹੱਟ ਹੈ ਜਿਸ ਲਗ ਭਵਜਲ ਪਾਰ ਉਤਾਰਾ॥ (1-17-5)

ਸਤਿਗੁਰ ਬਾਝ ਨ ਬੁਝੀਐ ਜਿਚੱਰ ਧਰੇ ਨ ਗੁਰ ਅਵਤਾਰਾ॥ (1-17-6)

ਗੁਰ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਇਕ ਹੈ ਸੱਚਾ ਸ਼ਾਹ ਜਗਤ ਵਣਜਾਰਾ॥ (1-17-7)

ਚੜੇ ਸੂਰ ਮਿਟ ਜਾਇ ਅੰਧਾਰਾ ॥੧੭॥ (1-17-8)

ਕਲਿਜੁਗ ਬੋਧ ਅਵਤਾਰ ਹੈ ਬੋਧ ਅਬੋਧ ਨ ਦਿਸ਼ਟੀ ਆਵੈ॥ (1-18-1)

ਕੋਇ ਨ ਕਿਸੈ ਵਰਜਈ ਸੋਈ ਕਰੈ ਜੋਈ ਮਨ ਭਾਵੈ॥ (1-18-2)

ਕਿਸੈ ਪੁਜਾਈ ਸਿਲਾ ਸੁੰਨ ਕੋਈ ਗੋਰੀਂ ਮੜ੍ਹੀ ਪੁਜਾਵੈ॥ (1-18-3)

ਤੰਤ੍ਰ ਮੰਤ੍ਰ ਪਾਖੰਡ ਕਰ ਕਲਹ ਕ੍ਰੋਧ ਬਹੁ ਵਾਧ ਵਧਾਵੈ॥ (1-18-4)

ਆਪੇ ਧਾਪੀ ਹੋਇਕੈ ਨਿਆਰੇ ਨਿਆਰੇ ਧਰਮ ਚਲਾਵੈ॥ (1-18-5)

ਕੋਈ ਪੂਜੈ ਚੰਦ ਸੂਰ ਕੋਈ ਧਰਤ ਅਕਾਸ ਮਨਾਵੈ॥ (1-18-6)

ਪਉਣ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰੋ ਧਰਮਰਾਜ ਕੋਈ ਤ੍ਰਿਪਤਾਵੈ॥ (1-18-7)

ਫੋਕਟ ਧਰਮੀ ਭਰਮ ਭੁਲਾਵੈ ॥੧੮॥ (1-18-8)

ਭਈ ਗਿਲਾਨ ਜਗਤ ਵਿਚ ਚਾਰ ਵਰਨ ਆਸ੍ਰਮ ਉਪਾਏ॥ (1-19-1)

ਦਸ ਨਾਮ ਸਨਿਆਸੀਆਂ ਜੋਗੀ ਬਾਰਹ ਪੰਥ ਚਲਾਏ॥ (1-19-2)

ਜੰਗਮ ਅਤੇ ਸਰੇਵਡੇ ਦਗੇ ਦਿਰੰਬਰ ਵਾਦ ਕਰਾਏ॥ (1-19-3)
 ਬ੍ਰਹਮਣ ਬਹੁ ਪਰਕਾਰ ਕਰ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਵੇਦ ਪੁਰਾਣ ਲੜਾਏ॥ (1-19-4)
 ਖਟ ਦਰਸ਼ਨ ਬਹੁ ਵੈਰ ਕਰ ਨਾਲ ਛਤੀਸ ਪਾਖੰਡ ਚਲਾਏ॥ (1-19-5)
 ਤੰਤ ਮੰਤ ਰਾਸਾਇਣਾ ਕਰਾਮਾਤ ਕਾਲਖ ਲਪਟਾਏ॥ (1-19-6)
 ਏਕਸ ਤੇ ਬਹੁ ਰੂਪ ਕਰੂਪੀ ਘਣੇ ਦਿਖਾਏ॥ (1-19-7)
 ਕਲਿਜੁਗ ਅੰਦਰ ਭਰਮ ਭੁਲਾਏ ॥੧੯॥ (1-19-8)

ਬਹੁ ਵਾਟੀਂ ਜੱਗ ਚਲੀਆਂ ਜਬ ਹੀ ਭਏ ਮਹੰਮਦ ਯਾਰਾ॥ (1-20-1)
 ਕੌਮ ਬਹੱਤਰ ਸੰਗ ਕਰ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਬੈਰ ਬਿਰੋਧ ਪਸਾਰਾ॥ (1-20-2)
 ਰੋਝੇ ਈਦ ਨਮਾਝ ਕਰ ਕਰਮੀ ਬੰਦ ਕੀਆ ਸੰਸਾਰਾ॥ (1-20-3)
 ਪੀਰ ਪਕੰਬਰ ਐਲੀਐ ਗੈਸ ਕੁਤਬ ਬਹੁ ਭੇਖ ਸਵਾਰਾ॥ (1-20-4)
 ਠਾਕੁਰ ਦੁਆਰੇ ਢਾਹਿਕੈ ਤਿਹ ਠਾਨੁੜੀਂ ਮਸੀਤ ਉਸਾਰਾ॥ (1-20-5)
 ਮਾਰਨ ਗਉ ਗਰੀਬ ਧਰਤੀ ਉਪਰ ਪਾਪ ਬਿਬਾਰਾ॥ (1-20-6)
 ਕਾਫਰ ਮੁਲਹਦ ਇਰਮਨੀ ਰੂਮੀ ਜੰਗੀ ਦੁਸ਼ਮਨ ਦਾਰਾ॥ (1-20-7)
 ਪਾਪੇ ਦਾ ਵਰਤਿਆ ਵਰਤਾਰਾ ॥੨੦॥ (1-20-8)

ਚਾਰ ਵਰਨ ਚਾਰ ਮਝਹਬਾਂ ਜਗ ਵਿਚ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਣੇ॥ (1-21-1)
 ਖੁਦੀ ਬਕੀਲੀ ਤਕੱਬਰੀ ਖਿੰਚੇਤਾਣ ਕਰੇਨ ਪਿਛਾਣੇ॥ (1-21-2)
 ਗੰਗ ਬਨਾਰਸ ਹਿੰਦੂਆਂ ਮੱਕਾ ਕਾਬਾ ਮੁਸਲਮਾਣੇ॥ (1-21-3)
 ਸੁੰਨਤ ਮੁਸਲਮਾਨ ਦੀ ਤਿਲਕ ਜੰਝੂ ਹਿੰਦੂ ਲੋਭਾਣੇ॥ (1-21-4)
 ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਕਹਾਇੰਦੇ ਇਕ ਨਾਮ ਦੁਇ ਰਾਹ ਭੁਲਾਣੇ॥ (1-21-5)
 ਬੇਦ ਕਤੇਬ ਭੁਲਾਇਕੈ ਮੋਹੇ ਲਾਲਚ ਦੁਨੀ ਸੈਤਾਣੇ॥ (1-21-6)
 ਸੱਚ ਕਿਨਾਰੇ ਰਹਿ ਗਯਾ ਖਹਿ ਮਰਦੇ ਬਾਮਣ ਮਉਲਾਣੇ॥ (1-21-7)
 ਸਿਰੋਂ ਨ ਮਿਟੇ ਆਵਣ ਜਾਣੇ ॥੨੧॥ (1-21-8)

ਚਾਰੇ ਜੱਗੇ ਚਹੁ ਜੁਗੀ ਪੰਚਾਇਣ ਪ੍ਰਭ ਆਪੇ ਹੋਆ॥ (1-22-1)
 ਆਪੇ ਪੱਟੀ ਕਲਮ ਆਪ ਆਪੇ ਲਿਖਣਹਾਰਾ ਹੋਆ॥ (1-22-2)
 ਬਾਝ ਗੁਰੂ ਅੰਧੇਰ ਹੈ ਖਹਿ ਖਹਿ ਮਰਦੇ ਬਹੁ ਬਿਧ ਲੋਆ॥ (1-22-3)
 ਵਰਤਿਆ ਪਾਪ ਜਗੱਤ੍ਰ ਤੇ ਧਉਲ ਉਡੀਣਾ ਨਿਸਦਿਨ ਰੋਆ॥ (1-22-4)
 ਬਾਝ ਦਇਆ ਬਲ ਹੀਣ ਹੋ ਨਿੱਘਰ ਚਲੇ ਰਸਾਤਲ ਟੋਆ॥ (1-22-5)
 ਖੜਾ ਇਕ ਤੇ ਪੈਰ ਤੇ ਪਾਪ ਸੰਗ ਬਹੁ ਭਾਰਾ ਹੋਆ॥ (1-22-6)
 ਥੰਮੇ ਕੋਇ ਨ ਸਾਧ ਬਿਨ ਸਾਧ ਨ ਦਿੱਸੈ ਜਗ ਵਿਚ ਕੋਆ॥ (1-22-7)
 ਧਰਮ ਧੌਲ ਪੁਕਾਰੈ ਤਲੇ ਖੜੋਆ ॥੨੨॥ (1-22-8)

ਸੁਣੀ ਪੁਕਾਰ ਦਾਤਾਰ ਪ੍ਰਭ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਜਗ ਮਾਹਿੰ ਪਠਾਯਾ॥ (1-23-1)
 ਚਰਨ ਧੋਇ ਰਹਿਰਾਸ ਕਰ ਚਰਨਾਮ੍ਰਿਤ ਸਿੱਖਾਂ ਪੀਲਾਯਾ॥ (1-23-2)
 ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਕਲਿਜੁਗ ਅੰਦਰ ਇਕ ਦਿਖਾਯਾ॥ (1-23-3)
 ਚਾਰੈ ਪੈਰ ਧਰੰਮ ਦੇ ਚਾਰ ਵਰਨ ਇਕ ਵਰਨ ਕਰਾਯਾ॥ (1-23-4)
 ਰਾਣਾ ਰੰਕ ਬਰਾਬਰੀ ਪੈਰੀਂ ਪਵਣਾ ਜਗ ਵਰਤਾਯਾ॥ (1-23-5)
 ਉਲਟਾ ਖੇਲ ਪਿਰੰਮ ਦਾ ਪੈਰਾਂ ਉਪਰ ਸੀਸ ਨਿਵਾਯਾ॥ (1-23-6)
 ਕਲਿਜੁਗ ਬਾਬੇ ਤਾਰਿਆ ਸੱਤਨਾਮ ਪੜ੍ਹ ਮੰਡ ਸੁਣਾਯਾ॥ (1-23-7)
 ਕਲਿ ਤਾਰਣ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਆਯਾ ॥੨੩॥ (1-23-8)

ਪਹਿਲਾਂ ਬਾਬੇ ਪਾਯਾ ਬਖਸ਼ ਦਰ ਪਿਛੋਂ ਦੇ ਫਿਰ ਘਾਲ ਕਮਾਈ॥ (1-24-1)
ਰੇਤ ਅੱਕ ਆਹਾਰ ਕਰ ਰੋੜਾਂ ਕੀ ਗੁਰ ਕਰੀ ਵਿਛਾਈ॥ (1-24-2)
ਭਾਰੀ ਕਰੀ ਤੱਪਸਿਆ ਬਡੇ ਭਾਗ ਹਰਿ ਸਿਉਂ ਬਣਿ ਆਈ॥ (1-24-3)
ਬਾਬਾ ਪੈਧਾ ਸਚ ਖੰਡ ਨਾਨਿਧਿ ਨਾਮ ਗਰੀਬੀ ਪਾਈ॥ (1-24-4)
ਬਾਬਾ ਦੇਖੇ ਧਿਆਨ ਧਰ ਜਲਤੀ ਸਭ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਦਿਸ ਆਈ॥ (1-24-5)
ਬਾਝੁ ਗੁਰੂ ਗੁਬਾਰ ਹੈ ਹੈਰੈ ਕਰਦੀ ਸੁਣੀ ਲੁਕਾਈ॥ (1-24-6)
ਬਾਬੇ ਭੇਖ ਬਣਾਇਆ ਉਦਾਸੀ ਕੀ ਰੀਤ ਚਲਾਈ॥ (1-24-7)
ਚੜ੍ਹਿਆ ਸੋਧਨ ਧਰਤ ਲੁਕਾਈ ॥੨੪॥ (1-24-8)

ਬਾਬਾ ਆਇਆ ਤੀਰਬੀਂ ਤੀਰਬ ਪੁਰਬ ਸਭੇ ਫਿਰ ਦੇਖੈ॥ (1-25-1)
ਪੂਰਬ ਧਰਮ ਬਹੁ ਕਰਮ ਕਰ ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਬਿਨ ਕਿਤੇ ਨ ਲੇਖੈ॥ (1-25-2)
ਭਾਉ ਨ ਬ੍ਰਹਮੇ ਲਿਖਿਆ ਚਾਰ ਬੇਦ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਪੜ੍ਹੁ ਦੇਖੈ॥ (1-25-3)
ਢੂੰਡੀ ਸਗਲੀ ਪਿਰਥਮੀ ਸਤਿਜੁਗ ਆਦਿ ਦੁਆਪਰ ਤ੍ਰੈਤੈ॥ (1-25-4)
ਕਲਿਜੁਗ ਪੁੰਧੂਕਾਰ ਹੈ ਭਰਮ ਭੁਲਾਈ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਭੇਖੈ॥ (1-25-5)
ਭੇਖੀਂ ਪ੍ਰਭੂ ਨ ਪਾਈਐ ਆਪ ਗਵਾਏ ਰੂਪ ਨ ਰੇਖੈ॥ (1-25-6)
ਗੁਰਮੁਖ ਵਰਨ ਅਵਰਨ ਹੋਇ ਨਿਵ ਚਲੈ ਗੁਰਸਿਖ ਵਿਸੇਖੈ॥ (1-25-7)
ਤਾਂ ਕੁਛ ਘਾਲ ਪਵੈ ਦਰ ਲੇਖੈ ॥੨੫॥ (1-25-8)

ਜਤ ਸਤੀ ਚਿਰ ਜੀਵਣੇ ਸਾਧਿਕ ਸਿੱਧ ਨਾਥ ਗੁਰ ਚੇਲੇ॥ (1-26-1)
ਦੇਵੀ ਦੇਵ ਰਖੀਸ਼ਰਾਂ ਭੈਰੋਂ ਖੇਤ੍ਰ ਪਾਲ ਬਹੁ ਮੇਲੇ॥ (1-26-2)
ਗਣ ਗੰਧਰਬ ਅਪਸਰਾਂ ਕਿੰਨਰ ਜੱਛ ਚਲਿਤ ਬਹੁ ਖੇਲੇ॥ (1-26-3)
ਰਾਕਸ਼ ਦਾਨੋ ਦੈਤ ਲਖ ਅੰਦਰ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਦੁਹੇਲੇ॥ (1-26-4)
ਹਉਮੈਂ ਅੰਦਰ ਸਭਕੇ ਢੁਬੇ ਗੁਰੂ ਸਣੋਂ ਬਹੁ ਚੇਲੇ॥ (1-26-5)
ਗੁਰਮੁਖ ਕੋਇ ਨ ਦਿਸਈ ਢੂੰਡੇ ਤੀਰਬ ਜਾੜੀ ਮੇਲੇ॥ (1-26-6)
ਢੂੰਡੇ ਹਿੰਦੂ ਤੁਰਕ ਸਭ ਪੀਰ ਪੈਕੰਬਰ ਕਉਮਿ ਕਤੇਲੇ॥ (1-26-7)
ਅੰਧੀ ਅੱਧੇ ਖੂਹੇ ਠੇਲੇ ॥੨੬॥ (1-26-8)

ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਗਟਿਆ ਮਿਟੀ ਧੁੰਧ ਜਗ ਚਾਨਣ ਹੋਆ॥ (1-27-1)
ਜਿਉਂ ਕਰ ਸੂਰਜ ਨਿਕਲਿਆ ਤਾਰੇ ਛੱਪੇ ਅੰਧੇਰ ਪਲੋਆ॥ (1-27-2)
ਸਿੰਘ ਬੁਕੇ ਮਿਰਗਾਵਲੀ ਭੰਨੀ ਜਾਏ ਨ ਧੀਰ ਧਰੋਆ॥ (1-27-3)
ਜਿਥੈ ਬਾਬਾ ਪੈਰ ਧਰੈ ਪੂਜਾ ਆਸਣ ਥਾਪਣ ਸੋਆ॥ (1-27-4)
ਸਿਧ ਆਸਣ ਸਭ ਜਗਤ ਦੇ ਨਾਨਕ ਆਦ ਮਤੇ ਜੇ ਕੋਆ॥ (1-27-5)
ਘਰ ਘਰ ਅੰਦਰ ਧਰਮਸਾਲ ਹੋਵੈ ਕੀਰਤਨ ਸਦਾ ਵਿਸੋਆ॥ (1-27-6)
ਬਾਬੇ ਤਾਰੇ ਚਾਰ ਚਕ ਨੋ ਖੰਡ ਪ੍ਰਿਥਮੀ ਸਚਾ ਢੋਆ॥ (1-27-7)
ਗੁਰਮੁਖ ਕਲਿ ਵਿਚ ਪਰਗਟ ਹੋਆ ॥੨੭॥ (1-27-8)

ਬਾਬੇ ਡਿਠੀ ਪਿਰਥਮੀ ਨਵੈ ਖੰਡ ਜਿਥੈ ਤਕ ਆਹੀ॥ (1-28-1)
ਫਿਰ ਜਾ ਚੜੇ ਸੁਮੇਰ ਪਰ ਸਿਧ ਮੰਡਲੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਆਈ॥ (1-28-2)
ਚੌਰਾਸੀਹ ਸਿਧ ਗੋਰਖਾਦਿ ਮਨ ਅੰਦਰ ਗਣਤੀ ਵਰਤਾਈ॥ (1-28-3)
ਸਿਧ ਪੁੱਛਨ ਸੁਨ ਬਾਲਿਆ ਕੌਨ ਸ਼ਕਤ ਤੁਹਿ ਏਥੇ ਲਿਆਈ॥ (1-28-4)
ਹਉਂ ਜਪਿਆ ਪਰਮੇਸ਼ਰੇ ਭਾਉ ਭਗਤ ਸੰਗ ਤਾੜੀ ਲਾਈ॥ (1-28-5)

ਆਖਣ ਸਿਧ ਸਣ ਬਾਲਿਆ ਅਪਣਾ ਨਾਂ ਤਮ ਦੇਹ ਬਤਾਈ ॥ (1-28-6)

ਬਾਬਾ ਆਖੇ ਨਾਥ ਜੀ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਜਪੇ ਗਤ ਪਾਈ ॥ (1-28-7)

ਨੀਚ ਕਹਾਇ ਉਚ ਘਰ ਆਈ ॥ ੨੯ ॥ (1-28-8)

ਫਿਰ ਪੁੱਛਣ ਸਿਧ ਨਾਨਕਾ ਮਾਤ ਲੋਕ ਵਿਚ ਕਿਆ ਵਰਤਾਰਾ ॥ (1-29-1)

ਸਭ ਸਿਧੀਂ ਏਹ ਬੁਝਿਆ ਕਲਿ ਤਾਰਣ ਨਾਨਕ ਅਵਤਾਰਾ ॥ (1-29-2)

ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਨਾਥ ਜੀ ਸੱਚ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਕੂੜ ਅੰਧਾਰਾ ॥ (1-29-3)

ਕੂੜ ਅਮਾਵਸ ਵਰਤਿਆ ਹਉਂ ਭਾਲਣ ਚੜਿਆ ਸੰਸਾਰਾ ॥ (1-29-4)

ਪਾਪ ਗਿਰਾਸੀ ਪਿਰਥਮੀ ਧੌਲ ਖੜਾ ਧਰ ਹੇਠ ਪੁਕਾਰਾ ॥ (1-29-5)

ਸਿਧ ਛਪ ਬੈਠੇ ਪਰਬਤੀ ਕੋਣ ਜਗ ਕਉ ਪਾਰ ਉਤਾਰਾ ॥ (1-29-6)

ਜੋਗੀ ਗਿਆਨ ਵਿਹੂਣਿਆਂ ਨਿਸਦਿਨ ਅੰਗ ਲਗਾਇਨ ਛਾਰਾ ॥ (1-29-7)

ਬਾਝ ਗੁਰੂ ਡੱਬਾ ਜਗ ਸਾਰਾ ॥ ੨੯ ॥ (1-29-8)

ਕਲ ਆਈ ਕੁੱਤੇ ਮੁਹੀ ਖਾਜ ਹੋਆ ਮੁਰਦਾਰ ਗੁਸਾਈ ॥ (1-30-1)

ਰਾਜੇ ਪਾਪ ਕਮਾਵਦੇ ਉਲਟੀ ਵਾੜ ਖੇਡ ਕਉ ਖਾਈ ॥ (1-30-2)

ਪਰਜਾ ਅੰਧੀ ਗਿਆਨ ਬਿਨ ਕੂੜ ਕੁਸਤ ਮੁਖਹੁ ਅਲਾਈ ॥ (1-30-3)

ਚੇਲੇ ਸਾਜ ਵਜਾਇੰਦੇ ਨੱਚਣ ਗੁਰੂ ਬਹੁਤ ਬਿਧ ਭਾਈ ॥ (1-30-4)

ਸੇਵਕ ਬੈਠਨ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਗੁਰ ਉਠ ਘਰੀਂ ਤਿਨਾੜੇ ਜਾਈ ॥ (1-30-5)

ਕਾਜੀ ਹੋਏ ਰਿਸ਼ਵਤੀ ਵੱਢੀ ਲੈਕੇ ਹੱਕ ਗਵਾਈ ॥ (1-30-6)

ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਰਖਾ ਦਾਮ ਹਿਤ ਭਾਵੇਂ ਆਇ ਕਿਥਾਉਂ ਜਾਈ ॥ (1-30-7)

ਵਰਤਿਆ ਪਾਪ ਸਭਸ ਜਗ ਮਾਂਹੀ ॥ ੩੦ ॥ (1-30-8)

ਸਿਧੀਂ ਮਨੇ ਬਿਚਾਰਿਆ ਕਿਵ ਦਰਸਨ ਏਹ ਲੇਵੇ ਬਾਲਾ ॥ (1-31-1)

ਐਸਾ ਜੋਗੀ ਕਲੀ ਮਾਹਿ ਹਮਰੇ ਪੰਥ ਕਰੇ ਉਜਿਆਲਾ ॥ (1-31-2)

ਖੱਪਰ ਦਿਤਾ ਨਾਥ ਜੀ ਪਾਣੀ ਭਰ ਲੈਵਣ ਉਠ ਚਾਲਾ ॥ (1-31-3)

ਬਾਬਾ ਆਇਆ ਪਾਣੀਐ ਡਿਠੇ ਰਤਨ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲਾ ॥ (1-31-4)

ਸਤਿਗੁਰ ਅਗਮ ਅਗਾਧ ਪੁਰਖ ਕੇਹੜਾ ਝਲੇ ਗੁਰ ਦੀ ਝਾਲਾ ॥ (1-31-5)

ਫਿਰ ਆਯਾ ਗੁਰ ਨਾਥ ਜੀ ਪਾਣੀ ਠਉੜ ਨਹੀਂ ਉਸ ਤਾਲਾ ॥ (1-31-6)

ਸ਼ਬਦ ਜਿਤੀ ਸਿਧ ਮੰਡਲੀ ਕੀਤੇਸੁ ਅਪਣਾ ਪੰਥ ਨਿਰਾਲਾ ॥ (1-31-7)

ਕਲਿਜੁਗ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਸੁਖਾਲਾ ॥ ੩੧ ॥ (1-31-8)

ਬਾਬਾ ਫਿਰ ਮੱਕੇ ਗਯਾ ਨੀਲ ਬਸੜ ਧਾਰੇ ਬਨਵਾਰੀ ॥ (1-32-1)

ਆਸਾ ਹੱਥ ਕਿਤਾਬ ਕੱਛ ਕੂਜਾ ਬਾਂਗ ਮੁਸੱਲਾ ਧਾਰੀ ॥ (1-32-2)

ਬੈਠਾ ਜਾਇ ਮਸੀਤ ਵਿਚ ਜਿਥੇ ਹਜੀ ਹੱਜ ਗੁਜਾਰੀ ॥ (1-32-3)

ਜਾਂ ਬਾਬਾ ਸੁੱਤਾ ਰਾਤ ਨੂੰ ਵੱਲ ਮਹਿਰਾਬੇ ਪਾਂਇ ਪਸਾਰੀ ॥ (1-32-4)

ਜੀਵਨ ਮਾਰੀ ਲਤ ਦੀ ਕੇਤੂ ਸੁਤਾ ਕੁਫਰ ਕੁਫਾਰੀ ॥ (1-32-5)

ਲਤਾਂ ਵਲ ਭੁਦਾਇ ਦੇ ਕਿਉਂਕਰ ਪਇਆ ਹੋਇ ਬਜਗਾਰੀ ॥ (1-32-6)

ਟੰਗੋਂ ਪਕੜ ਘਸੀਟਿਆ ਫਿਰਿਆ ਮੱਕਾ ਕਲਾ ਦਿਖਾਰੀ ॥ (1-32-7)

ਹੋਇ ਹੈਰਾਨ ਕਰੇਨ ਜੁਹਾਰੀ ॥ ੩੨ ॥ (1-32-8)

ਪੁਛਨ ਗਲ ਈਮਾਨ ਦੀ ਕਾਜੀ ਮੁਲਾਂ ਇਕਠੇ ਹੋਈ ॥ (1-33-1)

ਵਡਾ ਸਾਂਗ ਵਰਤਾਇਆ ਲਖ ਨ ਸਕੇ ਕੁਦਰਤਿ ਕੋਈ ॥ (1-33-2)

ਪੜਣ ਖੋਲ ਕਿਤਾਬ ਨੂੰ ਵਡਾ ਹਿੰਦੂ ਕੀ ਮਸਲਮਾਨੋਈ ॥ (1-33-3)
ਬਾਬਾ ਆਖੇ ਹਜ਼ੀਆਂ ਸੁਭ ਅਮਲਾਂ ਬਾਝੇ ਦੋਵੇਂ ਰੋਈ ॥ (1-33-4)
ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਦੋਇ ਦਰਗਹਿ ਅੰਦਰ ਲੈਣ ਨ ਢੋਈ ॥ (1-33-5)
ਕਚਾ ਰੰਗ ਕੁਸੰਭ ਕਾ ਪਾਣੀ ਧੋਤੇ ਥਿਰ ਨ ਰਹੋਈ ॥ (1-33-6)
ਕਰਨ ਬਖੀਲੀ ਆਪ ਵਿਚ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਕੁਥਾਇ ਖਲੋਈ ॥ (1-33-7)
ਰਹ ਸ਼ੈਤਾਨੀ ਦੁਨੀਆ ਗੋਈ ॥ ੩੩ ॥ (1-33-8)

ਪਰੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਕੌਸ ਦੀ ਮਕੇ ਅੰਦਰ ਪੂਜ ਕਰਾਈ ॥ (1-34-1)
ਜਿਥੇ ਜਾਈ ਜਗਤ ਵਿਚ ਬਾਬੇ ਬਾਝ ਨ ਖਾਲੀ ਜਾਈ ॥ (1-34-2)
ਘਰ ਘਰ ਬਾਬਾ ਪੂਜੀਏ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਗੁਆਈ ॥ (1-34-3)
ਛਪੇ ਨਾਂਹਿ ਛਪਇਆ ਚਤਿਆ ਸੂਰਜ ਜਗ ਰੁਸ਼ਨਾਈ ॥ (1-34-4)
ਬੁਕਿਆ ਸਿੰਘ ਉਜਾੜ ਵਿਚ ਸਬ ਮਿਰਗਾਵਲ ਭੰਨੀ ਜਾਈ ॥ (1-34-5)
ਚਤ੍ਰਿਆ ਚੰਦ ਨ ਲੁਕਈ ਕਢ ਕੁਨਾਲੀ ਜੋਤ ਛਪਾਈ ॥ (1-34-6)
ਉਗਵਣਹੁ ਤੇ ਆਬਵਣਹੁ ਨਉ ਖੰਡ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਸਭ ਝੁਕਾਈ ॥ (1-34-7)
ਜਗ ਅੰਦਰ ਕੁਦਰਤ ਵਰਤਾਈ ॥ ੩੪ ॥ (1-34-8)

ਬਾਬਾ ਗਿਆ ਬਗਦਾਦ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਜਾਇ ਕੀਆ ਅਸਥਾਨਾ ॥ (1-35-1)
ਇਕ ਬਾਬਾ ਅਕਾਲ ਰੂਪ ਦੂਜਾ ਰਬਾਬੀ ਮਰਦਾਨਾ ॥ (1-35-2)
ਦਿਤੀ ਬਾਂਗ ਨਿਮਾਜ਼ ਕਰ ਸੁੰਨ ਸਮਾਨ ਹੋਯਾ ਜਹਾਨਾ ॥ (1-35-3)
ਸੁੰਨ ਮੁੰਨ ਨਗਰੀ ਭਈ ਦੇਖ ਪੀਰ ਭਇਆ ਹੈਰਾਨਾ ॥ (1-35-4)
ਵੇਖੈ ਧਿਆਨ ਲਗਾਇ ਕਰ ਇਕ ਫਕੀਰ ਵਡਾ ਮਸਤਾਨਾ ॥ (1-35-5)
ਪੁਛਿਆ ਫਿਰਕੇ ਦਸਤਗੀਰ ਕੌਨ ਫਕੀਰ ਕਿਸ ਕਾ ਘਰਾਨਾ ॥ (1-35-6)
ਨਾਨਕ ਕਲਿ ਵਿਚ ਆਇਆ ਰਬ ਫਕੀਰ ਇਕ ਪਹਿਚਾਨਾ ॥ (1-35-7)
ਧਰਤ ਅਕਾਸ਼ ਚਹੂੰ ਦਿਸ ਜਾਨਾ ॥ ੩੫ ॥ (1-35-8)

ਪੁਛੇ ਪੀਰ ਤਕਰਾਰ ਕਰ ਏਹ ਫਕੀਰ ਵਡਾ ਆਤਾਈ ॥ (1-36-1)
ਏਥੇ ਵਿਚ ਬਗਦਾਦ ਦੇ ਵਡੀ ਕਰਮਾਤ ਦਿਖਲਾਈ ॥ (1-36-2)
ਪਾਤਾਲਾਂ ਆਕਾਸ਼ ਲਖ ਓੜਕ ਭਾਲੀ ਖਬਰ ਸੁ ਸਾਈ ॥ (1-36-3)
ਫੇਰ ਦੁਰਾਇਣ ਦਸਤਗੀਰ ਅਸੀਂ ਭਿ ਵੇਖਾਂ ਜੋ ਤੁਹਿ ਪਾਈ ॥ (1-36-4)
ਨਾਲ ਲੀਤਾ ਬੇਟਾ ਪੀਰ ਦਾ ਅਖੀਂ ਮੀਟ ਗਿਆ ਹਵਾਈ ॥ (1-36-5)
ਲਖ ਅਕਾਸ਼ ਪਤਾਲ ਲਖ ਅਖ ਫੁਰਕ ਵਿਚ ਸਭ ਦਿਖਲਾਈ ॥ (1-36-6)
ਭਰ ਕਚਕੋਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਦਾ ਧੁਰੋਂ ਪਤਾਲੋਂ ਲਈ ਕੜਾਈ ॥ (1-36-7)
ਜ਼ਾਹਰ ਕਲਾ ਨ ਛਪੈ ਛਪਾਈ ॥ ੩੬ ॥ (1-36-8)

ਗੜ੍ਹ ਬਗਦਾਦ ਨਿਵਾਇਕੈ ਮਕਾ ਮਦੀਨਾ ਸਭ ਨਿਵਾਯਾ ॥ (1-37-1)
ਸਿਧ ਚੌਰਾਸੀਹ ਮੰਡਲੀ ਖਟ ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਖੰਡ ਜਣਾਯਾ ॥ (1-37-2)
ਪਾਤਾਲਾਂ ਆਕਾਸ਼ ਲਖ ਜਿੱਤੀ ਧਰਤੀ ਜਗਤ ਸਬਾਯਾ ॥ (1-37-3)
ਜਿਤੀ ਨਵਖੰਡ ਮੇਦਨੀ ਸਤਨਾਮ ਕਾ ਚਕ੍ਰ ਫਿਰਾਯਾ ॥ (1-37-4)
ਦੇਵਦਾਨੋ ਰਾਕਸ ਦੈਂਤ ਸਭ ਚਿੜ੍ਹ ਗੁਪਤ ਸਭ ਚਰਨੀ ਲਾਯਾ ॥ (1-37-5)
ਇੰਦ੍ਰਾਸਣ ਅਪੱਛਰਾਂ ਰਾਗ ਰਾਗਨੀ ਮੰਗਲ ਗਾਯਾ ॥ (1-37-6)
ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਨਿਵਾਇਆ ॥ ੩੭ ॥ (1-37-7)

ਬਾਬਾ ਆਇਆ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਭੇਖ ਉਦਾਸੀ ਸਗਲ ਉਤਾਰਾ ॥ (1-38-1)

ਪਹਿਰ ਸੰਸਾਰੀ ਕਪੜੇ ਮੰਜੀ ਬੈਠ ਕੀਆ ਅਵਤਾਰਾ ॥ (1-38-2)

ਉਲਟੀ ਗੰਗ ਵਹਾਈਓਨ ਗੁਰ ਅੰਗਦ ਸਿਰ ਉਪਰ ਧਾਰਾ ॥ (1-38-3)

ਪੁਤੀਂ ਕੌਲ ਨ ਪਾਲਿਆ ਮਨ ਖੋਟੇ ਆਕੀ ਨਸਿਆਰਾ ॥ (1-38-4)

ਬਾਣੀ ਮੁਖਹੁ ਉਚਾਰੀਐ ਹੋਇ ਰੁਸ਼ਨਾਈ ਮਿਟੈ ਅੰਧਾਰਾ ॥ (1-38-5)

ਗਿਆਨ ਗੋਸ਼ ਚਰਚਾ ਸਦਾ ਅਨਹਦ ਸ਼ਬਦ ਉਠੇ ਧੁਨਕਾਰਾ ॥ (1-38-6)

ਸੇਦਰ ਆਰਤੀ ਗਾਵੀਐ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਜਾਪ ਉਚਾਰਾ ॥ (1-38-7)

ਗੁਰਮੁਖ ਭਾਰ ਅਥਰਬਣ ਧਾਰਾ ॥ ੩੯ ॥ (1-38-8)

ਮੇਲਾ ਸੁਣ ਸਿਵਰਾਤ ਦਾ ਬਾਬਾ ਅਚਲ ਵਟਾਲੇ ਆਈ ॥ (1-39-1)

ਦਰਸਨ ਵੇਖਣ ਕਾਰਨੇ ਸਗਲੀ ਉਲਟ ਪਈ ਲੋਕਾਈ ॥ (1-39-2)

ਲਗੀ ਬਰਸਨ ਲਛਮੀ ਰਿਧ ਸਿਧ ਨਉ ਨਿਧਿ ਸਵਾਈ ॥ (1-39-3)

ਜੋਗੀ ਵੇਖ ਚਲਿੜ੍ਹ ਨੋਂ ਮਨ ਵਿਚ ਰਿਸ਼ਕ ਘਨੇਰੀ ਖਾਈ ॥ (1-39-4)

ਭਗਤੀਆਂ ਪਾਈ ਭਗਤ ਆਨ ਲੋਟਾ ਜੋਗੀ ਲਇਆ ਛਪਾਈ ॥ (1-39-5)

ਭਗਤੀਆਂ ਗਈ ਭਗਤ ਬੂਲ ਲੋਟੇ ਅੰਦਰ ਸੁਰਤ ਭੁਲਾਈ ॥ (1-39-6)

ਬਾਬਾ ਜਾਣੀ ਜਾਣ ਪੁਰਖ ਕਵਿਆ ਲੋਟਾ ਜਹਾਂ ਲੁਕਾਈ ॥ (1-39-7)

ਵੇਖ ਚਲਿੜ੍ਹ ਜੋਗੀ ਖੁਣਸਾਈ ॥ ੩੯ ॥ (1-39-8)

ਖਾਪੀ ਖੁਣਸ ਜੋਗੀਸਰਾਂ ਗੋਸਟ ਕਰਨ ਸਭੇ ਉਠ ਆਈ ॥ (1-40-1)

ਪੁਛੇ ਜੋਗੀ ਭੰਗ੍ਰ ਨਾਥ ਤੁਹਿ ਦੁਧ ਵਿਚ ਕਿਉਂ ਕਾਂਜੀ ਪਾਈ ॥ (1-40-2)

ਫਿਟਿ ਆ ਚਾਟਾ ਦੂਧ ਦਾ ਰਿੜਕਿਆਂ ਮਖਣ ਹਥ ਨ ਆਈ ॥ (1-40-3)

ਭੇਖ ਉਤਰ ਉਦਾਸ ਦਾ ਵਤ ਕਿਉਂ ਸੰਸਾਰੀ ਰੀਤ ਚਲਾਈ ॥ (1-40-4)

ਨਾਨਕ ਆਖੇ ਭੰਗ੍ਰਨਾਥ ਤੇਰੀ ਮਾਉ ਕੁਚੱਜੀ ਆਈ ॥ (1-40-5)

ਭਾਂਡਾ ਧੋਇ ਨ ਜਾਤਿਓਨ ਭਾਇ ਕੁਚਜੇ ਫੁਲ ਸੜਾਈ ॥ (1-40-6)

ਹੋਇ ਅਤੀਤ ਗ੍ਰਿਹਸਤ ਤਜ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹੂੰਕੇ ਘਰ ਮੰਗਨ ਜਾਈ ॥ (1-40-7)

ਬਿਨ ਦਿਤੇ ਕਿਛੁ ਹਥ ਨ ਆਈ ॥ ੪੦ ॥ (1-40-8)

ਏਹ ਸੁਣ ਬਚਨ ਜੁਗੀਸਰਾਂ ਮਾਰ ਕਿਲਕ ਬਹੁ ਰੂਪ ਉਠਾਈ ॥ (1-41-1)

ਖਟ ਦਰਸਨ ਕਉ ਖੇਦਿਆ ਕਲਿਜੁਗ ਬੇਦੀ ਨਾਨਕ ਆਈ ॥ (1-41-2)

ਸਿਧ ਬੋਲਨ ਸਭ ਅਉਖਧੀਆਂ ਤੰਡ੍ਹ ਮੰਡ੍ਹ ਕੀ ਧੁਨੋ ਚੜ੍ਹਾਈ ॥ (1-41-3)

ਰੂਪ ਵਟਾਇਆ ਜੋਗੀਆਂ ਸਿੰਘ ਬਾਘ ਬਹੁ ਚਲਿਤ ਦਿਖਾਈ ॥ (1-41-4)

ਇਕ ਪਰ ਕਰਕੇ ਉਡਰਨ ਪੰਖੀ ਜਿਵੇਂ ਰਹੇ ਲੀਲਾਈ ॥ (1-41-5)

ਇਕ ਨਾਗ ਹੋਇ ਪਵਨ ਛੋਡ ਇਕਨਾ ਵਰਖਾ ਅਗਨ ਵਸਾਈ ॥ (1-41-6)

ਤਾਰੇ ਤੋੜੇ ਭੰਗ੍ਰਨਾਥ ਇਕ ਚੜ ਮਿਰਗਾਨੀ ਜਲ ਤਰ ਜਾਈ ॥ (1-41-7)

ਸਿਧਾਂ ਅਗਨ ਨ ਬੁਝੇ ਬੁਝਾਈ ॥ ੪੧ ॥ (1-41-8)

ਸਿਧ ਬੋਲੇ ਸੁਨ ਨਾਨਕਾ ਤੁਹਿ ਜਗ ਨੂੰ ਕਰਮਾਤ ਦਿਖਲਾਈ ॥ (1-42-1)

ਕੁਝ ਦਿਖਾਈਂ ਅਸਾਨੂੰ ਭੀ ਤੂੰ ਕਿਉਂ ਢਿਲ ਅਜੇਹੀ ਲਾਈ ॥ (1-42-2)

ਬਾਬਾ ਬੋਲੇ ਨਾਥ ਜੀ ਅਸਾਂ ਵੇਖੇ ਜੋਗੀ ਵਸਤੁ ਨ ਕਾਈ ॥ (1-42-3)

ਗੁਰ ਸੰਗਤ ਬਾਣੀ ਬਿਨਾ ਦੂਜੀ ਓਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਰਾਈ ॥ (1-42-4)

ਸਿਵ ਰੂਪੀ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਚਲੇ ਨਾਹੀਂ ਧਰਤ ਚਲਾਈ ॥ (1-42-5)

ਸਿਧ ਤੰਡ੍ਹ ਮੰਡ੍ਹ ਕਰ ਝੜ ਪਏ ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ ਕੈ ਕਲਾ ਛਪਾਈ ॥ (1-42-6)

ਦਦੇ ਦਾਤਾ ਗਰੂ ਹੈ ਕਕੇ ਕੀਮਤ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਈ ॥ (1-42-7)

ਸੋ ਦੀਨ ਨਾਨਕ ਸਤਿਗੁਰ ਸਰਣਾਈ ॥ ੪੨ ॥ (1-42-8)

ਬਾਬਾ ਬੋਲੇ ਨਾਥ ਜੀ ਸ਼ਬਦ ਸੁਨਹੁ ਸਚ ਮੁਖਹੁ ਅਲਾਈ ॥ (1-43-1)

ਬਾਜਹੁ ਸਚੇ ਨਾਮ ਦੇ ਹੋਰ ਕਰਮਾਤ ਅਸਾਥੇ ਨਾਹੀ ॥ (1-43-2)

ਬਸਤਰ ਪਹਿਰੋਂ ਅਗਨਿ ਕੇ ਬਰਫ ਹਿਮਾਲੇ ਮੰਦਰ ਛਾਈ ॥ (1-43-3)

ਕਰੋ ਰਸੋਈ ਸਾਰ ਦੀ ਸਗਲੀ ਧਰਤੀ ਨੱਥ ਚਲਾਈ ॥ (1-43-4)

ਏਵਡ ਕਰੀ ਵਿਥਾਰ ਕਉ ਸਗਲੀ ਧਰਤੀ ਹੱਕੀ ਜਾਈ ॥ (1-43-5)

ਤੇਲੀਂ ਧਰਤਿ ਆਕਾਸ਼ ਦੁਇ ਪਿਛੇ ਛਾਬੇ ਟੰਕ ਚੜ੍ਹਾਈ ॥ (1-43-6)

ਏਹ ਬਲ ਰਖਾਂ ਆਪ ਵਿਚ ਜਿਸ ਆਖਾਂ ਤਿਸ ਪਾਰ ਕਰਾਈ ॥ (1-43-7)

ਸਤਿਨਾਮ ਬਿਨ ਬਾਦਰ ਛਾਈ ॥ ੪੩ ॥ (1-43-8)

ਬਾਬੇ ਕੀਤੀ ਸਿਧ ਗੋਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਾਂਤਿ ਸਿਧਾਂ ਵਿਚ ਆਈ ॥ (1-44-1)

ਜਿਣ ਮੇਲਾ ਸਿਵਰਾਤ ਦਾ ਖਟ ਦਰਸਨ ਆਦੇਸ਼ ਕਰਾਈ ॥ (1-44-2)

ਸਿਧ ਬੋਲਨ ਸੁਭ ਬਚਨ ਧੰਨ ਨਾਨਕ ਤੇਰੀ ਵਡੀ ਕਮਾਈ ॥ (1-44-3)

ਵਡਾ ਪੁਰਖ ਪ੍ਰਗਟਿਆ ਕਲਿਜੁਗ ਅੰਦਰ ਜੋਤ ਜਗਾਈ ॥ (1-44-4)

ਮੇਲਿਓਂ ਬਾਬਾ ਉਠਿਆ ਮੁਲਤਾਨੇ ਦੀ ਜ਼ਿਆਰਤ ਜਾਈ ॥ (1-44-5)

ਅਗੋਂ ਪੀਰ ਮੁਲਤਾਨ ਦੇ ਦੁਧ ਕਟੋਰਾ ਭਰ ਲੈ ਆਈ ॥ (1-44-6)

ਬਾਬੇ ਕਢ ਕਰ ਬਗਲ ਤੇ ਚੰਬੇਲੀ ਦੁੱਧ ਵਿਚ ਮਿਲਾਈ ॥ (1-44-7)

ਜਿਉਂ ਸਾਗਰ ਵਿਚ ਗੰਗ ਸਮਾਈ ॥ ੪੪ ॥ (1-44-8)

ਜ਼ਿਆਰਤ ਕਰ ਮੁਲਤਾਨ ਦੀ ਫਿਰ ਕਰਤਾਰਪੁਰੇ ਨੂੰ ਆਯਾ ॥ (1-45-1)

ਚੜ੍ਹੇ ਸਵਾਈ ਦਹਦਿਹੀ ਕਲਿਜੁਗ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਧਿਆਯਾ ॥ (1-45-2)

ਵਿਣ ਨਾਵੈ ਹੋਰ ਮੰਗਣਾ ਸਿਰ ਦੁਖਾਂ ਦੇ ਦੁਖ ਸਬਾਯਾ ॥ (1-45-3)

ਮਾਰਿਆ ਸਿੱਕਾ ਜਗਤ ਵਿਚ ਨਾਨਕ ਨਿਰਮਲ ਪੰਥ ਚਲਾਯਾ ॥ (1-45-4)

ਬਾਪਿਆ ਲਹਿਣਾ ਜੀਵਦੇ ਗੁਰਿਆਈ ਸਿਰ ਛੜ੍ਹ ਫਿਰਾਯਾ ॥ (1-45-5)

ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਮਿਲਾਇਕੈ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਰੂਪ ਵਟਾਯਾ ॥ (1-45-6)

ਲਖ ਨ ਕੋਈ ਸਕਈ ਆਚਰਜੇ ਆਚਰਜ ਦਿਖਾਯਾ ॥ (1-45-7)

ਕਾਯਾਂ ਪਲਟ ਸਰੂਪ ਬਣਾਯਾ ॥ ੪੫ ॥ (1-45-8)

ਸੋ ਟਿਕਾ ਸੋ ਛੜ੍ਹ ਸਿਰ ਸੋਈ ਸਚਾ ਤਖਤ ਟਿਕਾਈ ॥ (1-46-1)

ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਹੰਦੀ ਮੋਹਰ ਹਥ ਗੁਰ ਅੰਗਦ ਦੀ ਦੋਹੀ ਫਿਰਾਈ ॥ (1-46-2)

ਦਿੱਤਾ ਛੱਡ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਬੈਠ ਖੜੂਰੇ ਜੋਤਿ ਜਗਾਈ ॥ (1-46-3)

ਜੰਮੇ ਪੂਰਬ ਬੀਜਿਆ ਵਿਚ ਵਿਚ ਹੋਰ ਕੂੜੀ ਚਤਰਾਈ ॥ (1-46-4)

ਲਹਿਣੇ ਪਾਈ ਨਾਨਕੋਂ ਦੇਣੀ ਅਮਰਦਾਸ ਘਰ ਆਈ ॥ (1-46-5)

ਗੁਰ ਬੈਠਾ ਅਮਰ ਸਰੂਪ ਹੋ ਗੁਰਮੁਖ ਪਾਈ ਦਾਤ ਇਲਾਹੀ ॥ (1-46-6)

ਫੇਰ ਵਸਾਯਾ ਗੋਂਦਵਾਲ ਅਚਰਜ ਖੇਲ ਨ ਲਖਿਆ ਜਾਈ ॥ (1-46-7)

ਦਾਤਿ ਜੋਤ ਖਸਮੈ ਵਡਿਆਈ ॥ ੪੬ ॥ (1-46-8)

ਦਿੱਚੇ ਪੁਰਬ ਦੇਵਣਾ ਜਿਸ ਦੀ ਵਸਤ ਤਿਸੈ ਘਰ ਆਵੈ ॥ (1-47-1)

ਬੈਠਾ ਸੌਢੀ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਰਾਮਦਾਸ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਹਾਵੈ ॥ (1-47-2)

ਪੁਰਨ ਤਾਲ ਖਟਾਇਆ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ ਜੋਤ ਜਗਾਵੈ ॥ (1-47-3)

ਉਲਟਾ ਖੇਲ ਖਸੰਮ ਦਾ ਉਲਟੀ ਗੰਗ ਸਮੰਦ ਸਮਾਵੈ॥ (1-47-4)
ਦਿਤਾ ਲਈਏ ਆਪਣਾ ਅਣ ਦਿਤਾ ਕਛ ਹਥ ਨ ਆਵੈ॥ (1-47-5)
ਫਿਰ ਆਈ ਘਰ ਅਰਜਨੇ ਪੁਤ ਸੰਸਾਰੀ ਗੁਰੂ ਕਹਾਵੈ॥ (1-47-6)
ਜਾਨ ਨ ਦੇਸਾਂ ਸੋਚੀਓਂ ਹੋਰਸ ਅਜ਼ਰ ਨ ਜ਼ਰਿਆ ਜਾਵੈ॥ (1-47-7)
ਘਰ ਹੀ ਕੀ ਵੱਥ ਘਰੇ ਰਹਾਵੈ ॥੪੭॥ (1-47-8)

ਪੰਜ ਪਿਆਲੇ ਪੰਜ ਪੀਰ ਛਟਮ ਪੀਰ ਬੈਠਾ ਗੁਰ ਭਾਰੀ॥ (1-48-1)
ਅਰਜਨ ਕਾਇਆਂ ਪਲਟ ਕੈ ਮੂਰਤ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਵਾਰੀ॥ (1-48-2)
ਚਲੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਸੋਚੀਆਂ ਰੂਪ ਦਿਖਾਵਨ ਵਾਰੋ ਵਾਰੀ॥ (1-48-3)
ਦਲ ਭੰਜਨ ਗੁਰ ਸੂਰਮਾਂ ਵਡ ਜੋਪਾ ਬਹੁ ਪਰਉਪਕਾਰੀ॥ (1-48-4)
ਪੁਛੌਨ ਸਿੱਖ ਅਰਦਾਸ ਕਰ ਛੇ ਮਹਿਲਾਂ ਤਕ ਦਰਸ ਨਿਹਾਰੀ॥ (1-48-5)
ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਬੋਲੇ ਮੁਖ ਤੇ ਸੁਣਹੁ ਸੰਸਾਰੀ॥ (1-48-6)
ਕਲਿਜੁਗ ਪੀੜ੍ਹੀ ਸੋਚੀਆਂ ਨਿਹਚਲ ਨੀਨ ਉਸਾਰ ਖਲੂਰੀ॥ (1-48-7)
ਜੁਗ ਜੁਗ ਸਤਿਗੁਰ ਧਰੇ ਅਵਤਾਰੀ ॥੪੮॥ (1-48-8)

ਸਤਿਜੁਗ ਸਤਿਗੁਰ ਵਾਸਦੇਵ ਵਾਵਾ ਵਿਸ਼ਨਾ ਨਾਮ ਜਪਾਵੈ॥ (1-49-1)
ਦੁਆਪਰ ਸਤਿਗੁਰ ਹਰੀਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਹਾਹਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਧਿਆਵੈ॥ (1-49-2)
ਤ੍ਰੇਤੇ ਸਤਿਗੁਰ ਰਾਮ ਜੀ ਰਾਰਾ ਰਾਮ ਜਪੇ ਸੁਖ ਪਾਵੈ॥ (1-49-3)
ਕਲਿਜੁਗ ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਗੋਬਿੰਦ ਗਗਾ ਗੋਵਿੰਦ ਨਾਮ ਜਪਾਵੈ॥ (1-49-4)
ਚਾਰੇ ਜਾਗੇ ਚਹੁ ਜੁਗੀ ਪੰਚਾਇਣ ਵਿਚ ਜਾਇ ਸਮਾਵੈ॥ (1-49-5)
ਚਾਰੋਂ ਅਛਰ ਇਕ ਕਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਪ ਮੰਡ੍ਹ ਜਪਾਵੈ॥ (1-49-6)
ਜਹਾਂ ਤੇ ਉਪਜਿਆ ਫਿਰ ਤਹਾਂ ਸਮਾਵੈ ॥੪੯॥੧॥ (1-49-7)

Vaar 2

੧ਓਂ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ (2-1-1)

ਆਪਨੜੇ ਹਥਿ ਆਰਸੀ ਆਪੇ ਹੀ ਦੇਖੈ ॥ (2-1-2)
ਆਪੇ ਦੇਖ ਦਿਖਾਇਦਾ ਛਿਆ ਦਰਸਨ ਭੇਖੈ ॥ (2-1-3)
ਜੇਹਾ ਮੂੰਹ ਕਰ ਭਾਲਦਾ ਤੇਵੇਹੈ ਦੇਖੈ ॥ (2-1-4)
ਹਸਦੇ ਹਸਦਾ ਦੇਖੀਐ ਸੋ ਰੂਪ ਸਰੇਖੈ ॥ (2-1-5)
ਰੋਂਦੇ ਦਿਸੇ ਰੋਂਵਦਾ ਹੋਇ ਨਿਮਖ ਨਿਮੇਖੈ ॥ (2-1-6)
ਆਪੇ ਆਪ ਵਰਤਦਾ ਸਤਸੰਗ ਵਿਸੇਖੈ ॥੧॥ (2-1-7)

ਜਿਉਂ ਜੰਡੀ ਹਥ ਜੰਡ੍ ਲੈ ਸਭ ਰਾਗ ਵਜਾਏ ॥ (2-2-1)
ਆਪੇ ਸੁਣ ਸੁਣ ਮਗਨ ਹੋਇ ਆਪੇ ਗੁਨ ਗਾਏ ॥ (2-2-2)
ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵਲੀਣ ਹੋਇ ਆਪੇ ਰੀਝਾਏ ॥ (2-2-3)
ਕਥਤਾ ਬਕਤਾ ਆਪ ਹੈ ਸੁਰਤਾ ਲਿਵ ਲਾਏ ॥ (2-2-4)
ਆਪੇ ਆਪ ਵਿਸਮਾਦ ਹੋਇ ਸਰਬੰਗ ਸਮਾਏ ॥ (2-2-5)
ਆਪੇ ਆਪ ਵਰਤਦਾ ਗੁਰਮੁਖ ਪਤੀਆਏ ॥੨॥ (2-2-6)

ਆਪੇ ਭੁਖਾ ਹੋਇਕੈ ਆਪ ਜਾਇ ਰਸੋਈ ॥ (2-3-1)
ਭੋਜਨ ਆਪ ਬਨਾਇਦਾ ਰਸ ਵਿਚ ਰਸ ਗੋਈ ॥ (2-3-2)
ਆਪੇ ਖਾਇ ਸਲਾਹਕੈ ਹੋਇ ਤ੍ਰਿਪਤ ਸਮੋਈ ॥ (2-3-3)
ਆਪੇ ਰਸੀਆ ਆਪ ਰਸ ਰਤਨਾ ਭੋਈ ॥ (2-3-4)
ਦਾਤਦ ਭੁਗਤਾ ਆਪ ਹੈ ਸਰਬੰਗ ਸਮੋਈ ॥ (2-3-5)
ਆਪੇ ਆਪ ਵਰਤਦਾ ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਹੋਈ ॥੩॥ (2-3-6)

ਆਪੇ ਪਲੰਘ ਵਿਛਾਇਕੈ ਆਪ ਅੰਦਰ ਸਉਂਦਾ ॥ (2-4-1)
ਸੁਪਨੇ ਅੰਦਰ ਜਾਇਕੈ ਦੇਸੰਤਰ ਭਉਂਦਾ ॥ (2-4-2)
ਰੰਕ ਰਾਉ ਰਾਉ ਰੰਕ ਹੋਇ ਦੁਖ ਸੁਖ ਵਿਚ ਪਾਉਂਦਾ ॥ (2-4-3)
ਤੱਤਾ ਸੀਅਰਾ ਹੋਇ ਜਲ ਆਵਟਣ ਖਉਂਦਾ ॥ (2-4-4)
ਹਰਖ ਸੋਗ ਵਿਚ ਧਾਂਵਦਾ ਚਾਵਾਏ ਚਉਂਦਾ ॥ (2-4-5)
ਆਪੇ ਆਪ ਵਰਤਦਾ ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਰਉਂਦਾ ॥੪॥ (2-4-6)

ਸਮਸਰ ਵਰਸੈ ਸਵਾਂਤ ਬੂੰਦ ਜਿਉਂ ਸਭਨੀ ਬਾਈਂ ॥ (2-5-1)
ਜਲ ਅੰਦਰ ਜਲ ਹੋਇ ਮਿਲੈ ਧਰਤੀ ਬਹੁ ਭਾਈਂ ॥ (2-5-2)
ਕਿਰਖ ਬਿਰਖ ਰਸ ਕਸ ਘਣੇ ਫਲ ਫੁੱਲ ਸੁਹਾਈ ॥ (2-5-3)
ਕੇਲੇ ਵਿਚ ਕਪੂਰ ਹੋਇ ਸੀਤਲ ਸੁਖਦਾਈ ॥ (2-5-4)
ਮੌਤੀ ਹੋਵੈ ਸਿਪ ਮਹਿ ਬਹੁ ਮੌਲ ਮੁਲਾਈ ॥ (2-5-5)
ਬਿਸੀਅਰ ਦੇ ਮੁਹਿ ਕਾਲਕੂਟ ਚਿਤਵੈ ਬੁਰਿਆਈ ॥ (2-5-6)
ਆਪੇ ਆਪ ਵਰਤਦਾ ਸਤਸੰਗ ਸੁਭਾਈ ॥੫॥ (2-5-7)

ਸੋਈ ਤਾਂਬਾ ਰੰਗ ਸੰਗ ਜਿਉਂ ਕੈਹਾਂ ਹੋਈ ॥ (2-6-1)
ਸੋਈ ਤਾਂਬਾ ਜਿਸਤ ਮਿਲ ਪਿਤਲ ਅਵਿਲੋਈ ॥ (2-6-2)

ਸੋਈ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਸੰਗਤੀ ਭੰਗਾਰ ਭਲੋਈ ॥ (2-6-3)
ਤਾਂਬਾ ਪਰਸ ਪਰਸਿਆ ਹੋਇ ਕੰਚਨ ਸੋਈ ॥ (2-6-4)
ਸੋਈ ਤਾਂਬਾ ਭਸਮ ਹੋਇ ਅਉਖਧ ਕਰ ਭੋਈ ॥ (2-6-5)
ਆਪੇ ਆਪ ਵਰਤਦਾ ਸੰਗਤ ਗੁਨ ਗੋਈ ॥੬॥ (2-6-6)

ਪਾਣੀ ਕਾਲੇ ਰੰਗ ਵਿਚ ਜਿਉਂ ਕਾਲਾ ਦਿੱਸੈ ॥ (2-7-1)
ਰੱਤਾ ਰਤੇ ਰੰਗ ਵਿਚ ਮਿਲ ਮੇਲ ਸਲਿਸੈ ॥ (2-7-2)
ਪੀਲੇ ਪੀਲਾ ਹੋਇ ਮਿਲੈ ਹਿਤ ਜੋਈ ਵਿਸੈ ॥ (2-7-3)
ਸਾਵਾ ਸਾਵੇ ਰੰਗ ਮਿਲ ਸਭ ਰੰਗ ਸਰਿੱਸੈ ॥ (2-7-4)
ਤੱਤਾ ਠੰਢਾ ਹੋਇਕੈ ਹਿਤ ਜਿਸ ਤਿੱਸੈ ॥ (2-7-5)
ਆਪੇ ਆਪ ਵਰਤਦਾ ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਜਿੱਸੈ ॥੭॥ (2-7-6)

ਦੀਵਾ ਬਲੈ ਬਸੰਤਰਹੁ ਚਾਨਣ ਆਨ੍ਹੇਰੇ ॥ (2-8-1)
ਦੀਪਕ ਵਿਚਹੁ ਮੱਸ ਹੋਇ ਕੰਮ ਆਇ ਲਿਖੇਰੇ ॥ (2-8-2)
ਕੱਜਲ ਹੋਵੈ ਕਾਮਨੀ ਸੰਗ ਭਲੇ ਭਲੇਰੇ ॥ (2-8-3)
ਮਸਵਾਣੀ ਹਰਿ ਜਸ ਲਿਖੇ ਦਫਤਰ ਅਗਲੇਰੇ ॥ (2-8-4)
ਬਿਰਖੋਂ ਬਿਰਖ ਉਪਾਇਂਦਾ ਫਲ ਫੁਲ ਘਨੇਰੇ ॥ (2-8-5)
ਆਪੇ ਆਪ ਵਰਤਦਾ ਗੁਰਮੁਖ ਚੌਫੇਰੇ ॥੮॥ (2-8-6)

ਬਿਰਖ ਹੋਵੈ ਜੀਉ ਬੀਜੀਐ ਕਰਦਾ ਪਾਸਾਰਾ ॥ (2-9-1)
ਜੜ ਅੰਦਰ ਪੇਡ ਬਾਹਰਾ ਬਹੁ ਤਾਲ ਬਿਸਥਾਰਾ ॥ (2-9-2)
ਪੱਤ ਫੁਲ ਫਲ ਫਲੀਦਾ ਰਸ ਰੰਗ ਸਵਾਰਾ ॥ (2-9-3)
ਵਾਸ ਨਿਵਾਸ ਉਲਾਸ ਕਰ ਹੋਇ ਵਡ ਪਰਵਾਰਾ ॥ (2-9-4)
ਫਲ ਵਿਚ ਬੀਉ ਸੰਜੀਉ ਹੋਇ ਫਲ ਫਲੋ ਹਜ਼ਾਰਾ ॥ (2-9-5)
ਆਪੇ ਆਪ ਵਰਤਦਾ ਗੁਰਮੁਖ ਨਿਸਤਾਰਾ ॥੯॥ (2-9-6)

ਹੋਵੈ ਸੂਝ ਕਪਾਹ ਦਾ ਕਰ ਤਾਣਾ ਵਾਣਾ ॥ (2-10-1)
ਸੂਝਹੁ ਕੱਪੜ ਜਾਣੀਐ ਆਖਾਣ ਵਖਾਣਾ ॥ (2-10-2)
ਚਉਸੀ ਤੇ ਚਉਤਾਰ ਹੋਇ ਰੰਗਾ ਜਲ ਜਾਣਾ ॥ (2-10-3)
ਖਾਸਾ ਮਲਮਲ ਸਿਰੀਸਾਫ ਤਨ ਸੁਖ ਮਨ ਭਾਣਾ ॥ (2-10-4)
ਪੱਗ ਦੁਪੱਟਾ ਚੋਲਣਾ ਪਟਕਾ ਪਰਵਾਣਾ ॥ (2-10-5)
ਆਪੇ ਆਪ ਵਰਤਦਾ ਗੁਰਮੁਖ ਰੰਗਮਾਣਾ ॥੧੦॥ (2-10-6)

ਸੁਨਿਆਰਾ ਸੋਨਾ ਘੜੈ ਗਹਿਣੇ ਸਾਵਾਰੇ ॥ (2-11-1)
ਪਿਪਲ ਵਤਰੇ ਵਾਲੀਆਂ ਤਾਨਉੜੇ ਤਾਰੇ ॥ (2-11-2)
ਵੇਸਰ ਨਥ ਵਖਾਣੀਐ ਕੰਠ ਮਾਲਾ ਧਾਰੇ ॥ (2-11-3)
ਟੀਕਤ ਮਣੀਆ ਮੌਡਿਸਰ ਗਜਰੇ ਪਾਸਾਰੇ ॥ (2-11-4)
ਦੁਰ ਬੁਹਟਾ ਗੋਲ ਛਾਪ ਕਰ ਬਹੁ ਪਰਕਾਰੇ ॥ (2-11-5)
ਆਪੇ ਆਪ ਵਰਤਦਾ ਗੁਰਮੁਖ ਵੀਚਾਰੇ ॥੧੧॥ (2-11-6)

ਗੰਨਾ ਕੋਹਲੂ ਪੀੜੀਐ ਰਸ ਦੇ ਦਰਸਾਲਾ ॥ (2-12-1)
ਕੋਈ ਕਰੇ ਗੁੜ ਭੇਲੀਆਂ ਕੋ ਸ਼ਕਰ ਵਾਲਾ ॥ (2-12-2)

ਕੋਈ ਖੰਡ ਸਵਾਰਦਾ ਮੱਖਣ ਮਾਸਾਲਾ ॥ (2-12-3)
ਹੋਵੇ ਮਿਸਰੀ ਕਲੀਕੰਦ ਮਠਿਆਈ ਢਾਲਾ ॥ (2-12-4)
ਖਾਵੈ ਰਾਜਾ ਰੰਕ ਕਰ ਰਸ ਭੋਗ ਸੁਖਾਲਾ ॥ (2-12-5)
ਆਪੇ ਆਪ ਵਰਤਦਾ ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਾਲਾ ॥ ੧੨ ॥ (2-12-6)

ਗਾਂਈ ਰੰਗ ਬਰੰਗ ਬਹੁ ਦੁਧ ਉਜੱਲ ਵਰਣਾ ॥ (2-13-1)
ਦੂਧਹੁ ਦਹੀ ਜਮਾਈਐ ਕਰ ਨਿਹਚਲ ਧਰਣਾ ॥ (2-13-2)
ਦਹੀ ਵਿਲੋਇ ਅਲੋਈਐ ਛਾਹਿ ਮੱਖਣ ਕਰਣਾ ॥ (2-13-3)
ਮੱਖਣਤਾਇ ਅਉਟਾਇਕੈ ਘਿਉ ਨਿਰਮਲ ਕਰਣਾ ॥ (2-13-4)
ਹੇਮ ਜਗ ਨਈਵੇਦ ਕਰ ਸਭ ਕਾਰਜ ਸਰਣਾ ॥ (2-13-5)
ਆਪੇ ਆਪ ਵਰਤਦਾ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਇ ਜਰਣਾ ॥ ੧੩ ॥ (2-13-6)

ਪਲ ਘੜੀਆਂ ਮੂਰਤ ਪਹਿਰ ਬਿਤ ਵਾਰ ਗਣਾਏ ॥ (2-14-1)
ਦੋਇ ਪਖ ਬਾਰਹ ਮਾਹ ਕਰ ਸੰਜੋਗ ਬਣਾਏ ॥ (2-14-2)
ਛਿਆ ਵਰਤਾਈਆਂ ਬਹੁ ਚੌਲਤ ਬਣਾਏ ॥ (2-14-3)
ਸੂਰਜ ਇਕ ਵਰਤਦਾ ਲੋਕ ਵੇਦ ਅਲਾਏ ॥ (2-14-4)
ਚਾਰ ਵਰਨ ਛਿਆ ਦਰਸਨਾ ਬਹੁ ਪੰਥ ਚਲਾਏ ॥ (2-14-5)
ਆਪੇ ਆਪ ਵਰਤਦਾ ਗੁਰਮੁਖ ਸਮਝਾਏ ॥ ੧੪ ॥ (2-14-6)

ਇਕ ਪਾਣੀ ਇਕ ਧਰਤ ਹੈ ਬਹੁ ਬਿਰਖ ਉਪਾਏ ॥ (2-15-1)
ਅਫਲ ਸਫਲ ਪਰਕਾਰ ਬਹੁ ਫਲ ਫੁਲ ਸੁਹਾਏ ॥ (2-15-2)
ਬਹੁ ਰੰਗ ਰਸ ਸੁਵਾਸਨਾ ਪਰਕਿਰਤ ਸੁਭਾਏ ॥ (2-15-3)
ਬੈਸੰਤਰ ਇਕ ਵਰਨ ਹੋਇ ਸਭ ਤਰਵਰ ਛਾਂਏ ॥ (2-15-4)
ਗੁਪਤਾ ਪਰਗਟ ਹੋਇਕੈ ਭਸਮੰਤ ਕਰਾਏ ॥ (2-15-5)
ਆਪੇ ਆਪ ਵਰਤਦਾ ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਪਾਏ ॥ ੧੫ ॥ (2-15-6)

ਚੰਦਨ ਵਾਸ ਵਣਾਸਪਤ ਸਭ ਚੰਦਨ ਹੋਵੈ ॥ (2-16-1)
ਅਸ਼ਟਧਾਂਤ ਇਕ ਧਾਂਤ ਹੋਏ ਸੰਗ ਪਾਰਸ ਢੋਵੈ ॥ (2-16-2)
ਨਦੀਆਂ ਨਾਲੇ ਵਾੜੇ ਮਿਲ ਰੰਗ ਰੰਗੋਵੈ ॥ (2-16-3)
ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਣ ਸਾਧੁ ਸੰਗ ਪਾਪਾਂ ਮਲ ਧੋਵੈ ॥ (2-16-4)
ਨਰਕ ਨਿਵਾਰ ਅਸੰਖ ਹੋਇ ਲਖ ਪਤਿਤ ਸੰਗੋਵੈ ॥ (2-16-5)
ਆਪੇ ਆਪ ਵਰਤਦਾ ਗੁਰਮੁਖ ਆਲੋਵੈ ॥ ੧੬ ॥ (2-16-6)

ਦੀਪਕ ਹੇਤ ਪਤੰਗ ਦਾ ਜਲ ਮੀਨ ਤਰੰਦਾ ॥ (2-17-1)
ਮਿਰਗ ਨਾਦ ਵਿਸਮਾਦ ਹੈ ਭਵਰ ਕਵਲ ਵਸੰਦਾ ॥ (2-17-2)
ਚੰਦ ਚਕੋਰ ਪਰੀਤ ਹੈ ਦੇਖ ਧਿਆਨ ਧਰੰਦਾ ॥ (2-17-3)
ਚਕਵੀ ਸੂਰਜ ਹੇਤ ਹੈ ਸੰਜੋਗ ਬਣੰਦਾ ॥ (2-17-4)
ਨਾਰ ਭਤਾਰ ਪਿਆਰ ਹੈ ਮਾਂ ਪੁਤ ਮਿਲੰਦਾ ॥ (2-17-5)
ਆਪੇ ਆਪ ਵਰਤਦਾ ਗੁਰਮੁਖ ਪਰਚੰਦਾ ॥ ੧੭ ॥ (2-17-6)

ਅੱਖੀਂ ਅੰਦਰ ਦੇਖਦਾ ਸਭ ਚੋਜ ਵਿਡਾਣਾ ॥ (2-18-1)
ਕੰਨੀ ਸੁਣਦਾ ਸੁਰਤਿ ਕੰਨ ਅਖਾਣ ਵਖਾਣਾ ॥ (2-18-2)

ਜੀਤੈ ਅੰਦਰ ਬੋਲਦਾ ਬਹੁ ਸਾਧ ਲੁਭਾਣਾ॥ (2-18-3)
ਹੱਥੀਂ ਕਿਰਤ ਕਮਾਂਵਦਾ ਪਗ ਚਲੈ ਸੁਜਾਣਾ॥ (2-18-4)
ਦੇਹੀ ਅੰਦਰ ਇਕ ਮਨ ਇੰਦ੍ਰੀ ਪਰਵਾਣਾ॥ (2-18-5)
ਆਪੇ ਆਪ ਵਰਤਦਾ ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਮਾਣਾ ॥੧੯॥ (2-18-6)

ਪਵਣ ਗੁਰੂ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਰਾਗ ਨਾਦ ਵਿਚਾਰਾ॥ (2-19-1)
ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਜਲ ਧਰਤ ਹੈ ਉਤਪਤ ਸੰਸਾਰਾ॥ (2-19-2)
ਦਾਈ ਦਾਇਆ ਰਾਤ ਦਿਉ ਵਰਤੇ ਵਰਤਾਰਾ॥ (2-19-3)
ਸਿਵ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਖੇਲ ਮੇਲ ਪਰਕਿਰਤ ਪਸਾਰਾ॥ (2-19-4)
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਘਟ ਚੰਦ੍ਰ ਅਕਾਰਾ॥ (2-19-5)
ਆਪੇ ਆਪ ਵਰਤਦਾ ਗੁਰਮੁਖ ਨਿਰਧਾਰਾ ॥੧੯॥ (2-19-6)

ਛੁਲਾਂ ਅੰਦਰ ਵਾਸੁ ਹੈ ਹੋਇ ਭਵਰ ਲੁਭਾਣਾ॥ (2-20-1)
ਅੰਬਾਂ ਅੰਦਰ ਰਸ ਧਰ ਕੋਇਲ ਰਸ ਮਾਣਾ॥ (2-20-2)
ਮੌਰ ਬੰਬੀਹਾ ਹੋਇਕੈ ਘਣ ਵਰਸ ਸਿਵਾਣਾ॥ (2-20-3)
ਖੀਰ ਨੀਰ ਸੰਜੋਗ ਕਰ ਕਲੀਕੰਦ ਵਖਾਣਾ॥ (2-20-4)
ਓਅੰਕਾਰ ਅਕਾਰ ਕਰ ਧੋਇ ਪਿੰਡ ਪਰਾਣਾ॥ (2-20-5)
ਆਪੇ ਆਪ ਵਰਤਦਾ ਗੁਰਮੁਖ ਪਰਵਾਣਾ ॥੨੦॥੨॥ (2-20-6)

Vaar 3

੧ਓੜ੍ਹ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ (3-1-1)

ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਆਦੇਸ ਆਦਿ ਵਖਾਣਿਆ ॥ (3-1-2)
ਸਤਿਗੁਰ ਸਚਾ ਵੇਸ ਸਬਦ ਸਿਵਾਣਿਆ ॥ (3-1-3)
ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੱਚ ਸਮਾਣਿਆ ॥ (3-1-4)
ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਸਚ ਦੇਸ ਘਰ ਪਰਵਾਣਿਆ ॥ (3-1-5)
ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤ ਆਵੇਸ ਸਹਜ ਸੁਖਾਣਿਆ ॥ (3-1-6)
ਭਗਤ ਵਛਲ ਪਰਵੇਸ਼ ਮਾਣ ਨਿਮਾਣਿਆ ॥ (3-1-7)
ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸ਼ਨ ਮਹੇਸ ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਣਿਆ ॥ (3-1-8)
ਸਿਮਰੇ ਸਹਸ ਫਣੇਸ਼ ਤਿਲ ਨ ਪਛਾਣਿਆ ॥ (3-1-9)
ਗੁਰਮੁਖ ਦਰ ਦਰਵੇਸ਼ ਸਚੁ ਸੁਹਾਣਿਆ ॥੧॥ (3-1-10)

ਗੁਰ ਚੇਲੇ ਰਹਿਰਾਸ ਅਲਖ ਅਭੇਉ ਹੈ ॥ (3-2-1)
ਗੁਰ ਚੇਲੇ ਸ਼ਾਬਾਸ਼ ਨਾਨਕ ਦੇਉ ਹੈ ॥ (3-2-2)
ਗੁਰਮਤ ਸਹਿਜ ਨਿਵਾਸ ਸਿਫਤ ਸਮੇਉ ਹੈ ॥ (3-2-3)
ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤ ਪ੍ਰਗਾਸ ਅਛਲ ਅਛੇਉ ਹੈ ॥ (3-2-4)
ਗੁਰਮੁਖ ਆਸ ਨਿਰਾਸ ਮਤਿ ਅਰਪੇਉ ਹੈ ॥ (3-2-5)
ਕਾਮ ਕਰੋਪ ਵਿਣਾਸ ਸਿਫਤ ਸਮੇਉ ਹੈ ॥ (3-2-6)
ਸਤਿ ਸੰਤੋਖ ਉਲਾਸ ਸ਼ਕਤਿ ਨ ਸੇਉ ਹੈ ॥ (3-2-7)
ਘਰ ਹੀ ਵਿਚ ਉਦਾਸ ਸੱਚ ਸਚੇਉ ਹੈ ॥ (3-2-8)
ਵੀਰ ਇਕੀਹ ਅਭਿਆਸ ਗੁਰਸਿਖ ਦੇਉ ਹੈ ॥੨॥ (3-2-9)

ਗੁਰ ਚੇਲਾ ਪਰਵਾਣ ਗੁਰਮੁਖ ਜਾਣੀਐ ॥ (3-3-1)
ਗੁਰਮੁਖ ਚੋਜ ਵਿਡਾਣਕਥ ਕਹਾਣੀਐ ॥ (3-3-2)
ਕੁਦਰਤ ਨੋਂ ਕੁਰਬਾਣ ਕਾਦਰ ਜਾਣੀਐ ॥ (3-3-3)
ਗੁਰਮੁਖ ਜਗ ਮਹਿਮਾਨ ਜਗ ਮਹਿਮਾਣੀਐ ॥ (3-3-4)
ਸਤਿਗੁਰ ਸਤਿ ਸੁਹਾਣ ਆਖ ਵਖਾਣੀਐ ॥ (3-3-5)
ਦਰਿ ਢਾਢੀ ਪਰਵਾਣ ਚਲੈ ਗੁਰਬਾਣੀਐ ॥ (3-3-6)
ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਜਾਣ ਹੇਤ ਪਛਾਣੀਐ ॥ (3-3-7)
ਸਚ ਸਬਦ ਨੀਸਾਣ ਸੁਰਤਿ ਸਮਾਣੀਐ ॥ (3-3-8)
ਇਕੋ ਦਰ ਦੀਵਾਣ ਸ਼ਬਦ ਸਿਵਾਣੀਐ ॥੩॥ (3-3-9)

ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ ਗੁਰ ਵਾਹ ਗੁਰਮੁਖ ਪਾਇਆ ॥ (3-4-1)
ਚੇਲਾ ਸੁਰਤ ਸਮਾਹ ਅਲਖ ਲਖਾਇਆ ॥ (3-4-2)
ਗੁਰ ਚੇਲੇ ਵੀਵਾਹੁ ਤੁਰੀ ਚੜਾਇਆ ॥ (3-4-3)
ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰਅਥਾਹ ਅਜਰ ਜਰਾਇਆ ॥ (3-4-4)
ਸਚਾ ਬੇਪਰਵਾਹ ਸਚ ਸਮਾਇਆ ॥ (3-4-5)
ਪਾਤਸ਼ਾਹਾਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਹੁਕਮ ਚਲਾਇਆ ॥ (3-4-6)
ਲਉਬਾਲੀ ਦਰਗਾਹ ਭਾਣਾ ਭਾਇਆ ॥ (3-4-7)
ਸਚੀ ਸਿਫਤ ਸਲਾਹ ਅਧਿਉ ਪੀਆਇਆ ॥ (3-4-8)

ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤ ਅਸਗਾਹ ਅਧੜ ਘੜਾਇਆ ॥੪॥ (3-4-9)

ਮੁਲ ਨ ਮਿਲੈ ਅਮੋਲ ਨ ਕੀਮਤ ਪਾਈਐ ॥ (3-5-1)

ਪਾਇ ਤਰਾਜੂ ਤੋਲ ਨ ਅਤੁਲ ਤੁਲਾਈਐ ॥ (3-5-2)

ਨਿਜ ਘਰ ਤਖਤ ਅਡੋਲ ਨ ਡੋਲ ਡੋਲਾਈਐ ॥ (3-5-3)

ਗੁਰਮੁਖ ਪੰਥ ਨਿਰੋਲ ਨ ਰਲੈ ਰਲਾਈਐ ॥ (3-5-4)

ਕਥਾ ਅਕਥ ਅਬੋਲ ਨ ਬੋਲ ਬੋਲਾਈਐ ॥ (3-5-5)

ਸਦਾ ਅਭੁਲ ਅਭੋਲ ਨ ਭੋਲ ਭੁਲਾਈਐ ॥ (3-5-6)

ਗੁਰਮੁਖ ਪੰਥ ਅਲੋਲ ਸਹਜ ਸਮਾਈਐ ॥ (3-5-7)

ਅਮਿਉ ਸਰੋਵਰ ਝੋਲ ਗੁਰਮੁਖ ਪਾਈਐ ॥ (3-5-8)

ਲਖ ਟੋਲੀਂ ਇਕ ਟੋਲ ਨ ਆਪ ਗਣਾਈਐ ॥੫॥ (3-5-9)

ਸੌਦਾ ਇਕਤ ਹਟ ਸਬਦ ਵਿਸਾਹੀਐ ॥ (3-6-1)

ਪੂਰਾ ਪੂਰੈ ਵਟ ਕਿ ਆਖ ਸਲਾਹੀਐ ॥ (3-6-2)

ਕਦੇ ਨ ਹੋਵੈ ਘਟ ਸਚੀ ਪਤਿਸ਼ਾਹੀਐ ॥ (3-6-3)

ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਖੱਟ ਅਖੁਟ ਸਮਾਹੀਐ ॥ (3-6-4)

ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਪਰਗੱਟ ਸਦਾ ਨਿਬਾਹੀਐ ॥ (3-6-5)

ਚਾਵਲ ਇਕਤੇ ਸੱਟ ਨ ਦੂਜੀ ਵਾਹੀਐ ॥ (3-6-6)

ਜਮ ਦੀ ਫਾਹੀ ਕਟ ਦਾਦ ਇਲਾਹੀਐ ॥ (3-6-7)

ਪੰਜ ਦੂਤ ਸੰਘਟ ਸੁ ਢੇਰੀ ਢਾਹੀਐ ॥ (3-6-8)

ਪਾਣੀ ਜਿਉਂ ਹਰਹਟ ਸੁ ਖੇਤ ਉਮਾਹੀਐ ॥੬॥ (3-6-9)

ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰ ਆਪ ਨ ਅਲਖ ਲਖਾਵਈ ॥ (3-7-1)

ਦੇਖੈ ਬਾਪਿ ਉਥਾਪ ਜਿਉਂ ਤਿਸ ਭਾਵਈ ॥ (3-7-2)

ਲੇਪ ਨ ਪੁੰਨ ਨ ਪਾਪ ਉਪਾਇ ਸਮਾਵਈ ॥ (3-7-3)

ਲਗੂ ਵਰ ਨ ਸਰਾਪ ਨ ਆਪ ਜਨਾਵਈ ॥ (3-7-4)

ਗਾਵੈ ਬੇਦ ਅਲਾਪ ਅਕਥ ਸੁਨਾਵਈ ॥ (3-7-5)

ਅਕਥ ਕਥਾ ਜਪ ਜਾਪ ਨ ਜਗਤ ਕਮਾਵਈ ॥ (3-7-6)

ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਪਰਤਾਪ ਆਪ ਗਵਾਵਈ ॥ (3-7-7)

ਲਾਹੇ ਤਿੰਨੇ ਤਪ ਸੰਤਾਪ ਘਟਾਵਈ ॥ (3-7-8)

ਗੁਰਬਾਣੀ ਮਨ ਧ੍ਰਾਪ ਨਿਜ ਘਰ ਆਵਈ ॥੭॥ (3-7-9)

ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰ ਸਤਿ ਗੁਰਮੁਖ ਭਾਲੀਐ ॥ (3-8-1)

ਪੂਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਮਤਿ ਸ਼ਬਦ ਸਮੂਲੀਐ ॥ (3-8-2)

ਦਰਗਹ ਧੋਈਐ ਪਤਿ ਹਉਮੈ ਜਾਲੀਐ ॥ (3-8-3)

ਘਰ ਹੀ ਜੋਗ ਚੁਗਤਿ ਬੈਸਨ ਧਰਮਸਾਲੀਐ ॥ (3-8-4)

ਪਾਵਨ ਮੋਖ ਮੁਕਤਿ ਗੁਰ ਸਿਖ ਪਾਲੀਐ ॥ (3-8-5)

ਅੰਤਰ ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਿ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲੀਐ ॥ (3-8-6)

ਪਾਤਿਸ਼ਾਹੀ ਇਕ ਛੱਤ ਖਰੀ ਸਖਾਲੀਐ ॥ (3-8-7)

ਪਾਣੀ ਪੀਹਣ ਘੱਤ ਸੇਵਾ ਘਾਲੀਐ ॥ (3-8-8)

ਮਸਕੀਨੀ ਵਿਚ ਵੱਡ ਚਾਲ ਨਿਰਾਲੀਐ ॥੮॥ (3-8-9)

ਗੁਰਮੁਖ ਸਚਾ ਖੇਲ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸਿਆ॥ (3-9-1)
ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਦਾ ਮੇਲ ਸ਼ਬਦ ਅਵੇਸਿਆ॥ (3-9-2)
ਛੁਲੀਂ ਤਿਲੀਂ ਛੁਲੇਲ ਸੰਗ ਅਲੇਸਿਆ॥ (3-9-3)
ਗੁਰ ਸਿਖ ਨੱਕ ਨਕੇਲ ਪਿਟੇ ਅੰਦੇਸਿਆ॥ (3-9-4)
ਨ੍ਹਾਵਣ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲ ਵਸਨ ਸੁ ਦੇਸਿਆ॥ (3-9-5)
ਗੁਰ ਜਪ ਰਿਦੇ ਸੁਹੇਲ ਗੁਰ ਪਰਵੇਸਿਆ॥ (3-9-6)
ਭਾਉ ਭਗਤ ਭਉ ਭੇਖ ਸਾਧ ਸਰੋਸਿਆ॥ (3-9-7)
ਨਿਤ ਨਿਤ ਨਵਲ ਨਵੇਲ ਗੁਰਮੁਖ ਮੇਸਿਆ॥ (3-9-8)
ਖੈਰ ਦਲਾਲ ਦਲੇਲ ਸੇਵ ਸਹੇਸਿਆ ॥੯॥ (3-9-9)

ਗੁਰ ਮੂਰਤ ਕਰ ਧਿਆਨ ਸਦਾ ਹਜੂਰ ਹੈ॥ (3-10-1)
ਗੁਰਮੁਖ ਸ਼ਬਦ ਗਿਆਨ ਨੇੜ ਨ ਢੂਰ ਹੈ॥ (3-10-2)
ਪੂਰਬ ਲਿਖਤ ਨਿਸ਼ਾਨ ਕਰਮ ਅੰਕੂਰ ਹੈ॥ (3-10-3)
ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਪਰਧਾਨ ਸੇਵਕ ਸੂਰ ਹੈ॥ (3-10-4)
ਪੂਰਨ ਪਰਮ ਨਿਧਾਨ ਸਦ ਭਰਪੂਰ ਹੈ॥ (3-10-5)
ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਅਸਥਾਨ ਜਗਮਗ ਨੂਰ ਹੈ॥ (3-10-6)
ਲਖ ਲਖ ਸਸੀ ਅਰ ਭਾਨ ਕਿਰਣ ਠਰੂਰ ਹੈ॥ (3-10-7)
ਲਖ ਲਖ ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ਕੀਰਤਨ ਚੂਰ ਹੈ॥ (3-10-8)
ਭਗਤ ਵਛਲ ਪਰਵਾਣ ਚਰਨਾਂ ਧੂਰ ਹੈ ॥੧੦॥ (3-10-9)

ਗੁਰ ਸਿਖ ਸਿਖ ਗੁਰ ਸੋਇ ਅਲਖ ਲਖਾਇਆ॥ (3-11-1)
ਗੁਰ ਦੀਖਿਆ ਲੈ ਸਿਖ ਸਿਖ ਸਦਾਇਆ॥ (3-11-2)
ਗੁਰ ਸਿਖ ਇਕੋ ਹੋਇ ਜੋ ਗੁਰ ਭਾਇਆ॥ (3-11-3)
ਹੀਰਾ ਕਣੀ ਪਰੋਇ ਹੀਰ ਬਿਧਾਇਆ॥ (3-11-4)
ਜਲ ਤਰੰਗ ਅਵਲੋਇ ਸਲਿਲ ਸਮਾਇਆ॥ (3-11-5)
ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਮਾਇ ਦੀਪ ਦਿਵਾਇਆ॥ (3-11-6)
ਅਚਰਜ ਅਚਰਜ ਢੋਇ ਚਲਿਤ ਬਣਾਇਆ॥ (3-11-7)
ਦੁਧਹੁ ਦਹੀ ਵਿਲੋਇ ਘੇਉ ਕਢਾਇਆ॥ (3-11-8)
ਇਕ ਚਾਨਣ ਝਿਹੁ ਲੋਇ ਪ੍ਰਗਟੀ ਆਇਆ ॥੧੧॥ (3-11-9)

ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇਉ ਗੁਰਾਂ ਗੁਰ ਹੋਇਆ॥ (3-12-1)
ਅਮਗਦ ਅਲਖ ਅਮੇਉ ਸਹਿਜ ਸਮੋਇਆ॥ (3-12-2)
ਅਮਰਹੁ ਅਮਰ ਸਮੇਉ ਅਲਖ ਅਲੋਇਆ॥ (3-12-3)
ਰਾਮ ਨਾਮ ਅਰਿ ਖੇਉ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਚੋਇਆ॥ (3-12-4)
ਗੁਰ ਅਰਜਨ ਕਰ ਸੇਉ ਢੋਐ ਢੋਇਆ॥ (3-12-5)
ਗੁਰ ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਅਮੇਉ ਵਿਲੋਇ ਵਿਲੋਇਆ॥ (3-12-6)
ਸੱਚਾ ਸਚ ਸੁਚੇਉ ਸਚ ਖਲੋਇਆ॥ (3-12-7)
ਆਤਮ ਅਗਹ ਅਗੇਉ ਸ਼ਬਦ ਤਰੋਇਆ॥ (3-12-8)
ਗੁਰਮੁਖ ਅਭਰ ਭਰੇਉ ਭਰਮ ਭਉ ਖੋਇਆ ॥੧੨॥ (3-12-9)

ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਭਉ ਭਾਉ ਸਹਿਜ ਬੈਰਾਗ ਹੈ॥ (3-13-1)
ਗੁਰਮੁਖ ਸਹਿਜ ਸੁਭਾਉ ਸੁਰਤਿ ਸੁ ਜਾਗ ਹੈ॥ (3-13-2)

ਮਪਰ ਬਚਨ ਆਲਾਉ ਹਉਮੈਂ ਤਜਾਗ ਹੈ॥ (3-13-3)
ਸਤਿਗੁਰ ਮਤਿ ਪਰਥਾਉ ਸਦਾ ਅਨੁਰਾਗ ਹੈ॥ (3-13-4)
ਪਿਰਮ ਪਿਆਲੇ ਸਾਉ ਮਸਤਕ ਭਾਗ ਹੈ॥ (3-13-5)
ਬ੍ਰਹਮ ਜੋਤਿ ਬ੍ਰਹਮਾਓ ਗਜਾਨ ਚਰਾਗ ਹੈ॥ (3-13-6)
ਅੰਤਰ ਗੁਰਮਤ ਚਾਉ ਅਲਿਪਤ ਅਦਾਗ ਹੈ॥ (3-13-7)
ਵੀਹ ਇਕੀਹ ਚੜਾਉ ਸਦਾ ਸੁਹਾਗ ਹੈ ॥੧੩॥ (3-13-8)

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸ਼ਬਦ ਸਮਾਲ ਸੁਰਤ ਸਮਾਲੀਐ॥ (3-14-1)
ਗੁਰਮੁਖ ਨਦਰ ਨਿਹਾਲ ਨੇਹ ਨਿਹਾਲੀਐ॥ (3-14-2)
ਗੁਰਮੁਖ ਸੇਵਾ ਘਾਲ ਵਿਰਲੇ ਘਾਲੀਐ॥ (3-14-3)
ਗੁਰਮੁਖ ਦੀਨ ਦਯਾਲ ਹੇਤ ਹਿਆਲੀਐ॥ (3-14-4)
ਗੁਰਮੁਖ ਨਿਬਹੈ ਨਾਲ ਗੁਰ ਸਿਖ ਪਾਲੀਐ॥ (3-14-5)
ਰਤਨ ਪਦਾਰਥ ਨਾਲ ਗੁਰਮੁਖ ਭਾਲੀਐ॥ (3-14-6)
ਗੁਰਮੁਖ ਅਕਲ ਅਕਾਲ ਭਗਤਿ ਸੁਖਾਲੀਐ॥ (3-14-7)
ਗੁਰਮੁਖ ਹੰਸਾ ਡਾਰ ਰਸਕ ਰਸਾਲੀਐ ॥੧੪॥ (3-14-8)

ਏਕਾ ਏਕੰਕਾਰ ਲਿਖ ਦਿਖਾਲਿਆ॥ (3-15-1)
ਊੜਾ ਊੰਕਾਰ ਪਾਸ ਬਹਾਲਿਆ॥ (3-15-2)
ਸਤਿਨਾਮ ਕਰਤਾਰ ਨਿਰਭਉ ਭਾਲਿਆ॥ (3-15-3)
ਨਿਰਵੈਰਹੁ ਜੈਕਾਰੁ ਅਜੂਨਿ ਅਕਾਲਿਆ॥ (3-15-4)
ਸੱਚ ਨੀਸਾਣ ਅਪਾਰ ਜੋਤ ਉਜਾਲਿਆ॥ (3-15-5)
ਪੰਚ ਅੱਖਰ ਉਪਕਾਰ ਨਾਮ ਸਮ੍ਰਾਲਿਆ॥ (3-15-6)
ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਸੁਖ ਸਾਰ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲਿਆ॥ (3-15-7)
ਨਉ ਅਮਗ ਸੁੰਨ ਸੁਮਾਰ ਸੰਗ ਨਿਰਾਲਿਆ॥ (3-15-8)
ਨੀਲ ਅਨੀਲ ਵਿਚਾਰ ਪਿਰਮ ਪਿਆਲਿਆ ॥੧੫॥ (3-15-9)

ਚਾਰ ਵਰਨ ਸਤਿਸੰਗ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮੇਲਿਆ॥ (3-16-1)
ਜਾਣ ਤੰਬੋਲਹੁ ਰੰਗ ਗੁਰਮੁਖ ਚੇਲਿਆ॥ (3-16-2)
ਪੰਜੇ ਸ਼ਬਦ ਅਭੰਗ ਅਨਹਦ ਕੇਲਿਆ॥ (3-16-3)
ਸਤਿਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਤਰੰਗ ਸਦਾ ਸੁਹੇਲਿਆ॥ (3-16-4)
ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤ ਪਰਸੰਗ ਗਿਆਨ ਸੰਗ ਮੇਲਿਆ॥ (3-16-5)
ਰਾਗ ਨਾਦ ਸਰਬੰਗ ਅਹਿਨਿਸ ਭੇਲਿਆ॥ (3-16-6)
ਸ਼ਬਦ ਅਨਾਹਦ ਰੰਗ ਸੁਝ ਇਕੇਲਿਆ॥ (3-16-7)
ਗੁਰਮੁਖ ਪੰਥੀ ਪੰਗ ਬਾਹਰ ਖੇਲਿਆ ॥੧੬॥ (3-16-8)

ਹੋਈ ਆਗਿਆ ਆਦਿ ਆਦਿ ਨਿਰੰਜਨੋ॥ (3-17-1)
ਨਾਈ ਮਿਲਿਆ ਨਾਦ ਹਉਮੈਂ ਭੇਜਨੋ॥ (3-17-2)
ਬਿਸਮਾਈ ਬਿਸਮਾਦ ਗੁਰਮੁਖ ਅੰਜਨੋ॥ (3-17-3)
ਗੁਰਮਤਿ ਗੁਰਪਰਸਾਦਿ ਭਰਮ ਨਿਖੰਜਨੋ॥ (3-17-4)
ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਪਰਮਾਦ ਅਕਾਲ ਅਗੰਜਨੋ॥ (3-17-5)
ਸੇਵਕ ਸ਼ਿਵ ਸਨਕਾਦਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੰਜਨੋ॥ (3-17-6)
ਜਪੀਐ ਜੁਗਰ ਜੁਗਾਦਿ ਗੁਰ ਸਿਖ ਮੰਜਨੋ॥ (3-17-7)

ਪਿਰਮ ਪਿਆਲੇ ਸਾਦ ਪਰਮ ਪੁਰਜਨੋ ॥ (3-17-8)
ਆਦਿ ਚੁਗਾਦਿ ਅਨਾਦ ਸਰਬ ਸੁਰਜਨੋ ॥ ੧੭ ॥ (3-17-9)

ਮੁਰਦਾ ਹੋਇ ਮੁਰੀਦ ਨ ਗਲੀਂ ਹੋਵਣਾ ॥ (3-18-1)
ਸਬਰ ਸਿਦਕ ਸ਼ਹੀਦ ਭਰਮ ਭਉ ਖੋਵਣਾ ॥ (3-18-2)
ਗੋਲਾ ਮੁੱਲ ਖਰੀਦ ਕਾਰੇ ਜੋਵਣਾ ॥ (3-18-3)
ਨਾ ਤਿਸੁ ਭੁਖ ਨ ਨੀਂਦ ਨ ਖਾਣਾ ਸੋਵਣਾ ॥ (3-18-4)
ਪੀਹਣ ਹੋਇ ਜਦੀਦ ਪਾਣੀ ਢੋਵਣਾ ॥ (3-18-5)
ਪਖੇ ਦੀ ਤਾਗੀਦ ਪਗ ਮਲ ਧੋਵਣਾ ॥ (3-18-6)
ਸੇਵਕ ਹੋਇ ਸਜੀਦ ਨ ਹੱਸਣ ਰੋਵਣਾ ॥ (3-18-7)
ਦਰ ਦਰਵੇਸ ਰਸੀਦ ਪਿਰਮ ਰਸ ਭੋਵਣਾ ॥ (3-18-8)
ਚੰਦ ਮੁਮਾਰਖ ਈਦ ਪੁਗ ਖਲੋਵਣਾ ॥ ੧੮ ॥ (3-18-9)

ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਪਾਖਾਕ ਮੁਰੀਦੇ ਥੀਵਣਾ ॥ (3-19-1)
ਗੁਰ ਮੂਰਤ ਮੁਸਤਾਕ ਮਰ ਮਰ ਜੀਵਣਾ ॥ (3-19-2)
ਪਰਹਰ ਸਭੇ ਸਾਕ ਸੁ ਰੰਗ ਰੰਗੀਵਣਾ ॥ (3-19-3)
ਹੋਰ ਨ ਝਖਣ ਝਾਕ ਸਰਨ ਮਨ ਸੀਵਣਾ ॥ (3-19-4)
ਪਿਰਮ ਪਿਆਲਾ ਪਾਕ ਅਮਿਆ ਰਸ ਪੀਵਣਾ ॥ (3-19-5)
ਮਸਕੀਨੀ ਅਉਤਾਕ ਅਸਥਿਰ ਥੀਵਣਾ ॥ (3-19-6)
ਦਸ ਅਉਰਾਤ ਤਲਾਕ ਸਹਜਿ ਅਲੀਵਣਾ ॥ (3-19-7)
ਸਾਵਧਾਨ ਗੁਰਵਾਕ ਨ ਮਨ ਭਰਮੀਵਣਾ ॥ (3-19-8)
ਸ਼ਬਦ ਮੂਰਤਿ ਹੁਸ਼ਨਾਕ ਪਾਰ ਪਰੀਵਣਾ ॥ ੧੯ ॥ (3-19-9)

ਸਤਿਗੁਰ ਸਰਣੀ ਜਾਇ ਸੀਸ ਨਿਵਾਇਆ ॥ (3-20-1)
ਗੁਰ ਚਰਨੀ ਚਿਤ ਲਾਇ ਮਥਾ ਲਾਇਆ ॥ (3-20-2)
ਗੁਰਮਤਿ ਰਿਦੈ ਵਸਾਇ ਆਪ ਗਵਾਇਆ ॥ (3-20-3)
ਗੁਰਮੁਖ ਸਹਜ ਸੁਭਾਇ ਭਾਣਾ ਭਾਇਆ ॥ (3-20-4)
ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵ ਲਾਇ ਹੁਕਮ ਕਮਾਇਆ ॥ (3-20-5)
ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਭੈ ਭਾਇ ਨਿਜ ਘਰ ਪਾਇਆ ॥ (3-20-6)
ਚਰਨ ਕਮਲ ਪਤੀਆਇ ਭਵਰ ਲਭਾਇਆ ॥ (3-20-7)
ਸੁਖ ਸੰਪਤ ਪਰਚਾਇ ਅਮਿਉ ਪੀਆਇਆ ॥ (3-20-8)
ਧੰਨ ਜਣੇਂਦੀ ਮਾਇ ਸਹਿਲਾ ਆਇਆ ॥ ੨੦ ॥ ੩ ॥ (3-20-9)

Vaar 4

੧ਓੜ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ (4-1-1)

ਉਅੰਕਾਰ ਅਕਾਰ ਕਰ ਪਵਣ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰ ਧਾਰੇ॥ (4-1-2)
 ਧਰਤ ਅਕਾਸ਼ ਵਿਛੋੜੀਅਨੁ ਚੰਦ ਸੂਰ ਦੁਇ ਜੋਤਿ ਸਵਾਰੇ॥ (4-1-3)
 ਖਾਣੀ ਚਾਰ ਬੰਧਾਨ ਕਰ ਲੱਖ ਚਉਰਸੀਹ ਜੂਨਿ ਦੁਆਰੇ॥ (4-1-4)
 ਇਕਸ ਇਕਸ ਜੂਨਿ ਵਿਚ ਜੀਅਜੰਤ ਅਨਗਨਤ ਅਪਾਰੇ॥ (4-1-5)
 ਮਾਨਸ ਜਨਮ ਦੁੱਲੰਭ ਹੈ ਸਫਲ ਜਨਮ ਗੁਰ ਸਰਣ ਉਧਾਰੇ॥ (4-1-6)
 ਸਾਧ ਸੰਗ ਗੁਰਸਬਦ ਸੁਣ ਭਾਇ ਭਗਤ ਗੁਰ ਗਜਾਨ ਬੀਚਾਰੇ॥ (4-1-7)
 ਪਰ ਉਪਕਾਰੀ ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੇ ॥੧॥ (4-1-8)

ਸਭਦੂ ਨੀਵੀਂ ਧਰਤਿ ਹੈ ਆਪ ਗਵਾਇ ਹੋਈ ਓਡੀਣੀ॥ (4-2-1)
 ਧੀਰਜ ਧਰਮ ਸੰਤੋਖ ਕਰ ਦਿੜ੍ਹ ਪੈਰਾਂ ਹੇਠ ਰਹੇ ਲਿਵ ਲੀਣੀ॥ (4-2-2)
 ਸਾਧ ਜਨਾਂ ਦੇ ਚਰਨ ਢੁਹਿ ਆਚੀਣੀ ਹੋਏ ਲਾਖੀਣੀ॥ (4-2-3)
 ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬੂੰਦ ਸੁਹਾਵਣੀ ਛਹਬੂਰ ਛਲੁਕ ਰੇਨੁ ਹੋਇ ਰੀਣੀ॥ (4-2-4)
 ਮਿਲਿਆ ਮਾਣ ਨਿਮਾਣੀਐ ਪਿਰਮ ਪਿਆਲਾ ਪੀ ਪਤੀਣੀ॥ (4-2-5)
 ਜੇ ਬੀਜੈ ਸੋਈ ਲੁਣੈ ਸਭ ਰਸ ਕਸ ਬਹੁ ਰੰਗ ਰੰਗੀਣੀ॥ (4-2-6)
 ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਹੈ ਮਸਕੀਣੀ ॥੨॥ (4-2-7)

ਮਾਣਸ ਦੇਹ ਸੁ ਖੇਹ ਹੈ ਤਿਸ ਵਿਚ ਜੀਤੈ ਲਈ ਨਕੀਬੀ॥ (4-3-1)
 ਅਖੀਂ ਦੇਖਨਿ ਰੂਪ ਰੰਗ ਨਾਦ ਕੰਨ ਸੁਨ ਕਰਨ ਰਕੀਬੀ॥ (4-3-2)
 ਨਕ ਸੁਵਾਸ ਨਿਵਾਸ ਹੈ ਪੰਜੇ ਦੂਤ ਬੁਰੀ ਤਰਤੀਬੀ॥ (4-3-3)
 ਸਭਦੂ ਨੀਵੇਂ ਚਰਨ ਹੋਇ ਆਪ ਗਵਾਇ ਨਸੀਬ ਨਸੀਬੀ॥ (4-3-4)
 ਹਉਮੈਂ ਰੋਗ ਮਿਟਾਇਦਾ ਸਤਿਗੁਰ ਪੂਰਾ ਕਰੈ ਤਬੀਬੀ॥ (4-3-5)
 ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਰਹਿਰਾਸ ਕਰ ਗੁਰਸਿਖ ਸੁਣ ਗੁਰ ਸਿਖ ਮਨੀਬੀ॥ (4-3-6)
 ਮੁਰਦਾ ਹੋਇ ਮੁਰੀਦ ਗਰੀਬੀ ॥੩॥ (4-3-7)

ਜਿਉਂ ਲਹੁੜੀ ਚੀਚੂੰਗਲੀ ਪੈਪੀ ਛਾਪ ਮਿਲੀ ਵਡਿਆਈ॥ (4-4-1)
 ਲਹੁੜੀ ਘਨਹਰ ਬੂੰਦ ਹੋਇ ਪਰਗਟ ਮੋਤੀ ਸਿੱਪ ਸਮਾਈ॥ (4-4-2)
 ਲਹੁੜੀ ਬੂਟੀ ਕੇਸਰੈ ਮੱਥੈ ਟਿੱਕਾ ਸ਼ੋਭਾ ਪਾਈ॥ (4-4-3)
 ਲਹੁੜੀ ਪਾਰਸ ਪੱਥਰੀ ਅਸਟ ਧਾਤ ਕੰਚਨ ਕਰਵਾਈ॥ (4-4-4)
 ਜਿਉਂ ਮਣਿ ਲਹੁੜੇ ਸਪ ਸਿਰ ਦੇਖੈ ਲੁਕ ਲੁਕ ਲੋਕ ਲੁਕਾਈ॥ (4-4-5)
 ਜਾਨ ਰਸਾਇਣ ਪਾਰਿਆਹੁ ਰਤੀ ਮੁਲ ਨ ਜਾਇ ਮੁਲਾਈ॥ (4-4-6)
 ਆਪ ਗਣਾਇ ਨ ਆਪ ਗਣਾਈ ॥੪॥ (4-4-7)

ਅਗ ਤਤੀ ਜਲਸੀਅਲਾ ਕਿਤ ਅਵਗਣੁ ਕਿਤ ਗੁਣ ਵਿਚਾਰਾ॥ (4-5-1)
 ਅਗੀ ਧੂਆਂ ਧਉਲਹਰ ਨਿਰਮਲ ਗੁਰ ਗਿਆਨ ਸੁਚਾਰਾ॥ (4-5-2)
 ਕੁਲ ਦੀਪਕ ਬੈਸੰਤਰਹੁ ਜਲ ਕੁਲ ਕਵਲ ਵਡੇ ਪਰਵਾਰਾ॥ (4-5-3)
 ਦੀਪਕ ਹੇਤ ਪਤੰਗ ਦਾਹੁੰ ਕਵਲ ਭਵਰ ਪਰਗਟ ਪਹਾਰਾ॥ (4-5-4)
 ਅੱਗੀ ਲਾਟ ਉਚਾਟ ਹੈ ਸਿਰ ਉੱਚਾ ਕਰ ਕਰੇ ਕਚਾਰਾ॥ (4-5-5)
 ਸਿਰੁ ਨੀਵਾਂ ਨਿਵਾਣ ਵਾਸੁ ਪਾਣੀ ਅੰਦਰ ਪਰ ਉਪਕਾਰਾ॥ (4-5-6)

ਨਿਵ ਚਲੈ ਸੋ ਗਰੂ ਪਿਆਰਾ ॥੫॥ (4-5-7)

ਰੰਗ ਮਜੀਠ ਕਸੁੰਭ ਦਾ ਕੱਚਾ ਪੱਕਾ ਕਿਤ ਵੀਚਾਰੇ ॥ (4-6-1)
ਧਰਤੀ ਉਖਣ ਕਢੀਐ ਮੂਲ ਮੰਜੀਠ ਜੜੀ ਜੜ ਤਾਰੇ ॥ (4-6-2)
ਉਖਲੇ ਕੁਟੀਐ ਪੀਹਣ ਪੀਸੈ ਚਕੀ ਭਾਰੇ ॥ (4-6-3)
ਸਹੈ ਅਵਟਣ ਅੱਗ ਦਾ ਹੋਇ ਪਿਆਰੀ ਮਿਲੈ ਪਿਆਰੇ ॥ (4-6-4)
ਮੇਹਲੀਅਹੰ ਸਿਰ ਕਢਕੈ ਛੁੱਲ ਕਸੁੰਭ ਚੁੱਲੰਭ ਖਿਲਾਰੇ ॥ (4-6-5)
ਖਟ ਤੁਰਸੀ ਦੇ ਰੰਗੀਐ ਕਪਟ ਸਨੇਹੁ ਰਹੈ ਦਿਨਚਾਰੇ ॥ (4-6-6)
ਨੀਵਾਂ ਜਿਣੇ ਉਚੇਰਾ ਹਾਰੇ ॥੬॥ (4-6-7)

ਕੀਤੀ ਨਿਕੜੀ ਚਲਤਿ ਕਰ ਭਿੰਗੀ ਨੋਂ ਮਿਲ ਭਿੰਗੀ ਹੋਵੈ ॥ (4-7-1)
ਨਿਕੜੀ ਦਿਸੈ ਮਕੜੀ ਸੁਤ ਮੂੰਹੋ ਕਦ ਫਿਰ ਸੰਗੋਵੈ ॥ (4-7-2)
ਨਿਕੜੀ ਮਖਿ ਵਖਾਣੀਐ ਮਾਖਿਓ ਮਿਠਾ ਭਾਗਠ ਹੋਵੈ ॥ (4-7-3)
ਨਿਕੜਾ ਕੀੜਾ ਆਖੀਐ ਪਟ ਪਟੋਲੇ ਕਰ ਢੰਗ ਢੋਵੈ ॥ (4-7-4)
ਗੁਟਕਾ ਮੂੰਹ ਵਿਚ ਪਾਇਕੇ ਦੇਸ ਦਿਸੰਤਰ ਜਾਇ ਖੜੋਵੈ ॥ (4-7-5)
ਮੱਤੀ ਮਾਣਕ ਹੀਰਿਆ ਪਾਤਸਾਹ ਲੈ ਹਾਰ ਪਰੋਵੈ ॥ (4-7-6)
ਪਾਇ ਸਮਾਇਣ ਦਹੀ ਵਿਲੋਵੈ ॥੭॥ (4-7-7)

ਲਤਾਂ ਹੇਠ ਲਤਾੜੀਐ ਘਾਹ ਨ ਕਢੇ ਸਾਹ ਵਿਚਾਰਾ ॥ (4-8-1)
ਗੋਰਸ ਦੇ ਖੜ ਖਾਇਕੇ ਗਾਇ ਗਰੀਬੀ ਪਰਉਪਕਾਰਾ ॥ (4-8-2)
ਦੁੱਧਹੁੰ ਦਹੀ ਜਮਾਈਐ ਦਹੀਅਹੁੰ ਮੱਖਣ ਛਾਹਿ ਪਿਆਰਾ ॥ (4-8-3)
ਧਿਆ ਤੇ ਹੋਵਣ ਹੋਮ ਜੱਗ ਢੰਗ ਸੁਆਰਥ ਚਜ ਅਚਾਰਾ ॥ (4-8-4)
ਧਰਮ ਧਉਲ ਪਰਗਟ ਹੋਇ ਧੀਰਜ ਵਸੈ ਸਹੈ ਸਿਰ ਭਾਰਾ ॥ (4-8-5)
ਇਕ ਇਕ ਜਾਉ ਜਣੇਂਦਿਆਂ ਚਹੁੰ ਚਕਾਂ ਵਿਚ ਵਗ ਹਜਾਰਾ ॥ (4-8-6)
ਤ੍ਰਿਣ ਅੰਦਰ ਵੱਡਾ ਪਾਸਾਰਾ ॥੮॥ (4-8-7)

ਲਹੁੜਾ ਤਿਲ ਹੋਇ ਜੰਮਿਆ ਨੀਚਹੁੰ ਨੀਚ ਨ ਆਪ ਗਣਾਯਾ ॥ (4-9-1)
ਛੁਲਾਂ ਸੌਗਤਿ ਵਸਿਆ ਹੋਇ ਨਿਰਗੰਧ ਸੁਗੰਧ ਸੁਹਾਯਾ ॥ (4-9-2)
ਕੋਲੂ ਪਾਇ ਪੀੜਾਇਆ ਹੋਇ ਛੁਲੇਲ ਖੇਲ ਵਰਤਾਯਾ ॥ (4-9-3)
ਪਤਿਤ ਪਵਿੜ ਚਲਿੜ ਕਰ ਪਾਤਸਾਹ ਸਿਰ ਧਰ ਸੁਖ ਪਾਯਾ ॥ (4-9-4)
ਦੀਵੇ ਪਾਇ ਜਲਾਇਆ ਕੁਲ ਦੀਪਕ ਜਗ ਬਿਰਦ ਸਦਾਯਾ ॥ (4-9-5)
ਕਜਲ ਹੋਆ ਦੀਵਿਅਹੁੰ ਅਖੀਂ ਅੰਦਰ ਜਾਇ ਸਮਾਯਾ ॥ (4-9-6)
ਬਾਲਾ ਹੋਇ ਨ ਵਡਾ ਕਹਾਯਾ ॥੯॥ (4-9-7)

ਹੋਇ ਵੜੇਵਾਂ ਜਗ ਵਿਚ ਬੀਜੇ ਤਨ ਖੇਹ ਨਾਲ ਰਲਾਯਾ ॥ (4-10-1)
ਬੂਟੀ ਹੋਇ ਕਪਾਹ ਦੀ ਟੀਂਡੇ ਹੱਸ ਆਪ ਖਿੜਾਯਾ ॥ (4-10-2)
ਦੁਹ ਮਿਲ ਵੇਲਣ ਵੇਲਿਆ ਲੂੰਅ ਲੂੰਅ ਕਰ ਤੁੰਬ ਤੁੰਬਾਯਾ ॥ (4-10-3)
ਤਿੰਵਣ ਪਿੰਵ ਉਡਾਇਆ ਕਰ ਕਰ ਗੋੜ੍ਹੀਂ ਸੂਤ ਕਤਾਯਾ ॥ (4-10-4)
ਤਣ ਤਣ ਖੁੰਬ ਚੜਾਇਕੈ ਦੇ ਦੇ ਦੁਖ ਪੁਵਾਇ ਰੰਗਾਯਾ ॥ (4-10-5)
ਕੈਂਚੀ ਕੱਟਣ ਕਟਿਆ ਸੂਈ ਧਾਰੇ ਜੋੜ ਸਵਾਯਾ ॥ (4-10-6)
ਲੱਜਣ ਕੱਜਣ ਹੋਇ ਕਜਾਯਾ ॥੧੦॥ (4-10-7)

ਦਾਣਾ ਹੋਇ ਅਨਾਰ ਦਾ ਹੋਇ ਧੂੜ ਧੂੜੀ ਵਿਚ ਧਸੈ॥ (4-11-1)
ਹੋਇ ਬਿਰਖ ਹਰੀਆਵਲਾ ਲਾਲ ਗੁਲਾਲਾ ਛੁੱਲ ਵਿਗਸੈ॥ (4-11-2)
ਇਕਸ ਬਿਰਖ ਸਹਸ ਛੁਲ ਛੁਲ ਫਲ ਇਕਦੂ ਇਕ ਸਰਸੈ॥ (4-11-3)
ਇਕ ਦੂ ਦਾਣੇ ਲੱਖ ਹੋਇਂ ਫਲ ਫਲਦੇ ਮਨ ਅੰਦਰ ਵਸੈ॥ (4-11-4)
ਤਿਸ ਫਲ ਤੋਟ ਨ ਆਵਈ ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸੈ॥ (4-11-5)
ਜਜੋਂ ਜਜੋਂ ਲੱਧਨ ਤੋੜਫਲ ਤਜੋਂ ਤਜੋਂ ਫਿਰ ਫਿਰ ਫਲੀਐ ਹਸੈ॥ (4-11-6)
ਨਿਵ ਚੱਲਣ ਗੁਰ ਮਾਰਗ ਦਸੈ ॥੧੧॥ (4-11-7)

ਰੈਣਿ ਰਸਾਇਣ ਸਿੰਜੀਐ ਰਤ ਹੇਤ ਕਰ ਕੰਚਨ ਵਸੈ॥ (4-12-1)
ਧੋਇ ਧੋਇ ਕਣਿ ਕਢੀਐ ਰਤੀ ਮਾਸਾ ਤੋਲਾ ਘਸੈ॥ (4-12-2)
ਪੋਏ ਕੁਠਾਲੀ ਗਾਲੀਐ ਰੈਣੀ ਕਰ ਸੁਨਿਆਰ ਵਿਗਸੈ॥ (4-12-3)
ਘੜ ਘੜ ਪੜ੍ਹ ਪਖਾਲੀਅਨ ਲੂਣੀ ਲਾਇ ਜਲਾਇ ਰਹੱਸੈ॥ (4-12-4)
ਬਾਰਹ ਵੰਨੀ ਹੋਇਕੈ ਲੰਗੈ ਲਵੈ ਕਸਉਟੀ ਕਸੈ॥ (4-12-5)
ਟਕਸਾਲੇ ਸਿਕਾ ਪਵੈ ਘਣ ਅਹਰਣ ਵਿਚ ਅਚਲ ਸਰਸੈ॥ (4-12-6)
ਸਾਲ ਸੁਨਾਈ ਪੋਤੇ ਪਸੈ ॥੧੨॥ (4-12-7)

ਖਸ਼ਖਸ਼ ਦਾਣਾ ਹੋਇਕੈ ਖਾਕ ਅੰਦਰ ਹੋਇ ਖਾਕ ਸਮਾਵੈ॥ (4-13-1)
ਦੇਸਤ ਪੋਸਤ ਬੂਟ ਹੋਇ ਰੰਗ ਬਿਰੰਗੀ ਛੁਲ ਖਿੜਾਵੈ॥ (4-13-2)
ਹੋਡਾ ਹੋਡੀ ਹੋਡੀਆਂ ਇਕ ਦੂ ਇਕ ਚੜ੍ਹਾਉ ਚੜ੍ਹਾਵੈ॥ (4-13-3)
ਸੂਲੀ ਉਪਰ ਖੇਲਣਾ ਪਿਛੋਂ ਦੇ ਸਿਰ ਛੱਤਰ ਧਰਾਵੈ॥ (4-13-4)
ਚੁਖ ਚੁਖ ਹੋਇ ਮਿਲਾਇ ਕੈ ਲੋਹੂ ਪਾਣੀ ਰੰਗ ਰੰਗਾਵੈ॥ (4-13-5)
ਪਿਰਮ ਪਿਆਲਾ ਮਜਲਸੀ ਜੋਗ ਭੇਗ ਸੰਜੋਗ ਬਣਾਵੈ॥ (4-13-6)
ਅਮਲੀ ਹੋਇ ਸੁ ਮਜਲਸ ਪਾਵੈ ॥੧੩॥ (4-13-7)

ਰਸ ਭਰਿਆ ਰਸ ਰਖਦਾ ਬੋਲਣ ਅਣ ਬੋਲਣ ਅਭਰਿਠਾ॥ (4-14-1)
ਸੁਣਿਆ ਅਣ ਸੁਣਿਆ ਕਰੈ ਕਰੇ ਵੀਚਾਰ ਡਿਠਾ ਅਣਡਿਠਾ॥ (4-14-2)
ਅਖੀਂ ਧੂੜ ਅਟਾਈਆ ਅਖੀ ਵਿਚ ਅੰਗੂਰ ਬਹਿਠਾ॥ (4-14-3)
ਇਕਦੂ ਬਾਹਲੇ ਬੂਟ ਹੋਇ ਸਿਰ ਤਲਵਾਯਾ ਇਠਹੁ ਇਠਾ॥ (4-14-4)
ਦੋਹ ਖੂੰਡ ਵਿਚ ਪੀੜੀਐ ਟੋਟੇ ਲਾਹੇ ਇਤ ਗੁਣ ਮਿਠਾ॥ (4-14-5)
ਵੀਹ ਇਕੀਹ ਵਰਤਦਾ ਅਵਗੁਣਿਆਰੇ ਵਣਿਠਾ॥ (4-14-6)
ਮੰਨੈ ਗੰਨੈ ਵਾਂਗ ਸੁਧਿਠਾ ॥੧੪॥ (4-14-7)

ਘਨਹਰਿ ਬੂੰਦ ਸੁਹਾਵਣੀ ਨੀਵੀਂ ਹੋਇ ਅਗਾਸਹੁ ਆਵੈ॥ (4-15-1)
ਆਪ ਗਵਾਇ ਸਮੁੰਦ ਵੇਖ ਸਿਪ ਦੇ ਮੂਹਵਿਚ ਸਮਾਵੈ॥ (4-15-2)
ਲੈਂਦੇ ਹੀ ਮੁਹਿ ਬੂੰਦ ਸਿਪ ਚੁਭੀ ਮਾਰ ਪਤਾਲ ਲੁਕਾਵੈ॥ (4-15-3)
ਫਤ ਕਵੈ ਮਰਜੀਵਤਾ ਪਰ ਕਾਰਨ ਨੋਂ ਆਪ ਫਤਾਵੈ॥ (4-15-4)
ਪਰਵਸ ਪਰਉਪਕਾਰ ਨੋਂ ਪਰ ਦਥ ਪਥਰ ਦੰਦ ਭਨਾਵੈ॥ (4-15-5)
ਭੁਲ ਅਭੁਲ ਦੇ ਮੋਤੀ ਦਾਨ ਨ ਪਛੋਤਾਵੈ॥ (4-15-6)
ਸਫਲ ਜਨਮ ਕੋਈ ਵਰਸਾਵੈ ॥੧੫॥ (4-15-7)

ਹੀਰੈ ਹੀਰਾ ਬੇਧੀਐ ਬਰਸੈ ਕਣੀ ਅਣੀ ਹੁਇ ਧੀਰੈ॥ (4-16-1)
ਧਾਰਾ ਹੋਇ ਪਰੋਈਐ ਹੀਰੇ ਮਾਲ ਰਸਾਲ ਗਹੀਰੈ॥ (4-16-2)

ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਗਰ ਸ਼ਬਦ ਲਿਵ ਹਉਮੈ ਮਾਰ ਮਰੈ ਮਣਧੀਰੈ॥ (4-16-3)

ਮਨ ਜਿਣ ਮਨਦੇ ਲਏ ਮਨ ਗੁਣ ਗੁਰਮੁਖ ਸਰੀਰੈ॥ (4-16-4)

ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਪਾਖਾਕ ਹੋਇ ਕਾਮਯੋਨੁ ਸੰਤਰੇਣ ਨ ਨੀਰੈ॥ (4-16-5)

ਸਿਲਾ ਅਲੂਣੀ ਚੱਟਣੀ ਲਖ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ ਤਰਸਨ ਸੀਰੈ॥ (4-16-6)

ਵਿਰਲਾ ਸਿਖ ਸੁਣੈ ਗੁਰ ਪੀਰੈ ॥੧੬॥ (4-16-7)

ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਗੁਰ ਸਿਖ ਸੁਣ ਅੰਦਰ ਸਿਆਣਾ ਬਾਹਰ ਭੋਲਾ॥ (4-17-1)

ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਸਾਵਧਾਨ ਹੋ ਵਿਣ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਨ ਸੁਣੀ ਥੋਲਾ॥ (4-17-2)

ਸਤਿਗੁਰ ਦਰਸਨ ਦੇਖਣਾ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਅੰਨਾ ਪੇਲਾ॥ (4-17-3)

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਲੈ ਪਿਰਮ ਪਿਆਲਾ ਚੁਪ ਚਲੋਲਾ॥ (4-17-4)

ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਪਾਖਾਕ ਹੋਇ ਚਰਨ ਧੋਇ ਚਰਣੋਦਕ ਝੋਲਾ॥ (4-17-5)

ਚਰਣ ਕਵਲ ਚਿਤ ਭਵਰ ਕਰ ਭਵਜਲ ਅੰਦਰ ਰਹੈ ਨਿਰੋਲਾ॥ (4-17-6)

ਜੀਵਣ ਮੁਕਤਿ ਸਚਾਵਾ ਚੋਲਾ ॥੧੭॥ (4-17-7)

ਸਿਰ ਵਿਚ ਨਿਕੇ ਵਾਲ ਹੋਇ ਸਾਧੂ ਚਵਰ ਚਵਰ ਕਰ ਢਾਲੈ॥ (4-18-1)

ਗੁਰਸਰ ਤੀਰਖ ਨੁਹਿਕੈ ਹੂੜ ਭਰ ਭਰ ਪੈਰ ਪਖਾਲੈ॥ (4-18-2)

ਕਾਲੀਂ ਹੁੰ ਧੁਲੇ ਕਰੇ ਚਲਣ ਜਾਣ ਨੀਸ਼ਾਨ ਸਮਾਲੈ॥ (4-18-3)

ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਪਾਖਾਕ ਹੋਇ ਪੁਰਾ ਸਤਿਗੁਰ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲੈ॥ (4-18-4)

ਕਾਗ ਕੁਮੰਡਹੁ ਪਰਮ ਹੰਸ ਉਜ਼ਲ ਮੇਤੀ ਖੋਈ ਖਵਾਲੈ॥ (4-18-5)

ਵਾਲਹੁੰ ਨਿਕੀ ਆਖੀਐ ਗੁਰਸਿਖੀ ਸੁਣ ਗੁਰਸਿਖ ਪਾਲੈ॥ (4-18-6)

ਗੁਰਸਿਖ ਲੰਘੈ ਪਿਰਮ ਪਿਆਲੈ ॥੧੮॥ (4-18-7)

ਗੁੱਲਰ ਅੰਦਰ ਭੁਲਹਣਾ ਗੁਲਰ ਨੋਂ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਵਖਾਣੈ॥ (4-19-1)

ਗੁਲਰ ਲਗਾਨ ਲਖ ਫਲ ਇਕ ਦੂ ਲਖ ਅਲਖ ਨ ਜਾਣੈ॥ (4-19-2)

ਲਖ ਲਖ ਬਿਰਖ ਬਗੀਚਿਅਹੁੰ ਲਖ ਬਗੀਚੇ ਬਾਹਗ ਵਖਾਣੈ॥ (4-19-3)

ਲਖ ਬਾਗ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਵਿਚ ਲਖ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਲੁੰਅ ਵਿਚ ਆਣੈ॥ (4-19-4)

ਮਿਹਰ ਕਰੇ ਜੇ ਮਿਹਰਵਾਨ ਗੁਰਮੁਖ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਰੰਗ ਮਾਣੈ॥ (4-19-5)

ਪੈਰੀ ਪੈ ਪਾਖਾਕ ਹੋਇ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਚਲੈ ਓਹ ਭਾਣੈ॥ (4-19-6)

ਹਉਮੈ ਜਾਇ ਤਾ ਜਾਇ ਸਿਵਾਣੈ ॥੧੯॥ (4-19-7)

ਦੂਇ ਦੇਹ ਚੰਦ ਅਲੋਪ ਹੋਇ ਤੀਐ ਦਿਹ ਚੜਦਾ ਹੁਇ ਨਿੱਕਾ॥ (4-20-1)

ਉਠ ਉਠ ਜਗਤ ਜੁਹਾਰਦਾ ਗਗਨ ਮਹੇਸੂਰ ਮਸਤਕ ਟਿੱਕਾ॥ (4-20-2)

ਸੇਲਹ ਕਲਾ ਸੰਘਾਰੀਐ ਸਫਲ ਜਨਮ ਸੋਹੈ ਕਲ ਇੱਕਾ॥ (4-20-3)

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਿਰਣ ਸੁਹਾਵਣੀ ਨਿਭਰ ਝਰੈ ਸਿੰਜੈ ਸਹ ਸਿੱਕਾ॥ (4-20-4)

ਸੀਤਲ ਸਾਂਤ ਸੰਤੋਖ ਦੇ ਸਹਜ ਸੰਤੋਖੀ ਰਤਨ ਅਮਿੱਕਾ॥ (4-20-5)

ਕਰੇ ਅਨੁਰੋਂ ਚਾਨਣਾ ਫੋਰ ਚਕੋਰ ਪਜਾਨ ਧਰ ਛਿੱਕਾ॥ (4-20-6)

ਆਪ ਗਵਾਇ ਅਮੋਲ ਮਨਿੱਕਾ ॥੨੦॥ (4-20-7)

ਹੋਇ ਨਿਮਾਣਾ ਭਗਤਿ ਕਰ ਗੁਰਮੁਖ ਧੂ ਹਰਿ ਦਰਸਨ ਪਾਯਾ॥ (4-21-1)

ਭਗਤ ਵਛਲ ਹੋਇ ਭੇਟਿਆ ਮਾਣ ਨਿਮਾਣੇ ਆਪ ਦਿਵਾਯਾ॥ (4-21-2)

ਮਾਤ ਲੋਕ ਵਿਚ ਮੁਕਤਿ ਕਰ ਨਿਹਚਲ ਵਾਸ ਅਗਾਸ ਚੜਾਯਾ॥ (4-21-3)

ਚੰਦ ਸੁਰ ਤੇਤੀ ਕਰੋੜ ਪਰਦਖਣਾ ਚਉਫੇਰ ਫਿਰਾਯਾ॥ (4-21-4)

ਵੇਦ ਪਰਾਣ ਵਖਾਣਦੇ ਪਰਗਟ ਕਰ ਪਰਗਟ ਜਣਾਯਾ॥ (4-21-5)

ਅਵਗਤ ਗਤ ਅਤਿ ਅਗਮ ਹੈ ਅਕਬ ਕਥਾ ਵੀਚਾਰ ਨ ਪਾਯਾ॥ (4-21-6)

ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਅਲਖ ਲਖਾਯਾ ॥੨੧॥੪॥ (4-21-7)

Vaar 5

੧ਓੜ੍ਹ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ (5-1-1)

ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਵੈ ਸਾਧ ਸੰਗ ਹੇਤ ਨ ਸੰਗ ਕੁਸੰਗ ਨ ਰਚੈ ॥ (5-1-2)
 ਗੁਰਮੁਖ ਪੰਥ ਸੁਹੇਲੜਾ ਬਾਰਹ ਪੰਥ ਨ ਖੇਚਲ ਖੱਚੈ ॥ (5-1-3)
 ਗੁਰਮੁਖ ਵਰਨ ਅਵਰਨ ਹੋਇ ਰੰਗ ਸੁਰੰਗ ਤੰਬੋਲ ਪਰਚੈ ॥ (5-1-4)
 ਗੁਰਮੁਖ ਦਰਸਨ ਦੇਖਣਾ ਛਿਆਦਰਸਣ ਪਰਸਣ ਨ ਸਰਚੈ ॥ (5-1-5)
 ਗੁਰਮੁਖ ਨਿਹਚਲ ਮਤਿ ਹੈ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਲੁਭਾਇ ਨ ਪਚੈ ॥ (5-1-6)
 ਗੁਰਮੁਖ ਸ਼ਬਦ ਕਮਾਵਣਾ ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਰਹਿਰਾਸ ਨ ਹਚੈ ॥ (5-1-7)
 ਗੁਰਮੁਖ ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਚਹ ਮਵੈ ॥੧॥ (5-1-8)

ਗੁਰਮੁਖ ਇਕ ਅਰਾਧਣਾ ਇਕ ਮਨ ਹੋਇ ਨ ਹੋਇ ਦੁਚਿਤਾ ॥ (5-2-1)
 ਗੁਰਮੁਖ ਆਪ ਗਵਾਇਆ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਨ ਤਾਮਸ ਪਿਤਾ ॥ (5-2-2)
 ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼ ਕਰ ਸਣ ਦੂਤਾਂ ਵਿਖੜਾ ਗੜ੍ਹ ਜਿਤਾ ॥ (5-2-3)
 ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਪਾਖਾਕ ਹੋਇ ਪਾਹੁਨੜਾ ਜਗ ਹੋਇ ਅਖਿੱਤਾ ॥ (5-2-4)
 ਗੁਰਮੁਖ ਸੇਵਾ ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਗੁਰਸਿਖ ਮਾ ਪਿਉ ਦਾਈ ਮਿਤਾ ॥ (5-2-5)
 ਦੁਰਮਤ ਦੁਬਧਾ ਦੂਰ ਕਰ ਗੁਰਮਤ ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤ ਮਨ ਸਿਤਾ ॥ (5-2-6)
 ਡਡ ਕੁਫਕੜ ਕੂੜਿ ਕੁਧਿਤਾ ॥੨॥ (5-2-7)

ਅਪਣੇ ਅਪਣੇ ਵਰਨ ਵਿਚ ਚਾਰ ਵਰਨ ਕੁਲ ਧਰਮ ਧਰੰਦੇ ॥ (5-3-1)
 ਛਿਆਦਰਸਨ ਛਿਆ ਸਾਸਤ੍ਰਾ ਗੁਰਮਤੀ ਖਟ ਕਰਮ ਕਰੰਦੇ ॥ (5-3-2)
 ਅਪਣੇ ਅਪਣੇ ਸਾਹਿਬੈ ਚਾਕਰ ਜਾਇ ਜੁਹਾਰ ਜੁੜੰਦੇ ॥ (5-3-3)
 ਅਪਣੇ ਅਪਣੇ ਵਣਜ ਵਿਚ ਵਾਪਾਰੀ ਵਾਪਾਰ ਮਚੰਦੇ ॥ (5-3-4)
 ਅਪਣੇ ਅਪਣੇ ਖੇਤ ਵਿਚ ਬੀਉ ਸਭੈ ਕਿਰਸਾਣ ਬੀਜੰਦੇ ॥ (5-3-5)
 ਕਾਰੀਗਰ ਕਾਰੀਗਰਾਂ ਕਾਰਖਾਨੇ ਵਿਚ ਜਾਇ ਮਿਲੰਦੇ ॥ (5-3-6)
 ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਗੁਰ ਸਿਖ ਪੂਜੰਦੇ ॥੩॥ (5-3-7)

ਅਮਲੀ ਰਚਨ ਅਮਲੀਆਂ ਸੋਫੀ ਸੋਫੀ ਮੇਲ ਕਰੰਦੇ ॥ (5-4-1)
 ਜੂਆਰੀ ਜੂਆਰੀਆਂ ਵੇਕਰਮੀ ਵੇਕਰਮ ਰਚੰਦੇ ॥ (5-4-2)
 ਚੌਰਾਂ ਚੌਰਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਠਗ ਠਗ ਮਿਲ ਦੇਸ ਠਗੰਦੇ ॥ (5-4-3)
 ਮਸਕਰਿਆਂ ਮਿਲ ਮਸਕਰੇ ਚੁਗਲਾਂ ਚੁਗਲ ਉਮਾਹ ਮਿਲੰਦੇ ॥ (5-4-4)
 ਮਨਤਾਰੂ ਮਨਤਾਰੂਆਂ ਤਾਰੂ ਤਾਰੂ ਤਾਰ ਤਰੰਦੇ ॥ (5-4-5)
 ਦੁਖਿਆਰੇ ਦੁਖਿਆਰਿਆਂ ਮਿਲ ਮਿਲ ਅਪਣੇ ਦੁਖ ਰੁਵੰਦੇ ॥ (5-4-6)
 ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਗੁਰ ਸਿਖ ਵਸੰਦੇ ॥੪॥ (5-4-7)

ਕੋਈ ਪੰਡਤ ਜੋਤਸ਼ੀ ਕੋ ਪਾਂਧਾ ਕੋ ਵੈਦ ਸਦਾਏ ॥ (5-5-1)
 ਕੋਈ ਰਾਜਾ ਰਾਉ ਕੋ ਕੋ ਮਹਿਤਾ ਚਉਧਰੀ ਅਖਾਏ ॥ (5-5-2)
 ਕੋਈ ਬਜਾਝ ਸਰਾਫ ਕੋ ਕੋ ਜਹੁਰੀ ਜੜਾਏ ਜੜਾਏ ॥ (5-5-3)
 ਪਾਸਾਰੀ ਪਰਚੂਨਿਆ ਕੋਈ ਦਲਾਲੀ ਕਿਰਸ ਕਮਾਏ ॥ (5-5-4)
 ਜਤਿਸਨਾਤ ਸਹੰਸਲਖ ਕਿਰਤ ਵਿਰਤ ਕਰ ਨਾਉਂ ਗਣਾਏ ॥ (5-5-5)
 ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਗੁਰ ਸਿਖ ਮਿਲ ਆਸਾ ਵਿਚ ਨਿਰਾਸ ਜਮਾਏ ॥ (5-5-6)

ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਖ ਅਲਖ ਲਖਾਏ ॥੫॥ (5-5-7)

ਜਤੀ ਜਤੀ ਚਿਰ ਜੀਵਨੇ ਸਾਧਿਕ ਸਿਧ ਨਾਥ ਗੁਰ ਚੇਲੇ॥ (5-6-1)
ਦੇਵੀ ਦੇਵ ਰਖੀਸ਼ਰਾਂ ਭੈਰਉ ਖੇਡ੍ਰਪਾਲ ਬਹੁ ਮੇਲੇ॥ (5-6-2)
ਗਣ ਗੰਧਰਬ ਅਪਛਰਾਂ ਕਿੰਨਰ ਜਛ ਚਲਿਤ ਬਹੁ ਖੇਲੇ॥ (5-6-3)
ਰਾਕਸ਼ ਦਾਨੋਂ ਦੈਤ ਲਖ ਅੰਦਰ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਦੁਹੇਲੇ॥ (5-6-4)
ਹਉਮੈਂ ਅੰਦਰ ਸਭ ਕੋ ਗੁਰਮੁਖ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਰਸ ਕੇਲੇ॥ (5-6-5)
ਇਕ ਮਨ ਇਕ ਆਰਾਪਣਾ ਗੁਰਮਤਿ ਆਪ ਗਵਾਇ ਸੁਹੇਲੇ॥ (5-6-6)
ਚਲਣ ਜਾਣ ਪਏ ਸਿਰ ਤੇਲੇ ॥੬॥ (5-6-7)

ਜਤ ਸਤ ਸੰਜਸ ਹੋਮ ਜਗ ਜਪ ਤਪ ਦਾਨ ਪੁਨ ਬਹੁਤੇਰੇ॥ (5-7-1)
ਰਿਧ ਸਿਧ ਨਿਧ ਪਾਖੰਡ ਬਹੁ ਤੰਡ ਮੰਡ ਨਾਟਕ ਅਗਲੇਰੇ॥ (5-7-2)
ਬੀਰਾਰਾਪਣ ਜੋਗਣੀ ਮੜ੍ਹੀ ਮਸਾਣ ਵਿਡਾਣ ਘਨੇਰੇ॥ (5-7-3)
ਪੁਰਕ ਕੁੰਭਕ ਰੇਚਕਾ ਨਿਵਲੀ ਕਰਮ ਭੁਇਆਂਗਮ ਘੇਰੇ॥ (5-7-4)
ਸਿਧਾਸਨ ਪਰਚੇ ਘਣੇ ਹਠ ਨਿਗ੍ਰਹੈ ਕੋਡਕ ਲਖ ਹੇਰੇ॥ (5-7-5)
ਪਾਰਸ ਮਣੀ ਰਸਾਇਣਾ ਕਰਾਮਾਤ ਕਾਲਕ ਆਨ੍ਹੇਰੇ॥ (5-7-6)
ਪੂਜਾ ਵਰਤ ਉਪਾਰਣੇ ਵਰ ਸਰਾਪ ਸ਼ਿਵ ਸ਼ਕਤਿ ਲਵੇਰੇ॥ (5-7-7)
ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਵਿਣ ਥਾਉਂ ਨ ਪਾਇਣ ਭਲੇ ਭਲੇਰੇ॥ (5-7-8)
ਕੂੜ ਇਕ ਗੰਢੀ ਸੌ ਫੇਰੇ ॥੭॥ (5-7-9)

ਸਉਣ ਸਗੁਨ ਬੀਚਾਰਣੇ ਨਉਂ ਗ੍ਰਹ ਬਾਰਹ ਰਾਸਿ ਵੀਚਾਰਾ॥ (5-8-1)
ਕਾਮਣ ਟੂਣੇ ਅਉਸੀਆਂ ਕਣ ਸੋਹੀ ਪਾਸਾਰ ਪਾਸਾਰਾ॥ (5-8-2)
ਗਦੋਂ ਕੁੱਤੇ ਬਿਲੀਆਂ ਇਲ ਮਲਾਲੀ ਗਿਦੜ ਛਾਰਾ॥ (5-8-3)
ਨਾਰਿ ਪੁਰਖ ਪਾਣੀ ਅਗਨਿ ਛਿਕ ਪਦ ਹਿਡਕੀ ਵਰਤਾਰਾ॥ (5-8-4)
ਬਿਤ ਵਾਰ ਭਦਰਾਂ ਭਰਮ ਦਿਸਾਸੂਲ ਸਹਿਸਾ ਸੰਸਾਰਾ॥ (5-8-5)
ਵਲ ਛਲ ਕਰ ਵਿਸਵਾਸ ਲਖ ਬਹੁ ਚੁਖੀਂ ਕਿਉਂ ਰਵੈ ਪਤਾਰਾ॥ (5-8-6)
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਪਾਰ ਉਤਾਰਾ ॥੮॥ (5-8-7)

ਨਦੀਆਂ ਨਾਲੇ ਵਾਹੜੈ ਗੰਗ ਸੰਗ ਗੰਗੋਦਕ ਹੋਈ॥ (5-9-1)
ਆਸ ਧਾਤ ਇਕ ਧਾਤ ਹੋਇ ਪਾਰਸ ਪਰਸੈ ਕੰਚਨ ਸੋਈ॥ (5-9-2)
ਚੰਦਨਵਾਸ ਵਣਾਸਪਤਿ ਅਫਲ ਸਫਲ ਕਰ ਚੰਦਨ ਗੋਈ॥ (5-9-3)
ਛਿਆ ਰੁਤ ਬਾਰਹ ਮਾਹ ਕਰ ਸੂਝੈ ਸੁਝ ਨ ਦੂਜਾ ਕੋਈ॥ (5-9-4)
ਚਾਰ ਵਰਨ ਛਿਆ ਦਰਸ਼ਨਾ ਬਾਰਹ ਵਾਟ ਭਵੇ ਸਭ ਲੋਈ॥ (5-9-5)
ਆਵਾ ਗਉਣ ਗਵਾਇਕੈ ਗੁਰਮੁਖ ਮਾਰਗ ਦੁਬਿਧਾ ਖੋਈ॥ (5-9-6)
ਇਕ ਮਨ ਇਕ ਅਰਾਪਨ ਓਈ ॥੯॥ (5-9-7)

ਨਾਨਕ ਦਾਦਕ ਸਾਹੁਰੇ ਵਿਰਲੀ ਸੁਰ ਲਾਗਾਤਕ ਹੋਏ॥ (5-10-1)
ਜੰਮਣ ਭਦਣ ਮੰਗਣੈ ਮਰਣੈ ਪਰਣੈ ਕਰਦੇ ਢੋਏ॥ (5-10-2)
ਰੀਤੀ ਰੂੜੀ ਕੁਲਾ ਧਰਮ ਚੱਜ ਅਚਾਰ ਵਿਚਾਰ ਵਿਖੋਏ॥ (5-10-3)
ਕਰ ਕਰਤੂਤ ਕਸੂਤ ਵਿਚ ਪਾਇ ਦੁਲੀਚੇ ਗੈਣ ਚੰਦੋਏ॥ (5-10-4)
ਸਾਧ ਜਠੋਰੈ ਮੰਨੀਅਨਿ ਸਤੀਆਂ ਸਉਤ ਟੋਭਰੀ ਟੋਏ॥ (5-10-5)
ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਗੁਰੁ ਸ਼ਬਦ ਵਿਣ ਮਰ ਮਰ ਜੰਮਣ ਦਈ ਵਿਗੋਏ॥ (5-10-6)

ਗੁਰਮੁਖ ਹੀਰੇ ਹਾਰ ਪਰੋਏ ॥੧੦॥ (5-10-7)

ਲਸ਼ਕਰ ਅੰਦਰ ਲਾਡਲੇ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹਾਂ ਜਾਏ ਸ਼ਾਹਜ਼ਾਦੇ ॥ (5-11-1)
ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਅਗੇ ਚੜ੍ਹਨ ਪਿਛੇ ਸਭ ਉਮਰਾਉ ਪਿਆਦੇ ॥ (5-11-2)
ਬਨ ਬਨ ਆਵਣ ਤਾਇਥੇ ਓਇ ਸ਼ਾਹਜ਼ਾਦੇ ਸਾਦ ਮੁਰਾਦੇ ॥ (5-11-3)
ਖਿੜਮਤਗਾਰ ਵਡੀਰੀਅਨ ਦਰਗਹ ਹੋਵਣ ਖੁਆਰ ਖੁਵਾਦੇ ॥ (5-11-4)
ਅੱਗੇ ਢੋਈ ਸੇ ਲਹਨਿ ਸੇਵਾ ਅੰਦਰ ਕਰਨ ਕੁਸ਼ਾਦੇ ॥ (5-11-5)
ਪਾਤਿਸ਼ਾਹਾਂ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਸੇ ਗੁਰਮੁਖ ਵਰਤੈ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੇ ॥ (5-11-6)
ਸ਼ਾਹ ਸੁਹੇਲੇ ਆਦਿ ਜੁਗਾਦੇ ॥੧੧॥ (5-11-7)

ਤਾਰੇ ਲਖ ਹਨੇਰ ਵਿਚ ਚਤ੍ਰਿਆ ਸੂਰਜ ਸੁਝੈ ਨ ਕੋਈ ॥ (5-12-1)
ਸ੍ਰੀਹੀਂ ਬੁਕੇ ਮਿਰਗਾਵਲੀ ਭੰਨੀ ਜਾਇ ਨ ਆਇ ਖੜੋਈ ॥ (5-12-2)
ਬਿਸੀਅਰ ਗਹੜੈ ਡਿਠਿਆਂ ਖੁਡੀਂ ਵੜਦੇ ਲਖ ਪਲੋਈ ॥ (5-12-3)
ਪੰਖੇਰੂ ਸ਼ਾਹਬਾਜ਼ ਦੇਖ ਢੁਕ ਨ ਹੰਘਨ ਮਿਲੈ ਨ ਢੋਈ ॥ (5-12-4)
ਚਾਰ ਵੀਚਾਰ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਮਿਲ ਦੁਰਮਤਿ ਖੋਈ ॥ (5-12-5)
ਸਤਿਗੁਰ ਸਚਾ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਦੁਬਿਧਾ ਮਾਰ ਮਿਵਾਸਾ ਗੋਈ ॥ (5-12-6)
ਗੁਰਮੁਖ ਜਾਤਾ ਜਾਣ ਜਾਣੋਈ ॥੧੨॥ (5-12-7)

ਸਤਿਗੁਰ ਸਚਾ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਗੁਰਮੁਖ ਗਾਡੀ ਰਾਹ ਚਲਾਯਾ ॥ (5-13-1)
ਪੰਚ ਦੂਤ ਕਰ ਭੂਤ ਵਸ ਦੁਰਮਤ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਮਿਟਾਯਾ ॥ (5-13-2)
ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਨਿਵ ਚਲਣਾ ਜਮਜਾਗਾਤੀ ਨੇੜ ਨ ਆਯਾ ॥ (5-13-3)
ਬੇਮੁਖ ਬਾਰਹ ਬਾਟ ਕਰ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਸਚ ਖੰਡ ਵਸਾਯਾ ॥ (5-13-4)
ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਭਉ ਮੰਤ੍ਰ ਦੇ ਨਾਮ ਦਾਨ ਇਸ਼ਨਾਨ ਦਿੜਾਯਾ ॥ (5-13-5)
ਜਿਉਂ ਜਲ ਅੰਦਰ ਕਮਲ ਹੈ ਮਾਯਾ ਵਿਚ ਉਦਾਸ ਰਹਾਯਾ ॥ (5-13-6)
ਆਪ ਗਵਾਇ ਨ ਆਪਾ ਗਣਾਯਾ ॥੧੩॥ (5-13-7)

ਰਾਜਾ ਪਰਜਾ ਹੋਇ ਕੈ ਚਾਕਰ ਕੂਕਟ ਦੇਣ ਦੁਹਾਈ ॥ (5-14-1)
ਜੰਮਦਿਆਂ ਰਣ ਵਿਚ ਜੂਝਨਾ ਨਾਨਕ ਦਾਦਕ ਹੋਇ ਵਧਾਈ ॥ (5-14-2)
ਵੀਵਾਹੈ ਨੋਂ ਸਿਠਣੀਆਂ ਦੁਹੀਵਲੀਂ ਦੌਇ ਤੂਰ ਵਜਾਈ ॥ (5-14-3)
ਰੋਵਣ ਪਿਟਣ ਮੋਇਆਂ ਨੋਂ ਵੈਣ ਅਲਾਹਣ ਧੁੰਮ ਧੁਮਾਈ ॥ (5-14-4)
ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਸਚ ਸੋਹਿਲਾ ਗੁਰਮੁਖ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਲਿਵਲਾਈ ॥ (5-14-5)
ਬੇਦ ਕਤੇਬਹੁੰ ਬਾਹਰਾ ਜੰਮਨ ਮਰਨ ਅਲਿਪਤ ਰਹਾਈ ॥ (5-14-6)
ਆਸਾ ਵਿਚ ਨਿਰਾਸ ਵਲਾਈ ॥੧੪॥ (5-14-7)

ਗੁਰਮੁਖ ਪੰਥ ਸੁਹੇਲੜਾ ਮਨਮੁਖ ਬਾਰਹ ਵਾਟ ਫਿਰੰਦੇ ॥ (5-15-1)
ਗੁਰਮੁਖ ਪਾਰ ਲੰਘਾਇਦਾ ਮਨਮੁਖ ਭਵਜਲ ਵਿਚ ਡੁਬੰਦੇ ॥ (5-15-2)
ਗੁਰਮੁਖ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਕਰ ਮਨਮੁਖ ਫਿਰ ਫਿਰ ਜਨਮ ਮਰੰਦੇ ॥ (5-15-3)
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਪਾਇੰਦੇ ਮਨਮੁਖ ਦੁਖਫਲ ਦੁਖ ਲਹੰਦੇ ॥ (5-15-4)
ਗੁਰਮੁਖ ਦਰਗਹਿ ਸੁਰਖਰੂ ਮਨਮੁਖ ਜਮਪੁਰ ਦੰਡ ਸਹੰਦੇ ॥ (5-15-5)
ਗੁਰਮੁਖ ਆਪ ਗਵਾਇਆ ਮਨਮੁਖ ਹਉਮੈਂ ਅਗਨ ਜਲੰਦੇ ॥ (5-15-6)
ਬੰਦੀ ਅੰਦਰ ਵਿਰਲੇ ਬੰਦੇ ॥੧੫॥ (5-15-7)

ਪੇਵਕੜੈ ਘਰ ਲਾਡਲੀ ਮਾਉ ਪੀਉ ਖਰੀ ਪਿਆਰੀ ॥ (5-16-1)
ਵਿਚ ਭਰਾਵਾਂ ਭੈਨੜੀ ਨਾਨਕ ਦਾਦਕ ਸਣ ਪਰਵਾਰੀ ॥ (5-16-2)
ਲਖ ਖਰਚ ਵੀਵਾਹੀਐ ਗਹਿਣੇ ਦਾਜ ਸਾਜ ਅਤਿ ਭਾਰੀ ॥ (5-16-3)
ਸਾਹੁਰੜੈ ਘਰ ਮੰਨੀਐ ਸਣਖਤੀ ਪਰਵਾਰ ਸੁਧਾਰੀ ॥ (5-16-4)
ਸੁਖ ਮਾਣੈ ਪਿਰ ਸੇਜੜੀ ਛਤੀ ਭੋਜਨ ਸਦਾ ਸੀਂਗਾਰੀ ॥ (5-16-5)
ਲੋਕ ਵੇਦ ਗੁਣ ਗਿਆਨ ਵਿਚ ਅਰਧ ਸਰੀਰੀ ਮੋਖ ਦੁਆਰੀ ॥ (5-16-6)
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਨਿਹਚਉ ਨਾਰੀ ॥੧੬॥ (5-16-7)

ਜਿਉਂ ਬਹੁ ਮਿਤੀਂ ਵੇਸਿਆ ਸਭ ਕੁਲੱਖਣ ਪਾਪ ਕਮਾਵੈ ॥ (5-17-1)
ਲੇਕਹੁੰ ਦੇਸਹੁੰ ਬਾਹਰੀ ਤਿਹੁ ਪੱਖਾਂ ਕਾਲੰਕ ਲਗਾਵੈ ॥ (5-17-2)
ਭਬੀ ਛੋਬੈ ਹੋਰਨਾਂ ਮਹੁਰਾ ਮਿੱਠਾ ਹੋਇ ਪਚਾਵੈ ॥ (5-17-3)
ਵੰਡਾ ਹੇੜਾ ਮਿਰਗ ਜਿਉਂ ਦੀਪਕ ਹੋਇ ਪਤੰਗ ਜਲਾਵੈ ॥ (5-17-4)
ਦੁਹੀਂ ਸਰਾਂਈ ਜ਼ਰਦੂ ਪੱਥਰ ਬੇੜੀ ਪੂਰ ਢਬਾਵੈ ॥ (5-17-5)
ਮਨਮੁਖ ਮਨ ਅਠ ਖੰਡ ਹੋਇ ਦੁਸ਼ਟਾਂ ਸੰਗਤਿ ਭਰਮ ਭੁਲਾਵੈ ॥ (5-17-6)
ਵੈਸੁਆ ਪੁਤ ਨ ਨਾਉ ਸਦਾਵੈ ॥੧੭॥ (5-17-7)

ਸੁਧ ਨ ਹੋਵੈ ਬਾਲ ਬੁਧਿ ਬਾਲਕ ਲੀਲਾ ਵਿਚ ਵਿਹਾਵੈ ॥ (5-18-1)
ਭਰ ਜੋਬਨ ਭਰਮਾਈਐ ਪਰ ਤਨ ਪਰ ਧਨ ਨਿੰਦ ਲੁਭਾਵੈ ॥ (5-18-2)
ਬਿਰਧ ਹੋਆ ਜੰਜਾਲ ਵਿਚ ਮਹਾਂ ਜਾਲ ਪਰਵਾਰ ਫਹਾਵੈ ॥ (5-18-3)
ਬਲ ਹੀਣਾ ਮਤਿ ਹੀਣ ਹੋਇ ਨਾਉਂ ਬਹਤਰਿਆ ਬਰੜਾਵੈ ॥ (5-18-4)
ਅੰਨਾ ਬੋਲਾ ਪਿੰਗਲਾ ਤਨ ਥੱਕਾ ਮਨ ਦਹਿਦਿਸ ਧਾਵੈ ॥ (5-18-5)
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਗੁਰ ਸਬਦ ਵਿਣ ਲਖ ਚੌਰਾਸੀ ਜੋਨ ਭਵਾਵੈ ॥ (5-18-6)
ਅਉਸਰ ਚੁਕਾ ਹਥ ਨ ਆਵੈ ॥੧੮॥ (5-18-7)

ਹੰਸ ਨ ਚੱਡੈ ਮਾਨਸਰ ਬਗੁਲਾ ਬਹੁ ਛਪੜ ਫਿਰ ਆਵੈ ॥ (5-19-1)
ਕੋਇਲ ਬੋਲੇ ਅੰਬਵਣ ਵਣਵਣ ਕਾਉਂ ਕਥਾਉਂ ਸੁਖਾਵੈ ॥ (5-19-2)
ਵਗ ਨ ਹੋਵਨ ਕੁਤਈਂ ਗਾਈਂ ਗੋਰਸ ਵੰਸ ਵਧਾਵੈ ॥ (5-19-3)
ਸਫਲ ਬਿਰਖ ਨਿਹਚਲ ਮਤੀਂ ਨਿਹਫਲ ਮਾਨਸ ਦਹਿਦਿਸ ਧਾਵੈ ॥ (5-19-4)
ਅਗ ਤਤੀ ਜਲ ਸੀਅਲਾ ਸਿਰ ਉਚਾ ਨੀਵਾਂ ਦਿਖਲਾਵੈ ॥ (5-19-5)
ਗੁਰਮੁਖ ਆਪ ਗਵਾਇਆ ਮਨਮੁਖ ਮੂਰਖ ਆਪ ਗਣਾਵੈ ॥ (5-19-6)
ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਕੁਦਾਉ ਹਰਾਵੈ ॥੧੯॥ (5-19-7)

ਗਜ ਮ੍ਰਿਗ ਮੀਨ ਪਤੰਗ ਅਲਿ ਇਕਤ ਇਕਤ ਰੋਗ ਪਚੰਦੇ ॥ (5-20-1)
ਮਾਨਸ ਦੇਹੀ ਪੰਚ ਰੋਗ ਪੰਜੇ ਦੂਤ ਕਸੂਤ ਕਰੰਦੇ ॥ (5-20-2)
ਆਸਾ ਮਣਸਾ ਡਾਇਣੀ ਹਰਖ ਸੋਗ ਬਹੁ ਰੋਗ ਵਧੰਦੇ ॥ (5-20-3)
ਮਨਮੁਖ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਲਗ ਭੰਭਲ ਭੂਸੇ ਖਾਇ ਭਵੰਦੇ ॥ (5-20-4)
ਸਤਿਗੁਰ ਸਚਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਗੁਰਮੁਖ ਗਾਡੀ ਰਾਹ ਚਲੰਦੇ ॥ (5-20-5)
ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਮਿਲ ਚਲਣਾ ਭਜ ਗਏ ਠਗ ਚੋਰ ਡਰੰਦੇ ॥ (5-20-6)
ਲੈ ਲਾਹਾ ਨਿਜ ਘਰ ਨਿਬਹੰਦੇ ॥੨੦॥ (5-20-7)

ਬੇੜੀ ਚਾੜ ਲੰਘਾਇਂਦਾ ਬਾਹਲੇ ਪੂਰ ਮਾਣਸ ਮੋਹਾਣਾ ॥ (5-21-1)
ਆਗੁ ਇਕ ਨਿਬਾਹਿੰਦਾ ਲਸ਼ਕਰ ਸੰਗ ਸ਼ਾਹ ਸੁਲਤਾਣਾ ॥ (5-21-2)

ਫਿਰੈ ਮਹਲੈ ਪਾਹਰੂ ਹੋਇ ਨਿਚਿੰਦ ਸਵਨ ਪਰਧਾਣਾ॥ (5-21-3)

ਲਾੜਾ ਇਕ ਵੀਵਾਹੀਐ ਬਾਹਲੇ ਜਾਵੀਂ ਕਰ ਮਹਿਮਾਣਾ॥ (5-21-4)

ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਇਕ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਹੋਰ ਪਰਜਾ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਣਾ॥ (5-21-5)

ਸਤਿਗੁਰ ਸਚਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਗੁਰੂ ਸਬਦ ਨਿਸਾਣਾ॥ (5-21-6)

ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਣੈ ਤਿਨ ਕੁਰਬਾਣਾ ॥੨੧॥੫॥ (5-21-7)

Vaar 6

੧ਓ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ (6-1-1)

ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰ ਜਾਣੀਐ ਪੂਰੈ ਪੂਰਾ ਬਾਟ ਬਣਾਯਾ ॥ (6-1-2)
ਪੂਰੇ ਪੂਰਾ ਸਾਧ ਸੰਗ ਪੂਰੇ ਪੂਰਾ ਮੰਤ ਦਿੜਾਯਾ ॥ (6-1-3)
ਪੂਰੇ ਪੂਰਾ ਪਿਰਮਰਸ ਪੂਰੇ ਗੁਰਮੁਖ ਪੰਥ ਚਲਾਯਾ ॥ (6-1-4)
ਪੂਰੇ ਪੂਰਾ ਦਰਸਨੋ ਪੂਰੇ ਪੂਰਾ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣਾਯਾ ॥ (6-1-5)
ਪੂਰੇ ਪੂਰਾ ਬੈਹਣ ਕਰ ਪੂਰੇ ਪੂਰਾ ਤਕਥ ਰਚਾਯਾ ॥ (6-1-6)
ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਸਚਖੰਡ ਹੈ ਭਗਤ ਵਛਲ ਹੋਇ ਵਸਿ ਗਤਿ ਪਾਯਾ ॥ (6-1-7)
ਸਤਿਰੂਪ ਸਚ ਨਾਉ ਗੁਰ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਸਿਖਾਂ ਸਮਝਾਯਾ ॥ (6-1-8)
ਗੁਰ ਚੌਲੇ ਪਰਚਾ ਪਰਚਾਯਾ ॥ ੧ ॥ (6-1-9)

ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਸਮਰਥ ਹੈ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਦਾ ਕਰੈ ਕਰਾਯਾ ॥ (6-2-1)
ਭਰੇ ਭੰਡਾਰ ਦਾਤਾਰ ਹੈ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਦਾ ਦੇਇ ਦਵਾਯਾ ॥ (6-2-2)
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਗੁਰ ਰੂਪ ਹੋਇ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਸਮਾਯਾ ॥ (6-2-3)
ਜਗ ਭੋਗ ਜੋਗ ਧਿਆਨ ਕਰ ਪੜਾ ਪਰੋ ਨ ਦਰਸਨ ਪਾਯਾ ॥ (6-2-4)
ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਧਿਓ ਪੁਤ ਹੋਇ ਦਿਤਾ ਖਾਇ ਪਹਿਨ ਪੈਨ੍ਹਾਯਾ ॥ (6-2-5)
ਘਰ ਬਾਰੀ ਹੋਇ ਵਰਤਿਆ ਘਰ ਬਾਰੀ ਸਿਖ ਪੈਰੀਂ ਪਾਯਾ ॥ (6-2-6)
ਮਾਯਾ ਵਿਚ ਉਦਾਸ ਰਖਾਇਆ ॥ ੨ ॥ (6-2-7)

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਉਠ ਕੇ ਜਾਇ ਅੰਦਰ ਦਰਯਾਇ ਨੁਵੰਦੇ ॥ (6-3-1)
ਸਹਜ ਸਮਾਧ ਅਗਾਧ ਵਿਚ ਇਕ ਮਨ ਹੋ ਗੁਰ ਜਾਪ ਜਪੰਦੇ ॥ (6-3-2)
ਮਥੇ ਟਿਕੇ ਲਾਲ ਲਾਇ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਚਲ ਜਾਇ ਬਹੰਦੇ ॥ (6-3-3)
ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵਲੀਨ ਹੋਇ ਸਤਿਗੁਰ ਬਾਣੀ ਗਾਵ ਸੁਨੰਦੇ ॥ (6-3-4)
ਭਾਇ ਭਗਤ ਭੈ ਵਰਤਮਾਨ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਗੁਰ ਪੁਰਥ ਕਰੰਦੇ ॥ (6-3-5)
ਸੰਝੈ ਸੋਦਰ ਗਾਵਣਾ ਮਨ ਮੇਲੀ ਕਰ ਮੇਲ ਮਿਲੰਦੇ ॥ (6-3-6)
ਰਾਤੀ ਕੀਰਤਨ ਸੋਹਿਲਾ ਕਰ ਆਰਤੀ ਪਰਸਾਦ ਵੰਡੰਦੇ ॥ (6-3-7)
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਪਿਰਮ ਚਖੰਦੇ ॥ ੩ ॥ (6-3-8)

ਇਕ ਕਵਾਉ ਪਸਾਉ ਕਰ ਓਅੰਕਾਰ ਅਕਾਰ ਪਸਾਰਾ ॥ (6-4-1)
ਪਉਣ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰੇ ਧਰਤ ਅਗਾਸ ਕਰੇ ਨਿਰਧਾਰਾ ॥ (6-4-2)
ਰੋਮ ਰੋਮ ਵਿਚ ਰਖਿਉਨ ਕਰ ਵਰਭੰਡ ਕਰੋੜ ਅਕਾਰਾ ॥ (6-4-3)
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੁਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਅਲਖ ਅਪਾਰਾ ॥ (6-4-4)
ਪ੍ਰੇਮ ਧਿਆਲੈ ਵਸ ਹੋਇ ਭਗਤ ਵਛਲ ਹੋਇ ਸਿਰਜਨਹਾਰਾ ॥ (6-4-5)
ਬੀਉ ਬੀਜ ਅਤਿ ਸੂਖਮੇ ਤਿਚੂ ਹੋਇ ਵਡ ਬਿਰਖ ਬਿਥਾਰਾ ॥ (6-4-6)
ਫਲ ਵਿਚ ਬੀਉ ਸਮਾਇਕੈ ਇਕ ਢੂ ਬੀਓਂ ਲਖ ਹਜਾਰਾ ॥ (6-4-7)
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਿਆਰਾ ॥ (6-4-8)
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਸਚਖੰਡ ਵਿਚ ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਥ ਵਸੈ ਨਿਰੰਕਾਰਾ ॥ (6-4-9)
ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਗੁਰਮੁਖ ਨਿਸਤਾਰਾ ॥ ੪ ॥ (6-4-10)

ਪਉਣ ਗੁਰੂ ਗੁਰ ਸਬਦ ਹੈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਗੁਰ ਸਬਦ ਸੁਣਾਯਾ ॥ (6-5-1)

ਪਾਣੀ ਪਿਤਾ ਪਵਿੜ੍ਹ ਕਰ ਗੁਰਮੁਖ ਪੰਥ ਨਿਵਾਣ ਚਲਾਯਾ ॥ (6-5-2)
 ਧਰਤੀ ਮਾਤ ਮਹੱਤ ਕਰ ਓਤ ਪੋਤ ਸੰਜੋਗ ਬਨਾਯਾ ॥ (6-5-3)
 ਦਾਈ ਦਾਇਆ ਰਾਤ ਦਿਹੁ ਬਾਲ ਸੁਭਾਇ ਜਗਤ ਖਿਲਾਯਾ ॥ (6-5-4)
 ਗੁਰਮੁਖ ਜਨਮ ਸਕਾਰਥਾ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਵਸ ਆਪ ਗਵਾਯਾ ॥ (6-5-5)
 ਜੰਮਣ ਮਰਨੋਂ ਬਾਹਿਰੇ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਜੁਗਤਿ ਵਰਤਾਯਾ ॥ (6-5-6)
 ਗੁਰਮਤ ਮਾਤਾ ਮੱਤ ਹੈ ਪਿਤਾ ਸੰਤੋਖ ਮੌਖ ਪਦ ਪਾਯਾ ॥ (6-5-7)
 ਧੀਰਜ ਧਰਮ ਭਰਾਵ ਦੁਇ ਜਪਤਪ ਜਤਸਤ ਪੁਤ ਜਣਾਯਾ ॥ (6-5-8)
 ਗੁਰ ਦੇਲਾ ਦੇਲਾ ਗੁਰੂ ਪੁਰਖੁ ਪੁਰਖ ਚਲਤ ਵਰਤਾਯਾ ॥ (6-5-9)
 ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਅਲਖ ਲਖਾਯਾ ॥ ੫ ॥ (6-5-10)

ਪਰ ਘਰ ਜਾਇ ਪਰਾਹੁਣਾ ਆਸਾ ਵਿਚ ਨਿਰਾਸ ਵਲਾਏ ॥ (6-6-1)
 ਪਾਣੀ ਅੰਦਰ ਕਵਲ ਜਿਉ ਸੂਰਜ ਧਿਆਨ ਅਲਿਪਤ ਤਰਾਏ ॥ (6-6-2)
 ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤ ਸਤਸੰਗ ਮਿਲ ਗੁਰ ਚੇਲੇ ਦੀ ਸੰਧ ਮਿਲਾਏ ॥ (6-6-3)
 ਚਾਰ ਵਰਨ ਗੁਰਸਿਖ ਹੋਇ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਸਚ ਖੰਡ ਵਸਾਏ ॥ (6-6-4)
 ਆਪ ਗਵਾਏ ਤੰਬੋਲ ਰਸ ਖਾਇ ਚਬਾਇ ਸੁ ਰੰਗ ਚੜਾਏ ॥ (6-6-5)
 ਛਿਅ ਦਰਸਨ ਤਰਸਨ ਖੜੇ ਬਾਰਹ ਪੰਥ ਗਰੰਥ ਸੁਨਾਏ ॥ (6-6-6)
 ਛਿਅ ਰੁਤ ਬਾਰਹ ਮਾਸ ਕਰ ਇਕ ਇਕ ਸੁਰਜ ਚੰਦ ਦਿਖਾਏ ॥ (6-6-7)
 ਬਾਰਹ ਸੋਲਹ ਮੇਲਕੇ ਸਸੀਅਰ ਅੰਦਰ ਸੂਰ ਸਮਾਏ ॥ (6-6-8)
 ਸ਼ਿਵ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਲੰਘ ਕੈ ਗੁਰਮੁਖ ਇਕ ਮਨ ਇਕ ਧਿਆਏ ॥ (6-6-9)
 ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਜਗ ਪੈਰੀਂ ਪਾਏ ॥ ੬ ॥ (6-6-10)

ਗੁਰਉਪਦੇਸ਼ ਅਵੇਸ਼ ਕਰ ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਰਹਿਰਾਸ ਕਰਦੇ ॥ (6-7-1)
 ਚਰਨ ਸਰਨ ਮਸਤਕ ਧਰਨ ਛਰਨ ਰੇਣ ਮੁਖ ਤਿਲਕ ਸੁਰੰਦੇ ॥ (6-7-2)
 ਭਰਮ ਕਰਮ ਦਾ ਲੇਖ ਮੇਟ ਲੇਪ ਅਲੇਖ ਵਸੇਖ ਬਣੰਦੇ ॥ (6-7-3)
 ਜਗ ਮਗ ਜੋਤ ਉਦੋਤ ਕਰ ਸੂਰਜ ਚੰਦ ਨ ਅਲਖ ਪੁਜੰਦੇ ॥ (6-7-4)
 ਹਉਮੈਂ ਗਰਬ ਨਿਵਾਰਕੈ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਸਚ ਮੇਲ ਮਿਲੰਦੇ ॥ (6-7-5)
 ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਚਰਨ ਕਵਲ ਪੂਜਾ ਪਰਚੰਦੇ ॥ (6-7-6)
 ਸੁਖ ਸੰਗਤ ਕਰ ਭਵਰ ਵਸੰਦੇ ॥ ੭ ॥ (6-7-7)

ਗੁਰਦਰਸ਼ਨ ਪਰਸਨ ਸਫਲ ਛੇ ਦਰਸ਼ਨ ਇਕ ਦਰਸ਼ਨ ਜਾਣੈ ॥ (6-8-1)
 ਦਿਬ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਪਰਗਾਸ ਕਰ ਲੋਕ ਵੇਦ ਗੁਰ ਗਿਆਨ ਪਛਾਣੈ ॥ (6-8-2)
 ਏਕਾ ਨਾਰੀ ਜਤੀ ਹੋਇ ਪਰ ਨਾਰੀ ਧੀ ਭੈਣ ਵਖਾਣੈ ॥ (6-8-3)
 ਪਰ ਧਨ ਸੂਅਰ ਗਾਇ ਜਿਉ ਮਕਰੂਹ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਣੈ ॥ (6-8-4)
 ਘਰਬਾਰੀ ਗੁਰ ਸਿਖ ਹੋਇ ਸਿਖਾ ਸੂਝੂ ਮਲ ਮੂੜ੍ਹ ਵਿਡਾਣੈ ॥ (6-8-5)
 ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਗਜਾਨ ਧਜਾਨ ਗੁਰਸਿਖ ਸਿਵਾਣੈ ॥ (6-8-6)
 ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਮਿਲ ਪਤ ਪਰਵਾਣੈ ॥ ੮ ॥ (6-8-7)

ਗਾਈਂ ਬਈਹਲੇ ਰੰਗ ਜਿਉਂ ਦੁਧ ਦੇਣ ਹੈ ਇਕ ਰੰਗੀ ॥ (6-9-1)
 ਬਾਹਲੇ ਬਿਰਖ ਬਣਾਸਪਤ ਅੰਦਰ ਅਗਨੀ ਹੈ ਬਹੁ ਰੰਗੀ ॥ (6-9-2)
 ਰਤਨਾ ਵੇਖੇ ਸਭ ਕੋ ਰਤਨ ਪਾਰਖੂ ਵਿਰਲਾ ਸੰਗੀ ॥ (6-9-3)
 ਹੀਰੇ ਹੀਰਾ ਬੇਧਿਆ ਰਤਨ ਮਾਲ ਸਤ ਸੰਗਤ ਚੰਗੀ ॥ (6-9-4)
 ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਦਰ ਨਿਹਾਲਿਓ ਹੋਇ ਨਿਹਾਲ ਨ ਹੋਰਸ ਮੰਗੀ ॥ (6-9-5)

ਦਿਬਦੇਹ ਦਿਬ ਦਿਸ਼ਟ ਹੋਇ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਜੋ ਅੰਗ ਅੰਗੀ ॥ (6-9-6)

ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਸਤਿਗੁਰ ਸਹ ਲੰਗੀ ॥੯॥ (6-9-7)

ਸਬਦ ਸੁਰਤ ਲਿਵ ਸਾਧ ਸੰਗ ਪੰਚ ਸਬਦ ਇਕ ਸਬਦ ਮਿਲਾਏ ॥ (6-10-1)

ਰਾਗਨਾਦ ਸੰਬਾਦ ਰਖ ਭਾਖਿਆ ਭਾਉ ਸੁਭਾਉ ਅਲਾਏ ॥ (6-10-2)

ਗੁਰਮੁਖ ਬ੍ਰਹਮ ਧਿਆਨ ਧੁਨ ਜਾਣੈ ਜੰਡੀ ਜੰਡ ਵਜਾਏ ॥ (6-10-3)

ਅਕਥ ਕਥਾ ਵੀਚਾਰ ਕੈ ਉਸਤਤ ਨਿੰਦਾ ਵਰਜ ਰਹਾਏ ॥ (6-10-4)

ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਅਦੇਸ਼ ਕਰ ਮਿਠਾ ਬੋਲਣ ਮਨ ਪਰਚਾਏ ॥ (6-10-5)

ਜਾਇ ਮਿਲਣ ਗੁੜ ਕੀਤਿਆਂ ਰਖੇ ਰਖਣਹਾਰ ਲੁਕਾਏ ॥ (6-10-6)

ਗੰਨਾ ਹੋਇ ਕੋਹਲੂ ਪੜਾਏ ॥੧੦॥ (6-10-7)

ਚਰਨ ਕਮਲ ਮਕਰੰਦ ਰਸ ਹੋਇ ਭਵਰ ਲੈ ਵਾਸ ਲੁਭਾਵੈ ॥ (6-11-1)

ਇੜਾ ਪਿੰਗਲਾ ਸੁਖਮਨਾ ਲੰਘ ਤ੍ਰਿਬੇਨੀ ਨਿਜ ਘਰ ਆਵੈ ॥ (6-11-2)

ਸਾਹਿ ਸਾਹਿ ਮਨ ਪਵਨ ਲਿਵ ਸੌਰੀ ਹੰਸਾ ਜਪੇ ਜਪਾਵੈ ॥ (6-11-3)

ਅਚਰਜ ਰੂਪ ਅਨੂਪ ਲਿਵ ਗੰਧ ਸੁਗੰਧ ਅਵੇਸ ਮਚਾਵੈ ॥ (6-11-4)

ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਚਰਨਾਰਬਿੰਦ ਸੁਖ ਸੰਪਤ ਵਿਚ ਸਹਜ ਸਮਾਵੈ ॥ (6-11-5)

ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਪਿਰਮ ਰਸ ਦੇਹ ਬਿਦੇਹ ਪਰਮਪਦ ਪਾਵੈ ॥ (6-11-6)

ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਮਿਲ ਅਲਖ ਲਖਾਵੈ ॥੧੧॥ (6-11-7)

ਗੁਰਮੁਖ ਹਥ ਸਕਥ ਹਨ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਗੁਰ ਕਾਰ ਕਮਾਵੈ ॥ (6-12-1)

ਪਾਣੀ ਪਖਾ ਪੀਹਣਾ ਪੈਰ ਧੋਇ ਚਰਣਾਮ੍ਰਿਤ ਪਾਵੈ ॥ (6-12-2)

ਗੁਰਬਾਣੀ ਲਿਖ ਪੋਥੀਆਂ ਤਾਲ ਮ੍ਰਿਦੰਗ ਰਬਾਬ ਬਜਾਵੈ ॥ (6-12-3)

ਨਮਸਕਾਰ ਡੰਡੰਤ ਕਰ ਗੁਰ ਭਾਈ ਗਲ ਮਿਲ ਗਲ ਲਾਵੈ ॥ (6-12-4)

ਕਿਰਤ ਵਿਰਤ ਕਰ ਧਰਮ ਦੀ ਹਥਹੁੰ ਦੇਕੇ ਭਲਾ ਮਨਾਵੈ ॥ (6-12-5)

ਪਾਰਸ ਪਰਸ ਅਪਰਸ ਹੋਇ ਪਰ ਤਨ ਪਰ ਧਨ ਹਥ ਨ ਲਾਵੈ ॥ (6-12-6)

ਗੁਰਸਿਖ ਗੁਰਸਿਖ ਪੁਜਕੈ ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਭੈ ਭਾਣਾ ਭਾਵੈ ॥ (6-12-7)

ਆਪ ਗਵਾਇ ਨ ਆਪ ਗਣਾਵੈ ॥੧੨॥ (6-12-8)

ਗੁਰਮੁਖ ਪੈਰ ਸਕਾਰਬੇ ਗੁਰਮੁਖ ਮਾਰਗ ਚਾਲ ਚਲੰਦੇ ॥ (6-13-1)

ਗੁਰੂ ਦੁਆਰੇ ਜਾਨ ਚਲ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਚਲ ਜਾਇ ਬਹੰਦੇ ॥ (6-13-2)

ਧਾਵਨ ਪਰਉਪਕਾਰ ਨੋਂ ਗੁਰ ਸਿਖਾਂ ਨੋ ਖੋਜ ਲਹੰਦੇ ॥ (6-13-3)

ਦੂਬਿਧਾ ਪੰਥ ਨ ਧਾਵਨੀ ਮਾਯਾ ਵਿਚ ਉਦਾਸ ਰਹੰਦੇ ॥ (6-13-4)

ਬੰਦ ਖਲਾਸੀ ਬੰਦਗੀ ਵਿਰਲੇ ਕੋਈ ਹੁਕਮੀ ਬੰਦੇ ॥ (6-13-5)

ਗੁਰ ਸਿਖਾਂ ਪਰਦਖਣਾ ਪੈਰੀਂ ਧੈ ਰਹਿਰਾਸ ਕਰੰਦੇ ॥ (6-13-6)

ਗੁਰ ਚੇਲੇ ਪਰਚੇ ਪਰਚੰਦੇ ॥੧੩॥ (6-13-7)

ਗੁਰਸਿਖ ਮਨ ਪਰਗਾਸ ਹੈ ਪਿਰਮ ਧਿਆਲਾ ਅਜਰ ਜਰੰਦੇ ॥ (6-14-1)

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਬ੍ਰਹਮ ਬਬੇਕੀ ਧਿਆਨ ਧਰੰਦੇ ॥ (6-14-2)

ਸਬਦ ਸੁਰਤ ਲਿਵਲੀਨ ਹੋ ਅਕਥ ਕਥਾ ਗੁਰ ਸਬਦ ਸੁਣੰਦੇ ॥ (6-14-3)

ਭੂਤ ਭਵਿਖਹੁ ਵਰਤਮਾਨ ਅਬਗਤ ਗਤ ਅਤਿ ਅਲਖ ਲਖੰਦੇ ॥ (6-14-4)

ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਅਛਲ ਛਲ ਭਗਤ ਵਛਲ ਕਰ ਅਛਲ ਛਲੰਦੇ ॥ (6-14-5)

ਭਵਜਲ ਅੰਦਰ ਬੋਹਿਥੈ ਇਕਸ ਪਿੱਛੈ ਲਖ ਤਰੰਦੇ ॥ (6-14-6)

ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਮਿਲਨ ਹਸੰਦੇ ॥ ੧੪ ॥ (6-14-7)

ਬਾਵਨ ਚੰਦਨ ਆਖੀਐ ਬਹਿਲੇ ਬਿਸੀਅਰ ਤਿਸ ਲਪਟਾਹੀਂ ॥ (6-15-1)

ਪਾਰਸ ਅੰਦਰ ਪਥਰਾਂ ਪਥਰ ਪਾਰਸ ਹੋਇ ਨ ਜਾਹੀਂ ॥ (6-15-2)

ਮਣੀਂ ਜਿਨਾਂ ਸਪਾਂ ਸਿਰੀਂ ਓਇ ਭੀ ਸਪਾਂ ਵਿਚ ਫਿਰਾਹੀਂ ॥ (6-15-3)

ਲਹਿਰੀ ਅੰਦਰ ਹੰਸਲੇ ਮਾਣਕ ਮੋਤੀ ਚੁਗ ਚੁਗ ਖਾਹੀਂ ॥ (6-15-4)

ਜਜੋਂ ਜਲ ਕਵਲ ਅਲਿਪਤ ਹੈ ਘਰਬਾਰੀ ਗੁਰਸਿਖ ਤਿਵਾਹੀਂ ॥ (6-15-5)

ਆਸਾ ਵਿਚ ਨਿਰਾਸ ਹੋਇ ਜੀਵਣ ਮੁਕਤ ਸੁ ਜੁਗਤ ਜਵਾਹੀਂ ॥ (6-15-6)

ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਕਿਤ ਮੁਖ ਸਲਾਹੀਂ ॥ ੧੫ ॥ (6-15-7)

ਧੰਨ ਧੰਨ ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਖ ਨਿਰੰਕਾਰ ਅਕਾਰ ਬਨਾਇਆ ॥ (6-16-1)

ਧੰਨ ਧੰਨ ਗੁਰਸਿਖ ਸੁਣ ਚਰਨ ਸਰਨ ਗੁਰਸਿਖ ਜੁਆਯਾ ॥ (6-16-2)

ਗੁਰਮੁਖ ਮਾਰਗ ਧੰਨ ਧੰਨ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਮਿਲ ਸੰਗ ਚਲਾਯਾ ॥ (6-16-3)

ਧੰਨ ਧੰਨ ਸਤਿਗੁਰ ਚਰਨ ਧੰਨ ਮਸਤਕ ਗੁਰ ਚਰਨੀ ਲਾਯਾ ॥ (6-16-4)

ਸਤਿਗੁਰ ਦਰਸਨ ਧੰਨ ਹੈ ਧੰਨ ਧੰਨ ਗੁਰਸਿਖ ਪਰਸਨ ਆਯਾ ॥ (6-16-5)

ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਗੁਰਸਿਖ ਵਿਚ ਹੋਇ ਦਿਆਲ ਗੁਰੂ ਮਹਿ ਲਾਯਾ ॥ (6-16-6)

ਦੁਰਮਤ ਦੂਜਾ ਜਾਉ ਮਿਟਾਇਆ ॥ ੧੬ ॥ (6-16-7)

ਧੰਨ ਪਲ ਚਸਾ ਘੜੀ ਪਹਿਰ ਧੰਨ ਧੰਨ ਬਿਤ ਸੁ ਵਾਰ ਸਭਾਗੇ ॥ (6-17-1)

ਧੰਨ ਧੰਨ ਦਿਹ ਰਾਤ ਹੈ ਪਖ ਮਾਹ ਰੁਤ ਸੰਮਤ ਜਾਗੇ ॥ (6-17-2)

ਧੰਨ ਅਭੀਚ ਨਿਛੜ੍ਹ ਹੈ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਅਹੰਕਾਰ ਤਿਆਗੇ ॥ (6-17-3)

ਧੰਨ ਧੰਨ ਸੰਜੋਗ ਹੈ ਅਠਸਠ ਤੀਰਥ ਰਾਜ ਪਿਰਾਗੇ ॥ (6-17-4)

ਗੁਰੂ ਦੁਆਰੇ ਆਇਕੈ ਚਰਨ ਕਵਲ ਰਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਾਗੇ ॥ (6-17-5)

ਗੁਰਉਪਦੇਸ ਅਵੇਸ ਕਰ ਅਨਭੈ ਪਿਰਮ ਪਿਰੀ ਅਨੁਰਾਗੇ ॥ (6-17-6)

ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤ ਲਿਵ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਅੰਗ ਅੰਗ ਇਕ ਰੰਗ ਸਮਾਗੇ ॥ (6-17-7)

ਰਤਨ ਮਾਲ ਕਰ ਕਚੇ ਧਾਗੇ ॥ ੧੭ ॥ (6-17-8)

ਗੁਰਮੁਖ ਮਿੱਠਾ ਬੋਲਣਾ ਜੋ ਬੋਲੈ ਸੋਈ ਜਪ ਜਾਪੈ ॥ (6-18-1)

ਗੁਰਮੁਖ ਅਖੀਂ ਦੇਖਣਾ ਬ੍ਰਹਮ ਧਿਆਨ ਧਰੇ ਆਪ ਸੁਆਪੈ ॥ (6-18-2)

ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਨਣਾ ਸੁਰਤ ਕਰ ਪੰਚ ਸ਼ਬਦ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਅਲਾਪੈ ॥ (6-18-3)

ਗੁਰਮੁਖ ਕਿਰਤ ਕਮਾਵਣੀ ਨਮਸਕਾਰ ਡੰਡਉਤ ਸਿਵਾਪੈ ॥ (6-18-4)

ਗੁਰਮੁਖ ਮਾਰਗ ਚਲਣਾ ਪਰਦਖਣਾ ਪੂਰਨ ਪਰਤਾਪੈ ॥ (6-18-5)

ਗੁਰਮੁਖ ਖਾਣਾ ਪੈਨਣਾ ਜਗ ਭੋਗ ਸੰਜੋਗ ਪਛਾਪੈ ॥ (6-18-6)

ਗੁਰਮੁਖ ਸਵਣ ਸਮਾਧਿ ਹੈ ਆਪੈ ਆਪ ਨ ਥਾਪ ਉਥਾਪੈ ॥ (6-18-7)

ਘਰਬਾਰੀ ਜੀਵਣ ਮੁਕਤਿ ਲਹਰ ਨਹੀਂ ਲਬ ਲੋਭ ਬਿਆਪੈ ॥ (6-18-8)

ਪਾਰ ਪਵੇ ਲੰਘ ਵਰੈ ਸਰਾਪੈ ॥ ੧੮ ॥ (6-18-9)

ਸਤਿਗੁਰ ਸਤਿ ਸਰੂਪ ਹੈ ਧਿਆਨ ਮੂਲ ਗੁਰ ਮੂਰਤ ਜਾਣੈ ॥ (6-19-1)

ਸਤਿਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਮੂਲ ਮੰਡ੍ਹ ਸਿਮਰਣ ਪਰਵਾਣੈ ॥ (6-19-2)

ਚਰਨ ਕਮਲ ਮਕਰੰਦ ਰਸ ਪੂਜਾ ਮੂਲ ਪਿਰਮ ਰਸ ਮਾਣੈ ॥ (6-19-3)

ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵ ਸਾਧ ਸੰਗ ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਅੰਦਰ ਆਣੈ ॥ (6-19-4)

ਗੁਰਮੁਖ ਪੰਚ ਅੰਗ ਹੈ ਗੁਰਮਤ ਨਿਹਚਲ ਚਲਣ ਭਾਣੈ ॥ (6-19-5)

ਵੇਦ ਕਤੇਬਹੁ ਬਾਹਰੀ ਅਕਥ ਕਥਾ ਕਉਣ ਆਖ ਵਖਾਣੈ॥ (6-19-6)

ਵੀਰ ਇਕੀਰ ਉਲੰਘ ਸਿਵਾਣੈ ॥੧੯॥ (6-19-7)

ਸੀਸ ਨਿਵਾਏ ਢੀਂਗੁਲੀ ਗਲ ਬਧੇ ਜਲ ਉੱਚਾ ਆਵੈ॥ (6-20-1)

ਘੁੱਘੁ ਸੁੱਝ ਨ ਸੁੱਝਈ ਚਕਵੀ ਚੰਦ ਨ ਡਿਠਾ ਭਾਵੈ॥ (6-20-2)

ਸਿੰਬਲ ਬਿਰਖ ਨ ਸਫਲ ਹੋਇ ਚੰਦਨ ਵਾਸ ਨ ਵਾਂਸ ਸਮਾਵੈ॥ (6-20-3)

ਸਪੈ ਦੂਧ ਪੀਆਲੀਐ ਤੁੰਮੇ ਦਾ ਕਉੜਤ ਨ ਜਾਵੈ॥ (6-20-4)

ਜਿਉਂ ਬਨ ਚੰਮੜ ਚਿਚੜੀ ਲਹੂ ਪੀਐ ਦੂਧ ਨ ਖਾਵੈ॥ (6-20-5)

ਸਬ ਅਵਗੁਣ ਮੈਂ ਤਨ ਵਸਣ ਗੁਣ ਕੀਤੇ ਅਵਗਣ ਨੋਂ ਧਾਵੈ॥ (6-20-6)

ਬੈਮ ਨ ਵਾਸ ਕਥੂਰੀ ਆਵੈ ॥੨੦॥੬॥ (6-20-7)

Vaar 7

੧੯੮ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ (7-1-1)

ਸਤਿਗੁਰ ਸੱਚਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਸਚੁਖੰਡ ਵਸਾਯਾ ॥ (7-1-2)
 ਗੁਰਸਿਖ ਲੈ ਗੁਰਸਿਖ ਹੋਇ ਆਪ ਗਵਾਇ ਨ ਆਪ ਗਣਾਯਾ ॥ (7-1-3)
 ਗੁਰਸਿਖ ਸਭੋਂ ਸਾਧਨਾਂ ਸਾਧਿ ਸਧਾਇ ਸਾਧ ਸਦਵਾਯਾ ॥ (7-1-4)
 ਚਹੁੰ ਵਰਣਾਂ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇ ਮਾਯਾ ਵਿਚ ਉਦਾਸ ਰਹਾਯਾ ॥ (7-1-5)
 ਸੱਚਹੁੰ ਓਰੈ ਸਭ ਕਿਹੁ ਸੱਚ ਨਾਉਂ ਗੁਰ ਮੰਡ ਦਿੜਾਯਾ ॥ (7-1-6)
 ਹੁਕਮੈ ਅੰਦਰ ਸਭ ਕੋ ਮੌਨੈ ਹੁਕਮ ਸੁ ਸੱਚ ਸਮਾਯਾ ॥ (7-1-7)
 ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵ ਅਲਖ ਲਖਾਯਾ ॥੧॥ (7-1-8)

ਸਿਵ ਸਕਤੀ ਨੋਂ ਸਾਧਕੈ ਚੰਦ ਸੂਰ ਦਿਹੁ ਰਾਤ ਸਦਾਏ ॥ (7-2-1)
 ਸੁਖ ਦੁਖ ਸਾਧੇ ਹਰਖ ਸੋਗ ਨਰਕ ਸੁਰਗ ਪੁੰਨ ਪਾਪ ਲੰਘਾਏ ॥ (7-2-2)
 ਜਨਮ ਮਰਣ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਭਲਾ ਬੁਰਾ ਮਿੱਡ ਸ਼ੜ ਨਿਵਾਏ ॥ (7-2-3)
 ਰਾਜ ਜੋਗ ਜਿਣ ਵੱਸ ਕਰ ਸਾਧ ਸੰਜੋਗ ਵਿਜੋਗ ਰਹਾਏ ॥ (7-2-4)
 ਵਸਗਤਿ ਕੀਤੀ ਨੀਂਦ ਭੁਖ ਆਸਾ ਮਨਸਾ ਜਿਣ ਘਰ ਆਏ ॥ (7-2-5)
 ਉਸਤਤਿ ਨਿੰਦਾ ਸਾਧ ਕੈ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਸਥਾਏ ॥ (7-2-6)
 ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਪੈਖਾਕ ਸਦਾਏ ॥੨॥ (7-2-7)

ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨ ਮਹੇਸੁ ਤੈ ਲੋਕ ਵੇਦ ਗੁਣ ਗਿਆਨ ਲੰਘਾਏ ॥ (7-3-1)
 ਭੂਤ ਭਵਿਖਹੁ ਵਰਤਮਾਨ ਆਦਿ ਮੱਧ ਜਿਣ ਅੰਤ ਸਿਧਾਏ ॥ (7-3-2)
 ਮਨਬਚ ਕਰਮ ਇਕੜ੍ਹ ਕਰ ਜੰਮਨ ਮਰਨ ਜੀਵਨ ਜਿਣ ਆਏ ॥ (7-3-3)
 ਆਧਿ ਬਿਆਧਿ ਉਪਾਧ ਸਾਧ ਸੁਰਗ ਮਿਰਤ ਪਾਤਾਲ ਨਿਵਾਏ ॥ (7-3-4)
 ਉਤਮ ਮਧਮ ਨੀਚ ਸਾਧ ਬਾਲਕ ਜੋਬਨ ਬਿਰਧ ਜਿਣਾਏ ॥ (7-3-5)
 ਇੜਾ ਪਿੰਗਲਾ ਸੁਖਮਨਾ ਝ੍ਰਿਕੁਟੀ ਲੰਘ ਝ੍ਰਿਬੇਣੀ ਨ੍ਹਾਏ ॥ (7-3-6)
 ਗੁਰਮੁਖ ਇਕ ਮਨ ਇਕ ਧਿਆਏ ॥੩॥ (7-3-7)

ਅੰਡਜ ਜੇਰਜ ਸਾਧਕੈ ਸੇਤਜ ਉਤਭੁਜ ਖਾਣੀ ਬਾਣੀ ॥ (7-4-1)
 ਚਾਰੇ ਕੰਦਾਂ ਚਾਰ ਜੁਗ ਚਾਰ ਵਰਣ ਚਾਰ ਵੇਦ ਵਖਾਣੀ ॥ (7-4-2)
 ਧਰਮ ਅਰਥ ਕਾਮ ਮੋਖ ਜਿਣ ਰਜ ਤਮ ਸਤ ਗੁਨ ਤੁਰੀਆਰਾਣੀ ॥ (7-4-3)
 ਸਨਕਾਦਿਕ ਆਸ੍ਰਮ ਉਲੰਘ ਚਾਰ ਵੀਰ ਵਸਗਤਿ ਕਰਆਣੀ ॥ (7-4-4)
 ਚਉਪਤ ਜਿਉਂ ਚਉਸਾਰ ਮਾਰ ਜੋੜਾ ਹੋਇ ਨ ਕੋਇ ਰਿਵਾਣੀ ॥ (7-4-5)
 ਰੰਗ ਬਰੰਗ ਤੰਬੇਲ ਰਸ ਬਹੁ ਰੰਗੀ ਇਕ ਰੰਗ ਨਿਸਾਣੀ ॥ (7-4-6)
 ਗੁਰਮੁਖ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਨਿਰਬਾਣੀ ॥੪॥ (7-4-7)

ਪਉਣ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਡਰੋ ਧਰਤ ਅਕਾਸ਼ ਉਲੰਘ ਪਇਆਣਾ ॥ (7-5-1)
 ਕਾਮ ਕਰੋਧ ਵਿਰੋਧ ਲੰਘ ਲੋਭ ਮੋਹ ਅਹੰਕਾਰ ਵਿਹਾਣਾ ॥ (7-5-2)
 ਸਤ ਸੰਤੋਖ ਦਇਆ ਧਰਮ ਅਰਥ ਸੁ ਗ੍ਰੰਥ ਪੰਚ ਪਰਵਾਣਾ ॥ (7-5-3)
 ਖੇਚਰ ਭੂਚਰ ਚਾਚਰੀ ਉਨਮਨ ਲੰਘ ਉਗੈਚਰ ਬਾਣਾ ॥ (7-5-4)
 ਪੰਚਾਇਣ ਪਰਮੇਸ਼ਰੋ ਪੰਚ ਸ਼ਬਦ ਘਨਘੋਰ ਨੀਸਾਣਾ ॥ (7-5-5)
 ਗੁਰਮੁਖ ਪੰਚ ਭੂਆਤਮਾ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਮਿਲ ਸਾਧ ਸੁਹਾਣਾ ॥ (7-5-6)

ਸਹਜਿ ਸਮਾਇ ਨ ਆਵਣ ਜਾਣਾ ॥੫॥ (7-5-7)

ਛਿਆ ਰੁਤੀ ਕਰ ਸਾਧਨਾ ਛਿਆ ਦਰਸਨ ਸਾਧੇ ਗੁਰਮਤੀ ॥ (7-6-1)
ਛਿਆ ਰਸ ਰਸਨਾ ਸਾਧਕੈ ਰਾਗ ਰਾਗਨੀ ਭਾਏ ਭਗਤੀ ॥ (7-6-2)
ਛਿਆ ਚਿਰਜੀਵੀ ਛਿਆ ਜਤੀ ਚਕ੍ਰਵਰਤ ਛਿਆ ਸਾਥ ਜੁਗਤੀ ॥ (7-6-3)
ਛਿਆ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਛਿਆ ਕ੍ਰਮ ਜਿਣ ਛਿਆਂ ਗੁਰਾਂ ਗੁਰ ਸੁਰਤਿ ਨਿਰਤੀ ॥ (7-6-4)
ਛਿਆ ਵਰਤਾਰੇ ਸਾਧਕੈ ਛਿਆ ਛਕ ਛਤੀ ਪਵਣ ਪਰਤੀ ॥ (7-6-5)
ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤੀ ॥੬॥ (7-6-6)

ਸਤ ਸਮੁੰਦ ਉਲੰਘਿਆ ਦੀਪ ਸਤ ਇਕ ਦੀਪਕ ਬਲਿਆ ॥ (7-7-1)
ਸਤ ਸੂਤ ਇਕ ਸੂਤ ਕਰ ਸਤੇ ਪੁਰੀਆਂ ਲੰਘ ਉਛਲਿਆ ॥ (7-7-2)
ਸਤ ਸਤੀ ਜਿਣ ਸਪ ਰਿਖ ਸਤਸੁਰਾਂ ਜਿਣ ਅਟਲ ਨ ਟਲਿਆ ॥ (7-7-3)
ਸਤੇ ਸੀਵਾਂ ਸਾਧਕੈ ਸੱਤੀਂ ਸੀਵੀਂ ਸੁਫਲਿਓ ਫਲਿਆ ॥ (7-7-4)
ਸਤ ਅਕਾਸ਼ ਪਤਾਲ ਸਤ ਵਸਗਤਿ ਕਰ ਉਪਰੋਚੈ ਚਲਿਆ ॥ (7-7-5)
ਸਤੇ ਧਾਰੀ ਲੰਘਕੈ ਭੈਰਉ ਖੇਡ੍ਹਪਾਲ ਦਲ ਮਲਿਆ ॥ (7-7-6)
ਸਤੇ ਰੋਹਣਿ ਸੱਤ ਵਾਰ ਸਤ ਸੁਹਾਗਣਿ ਸਾਧੀ ਨ ਢਲਿਆ ॥ (7-7-7)
ਗੁਰਮੁਖ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਖਲਿਆ ॥੭॥ (7-7-8)

ਅਠੈ ਸਿਧੀ ਸਾਧਕੈ ਸਾਧਕ ਸਿਧ ਸਮਾਇ ਫਲਾਈ ॥ (7-8-1)
ਅਸਟ ਕੁਲੀ ਬਿਖਸਾਧਨਾਂ ਸਿਮਰਣ ਸ਼ੇਖ ਨ ਕੀਮਤ ਪਾਈ ॥ (7-8-2)
ਮਣ ਹੋਇ ਅਠ ਪੈਂਸੇਰੀਆਂ ਪੰਜੂ ਅਠੇ ਚਾਲੀ ਭਾਈ ॥ (7-8-3)
ਜਿਉਂ ਚਰਖਾ ਅਠ ਖੰਡੀਆ ਇਕਤ ਸੂਤ ਰਹੇ ਲਿਵਲਾਈ ॥ (7-8-4)
ਅਠ ਪਹਿਰ ਅਸਟਾਂਗ ਜੋ ਚਾਵਲ ਰੱਤੀ ਮਾਸਾ ਰਾਈ ॥ (7-8-5)
ਅਠਕਾਠਾ ਮਨ ਵਸਕਰ ਅਸਟਧਾਂਤ ਕਰਾਈ ॥ (7-8-6)
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ॥੮॥ (7-8-7)

ਨਥ ਚਲਾਏ ਨਵੈਂ ਨਾਥ ਨਾਥਾਂ ਨਾਥ ਅਨਾਥ ਸਹਾਈ ॥ (7-9-1)
ਨੌਂ ਨਿਧਾਨ ਫੁਰਮਾਨ ਵਿਚ ਪਰਮ ਨਿਧਾਨ ਗਯਾਨ ਗੁਰਭਾਈ ॥ (7-9-2)
ਨੌਂ ਭਗਤੀ ਨੌਂ ਭਗਤ ਕਰ ਗੁਰਮੁਖ ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤ ਲਿਵਲਾਈ ॥ (7-9-3)
ਨੌਂ ਗ੍ਰਹਿ ਸਾਧ ਗ੍ਰਿਹਸਤ ਵਿਚ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ॥ (7-9-4)
ਨਉਂਖੰਡ ਸਾਧ ਅਖੰਡ ਹੋ ਨਉਂ ਦੁਆਰ ਲੰਘ ਨਿਜ ਘਰ ਜਾਈ ॥ (7-9-5)
ਨੌਂ ਅਗਨੀਲ ਅਨੀਲ ਹੋ ਨਉਂ ਕਲ ਨਿਗ੍ਰਹ ਸਹਜ ਸਮਾਈ ॥ (7-9-6)
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਅਲਖ ਲਖਾਈ ॥੯॥ (7-9-7)

ਸਨਜਾਸੀ ਦਸ ਨਾਵ ਧਰ ਸਚ ਨਾਂਵ ਵਿਣ ਨਾਂਵ ਗਣਾਯਾ ॥ (7-10-1)
ਦਸ ਅਵਤਾਰ ਅਕਾਰ ਕਰ ਏਕੰਕਾਰ ਨਅਲਖ ਲਖਾਯਾ ॥ (7-10-2)
ਤੀਰਥ ਪੁਰਬ ਸੰਜੋਗ ਵਿਚ ਦਸ ਪੁਰਬੀਂ ਗੁਰਪੁਰਬ ਨ ਪਾਯਾ ॥ (7-10-3)
ਇਕ ਮਨ ਇਕ ਨ ਚੇਤਿਓ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਵਿਣ ਦਹਦਿਸ ਧਾਯਾ ॥ (7-10-4)
ਦਸਦਹੀਆ ਦਸ ਅਸਮੇਧ ਖਾਇ ਅਮੁਧ ਨਿਖੇਧ ਕਰਾਯਾ ॥ (7-10-5)
ਇੰਦਰੀਆਂ ਦਸ ਵਸ ਕਰ ਬਾਹਰ ਜਾਂਦਾ ਵਰਜ ਰਹਾਯਾ ॥ (7-10-6)
ਪੈਰੀ ਪੈ ਜਗ ਪੈਰੀ ਪਾਯਾ ॥੧੦॥ (7-10-7)

ਇਕ ਮਨ ਹੋਇ ਇਕਾਦਸੀ ਗੁਰਮੁਖ ਵਰਤ ਪਤਿਬੁਤ ਭਾਯਾ ॥ (7-11-1)

ਗਿਆਰਹ ਰੁਦ੍ਰ ਸਮੁਦ੍ਰ ਵਿਚ ਪਲਦਾ ਪਾਰਾਵਾਰ ਨ ਪਾਯਾ ॥ (7-11-2)

ਗਜਾਰਹ ਕਸ ਗਜਾਰਹ ਕਸੇ ਕਸ ਕਸਵਟੀ ਕੱਸ ਕਸਾਯਾ ॥ (7-11-3)

ਗਿਆਰਹ ਗੁਣ ਫੈਲਾਉ ਕਰ ਕੱਚ ਪਕਾਈ ਅਘੜ ਘੜਾਯਾ ॥ (7-11-4)

ਗਿਆਰਹ ਦਾਉ ਚੜਾਉ ਕਰ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਕੁਦਾਉ ਹਰਾਯਾ ॥ (7-11-5)

ਗਿਆਰਹ ਗੇੜਾ ਸਿਖ ਸੁਣ ਗੁਰਸਿਖ ਲੈ ਗੁਰਸਿਖ ਸਦਾਯਾ ॥ (7-11-6)

ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਗੁਰ ਸਬਦ ਵਸਾਯਾ ॥੧੧॥ (7-11-7)

ਬਾਰਹ ਪੰਥ ਸੁਧਾਇਕੈ ਗੁਰਮੁਖ ਗਾਡੀ ਰਾਹ ਚਲਾਯਾ ॥ (7-12-1)

ਸੂਰਜ ਬਾਰਹਮਾਹ ਵਿਚ ਸਸੀਅਰ ਇਕਤੁ ਮਾਹਿ ਫਿਰਾਯਾ ॥ (7-12-2)

ਬਾਰਹ ਸੋਲਹ ਮੇਲ ਕਰ ਸਸੀਅਰ ਅੰਦਰ ਸੂਰ ਸਮਾਯਾ ॥ (7-12-3)

ਬਾਰਹ ਤਿਲਕ ਮਿਟਾਇਕੈ ਗੁਰਮੁਖ ਤਿਲਕ ਨੀਸਾਣ ਚੜਾਯਾ ॥ (7-12-4)

ਬਾਰਹ ਰਾਸੀ ਸਾਧ ਕੈ ਸੱਚ ਰਾਸ ਰਹਿਰਾਸ ਲੁਭਾਯਾ ॥ (7-12-5)

ਬਾਰਹ ਵੰਨੀ ਹੋਇ ਕੈ ਬਾਰਹ ਮਾਸੇ ਤੋਲ ਤੁਲਾਯਾ ॥ (7-12-6)

ਪਾਰਸ ਪਾਰਸ ਪਰਸ ਕਰਾਯਾ ॥੧੨॥ (7-12-7)

ਤੇਰਹ ਤਾਲ ਅਉਰਿਆ ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਤਪ ਤਾਲ ਪੁਰਾਯਾ ॥ (7-13-1)

ਤੇਰਹ ਰਤਨ ਅਕਾਰਥੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਰਤਨ ਧਨ ਪਾਯਾ ॥ (7-13-2)

ਤੇਰਹ ਪਦ ਕਰ ਜਗ ਵਿਚ ਪਿਤਰ ਕਰਮ ਕਰ ਭਰਮ ਭੁਲਾਯਾ ॥ (7-13-3)

ਲਖ ਲਖ ਜੱਗ ਨ ਪੁਗਨੀ ਗੁਰਸਿਖ ਚਰਣੋਦਕ ਪੀਆਯਾ ॥ (7-13-4)

ਜਗ ਭੋਗ ਨਈਵਈਦ ਲੱਖ ਗੁਰਮੁਖ ਮੁਖ ਇਕ ਦਾਣਾ ਪਾਯਾ ॥ (7-13-5)

ਗੁਰ ਭਾਈ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰ ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਪਿਰਮ ਚਖਾਯਾ ॥ (7-13-6)

ਭਗਤ ਵਛਲ ਹੁਏ ਅਛਲ ਛਲਾਯਾ ॥੧੩॥ (7-13-7)

ਚੌਦਹ ਵਿਦਯਾ ਸਾਧ ਕੈ ਗੁਰਮਤ ਅਬਗਤਿ ਅਕਥ ਕਹਾਣੀ ॥ (7-14-1)

ਚਉਦਹ ਭਵਨ ਉਲੰਘ ਕੈ ਨਿਜ ਘਰ ਵਾਸ ਨੇਹੁ ਨਿਰਬਾਣੀ ॥ (7-14-2)

ਪੰਦ੍ਰਹ ਬਿਤੀਂ ਪਖ ਇਕ ਕ੍ਰਿਸ਼ ਸੁਕਲ ਦੁਇ ਪਖ ਨੀਸਾਣੀ ॥ (7-14-3)

ਸੋਲਹ ਸਾਰ ਸੰਘਾਰ ਕਰ ਜੋੜਾ ਜੁੜਿਆ ਨਿਰਭਉ ਜਾਣੀ ॥ (7-14-4)

ਸੋਲਹ ਕਲਾ ਸੰਪੂਰਣੇ ਸੱਸਿ ਘਰ ਸੂਰਜ ਵਿਰਤੀ ਹਾਣੀ ॥ (7-14-5)

ਸੋਲਹ ਨਾਰ ਸੀਂਗਾਰ ਕਰ ਸੇਜ ਭਤਾਰ ਪਿਰਮ ਰਸਮਾਣੀ ॥ (7-14-6)

ਸ਼ਿਵ ਤੈ ਸਕਤਿ ਸਤਿ ਰਹਵਾਣੀ ॥੧੪॥ (7-14-7)

ਗੋਤ ਅਠਾਰਹ ਸਾਧਕੈ ਪੜ੍ਹ ਪੌਰਾਣ ਅਠਾਰਹ ਭਾਈ ॥ (7-15-1)

ਉੱਨੀ ਵੀਹ ਇਕੀਹ ਲੰਘ ਬਾਈ ਉਮਰੇ ਸਾਧ ਨਿਵਾਈ ॥ (7-15-2)

ਸੰਖ ਅਸੰਖ ਲੁਟਾਇ ਕੈ ਤੇਈ ਚੌਵੀ ਪੰਡੀ ਪਾਈ ॥ (7-15-3)

ਛਬੀ ਜੋੜ ਸਤਾਈਆ ਆਣ ਅਠਾਈ ਮੇਲ ਮਿਲਾਈ ॥ (7-15-4)

ਉਲੰਘ ਉਣਤੀਹ ਤੀਹ ਸਾਧ ਲੰਘੇ ਤੀਹ ਇਕਤੀਹ ਵਧਾਈ ॥ (7-15-5)

ਸਾਧ ਸੁਲੱਖਣ ਬਤੀਏ ਤੇਤੀ ਧੂ ਚਉਫੇਰ ਫਿਰਾਈ ॥ (7-15-6)

ਚਉਤੀ ਲੇਖ ਅਲੇਖ ਲਖਾਈ ॥੧੫॥ (7-15-7)

ਵੇਦ ਕਤੇਬਹੁੰ ਬਾਹਰਾ ਲੇਖ ਅਲੇਖ ਨ ਲਖਿਆ ਜਾਈ ॥ (7-16-1)

ਰੂਪ ਅਨੁਪ ਅਚਰਜ ਹੈ ਦਰਸਨ ਦਿੜਾਇ ਅਗੋਚਰ ਭਾਈ ॥ (7-16-2)

ਇਕ ਕਵਾਉ ਪਸਾਉ ਕਰ ਤੋਲ ਨ ਤੁਲਾ ਧਰਨ ਸਮਾਈ॥ (7-16-3)
ਕਬਨੀ ਬਦਨੀ ਬਾਹਰਾ ਥਕੇ ਸਬਦ ਸੁਰਤ ਲਿਵ ਲਾਈ॥ (7-16-4)
ਮਨ ਬਚ ਕਰਮ ਅਗੋਚਰਾ ਮਤਿ ਬੁਧ ਸਾਧ ਕਿ ਸੋਝੀ ਪਾਈ॥ (7-16-5)
ਅਫਲ ਅਫੇਦ ਅਭੇਦ ਹੈ ਭਗਤ ਵਛਲ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਢਾਈ॥ (7-16-6)
ਵਡਾ ਆਪ ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ॥੧੬॥ (7-16-7)

ਵਣ ਵਣ ਵਿਚ ਵਣਾਸਪਤਿ ਰਹੈ ਉਜਾੜ ਅੰਦਰ ਅਸਵਾਰੀ॥ (7-17-1)
ਚੁਣ ਚੁਣ ਅੰਜਣ ਬੂਟੀਆਂ ਪਤਿਸ਼ਾਹੀ ਬਾਗ ਲਾਇ ਸਵਾਰੀ॥ (7-17-2)
ਸਿੰਜ ਸਿੰਜ ਬਿਰਖ ਵਡੀਰੀਅਨਿ ਸਾਰ ਸਮ੍ਰਾਲ ਕਰਨ ਵੀਚਾਰੀ॥ (7-17-3)
ਹੋਨਿ ਸਫਲ ਰੁਤਿ ਆਈਐ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਫਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਭਾਰੀ॥ (7-17-4)
ਬਿਰਖਹੁੰ ਸਾਉ ਨ ਆਵਈ ਫਲ ਵਿਚ ਸਾਉ ਸੁਗੰਧ ਸੰਜਾਰੀ॥ (7-17-5)
ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਜਗੜ ਵਿਚ ਗੁਰਮੁਖ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਨਿਰੰਕਾਰੀ॥ (7-17-6)
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਅਪਰ ਅਪਾਰੀ ॥੧੭॥ (7-17-7)

ਅੰਬਰ ਨਦਰੀ ਆਂਵਦਾ ਕੇਵਡ ਵਡਾ ਕੋਇ ਨ ਜਾਣੈ॥ (7-18-1)
ਉਚਾ ਕੇਵਡ ਆਖੀਐ ਸੁੰਨ ਸਰੂਪ ਨ ਆਖ ਵਖਾਣੈ॥ (7-18-2)
ਲੈਣ ਉਡਾਰੀ ਪੰਖਣੂ ਅਨਲ ਮਨਲ ਉਡ ਖਬਰ ਨ ਆਣੈ॥ (7-18-3)
ਓੜਕ ਮੂਲ ਨ ਲਭਈ ਸਭੇ ਹੋਇ ਫਿਰਨ ਹੈਰਾਣੈ॥ (7-18-4)
ਲਖ ਅਗਾਸ ਨ ਅਪੜਨ ਕੁਦਰਤਿ ਕਾਦਰ ਨੋਂ ਕੁਰਬਾਣੈ॥ (7-18-5)
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਖ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਵਾਸਾ ਨਿਰਬਾਣੈ॥ (7-18-6)
ਮੁਰਦਾ ਹੋਇ ਮੁਰੀਦ ਸਿਵਾਣੈ ॥੧੮॥ (7-18-7)

ਗੁਰਮੂਰਤਿ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਘਟ ਘਟ ਅੰਦਰ ਸੁਰਜ ਸੁਝੈ॥ (7-19-1)
ਸੂਰਜ ਕਵਲ ਪਰੀਤਿ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖ ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਿ ਕਰ ਬੁਝੈ॥ (7-19-2)
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਨਿਝਰ ਧਾਰ ਵਰ੍ਹੈ ਗੁਣ ਗੁਝੈ॥ (7-19-3)
ਕਿਰਖ ਬਿਰਖ ਹੁਇ ਸਫਲ ਫਲ ਚੰਦਨ ਵਾਸ ਨਿਵਾਸ ਨਖੁਝੈ॥ (7-19-4)
ਅਫਲ ਸਫਲ ਸਮ ਦਰਸ ਹੋ ਮੌਹੁ ਨ ਧੋਹ ਨ ਦੁਬਿਧਾ ਲੁਝੈ॥ (7-19-5)
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਪਿਰਮ ਰਸ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਭਗਤ ਕਰ ਦੁਝੈ॥ (7-19-6)
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਮਿਲ ਸਹਿਜ ਸਮੁਝੈ ॥੧੯॥ (7-19-7)

ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ ਗੁਰ ਜਾਣੀਐ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਇ ਸੁਰਤਿ ਧੁਨ ਚੇਲਾ॥ (7-20-1)
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਸਚਖੰਡ ਵਿਚ ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਿ ਪਰਚੈ ਹੋਇ ਮੇਲਾ॥ (7-20-2)
ਗਜਾਨ ਧਯਾਨ ਸਿਮਰਣ ਜੁਗਤਿ ਕੂੰਜ ਕੁਰਮ ਹੰਸ ਵੰਸ ਨਵੇਲਾ॥ (7-20-3)
ਬਿਰਖਹੁੰ ਫਲ ਫਲ ਤੇ ਬਿਰਖ ਗੁਰਸਿਖ ਸਿਖ ਗੁਰਮੰਡ ਸੁਹੇਲਾ॥ (7-20-4)
ਵੀਹਾਂ ਅੰਦਰ ਵਰਤਮਾਨ ਹੋਇ ਇਕੀਹ ਅਗੋਚਰ ਖੇਲਾ॥ (7-20-5)
ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਆਦੇਸ ਕਰ ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਆਦੇਸ਼ ਵਹੇਲਾ॥ (7-20-6)
ਸਿਫਤ ਸਲਾਹਣ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ ॥੨੦॥੨॥ (7-20-7)

Vaar 8

੧੯੮ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ (8-1-1)

ਇਕ ਕਵਾਉ ਪਸਾਉ ਕਰ ਕੁਦਰਤ ਅੰਦਰ ਕੀਆ ਪਸਾਰਾ ॥ (8-1-2)
 ਪੰਜ ਤੱਤ ਪਰਵਾਨ ਕਰ ਚਹੁੰ ਖਾਣੀ ਵਿਚ ਸਭ ਵਰਤਾਰਾ ॥ (8-1-3)
 ਕੇਵਡ ਪਰਤੀ ਆਖੀਐ ਕੇਵਡ ਤੋਲ ਅਗਾਸ ਅਕਾਰਾ ॥ (8-1-4)
 ਕੇਵਡ ਪਵਣ ਵਖਾਣੀਐ ਕੇਵਡ ਖਾਣੀ ਤੋਲ ਵਿਥਾਰਾ ॥ (8-1-5)
 ਕੇਵਡ ਅਗਨੀ ਭਾਰ ਹੈ ਤੁੱਲ ਨ ਤੋਲ ਅਤੋਲ ਭੰਡਾਰਾ ॥ (8-1-6)
 ਕੇਵਡ ਆਖਾਂ ਸਿਰਜਣਹਾਰਾ ॥੧॥ (8-1-7)

ਚੌਰਾਸੀ ਲਖ ਜੋਨ ਵਿਚ ਜਲ ਬਲ ਮਹੀਅਲ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਸਾਰਾ ॥ (8-2-1)
 ਇਕਸ ਇਕਸ ਜੋਨ ਵਿਚ ਜੀਅ ਜੰਤ ਅਨਗਣਤ ਅਪਾਰਾ ॥ (8-2-2)
 ਸਾਸ ਗਿਰਾਸ ਸਮੂਲਦਾ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਕਰੋੜ ਸੁਮਾਰਾ ॥ (8-2-3)
 ਰੋਮ ਰੋਮ ਵਿਚ ਰਖਿਓਨ ਓਅੰਕਾਰ ਅਕਾਰ ਵਿਥਾਰਾ ॥ (8-2-4)
 ਸਿਰਿ ਸਿਰਿ ਲੇਖ ਅਲੇਖ ਦਾ ਲੇਖ ਅਲੇਖ ਉਪਾਵਣਹਾਰਾ ॥ (8-2-5)
 ਕੁਦਰਤਿ ਕਵਣੁ ਕਰੈ ਵੀਚਾਰਾ ॥੨॥ (8-2-6)

ਕੇਵਡ ਸਤ ਸੰਤੋਖ ਹੈ ਦਯਾ ਧਰਮ ਤੇ ਅਰਥ ਵੀਚਾਰਾ ॥ (8-3-1)
 ਕੇਵਡ ਕਾਮ ਕਰੋਧ ਹੈ ਕੇਵਡ ਲੋਭ ਮੋਹ ਅਹੰਕਾਰਾ ॥ (8-3-2)
 ਕੇਵਡ ਦਿਸਟ ਵਖਾਣੀਐ ਕੇਵਡ ਰੂਪ ਰੰਗ ਪਰਕਾਰਾ ॥ (8-3-3)
 ਕੇਵਡ ਸੁਰਤਿ ਸਾਲਾਹੀਐ ਕੇਵਡ ਸਬਦ ਵਿਥਾਰ ਪਸਾਰਾ ॥ (8-3-4)
 ਕੇਵਡ ਵਾਸ ਨਿਵਾਸ ਹੈ ਕੇਵਡ ਗੰਧ ਸੁਗੰਧ ਅਚਾਰਾ ॥ (8-3-5)
 ਕੇਵਡ ਰਸਕਸ ਆਖੀਅਨ ਕੇਵਡ ਸਾਦ ਨਾਦ ਓਅੰਕਾਰਾ ॥ (8-3-6)
 ਅੰਤ ਬਿਅੰਤ ਨ ਪਾਰਾ ਵਾਰਾ ॥੩॥ (8-3-7)

ਕੇਵਡ ਦੁਖ ਸੁਖ ਆਖੀਐ ਕੇਵਡ ਹਰਖ ਸੋਗ ਵਿਸਥਾਰਾ ॥ (8-4-1)
 ਕੇਵਡ ਸਚ ਵਖਾਣੀਐ ਕੇਵਡ ਕੂੜ ਕਮਾਵਣ ਹਾਰਾ ॥ (8-4-2)
 ਕੇਵਡ ਰਤੀ ਮਾਹ ਕਰ ਦਿਹ ਰਾਤੀਂ ਵਿਸਮਾਦ ਵੀਚਾਰਾ ॥ (8-4-3)
 ਆਸਾ ਮਨਸਾ ਕੇਵਡੀ ਕੇਵਡ ਨੀਂਦ ਭੁਖ ਆਹਾਰਾ ॥ (8-4-4)
 ਕੇਵਡ ਆਖਾਂ ਭਾਉ ਭਉ ਸਾਂਤ ਸਹਿਜ ਉਪਕਾਰ ਵਿਕਾਰਾ ॥ (8-4-5)
 ਤੋਲ ਅਤੋਲ ਨ ਤੋਲਣ ਹਾਰਾ ॥੪॥ (8-4-6)

ਕੇਵਡ ਤੋਲ ਸੰਜੋਗ ਦਾ ਕੇਵਡ ਤੋਲ ਵਿਜੋਗ ਵੀਚਾਰਾ ॥ (8-5-1)
 ਕੇਵਡ ਹੱਸਣ ਆਖੀਐ ਕੇਵਡ ਰੋਵਣ ਦਾ ਬਿਸਥਾਰਾ ॥ (8-5-2)
 ਕੇਵਡ ਹੈ ਨਿਰਵਿਰਤ ਪਖ ਕੇਵਡ ਹੈ ਪਰਵਿਰਤਿ ਪਸਾਰਾ ॥ (8-5-3)
 ਕੇਵਡ ਆਖਾਂ ਪੁੰਨ ਪਾਪ ਕੇਵਡ ਆਖਾਂ ਮੋਖ ਦੁਆਰਾ ॥ (8-5-4)
 ਕੇਵਡ ਕੁਦਰਤਿ ਆਖੀਐ ਇਕਦੂ ਕੁਦਰਤਿ ਲਖ ਹਜ਼ਾਰਾ ॥ (8-5-5)
 ਦਾਨੇ ਕੀਮਤ ਨ ਪਵੈ ਕੇਵਡ ਦਾਤਾ ਦੇਵਨ ਹਾਰਾ ॥ (8-5-6)
 ਅਕਥ ਕਥਾ ਅਬਗਤ ਨਿਰਧਾਰਾ ॥੫॥ (8-5-7)

ਲਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਜੋਨ ਵਿਚ ਮਾਨਸ ਜਨਮ ਦੁੱਲੰਭ ਉਪਾਯਾ ॥ (8-6-1)

ਚਾਰ ਵਰਨ ਚਾਰ ਮਜ਼ਹਬਾ ਹਿੰਦੂ ਮਸਲਮਾਨ ਸਦਾਯਾ॥ (8-6-2)
ਕਿਤੜੇ ਪੁਰਖ ਵਖਾਣੀਅਨ ਨਾਰ ਸੁਮਾਰ ਅਗਨਤ ਗਣਾਯਾ॥ (8-6-3)
ਤੈ ਗੁਨ ਮਾਯਾ ਚਲਤੁ ਹੈ ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨ ਮਹੇਸ ਰਚਾਯਾ॥ (8-6-4)
ਬੇਦ ਕਤੇਬਾਂ ਵਾਚਦੇ ਇਕ ਸਾਹਿਬ ਦੁਇ ਰਾਹ ਚਲਾਯਾ॥ (8-6-5)
ਸਿਵ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿਚ ਖੇਲ ਕਰ ਜੋਗ ਭੋਗ ਬਹੁ ਚਲਿਤ ਬਣਾਯਾ॥ (8-6-6)
ਸਾਧ ਅਸਾਧ ਸੰਗਤ ਫਲ ਪਾਯਾ ॥੬॥ (8-6-7)

ਚਾਰ ਵਰਨ ਛਿਆ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਸ਼ਾਸਤਰ ਵੇਦ ਪਾਠ ਸੁਣਾਯਾ॥ (8-7-1)
ਦੇਵੀ ਦੇਵ ਸਰੇਵਣੇ ਦੇਵ ਸਥਲ ਤੀਰਥ ਭਰਮਾਯਾ॥ (8-7-2)
ਗਣ ਗੰਧਰਬ ਅਪਛਰਾਂ ਸੁਰਪਤਿ ਇੰਦ੍ਰ ਇੰਦ੍ਰਾਸਣ ਢਾਯਾ॥ (8-7-3)
ਜਤੀ ਸਤੀ ਸੰਤੋਖੀਆਂ ਸਿਧ ਨਾਥ ਅਵਤਾਰ ਗਣਾਯਾ॥ (8-7-4)
ਜਪ ਤਪ ਸੰਜਮ ਹੋਮ ਜਗ ਵਰਤ ਨੇਮ ਨਈਵੇਦ ਪੁਜਾਯਾ॥ (8-7-5)
ਸਿਖਾ ਸੂਝ੍ਰ ਮਾਲਾ ਤਿਲਕ ਪਿਤਰ ਕਰਮ ਵੇਦ ਕਰਮ ਕਮਾਯਾ॥ (8-7-6)
ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਉਪਦੇਸ਼ ਦ੍ਰਿੜਾਯਾ ॥੭॥ (8-7-7)

ਪੀਰ ਪੈਕੰਬਰ ਅਉਲੀਏ ਗਉਸ ਕੁਤਬ ਵਲੀਓਲਹ ਜਾਣੇ॥ (8-8-1)
ਸ਼ੈਖ ਮੁਸ਼ਾਇਕ ਆਖੀਅਨ ਲਖ ਲਖ ਦਰ ਦਰਵੇਸ਼ ਵਖਾਣੇ॥ (8-8-2)
ਸੁੰਹਦੇ ਲਖ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਇ ਲਖ ਅਬਦਾਲ ਮਲੰਗ ਮਉਲਾਣੇ॥ (8-8-3)
ਸ਼ਰੈ ਸ਼ਰੀਅਤ ਆਖੀਐ ਤਰਕ ਤਰੀਕਤ ਰਾਹ ਸਿਵਾਣੇ॥ (8-8-4)
ਮਾਰਫਤੀ ਮਾਰੂਫ ਲਖ ਹਕ ਹਕੀਕਤ ਹੁਕਮ ਸਮਾਣੇ॥ (8-8-5)
ਬਜਰ ਕਵਾਰ ਹਜ਼ਾਰ ਮੁਹਾਣੇ ॥੮॥ (8-8-6)

ਕਿਤੜੇ ਬ੍ਰਹਮਣ ਸਾਰਸੁਤ ਵਾਤੀਸਰ ਲਾਗਾਇ ਤਿਲੋਏ॥ (8-9-1)
ਕਿਤੜੇ ਗਉੜ ਕਨਉਜੀਏ ਤੀਰਥ ਵਾਸੀ ਕਰਦੇ ਢੋਏ॥ (8-9-2)
ਕਿਤੜੇ ਲਖ ਸਨਉਚੀਏ ਪਾਂਧੇ ਪੰਡਤ ਵੈਦ ਖਲੋਏ॥ (8-9-3)
ਕੇਤਿੜਿਆਂ ਲਖ ਜੌਤਸੀ ਵੇਦ ਵੇਦਵੇ ਲਖ ਪਲੋਏ॥ (8-9-4)
ਕਿਤੜੇ ਲਖ ਕਵੀਸਰਾਂ ਬ੍ਰਹਮ ਮਾਟ ਬ੍ਰਮਾਉ ਬਖੋਏ॥ (8-9-5)
ਕੇਤਿੜਿਆਂ ਅਭਿਆਗਤਾਂ ਘਰ ਘਰ ਮੰਗਦੇ ਲੈ ਕਨਸੋਏ॥ (8-9-6)
ਕਿਤੜੇ ਸਉਣ ਸਵਾਣੀ ਹੋਏ ॥੯॥ (8-9-7)

ਕਿਤੜੇ ਖਤਰੀ ਬਾਹਰੀ ਕੇਤਿੜਿਆਂ ਹੀ ਬਾਵੰਜਾਹੀ॥ (8-10-1)
ਪਾਵਾਂਧੇ ਪਾਚਾਧਿਆਂ ਫਲੀਆਂ ਖੋਖਰਾਇਣ ਅਗਵਾਹੀ॥ (8-10-2)
ਕੇਤਿੜਿਆਂ ਚਉੜੋਤਰੀ ਕੇਤਿੜਿਆਂ ਸੇਰੀਨ ਵਿਲਾਹੀ॥ (8-10-3)
ਕੇਤਿੜਿਆਂ ਅਵਤਾਰ ਹੋਏ ਚਕ੍ਰ ਵਰਤਿ ਰਾਜੇ ਦਰਗਾਹੀ॥ (8-10-4)
ਸੂਰਜਵੱਸੀ ਆਖੀਅਨ ਸੋਮ ਵੰਸ ਸੁਰ ਵੀਰ ਸਪਾਹੀ॥ (8-10-5)
ਧਰਮ ਰਾਇ ਧਰਮਾਤਮਾ ਧਰਮ ਵੀਚਾਰਨ ਬੇਪਰਵਾਹੀ॥ (8-10-6)
ਦਾਨ ਖੜਗ ਮੰਡ੍ਰ ਭਗਤਿ ਸਲਾਹੀ ॥੧੦॥ (8-10-7)

ਕੇਵਡ ਵੈਸ਼ ਵਖਾਣੀਅਨ ਰਾਜਪੂਤ ਰੇਵਡ ਵੀਚਾਰੀ॥ (8-11-1)
ਪੂਅਰ ਗਉੜ ਪਵਾਰ ਲੱਖ ਮੱਲਣਹਾਸ ਚਉਹਾਣ ਚਿਤਾਰੀ॥ (8-11-2)
ਕਛਵਾਹੇ ਰਾਠਉੜ ਲਖ ਰਾਣੇ ਰਾਇ ਭੂਮੀਏ ਭਾਰੀ॥ (8-11-3)
ਬਾਘ ਬਘੇਲੇ ਕੇਤੜੇ ਬਲਵੰਡ ਲਖ ਬੁਦੇਲੇ ਕਾਰੀ॥ (8-11-4)

ਕੇਤਿਆਂ ਹੀ ਭਰਟੀਏ ਦਰਬਾਰਾਂ ਅੰਦਰ ਦਰਬਾਰੀ ॥ (8-11-5)

ਕਿਤੜੇ ਗੁਣੀ ਭਦਉੜੀਏ ਦੇਸ ਦੇਸ ਵਡੇ ਇਤਿਹਾਰੀ ॥ (8-11-6)

ਹਉਮੈਂ ਮੁਏ ਨਾ ਹਉਮੈ ਮਾਰੀ ॥੧੧॥ (8-11-7)

ਕਿਤੜੇ ਸੂਦ ਸਦਾਇਂਦੇ ਕਿਤੜੇ ਕਾਇਥ ਲਿਕਣ ਹਾਰੇ ॥ (8-12-1)

ਕੇਤਿਆਂ ਹੀ ਬਾਣੀਏ ਕਿਤੜੇ ਭਾਬਿਤਿਆਂ ਸੁਨਿਆਰੇ ॥ (8-12-2)

ਕੇਤਿਆਂ ਲਖ ਜਟ ਹੋਇ ਕੇਤਿਆਂ ਛੀਂਬੇ ਸੈਸਾਰੇ ॥ (8-12-3)

ਕੇਤਿਆਂ ਠਾਠੇਰਿਆਂ ਕੇਤਿਆਂ ਲੋਹਾਰ ਵਿਚਾਰੇ ॥ (8-12-4)

ਕਿਤੜੇ ਤੇਲੀ ਆਖੀਅਨ ਕਿਤੜੇ ਹਲਵਾਈ ਬਾਜ਼ਾਰੇ ॥ (8-12-5)

ਕੇਤਵਿਆਂ ਲਖ ਪੰਖੀਏ ਕਿਤੜੇ ਨਾਈ ਤੇ ਵਨਜਾਰੇ ॥ (8-12-6)

ਚਹੁ ਵਰਨਾਂ ਦੇ ਗੋਤ ਅਪਾਰੇ ॥੧੨॥ (8-12-7)

ਕਿਤੜੇ ਗਿਰਹੀ ਆਖੀਅਨ ਕੇਤਿਆਂ ਲੱਖ ਫਿਰਨ ਉਦਾਸੀ ॥ (8-13-1)

ਕੇਤਿਆਂ ਜੋਗੀਸਰਾਂ ਕੇਤਿਆਂ ਹੋਏ ਸੰਨਜਾਸੀ ॥ (8-13-2)

ਸੰਨਜਾਸੀ ਦਸ ਨਾਮ ਧਰ ਜੋਗੀ ਬਾਰਹ ਪੰਥ ਨਿਵਾਸੀ ॥ (8-13-3)

ਕੇਤਿਆਂ ਲੱਖ ਪਰਮ ਹੰਸ ਕਿਤੜੇ ਬਾਨ ਪ੍ਰਸਤ ਬਨਵਾਸੀ ॥ (8-13-4)

ਕੇਤਿਆਂ ਹੀ ਦੰਡ ਧਾਰ ਕਿਤੜੇ ਜੈਨੀ ਜੀਅ ਦੈਆਸੀ ॥ (8-13-5)

ਛਿਅਘਰ ਛਿਅਗੁਰ ਆਖੀਅਨ ਛਿਅਉਪਦੇਸ ਭੇਸ ਅਭਜਾਸੀ ॥ (8-13-6)

ਛਿਅ ਰੁਤ ਬਾਰਹ ਮਾਹ ਕਰ ਸੂਰਜ ਇਕੋ ਬਾਰਹ ਰਾਸੀ ॥ (8-13-7)

ਗੁਰਾਂ ਗੁਰੂ ਸਤਿਗੁਰ ਅਬਿਨਾਸੀ ॥੧੩॥ (8-13-8)

ਕਿਤੜੇ ਸਾਧ ਵਖਾਣੀਅਨ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ॥ (8-14-1)

ਕੇਤਿਆਂ ਲਖ ਸੰਤਜਨ ਕੇਤਿਆਂ ਨਿਜ ਭਗਤਿ ਭੰਡਾਰੀ ॥ (8-14-2)

ਕੇਤਿਆਂ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਬ੍ਰਹਮ ਵੀਚਾਰੀ ॥ (8-14-3)

ਕੇਤਿਆਂ ਸਮਦਰਸੀਆਂ ਕੇਤਿਆਂ ਨਿਰਮਲ ਨਿਰੰਕਾਰੀ ॥ (8-14-4)

ਕਿਤੜੇ ਲਖ ਬਬੇਕੀਆਂ ਕਿਤੜੇ ਦੇ ਬਿਦੇ ਅਕਾਰੀ ॥ (8-14-5)

ਭਾਈ ਭਗਤ ਭੈ ਵਰਤਣਾ ਸਹਸ ਸਮਾਧ ਬੈਰਾਗ ਸਵਾਰੀ ॥ (8-14-6)

ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਗਰਬ ਨਿਵਾਰੀ ॥੧੪॥ (8-14-7)

ਕਿਤੜੇ ਲਖ ਅਸਾਧ ਜਗ ਕਿਤੜੇ ਚੋਰ ਜਾਰ ਜੂਆਰੀ ॥ (8-15-1)

ਵਟਵਾੜੇ ਠਗ ਕੇਤੜੇ ਕੇਤੜੀਆਂ ਨਿੰਦਕ ਅਵਿਚਾਰੀ ॥ (8-15-2)

ਕੇਤਿਆਂ ਆਕਿਰਤਘਣ ਕਿਤੜੇ ਬੇਮੁਖ ਤੇ ਅਨਚਾਰੀ ॥ (8-15-3)

ਸੂਅਮ ਧੋਹੀ ਵਿਸਵਾਸ ਘਾਤ ਲੂਣ ਹਰਾਮੀ ਮੂਰਖ ਭਾਰੀ ॥ (8-15-4)

ਬਿਖਲੀਪਤ ਵੇਸੁਵਾ ਰਵਤ ਮਧ ਮਤਵਾਕੇ ਵਡੇ ਵਿਕਾਰੀ ॥ (8-15-5)

ਵਿਸੂ ਵਿਰੋਧੀ ਕੇਤੜੇ ਕੇਤੜੀਆਂ ਕੂੜੇ ਕੁਝਿਆਰੀ ॥ (8-15-6)

ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਬਿਨ ਅੰਤ ਖੁਆਰੀ ॥੧੫॥ (8-15-7)

ਕਿਤੜੇ ਸੁੰਨੀ ਆਖੀਅਨ ਕਿਤੜੇ ਈਸਾਈ ਮੂਸਾਈ ॥ (8-16-1)

ਕੇਤੜੀਆਂ ਹੀ ਰਾਵਜ਼ੀ ਕਿਤੜੇ ਮੁਲਹਦ ਗਣਤ ਨ ਆਈ ॥ (8-16-2)

ਲੱਖ ਫਿਰੰਗੀ ਇਰਮਨੀ ਰੂਮੀ ਜੰਗੀ ਦੁਸ਼ਮਨ ਦਾਈ ॥ (8-16-3)

ਕਿਤੜੇ ਸਜਦ ਆਖੀਅਨ ਕਿਤੜੇ ਤੁਰਕਮਾਨ ਦੁਨਿਆਈ ॥ (8-16-4)

ਕਿਤੜੇ ਮੁਗਲ ਪਠਾਨ ਹਨ ਹਬਸ਼ੀ ਤੇ ਕਿਲਮਾਗ ਅਵਾਈ ॥ (8-16-5)

ਕੇਤੜਿਆਂ ਈਮਾਨ ਵਿਚ ਕਿਤੜੇ ਬੋਈਮਾਨ ਬਲਾਈ॥ (8-16-6)

ਨੇਕੀ ਬਦੀ ਨ ਲੁਕੇ ਲੁਕਾਈ॥ ੧੬॥ (8-16-7)

ਕਿਤੜੇ ਦਾਤੇ ਮੰਗਤੇ ਕਿਤੜੇ ਵੇਦ ਕੇਤੜੇ ਰੋਗੀ॥ (8-17-1)

ਕਿਤੜੇ ਸਹਜ ਸੰਜੋਗ ਵਿਚ ਕਿਤੜੇ ਵਿਛੜੇ ਹੋਇ ਵਿਜੋਗੀ॥ (8-17-2)

ਕੇਤੜੀਆਂ ਭੁਖੇ ਮਰਨ ਕੇਤੜੀਆਂ ਰਾਜੇ ਰਸ ਭੋਗੀ॥ (8-17-3)

ਕੇਤੜੀਆਂ ਕੇ ਸੋਹਿਲੇ ਕੇਤੜੀਆਂ ਦੁਖ ਰੋਵਨ ਸੋਗੀ॥ (8-17-4)

ਦੁਨੀਆ ਆਵਣ ਜਾਵਣੀ ਕਿਤੜੀ ਕੋਈ ਕਿਤੜੀ ਹੋਗੀ॥ (8-17-5)

ਕੇਤੜੀਆਂ ਹੀ ਸਚਿਆਰ ਕੇਤੜੀਆਂ ਦਗਾਬਾਜ਼ ਦਰੋਗੀ॥ (8-17-6)

ਗੁਰਮੁਖ ਕੋ ਜੋਗੀਸ਼ਰ ਹੋਗੀ॥ ੧੭॥ (8-17-7)

ਕਿਤੜੇ ਅੰਨੇ ਆਖੀਅਣ ਕੇਤੜੀਆਂ ਹੀ ਦਿਸਣ ਕਾਣੇ॥ (8-18-1)

ਕੇਤੜੀਆਂ ਜੁਗੇ ਫਿਰਣ ਕਿਤੜੇ ਰਤੀਆਂ ਨੇ ਉਤਕਾਣੇ॥ (8-18-2)

ਕਿਤੜੇ ਨਕਟੇ ਗੁਣਗੁਣੇ ਕਿਤੜੇ ਬੋਲੇ ਬਚੇ ਲਾਣੇ॥ (8-18-3)

ਕੇਤੜਿਆਂ ਗਿਲੜ ਗਲੀਂ ਅੰਗ ਰਸਉਲੀ ਵੈਣ ਵਿਹਾਣੇ॥ (8-18-4)

ਟੂੰਡੇ ਬਾਂਡੇ ਕੇਤੜੇ ਗੰਜੇ ਲੁੰਜੇ ਕੋੜੀ ਜਾਣੇ॥ (8-18-5)

ਕਿਤੜੇ ਲੂਲੇ ਪਿੰਗੁਲੇ ਕਿਤੜੇ ਕੁਬੈ ਹੋਇ ਕੁੜਾਣੇ॥ (8-18-6)

ਕਿਤੜੇ ਖੁਸਰੇ ਹੀਜੜੇ ਕੇਤੜਿਆਂ ਗੁੰਗੇ ਤੁਤਲਾਣੇ॥ (8-18-7)

ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਆਵਣ ਜਾਣੇ॥ ੧੮॥ (8-18-8)

ਕੇਤੜਿਆਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜਗ ਕਿਤੜੇ ਮਸਲਤ ਕਰਨ ਵਜੀਰਾਂ॥ (8-19-1)

ਕੇਤੜਿਆਂ ਉਮਰਾਉ ਲਖ ਮਨਸਬਦਾਰ ਹਝਾਰ ਵਡੀਰਾਂ॥ (8-19-2)

ਹਿਕਮਦ ਵਿਚ ਹਕੀਮ ਲਖ ਕਿਤੜੇ ਤਰਕਸ਼ ਬੰਦ ਅਮੀਰਾਂ॥ (8-19-3)

ਕਿਤੜੇ ਚਾਕਰ ਚਾਕਰੀ ਭੋਈ ਮੇਠ ਮਹਾਵਤ ਮੀਰਾਂ॥ (8-19-4)

ਲਖ ਫਰਾਸ਼ ਲਖ ਸਾਰਵਾਨ ਮੀਰਾਂ ਖੋਰ ਸਈਸ ਵਹੀਰਾਂ॥ (8-19-5)

ਕਿਤੜੇ ਲਖ ਜਲੋਬਦਾਰ ਗਾਡੀਵਾਣ ਚਲਾਈ ਗਡੀਰਾਂ॥ (8-19-6)

ਛੜੀਦਾਰ ਦਰਵਾਨ ਖਲੀਰਾਂ॥ ੧੯॥ (8-19-7)

ਕਿਤੜੇ ਲਖ ਨਗਾਰਚੀ ਕੇਤੜਿਆਂ ਢੋਲੀ ਸਹਨਾਈ॥ (8-20-1)

ਕੇਤੜਿਆਂ ਹੀ ਤਾਇਫੇ ਢਾਢੀ ਬੱਚੇ ਕਲਾਵਤ ਗਾਈ॥ (8-20-2)

ਕੇਤੜਿਆਂ ਬਹੁਰੂਪੀਏ ਬਾਜ਼ੀਗਰ ਲਖ ਭੰਡ ਅਤਾਈ॥ (8-20-3)

ਕਿਤੜੇ ਲਖ ਮਸ਼ਾਲਚੀ ਸ਼ਮਾਂ ਚਰਾਗ ਕਰਨ ਰੁਸ਼ਨਾਈ॥ (8-20-4)

ਕੇਤੜਿਆਂ ਹੀ ਕੋਰਚੀ ਆਲਮਤੋਗ ਸਿਲਹ ਸੁਖਦਾਈ॥ (8-20-5)

ਕੇਤੜਿਆਂ ਹੀ ਆਬਦਾਰ ਕਿਤੜੇ ਬਾਵਰਚੀ ਨਾਨਵਾਈ॥ (8-20-6)

ਤੰਬੋਲੀ ਤੋਸਕਰਚੀ ਸੁਹਾਈ॥ ੨੦॥ (8-20-7)

ਕੇਤੜਿਆਂ ਖੁਸ਼ਬੋਇਦਾਰ ਕੇਤੜਿਆਂ ਰੰਗਰੇਜ਼ ਤੰਬੋਲੀ॥ (8-21-1)

ਕਿਤੜੇ ਮੇਵੇਦਾਰ ਹਨ ਹੁਡਕ ਹੁਡਕੀਏ ਲੋਲਣ ਲੋਲੀ॥ (8-21-2)

ਖਿਜ਼ਮਤਗਾਰ ਖਵਾਸ ਲਖ ਗੋਲੰਗਦਾਜ਼ ਤੋਪਚੀ ਤੋਲੀ॥ (8-21-3)

ਕੇਤੜਿਆਂ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਮੁਨਸਫਦਾਰ ਦਾਰੋਗੇ ਓਲੀ॥ (8-21-4)

ਕੇਤੜਿਆਂ ਕਿਰਸਾਣ ਹੋਇ ਕਰ ਕਿਰਸਾਣੀ ਅਤੁੱਲ ਅਤੋਲੀ॥ (8-21-5)

ਕੇਤੜਿਆਂ ਦੀਵਾਨ ਹੋਇ ਕਰਨ ਕਰੋੜੀ ਮੁਲਕ ਢੰਢੋਲੀ॥ (8-21-6)

ਰਤਨ ਪਦਾਰਥ ਅਮੌਲ ਅਮੌਲੀ ॥੨੧॥ (8-21-7)

ਕੇਤਿਆਂ ਹੀ ਜਉਹਰੀ ਲਖ ਸਰਾਫ਼ ਬਜਾੜ ਵਪਾਰੀ ॥ (8-22-1)
ਸਉਦਾਗਰ ਸਉਦਾਗਰੀ ਗਾਂਧੀ ਕਾਸੇਰੇ ਪਾਸਾਰੀ ॥ (8-22-2)
ਕੇਤਿਆਂ ਪਰਚੂਨੀਐ ਕੇਤਿਆਂ ਦਲਾਲ ਬਜਾਰੀ ॥ (8-22-3)
ਕੇਤਿਆਂ ਸਿਕਲੀਗਰਾਂ ਕਿਤੜੇ ਲਖ ਕਮਗਰ ਕਾਰੀ ॥ (8-22-4)
ਕੇਤਿਆਂ ਕੁਮਿਆਰ ਲਖ ਕਾਗਦ ਕੁਟ ਘਣੇ ਲੂਣਾਰੀ ॥ (8-22-5)
ਕਿਤੜੇ ਦਰਜੀ ਧੋਬੀਆਂ ਕਿਤੜੇ ਜ਼ਰ ਲੋਹੇ ਸਰਹਾਰੀ ॥ (8-22-6)
ਕਿਤੜੇ ਭੜਕੂਜੇ ਭਠਿਆਰੀ ॥੨੨॥ (8-22-7)

ਕੇਤਿਆਂ ਕਾਰੂੰਜੜੇ ਕੇਤਿਆਂ ਦਬਗਰ ਕਾਸਾਈ ॥ (8-23-1)
ਕੇਤਿਆਂ ਮੁਨਿਆਰ ਲਖ ਕੇਤਿਆਂ ਚਮਿਆਰ ਅਰਾਂਈ ॥ (8-23-2)
ਭੰਗਹੇਰੇ ਹੋਇ ਕੇਤੜੇ ਬਗਲੀਗਰਾਂ ਕਲਾਲ ਹਵਾਈ ॥ (8-23-3)
ਕਿਤੜੇ ਭੰਗੀ ਪੋਸਤੀ ਅਮਲੀ ਸੋਫੀ ਘਣੀ ਲੁਕਾਈ ॥ (8-23-4)
ਕੇਤਿਆਂ ਘੁਮਿਆਰ ਲਖ ਗੁਜਰ ਲਖ ਅਹੀਰ ਗਣਾਈ ॥ (8-23-5)
ਕਿਤੜੇ ਹੀ ਲਖ ਚੁਹੜੇ ਜਾਤਿ ਅਜਾਤਿ ਸਨਾਤ ਅਲਾਈ ॥ (8-23-6)
ਨਾਂਵ ਥਾਂਵ ਲਖ ਕੀਮ ਨ ਪਾਈ ॥੨੩॥ (8-23-7)

ਊਤਮ ਮਧੱਮ ਨੀਚ ਲਖ ਗੁਰਮੁਖ ਨੀਚਹੁ ਨੀਚ ਸਦਾਏ ॥ (8-24-1)
ਪੈਰੀ ਪੈ ਪਾਖਾਕ ਹੋਇ ਗੁਰਮੁਖ ਗੁਰ ਸਿਖ ਆਪ ਗਵਾਏ ॥ (8-24-2)
ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਭਉ ਭਾਉ ਕਰ ਸੇਵਕ ਸੇਵ ਕਾਰ ਕਮਾਏ ॥ (8-24-3)
ਮਿਠਾ ਬੋਲਨ ਨਿਵ ਚਲਣ ਹਥਹੁ ਦੇਕੈ ਭਲਾ ਮਨਾਏ ॥ (8-24-4)
ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤ ਲਿਵਲੀਣ ਹੋ ਦਰਗਹ ਮਾਣ ਨਿਮਾਣ ਪਾਏ ॥ (8-24-5)
ਚਲਣ ਜਾਣ ਅਜਾਣ ਹੋਇ ਆਸਾ ਵਿਚ ਨਿਰਾਸ ਵਲਾਏ ॥ (8-24-6)
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਅਲਖ ਲਖਾਏ ॥੨੪॥੮॥ (8-24-7)

Vaar 9

੧੯੮ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ (9-1-1)

ਗੁਰਮੂਰਤਿ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਅਭਗਤਿ ਅਬਿਨਾਸੀ ॥ (9-1-2)
 ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਗੁਰ ਸਬਦ ਹੈ ਸਤਸੰਗਿ ਨਿਵਾਸੀ ॥ (9-1-3)
 ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਸਚ ਖੰਡ ਹੈ ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਅਭਯਾਸੀ ॥ (9-1-4)
 ਚਹੂੰ ਵਰਨਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਗੁਰਮਤਿ ਪਰਗਾਸੀ ॥ (9-1-5)
 ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਪਾਖਾਕ ਹੋਇ ਗੁਰਮੁਖ ਰਹਿ ਰਾਸੀ ॥ (9-1-6)
 ਮਾਯਾ ਵਿਚ ਉਦਾਸ ਗਤਿ ਹੋਇ ਆਸ ਨਿਰਾਸੀ ॥੧॥ (9-1-7)

ਗੁਰਸਿਖੀ ਬਾਰੀਕ ਹੈ ਸਿਲ ਚਟਨ ਫਿੱਕੀ ॥ (9-2-1)
 ਜਿਖੀ ਖੰਡੇ ਧਾਰ ਹੈ ਉਹ ਵਾਲਹੁੰ ਨਿਕੀ ॥ (9-2-2)
 ਭੂਤ ਭਵਿਖਤ ਵਰਤਮਾਨ ਸਰਿ ਮਿਕਣ ਮਿਕੀ ॥ (9-2-3)
 ਦੂਤੀਆ ਨਾਸਤ ਏਤ ਘਰ ਹੋਇ ਇਕਾ ਇਕੀ ॥ (9-2-4)
 ਦੂਆ ਤੀਆ ਵੀਸਰੈ ਸਣ ਕਕਾ ਕਿਕੀ ॥ (9-2-5)
 ਸਭੈ ਸਿਕਾਂ ਪਰਹਰੈ ਸੁਖ ਇਕਤੁ ਸਿਕੀ ॥੨॥ (9-2-6)

ਗੁਰਮੁਖ ਮਾਰਗ ਆਖੀਐ ਗੁਰਮਤਿ ਹਿਤਕਾਰੀ ॥ (9-3-1)
 ਹੁਕਮ ਰਜਾਈ ਚਲਣਾ ਗੁਰ ਸਬਦ ਵੀਚਾਰੀ ॥ (9-3-2)
 ਭਾਣਾ ਭਾਵੈ ਖਸਮ ਕਾ ਨਿਹਚਉ ਨਿਰੰਕਾਰੀ ॥ (9-3-3)
 ਇਸ਼ਕ ਮੁਸ਼ਕ ਮਹਕਾਰ ਹੈ ਹੋਇ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ॥ (9-3-4)
 ਸਿਦਕ ਸਥੂਰੀ ਸਾਬਤੇ ਮਸਤੀ ਹੁਸ਼ਿਆਰੀ ॥ (9-3-5)
 ਗੁਰਮੁਖ ਆਪ ਗਵਾਇਆ ਜਿਣ ਹਉਮੈਂ ਮਾਰੀ ॥੩॥ (9-3-6)

ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਭੈ ਚਲਨਾ ਹੋਇ ਪ੍ਰਾਹੁਣ ਚਾਰੀ ॥ (9-4-1)
 ਚਲਨ ਜਾਣ ਅਜਾਣ ਹੋਇ ਗਹੁ ਗਰਬ ਨਿਵਾਰੀ ॥ (9-4-2)
 ਗੁਰ ਸਿਖ ਨਿਤ ਪਰਾਹੁਣੇ ਏਹ ਕਰਨੀ ਸਾਰੀ ॥ (9-4-3)
 ਗੁਰਮਤ ਟਹਿਲ ਕਮਾਵਣੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ॥ (9-4-4)
 ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵਲੀਣ ਹੋਇ ਪਰਵਾਰ ਸਾਧਾਰੀ ॥ (9-4-5)
 ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਜਾਇ ਸਹਜਿ ਘਰ ਨਿਰਮਲ ਨਿਰੰਕਾਰੀ ॥੪॥ (9-4-6)

ਪਰਮਜੋਤਿ ਪਰਗਾਸ ਕਰਿ ਉਨਮਨ ਲਿਵਲਾਈ ॥ (9-5-1)
 ਪਰਮ ਤਤ ਪਰਵਾਣ ਕਰ ਅਨਹਦ ਧੁਨਿਵਾਈ ॥ (9-5-2)
 ਪਰਮਾਰਥ ਪਰਬੋਧ ਕਰ ਪਰਮਾਤਮ ਹਾਈ ॥ (9-5-3)
 ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਅਵੇਸ਼ ਕਰ ਅਨਭਉ ਪਦ ਪਾਈ ॥ (9-5-4)
 ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਕਰ ਸਾਧਨਾਂ ਇਕ ਮਨ ਇਕ ਧਿਆਈ ॥ (9-5-5)
 ਵੀਰ ਇਕੀਹ ਚੜ੍ਹਾਉ ਚੜ੍ਹ ਇਉ ਨਿਜ ਘਰ ਜਾਈ ॥੫॥ (9-5-6)

ਦਰਪਣ ਵਾਂਗ ਧਿਆਨ ਧਰ ਆਪ ਆਪ ਨਿਹਾਲੈ ॥ (9-6-1)
 ਘਟ ਘਟ ਪੂਰਣ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਚੰਦ ਜਲ ਵਿਚ ਭਾਲੈ ॥ (9-6-2)
 ਗੋਰਸ ਗਾਈਂ ਵੇਖਦਾ ਪਿਉ ਦੁਧ ਵਿਚਾਲੈ ॥ (9-6-3)

ਫਲਾਂ ਅੰਦਰ ਵਾਸ ਲੈ ਫਲ ਸਾਉ ਸਮ੍ਭਾਲੈ॥ (9-6-4)
ਕਾਸ਼ਟ ਅਗਨ ਚਲਿਤ ਵੇਖ ਜਲ ਧਰਤਿ ਹਿਆਲੈ॥ (9-6-5)
ਘਟ ਘਟ ਪੂਰਣ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖ ਵੇਖਾਲੈ ॥੬॥ (9-6-6)

ਦਿਬ ਦਿਸ਼ਟ ਗੁਰ ਧਿਆਨ ਧਰ ਸਿਖ ਵਿਰਲਾ ਕੋਈ॥ (9-7-1)
ਰਤਨ ਪਾਰਖ ਹੋਇਕੈ ਰਤਨਾਂ ਅਵਿਲੋਈ॥ (9-7-2)
ਮਨ ਮਾਛਕ ਨਿਰਮੇਲਕਾ ਸਤਸੰਗ ਪਰੋਈ॥ (9-7-3)
ਰਤਨ ਮਾਲ ਗੁਰਸਿਖ ਜਗ ਗੁਰਮਤਿ ਗੁਣ ਗੋਈ॥ (9-7-4)
ਜੀਵੰਦਿਆ ਮਰ ਅਮਰ ਹੋਇ ਸੁਖ ਸਹਿਜ ਸਮੋਈ॥ (9-7-5)
ਓਤ ਪੋਤ ਜੋਤਿ ਜੋਤ ਮਿਲ ਜਾਣੈ ਜਾਣੋਈ ॥੭॥ (9-7-6)

ਰਾਗ ਨਾਦ ਵਿਸਮਾਦ ਹੋਇ ਗੁਣ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰਾ॥ (9-8-1)
ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤ ਲਿਵਲੀਣ ਹੋਇ ਅਨਹਦ ਧੁਨ ਧੀਰਾ॥ (9-8-2)
ਜੰਡੀ ਜੰਡ੍ਵ ਵਜਾਇਦਾ ਮਨ ਉਨ ਮਨ ਚੀਰਾ॥ (9-8-3)
ਵਜ ਵਜਾਦਿ ਸਮਾਇ ਲੈ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਵਜੀਰਾ॥ (9-8-4)
ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਜਾਣੀਐ ਅੰਤਰਿ ਗਤਿ ਪੀਰਾ॥ (9-8-5)
ਗੁਰ ਚੇਲਾ ਚੇਲਾ ਗੁਰੂ ਬੇਧ ਹੀਰੇ ਹੀਰਾ ॥੮॥ (9-8-6)

ਪਾਰਸ ਹੋਯਾ ਪਾਰਸਹੁੰ ਗੁਰਮੁਖ ਵਡਿਆਈ॥ (9-9-1)
ਹੀਰੇ ਹੀਰਾ ਬੇਧਿਆ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲਾਈ॥ (9-9-2)
ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤ ਲਿਵਲੀਣ ਹੋਇ ਜੰਡ ਜੰਡ੍ਵ ਵਜਾਈ॥ (9-9-3)
ਗੁਰ ਚੇਲਾ ਚੇਲਾ ਗੁਰੂ ਪਰਚਾ ਪਰਚਾਈ॥ (9-9-4)
ਪੁਰਖਹੁੰ ਪੁਰਖ ਉਪਾਇਆ ਪੁਰਖੋਤਮ ਹਾਈ॥ (9-9-5)
ਵੀਹ ਇਕੀਹ ਉਲੰਘਕੈ ਹੋਇ ਸਹਿਜ ਸਮਾਈ ॥੯॥ (9-9-6)

ਸਤਗੁਰ ਦਰਸਨ ਦੇਖਦੇ ਪਰਮਾਤਮ ਦੇਖੈ॥ (9-10-1)
ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤ ਲਿਵਲੀਣ ਹੋਇ ਅੰਤਰ ਗਤ ਪੇਖੈ॥ (9-10-2)
ਚਰਨ ਕਵਲ ਦੀ ਵਾਸ਼ਨਾਂ ਹੋਇ ਚੰਦਨ ਭੇਖੈ॥ (9-10-3)
ਚਰਣੋਦਕ ਮਕਰੰਦ ਰਸ ਵਿਸਮਾਦ ਵਿਸੇਖੈ॥ (9-10-4)
ਗੁਰਮਤਿ ਨਿਹਚਲ ਚਿਤ ਕਰ ਵਿਚ ਰੂਪ ਨ ਰੇਖੈ॥ (9-10-5)
ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਸਚਖੰਡ ਜਾਇ ਹੋਇ ਅਲਖ ਅਲੇਖੈ ॥੧੦॥ (9-10-6)

ਆਖੀਂ ਅੰਦਰ ਦੇਖਦਾ ਦਰਸਨ ਵਿਚ ਦਿਸੈ॥ (9-11-1)
ਸਬਦੈ ਵਿਚ ਵਖਾਣੀਐ ਸੁਰਤੀ ਵਿਚ ਰਿਸੈ॥ (9-11-2)
ਚਰਣ ਕਮਲ ਵਿਚ ਵਾਸ਼ਨਾ ਮਨ ਭਵਰ ਸਲਿਸੈ॥ (9-11-3)
ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਸੰਜੋਗ ਮਿਲ ਵਿੰਜੋਗ ਨ ਕਿਸੈ॥ (9-11-4)
ਗੁਰਮਤਿ ਅੰਦਰ ਚਿਤ ਹੈ ਚਿਤ ਗੁਰਮਤਿ ਜਿਸੈ॥ (9-11-5)
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਸਤਿਗੁਰ ਹੈ ਤਿਸੈ ॥੧੧॥ (9-11-6)

ਆਖੀਂ ਅੰਦਰ ਦਿਸ਼ਟ ਹੋਇ ਨੱਕ ਸਾਹ ਸੰਜੋਈ॥ (9-12-1)
ਕੰਨਾਂ ਅੰਦਰ ਸੁਰਤਿ ਹੋਇ ਜੀਭ ਸਾਦ ਸਮੋਈ॥ (9-12-2)
ਹਥੀਂ ਕਿਰਤਿ ਕਮਾਵਣੀ ਪੈਰ ਪੰਥ ਸਬੋਈ॥ (9-12-3)

ਗਰਸਿਖ ਸੁਖ ਫਲ ਪਾਇਆ ਮਤਿ ਸ਼ਬਦ ਵਿਲੋਈ ॥ (9-12-4)
ਪਰਕਿਰਤੀ ਹੂੰ ਬਾਹਰਾ ਗੁਰਸਿਖ ਵਿਰਲੋਈ ॥ (9-12-5)
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਚੰਨਣ ਬਿਰਖ ਮਿਲ ਚੰਨਣ ਹੋਈ ॥ ੧੨ ॥ (9-12-6)

ਅਬਗਤ ਗਤ ਅਬਿਗਤ ਦੀ ਕਜੋਂ ਅਲਖ ਲਖਾਏ ॥ (9-13-1)
ਅਕਥ ਕਥਾ ਹੈ ਅਕਥ ਦੀ ਕਿਉਂ ਆਖ ਸੁਣਾਏ ॥ (9-13-2)
ਅਚਰਜ ਨੋਂ ਅਚਰਜ ਮਿਲੈ ਹੈਰਾਨ ਕਰਾਏ ॥ (9-13-3)
ਵਿਸਮਾਦੇ ਵਿਸਮਾਦ ਹੋਇ ਵਿਦਮਾਦ ਸਮਾਏ ॥ (9-13-4)
ਵੇਦ ਨ ਜਾਣੈ ਭੇਦ ਕਿਹੁ ਸ਼ੇਖਨਾਗ ਨਾ ਪਾਏ ॥ (9-13-5)
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਾਲਾਹਣਾ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਅਲਾਏ ॥ ੧੩ ॥ (9-13-6)

ਲੀਹਾਂ ਅੰਦਰ ਚਲੀਐ ਜਿਉਂ ਗਾਡੀ ਰਾਹੁ ॥ (9-14-1)
ਹੁਕਮਿ ਰਜਾਈ ਚਲਣਾ ਸਾਧ ਸੰਗ ਨਿਬਾਹੁ ॥ (9-14-2)
ਜਿਉਂ ਧਨ ਸੋਘਾ ਰਖਦਾ ਘਰ ਅੰਦਰਿ ਸ਼ਾਹੁ ॥ (9-14-3)
ਜਿਉਂ ਮਿਰਯਾਦ ਨ ਛੱਡਈ ਸਾਇਰ ਅਸਗਾਹੁ ॥ (9-14-4)
ਲਤਾਂ ਹੇਠ ਲਤਾੜੀਐ ਅਜਰਾਵਰ ਘਾਹੁ ॥ (9-14-5)
ਧਰਮਸਾਲ ਹੈ ਮਾਨਸਰ ਹੰਸ ਗੁਰਸਿਖ ਵਾਹੁ ॥ (9-14-6)
ਰਤਨ ਪਦਾਰਥ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਕਰ ਕੀਰਤਨ ਖਾਹੁ ॥ ੧੪ ॥ (9-14-7)

ਚੰਦਨ ਜਿਉਂ ਬਨਖੰਡ ਵਿਚ ਓਹ ਆਲ ਲੁਕਾਏ ॥ (9-15-1)
ਪਾਰਸ ਅੰਦਰ ਪਰਬਤਾਂ ਹੋਇ ਗੁਪਤ ਵਲਾਏ ॥ (9-15-2)
ਸਤ ਸਮੁੰਦੀਂ ਮਾਨਸਰ ਨਹਿ ਅਲਖ ਲਖਾਏ ॥ (9-15-3)
ਜਿਉਂ ਪਰਛੰਨਾ ਪਾਰਜਾਤ ਨਹਿ ਪਰਗਟੀ ਆਏ ॥ (9-15-4)
ਜਿਉਂ ਜਗ ਅੰਦਰ ਕਾਮਧੇਨ ਨਹਿੰ ਆਪ ਜਣਾਏ ॥ (9-15-5)
ਸਤਿਗੁਰ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਲੈ ਕਿਉਂ ਆਪ ਗਣਾਏ ॥ ੧੫ ॥ (9-15-6)

ਦੁਇ ਦੁਇ ਅਖੀਂ ਆਖੀਅਨ ਇਕ ਦਰਸਨ ਦਿਸੈ ॥ (9-16-1)
ਦੁਇ ਦੁਇ ਕੰਨ ਵਖਾਣੀਅਨ ਇਕ ਸੁਰਤ ਸਲਿਸੈ ॥ (9-16-2)
ਦੁਇ ਦੁਇ ਨਦੀ ਕਿਨਾਰਿਆਂ ਪਾਰਾਵਾਰ ਨ ਤਿਸੈ ॥ (9-16-3)
ਇਕ ਜੋਤਿ ਦੁਇ ਮੂਰਤੀਂ ਇਕ ਸ਼ਬਦ ਸਰਿਸੈ ॥ (9-16-4)
ਗੁਰ ਚੇਲਾ ਚੇਲਾ ਗੁਰੂ ਸਮਝਾਏ ਕਿਸੈ ॥ ੧੬ ॥ (9-16-5)

ਪਹਿਲੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਿਖ ਪੈਰੀਂ ਪਾਏ ॥ (9-17-1)
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਕਰ ਧਰਮਸਾਲ ਸਿਖ ਸੇਵਾ ਲਾਏ ॥ (9-17-2)
ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਭੈ ਸੇਂਵਦੇ ਗੁਰਪੁਰਬ ਕਰਾਏ ॥ (9-17-3)
ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵ ਕੀਰਤਨ ਸਚ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਏ ॥ (9-17-4)
ਗੁਰਸੁਖ ਮਾਰਗ ਸਚ ਦਾ ਸਚ ਪਾਰ ਲੰਘਾਏ ॥ (9-17-5)
ਸਚ ਮਿਲੈ ਸਚਿਆਰ ਨੋਂ ਮਿਲ ਆਪ ਗਵਾਏ ॥ ੧੭ ॥ (9-17-6)

ਸਿਰ ਉਚਾ ਨੀਵੇਂ ਚਰਣ ਸਿਰ ਪੈਰੀਨ ਪਾਂਦੇ ॥ (9-18-1)
ਮੂੰਹ ਅਖੀਂ ਨਕ ਕੰਨ ਹਥ ਦੇਹ ਭਾਰ ਉਚਾਂਦੇ ॥ (9-18-2)
ਸਭ ਚਿਹਨ ਛੱਡ ਪੁਜੀਅਨ ਕਉਣ ਕਰਮ ਕਮਾਂਦੇ ॥ (9-18-3)

ਗਰਸਰਣੀ ਸਾਧਸੰਗਤੀ ਨਿਤ ਚਲ ਚਲ ਜਾਂਦੇ ॥ (9-18-4)
ਵੱਡਨ ਪਰਉਪਕਾਰ ਨੋਂ ਕਰ ਪਾਰ ਵਸਾਂਦੇ ॥ (9-18-5)
ਮੇਰੀ ਖਲੁੰ ਮੌਜੜੇ ਗੁਰਸਿਖ ਹੰਢਾਂਦੇ ॥ (9-18-6)
ਮਸਤਕ ਲਗੇ ਸਾਧ ਰੇਣੁ ਵਡ ਭਾਗ ਜਿਨਾਂ ਦੇ ॥ ੧੯ ॥ (9-18-7)

ਜਿਉਂ ਧਰਤੀ ਧੀਰਜ ਧਰਮ ਮਸਕੀਨੀ ਮੂੜੀ ॥ (9-19-1)
ਸਭ ਦੂੰ ਨੀਵੀਂ ਹੋਇ ਰਹੀ ਤਿਸ ਮਣੀ ਨ ਕੂੜੀ ॥ (9-19-2)
ਕੋਈ ਹਰਿ ਮੰਦਰ ਕਰੈ ਕੋ ਕਰੈ ਅਰੂੜੀ ॥ (9-19-3)
ਜੇਹਾ ਬੀਜੈ ਸੋ ਲੁਣੈ ਫਲ ਅੰਬ ਲਸੂੜੀ ॥ (9-19-4)
ਜੀਵੰਦਿਆਂ ਮਰ ਜੀਵਣਾ ਜੁੜ ਗੁਰਮੁਖ ਜੂੜੀ ॥ (9-19-5)
ਲੱਤਾਂ ਹੇਠ ਲਤਾੜੀਐ ਗਤਿ ਸਾਧਾਂ ਧੂੜੀ ॥ ੧੯ ॥ (9-19-6)

ਜਿਉਂ ਪਾਣੀ ਨਿਵ ਚਲਦਾ ਨੀਵਾਣ ਚਲਾਯਾ ॥ (9-20-1)
ਸਭਨਾਂ ਰੰਗਾਂ ਵਿਚ ਮਿਲੈ ਰਲ ਜਾਇ ਰਲਾਯਾ ॥ (9-20-2)
ਪਰਉਪਕਾਰ ਕਮਾਂਵਦਾ ਉਨ ਆਪ ਗਵਾਯਾ ॥ (9-20-3)
ਕਾਠ ਨ ਡੋਬੈ ਪਾਲਕੈ ਸੰਗਿ ਲੋਹਿ ਤਰਾਯਾ ॥ (9-20-4)
ਛੁਠੇ ਮੀਂਹ ਸੁਕਾਲ ਹੋਇ ਰਸਕਸ ਉਪਜਾਯਾ ॥ (9-20-5)
ਜੀਵੰਦਿਆਂ ਮਰ ਸਾਧ ਹੋਇ ਸੁਫਲਿਓ ਜਗ ਆਯਾ ॥ ੨੦ ॥ (9-20-6)

ਸਿਰ ਤਲਵਾਯਾ ਜੌਮਿਆ ਹੋਇ ਅਚਲ ਨ ਚਲਿਆ ॥ (9-21-1)
ਪਾਣੀ ਪਾਲਾ ਧੁਪ ਸਹਿ ਓਹ ਤਪਹੁੰ ਨ ਟਲਿਆ ॥ (9-21-2)
ਸਫਲਜੇ ਬਿਰਖ ਸੁਹਾਵਤਾ ਫਲ ਸੁਫਲਜੇ ਫਲਿਆ ॥ (9-21-3)
ਫਲ ਦੇਇ ਵਟ ਗਵਾਈਐ ਕਰ ਵਤ ਨ ਹਲਿਆ ॥ (9-21-4)
ਬੁਰੇ ਕਰਨ ਬੁਰਿਆਈਆਂ ਭਲਿਆਈ ਭਲਿਆ ॥ (9-21-5)
ਅਵਗੁਣ ਕੀਤੇ ਗੁਣ ਕਰਨ ਜਗ ਸਾਧ ਵਿਰਲਿਆ ॥ (9-21-6)
ਅਉਸਰ ਆਪ ਛਲਾਇਂਦੇ ਤਿਨ ਅਉਸਰ ਛਲਿਆ ॥ ੨੧ ॥ (9-21-7)

ਮੁਦਾ ਹੋਇ ਮੁਰੀਦ ਸੋ ਗੁਰ ਗੋਰ ਸਮਾਵੈ ॥ (9-22-1)
ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵਲੀਣ ਹੋਇ ਓਹ ਆਪ ਗਵਾਵੈ ॥ (9-22-2)
ਤਨੁ ਧਰਤੀ ਕਰ ਧਰਮਸਾਲ ਮਨ ਦੱਭ ਵਿਛਾਵੈ ॥ (9-22-3)
ਲੱਤਾਂ ਹੇਠ ਲਤਾੜੀਐ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਕਮਾਵੈ ॥ (9-22-4)
ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਨੀਵਾਣ ਹੋਇ ਗੁਰਮਤਿ ਠਹਿਰਾਵੈ ॥ (9-22-5)
ਵਰਸੈ ਨਿਝਰ ਧਾਰ ਹੋਇ ਸੰਗਤਿ ਚਲ ਆਵੈ ॥ ੨੨ ॥ ੯ ॥ (9-22-6)

Vaar 10

੧੯੮ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ (10-1-1)

ਧੂ ਹਸਦਾ ਘਰ ਆਇਆ ਕਰ ਪਿਆਰ ਪਿਉ ਕੁਛੜ ਲੀਤਾ॥ (10-1-2)

ਬਾਹੋਂ ਪਕੜ ਉਠਾਲਿਆ ਮਨ ਵਿਚ ਰੋਸ ਮੜ੍ਹੇਈ ਕੀਤਾ॥ (10-1-3)

ਡੁਡਹੁਲਿਕਾ ਮਾਂ ਪੁਛੇ ਤੂੰ ਸਾਵਾਣੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰੀਤਾ॥ (10-1-4)

ਸਾਵਾਣੀ ਹਾਂ ਜਨਮ ਦੀ ਨਾਮ ਨ ਭਗਤੀ ਕਰਮ ਦਿੜੀਤਾ॥ (10-1-5)

ਕਿਸ ਉਦੱਸ ਤੇ ਰਾਜ ਮਿਲੈ ਸਤ੍ਤ੍ਵ ਤੇ ਸਭ ਹੋਵਨ ਮੀਤਾ॥ (10-1-6)

ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਆਰਾਪੀਐ ਜਿਦੂ ਹੋਈਐ ਪਤਿਤ ਪੁਨੀਤਾ॥ (10-1-7)

ਬਾਹਰ ਚਲਿਆ ਕਰਨ ਤਧ ਮਨ ਬੈਰਾਗੀ ਹੋਇ ਅਤੀਤਾ॥ (10-1-8)

ਨਾਰਦਮੁਨਿ ਉਪਦੇਸ਼ਿਆ ਨਾਮ ਨਿਧਾਨ ਅਮਿਤਿਰਸ ਪੀਤਾ॥ (10-1-9)

ਪਿਛਹੁ ਰਾਜੇ ਸਦਿਆ ਅਬਚਲ ਰਾਜ ਕਰਹੁ ਨਿਤ ਨੀਤਾ॥ (10-1-10)

ਹਾਰ ਚਲੇ ਗੁਰਮੁਖ ਜਗ ਜੀਤਾ ॥੧॥ (10-1-11)

ਘਰ ਹਰਨਾਖਸ ਦੈਂਤ ਦੇ ਕੱਲਰ ਕਵਲ ਭਗਤ ਪੂਹਿਲਾਦ॥ (10-2-1)

ਪੜ੍ਹਨ ਪਠਾਯਾ ਚਾਟਸਾਲ ਪਾਂਧੇ ਚਿਤ ਹੋਆ ਅਹਿਲਾਦ॥ (10-2-2)

ਸਿਸਰੈ ਮਨ ਵਿਚ ਰਾਮ ਨਾਮ ਗਾਵੈ ਸ਼ਬਦ ਅਨਾਹਦ ਨਾਦ॥ (10-2-3)

ਭਗਤਿ ਕਰਨ ਸਭ ਚਾਟਤੇ ਪਾਂਧੇ ਹੋਇ ਰਹੇ ਵਿਸਮਾਦ॥ (10-2-4)

ਰਾਜੇ ਪਾਸ ਰੂਆਇਆ ਦੇਖੀ ਦੈਂਤ ਵਧਾਇਆਂ ਵਾਦ॥ (10-2-5)

ਜਲ ਅਗਨੀ ਵਿਚ ਘਤਿਆ ਜਲੈ ਨ ਢੁਬੈ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦ॥ (10-2-6)

ਕਢ ਖੜਗ ਸਦ ਪੁਛਿਆ ਕਉਣ ਸੁ ਤੇਰਾ ਹੈ ਉਸਤਾਦ॥ (10-2-7)

ਬੰਸ ਪਾੜ ਪਰਗਟਿਆ ਨਰ ਸਿੰਘ ਰੂਪ ਅਨੁਪ ਅਨਾਦ॥ (10-2-8)

ਬੇਮੁਖ ਪਕੜ ਪਛਾੜਿਆਨ ਸੰਤ ਸਹਾਈ ਆਦਿ ਜੁਗਾਦ॥ (10-2-9)

ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਕਰਨ ਬ੍ਰਹਮਾਦ ॥੨॥ (10-2-10)

ਬਲਿ ਰਾਜਾ ਘਰਿ ਆਪਣੈ ਅੰਦਰ ਬੈਠਾ ਜਗ ਕਰਾਵੈ॥ (10-3-1)

ਬਾਵਣ ਰੂਪੀ ਆਇਆ ਚਾਰ ਬੇਦ ਮੁਖ ਪਾਠ ਸੁਣਾਵੈ॥ (10-3-2)

ਰਾਜੇ ਅੰਦਰ ਸਦਿਆ ਮੰਗ ਸੁਆਮੀ ਜੋ ਤੁਧ ਭਾਵੈ॥ (10-3-3)

ਅਛਲ ਛਲਣ ਤੁਧੁ ਆਇਆ ਸ਼ੁਕ੍ਰ ਪਰੋਹਤ ਕਹਿ ਸਮਝਾਵੈ॥ (10-3-4)

ਕਰੋ ਅਛਾਈ ਧਰਤਿ ਮੰਗ ਪਿਛਹੁੰ ਦੇ ਤ੍ਰਿਹੁ ਲੋਅ ਨ ਮਾਵੈ॥ (10-3-5)

ਦੁਇ ਕਰਵਾ ਕਰ ਤਿੰਨ ਲੋਅ ਬਲਿਰਾਜਾ ਲੈ ਮਗਰੁ ਮਿਣਾਵੈ॥ (10-3-6)

ਬਲ ਛਲ ਆਪ ਛਲਾਇਆਨ ਹੋਇ ਦਯਾਲ ਮਿਲੈ ਗਲ ਲਾਵੈ॥ (10-3-7)

ਦਿਤਾ ਰਾਜ ਪਤਾਲ ਦਾ ਹੋਇ ਅਧੀਨ ਭਗਤ ਜਸ ਗਾਵੈ॥ (10-3-8)

ਹੋਇ ਦਰਵਾਨ ਮਹਾਂ ਸੁਖੁ ਪਾਵੈ ॥੩॥ (10-3-9)

ਅੰਬਰੀਕ ਮੁਹਿ ਵਰਤ ਹੈ ਰਾਤ ਪਈ ਚੁਰਬਾਸ਼ਾ ਆਯਾ॥ (10-4-1)

ਭੀੜਾ ਓਸ ਉਪਾਰਣਾ ਉਹ ਉਠ ਨ੍ਹਾਵਣ ਨਦੀ ਸਿਧਾਯਾ॥ (10-4-2)

ਚਰਣੋਦਕ ਲੈ ਪੋਖਿਆ ਓਹ ਸਰਾਪ ਦੇਣ ਨੌਂ ਧਾਯਾ॥ (10-4-3)

ਚਕ੍ਰ ਸੁਦਰਸਨ ਕਾਲ ਰੂਪ ਹੋਇ ਭੀਹਾਵਲ ਗਰਬ ਗਵਾਯਾ॥ (10-4-4)

ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਭੰਨਾ ਜੀਉ ਲੈ ਰਖ ਨ ਹੰਘਨ ਦੇਵ ਸਬਾਯਾ॥ (10-4-5)

ਇੰਦ੍ਰਲੋਕ ਸ਼ਿਵਲੋਕ ਤਜ ਬ੍ਰਾਹਮ ਲੋਕ ਬੈਕੁੰਠ ਤਜਾਯਾ॥ (10-4-6)

ਦੇਵਤਿਆਂ ਭਗਵਾਨ ਸਣ ਸਿਖ ਦੇਇ ਸਭਨਾਂ ਸਮਝਾਯਾ ॥ (10-4-7)

ਆਇ ਪਇਆ ਸਰਨਾਗਤੀ ਮਾਰੀਦਾ ਅੰਬਰੀਕ ਛਡਾਯਾ ॥ (10-4-8)

ਭਗਤ ਵਛਲ ਜਗ ਬਿਰਦ ਸਦਾਯਾ ॥੪॥ (10-4-9)

ਭਗਤ ਵਡਾ ਰਾਜਾ ਜਨਕ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖ ਮਾਯਾ ਵਿਚ ਉਦਾਸੀ ॥ (10-5-1)

ਦੇਵ ਲੋਕ ਨੋਂ ਚਲਿਆ ਗਣ ਗੰਪਰਬ ਸਭਾ ਸੁਖਵਾਸੀ ॥ (10-5-2)

ਜਮਪੁਰ ਗਇਆ ਪੁਕਾਰ ਸੁਣ ਵਿਲਲਾਵਨ ਜੀ ਨਰਕ ਨਿਵਾਸੀ ॥ (10-5-3)

ਧਰਮਰਾਇ ਨੋ ਆਖਿਓਠੁ ਸਭਨਾਂ ਦੀ ਕਰ ਬੰਦ ਖਲਾਸੀ ॥ (10-5-4)

ਕਰੇ ਬੇਨਤੀ ਧਰਮਰਾਇ ਹਉ ਸੇਵਕ ਠਾਕੁਰ ਅਬਿਨਾਸੀ ॥ (10-5-5)

ਗਹਿਣੇ ਧਰਿਅਨੁ ਇਕ ਨਾਉਂ ਪਾਪਾਂ ਨਾਲ ਕਰੈ ਨਿਰਜਾਸੀ ॥ (10-5-6)

ਪਾਸੰਗ ਪਾਪ ਨ ਪੁਜਨੀ ਗੁਰਮੁਖ ਨਾਉਂ ਅਤੁਲ ਨ ਤੁਲਾਸੀ ॥ (10-5-7)

ਨਰਕਹੀਂ ਛੁਟੇ ਜੀਆ ਜੰਤ ਕਟੀ ਗਲਹੁ ਸਿਲਕ ਜਮਫਾਸੀ ॥ (10-5-8)

ਮੁਕਤਿ ਜੁਗਤਿ ਨਾਵੈਂ ਕੀ ਦਾਸੀ ॥੫॥ (10-5-9)

ਸੁਖ ਰਾਜੇ ਹਰੀਚੰਦ ਘਰ ਨਾਰ ਸੁ ਤਾਰਾ ਲੇਚਨ ਰਾਣੀ ॥ (10-6-1)

ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਮਿਲ ਗਾਂਵਸੇ ਰਾਤੀਂ ਜਾਇ ਸੁਣੈ ਗੁਰਬਾਣੀ ॥ (10-6-2)

ਪਿਛੋਂ ਰਾਜਾ ਜਾਗਿਆ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਨਿਖੰਡ ਵਿਹਾਣੀ ॥ (10-6-3)

ਰਾਣੀ ਦਿਸ ਨ ਆਵਈ ਮਨ ਵਿਚ ਵਰਤ ਗਈ ਹੈਰਾਣੀ ॥ (10-6-4)

ਹੋਰਤੁ ਰਾਤੀਂ ਉੱਠਕੈ ਚਲਿਆ ਪਿਛੈ ਤਰਲ ਜੁਆਣੀ ॥ (10-6-5)

ਰਾਣੀ ਪਹੁਤੀ ਸੰਗਤੀਂ ਰਾਜੇ ਖੜੀ ਖੜਾਉਂ ਨੀਸਾਣੀ ॥ (10-6-6)

ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਆਰਾਧਿਆ ਜੋੜੀ ਜੁੜੀ ਖੜਾਉਂ ਪੁਰਾਣੀ ॥ (10-6-7)

ਰਾਜੇ ਡਿਠਾ ਚਲਿਤ ਇਹ ਖੜਾਂਵ ਹੈ ਚੋਜ ਵਿਡਾਣੀ ॥ (10-6-8)

ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਵਿਟਹੁ ਕੁਰਬਾਣੀ ॥੬॥ (10-6-9)

ਆਇਆ ਸੁਣਿਆ ਬਿਦਰ ਦੇ ਬੋਲੇ ਦੁਰਜੋਧਨ ਹੋਇ ਰੁਖਾ ॥ (10-7-1)

ਘਰ ਅਸਾਡੇ ਛੱਡਕੇ ਗੋਲੇ ਦੇ ਘਰ ਜਾਹਿ ਕਿ ਸੁਖਾ ॥ (10-7-2)

ਭੀਖਮ ਦ੍ਰੋਣਾ ਕਰਨ ਤਜ ਸਭਾ ਸੀਂਗਾਰ ਵਡੇ ਮਾਨੁਖਾ ॥ (10-7-3)

ਜੁਗੀ ਜਾਇ ਵਲਾਇਨ ਸਬਨਾਂ ਦੇ ਜੀਅ ਅੰਦਰ ਧੁਖਾ ॥ (10-7-4)

ਹਸ ਬੋਲੇ ਭਗਵਾਨ ਜੀ ਸੁਣਹੋ ਰਾਜਾ ਹੋਇ ਸਨਮੁਖਾ ॥ (10-7-5)

ਤੇਰੇ ਭਾਉ ਨ ਦਿਸਈ ਮੇਰੇ ਨਾਹੀਂ ਅਪਦਾ ਦੁਖਾ ॥ (10-7-6)

ਭਾਉ ਜਿਵੇਹਾ ਬਿਦਰ ਦੇ ਹੋਰੀ ਦੇ ਚਿਤ ਚਾਉ ਨ ਚੁਖਾ ॥ (10-7-7)

ਗੋਵਿੰਦ ਭਾਉ ਭਗਤ ਦਾ ਭੁਖਾ ॥੭॥ (10-7-8)

ਅੰਦਰ ਸਭਾ ਦੁਸਾਸਨੈ ਮਥੈ ਵਾਲ ਸ੍ਰੋਪਤੀ ਆਂਦੀ ॥ (10-8-1)

ਦੂਤਾਂ ਨੋ ਫੁਰਮਾਇਆ ਨੰਗੀ ਕਰਹੁ ਪੰਚਾਲੀ ਬਾਂਦੀ ॥ (10-8-2)

ਪੰਜੇ ਪਾਂਡੋ ਵੇਖਦੇ ਅਉਘਟ ਰੁਧੀ ਨਾਰਿ ਜਿਨਾਂ ਦੀ ॥ (10-8-3)

ਅਧੀਂ ਮੀਟ ਧਿਆਨ ਧਰ ਹਾਹਾ ਕਿਸ਼ਨ ਕਰੇ ਵਿਲਲਾਂਦੀ ॥ (10-8-4)

ਕਪੜ ਕੋਟ ਉਸਾਰਿਓਨ ਥਕੇ ਦੂਤ ਨ ਪਾਰ ਵਸਾਂਦੀ ॥ (10-8-5)

ਹਥ ਮਰੋੜਨ ਸਿਰ ਪੁਣਿ ਪਛੋਤਾਨ ਕਰਨ ਜਾਹ ਜਾਂਦੀ ॥ (10-8-6)

ਘਰ ਆਈ ਠਾਕੁਰ ਮਿਲੇ ਪੈਜ ਰਹੀ ਬੋਲੇ ਸ਼ਰਮਾਂਦੀ ॥ (10-8-7)

ਨਾਥ ਅਨਾਥਾਂ ਬਾਣ ਧੁਰਾਂਦੀ ॥੮॥ (10-8-8)

ਬਿਪ ਸੁਦਾਮਾ ਦਾਲਦੀ ਬਾਲ ਸਖਾਈ ਮਿੜ੍ਹ ਸਦਾਏ ॥ (10-9-1)
ਲਾਗੂ ਹੋਈ ਬਾਮੁਣੀ ਮਿਲ ਜਗਦੀਸ ਦਲਿਦ੍ਰ ਗਵਾਏ ॥ (10-9-2)
ਚਲਿਆ ਗਿਣਦਾ ਗਟੀਆਂ ਕਜੋਂ ਕਰ ਜਾਈਏ ਕੌਣ ਮਿਲਾਏ ॥ (10-9-3)
ਪਹੁਤਾ ਨਗਰ ਦੁਆਰਕਾ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰ ਖਲੋਤਾ ਜਾਏ ॥ (10-9-4)
ਦੂਰਹੁੰ ਦੇਖ ਡੰਡਉਤ ਕਰ ਛੱਡ ਸਿੰਘਾਸਣ ਹਰਿ ਜੀ ਆਏ ॥ (10-9-5)
ਪਹਿਲੇ ਦੇ ਪਰਦਖਣਾ ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਕੇ ਲੈ ਗਲ ਲਾਏ ॥ (10-9-6)
ਚਰਣੋਦਕ ਲੈ ਪੈਰ ਧੋਇ ਸਿੰਘਾਸਣ ਉਪਰ ਬੈਠਾਏ ॥ (10-9-7)
ਪੁਛੇ ਕੁਸਲ ਪਿਆਰ ਕਰ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਦੀ ਕਥਾ ਸੁਣਾਏ ॥ (10-9-8)
ਲੈਕੇ ਤੰਦਲ ਚਬਿਓਨ ਵਿਦਾ ਕਰੇ ਅਗੇ ਪਹੁਚਾਏ ॥ (10-9-9)
ਚਾਰ ਪਦਾਰਥ ਸਕੁਚ ਪਠਾਏ ॥੯॥ (10-9-10)

ਪੇਮ ਭਗਤਿ ਜੈਦੇਉ ਕਰ ਗੀਤ ਗੋਬਿੰਦ ਸਹਜ ਧੁਨਿ ਗਾਵੈ ॥ (10-10-1)
ਲੀਲ੍ਹਾ ਚਲਿਤ ਵਖਾਣਦਾ ਅੰਤਰ ਜਾਮੀ ਠਾਕੁਰ ਭਾਵੈ ॥ (10-10-2)
ਅੱਖਰ ਇਕ ਨ ਆਵੜੈ ਪੁਸਤਕ ਬੰਨ ਸੰਧਿਆ ਕਰ ਆਵੈ ॥ (10-10-3)
ਗੁਣ ਨਿਧਾਨ ਘਰ ਆਇਕੈ ਭਗਤ ਰੂਪ ਲਿਖ ਲੇਖ ਬਨਾਵੈ ॥ (10-10-4)
ਅਖਰ ਪੜ੍ਹ ਪਰਤੀਤ ਕਰ ਹੁਇ ਵਿਸਮਾਦ ਨ ਅੰਗ ਸਮਾਵੈ ॥ (10-10-5)
ਵੇਖੇ ਜਾਇ ਉਜਾੜ ਵਿਚ ਬਿਰਖ ਇਕ ਆਚਰਜ ਸੁਹਾਵੈ ॥ (10-10-6)
ਗੀਤ ਗੋਬਿੰਦ ਸਪੂਰਣੈ ਪਤ ਪਤ ਲਿਖਿਆ ਅਮਤੁ ਨ ਪਾਵੈ ॥ (10-10-7)
ਭਗਤ ਹੇਤੁ ਪਰਗਾਸ ਕਰ ਹੋਇ ਦਇਆਲ ਮਿਲੈ ਗਲ ਲਾਵੈ ॥ (10-10-8)
ਸੰਤ ਅਨੰਤ ਨ ਭੇਦ ਗਣਾਵੈ ॥੧੦॥ (10-10-9)

ਕੌਮ ਕਿਤੇ ਪਿਉ ਚਲਿਆ ਨਾਮਦੇਵ ਨੋਂ ਆਖ ਸਿਧਾਯਾ ॥ (10-11-1)
ਠਾਕੁਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰੀਂ ਦੁਧ ਪੀਆਵਣ ਕਹਿ ਸਮਝਾਯਾ ॥ (10-11-2)
ਨਾਮਦੇਉ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰ ਕਪਲ ਗਾਇ ਦੁਹਿਕੈ ਲੈ ਆਯਾ ॥ (10-11-3)
ਠਾਕੁਰ ਨੋਂ ਨ੍ਹਾਵਾਲਕੈ ਚਰਣੋਦਕ ਲੈ ਤਿਲਕ ਚੜ੍ਹਾਯਾ ॥ (10-11-4)
ਹਥ ਜੋੜ ਬਿਨਤੀ ਕਰੇ ਦੁਧ ਪੀਅਹੁ ਜੀ ਗੋਬਿੰਦ ਰਾਯਾ ॥ (10-11-5)
ਨਿਹਚਉ ਕਰ ਆਰਾਧਿਆ ਹੋਇ ਦਯਾਲ ਦਰਸ ਦਿਖਲਾਯਾ ॥ (10-11-6)
ਭਰੀ ਕਟੋਰੀ ਨਾਮਦੇਵ ਲੈ ਠਾਕੁਰ ਨੋਂ ਦੁਧ ਪੀਆਯਾ ॥ (10-11-7)
ਗਾਇ ਮੁਈ ਜੀਵਾਲੀਓਨ ਨਾਮਦੇਉ ਦਾ ਛੱਪਰ ਛਾਯਾ ॥ (10-11-8)
ਫੇਰ ਦੇਹੁਰਾ ਰੱਖਿਓਨ ਚਾਰ ਵਰਨ ਲੈ ਪੈਰੀਂ ਪਾਯਾ ॥ (10-11-9)
ਭਗਤ ਜਨਾਂ ਦਾ ਕਰੈ ਕਰਾਯਾ ॥੧੧॥ (10-11-10)

ਦਰਸ਼ਣ ਵੇਖਣ ਨਾਮਦੇਵ ਭਲਕੇ ਉੱਠ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ ਆਵੈ ॥ (10-12-1)
ਭਗਤਿ ਕਰਨ ਮਿਲ ਦੁਇ ਜਣੇ ਨਾਮਦੇਉ ਹਰਿ ਚਲਤ ਸੁਣਾਵੈ ॥ (10-12-2)
ਮੇਰੀ ਭੀ ਕਰ ਬੇਨਤੀ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਖਾਂ ਜੇ ਤਿਸ ਭਾਵੈ ॥ (10-12-3)
ਠਾਕੁਰ ਜੀ ਨੋਂ ਪੁਛਿਓਿਸ ਦਰਸ਼ਨ ਕਿਵੈਂ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ ਪਾਵੈ ॥ (10-12-4)
ਹਸਕੈ ਠਾਕੁਰ ਬੋਲਿਆ ਨਾਮਦੇਉ ਨੋਂ ਕਹਿ ਸਮਝਾਵੈ ॥ (10-12-5)
ਹਥ ਨ ਆਵੈ ਭੇਟ ਸੋ ਤੁਸ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ ਮੈਂ ਮੁਹਿ ਲਾਵੈ ॥ (10-12-6)
ਹਉਂ ਅਧੀਨ ਹਾਂ ਭਗਤ ਦੇ ਪਹੁੰਚ ਨ ਹੰਘਾਂ ਭਗਤੀ ਦਾਵੈ ॥ (10-12-7)
ਹੋਇ ਵਿਚੋਲਾ ਆਣ ਮਿਲਾਵੈ ॥੧੨॥ (10-12-8)

ਬਾਮੁਣ ਪੁਜੈ ਦੇਵਤੇ ਧੰਨਾ ਗਊ ਚਰਾਵਣ ਆਵੈ ॥ (10-13-1)

ਧੰਨੀ ਡਿਠਾ ਚਲਿਤ ਏਹ ਪਛੈ ਬਾਪ੍ਰਾਣ ਆਖ ਸੁਣਾਵੈ ॥ (10-13-2)
ਠਾਕੁਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰੇ ਜੋ ਇਛੇ ਸੋਈ ਫਲ ਪਾਵੈ ॥ (10-13-3)
ਧੰਨਾ ਕਰਦਾ ਜੋਦੜੀ ਮੈਂ ਭਿ ਦੇਹ ਇਕ ਜੋ ਤੁਧ ਭਾਵੈ ॥ (10-13-4)
ਪੱਥਰ ਇਕ ਲਘੇਟ ਕਰ ਦੇ ਧੰਨੇ ਨੌ ਗੈਲ ਛੁਡਾਵੈ ॥ (10-13-5)
ਠਾਕੁਰ ਨੋਂ ਨੁਵਾਲਕੇ ਛਾਹਿ ਰੋਟੀ ਲੈ ਭੋਗ ਚੜ੍ਹਾਵੈ ॥ (10-13-6)
ਹਥ ਜੋੜ ਮਿੰਨਤ ਕਰੇ ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਪੈ ਬਹੁਤ ਮਨਾਵੈ ॥ (10-13-7)
ਹਉਂ ਬੀ ਮੂੰਹ ਨ ਜੁਠਾਲਾਂ ਤੂੰ ਰੁਠਾ ਮੈਂ ਕਿਹੁ ਨ ਸੁਖਾਵੈ ॥ (10-13-8)
ਗੋਸਈਂ ਪਰਤੱਖ ਹੋਇ ਰੋਟੀ ਖਾਇ ਛਾਹਿ ਮੁਹਿ ਲਾਵੈ ॥ (10-13-9)
ਭੇਲਾ ਭਾਉ ਗੋਵਿੰਦ ਮਿਲਾਵੈ ॥ ੧੩ ॥ (10-13-10)

ਗੁਰਮੁਖੇ ਛੀ ਭਗਤਿ ਕਰ ਜਾਇ ਇਕਾਂਤ ਬਹੈ ਲਿਵ ਲਾਵੈ ॥ (10-14-1)
ਕਰਮ ਕਰੈ ਅਧਿਆਤਮੀ ਹੋਰਸੁ ਕਿਸੈ ਨ ਅਜਰ ਲਖਾਵੈ ॥ (10-14-2)
ਘਰ ਆਯਾ ਜਾਂ ਪੁਛੀਐ ਰਾਜ ਦੁਆਰ ਗਇਆ ਆਲਾਵੈ ॥ (10-14-3)
ਘਰ ਸਭ ਵਥੂੰ ਮੰਗੀਅਨ ਵਲ ਛਲ ਕਰਕੈ ਝਤ ਲੰਘਾਵੈ ॥ (10-14-4)
ਵਡਾ ਸਾਂਗ ਵਰਤਦਾ ਓਹ ਇਕ ਮਨ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਧਯਾਵੈ ॥ (10-14-5)
ਪੈਜ ਸਵਾਰੈ ਭਗਤ ਦੀ ਰਾਜਾ ਹੋਇਕੈ ਘਰ ਚਲ ਆਵੈ ॥ (10-14-6)
ਦੇਇ ਦਿਲਾਸਾ ਤੁਸਕੈ ਅਨਗਣਤੀ ਖਰਚੀ ਪਹੁਚਾਵੈ ॥ (10-14-7)
ਉਥਰੁੰ ਆਯਾ ਭਗਤ ਪਾਸ ਹੋਇ ਦਿਆਲ ਹੇਤ ਉਪਜਾਵੈ ॥ (10-14-8)
ਭਗਤ ਜਨਾ ਜੈਕਾਰ ਕਰਾਵੈ ॥ ੧੪ ॥ (10-14-9)

ਹੋਇ ਬਿਰਕਤ ਬਨਾਰਸੀ ਰਹਿੰਦਾ ਰਾਮਾਨੰਦ ਗੁਸਾਈ ॥ (10-15-1)
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਉਠਕੇ ਜਾਂਦਾ ਗੰਗਾ ਨ੍ਹਾਵਣ ਤਾਈ ॥ (10-15-2)
ਅਗੋਂ ਹੀ ਦੇ ਜਾਇਕੇ ਲੰਮਾ ਪਿਆ ਕਬੀਰ ਤਿਥਾਈ ॥ (10-15-3)
ਪੈਰੀਂ ਟੰਬ ਉਠਾਲਿਆ ਬੋਲਹੁ ਰਾਮ ਸਿਖ ਸਮਝਾਈ ॥ (10-15-4)
ਜਿਉਂ ਲੋਹਾ ਪਾਰਸ ਛੁਹੇ ਚੰਦਨ ਵਾਸ ਨਿੰਮ ਮਹਿਕਾਈ ॥ (10-15-5)
ਪਸੂ ਪਰੇਤਹੁੰ ਦੇਵ ਕਰ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ॥ (10-15-6)
ਅਚਰਜ ਨੋਂ ਅਚਰਜ ਮਿਲੈ ਵਿਸਮਾਦੇ ਵਿਸਮਾਦ ਮਿਲਾਈ ॥ (10-15-7)
ਝਰਣਾ ਝਰਦਾ ਨਿਝਰਹੁੰ ਗੁਰਮੁਖ ਬਾਣੀ ਅਘੜ ਘੜਾਈ ॥ (10-15-8)
ਰਾਮ ਕਬੀਰੈ ਭੇਦ ਨ ਭਾਈ ॥ ੧੫ ॥ (10-15-9)

ਸੁਣ ਪਰਤਾਪ ਕਬੀਰ ਦਾ ਦੂਜਾ ਸਿਖ ਹੋਆ ਸੈਣ ਨਾਈ ॥ (10-16-1)
ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਿ ਰਾਤੀਂ ਕਰੈ ਭਲਕੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰੈ ਜਾਈ ॥ (10-16-2)
ਆਏ ਸੰਤ ਪਰਾਹੁਣੇ ਕੀਰਤਨ ਹੋਆ ਰੈਣ ਸਬਾਈ ॥ (10-16-3)
ਛਡ ਨ ਸਕੈ ਸੰਤ ਜਨ ਰਾਜ ਦੁਆਰ ਨ ਸੇਵ ਕਮਾਈ ॥ (10-16-4)
ਸੈਣ ਰੂਪ ਹਰਿ ਹੋਇਕੈ ਆਇਆ ਰਾਣੇ ਨੋਂ ਰੀਝਾਈ ॥ (10-16-5)
ਸਾਧ ਜਨਾਂ ਨੋਂ ਵਿਦਾ ਕਰ ਰਾਜਦੁਆਰ ਗਇਆ ਸ਼ਰਮਾਈ ॥ (10-16-6)
ਰਾਣੇ ਦੁਰਹੁੰ ਸਦਕੈ ਗਲਹੁੰ ਕਵਾਇ ਖੋਲੁ ਪੈਨਾਈ ॥ (10-16-7)
ਵਸ ਕੀਤਾ ਹਉਂ ਤੁਧ ਅਜ ਬੋਲੈ ਰਾਜਾ ਸੁਣੈ ਲੁਕਾਈ ॥ (10-16-8)
ਪਰਗਟ ਕਰੈ ਭਗਤ ਵਡਿਆਈ ॥ ੧੬ ॥ (10-16-9)

ਭਗਤ ਭਗਤ ਜਗ ਵਜਿਆ ਚਹੁੰ ਚਕਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਚਮਰੇਟਾ ॥ (10-17-1)
ਪਾਣਾ ਗੰਢੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਕੁਲਾ ਧਰਮ ਢੋਇ ਢੋਰ ਸਮੇਟਾ ॥ (10-17-2)

ਜਿਉਂ ਕਰ ਮੈਲੇ ਚੀਬੜੇ ਹੀਰਾ ਲਾਲ ਅਮੋਲ ਪਲੇਟਾ॥ (10-17-3)
ਚਹੁੰ ਵਰਨਾਂ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਾ ਗਯਾਨ ਧਯਾਨ ਕਰ ਭਗਤ ਸਹੇਟਾ॥ (10-17-4)
ਨੁਾਵਣ ਆਯਾ ਸੰਗ ਮਿਲ ਬਾਨਾਰਸ ਕਰ ਗੰਗਾ ਬੇਟਾ॥ (10-17-5)
ਕਢ ਕਸੀਰਾ ਸਉਂਪਿਆ ਰਵਿਦਾਸੈ ਗੰਗਾ ਦੀ ਭੇਟਾ॥ (10-17-6)
ਲਗਾ ਪੁਰਬ ਅਭੀਚ ਦਾ ਡਿਠਾ ਚਲਿਤ ਅਚਰਜ ਆਮੇਟਾ॥ (10-17-7)
ਲਇਆ ਕਸੀਰਾ ਹਥ ਕਢ ਸੂਤ ਇਕ ਜਿਉਂ ਤਾਣਾ ਪੇਟਾ॥ (10-17-8)
ਭਗਤ ਜਨਾਂ ਹਰਿ ਮਾਂ ਪਿਉ ਬੈਟਾ ॥੧੭॥ (10-17-9)

ਗੋਤਮ ਨਾਰ ਅਹਿਲਿਆ ਤਿਸਨੋਂ ਦੇਖ ਇੰਦ੍ਰ ਲੋਭਾਣਾ॥ (10-18-1)
ਪਰ ਗਰ ਜਾਇ ਸਰਾਪ ਲੈ ਹੋਇ ਸਹਸ ਭਗ ਪਛੋਤਾਣਾ॥ (10-18-2)
ਸੁੰਵਾ ਹੋਆ ਇੰਦ੍ਰਲੋਕ ਲੁਕਿਆ ਸਰਵਰ ਮਨ ਸ਼ਰਮਾਣਾ॥ (10-18-3)
ਸਹਸ ਭਗਹੁ ਲੋਇਣ ਸਹਸ ਲੈਂਦੋਈ ਇੰਦ੍ਰਪੁਰੀ ਸਿਧਾਣਾ॥ (10-18-4)
ਸਤੀ ਸਤਹੁੰ ਟਲ ਸਿਲਾ ਹੋਇ ਨਦੀ ਕਿਨਾਰੇ ਬਾਝ ਪਰਾਣਾ॥ (10-18-5)
ਰਘੁਪਤਿ ਚਰਣ ਛੁਹੰਦਿਆ ਚਲੀ ਸੁਰਗਪੁਰ ਬਣੇ ਬਿਬਾਣਾ॥ (10-18-6)
ਭਗਤ ਵਛਲ ਭਲਜਾਈਅਹੁੰ ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਣ ਪਾਪ ਕਮਾਣਾ॥ (10-18-7)
ਗੁਣਨੋਂ ਗੁਣ ਸਭਕੇ ਕਰੈ ਅਉਗਣ ਕੀਤੇ ਗੁਣ ਤਿਸ ਜਾਣਾ॥ (10-18-8)
ਅਵਿਗਤ ਗਤਿ ਕਿਆ ਆਖ ਵਖਾਣਾ ॥੧੮॥ (10-18-9)

ਵਾਟੇ ਮਾਣਸ ਮਾਰਦਾ ਬੈਠਾ ਬਾਲਮੀਕ ਬਟਵਾੜਾ॥ (10-19-1)
ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵਿਆ ਮਨ ਵਿਚ ਹੋਆ ਖਿੰਜੋਤਾੜਾ॥ (10-19-2)
ਮਾਰਣ ਨੋਂ ਲੋਚੈ ਘਣਾ ਕਢ ਨ ਹੰਘੈ ਹੱਥ ਉਘਾੜਾ॥ (10-19-3)
ਸਤਿਗੁਰ ਮਨੂਆ ਰਖਿਆ ਹੋਇ ਨ ਆਵੈ ਉਛੋਹਾੜਾ॥ (10-19-4)
ਅਉਗਣ ਸਭ ਪਰਗਾਸਿਅਨੁ ਰੋਜ਼ਗਾਰੁ ਹੈ ਇਹ ਅਸਾੜਾ॥ (10-19-5)
ਘਰ ਵਿਚ ਪੁਛਣ ਘਲਿਆ ਅੰਤਕਾਲ ਹੈ ਕੋਇ ਅਸਾੜਾ॥ (10-19-6)
ਕੋੜਮਤਾ ਚਉਥੰਨੀਐ ਕੋਇ ਨ ਬੇਲੀ ਕਰਦੇ ਤਾੜਾ॥ (10-19-7)
ਸਚ ਦ੍ਰਿੜਾਇ ਉਧਾਰਿਅਨੁ ਰਧ ਨਿਕਥਾ ਉਪਰ ਵਾੜਾ॥ (10-19-8)
ਗੁਰਮੁਖ ਲੰਘੇ ਪਾਪ ਪਹਾੜਾ ॥੧੯॥ (10-19-9)

ਪਤਿ ਅਜਾਮਲ ਪਾਪ ਕਰ ਜਾਇ ਕਲਾਵਤਣੀ ਦੇ ਰਹਿਆ॥ (10-20-1)
ਗੁਰ ਤੇ ਬੇਮੁਖ ਹੋਇਕੈ ਪਾਪ ਕਮਾਵੇ ਦੁਰਮਤਿ ਦਹਿਆ॥ (10-20-2)
ਬ੍ਰਿਥਾ ਜਨਮ ਗਵਾਇਅਨੁ ਭਵਜਲ ਅੰਦਰ ਫਿਰਦਾ ਵਹਿਆ॥ (10-20-3)
ਛਿਆ ਪੁਤ ਜਾਏ ਵੇਸਵਾ ਪਾਪਾਂ ਦੇ ਫਲ ਇਛੇ ਲਹਿਆ॥ (10-20-4)
ਪੁੜ ਉਪੰਨਾ ਸਤਵਾਂ ਨਾਉਂ ਧਰਣ ਨੋਂ ਚਿਤ ਉਮਹਿਆ॥ (10-20-5)
ਗੁਰੂ ਦੁਆਰੈ ਜਾਇਕੈ ਗੁਰਮੁਖ ਨਾਉਂ ਨਰਾਇਣ ਕਹਿਆ॥ (10-20-6)
ਅੰਤਕਾਲ ਜਮਦੂਤ ਵੇਖ ਪੁਤ ਨਰਾਇਣ ਬੋਲੈ ਛਹਿਆ॥ (10-20-7)
ਜਮਗਣ ਮਾਰੇ ਹਰਿਜਨਾਂ ਗਇਆ ਸੁਰਗ ਜਮ ਢੰਡ ਨ ਸਹਿਆ॥ (10-20-8)
ਨਾਇ ਲਏ ਦੁਖ ਡੇਰਾ ਢਹਿਆ ॥੨੦॥ (10-20-9)

ਗਨਕਾ ਪਾਪਨ ਹੋਇਕੈ ਪਾਪਾਂ ਦਾ ਗਲ ਹਾਰ ਪਰੋਤਾ॥ (10-21-1)
ਮਹਾਂ ਪੁਰਖ ਅਚਾਣਚਕ ਗਣਕਾ ਵਾੜੇ ਆਇ ਖਲੋਤਾ॥ (10-21-2)
ਦੁਰਮਤਿ ਦੇਖ ਦਇਆਲ ਹੋਇ ਹਥਹੁ ਉਸਨੋਂ ਦਿਤੇਸੁ ਤੋਤਾ॥ (10-21-3)
ਰਾਮ ਨਾਮ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਖੇਲ ਗਿਆ ਦੇ ਵਣਜ ਸਉਤਾ॥ (10-21-4)

ਲਿਵ ਲਾਗੀ ਤਿਸ ਤੋਤਿਅਹੁੰ ਨਿਤ ਪੜਾਏ ਕਰੈ ਅਸੋਤਾ॥ (10-21-5)
ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਣ ਰਾਮ ਨਾਮ ਦੁਰਮਤਿ ਪਾਪ ਕਲੇਵਰ ਧੋਤਾ॥ (10-21-6)
ਅੰਤਕਾਲ ਜਮ ਜਾਲ ਤੋੜ ਨਰਕੈ ਵਿਚ ਨ ਖਾਏਸ ਗੋਤਾ॥ (10-21-7)
ਗਈ ਬੈਕੁੰਠ ਬਿਬਾਣ ਚੜ੍ਹ ਨਾਉ ਨਾਰਾਇਣ ਛੋਤ ਅਛੋਤਾ॥ (10-21-8)
ਬਾਉਂ ਨਿਬਾਵੇਂ ਮਾਣ ਮਣੋਤਾ ॥੨੧॥ (10-21-9)

ਆਈ ਪਾਪਣ ਪੂਤਨਾਂ ਦੁਹੀਂ ਬਣੀਂ ਵਿਹੁ ਲਾਇ ਵਹੇਲੀ॥ (10-22-1)
ਆਇ ਬੈਠੀ ਪਰਵਾਰ ਵਿਚ ਨੇਹੁੰ ਲਾਈ ਨਵਹਾਇ ਨਵੇਲੀ॥ (10-22-2)
ਕੁਛੜ ਲਏ ਗੋਬਿੰਦ ਰਾਇ ਕਰਿ ਚੇਟਕ ਚੜੁਰੰਗ ਮਹੇਲੀ॥ (10-22-3)
ਮੌਹਣ ਮੌਮੇ ਪਾਇਓਨ ਬਾਹਰ ਆਈ ਗਰਬ ਗਹੇਲੀ॥ (10-22-4)
ਦੇਹ ਵਧਾਇ ਉਚਾਇਨੁ ਤਿਹ ਚਰਿਆਰ ਨਾਰ ਅਥਖੇਲੀ॥ (10-22-5)
ਤਿਹ ਲੋਆਂ ਦਾ ਭਾਰ ਦੇ ਚੰਮਤਿਆ ਗਲ ਹੋਇ ਦੁਹੇਲੀ॥ (10-22-6)
ਖਾਇ ਪਛਾੜ ਪਹਾੜ ਵਾਂਗ ਜਾਇ ਪਈ ਓਜਾੜ ਧਕੇਲੀ॥ (10-22-7)
ਕੀਤੀ ਮਾਉ ਤੁਲ ਸਹੇਲੀ ॥੨੨॥ (10-22-8)

ਜਾਇ ਸੁਤਾ ਪਰਭਾਸ ਵਿਚ ਗੋਡੇ ਉਤੇ ਪੈਰ ਪਸਾਰੇ॥ (10-23-1)
ਚਰਣ ਕਮਲ ਵਿਚ ਪਦਮ ਹੈ ਝਿਲਮਿਲ ਝਲਕੈ ਵਾਂਗੀ ਤਾਰੇ॥ (10-23-2)
ਬੱਧਕ ਆਯਾ ਭਾਲਦਾ ਮਿਰਗੈ ਜਾਣ ਬਾਣ ਲੈ ਮਾਰੇ॥ (10-23-3)
ਦਰਸ਼ਨ ਡਿਠੋਸੁ ਜਾਇਕੈ ਕਰਨ ਪਲਾਵ ਕਰੈ ਪੂਕਾਰੇ॥ (10-23-4)
ਗਲ ਵਿਚ ਲੀਤਾ ਕਿਸ਼ਨ ਜੀ ਅਵਗੁਣ ਕੀਤੇ ਹਰ ਨ ਚਿਤਾਰੇ॥ (10-23-5)
ਕਰ ਕਿਰਪਾ ਸੰਤੋਖਿਆ ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਣ ਬਿਰਧ ਬੀਚਾਰੇ॥ (10-23-6)
ਭਲੇ ਭਲੇ ਕਰ ਮੰਨੀਅਨਿ ਬੁਰਿਆਂ ਦੇ ਹਰਿ ਕਾਜ ਸਵਾਰੇ॥ (10-23-7)
ਪਾਪ ਕਰੰਦੇ ਪਤਿਤ ਉਧਾਰੇ ॥੨੩॥੧੦॥ (10-23-8)

Vaar 11

੧੬੮ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ (11-1-1)

ਸਤਿਗੁਰ ਸਚਾ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹਾਂ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਜੁਹਾਰੀ ॥ (11-1-2)
 ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਸਚ ਖੰਡ ਹੈ ਆਇ ਝਰੋਖੈ ਖੋਲੈ ਬਾਰੀ ॥ (11-1-3)
 ਅਮਿਉਕਿਰਨ ਨਿਝਰ ਝਰੈ ਅਨਹਦਨਾਦ ਵਾਇਨ ਦਰਬਾਰੀ ॥ (11-1-4)
 ਪਾਤਿਸ਼ਾਹਾਂ ਦੀ ਮਜਲਸੈ ਪਿਰਮ ਪਿਆਲਾ ਪੀਵਣ ਭਾਰੀ ॥ (11-1-5)
 ਸਾਕੀ ਹੋਇ ਪੀਆਵਣਾ ਉਲਸ ਪਿਆਲੈ ਖਰੀ ਖੁਮਾਰੀ ॥ (11-1-6)
 ਭਾਇ ਭਗਤ ਭੈ ਚਲਣਾ ਮਸਤ ਅਲਮਸਤ ਸਦਾ ਹੁਜ਼ਿਆਰੀ ॥ (11-1-7)
 ਭਗਤ ਵਛਲ ਹੋਇ ਭਗਤ ਭੰਡਾਰੀ ॥੧॥ (11-1-8)

ਇਕਤ ਨੁਕਤੈ ਹੋਇ ਜਾਇ ਮੁਜਰਮ ਖੈਰ ਖੁਆਰੀ ॥ (11-2-1)
 ਮਸਤਾਨੀ ਵਿਚ ਮਜਲਸੀ ਗੈਰ ਮਹੱਲ ਜਾਣਾ ਮਨ ਮਾਰੀ ॥ (11-2-2)
 ਗਲ ਨ ਬਾਹਿਰ ਨਿਕਲੈ ਹੁਕਮੀ ਬੰਦੇ ਕਾਰ ਕਰਾਰੀ ॥ (11-2-3)
 ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਪਿਰਮ ਰਸ ਦੇਹ ਬਿਦੇਹ ਵੱਡੇ ਵੀਚਾਰੀ ॥ (11-2-4)
 ਗੁਰ ਮੂਰਤ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਆਸਨ ਨਿਰੰਕਾਰੀ ॥ (11-2-5)
 ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਆਦੇਸ਼ ਕਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ ਸਬਦ ਅਹਾਰੀ ॥ (11-2-6)
 ਅਵਗਤਿ ਗਤਿ ਅਗਾਧਬੋਧ ਅਕਥ ਕਥਾ ਅਸਗਾਹ ਅਪਾਰੀ ॥ (11-2-7)
 ਸਹਿਣ ਅਵਟਣ ਪਰ ਉਪਕਾਰੀ ॥੨॥ (11-2-8)

ਗੁਰਮੁਖ ਜਨਮ ਸਕਾਰਥਾ ਗੁਰਸਿਖ ਮਿਲ ਸਰਨੀ ਆਯਾ ॥ (11-3-1)
 ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਆਦੇਸ਼ ਕਰ ਸਫਲ ਮੂਰਤ ਗੁਰ ਦਰਸਨ ਪਾਯਾ ॥ (11-3-2)
 ਪਰਦਖਨਾ ਡੰਡਉਤ ਕਰ ਮਸਤਕ ਚਰਣ ਕਮਲ ਗੁਰ ਲਾਯਾ ॥ (11-3-3)
 ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਖ ਦਇਆਲ ਹੋਇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਚੁ ਮੰਡ ਸੁਣਾਯਾ ॥ (11-3-4)
 ਸਚ ਰਾਸ ਰਹਿਰਾਸ ਦੇ ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਜਗ ਪੈਰੀਂ ਪਾਯਾ ॥ (11-3-5)
 ਕਾਮ ਕਰੋਧ ਵਿਰੋਧ ਹਰ ਲੋਭ ਮੋਹ ਅਹੰਕਾਰ ਤਜਾਯਾ ॥ (11-3-6)
 ਸਤ ਸੰਤੋਖ ਦਇਆ ਧਰਮ ਦਾਨ ਨਾਮ ਇਸ਼ਨਾਨ ਦਿੜਾਯਾ ॥ (11-3-7)
 ਗੁਰ ਸਿਖ ਲੈ ਗੁਰ ਸਿਖ ਸਦਾਯਾ ॥੩॥ (11-3-8)

ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤ ਲਿਵਲੀਣ ਹੋ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਸਚ ਮੇਲ ਮਿਲਾਯਾ ॥ (11-4-1)
 ਹੁਕਮ ਰਜਾਈ ਚੱਲਣਾ ਆਪ ਗਵਾਇ ਨ ਆਪ ਜਣਾਯਾ ॥ (11-4-2)
 ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਅਵੇਸ਼ ਕਰ ਪਰਉਪਕਾਰ ਅਚਾਰ ਲੁਭਾਯਾ ॥ (11-4-3)
 ਪਿਰਮ ਪਿਆਲਾ ਅਪਿਉਪੀ ਸਹਜ ਸਮਾਈ ਅਜਰੁ ਜਰਾਯਾ ॥ (11-4-4)
 ਮਿਠਾ ਬੋਲਣ ਨਿਵ ਚਲਣ ਹਬਹੁੰ ਦੇਕੈ ਭਲਾ ਮਨਾਯਾ ॥ (11-4-5)
 ਇਕ ਮਨ ਇਕ ਅਰਾਧਣਾ ਦੁਬਿਧਾ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਮਿਟਾਯਾ ॥ (11-4-6)
 ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਨਿਜ ਪਦ ਪਾਯਾ ॥੪॥ (11-4-7)

ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਬਾਰੀਕ ਹੈ ਖੰਡੇ ਧਾਰ ਗਲੀ ਅਤਿ ਭੀੜੀ ॥ (11-5-1)
 ਓਥੈ ਟਿਕੈ ਨ ਭੁਲਹਣਾ ਚੱਲ ਨ ਸਕੈ ਉਪਰ ਕੀੜੀ ॥ (11-5-2)
 ਵਾਲਹੁੰ ਨਿਕੀ ਆਖੀਐ ਤੇਲ ਤਿਲਹੁੰ ਲੈ ਕੋਲ੍ਹ ਪੀੜੀ ॥ (11-5-3)
 ਗੁਰਮੁਖ ਵੰਸੀ ਪਰਮ ਹੰਸ ਖੀਰ ਨੀਰ ਨਿਰਨਉ ਜੁ ਨਿਵੀੜੀ ॥ (11-5-4)

ਸਿਲ ਆਲੂਣੀ ਚਟਣੀ ਮਾਣਕ ਮੋਤੀ ਚੋਗ ਨਿਵੀੜੀ ॥ (11-5-5)
 ਗੁਰਮੁਖ ਮਾਰਗ ਚਲਣਾ ਆਸ ਨਿਰਾਸੀ ਝੀੜ ਉਝੀੜੀ ॥ (11-5-6)
 ਸਹਜ ਸਰੋਵਰ ਸਚ ਖੰਡ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਸਚ ਤਖਤ ਹਰੀੜੀ ॥ (11-5-7)
 ਚੜ੍ਹ ਇਕੀਹ ਪਉੜੀਆਂ ਨਿਰਕਾਰ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਸਹੀੜੀ ॥ (11-5-8)
 ਗੁੰਗੇ ਦੀ ਮਠਿਆਈਐ ਅਕਥ ਕਥਾ ਵਿਸਮਾਦ ਬਚੀੜੀ ॥ (11-5-9)
 ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਸਹਜ ਅਲੀੜੀ ॥੫॥ (11-5-10)

ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਚਰਣੋਦਕ ਗੁਰ ਚਰਣ ਪਖਾਲੇ ॥ (11-6-1)
 ਸੁਖ ਸੰਪਟ ਵਿਚ ਰਖ ਕੇ ਚਰਣ ਕਵਲ ਮਕਰੰਦ ਪਿਆਲੇ ॥ (11-6-2)
 ਕਉਲਾਲੀ ਸੂਰਜਮੁਖੀ ਲੱਖ ਕਵਲ ਖਿੜਦੇ ਰਲੀਅਲੇ ॥ (11-6-3)
 ਚੰਦ੍ਰ ਮੁਖੀ ਹੋਇ ਕੁਮਦਨੀ ਚਰਣ ਕਵਲ ਸੀਤਲ ਅਸੀਆਲੇ ॥ (11-6-4)
 ਚਰਣ ਕਵਲ ਦੀ ਵਾਸ਼ਨਾਂ ਲਖ ਸੂਰਜ ਹੋਵਨ ਅਲਿਕਾਲੇ ॥ (11-6-5)
 ਲਖ ਤਾਰੇ ਸੂਰਜ ਚੜ੍ਹੇ ਜਿਉਂ ਛਾਪ ਜਾਨ ਨ ਆਪ ਸਮੂਲੇ ॥ (11-6-6)
 ਚਰਣ ਕਮਲ ਦਲ ਜੌਤ ਵਿਚ ਲਖ ਸੂਰਜ ਲੁਕ ਜਾਨ ਰਵਾਲੇ ॥ (11-6-7)
 ਗੁਰ ਸਿਖ ਲੈ ਗੁਰ ਸਿਖ ਸੁਖਾਲੇ ॥੬॥ (11-6-8)

ਚਾਰ ਵਰਨ ਇਕਵਰਨ ਕਰ ਵਰਨ ਅਵਰਨ ਤਮੇਲ ਗੁਲਾਲੇ ॥ (11-7-1)
 ਅਸ ਧਾਤ ਇਕ ਧਾਤ ਕਰ ਵੇਦ ਕਤੇਬ ਨ ਭੇਦ ਵਿਚਾਲੇ ॥ (11-7-2)
 ਚੰਦਣ ਵਾਸ ਵਣਾਸਪਤਿ ਅਫਲ ਸਫਲ ਵਿਚ ਵਾਸ ਬਹਾਲੇ ॥ (11-7-3)
 ਲੋਹ ਸੁਇਨਾ ਹੋਇਕੈ ਸੁਇਨਾ ਹੋਇ ਸੁਗੰਧ ਵਿਖਾਲੇ ॥ (11-7-4)
 ਸੁਇਨੇ ਅੰਦਰਿ ਰੰਗ ਰਸ ਚਰਣਾਮ੍ਰਿਤ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਮਤਵਾਲੇ ॥ (11-7-5)
 ਮਾਣਕ ਮੋਤੀ ਸੁਇਨਿਅਹੁੰ ਜਗਮਗ ਜੋਤਿ ਹੀਰੇ ਪਰਵਾਲੇ ॥ (11-7-6)
 ਦਿਬ ਦੇਹ ਦਿਬਦ੍ਰਿਸ਼ ਹੋਇ ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਦਿਬ ਜੋਤਿ ਉਜਾਲੇ ॥ (11-7-7)
 ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਰਸਕ ਰਸਾਲੇ ॥੭॥ (11-7-8)

ਪ੍ਰੇਮ ਪਿਆਲਾ ਸਾਧਸੰਗ ਸਬਦ ਸੁਰਤ ਅਨਹਦ ਲਿਵਲਾਈ ॥ (11-8-1)
 ਧਿਆਨ ਚੰਦ ਚਕੋਰ ਗਤਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਸ਼੍ਰਿਸ਼ਟ ਵਰਸਾਈ ॥ (11-8-2)
 ਘਨਹਰ ਚਾੜ੍ਹਕ ਮੌਰ ਜਜੋਂ ਅਨਹਦ ਧੁਨ ਸੁਨ ਪਾਇਲ ਪਾਈ ॥ (11-8-3)
 ਚਰਣ ਕਵਲ ਮਕਰੰਦ ਰਸ ਸੁਖ ਸੰਪਟ ਹੁਇ ਭਵਰ ਸਮਾਈ ॥ (11-8-4)
 ਸੁਖਸਾਗਰ ਵਿਚ ਮੀਨ ਹੋਇ ਗੁਰਮੁਖ ਚਾਲ ਨ ਖੋਜ ਖੋਜਾਈ ॥ (11-8-5)
 ਅਪਿਊ ਪੀਅਣ ਨਿਝਰ ਝਰਣ ਅਜਰ ਜਰਣ ਅਲਖ ਲਖਾਈ ॥ (11-8-6)
 ਵੀਹ ਇਕੀਹ ਉਲੰਘ ਕੈ ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਗੁਰਮੁਖ ਫਲ ਖਾਈ ॥ (11-8-7)
 ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ॥੮॥ (11-8-8)

ਕੁੱਛੂ ਅੰਡਾ ਧਿਆਨ ਧਰ ਕਰ ਪਰਪਕ ਨਦੀ ਵਿਚ ਆਣੈ ॥ (11-9-1)
 ਕੁੰਜ ਰਿਦੇ ਸਿਮਰਣ ਕਰੈ ਲੈ ਬਚਾ ਉਡਦੀ ਅਸਮਾਣੈ ॥ (11-9-2)
 ਬੱਤਕ ਬੱਚਾ ਤੁਰ ਤੁਰਾ ਜਲ ਬਲ ਵਰਤੈ ਸਹਿਜ ਵਿਡਾਣੈ ॥ (11-9-3)
 ਕੋਇਲ ਪਾਲੈ ਕਾਂਵਣੀ ਮਿਲਦਾ ਜਾਇ ਕੁਟੰਬ ਸਿਵਾਣੈ ॥ (11-9-4)
 ਹੰਸ ਵੰਸ ਵਸ ਮਾਨਸਰ ਮਾਣਕ ਮੋਤੀ ਚੋਗ ਚੁਗਾਣੈ ॥ (11-9-5)
 ਗਯਾਨ ਧਯਾਨ ਸਿਮਰਨ ਸਦਾ ਸਤਿਗੁਰ ਸਿਖ ਰਖੇ ਨਿਰਬਾਣੈ ॥ (11-9-6)
 ਭੂਤ ਭਵਿਖਹੁੰ ਵਰਤਮਾਨ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਸੋਝੀ ਮਾਣ ਨਿਮਾਣੈ ॥ (11-9-7)
 ਜਾਤੀਂ ਸੁੰਦਰ ਲੋਕ ਨ ਜਾਣੈ ॥੯॥ (11-9-8)

ਚੰਦਨ ਵਾਸ ਵਣਾਸਪਤਿ ਬਾਵਣ ਚੰਦਨ ਚੰਦਨ ਹੋਈ ॥ (11-10-1)
ਫਲ ਵਿਣ ਚੰਦਨ ਬਾਵਨਾ ਆਦਿ ਅਨਾਦਿ ਬਿਅੰਤ ਸਦੋਈ ॥ (11-10-2)
ਚੰਦਨ ਬਾਵਨ ਚੰਦਨਹੁ ਚੰਦਨ ਵਾਸ ਨ ਚੰਦਨ ਕੋਈ ॥ (11-10-3)
ਆਸਟ ਧਾਤ ਇਕ ਧਾਤ ਹੋਇ ਪਾਰਸ ਪਰਸੇ ਕੰਚਨ ਜੋਈ ॥ (11-10-4)
ਕੰਚਨ ਹੋਇ ਨ ਕੰਚਨਹੁ ਵਰਤਮਾਨ ਵਰਤੈ ਸਭ ਲੋਈ ॥ (11-10-5)
ਨਦੀਆਂ ਨਾਲੇ ਗੰਗ ਸੰਗ ਸਾਗਰ ਸੰਜਮ ਖਾਰਾ ਸੋਈ ॥ (11-10-6)
ਬਗਲਾ ਹੰਸ ਨ ਹੋਵਈ ਮਾਨ ਸਰੋਵਰ ਜਾਇ ਖਲੋਈ ॥ (11-10-7)
ਵੀਹਾਂ ਦੈ ਵਰਤਾਰੈ ਓਹੀ ॥੧੦॥ (11-10-8)

ਗੁਰਮੁਖ ਇਕੀ ਪੌੜੀਆਂ ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਨਿਜ ਘਰ ਭੋਈ ॥ (11-11-1)
ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਹੈ ਸਹਜ ਘਰ ਸਿਮਰਨ ਦਰਸ ਪਰਸ ਗੁਨ ਗੋਈ ॥ (11-11-2)
ਲੋਹਾ ਸੁਇਨਾ ਹੋਇਕੈ ਸੁਇਨਿਅਹੁ ਸੁਇਨਾ ਜਜੋਂ ਅਵਿਲੋਈ ॥ (11-11-3)
ਚੰਦਨ ਹੋਵੈ ਨਿਮ ਵਣ ਨਿਮਹੁ ਚੰਦਨ ਬਿਰਖ ਪਲੋਈ ॥ (11-11-4)
ਗੰਗੋਦਕ ਚਰਣੋਦਕਹੁ ਗੰਗੋਦਕ ਮਿਲ ਗੰਗਾ ਹੋਈ ॥ (11-11-5)
ਕਾਗਹੁ ਹੰਸ ਸੁਵੰਸ ਹੋਇ ਹੰਸਹੁਪਰਮ ਹੰਸ ਵਿਰਲੋਈ ॥ (11-11-6)
ਗੁਰਮੁਖ ਵੰਸੀ ਪਰਮ ਹੰਸ ਸੱਚ ਕੂੜ ਨੀਰ ਖੀਰ ਵਿਲੋਈ ॥ (11-11-7)
ਗੁਰ ਚੇਲਾ ਚੇਲਾ ਗੁਰ ਹੋਈ ॥੧੧॥ (11-11-8)

ਕੱਛੂ ਬਚਾ ਨਦੀ ਵਿਚ ਗੁਰਸਿਖ ਲਹਰ ਨ ਭਵਜਲ ਵਿਆਪੈ ॥ (11-12-1)
ਕੂੰਜ ਬਚੇ ਲੈਇ ਉੱਡਰੇ ਸੁਨ ਸਮਾਧਿ ਅਗਾਧਿ ਨ ਜਾਪੈ ॥ (11-12-2)
ਹੰਸ ਵੰਸ ਹੈ ਮਾਨਸਰ ਸਹਜ ਸਰੋਵਰ ਵਡ ਪਰਤਾਪੈ ॥ (11-12-3)
ਬੱਤਰ ਬਚਾ ਕੋਇਲੈ ਨੰਦ ਨੰਦਨ ਵਸੁਦੇਵ ਮਿਲਾਪੈ ॥ (11-12-4)
ਰਵਸਸਿ ਚਕਵੀ ਤੇ ਚਕੋਰ ਸਿਵ ਸਕਤੀ ਲੰਘ ਵਰੈ ਸਰਾਪੈ ॥ (11-12-5)
ਅਨਲ ਪੰਖਿ ਬਚਾ ਮਿਲੈ ਨਿਰਾਧਾਰ ਹੋਇ ਸਮਝੈ ਆਪੈ ॥ (11-12-6)
ਗੁਰਸਿਖ ਸੰਧ ਮਿਲਾਵਣੀ ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਪਰਚਾਇ ਪ੍ਰਚਾਪੈ ॥ (11-12-7)
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਥਾਪਿ ਉਥਾਪੈ ॥੧੨॥ (11-12-8)

ਤਾਰੂ ਪੋਪਟ ਤਾਰਿਆ ਗੁਰਮੁਖ ਬਾਲ ਸੁਭਾਇ ਉਦਾਸੀ ॥ (11-13-1)
ਮੂਲਾਕੀੜ ਵਖਾਣੀਐ ਚਲਿਤ ਅਚਰਜ ਲੁਭਤ ਗੁਰਦਾਸੀ ॥ (11-13-2)
ਪਿਰਥਾ ਖੰਡਾ ਸੋਇਗੀ ਚਰਣ ਸਰਣ ਸੁਖ ਸਹਜਿ ਨਿਵਾਸੀ ॥ (11-13-3)
ਭਲਾ ਰਬਾਬ ਵਜਾਇਂਦਾ ਮਜਲਸ ਮਰਦਾਨਾ ਮੀਰਾਸੀ ॥ (11-13-4)
ਪਿਰਥੀ ਮਲ ਸਹਗਲ ਭਲਾ ਰਾਮਾਡਿਡ ਭਗਤ ਅਭਯਾਸੀ ॥ (11-13-5)
ਦਉਲਤਖਾਂ ਲੋਦੀ ਭਲਾ ਹੋਆ ਜਿੰਦ ਪੀਰ ਅਬਿਨਾਸੀ ॥ (11-13-6)
ਮਾਲਾ ਮਾਂਗਾ ਸਿਖ ਦੁਇ ਗਰਬਾਣੀ ਰਸ ਰਸਿਕ ਬਿਲਾਸੀ ॥ (11-13-7)
ਸਨਮੁਖ ਕਾਲੂ ਆਸ ਧਾਰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਰਗਹ ਸ਼ਾਬਾਸੀ ॥ (11-13-8)
ਗੁਰਮਤਿ ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਪਰਗਾਸੀ ॥੧੩॥ (11-13-9)

ਭਗਤ ਜੋ ਭਗਤਾ ਓਹਰੀ ਜਾਪੂ ਵੰਸੀ ਸੇਵ ਕਮਾਵੈ ॥ (11-14-1)
ਸ਼ੀਹਾਂ ਉੱਪੱਲ ਜਾਣੀਐ ਗਜਨ ਉਪੱਲ ਸਤਿਗੁਰ ਭਾਵੈ ॥ (11-14-2)
ਮੈਲਸੀਆਂ ਵਿਚ ਆਖੀਐ ਭਾਗੀਰਥ ਕਾਲੀ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ॥ (11-14-3)
ਜਿਤਾ ਰੰਧਾਵਾ ਭਲਾ ਬੁੜਾ ਬੁਢਾ ਇਕ ਮਨ ਧਿਆਵੈ ॥ (11-14-4)

ਫਿਰਣਾ ਖਹਰਾ ਜੋਧ ਸਿਖ ਜੀਵਾਈ ਗਰ ਸੇਵ ਕਮਾਵੈ॥ (11-14-5)

ਗੁਜਰ ਜਾਤ ਲੁਹਾਰ ਹੈ ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਗੁਰ ਸਿਖ ਸੁਨਾਵੈ॥ (11-14-6)

ਨਾਈ ਧਿੰਕ ਵਖਾਣੀਐ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵ ਕੁਟੰਬ ਤਰਾਵੈ॥ (11-14-7)

ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਅਲਖ ਲਖਾਵੈ ॥੧੪॥ (11-14-8)

ਪਾਰੋ ਚੁਲਕਾ ਪਰਮਹੰਸ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀ॥ (11-15-1)

ਮਲੁਸ਼ਾਹੀ ਸੁਰਮਾ ਵਡਾ ਭਗਤ ਭਾਈ ਕੇਦਾਰੀ॥ (11-15-2)

ਦੀਪਾ ਦੇਉ ਨਰੈਣ ਦਾਸ ਬੁਲੇ ਦੇ ਜਾਈਏ ਬਲਿਹਾਰੀ॥ (11-15-3)

ਲਾਲ ਸੁਲਾਲੂ ਬੁਦਵਾਰ ਦੁਰਗਾ ਜੀਵਣ ਪਰਉਪਕਾਰੀ॥ (11-15-4)

ਜਗਾ ਬਾਣੀਆ ਜਾਣੀਐ ਸੰਸਾਰੂ ਨਾਲੈ ਨਿਰੰਕਾਰੀ॥ (11-15-5)

ਖਾਨੂ ਮਾਈਆਂ ਪ੍ਰਤ ਪਿਉ ਗੁਣ ਗਾਹਕ ਗੋਬਿੰਦ ਭੰਡਾਰੀ॥ (11-15-6)

ਜੋਧ ਰਸੋਈਆ ਦੇਵਤਾ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਕਰ ਦੁਤਰ ਤਾਰੀ॥ (11-15-7)

ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਪੈਜ ਸਵਾਰੀ ॥੧੫॥ (11-15-8)

ਪ੍ਰਿਥੀਮਲ ਤੁਲਸਾ ਭਲਾ ਮਲਣ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਹਿਤਕਾਰੀ॥ (11-16-1)

ਰਾਮੂ ਦੀਪਾ ਉਗ੍ਰਸੈਣ ਨਾਗਉਰੀ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਵੀਚਾਰੀ॥ (11-16-2)

ਮੌਹਣ ਰੂਪ ਮਹਿਤੀਆ ਅਮਰੂ ਗੋਪੀ ਹਉਮੈਂ ਮਾਰੀ॥ (11-16-3)

ਸਹਾਰੂ ਗੰਗੂ ਭਲੇ ਭਾਗੂ ਭਗਤਿ ਭਗਤਿ ਹੈ ਪਿਆਰੀ॥ (11-16-4)

ਖਾਨੂ ਛੁਗਾ ਤਾਰੂ ਤਰੇ ਤੇਗਾ ਪਾਸੀ ਕਰਣੀ ਸਾਰੀ॥ (11-16-5)

ਉਗਰੂ ਨੰਦੂ ਸੂਦਨਾ ਪੂਰੋ ਝਟਾ ਪਾਰ ਉਤਾਰੀ॥ (11-16-6)

ਮਲੀਆਂ ਸਹਾਰੂ ਭਲੇ ਛੀਬੇ ਗੁਰ ਦਰਗਾਹ ਦਰਬਾਰੀ॥ (11-16-7)

ਪਾਂਧਾ ਬੂਲਾ ਜਾਣੀਐ ਗੁਰ ਬਾਣੀ ਗਾਇਣ ਲੇਖਾਰੀ॥ (11-16-8)

ਡਲੇ ਵਾਸੀ ਸੰਗਤਿ ਭਾਰੀ ॥੧੬॥ (11-16-9)

ਸਨਮੁਖ ਭਾਈ ਤੀਰਥਾ ਸਬੱਚਵਾਲ ਸਭੇ ਸਿਰਦਾਰਾ॥ (11-17-1)

ਪੂਰੋ ਮਾਨਕ ਚੰਦ ਹੈ ਬਿਸ਼ਨ ਦਾਸ ਪਰਵਾਰ ਸਧਾਰਾ॥ (11-17-2)

ਪੁਰਕ ਪਦਾਰਥ ਜਾਣੀਐ ਤਾਰੂ ਭਾਰੂ ਦਾਸ ਦੁਆਰਾ॥ (11-17-3)

ਮਹਾਂ ਪੁਰਖ ਹੈ ਮਹਾਂ ਨੰਦ ਬਿਧੀ ਚੰਦ ਬੁਧ ਬਿਮਲ ਵੀਚਾਰਾ॥ (11-17-4)

ਬਰਮ ਦਾਸ ਹੈ ਖੋਟੜਾ ਛੂੰਗਰ ਦਾਸ ਭਲੇ ਤਕਿਆਰਾ॥ (11-17-5)

ਦੀਪਾ ਜੇਠਾ ਤੀਰਥਾ ਸੈਂਸਾਰੂ ਬੂਲਾ ਸਚਿਆਰਾ॥ (11-17-6)

ਮਾਈਆ ਜਾਪਾ ਜਾਣੀਅਨ ਨਈਆ ਖੁਲਰ ਗੁਰੂ ਪਿਆਰਾ॥ (11-17-7)

ਤੁਲਸਾ ਵਹੁਰਾ ਜਾਣੀਐ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਅਵੇਸ਼ ਅਚਾਰਾ॥ (11-17-8)

ਸਤਿਗੁਰ ਸਚ ਸਵਾਰਨ ਹਾਰਾ ॥੧੭॥ (11-17-9)

ਪੁਰੀਆ ਚੂਹੜ ਚਉਧਰੀ ਪੈੜਾ ਦਰਗਾਹ ਦਾਤਾ ਭਾਰਾ॥ (11-18-1)

ਬਾਲਾ ਕਿਸ਼ਨਾ ਝਿੰਗਰਣਿ ਪੰਡਤਰਾਇ ਸਭਾ ਸੀਂਗਾਰਾ॥ (11-18-2)

ਸੁਹੜ ਤਿਲੋਕਾ ਸੂਰਮਾ ਸਿਖ ਸਮੁਦਾ ਸਨਮੁਖਾ ਸਾਰਾ॥ (11-18-3)

ਕਲਾ ਭੁਲਾ ਝੰਡੀਆ ਭਾਰੀਰਥ ਸੁਇਨੀ ਸਚਿਆਰਾ॥ (11-18-4)

ਲਾਲੂ ਬਾਲੂ ਵਿਜ ਹਨ ਹਰਖਵੰਤ ਹਰਦਾਸ ਪਿਆਰਾ॥ (11-18-5)

ਧੀਰੂ ਨਿਹਾਲੂ ਤੁਲਸੀਆ ਬੂਲਾ ਚੰਡੀਆ ਬਹੁ ਗੁਣਿਆਰਾ॥ (11-18-6)

ਗੋਖੂ ਟੋੜਾ ਮਹਿਤੀਆ ਗੋਤਾ ਮਦੂ ਸ਼ਬਦ ਵੀਚਾਰਾ॥ (11-18-7)

ਝਾਂਝੂ ਅਤੇ ਮੁਕੰਦ ਹੈ ਕੀਰਤਨ ਕਰੇ ਹਜ਼ੁਰ ਕਿਦਾਰਾ॥ (11-18-8)

ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਪਰਗਟ ਪਾਹਾਰਾ ॥੧੯॥ (11-18-9)

ਗੰਗੂ ਨਾਉ ਸਰਗਲਾ ਰਾਮਾ ਧਰਮਾ ਉਦਾ ਭਾਈ ॥ (11-19-1)
ਜਟੂੰਤੁੰਟੂ ਵੰਡਿਆ ਫਿਰਨਾ ਸੂਦ ਵਡਾ ਸਤ ਭਾਈ ॥ (11-19-2)
ਕੋਲੁ ਭਟੂ ਜਾਣੀਅਨਿ ਸਨਮੁਖ ਤੇਵਾੜੀ ਸੁਖਦਾਈ ॥ (11-19-3)
ਡਲਾ ਭਾਗੀ ਭਗਤਿ ਹੈ ਜਾਪੁਨ ਵੇਲਾ ਗੁਰ ਸਰਣਾਈ ॥ (11-19-4)
ਮੂਲਾ ਸੂਜਾ ਧਾਵਣੇ ਚੰਦੂ ਚਉਝੜ ਸੇਵ ਕਮਾਈ ॥ (11-19-5)
ਰਾਮਦਾਸ ਭੰਡਾਰੀਆ ਬਾਲਾ ਸਾਂਈ ਦਾਸ ਧਿਆਈ ॥ (11-19-6)
ਗੁਰਮੁਖ ਬਿਸ਼ਨੂ ਬੀਬੜਾ ਮਾਛੀ ਸੁੰਦਰ ਗੁਰਮਤਿ ਪਾਈ ॥ (11-19-7)
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ॥੧੯॥ (11-19-8)

ਜਟੁੰ ਭਾਨੂ ਤੀਰਥਾ ਚਾਈ ਚਲੀਏ ਚਢੇ ਚਾਰੇ ॥ (11-20-1)
ਸਣੈ ਨਿਹਾਲੇ ਜਾਣੀਅਨਿ ਸਨਮੁਖ ਸੇਵਕ ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੇ ॥ (11-20-2)
ਸੇਖੜ ਸਾਧ ਵਖਾਣੀਅਹਿ ਨਾਉ ਭੁਲੁ ਸਿਖ ਸੁਚਾਰੇ ॥ (11-20-3)
ਜਟੂ ਜੀਵਾ ਜਾਣੀਅਨਿ ਮਹਾਂ ਪੁਰਖ ਮੂਲਾ ਪਰਵਾਰੇ ॥ (11-20-4)
ਚਤੁਰਦਾਸ ਮੂਲਾ ਕਪੂਰ ਹਾਡੂ ਗਾਡੂ ਵਿਜ ਵਿਚਾਰੇ ॥ (11-20-5)
ਫਿਰਨਾ ਬਹਿਲ ਵਖਾਣੀਅਹਿ ਜੇਠਾ ਚੰਗਾ ਕੁਲ ਨਿਸਤਾਰੇ ॥ (11-20-6)
ਵਿਸਾ ਗੋਪੀ ਤੁਲਸੀਆ ਭਾਰਦੁਆਜੀ ਸਨਮੁਖ ਸਾਰੇ ॥ (11-20-7)
ਵਡਾ ਭਗਤ ਹੈ ਭਾਈਅੜਾ ਗੋਬਿੰਦ ਘੋਈ ਗੁਰੂ ਦੁਆਰੇ ॥ (11-20-8)
ਸਤਿਗੁਰ ਪੂਰੇ ਪਾਰ ਉਤਾਰੇ ੨੦ ॥ (11-20-9)

ਕਾਲੂ ਚਉਹੜ ਬੰਮੀਆ ਮੂਲੇ ਨੌਂ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਪਿਆਰਾ ॥ (11-21-1)
ਹੋਮਾਂ ਵਿਚ ਕਮਾਹੀਅਂ ਗੋਇੰਦ ਘੋਈ ਗੁਰੂ ਨਿਸਤਾਰਾ ॥ (11-21-2)
ਛਿਖਾ ਟੋਡਾ ਭਟ ਦੁਇ ਧਾਰੇ ਸੂਦ ਮਹਲ ਤਿਸ ਭਾਰਾ ॥ (11-21-3)
ਗੁਰਮੁਖ ਰਾਮੂ ਕੋਹਲੀ ਨਾਲ ਨਿਹਾਲੂ ਸੇਵਕ ਸਾਰਾ ॥ (11-21-4)
ਛਜੂ ਭਲਾ ਜਾਣੀਐ ਮਾਈ ਦਿਤਾ ਸਾਧ ਵਿਚਾਰਾ ॥ (11-21-5)
ਤੁਲਸਾ ਬਹੁਰਾ ਭਗਤ ਹੈ ਦਾਮੋਦਰ ਦੇ ਕੁਲ ਬਲਿਹਾਰਾ ॥ (11-21-6)
ਭਾਨਾ ਆਵਲ ਵਿਗ ਮਲ ਬੁਧੂ ਛੀਂਬਾ ਗੁਰ ਦਰਬਾਰਾ ॥ (11-21-7)
ਸੁਲਤਾਨ ਪੁਰ ਭਗਤ ਭੰਡਾਰਾ ॥੨੧॥ (11-21-8)

ਦੀਪਕੁ ਦੀਪਾ ਕਾਸਰਾ ਗੁਰੂ ਦੁਆਰੇ ਹੁਕਮੀ ਬੰਦਾ ॥ (11-22-1)
ਪਟੀ ਅੰਦਰ ਚਉਧਰੀ ਢਿਲੋਂ ਲਾਲ ਲੰਗਾਹ ਸੁਹੰਦਾ ॥ (11-22-2)
ਅਜਬ ਅਜਾਇਬ ਸੰਛਿਆ ਉਮਰ ਸ਼ਾਹ ਗੁਰ ਸੇਵ ਕਰੰਦਾ ॥ (11-22-3)
ਪੈੜਾ ਛਜਲ ਜਾਣੀਐ ਕੰਦੂ ਸੰਘਰ ਮਿਲੈ ਹਸੰਦਾ ॥ (11-22-4)
ਪੁਤ ਸਪੁਤ ਕਪੂਰ ਦੇਉ ਸਿਖੈ ਮਿਲਿਆ ਮਨ ਵਿਗਸੰਦਾ ॥ (11-22-5)
ਸੰਮਣ ਹੈ ਸ਼ਾਹਬਾਜ਼ ਪੁਰ ਗੁਰ ਸਿਖਾਂ ਦੀ ਸਾਰ ਲਹੰਦਾ ॥ (11-22-6)
ਜੋਧਾ ਜਲ ਤੁਲਸਪੁਰ ਮੋਹਣ ਆਲਮ ਜੰਗ ਰਹੰਦਾ ॥ (11-22-7)
ਗੁਰਮੁਖ ਵਡਿਆ ਵਡੇ ਮਸੰਦਾ ॥੨੨॥ (11-22-8)

ਛੇਸੀ ਜੋਧੁ ਸੰਗ ਹੈ ਗੋਬਿੰਦ ਗੋਲਾ ਹਸ ਮਿਲੰਦਾ ॥ (11-23-1)
ਮੋਹਣ ਕੁਕ ਵਖਾਣੀਐ ਪੁਟੇ ਜੋਧੇ ਜਾਮ ਸਹੰਦਾ ॥ (11-23-2)
ਮੰਝੁ ਪੰਨੁ ਪਰਵਾਣ ਹੈ ਪੀਰਾਣਾ ਗੁਰ ਭਾਇ ਚਲੰਦਾ ॥ (11-23-3)

ਹਮਜਾ ਜੱਜਾ ਜਾਣੀਐ ਬਾਲਾ ਮਰਵਾਹਾ ਵਿਗਸੰਦਾ ॥ (11-23-4)
ਨਿਰਮਲ ਨਾਨੋ ਓਹਰੀ ਨਾਲ ਸੂਰੀ ਚਉਧਰੀ ਰਹੰਦਾ ॥ (11-23-5)
ਪਰਬਤ ਕਾਲਾ ਮੇਹਰਾ ਨਾਲ ਨਿਹਾਲੂ ਸੇਵ ਕਰੰਦਾ ॥ (11-23-6)
ਕਕਾ ਕਾਲਉ ਸੂਰਮਾ ਕਦ ਰਾਮਦਾਸ ਬਚਨ ਮਨੰਦਾ ॥ (11-23-7)
ਸੇਠ ਸਭਾਗਾ ਚੂਹਣੀਅਹੁ ਆਰੋੜੇ ਭਾਰਾ ਉਗਵੰਦਾ ॥ (11-23-8)
ਸਨਮੁਖ ਇਕਦੂ ਇਕ ਚੜੰਦਾ ॥ ੨੩ ॥ (11-23-9)

ਪੈੜਾ ਜਾਤਿ ਚੰਡਾਲੀਆ ਜੇਠੇ ਸੇਠੀ ਕਾਰ ਕਮਾਈ ॥ (11-24-1)
ਲਟਕਣ ਘੂਰਾ ਜਾਣੀਐ ਗੁਰਦਿਤਾ ਗੁਰਮਤਿ ਗੁਰਭਾਈ ॥ (11-24-2)
ਕਾਦਾਰਾ ਸਰਾਫ ਹੈ ਭਗਤ ਵਡਾ ਭਗਵਾਨ ਸੁਭਾਈ ॥ (11-24-3)
ਸਿਖ ਭਲਾ ਰਵਤਾਸ ਵਿਚ ਧਉਣ ਮੁਰਾਰੀ ਗੁਰ ਸਰਣਾਈ ॥ (11-24-4)
ਆਡਿਤ ਸੁਇਨੀ ਸੂਰਮਾ ਚਰਣ ਸਰਣ ਚੂਹੜ ਜੇਸਾਈ ॥ (11-24-5)
ਲਾਲਾ ਸੇਤੀ ਜਾਣੀਐ ਜਾਣ ਰਿਹਾਣੁ ਸ਼ਬਦ ਲਿਵਲਾਈ ॥ (11-24-6)
ਰਾਮਾ ਝੰਡੀ ਆਖੀਐ ਹੇਮੂ ਸੋਨੀ ਗੁਰਮਤਿ ਪਾਈ ॥ (11-24-7)
ਜੱਟੂ ਭੰਡਾਰੀ ਭਲਾ ਸ਼ਾਹਦਰੇ ਸੰਗਤ ਸੁਖਦਾਈ ॥ (11-24-8)
ਪੰਜਾਬੈ ਗੁਰ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ॥ ੨੪ ॥ (11-24-9)

ਸਨਮੁਖ ਸਿਖ ਲਾਹੌਰ ਵਿਚ ਸੋਢੀ ਆਇਣ ਤਾਜਾ ਸਹਾਰੀ ॥ (11-25-1)
ਸਾਈਂ ਦਿਤਾ ਝੰਡੀਆ ਸੈਦੇ ਜਟ ਸ਼ਬਦ ਵੀਚਾਰੀ ॥ (11-25-2)
ਬੁਧੂ ਮਹਤਾ ਜਾਣੀਅਹਿ ਕੁਲ ਕੁਮਿਆਰ ਭਗਤ ਨਿਰੰਕਾਰੀ ॥ (11-25-3)
ਲਖੂ ਵਿਚ ਪਟੋਲੀਆ ਭਾਈ ਲੱਧਾ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ॥ (11-25-4)
ਕਾਲੂ ਨਾਨੋ ਰਾਜ ਦੁਇ ਹਾੜੀ ਕੋਹਲੀਆ ਵਿਚ ਭਾਰੀ ॥ (11-25-5)
ਸੂਦ ਕਲਿਆਨਾ ਸੂਰਮਾ ਭਾਨੂ ਭਗਤ ਸ਼ਬਦ ਵੀਚਾਰੀ ॥ (11-25-6)
ਮੂਲਾ ਬੇਰੀ ਜਾਣੀਐ ਤੀਰਥ ਅਤੇ ਮੁਕੰਦ ਅਪਾਰੀ ॥ (11-25-7)
ਕਹੁ ਕਿਸ਼ਨਾ ਮੌਜੰਗੀਆ ਸੇਠ ਮੰਗੀਣੇ ਨੋਂ ਬਲਿਹਾਰੀ ॥ (11-25-8)
ਸਨਮੁਖ ਸੁਨਿਆਰਾ ਭਲਾ ਨਾਉਂ ਨਿਹਾਲੂ ਸਪਰਵਾਰੀ ॥ (11-25-9)
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਕਰਣੀ ਸਾਰੀ ॥ ੨੫ ॥ (11-25-10)

ਭਾਨਾ ਮੱਲਣ ਜਾਣੀਐ ਕਾਬਲ ਰੇਖ ਰਾਉ ਗੁਰਭਾਈ ॥ (11-26-1)
ਮਾਧੇ ਸੋਢੀ ਕਸ਼ਮੀਰ ਗੁਰਸਿਖੀ ਦੀ ਚਾਲ ਚਲਾਈ ॥ (11-26-2)
ਭਾਈ ਭੀਵਾ ਸੀਂਹਚੰਦ ਰੂਪਚੰਦ ਸਨਮੁਖ ਸਤ ਭਾਈ ॥ (11-26-3)
ਪਰਤਾਪੂ ਸਿਖ ਸੂਰਮਾ ਨੌਦੇ ਵਿਠੜ ਸੇਵ ਕਮਾਈ ॥ (11-26-4)
ਸਾਮੀ ਦਾਸ ਵਛੇਰੇ ਹੈ ਥਾਨੇਸਰ ਸੰਗਤ ਬਹਿਲਾਈ ॥ (11-26-5)
ਗੋਪੀ ਮਹਿਤਾ ਜਾਣੀਐ ਤੀਰਥ ਨੱਥਾ ਗੁਰ ਸਰਣਾਈ ॥ (11-26-6)
ਭਾਉ ਮੋਲਕ ਆਖੀਅਹਿ ਦਿੱਲੀ ਮੰਡਲ ਗੁਰਮਤਿ ਪਾਈ ॥ (11-26-7)
ਜੀਵੰਦ ਜਗਸੀ ਫਤੇ ਪੁਰ ਸੇਠ ਤਲੋਕੇ ਸੇਵ ਕਮਾਈ ॥ (11-26-8)
ਸਤਿਗੁਰ ਦੀ ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ॥ ੨੬ ॥ (11-26-9)

ਮਹਿਤਾ ਸ਼ਕਤਾ ਆਗਰੈ ਚਢਾ ਹੋਆ ਨਿਹਾਲ ਨਿਹਾਲਾ ॥ (11-27-1)
ਗੜ੍ਹੀਅਲ ਮਥਰਾ ਦਾਸ ਹੈ ਸੱਪਰਵਾਰਾ ਲਾਲ ਗੁਲਾਲਾ ॥ (11-27-2)
ਗੰਗਾ ਸਹਿਗਲ ਸੂਰਮਾ ਹਰਵੰਸ ਤਪੇ ਟਾਹਲ ਧਰਮਸਾਲਾ ॥ (11-27-3)
ਅਣਦ ਮੁਰਾਰੀ ਮਹਾਂ ਪੁਰਖ ਕੱਲਯਾਣਾ ਕੁਲ ਕਵਲ ਰਸਾਲਾ ॥ (11-27-4)

ਨਾਨੋ ਲਟਕਣ ਬਿੰਦਰਾਉ ਸੇਵਾ ਸੰਗਤਿ ਪੂਰਣ ਘਾਲਾ ॥ (11-27-5)

ਹੰਡਾ ਆਲਮ ਚੰਦ ਹੈ ਸੈਂਸਾਰਾ ਤਲਵਾੜ ਸੁਖਾਲਾ ॥ (11-27-6)

ਜਗਨਾ ਨੰਦਾ ਸਾਧ ਹੈ ਬਾਨੂ ਸੁਹੜ ਹੰਸਾਂ ਦੀ ਚਾਲਾ ॥ (11-27-7)

ਗੁਰਭਾਈ ਰਤਨਾਂ ਦੀ ਮਾਲਾ ॥ ੨੨ ॥ (11-27-8)

ਸੀਂਗਾਰੂ ਜੈਤਾ ਭਲਾ ਸੂਰਬੀਰ ਮਨਿ ਪਰਉਪਕਾਰਾ ॥ (11-28-1)

ਜੈਤਾ ਨੰਦਾ ਜਾਣੀਐ ਪੁਰਖ ਪਿਰਾਗਾ ਸ਼ਬਦ ਅਪਾਰਾ ॥ (11-28-2)

ਤਿਲਕ ਤਿਲੋਕਾ ਪਾਠਕਾ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਸੇਵਾ ਹਿਤਕਾਰਾ ॥ (11-28-3)

ਤਾਤੇ ਮਹਿਤਾ ਮਹਾ ਪੁਰਖ ਗੁਰਸਿਖ ਸੁਖ ਫਲ ਸ਼ਬਦ ਪਿਆਰਾ ॥ (11-28-4)

ਜੜੀਆ ਸਾਈਂ ਦਾਸ ਹੈ ਸਭ ਕੁਲ ਹੀਰੇ ਲਾਲ ਅਪਾਰਾ ॥ (11-28-5)

ਮਲਕ ਪੈਤਾ ਹੈ ਕੋਹਲੀ ਦਰਗਾਹ ਭੰਡਾਰੀ ਅਤਿ ਭਾਰਾ ॥ (11-28-6)

ਮੀਆਂ ਜਮਾਲ ਨਿਹਾਲ ਹੈ ਭਗਤੂ ਭਗਤ ਕਮਾਵੇ ਕਾਰਾ ॥ (11-28-7)

ਪੂਰਾ ਗੁਰ ਪੂਰਾ ਵਰਤਾਰਾ ॥ ੨੯ ॥ (11-28-8)

ਅਨੰਤਾ ਕੂਕੇ ਭਲੇ ਸਭ ਵਧਾਵਣ ਹਨ ਸਿਰਦਾਰਾ ॥ (11-29-1)

ਇਟਾ ਰੋੜਾ ਜਾਣੀਐ ਨਵਲ ਨਿਹਾਲੂ ਸ਼ਬਦ ਵਿਚਾਰਾ ॥ (11-29-2)

ਤਖਤੂ ਪੀਰ ਗੰਭੀਰ ਹੈ ਦਰਗਹ ਤਲੀ ਜਪੈ ਨਿਰੰਕਾਰਾ ॥ (11-29-3)

ਮਨਸਾ ਧਾਰ ਅਥਾਹ ਹੈ ਤੀਰਥ ਉਪਲ ਸੇਵਕ ਸਾਰਾ ॥ (11-29-4)

ਕਿਸ਼ਨਾ ਝੰਝੀ ਆਖੀਐ ਪੰਮੂ ਪੁਰੀ ਗੁਰੂ ਕਾ ਪਿਆਰਾ ॥ (11-29-5)

ਧਿੰਗੜ ਮੰਦੂ ਜਾਣੀਅਨਿ ਵਡੇ ਸੁਜਾਣ ਤਖਾਣ ਅਪਾਰਾ ॥ (11-29-6)

ਬਨਵਾਲੀ ਤੇ ਪਰਸਰਾਮ ਬਾਲ ਵੈਦ ਹਉਂ ਤਿਨ ਬਲਿਹਾਰਾ ॥ (11-29-7)

ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਖ ਸਵਾਰਨ ਹਾਰਾ ॥ ੨੯ ॥ (11-29-8)

ਲਸ਼ਕਰ ਭਾਈ ਤੀਰਥਾ ਗੁਆਲੀਏਰ ਸੁਇਨੀ ਹਰਿਦਾਸ ॥ (11-30-1)

ਭਾਵਾਪੀਰ ਉਜੈਣ ਵਿਚ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਨਿਵਾਸ ॥ (11-30-2)

ਮੇਲ ਵਡਾ ਬੁਰਹਾਨ ਪੁਰ ਸਨਮੁਖ ਸਿਖ ਸਹਜ ਪਰਗਾਸ ॥ (11-30-3)

ਭਗਤ ਭਈਆ ਭਗਵਾਨਦਾਸ ਨਾਲ ਬੋਲਦਾ ਘਰੇ ਉਦਾਸ ॥ (11-30-4)

ਮਲਕ ਕਟਾਰੂ ਜਾਣੀਐ ਪਿਰਥੀ ਮੱਲ ਦਰਾਈ ਖਾਸ ॥ (11-30-5)

ਭਗਤੂ ਛੁਰਾ ਵਖਾਣੀਐ ਡਲੂ ਰਿਹਾਣੇ ਸਾਬਾਸ ॥ (11-30-6)

ਸੁੰਦਰ ਸੁਆਮੀ ਦਾਸ ਦੁਇ ਵੰਸ ਵਧਾਵਣ ਕਵਲ ਵਿਗਾਸ ॥ (11-30-7)

ਗੁਜਰਾਤੇ ਵਿਚ ਜਾਣੀਐ ਭੇਖਾਰੀ ਭਾਬੜਾ ਸੁਲਾਸ ॥ (11-30-8)

ਗੁਜਰਾਤੇ ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਰਹਿਰਾਸ ॥ ੩੦ ॥ (11-30-9)

ਸੁਹੰਡੈ ਮਾਈਐ ਲੰਬ ਹੈ ਸਾਧ ਸੰਤ ਗਾਵੈ ਗੁਰਬਾਣੀ ॥ (11-31-1)

ਚੂਹੜ ਚਉਝੜ ਲਖਨਊ ਗੁਰਮੁਖ ਅਨਦਿਨ ਨਾਮ ਵਖਾਣੀ ॥ (11-31-2)

ਸਨਮੁਖ ਸਿਖ ਪਰਗਾਸ ਵਿਚ ਭਾਈ ਭਾਨਾ ਵਿਰਤੀ ਹਾਣੀ ॥ (11-31-3)

ਜਟੂ ਤਧਾ ਸੁਜੋਣ ਪੁਰ ਗੁਰਮਤਿ ਨਿਹਚਲ ਸੇਵ ਕਮਾਣੀ ॥ (11-31-4)

ਪਟਣੈ ਸਭਰਵਾਲ ਹੈ ਨਵਲ ਨਿਹਾਲਾ ਸੁਧ ਪਰਾਣੀ ॥ (11-31-5)

ਜੈਤਾ ਸੇਠ ਵਖਾਣੀਐ ਵਿਣ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਹੋਰ ਨ ਜਾਣੀ ॥ (11-31-6)

ਰਾਜਮਹਲ ਭਾਨੂ ਬਹਲ ਭਾਉ ਭਗਤ ਗੁਰਮਤਿ ਮਨ ਭਾਣੀ ॥ (11-31-7)

ਸਨਮੁਖ ਸੋਚੀ ਬਦਲੀ ਸੇਠ ਗੁਪਾਲੈ ਗੁਰਮਤਿ ਜਾਣੀ ॥ (11-31-8)

ਸੁੰਦਰ ਚਢਾ ਆਗਰੇ ਢਾਕੇ ਮੋਹਣ ਸੇਵ ਕਮਾਣੀ ॥ (11-31-9)

ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਵਿਟਹੁ ਕਰਬਾਣੀ ॥੩੭॥੧੧॥ (11-31-10)

Vaar 12

੧੬੮ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ (12-1-1)

ਬਲਿਹਾਰੀ ਤਿਨਾਂ ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਜਾਇ ਜਿਨਾ ਗੁਰਦਰਸ਼ਨ ਡਿਨਾ ॥ (12-1-2)

ਬਲਿਹਾਰੀ ਤਿਨਾਂ ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਗੁਰ ਸਭਾ ਬਹਿਠਾ ॥ (12-1-3)

ਬਲਿਹਾਰੀ ਤਿਨਾਂ ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਗੁਰਮਤਿ ਬੋਲ ਬੋਲਦੇ ਸਿਠਾ ॥ (12-1-4)

ਬਲਿਹਾਰੀ ਤਿਨਾਂ ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਪੁੜ੍ਹ ਮਿੜ ਗੁਰਭਾਈ ਇਠਾ ॥ (12-1-5)

ਬਲਿਹਾਰੀ ਤਿਨਾਂ ਗੁਰਸਿਖਾਂਗੁਰਸੇਵਾ ਜਾਣਨਿ ਅਭਰਿਠਾ ॥ (12-1-6)

ਬਲਿਹਾਰੀ ਤਿਨਾਂ ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਆਪ ਤਰੇ ਤਾਰੇਨਿ ਸਰਿਠਾ ॥ (12-1-7)

ਗੁਰਮੁਖ ਮਿਲਿਆ ਪਾਪ ਪਣਿਠਾ ॥੧॥ (12-1-8)

ਕੁਰਬਾਣੀ ਤਿਨਾਂ ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਪਿਛਲ ਰਾਤੀਂ ਉਠ ਬਹੰਦੇ ॥ (12-2-1)

ਕੁਰਬਾਣੀ ਤਿਨਾਂ ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵਾਲਾ ਸਰ ਨ੍ਹਾਵੰਦੇ ॥ (12-2-2)

ਕੁਰਬਾਣੀ ਤਿਨਾਂ ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਇਕ ਮਨ ਹੋਇ ਗੁਰ ਜਾਪ ਜਪੰਦੇ ॥ (12-2-3)

ਕੁਰਬਾਣੀ ਤਿਨਾਂ ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਚਲ ਜਾਇ ਜੁੜੰਦੇ ॥ (12-2-4)

ਕੁਰਬਾਣੀ ਤਿਨਾਂ ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਗੁਰਬਾਣੀਨਿਤ ਗਾਇ ਸੁਣੰਦੇ ॥ (12-2-5)

ਕੁਰਬਾਣੀ ਤਿਨਾਂ ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਮਨ ਮੇਲੀ ਕਰ ਸੈਲ ਸਿਲੰਦੇ ॥ (12-2-6)

ਕੁਰਬਾਣੀ ਤਿਨਾਂ ਗੁਰਸਿਖਾਂਭਾਏ ਭਗਤਿ ਗੁਰਪੁਰਬ ਕਰੰਦੇ ॥ (12-2-7)

ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਫਲ ਸੁਫਲ ਫਲੰਦੇ ॥੨॥ (12-2-8)

ਹਉਂ ਤਿਸ ਵਿਟਹੁ ਵਾਰਿਆ ਹੋਂਦੇ ਤਾਣ ਜੋ ਹੋਇ ਨਿਤਾਣਾ ॥ (12-3-1)

ਹਉਂ ਤਿਸ ਵਿਟਹੁ ਵਾਰਿਆ ਹੋਂਦੇ ਮਾਣ ਜੋ ਹੋਇ ਨਿਮਾਣਾ ॥ (12-3-2)

ਹਉਂ ਤਿਸ ਵਿਟਹੁ ਵਾਰਿਆ ਛਡ ਸਿਆਨਪ ਹੋਇ ਇਆਣਾ ॥ (12-3-3)

ਹਉਂ ਤਿਸ ਵਿਟਹੁ ਵਾਰਿਆ ਖਸਮੇ ਦਾ ਭਾਵੈ ਜਿਸ ਭਾਣਾ ॥ (12-3-4)

ਹਉਂ ਤਿਸ ਵਿਟਹੁ ਵਾਰਿਆ ਗੁਰਮੁਖ ਮਾਰਗ ਦੇਖ ਲੁਭਾਣਾ ॥ (12-3-5)

ਹਉਂ ਤਿਸ ਵਿਟਹੁ ਵਾਰਿਆ ਚਲਣ ਜਾਣ ਜੁਗਤਿ ਮਿਹਮਾਣਾ ॥ (12-3-6)

ਦੀਨ ਦੁਨੀ ਦਰਗਹ ਪਰਵਾਣਾ ॥੩॥ (12-3-7)

ਹਉਂ ਤਿਸ ਘੋਲ ਘੁਮਾਇਆ ਗੁਰਮਤਿ ਰਿਦੇ ਗਰੀਬੀ ਆਵੈ ॥ (12-4-1)

ਹਉਂ ਤਿਸ ਘੋਲ ਘੁਮਾਇਆ ਪਰ ਨਾਰੀ ਦੇ ਨੇੜ ਨ ਜਾਵੈ ॥ (12-4-2)

ਹਉਂ ਤਿਸ ਘੋਲ ਘੁਮਾਇਆ ਪਰਦਰਬੇ ਨੂੰ ਹਥ ਨ ਲਾਵੈ ॥ (12-4-3)

ਹਉਂ ਤਿਸ ਘੋਲ ਘੁਮਾਇਆ ਪਰਨਿਦਾ ਸੁਣ ਆਪ ਹਟਾਵੈ ॥ (12-4-4)

ਹਉਂ ਤਿਸ ਘੋਲ ਘੁਮਾਇਆ ਸਤਿਗੁਰ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਮਾਵੈ ॥ (12-4-5)

ਹਉਂ ਤਿਸ ਘੋਲ ਘੁਮਾਇਆ ਬੋੜਾ ਸਵੇਂ ਬੋੜਾ ਹੀ ਖਾਵੈ ॥ (12-4-6)

ਗੁਰਮੁਖ ਸੋਈ ਸਹਜ ਸਮਾਵੈ ॥੪॥ (12-4-7)

ਹਉਂ ਤਿਸਦੇ ਚਉਖੰਨੀਐ ਗੁਰ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਏਕੋ ਜਾਣੈ ॥ (12-5-1)

ਹਉਂ ਤਿਸਦੇ ਚਉਖੰਨੀਐ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਨ ਆਣੈ ॥ (12-5-2)

ਹਉਂ ਤਿਸਦੇ ਚਉਖੰਨੀਐ ਅਉਗਣ ਕੀਤੇ ਗੁਣ ਪਰਵਾਣੈ ॥ (12-5-3)

ਹਉਂ ਤਿਸਦੇ ਚਉਖੰਨੀਐ ਮੰਦਾ ਕਿਸੈ ਨ ਆਖ ਵਖਾਣੈ ॥ (12-5-4)

ਹਉਂ ਤਿਸਦੇ ਚਉਖੰਨੀਐ ਆਪ ਠਗਾਏ ਲੋਕਾਂ ਭਾਣੈ ॥ (12-5-5)

ਹਉਂ ਤਿਸਦੇ ਚਉਖੰਨੀਐ ਪਰਉਪਕਾਰ ਕਰੈ ਰੰਗ ਮਾਣੈ॥ (12-5-6)

ਲਉ ਬਾਲੀ ਦਰਗਾਹ ਵਿਚ ਮਾਣ ਨਿਮਾਣਾਮਾਣ ਨਿਮਾਣੈ॥ (12-5-7)

ਗੁਰ ਪੂਰਾ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਸਿਵਾਣੈ ॥੫॥ (12-5-8)

ਹਉਂ ਸਦਕੇ ਤਿਨ ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਸਤਿਗੁਰ ਨੋਂ ਮਿਲ ਆਪ ਗਵਾਯਾ॥ (12-6-1)

ਹਉਂ ਸਦਕੇ ਤਿਨ ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਕਰਨ ਉਦਾਸੀ ਅੰਦਰ ਮਾਯਾ॥ (12-6-2)

ਹਉਂ ਸਦਕੇ ਤਿਨ ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਗੁਰਮਤ ਗੁਰਚਰਨੀ ਚਿਤ ਲਾਯਾ॥ (12-6-3)

ਹਉਂ ਸਦਕੇ ਤਿਨ ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਗੁਰਸਿਖ ਦੇ ਗੁਰਸਿਖ ਮਿਲਾਯਾ॥ (12-6-4)

ਹਉਂ ਸਦਕੇ ਤਿਨ ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਬਾਹਰ ਜਾਂਦਾ ਵਰਜ ਰਹਾਯਾ॥ (12-6-5)

ਹਉਂ ਸਦਕੇ ਤਿਨ ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਆਸਾ ਵਿਚ ਨਿਰਾਸ ਵਲਾਯਾ॥ (12-6-6)

ਸਤਿਗੁਰ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੜਾਯਾ ॥੬॥ (12-6-7)

ਬ੍ਰਹਮਾਂ ਵਡਾ ਅਖਾਇੰਦਾ ਨਾਭ ਕਵਲ ਦੀ ਨਾਲਿ ਸਮਾਣਾ॥ (12-7-1)

ਆਵਾਗਉਣ ਅਨੇਕ ਜੁਗ ਓੜਕ ਵਿਚ ਹੋਯਾ ਹੈਰਾਣਾ॥ (12-7-2)

ਓੜਕ ਕੀਤੇਸੁ ਆਪਣਾ ਆਪ ਗਣਾਇਐ ਭਰਮ ਭੂਲਾਣਾ॥ (12-7-3)

ਚਾਰੇ ਵੇਦ ਵਖਾਣਦਾ ਚਤਰ ਮੁਖੀ ਹੋਇ ਖਰਾ ਸਿਆਣਾ॥ (12-7-4)

ਲੋਕਾਂ ਨੋਂ ਸਮਝਾਇੰਦਾ ਵੇਖ ਸਰਸਤੀ ਰੂਪ ਲੁਭਾਣਾ॥ (12-7-5)

ਚਾਰੇ ਵੇਦ ਗਵਾਇਕੈ ਗਰਬ ਗਰੂਰੀ ਕਰ ਪਛਤਾਣਾ॥ (12-7-6)

ਅਕਥ ਕਥਾ ਨੇਤ ਨੇਤ ਵਖਾਣਾ ॥੭॥ (12-7-7)

ਬਿਸ਼ਨ ਲਏ ਅਵਤਾਰ ਦਸ ਵੈਰ ਵਿਰੋਧ ਵਿਰੋਧ ਜੋਧ ਸੰਘਾਰੇ॥ (12-8-1)

ਮਛ ਕਛ ਵੈਰਾਹ ਰੂਪ ਨਰ ਸਿੰਘ ਹੋਇ ਬਾਵਨ ਬੰਧਾਰੇ॥ (12-8-2)

ਪਰਸਰਾਮ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਹੋ ਕਿਲਕਿ ਕਲੰਕੀ ਅਤਿ ਅਹੰਕਾਰੇ॥ (12-8-3)

ਖੜੀ ਮਾਰ ਇਕੀਹ ਵਾਰ ਰਾਮਾਇਣ ਕਰਿ ਭਾਰਥ ਭਾਰੇ॥ (12-8-4)

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਨ ਸਾਧਿਓ ਲੋਭ ਮੌਹ ਅਹੰਕਾਰ ਨ ਮਾਰੇ॥ (12-8-5)

ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਖ ਨ ਭੇਟਿਆ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਸਹਲੰਘਨ ਸਾਰੇ॥ (12-8-6)

ਹਉਮੈਂ ਅੰਦਰ ਕਾਰ ਵਿਕਾਰੇ ॥੮॥ (12-8-7)

ਮਹਾਂਦੇਉ ਅਉਧੂਤ ਹੋਇ ਤਾਮਸ ਅੰਦਰ ਜੋਗ ਨ ਜਾਣੈ॥ (12-9-1)

ਭੈਰੋਂ ਭੂਤ ਨ ਸੂਤ ਵਿਚ ਖੇਤਰ ਪਾਲ ਬੈਤਾਲ ਧਿਕਾਣੈ॥ (12-9-2)

ਅਕ ਢਧੂਰਾ ਖਾਵਣਾ ਰਾਤੀਂ ਵਾਸਾ ਮੜ੍ਹੀ ਮਸਾਣੈ॥ (12-9-3)

ਪੈਨੈ ਹਾਥੀ ਸ਼ੀਂਹ ਖਲ ਡਉਰੂ ਵਾਇ ਕਰੈ ਹਰਾਣੈ॥ (12-9-4)

ਨਾਥਾਂ ਨਾਥ ਸਦਾਇੰਦਾ ਹੋਇ ਅਨਾਥ ਨ ਹਰ ਰੰਗ ਮਾਣੈ॥ (12-9-5)

ਸਿਰਠ ਸੰਘਾਰੈ ਤਾਮਸੀ ਜੋਗ ਨ ਭੋਗ ਨ ਜੁਗਤਿ ਪਛਾਣੈ॥ (12-9-6)

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖ ਫਲ ਸਾਧ ਸੰਗਾਣੈ ॥੯॥ (12-9-7)

ਵੱਡੀ ਆਰਜਾ ਇੰਦ੍ਰ ਦੀ ਇਸਦ੍ਰ ਪੁਰੀ ਵਿਚ ਰਾਜ ਕਮਾਵੈ॥ (12-10-1)

ਚਉਦਹ ਇੰਦ੍ਰ ਵਿਣਾਸ ਕਾਲ ਬ੍ਰਹਮੇ ਦਾ ਇਕ ਦਿਵਸ ਵਿਹਾਵੈ॥ (12-10-2)

ਧੰਧੀ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮਾ ਮਰੈ ਲੋਮਸ ਦਾ ਇਕ ਰੋਮ ਛਿਜਾਵੈ॥ (12-10-3)

ਸ਼ੇਸ਼ ਮਹੇਸ਼ ਵਖਾਣੀਅਨਿ ਚਿਰੰਜੀਵ ਹੋਇ ਸ਼ਾਂਤ ਨ ਆਵੈ॥ (12-10-4)

ਜਗ ਭੋਗ ਜਪ ਤਪ ਘਨੇ ਲੋਕ ਵੇਦ ਸਿਮਰਣ ਨ ਸੁਹਾਵੈ॥ (12-10-5)

ਆਪ ਗਣਾਇ ਨ ਸਹਿਜ ਸਮਾਵੈ ॥੧੦॥ (12-10-6)

ਨਾਰਦ ਮੁਨੀ ਅਖਾਇੰਦਾ ਆਗਮ ਜਾਨਣ ਧੀਰਜ ਆਣੈ॥ (12-11-1)
ਸੁਣ ਸੁਣ ਮਸਲਤ ਮਜਲਸੈ ਕਰ ਕਰ ਚੁਗਲੀ ਆਖ ਵਖਾਣੈ॥ (12-11-2)
ਬਾਲ ਬ੍ਰਧ ਸਨਕਾਦਕਾ ਬਾਲ ਸੁਭਾਉ ਨ ਵਿਰਤੀ ਹਾਣੈ॥ (12-11-3)
ਜਾਇ ਬੈਕੁੰਠ ਕਰੋਧ ਕਰ ਦੇ ਸਰਾਪ ਜੈ ਬਿਜੈ ਪਿਛਾਣੈ॥ (12-11-4)
ਅਹੰਮੇਉ ਸੁਕਦੇਉ ਕਰ ਗਰਭ ਵਾਸ ਹਉਮੈਂ ਹੈਰਾਣੈ॥ (12-11-5)
ਚੰਦ ਸੂਰਜ ਅਉਲੰਘ ਭਰੈ ਉਦੈ ਅਸਤ ਵਿਚ ਆਵਣ ਜਾਣੈ॥ (12-11-6)
ਸ਼ਿਵ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿਚ ਗਰਬ ਗੁਮਾਣੈ ॥੧੧॥ (12-11-7)

ਜਤੀ ਸਤੀ ਸੰਤੋਖੀਆਂ ਜਤ ਸਤ ਜੁਗਤਿ ਸੰਤੋਖ ਨ ਜਾਤੀ॥ (12-12-1)
ਸਿਧ ਨਾਥ ਬਹੁ ਪੰਥ ਕਰ ਹਉਮੈਂ ਵਿਚ ਕਰਨ ਕਰਮਾਤੀ॥ (12-12-2)
ਚਾਰ ਵਰਨ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਖਹਿ ਖਹਿ ਮਰਦੇ ਭਰਮ ਭਰਾਤੀ॥ (12-12-3)
ਛਿਅਦਰਸ਼ਨ ਹੋਇ ਵਰਤਿਆ ਬਾਹਰ ਬਾਟ ਉਚਾਟ ਜਮਾਤੀ॥ (12-12-4)
ਗੁਰਮੁਖ ਵਰਨ ਅਵਰਨ ਹੋਇ ਰੰਗ ਸੁਰੰਗ ਤੰਬੋਲ ਸੁਹਾਤੀ॥ (12-12-5)
ਛੇ ਰੁਤ ਬਾਰਹਮਾਹ ਵਿਚ ਗੁਰਮੁਖ ਦਰਸ਼ਨ ਸੁਝ ਸੁਝਾਤੀ॥ (12-12-6)
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਪਿਰਮ ਪਿਰਾਤੀ ॥੧੨॥ (12-12-7)

ਪੰਜ ਤਤ ਪਰਵਾਣ ਕਰ ਧਰਮਸਾਲ ਧਰਤੀ ਮਨ ਭਾਣੀ॥ (12-13-1)
ਪਾਣੀ ਅੰਦਰ ਧਰਤ ਧਰ ਧਰਤੀ ਅੰਦਰ ਧਰਿਆ ਪਾਣੀ॥ (12-13-2)
ਸਿਰ ਤਲਵਾਏ ਰੁਖ ਹੁਏ ਨਿਹਚਲ ਚਿਤ ਨਿਵਾਸ ਬਿਬਾਣੀ॥ (12-13-3)
ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਸੁਫਲ ਫਲ ਵਟ ਵਗਾਇ ਸਿਸ਼ਟਿ ਵਰਸਾਣੀ॥ (12-13-4)
ਚੰਦਣ ਵਾਸ ਵਣਾਸਪਤਿ ਚੰਦਨ ਹੋਇ ਵਾਸ ਮਹਕਾਣੀ॥ (12-13-5)
ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵ ਸਾਧ ਸੰਗ ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ॥ (12-13-6)
ਅਵਗਤਿ ਗਤਿ ਅਤਿ ਅਕਥ ਕਹਾਣੀ ॥੧੩॥ (12-13-7)

ਧੂ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਵਿਭੀਖਣੈ ਅੰਬਰੀਕ ਬਲ ਜਨਕ ਵਖਾਣਾ॥ (12-14-1)
ਰਾਜ ਕੁਆਰ ਹੋਇ ਰਾਜਸੀ ਆਸਾ ਬੰਧੀ ਚੋਜ ਵਿਡਾਣਾ॥ (12-14-2)
ਧੂ ਮਤਰੇਈ ਚੰਡਿਆ ਪੀਊ ਫੜ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਰਵਾਣਾ॥ (12-14-3)
ਭੇਦ ਬਿਭੀਛਣ ਲੰਕ ਲੈ ਅੰਬਰੀਕ ਲੈ ਚਕ੍ਰ ਲੁਭਾਣਾ॥ (12-14-4)
ਪਰ ਕੜਾਹੇ ਜਨਕ ਦਾ ਕਰ ਪਾਖੰਡ ਧਰਮ ਪਿਛਾਣਾ॥ (12-14-5)
ਆਪ ਗਣਾਇ ਵਿਗੁਚਣਾ ਦਰਗਹ ਪਾਏ ਮਾਣ ਨਿਮਾਣਾ॥ (12-14-6)
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਪਤਿ ਪਰਵਾਣਾ ॥੧੪॥ (12-14-7)

ਕਲਿਜੁਗ ਨਾਮਾ ਭਗਤਿ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਫੇਰ ਦੇਹੁਰਾ ਗਾਇ ਜੀਵਾਈ॥ (12-15-1)
ਭਗਤਿ ਕਬੀਰ ਵਖਾਣੀਐ ਬੰਦੀਖਾਨੇ ਤੇ ਉਠ ਜਾਈ॥ (12-15-2)
ਧੰਨ ਜੱਟ ਉਬਾਰਿਆ ਸਧਨਾ ਜਾਤਿ ਅਜਾਤਿ ਕਸਾਈ॥ (12-15-3)
ਜਨ ਰਵਿਦਾਸ ਚਮਾਰ ਹੋਏ ਚਹੁੰ ਵਰਨਾਂ ਵਿਚ ਕਰ ਵਡਿਆਈ॥ (12-15-4)
ਬੇਣੀ ਹੋਆ ਅਧਿਆਤਮੀ ਸੈਣ ਨੀਚ ਕੁਲ ਅੰਦਰ ਨਾਈ॥ (12-15-5)
ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਪਾਖਾਕ ਹੁਏ ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਵਿਚ ਵਡੀ ਸਮਾਈ॥ (12-15-6)
ਅਲਖ ਲਖਾਇ ਨ ਅਲਖ ਲਖਾਈ ॥੧੫॥ (12-15-7)

ਸਤਜੁਗ ਉਤਮ ਆਖੀਐ ਇਕ ਫੇੜੈ ਸਭ ਦੇਸ ਦੁਹੇਲਾ॥ (12-16-1)

ਝੈਤੈ ਨਗਰੀ ਪੀੜੀਐ ਦੁਆਪਰ ਵੰਸ ਵਿਧੁੰਸ ਕਵੇਲਾ ॥ (12-16-2)
ਕਲਿਜੁਗ ਸੱਚ ਨਿਆਉਂ ਹੈ ਜੋ ਬੀਜੈ ਸੁ ਲੁਣੈ ਇਕੇਲਾ ॥ (12-16-3)
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤ ਸਤਿਗੁਰ ਗੁਰ ਚੇਲਾ ॥ (12-16-4)
ਨਾਮ ਦਾਨ ਇਸ਼ਨਾਨ ਦਿੜ੍ਹ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਮਿਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ ॥ (12-16-5)
ਮਿੱਠਾ ਬੋਲਣ ਨਿਵ ਚਲਣ ਹਥਹੁੰ ਦੇਣਾ ਸਹਿਜ ਸੁਹੇਲਾ ॥ (12-16-6)
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਨੇਹੁ ਨਵੇਲਾ ॥ ੧੬ ॥ (12-16-7)

ਨਿਰੰਕਾਰ ਆਕਾਰ ਕਰ ਜੋਤਿ ਸਰੂਪ ਅਨੂਪ ਦਿਖਾਇਆ ॥ (12-17-1)
ਵੇਦ ਕਤੇਬ ਅਗੋਚਰਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਗੁਰੂ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣਾਯਾ ॥ (12-17-2)
ਚਾਰ ਵਰਨ ਚਾਰ ਮਜ਼ਹਬਾ ਚਰਣ ਕਵਲ ਸਰਨਾਗਤਿ ਆਯਾ ॥ (12-17-3)
ਪਾਰਸ ਪਰਸ ਅਪਰਸ ਜਗ ਅਸ਼ਟਧਾਤ ਇਕ ਧਾਤ ਕਰਾਯਾ ॥ (12-17-4)
ਪੈਰੀਂ ਪਾਇ ਨਿਵਾਇਕੈ ਹਉਮੈਂ ਰੋਗ ਅਸਾਧ ਮਿਟਾਯਾ ॥ (12-17-5)
ਹੁਕਮ ਰਜਾਈ ਚਲਣਾ ਗੁਰਮੁਖ ਗਾਡੀ ਰਾਹੁ ਚਲਾਯਾ ॥ (12-17-6)
ਪੂਰੇ ਪੂਰਾ ਬਾਟ ਬਣਾਯਾ ॥ ੧੭ ॥ (12-17-7)

ਜੰਮਣ ਮਰਨਹੁ ਬਾਹਰੇ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਜਗ ਵਿਚ ਆਏ ॥ (12-18-1)
ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਸਚਖੰਡ ਵਸਾਏ ॥ (12-18-2)
ਮਾਨ ਸਰੋਵਰ ਪਰਮਹੰਸ ਗੁਰਮੁਖ ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤ ਲਿਵਲਾਏ ॥ (12-18-3)
ਚੰਦਨ ਵਾਸ ਵਣਾਸਪਤਿ ਅਫਲ ਸਫਲ ਚੰਦਨ ਮਹਿਕਾਏ ॥ (12-18-4)
ਭਵਜਲ ਅੰਦਰ ਬੋਹਿਬੈ ਹੋਇ ਪਰਵਾਰ ਸੁ ਪਾਰ ਲੰਘਾਏ ॥ (12-18-5)
ਲਹਿਰ ਤਰੰਗ ਨ ਵਿਆਪਈ ਮਾਯਾ ਵਿਚ ਉਦਾਸ ਰਹਾਏ ॥ (12-18-6)
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਸਹਿਜ ਸਮਾਏ ॥ ੧੮ ॥ (12-18-7)

ਧੰਨ ਗੁਰੂ ਗੁਰਸਿਖ ਧੰਨ ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਆਦੇਸ਼ ਕਰਾਯਾ ॥ (12-19-1)
ਸਤਿਗੁਰ ਦਰਸਨ ਧੰਨ ਹੈ ਧੰਨ ਦਿੱਸ਼ਟਿ ਗੁਰ ਧਿਆਨ ਧਰਾਯਾ ॥ (12-19-2)
ਧੰਨ ਧੰਨ ਸਤਿਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਧੰਨ ਸੁਰਤਿ ਗੁਰ ਗਿਆਨ ਸੁਣਾਯਾ ॥ (12-19-3)
ਚਰਨ ਕਵਲ ਗੁਰ ਧੰਨ ਧੰਨ ਧੰਨ ਮਸਤਕ ਗੁਰ ਚਰਣੀ ਲਾਯਾ ॥ (12-19-4)
ਧੰਨ ਧੰਨ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੈ ਦੰਨ ਰਿਦਾ ਗੁਰ ਮੰਡ ਵਸਾਯਾ ॥ (12-19-5)
ਧੰਨ ਧੰਨ ਗੁਰ ਚਰਨਾਮ੍ਰਿਤੇ ਧੰਨ ਮੁਹਤ ਜਿਤ ਅਪਿਓ ਪੀਆਯਾ ॥ (12-19-6)
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਅਜਰ ਜਰਾਯਾ ॥ ੧੯ ॥ ੧੨ ॥ (12-19-7)

ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਹੈ ਸਾਧ ਸੰਗ ਸੋਬਾ ਲਹਿਰ ਤਰੰਗ ਅਤੋਲੇ ॥ (12-20-1)
ਮਾਣਕ ਮੱਤੀ ਹੀਰਿਆਂ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਅਵੇਸ ਅਮੋਲੇ ॥ (12-20-2)
ਰਾਗ ਰਤਨ ਅਨਹਦ ਧੁਨੀ ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤ ਲਿਵ ਅਗਮ ਅਲੋਲੇ ॥ (12-20-3)
ਰਿਧ ਸਿਧ ਨਿਧ ਸਭ ਗੋਲੀਆਂ ਚਾਰ ਪਦਾਰਥ ਗੋਇਲ ਗੋਲੇ ॥ (12-20-4)
ਲਖ ਲਖ ਚੰਦ ਚਰਾਗਚੀ ਲਖ ਲਖ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਚਨ ਝੋਲੇ ॥ (12-20-5)
ਕਾਮਯੋਨੁ ਲਖ ਪਾਰਜਾਤ ਜੰਗਲ ਅੰਦਰ ਚਰਨਿ ਅਡੋਲੇ ॥ (12-20-6)
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਬੋਲ ਅਬੋਲੇ ॥ ੨੦ ॥ ੧੨ ॥ (12-20-7)

Vaar 13

੧੬੮ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ (13-1-1)

ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾਂ ਗਾਖੜੀ ਕੇ ਵਿਰਲਾ ਜਾਣੈ ॥ (13-1-2)
 ਪੀਰਾਂ ਪੀਰ ਵਖਾਣੀਐ ਗੁਰੂ ਗੁਰਾਂ ਵਖਾਣੈ ॥ (13-1-3)
 ਗੁਰ ਚੇਲਾ ਚੇਲਾ ਗੁਰੂ ਕਰ ਚੋਜ ਵਿਡਾਣੈ ॥ (13-1-4)
 ਸੋ ਗੁਰੂ ਸੋਈ ਸਿਖ ਹੈ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਸਮਾਣੈ ॥ (13-1-5)
 ਇਕ ਗੁਰੂ ਇਕ ਸਿਖ ਹੈ ਗੁਰੂ ਸ਼ਬਦ ਸਿਵਾਣੈ ॥ (13-1-6)
 ਮਿਹਰ ਮੁਹਬਤ ਮੇਲ ਕਰ ਭਉ ਭਾਉ ਸੁ ਭਾਣੈ ॥੧॥ (13-1-7)

ਗੁਰ ਸਿਖਹੁ ਗੁਰ ਸਿਖ ਹੈ ਪੀਰ ਪੀਰਹੁ ਕੋਈ ॥ (13-2-1)
 ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤ ਚੇਲਾ ਗੁਰੂ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਸੋਈ ॥ (13-2-2)
 ਦਰਸਨ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਧਿਆਨ ਧਰ ਗੁਰੂ ਮੂਰਤਿ ਹੋਈ ॥ (13-2-3)
 ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਕਰ ਕੀਰਤਨ ਸਤਸੰਗ ਵਿਲੋਈ ॥ (13-2-4)
 ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਗੁਰੂ ਮੰਝ੍ਹ ਹੈ ਜਪ ਹਉਮੈਂ ਖੋਈ ॥ (13-2-5)
 ਆਪ ਗਵਾਏ ਆਪ ਹੈ ਗੁਣ ਗੁਣੀ ਪਰੋਈ ॥੨॥ (13-2-6)

ਦਰਸਨ ਦਿਸ਼ਟਿ ਸੰਜੋਗ ਹੈ ਭੈ ਭਾਇ ਸੰਜੋਈ ॥ (13-3-1)
 ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਬੈਰਾਗ ਹੈ ਸੁਖ ਸਹਜ ਅਰੋਗੀ ॥ (13-3-2)
 ਮਨ ਬਚ ਕਰਮ ਨ ਭਰਮ ਹੈ ਜੋਗੀਸ਼ਰ ਜੋਗੀ ॥ (13-3-3)
 ਪਿਰਮ ਧਿਆਲਾ ਪੀਵਣਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ ਭੋਗੀ ॥ (13-3-4)
 ਗਯਾਨ ਯਯਾਨ ਸਿਮਰਣ ਮਿਲੈ ਪੀ ਅਪਿਓ ਅਸੋਗੀ ॥੩॥ (13-3-5)

ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਪਿਰਮਰਸ ਕਿਉਂ ਆਖ ਵਖਾਣੈ ॥ (13-4-1)
 ਸੁਣ ਸੁਣ ਆਖਣ ਆਖਣਾ ਓਹ ਸਾਉ ਨ ਜਾਣੈ ॥ (13-4-2)
 ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸ਼ਨ ਮਹੇਸ਼ ਮਿਲ ਕਥਿ ਵੇਦ ਪੁਰਾਣੈ ॥ (13-4-3)
 ਚਾਰ ਕਤੇਬਾਂ ਆਖੀਅਨਿ ਦੀਨ ਮੁਸਲਮਾਣੈ ॥ (13-4-4)
 ਸ਼ਧੇਸ਼ਨਾਗ ਸਿਮਰਣ ਕਰੈ ਸਾਂਗੀਤ ਸੁਹਾਣੈ ॥ (13-4-5)
 ਅਨਹਦ ਨਾਦ ਅਸੰਖ ਸੁਣ ਹੋਏ ਹੈਰਾਣੈ ॥ (13-4-6)
 ਅਕਥ ਕਥਾ ਕਰ ਨੇਤਿ ਨੇਤਿ ਪੀਲਾਏ ਭਾਣੈ ॥ (13-4-7)
 ਗੁਰਮੁਖ ਸੂਖ ਫਲ ਪਿਰਮ ਰਸ ਛਿਆ ਰਸ ਹੈਰਾਣੈ ॥੪॥ (13-4-8)

ਛਤੀਹ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਤਰਸਦੇ ਵਿਸਮਾਦ ਵਿਡਾਣਾ ॥ (13-5-1)
 ਨਿੱਝਰ ਧਾਰਿ ਹਜ਼ਾਰ ਹੋਇ ਭੈ ਚਕਿਤ ਲੁਭਾਣਾ ॥ (13-5-2)
 ਇੜਾ ਪਿੰਗੁਲਾ ਸੁਖਮਨਾ ਸੋਹੰ ਨ ਸਮਾਣਾ ॥ (13-5-3)
 ਵੀਹ ਇਕੀਹ ਚੜ੍ਹਾਉ ਚੜ੍ਹ ਪਰਚਾ ਪਰਵਾਣਾ ॥ (13-5-4)
 ਪੀਤੇ ਬੋਲ ਨ ਹੰਘਈ ਆਖਾਣ ਵਖਾਣਾ ॥੫॥ (13-5-5)

ਗਲੀਂ ਸਾਦ ਨ ਆਵਈ ਜਿਚਰ ਮੁਹ ਖਾਲੀ ॥ (13-6-1)
 ਮੁਹੁ ਭਰੀਐ ਕਿਉਂ ਬੋਲੀਐ ਰਸ ਜੀਭ ਰਸਾਲੀ ॥ (13-6-2)
 ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤ ਸਿਮ੍ਰਣ ਉਲੰਘ ਨਹਿ ਨਦਰ ਨਿਹਾਲੀ ॥ (13-6-3)

ਪੰਥ ਕਪੰਥ ਨ ਸੁਝਈ ਅਲਮਸਤ ਖਿਆਲੀ ॥ (13-6-4)
ਡਗਮਗ ਚਤਲ ਸੁਢਾਲ ਹੈ ਗੁਰਮਤਿ ਨਿਰਾਲੀ ॥ (13-6-5)
ਚੜ੍ਹਿਆ ਚੰਦ ਨ ਲੁਕਈ ਢਕ ਜੋਤਿ ਕੁਨਾਲੀ ॥੬॥ (13-6-6)

ਲਖ ਲਖ ਬਾਵਨ ਚੰਦਨਾ ਲਖ ਅਗਰ ਮਿਲੰਦੇ ॥ (13-7-1)
ਲਖ ਕਪੂਰ ਕਥੂਰੀਆ ਅੰਬਰ ਮਹਕੰਦੇ ॥ (13-7-2)
ਲਖ ਲਖ ਗਉੜੇ ਮੇਦ ਮਿਲ ਕੇਸਰ ਚਮਕੰਦੇ ॥ (13-7-3)
ਸਭ ਸੁਗੰਧ ਰਲਾਇਕੈ ਅਰਗਜਾ ਕਰੰਦੇ ॥ (13-7-4)
ਲਖ ਅਰਗਜੇ ਫੁਲੇਲ ਫੁਲ ਫੁਲਵਾੜੀ ਸੰਦੇ ॥ (13-7-5)
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਪਿਰਮ ਰਸ ਵਾਸੂ ਨ ਲਹੰਦੇ ॥੭॥ (13-7-6)

ਤੁਧ ਸਰੂਪ ਅਨੂਪ ਲਖ ਇੰਦ੍ਰ ਪੁਰੀ ਵਸੰਦੇ ॥ (13-8-1)
ਰੰਗ ਬਿਰੰਗ ਸੁਰੰਗ ਲਖ ਬੈਕੁੰਠ ਰਹੰਦੇ ॥ (13-8-2)
ਲਖ ਜੋਬਨ ਸੀਂਗਾਰ ਲਖ ਲਖ ਵੇਸ ਕਰੰਦੇ ॥ (13-8-3)
ਲਖ ਦੀਵੇ ਲਖ ਤਾਰਿਆਂ ਜੋਤਿ ਸੂਰਜ ਚੰਦੇ ॥ (13-8-4)
ਰਤਨ ਜਵਾਹਰ ਲਖ ਮਣੀ ਜਗ ਮਗ ਟਹਕੰਦੇ ॥ (13-8-5)
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਪਿਰਮ ਰਸ ਜੋਤੀ ਨ ਪੁਜੰਦੇ ॥੮॥ (13-8-6)

ਚਾਰ ਪਦਾਰਥ ਰਿਧਿ ਸਿਧਿ ਨਿਧ ਲਖ ਕਰੋੜੀ ॥ (13-9-1)
ਲਖ ਪਾਰਸ ਲਖ ਪਾਰਜਾਤ ਲਖ ਲਖਮੀ ਜੋੜੀ ॥ (13-9-2)
ਲਖ ਚਿੰਡਾਮਣਿ ਕਾਮਯੇਨੁ ਚਤਰੰਗ ਚਮੋੜੀ ॥ (13-9-3)
ਮਾਣਕ ਮੇਤੀ ਹੀਰਿਆਂ ਨਿਰਮੇਲ ਮਹੋੜੀ ॥ (13-9-4)
ਲਖ ਕਵਲਾ ਸਸਿ ਮੇਰੁ ਲਖ ਲਖ ਰਾਜ ਬਹੋੜੀ ॥ (13-9-5)
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਪਿਰਮ ਰਸ ਮੁਲ ਅਮੁਲ ਸੁਖੋੜੀ ॥੯॥ (13-9-6)

ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਲਖ ਲਖ ਲਹਿਰ ਤਰੰਗਾ ॥ (13-10-1)
ਲਖ ਦਰੀਆਉ ਸਮਾਉ ਕਰਿ ਲਖ ਲਹਿਰਿਂ ਅੰਗਾ ॥ (13-10-2)
ਲਖ ਦਰੀਆਉ ਸਮੁੰਦ ਵਿਚ ਲਖ ਤੀਰਥ ਗੰਗਾ ॥ (13-10-3)
ਲਖ ਸਮੁੰਦ ਗੜਾੜੁ ਵਿਚ ਬਹੁ ਰੰਗ ਬਿਰੰਗਾ ॥ (13-10-4)
ਲਖ ਗੜਾੜੁ ਤਰੰਗ ਵਿਚ ਲਖ ਅਛੁਕਿਣੰਗਾ ॥ (13-10-5)
ਪਿਰਮ ਪਿਆਲਾ ਪੀਵਣਾ ਕੋ ਬੁਰਾ ਨ ਚੰਗਾ ॥੧੦॥ (13-10-6)

ਇਕ ਕਵਾਉ ਪਸਾਉ ਕਰਿ ਓਅੰਕਾਰ ਸੁਣਾਯਾ ॥ (13-11-1)
ਓਅੰਕਾਰ ਆਕਾਰ ਲਖ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਬਣਾਯਾ ॥ (13-11-2)
ਪੰਜ ਤਤ ਉਤਪਤਿ ਲਖ ਤ੍ਰੈ ਲੋਅ ਸੁਹਾਯਾ ॥ (13-11-3)
ਜਲ ਥਲ ਗਿਰ ਤਰਵਰ ਸੁਫਲ ਦਰੀਆਉ ਚਲਾਯਾ ॥ (13-11-4)
ਲਖ ਦਰੀਆਉ ਸਮਾਉ ਕਰ ਤਿਲ ਤੁਲ ਨ ਤੁਲਾਯਾ ॥ (13-11-5)
ਕੁਦਰਤ ਇਕ ਅਤੋਲਵੀਂ ਲੇਖਾ ਨਾਂ ਲਿਖਾਯਾ ॥ (13-11-6)
ਕੁਦਰਤ ਕੀਮ ਨ ਜਾਣੀਐ ਕਾਦਰ ਕਿਨਿ ਪਾਯਾ ॥੧੧॥ (13-11-7)

ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਅਵਿਗਤ ਗਤ ਭਾਈ ॥ (13-12-1)
ਪਾਰਵਾਰ ਆਪਾਰ ਹੈ ਕੋ ਆਇ ਨ ਜਾਈ ॥ (13-12-2)

ਆਦਿ ਅੰਤ ਪਰਜੰਤ ਨਾਹਿ ਪਰਮਾਦ ਵਡਾਈ॥ (13-12-3)
ਹਾਥ ਨ ਪਾਇ ਅਥਾਰ ਬੀਂ ਅਸਗਾਹ ਸਮਾਈ॥ (13-12-4)
ਪਿਰਮ ਪਿਆਲੇ ਬੂੰਦ ਇਕ ਕਿਨ ਕੀਮਤ ਪਾਈ॥ (13-12-5)
ਅਗਮਹੁ ਅਗਮ ਅਗਾਧ ਬੋਧ ਗੁਰੂ ਅਲਖ ਲਖਾਈ ॥੧੨॥ (13-12-6)

ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਪ੍ਰੇਮਰਸ ਤਿਲ ਅਲਖ ਅਲੇਖੈ॥ (13-13-1)
ਲਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਜੂਨਿ ਵਿਚ ਜੀਅਜੰਤ ਵਿਸੇਖੈ॥ (13-13-2)
ਸਭਨਾਂ ਦੀ ਰੋਮਾਵਲੀ ਬਹੁ ਬਿਧ ਬਹੁ ਰੇਖੈ॥ (13-13-3)
ਰੋਮ ਰੋਮ ਲਖ ਲਖ ਸਿਰ ਮੁਹ ਲਖ ਸਰੇਖੈ॥ (13-13-4)
ਲਖ ਲਖ ਮੁਹਿ ਮੁਹਿ ਜੀਭ ਕਰ ਗੁਣਬੋਲੈ ਦੇਖੈ॥ (13-13-5)
ਸੰਖ ਅਸੰਖ ਇਕੀਹ ਵੀਹ ਸਮਸਰ ਨ ਨਿਮੇਖੈ ॥੧੩॥ (13-13-6)

ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਹੋਇ ਗੁਰਸਿਖ ਮੇਲਾ॥ (13-14-1)
ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤ ਪਰਚਾਇਕੈ ਨਿਤ ਨੇਹੁ ਨਵੇਲਾ॥ (13-14-2)
ਵੀਹ ਇਕੀਹ ਚੜਾਉ ਚੜ੍ਹ ਸਿਖ ਗੁਰ ਗੁਰ ਚੇਲਾ॥ (13-14-3)
ਅਪਿਉ ਪੀਐ ਅਜਰ ਜਰੈ ਗੁਰ ਸੇਵ ਸੁਹੇਲਾ॥ (13-14-4)
ਜੀਵੰਦਿਆਂ ਮਰ ਚਲਨਾ ਹਾਰ ਜਿਣੈ ਵਹੇਲਾ॥ (13-14-5)
ਸਿਲ ਅਲੂਣੀ ਚਟਣੀ ਲਖ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੇਲਾ ॥੧੪॥ (13-14-6)

ਪਾਣੀ ਕਾਠ ਨ ਡੋਬਈ ਪਾਲੈ ਦੀ ਲਜੈ॥ (13-15-1)
ਸਿਰ ਕਲਵਤ ਧਰਾਇਕੈ ਸਿਰ ਚੜ੍ਹਿਆ ਭਜੈ॥ (13-15-2)
ਲੋਹੇ ਜੜੀਏ ਬੋਹਿਥਾ ਭਾਰ ਭਰੇ ਨ ਤਜੈ॥ (13-15-3)
ਪੇਟ ਅੰਦਰ ਅਗ ਰਖਕੇ ਤਿਸ ਪੜਦਾ ਕਜੈ॥ (13-15-4)
ਅਗਰੈ ਡੋਬੈ ਜਾਣਕੈ ਨਿਰਮੋਲਕ ਧਜੈ॥ (13-15-5)
ਗੁਰਮੁਖ ਮਾਰਗ ਚਲਣਾ ਛਡ ਖਬੇ ਸਜੈ ॥੧੫॥ (13-15-6)

ਖਾਣਉ ਕਢ ਕਧ ਆਣਦੇ ਨਿਰਮੋਲਕ ਹੀਰਾ॥ (13-16-1)
ਜਉਹਰੀਆਂ ਹਥ ਆਂਵਦਾ ਉਇ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰਾ॥ (13-16-2)
ਮਜਲਸ ਅੰਦਰ ਦੇਖਦੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਵਜੀਰਾ॥ (13-16-3)
ਮੁਲ ਕਰਨ ਅਜ਼ਮਾਇਕੈ ਸ਼ਾਹਾਂ ਮਨ ਧੀਰਾ॥ (13-16-4)
ਅਹਿਰਣ ਉਤੇ ਰਖਕੈ ਘਨ ਘਾਉ ਸਰੀਰਾ॥ (13-16-5)
ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਠਹਿਰਾਂਵਦਾ ਦਰਗਹ ਗੁਰ ਪੀਰਾ॥੧੬॥ (13-16-6)

ਤਰ ਛੁਬੈ ਛੁੱਬਾ ਤਰੈ ਪੀ ਪਿਰਮ ਪਿਆਲਾ॥ (13-17-1)
ਜਿਣਹਾਰੈ ਹਾਰੈ ਜਿਣੈ ਏਹ ਗੁਰਮੁਖ ਚਾਲਾ॥ (13-17-2)
ਮਾਰਗ ਖੰਡੇ ਧਾਰ ਹੈ ਭਵਜਲ ਭਰ ਨਾਲਾ॥ (13-17-3)
ਵਾਲਹੁ ਨਿਕਾ ਆਖੀਐ ਗੁਰ ਪੰਥ ਨਿਰਾਲਾ॥ (13-17-4)
ਹਉਮੈਂ ਬੱਜਰ ਭਾਰ ਹੈ ਦੁਰਮਤਿ ਦੁਰਾਲਾ॥ (13-17-5)
ਗੁਰਮਤਿ ਆਪ ਗਵਾਇਕੈ ਸਿਖ ਜਾਇ ਸੁਖਾਲਾ ॥੧੭॥ (13-17-6)

ਧਰਤਿ ਆਪ ਵੜ ਬੀਉ ਹੋਇ ਜੜ੍ਹ ਅੰਦਰ ਜੰਮੈ॥ (13-18-1)
ਹੋਇ ਬਰੁਟਾ ਚੁਹਚੁਹਾ ਮੁਲ ਡਾਲ ਧਰੰਮੈ॥ (13-18-2)

ਬਿਰਖ ਅਕਾਰ ਬਿਥਾਰ ਕਰ ਬਹੁ ਜਟਾ ਪਲੰਮੈ॥ (13-18-3)
ਜਟਾ ਲਟਾ ਮਿਲ ਧਰਤਿ ਵਿਚ ਜੋਇ ਮੂਲ ਅਗੰਮੈ॥ (13-18-4)
ਛਾਂਵ ਘਣੀ ਪੱਤ ਸੋਹਣੇ ਫਲ ਲਖ ਲਖੰਮੈ॥ (13-18-5)
ਫਲ ਫਲ ਅੰਦਰ ਬੀਜ ਬਹੁ ਗੁਰਸਿਕ ਮਰੰਮੈ ॥੧੯॥ (13-18-6)

ਇਕ ਸਿਖ ਦੁਇ ਸਾਧ ਸੰਗ ਪੰਜੀ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ॥ (13-19-1)
ਨਉ ਅੰਗ ਨੀਲ ਅਨੀਲ ਸੁੰਨ ਅਵਤਾਰ ਮਹੇਸੁਰ॥ (13-19-2)
ਵੀਹ ਇਕੀਹ ਆਸੰਖ ਸੰਖ ਮੁਕਤੇਸ਼ੁਰ॥ (13-19-3)
ਨਗਰ ਨਗਰ ਸੈ ਸਹੰਸ ਸਿਖ ਦੇਸ ਦੇਸ ਲਖੇਸੁਰ॥ (13-19-4)
ਇਕਦੂ ਬਿਰਖਹੁੰ ਲਖ ਫਲ ਫਲ ਬੀਅ ਲੁਮੇਸੁਰ॥ (13-19-5)
ਭੋਗ ਭੁਗਤ ਰਾਜੇਸੁਰਾ ਜੋਗ ਜੁਗਤਿ ਜੋਗੇਸੁਰ ॥੧੯॥ (13-19-6)

ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਵਨਜਾਰੇ ਸ਼ਾਹੈ॥ (13-20-1)
ਸਉਦਾ ਇਕਤ ਹੱਟ ਹੈ ਸੈਂਸਾਰ ਵਿਸਾਹੈ॥ (13-20-2)
ਕੋਈ ਵੇਚੈ ਕਉਡੀਆਂ ਕੋ ਦੰਮ ਉਗਾਹੈ॥ (13-20-3)
ਕੋਈ ਰੁਪੱਯੇ ਵਿਕਨੇ ਸੁਨਈਯੇ ਕੋ ਡਾਹੈ॥ (13-20-4)
ਕੋਈ ਰਤਨ ਵਣਜਦਾ ਕਰ ਸਿਫਤ ਸਲਾਹੈ॥ (13-20-5)
ਵਣਜ ਸਪੱਤਾ ਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਵੇਸਾਹੁ ਨਿਬਾਹੈ ॥੨੦॥ (13-20-6)

ਸਉਦਾ ਇਕਤ ਹੱਟ ਹੈ ਸ਼ਾਹ ਸਤਿਗੁਰ ਪੂਰਾ॥ (13-21-1)
ਅਉਗੁਣ ਲੈ ਗੁਣ ਵਿੱਕਣੇ ਵਚਨੈ ਦਾ ਸੂਰਾ॥ (13-21-2)
ਸਫਲ ਕਰੇ ਸਿੰਮਲ ਬਿਰਖ ਸੋਵਰਨ ਮਨੂਰਾ॥ (13-21-3)
ਵਾਸ ਸੁਵਾਸ ਨਿਵਾਸ ਕਰ ਕਾਉਂ ਹੰਸ ਨ ਉਲੂਰਾ॥ (13-21-4)
ਘੁੜ੍ਹ ਸੁਝ ਸੁਝਾਇਂਦਾ ਸੰਤ ਮੋਤੀ ਚੂਰਾ॥ (13-21-5)
ਵੇਦ ਕਤੇਬਹੁੰ ਬਾਹਰਾ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਹਜੂਰਾ ॥੨੧॥ (13-21-6)

ਲਖ ਉਪਮਾਂ ਉਪਮਾਂ ਕਰੈ ਉਪਮਾਂ ਨ ਵਖਾਣੈ॥ (13-22-1)
ਲਖ ਮਹਿਮਾਂ ਮਹਿਮਾਂ ਕਰੈ ਮਹਿਮਾਂ ਹੈਰਾਣੈ॥ (13-22-2)
ਲਖ ਮਹਾਤਮ ਮਹਾਤਮਾ ਨ ਮਹਾਤਮ ਜਾਣੈ॥ (13-22-3)
ਖ ਉਸਤਤ ਉਸਤਤ ਕਰੈ ਉਸਤਤ ਨ ਸਿਵਾਣੈ॥ (13-22-4)
ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ ਮੈਂ ਮਾਣ ਨਿਮਾਣੈ ॥੨੨॥ (13-22-5)

ਲਖ ਮਤਿ ਲਖ ਬੁਧ ਸੁਧ ਲਖ ਲਖ ਚਤੁਰਾਈ॥ (13-23-1)
ਲਖ ਲਖ ਉਕਤ ਸਿਆਣਪਾਂ ਲਖ ਸੁਰਤ ਸਮਾਈ॥ (13-23-2)
ਲਖ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਲਖ ਲਖ ਸਿਮਰਣ ਰਾਈ॥ (13-23-3)
ਲਖ ਵਿਦਯਾ ਲਖ ਇਸਟ ਜਪ ਤੰਤ ਮੰਤ ਕਮਾਈ॥ (13-23-4)
ਲਖ ਭੁਗਤ ਲਖ ਭਗਤ ਲਖ ਮੁਕਤ ਮਿਲਾਈ॥ (13-23-5)
ਜਿਉਂ ਤਾਰੇ ਦਿਹੁ ਉੱਗਵੈ ਆਨ੍ਦੇਰ ਗਵਾਈ॥ (13-23-6)
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਅਗਮ ਹੈ ਹੋਇ ਪਿਰਮ ਸਖਾਈ ॥੨੩॥ (13-23-7)

ਲਖ ਅਚਰਜ ਅਚਰਜ ਹੋਇ ਅਚਰਜ ਹੈਰਾਣਾ॥ (13-24-1)
ਵਿਸਮ ਹੋਇ ਵਿਸਮਾਦ ਲਖ ਲਖ ਚੋਜ ਵਿਡਾਣਾ॥ (13-24-2)

ਲਖ ਅਦਭੁਤ ਪਰਮਦ ਭੁਤੀ ਪਰਮਟ ਭੁਤ ਭਾਣਾ॥ (13-24-3)
ਅਵਗਤਿ ਗਤਿ ਅਗਾਧ ਬੋਧ ਅਪਰੰਪਰ ਬਾਣਾ॥ (13-24-4)
ਅਕਬ ਕਬਾ ਅਜਪਾ ਜਪਣ ਨੇਤਿ ਨੇਤਿ ਵਖਾਣਾ॥ (13-24-5)
ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ ਕੁਦਰਤਿ ਕੁਰਬਾਣਾ ॥੨੪॥ (13-24-6)

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਣ ਬ੍ਰਹਮ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇਉ॥ (13-25-1)
ਗੁਰ ਅੰਗਦ ਗੁਰ ਅੰਗ ਤੇ ਸਚ ਸ਼ਬਦ ਸਮੇਉ॥ (13-25-2)
ਅਮਰਾ ਪਦ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦਹੁ ਅਤਿ ਅਲਖ ਅਭੇਉ॥ (13-25-3)
ਗੁਰ ਅਮਰਹੁ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਗਤਿ ਅਛਲ ਛਲੇਉ॥ (13-25-4)
ਰਾਮਦਾਸ ਅਰਜਨ ਗੁਰੂ ਅਬਿਚਲ ਅਰਖੇਉ॥ (13-25-5)
ਹਰਿਗੋਵਿੰਦ ਗੋਵਿੰਦ ਗੁਰੂ ਕਾਰਣ ਕਰਣੇਉ ॥੨੫॥੧੩॥ (13-25-6)

Vaar 14

੧੬੮ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ (14-1-1)

ਸਤਿਗੁਰ ਸਚਾ ਨਾਉਂ ਗੁਰਮੁਖ ਜਾਣੀਐ ॥ (14-1-2)
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਸਚ ਨਾਉਂ ਸ਼ਬਦ ਵਖਾਣੀਐ ॥ (14-1-3)
ਦਰਗਹ ਸਚ ਨਿਆਉਂ ਜਲ ਦੁਧ ਛਾਣੀਐ ॥ (14-1-4)
ਗੁਰ ਸਰਣੀ ਅਸਰਾਉਂ ਸੇਵ ਕਮਾਣੀਐ ॥ (14-1-5)
ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਸੁਣ ਜਾਉਂ ਅੰਦਰ ਆਣੀਐ ॥ (14-1-6)
ਤਿਸ ਕੁਰਬਾਨੀ ਜਾਉਂ ਮਾਣ ਨਿਮਾਣੀਐ ੧ ॥ (14-1-7)

ਚਾਰ ਵਰਨ ਗੁਰੂ ਸਿਖ ਸੰਗਤਿ ਆਵਣਾ ॥ (14-2-1)
ਗੁਰਮੁਖ ਮਾਰਗ ਵਿਖ ਅੰਤ ਨ ਪਾਵਣਾ ॥ (14-2-2)
ਤੁਲ ਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਇਖ ਕੀਰਤਨ ਗਾਵਣਾ ॥ (14-2-3)
ਚਾਰ ਪਦਾਰਥ ਭਿਖ ਭਿਖਾਰੀ ਪਾਵਣਾ ॥ (14-2-4)
ਲੇਖ ਅਲੇਖ ਅਲਿਖ ਸ਼ਬਦ ਕਮਾਵਣਾ ॥ (14-2-5)
ਸੁਝਨਿ ਭੂਹ ਭਵਿਖ ਨ ਆਪ ਜਣਾਵਣਾ ॥੨॥ (14-2-6)

ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਆਦੇਸ਼ ਅਲਖ ਲਖਾਇਆ ॥ (14-3-1)
ਅਨਹਦ ਸ਼ਬਦ ਅਵੇਸ਼ ਅਘੜ ਘੜਾਇਆ ॥ (14-3-2)
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਪਰਵੇਸ਼ ਅਪਿਉ ਪੀਆਇਆ ॥ (14-3-3)
ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਸਚ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਾਇਆ ॥ (14-3-4)
ਗੁਰਮੁਖ ਭੂਪਤਿ ਭੇਸ ਨ ਵਿਆਪੈ ਮਾਇਆ ॥ (14-3-5)
ਬ੍ਰਹਮੈ ਬਿਸ਼ਨ ਮਹੇਸ਼ ਨ ਦਰਸਨ ਪਾਇਆ ॥੩॥ (14-3-6)

ਬਿਸ਼ਨੁ ਦਸ ਅਵਤਾਰ ਨਾਵ ਗਣਾਇਆ ॥ (14-4-1)
ਕਰ ਕਰ ਅਸੁਰ ਸੰਘਾਰ ਵਾਦ ਵਧਾਇਆ ॥ (14-4-2)
ਬ੍ਰਹਮੈ ਵੇਦ ਵੀਚਾਰ ਆਖ ਸੁਣਾਇਆ ॥ (14-4-3)
ਮਨ ਅੰਦਰ ਅਹੰਕਾਰ ਜਗਤ ਉਪਾਇਆ ॥ (14-4-4)
ਮਹਾਂਦਿਉ ਲਾਇ ਤਾਰ ਤਾਮਸ ਤਾਇਆ ॥ (14-4-5)
ਨਾਰਦ ਮੁਨ ਅਖਾਇ ਗਲ ਸੁਣਿਆਇਆ ॥੪॥ (14-4-6)

ਲਾਇ ਤਬਾਰੀ ਖਾਇ ਚੁਗਲ ਸਦਾਇਆ ॥ (14-5-1)
ਸਨਕਾਦਿਕ ਦਰ ਜਾਇ ਤਾਮਸ ਆਇਆ ॥ (14-5-2)
ਦਸ ਅਵਤਾਰ ਕਰਾਇ ਜਨਮ ਗਲਾਇਆ ॥ (14-5-3)
ਜਿਨ ਸੁਖ ਜਣਿਆ ਮਾਇ ਦੁਖ ਸਹਾਇਆ ॥ (14-5-4)
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਖਾਇ ਅਜਰ ਜਰਾਇਆ ॥੫॥ (14-5-5)

ਧਰਤੀ ਨੀਵੀਂ ਹੋਇ ਚਰਨ ਚਿਤ ਲਾਇਆ ॥ (14-6-1)
ਚਰਣ ਕਵਲ ਰਸ ਭੋਇ ਆਪ ਗਵਾਇਆ ॥ (14-6-2)
ਚਰਣ ਰੇਣੂ ਤੇਹੁ ਲੋਇ ਇਛ ਇਛਾਇਆ ॥ (14-6-3)
ਪੀਰਜ ਧਰਮ ਸਮੋਇ ਸੰਤੋਖ ਸਮਾਇਆ ॥ (14-6-4)

ਜੀਵਣ ਜਗਤ ਪਰੋਇ ਰਿਜਕ ਪੁਜਾਇਆ ॥ (14-6-5)
ਮੰਨੈ ਹੁਕਮ ਰਜਾਇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਇਆ ॥੬॥ (14-6-6)

ਪਾਣੀ ਧਰਤੀ ਵਿਚ ਧਰਤਿ ਵਿਚ ਪਾਣੀਐ ॥ (14-7-1)
ਨੀਚਰੁ ਨੀਚ ਨਹਿਚ ਨਿਰਮਲ ਜਾਣੀਐ ॥ (14-7-2)
ਸਹਿੰਦਾ ਬਾਹਲੀ ਖਿਚ ਨਿਵੈ ਨਵਾਣੀਐ ॥ (14-7-3)
ਮਨਮੇਲੀ ਘੁਲਘਿਚ ਸਭ ਰੰਗ ਮਾਣੀਐ ॥ (14-7-4)
ਵਿਚਰੇ ਨਾਹਿ ਵਰਿਚ ਦਰ ਪਰਵਾਣੀਐ ॥ (14-7-5)
ਪਰਉਪਕਾਰ ਸਰਿਚ ਭਗਤਿ ਨੀਸਾਣੀਐ ॥੭॥ (14-7-6)

ਧਰਤੀ ਉਤੇ ਰੁਖ ਸਿਰ ਤਲਵਾਇਆ ॥ (14-8-1)
ਆਪ ਸਹੰਦੇ ਦੁਖ ਜਗ ਵਰਸਾਇਆ ॥ (14-8-2)
ਫਲ ਦੇ ਲਾਹਨ ਭੁਖ ਵਟ ਵਗਾਇਆ ॥ (14-8-3)
ਛਾਂਵ ਘਣੀ ਬਹੁ ਸੁਖ ਮਨ ਪਰਚਾਇਆ ॥ (14-8-4)
ਵਢਨ ਆਇ ਮਨੁਖ ਆਪ ਤਛਾਇਆ ॥ (14-8-5)
ਵਿਰਲੇ ਹੀ ਸਨਮੁਖ ਭਾਣਾ ਭਾਇਆ ॥੮॥ (14-8-6)

ਰੁਖਹੁੰ ਘਰ ਛਾਵਾਇ ਥੰਮ ਥੰਮ੍ਹਾਇਆ ॥ (14-9-1)
ਸਿਰ ਕਰਵਤ ਧਰਾਇ ਦੇੜ ਘੜਾਇਆ ॥ (14-9-2)
ਲੋਹੇ ਨਾਲ ਜੜਾਇ ਪੂਰ ਤਰਾਇਆ ॥ (14-9-3)
ਲਖ ਲਹਿਰ ਦਰੀਆਇ ਪਾਰ ਲੰਘਾਇਆ ॥ (14-9-4)
ਗੁਰ ਸਿਖਾਂ ਭੈ ਭਾਇ ਸ਼ਬਦ ਕਮਾਇਆ ॥ (14-9-5)
ਇਕਸ ਪਿੱਛੇ ਲਾਇ ਲਖ ਛੜਾਇਆ ॥੯॥ (14-9-6)

ਘਾਣੀ ਤਿਲ ਪੀੜਾਇ ਤੇਲ ਕਢਾਇਆ ॥ (14-10-1)
ਦੀਵਾ ਤੇਲ ਜਲਾਇ ਅਨੁਰ ਗਵਾਇਆ ॥ (14-10-2)
ਮਸੁ ਮਸਵਾਣੀ ਪਾਇ ਸ਼ਬਦ ਲਿਖਾਇਆ ॥ (14-10-3)
ਸੁਣ ਸਿਖ ਲਿਖ ਲਿਖਾਇ ਅਲੇਖ ਸੁਣਾਇਆ ॥ (14-10-4)
ਗੁਰਮੁਖ ਆਪ ਗਵਾਇ ਸ਼ਬਦ ਕਮਾਇਆ ॥ (14-10-5)
ਗਿਆਨ ਅੰਜਨ ਲਿਵਲਾਇ ਸਹਜਿ ਸਮਾਇਆ ॥੧੦॥ (14-10-6)

ਦੂਧ ਦੇਇ ਖੜ ਖਾਇ ਨ ਆਪ ਗਣਾਇਆ ॥ (14-11-1)
ਦੂਧਹੁੰ ਦਹੀ ਜਮਾਇ ਘਉ ਨਿਪਜਾਇਆ ॥ (14-11-2)
ਗੋਹ ਮੂਤ ਲਿੰਬਾਇ ਪੂਜ ਕਰਾਇਆ ॥ (14-11-3)
ਛਤੀਹ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਖਾਇ ਕੁਚੀਲ ਕਰਾਇਆ ॥ (14-11-4)
ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਚਲ ਜਾਇ ਸਤਿਗੁਰ ਧਿਆਇਆ ॥ (14-11-5)
ਸਫਲ ਜਨਮ ਜਗ ਆਇ ਸੁਖ ਫਲ ਪਾਇਆ ॥੧੧॥ (14-11-6)

ਦੁਖ ਸਹੈ ਕਾਪਾਹਿ ਭਾਣਾ ਭਾਇਆ ॥ (14-12-1)
ਵੈਲਣ ਵੈਲ ਵਲਾਇ ਤੁੰਬ ਤੁੰਬਾਇਆ ॥ (14-12-2)
ਪਿੰਵਨ ਪਿੰਵ ਫਿਰਾਇ ਸੂਤ ਕਤਾਇਆ ॥ (14-12-3)
ਨਲੀ ਜੁਲਾਹੇ ਵਾਹਿ ਚੀਰ ਵੁਣਾਇਆ ॥ (14-12-4)

ਖੰਬ ਚੜ੍ਹਾਇਨਿ ਬਾਹਿ ਨੀਰਿ ਧੁਵਾਇਆ॥ (14-12-5)
ਪੈਨ੍ਹਿ ਸ਼ਾਹ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸਭਾ ਸੁਹਾਇਆ॥ ੧੨॥ (14-12-6)

ਜਾਣ ਮਜੀਠੈ ਰੰਗ ਆਪ ਪੀਹਾਇਆ॥ (14-13-1)
ਕਦੈ ਨ ਛੱਡੈ ਸੰਗ ਬਣਤ ਬਣਾਇਆ॥ (14-13-2)
ਕਟ ਕਮਾਦ ਨਿਸੰਗ ਆਪ ਪੀੜਾਇਆ॥ (14-13-3)
ਕਰੈ ਨ ਮਨਰਸ ਭੰਗ ਅਮਿਉ ਚੁਆਇਆ॥ (14-13-4)
ਗੁੜ ਸ਼ਕਰ ਖੰਡ ਅਚੰਗ ਭੋਗ ਭੁਗਾਇਆ॥ (14-13-5)
ਸਾਧ ਨ ਮੋੜਨ ਅੰਗ ਜਗ ਪਰਚਾਇਆ ॥੧੩॥ (14-13-6)

ਲੋਹਾ ਅਹਿਰਣ ਪਾਇ ਤਾਵਣ ਤਾਇਆ॥ (14-14-1)
ਘਣ ਅਹਿਰਣ ਹਣਵਾਇ ਦੁਖ ਸਹਾਇਆ॥ (14-14-2)
ਆਰਸੀਆਂ ਘੜਵਾਇ ਮੁਲ ਕਰਾਇਆ॥ (14-14-3)
ਖੁਰੀ ਸਾਣ ਦਰਾਇ ਅੰਗ ਹਛਾਇਆ॥ (14-14-4)
ਪੈਰਾਂ ਹੇਠ ਰਖਾਇ ਸਿਕਲ ਕਰਾਇਆ॥ (14-14-5)
ਗੁਰਮੁਖ ਆਪਿ ਗਵਾਇ ਆਪ ਦਿਖਾਇਆ॥ ੧੪॥ (14-14-6)

ਚੰਗਾ ਰੁਕ ਵਢਾਇ ਰਬਾਬ ਘੜਾਇਆ॥ (14-15-1)
ਛੇਲੀ ਹੋਇ ਕੁਹਾਇ ਮਾਸ ਵੰਡਾਇਆ॥ (14-15-2)
ਆਂਦ੍ਰੂ ਤਾਰ ਬਣਾਇ ਚੰਮ ਮੜਾਇਆ॥ (14-15-3)
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਵਿਚ ਆਇ ਨਾਦ ਵਜਾਇਆ॥ (14-15-4)
ਰਾਗ ਰੰਗ ਉਪਜਾਇ ਸਬਦ ਸੁਣਾਇਆ॥ (14-15-5)
ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਖ ਧਿਆਇ ਸਹਜ ਸਮਾਇਆ ॥੧੫॥ (14-15-6)

ਚੰਨਣ ਰੁਖ ਉਪਾਇ ਵਣ ਖੰਡ ਚਖਿਆ॥ (14-16-1)
ਪਵਣ ਗਵਣ ਕਰਜਾਇ ਅਲਖ ਨ ਲਖਿਆ॥ (14-16-2)
ਵਾਸੂ ਬਿਰਖ ਬੁਹਾਇ ਸਚ ਪਰਖਿਆ॥ (14-16-3)
ਸਭੇ ਵਰਨ ਗਵਾਇ ਭਖ ਅਭਖਿਆ॥ (14-16-4)
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਭੈ ਭਾਇ ਅਮਿਉ ਪੀ ਚਖਿਆ॥ (14-16-5)
ਗੁਰਮੁਖ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਤਖਿਆ ॥੧੬॥ (14-16-6)

ਗੁਰ ਸਿਖਾਂ ਗੁਰ ਸਿਖ ਸੇਵ ਕਮਾਵਣੀ॥ (14-17-1)
ਚਾਰ ਪਦਾਰਥ ਭਿਖ ਫਕੀਰਾਂ ਪਾਵਣੀ॥ (14-17-2)
ਲੇਖ ਅਲੇਖ ਅਲੇਖ ਬਾਣੀ ਗਾਵਣੀ॥ (14-17-3)
ਭਾਇ ਭਗਤ ਰਸ ਬਿਖ ਅਮਿਉ ਚੁਆਵਣੀ॥ (14-17-4)
ਤੁਲ ਨ ਭੂਤਭਵਿਖ ਨ ਕੀਮਤ ਪਾਵਣੀ॥ (14-17-5)
ਗੁਰਮੁਖ ਮਾਰਗ ਵਿਖ ਲਵੈ ਨ ਲਾਵਣੀ॥ ੧੭॥ (14-17-6)

ਇੰਦ੍ਰ ਪੁਰੀ ਲਖ ਰਾਜ ਨੀਰ ਭਰਾਵਣੀ॥ (14-18-1)
ਲਖ ਸੁਰਗ ਸਿਰਤਾਜ ਗਲਾ ਪੀਹਾਵਣੀ॥ (14-18-2)
ਰਿਯ ਸਿਧ ਨਿਧ ਲਖ ਸਾਜ ਚੁਲ ਝਕਾਵਣੀ॥ (14-18-3)
ਸਾਧ ਗਰੀਬੀ ਨਿਵਾਜ ਗਰੀਬੀ ਆਵਣੀ॥ (14-18-4)

ਅਨਹਦ ਸ਼ਬਦ ਅਗਾਜ਼ਬਾਣੀ ਗਾਵਣੀ ॥੧੮॥ (14-18-5)

ਹੋਮ ਜਗ ਲਖ ਭੋਗ ਚਣੇ ਚਬਾਵਣੀ ॥ (14-19-1)

ਤੀਰਥ ਪੁਰਥ ਸੰਜੋਗ ਪੂਰ ਧੁਹਾਵਣੀ ॥ (14-19-2)

ਗਯਾਨ ਯਯਾਨ ਲਖ ਜੋਗ ਸ਼ਬਦ ਸੁਹਾਵਣੀ ॥ (14-19-3)

ਰਹੈ ਨ ਸਹਸਾ ਸੋਗ ਝਾਤੀ ਪਾਵਣੀ ॥ (14-19-4)

ਭਉਜਲ ਵਿਚ ਅਰੋਗ ਨ ਲਹਿਰ ਡਰਾਵਣੀ ॥ (14-19-5)

ਲੰਘ ਸੰਜੋਗ ਵਿਜੋਗ ਗੁਰਮਤਿ ਆਵਣੀ ॥੧੯॥ (14-19-6)

ਧਰਤੀ ਬੀਉ ਬੀਜਾਇ ਸਹਸ ਫਲਾਇਆ ॥ (14-20-1)

ਗੁਰਸਿਖ ਮੁਖ ਪਵਾਇ ਨ ਲੇਖ ਲਿਖਾਇਆ ॥ (14-20-2)

ਧਰਤੀ ਦੇਇ ਫਲਾਇ ਜੋਈ ਫਲ ਪਾਇਆ ॥ (14-20-3)

ਗੁਰਸਿਖ ਮੁਖ ਸਮਾਇ ਸਭ ਫਲ ਲਾਇਆ ॥ (14-20-4)

ਬੀਜੇ ਬਾਝ ਨ ਖਾਇ ਨ ਧਰਤਿ ਜਮਾਇਆ ॥ (14-20-5)

ਗੁਰਮੁਖ ਚਿਤ ਵਸਾਇ ਇਛ ਪੁਜਾਇਆ ॥੨੦॥੧੮॥ (14-20-6)

Vaar 15

੧੬ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ (15-1-1)

ਸਤਿਗੁਰ ਸਚਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਕੂੜੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੁਨੀਆਵੇ ॥ (15-1-2)
 ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਥਾਂ ਨਾਥ ਹੈ ਹੋਇ ਨਉਂ ਨਾਥ ਅਨਾਥ ਨਿਖਾਵੇ ॥ (15-1-3)
 ਸਤਿਗੁਰ ਸਚ ਦਾਤਾਰ ਹੈ ਹੋਰ ਦਾਤੇ ਫਿਰਦੇ ਪਾਛਾਵੇ ॥ (15-1-4)
 ਸਤਿਗੁਰ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਹੈ ਕਰ ਕਰਤੂਤ ਨ ਨਾਵੁਨ ਨਾਵੇ ॥ (15-1-5)
 ਸਤਿਗੁਰ ਸਚਾ ਸ਼ਾਹ ਹੈ ਹੋਰ ਸ਼ਾਹ ਵੇਸਾਹ ਉਚਾਵੇ ॥ (15-1-6)
 ਸਤਿਗੁਰ ਸਚਾ ਵੈਦ ਹੈ ਹੋਰ ਵੈਦ ਸਭ ਕੈਦ ਕੁੜਾਵੇ ॥ (15-1-7)
 ਵਿਣ ਸਤਿਗੁਰ ਸਭ ਨਿਗੋਸਾਵੇ ॥੧॥ (15-1-8)

ਸਤਿਗੁਰ ਤੀਰਥ ਜਾਣੀਐ ਅਠਿਸਠਿ ਤੀਰਥ ਸਰਣੀ ਆਏ ॥ (15-2-1)
 ਸਤਿਗੁਰ ਦੇਉ ਅਭੇਉ ਹੈ ਹੋਰ ਦੇਵ ਗੁਰ ਸੇਵ ਤਰਾਏ ॥ (15-2-2)
 ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਰਸ ਪਰਸਿਐ ਲਖ ਪਾਰਸ ਪਾਖਾਕ ਸੁਹਾਏ ॥ (15-2-3)
 ਸਤਿਗੁਰ ਪੂਰਾ ਪਾਰਜਾਤ ਪਾਰਜਾਤ ਲਖ ਸਫਲ ਧਿਆਏ ॥ (15-2-4)
 ਸੁਖਸਾਗਰ ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਖ ਹੈ ਰਤਨ ਪਦਾਰਥ ਸਿਖ ਸੁਣਾਏ ॥ (15-2-5)
 ਚਿੰਤਾਸਹਿ ਸਤਿਗੁਰ ਚਰਣ ਚਿੰਤਾਸਹੀ ਅਚਿੰਤ ਕਰਾਏ ॥ (15-2-6)
 ਵਿਣ ਸਤਿਗੁਰ ਸਭ ਦੂਜੈ ਭਾਏ ॥੨॥ (15-2-7)

ਲਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਜੂਨਿ ਵਿਚ ਉਤਮ ਜੂਨਿ ਸੁ ਮਾਣਸ ਦੇਹੀ ॥ (15-3-1)
 ਅਖੀਂ ਦੇਖੈ ਨਦਰ ਕਰ ਜਿਹਬਾ ਬੋਲੈ ਬਚਨ ਬਿਦੇਹੀ ॥ (15-3-2)
 ਕੰਨੀ ਸੁਣਦਾ ਸੁਰਤਿ ਕਰ ਵਾਸ ਲਏ ਕਰ ਨਕ ਸਨੇਹੀ ॥ (15-3-3)
 ਹਥੀਂ ਕਿਰਤ ਕਮਾਵਣੀ ਪੈਰੀਂ ਚਲਨ ਜੋਤਿ ਇਵੇਹੀ ॥ (15-3-4)
 ਗੁਰਮੁਖ ਜਨਮ ਸਕਾਰਥਾ ਮਨਮੁਖ ਮੁਰਤਿ ਮਤਿ ਕਿਨੇਹੀ ॥ (15-3-5)
 ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਵਿਸਾਰਕੈ ਮਾਣਸ ਦੀ ਮਨ ਆਸ ਧਰੇਹੀ ॥ (15-3-6)
 ਪਸੂ ਪਰੇਤਹੁੰ ਬੁਰੀ ਬੁਰੇਹੀ ॥੩॥ (15-3-7)

ਸਤਿਗੁਰ ਸਾਹਿਬ ਛਡ ਕੈ ਮਨਮੁਖ ਹੋਇ ਬੰਦੇ ਦਾ ਬੰਦਾ ॥ (15-4-1)
 ਹੁਕਮੀ ਬੰਦਾ ਹੋਇਕੈ ਨਿਤ ਉਠ ਜਾਇ ਸਲਾਮ ਕਰੰਦਾ ॥ (15-4-2)
 ਅੱਠ ਪਹਿਰ ਹਥ ਜੋੜਕੈ ਹੋਇ ਹਜੂਰੀ ਖੜਾ ਰਹੰਦਾ ॥ (15-4-3)
 ਨੀਂਦ ਨ ਭੁਖ ਨ ਸੁਖ ਤਿਸ ਸੂਲੀ ਚੜ੍ਹਿਆ ਰਹੈ ਡਰੰਦਾ ॥ (15-4-4)
 ਪਾਣੀ ਪਾਲਾ ਧੁਪ ਛਾਉਂ ਸਿਰ ਉਤੇ ਡਲ ਦੁਖ ਸਹੰਦਾ ॥ (15-4-5)
 ਆਤਸ਼ਬਾਜ਼ੀ ਸਾਰ ਵੇਖ ਰਣ ਵਿਚ ਘਾਇਲ ਹੋਇ ਮਰੰਦਾ ॥ (15-4-6)
 ਗੁਰੁ ਪੂਰੇ ਵਿਣ ਜੂਨਿ ਭਰੰਦਾ ॥੪॥ (15-4-7)

ਨਾਥਾਂ ਨਾਥ ਨ ਸੇਵਈ ਹੋਇ ਅਨਾਥ ਗੁਰੂ ਬਹੁ ਚੇਲੇ ॥ (15-5-1)
 ਕੰਨ ਪੜਾਇ ਬਿਭੂਤਿ ਲਾਇ ਖਿੰਥਾ ਖੱਪਰ ਡੰਡਾ ਹੇਲੇ ॥ (15-5-2)
 ਘਰ ਘਰ ਟੁਕਰ ਮੰਗਦੇ ਸਿੰਕੀ ਨਾਦ ਵਜਾਇਨਿ ਭੇਲੇ ॥ (15-5-3)
 ਭੁਗਤਿ ਪਿਆਲਾ ਵੰਡੀਐ ਸਿਧ ਸਾਧਿਕ ਸ਼ਿਵਰਾਤੀ ਮੇਲੇ ॥ (15-5-4)
 ਬਾਰਹ ਪੰਥ ਚਲਾਇਂਦੇ ਬਾਹਰ ਵਾਟੀ ਖਰੇ ਦੁਹੇਲੇ ॥ (15-5-5)
 ਵਿਣ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਨ ਸਿਝਨੀ ਬਾਜੀਗਰ ਕਰ ਬਾਜੀ ਖੇਲੇ ॥ (15-5-6)

ਅੰਨ੍ਹੈ ਅੰਨ੍ਹਾ ਖੂਹੇ ਠੇਲੇ ॥੫॥ (15-5-7)

ਸਚ ਦਾਤਾਰ ਵਿਸਾਰ ਕੈ ਮੰਗਤਿਆਂ ਨੋਂ ਮੰਗਣ ਜਾਹੀਂ॥ (15-6-1)
ਢਾਢੀ ਵਾਰਾਂ ਗਾਂਵਦੇ ਵੈਰ ਵਿਰੋਧ ਜੋਧ ਸਾਲਾਹੀਂ॥ (15-6-2)
ਨਾਈ ਗਾਵਨ ਸਦੜੇ ਕਰ ਕਰਤੂਤ ਮੁਏ ਬਦਰਾਹੀਂ॥ (15-6-3)
ਪੜਦੇ ਭਟ ਕਬਿਤ ਕਰ ਕੂੜ ਕੁਸਤ ਮੁਖਰੁੰ ਆਲਾਹੀਂ॥ (15-6-4)
ਹੋਇ ਅਸਰੀਤ ਪਰੋਹਤਾਂ ਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰੀਤੈ ਵਿਰਤਿ ਮੰਗਾਹੀਂ॥ (15-6-5)
ਛੁਰੀਆਂ ਮਾਰਨ ਪੰਖੀਏ ਹਟ ਹਟ ਮੰਗਦੇ ਭਿਖ ਭਵਾਹੀਂ॥ (15-6-6)
ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਵਿਣ ਰੋਵਣ ਧਾਹੀਂ ॥੬॥ (15-6-7)

ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਨ ਚੇਤਿਓ ਕੀਤੇ ਨੋਂਕਰਤਾ ਕਰ ਜਾਣੈ॥ (15-7-1)
ਨਾਰਿ ਭਤਾਰ ਪਿਆਰ ਕਰ ਪੁਤ ਪੋਤੇ ਪਿਉ ਦਾਦ ਵਖਾਣੈ॥ (15-7-2)
ਧੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਮਾਣ ਕਰ ਤੁਸਨਿ ਰੁਸਨਿ ਸਾਕ ਬਬਾਣੈ॥ (15-7-3)
ਸੀਹਰੁ ਪੀਹਰੁ ਨਾਨਕੇ ਪਰਵਾਰੈ ਸਾਧਾਰ ਧਿਝਾਣੈ॥ (15-7-4)
ਚਜ ਅਚਾਰ ਵੀਚਾਰ ਵਿਚ ਪੰਚਾ ਅੰਦਰ ਪਤਿ ਪਰਵਾਣੈ॥ (15-7-5)
ਅੰਤ ਕਾਲ ਜਮ ਜਾਲ ਵਿਚ ਸਾਥੀ ਕੋਇ ਨ ਹੋਇ ਸਿਵਾਣੈ॥ (15-7-6)
ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਵਿਣ ਜਾਇ ਸਮਾਣੈ ॥੭॥ (15-7-7)

ਸਤਿਗੁਰ ਸ਼ਾਹ ਅਥਾਹ ਛਡ ਕੂੜੇ ਸ਼ਾਹ ਕੂੜੇ ਵਣਜਾਰੇ॥ (15-8-1)
ਸਉਦਾਗਰ ਸਉਦਾਗਰੀ ਘੋੜੇ ਵਣਜ ਕਰਨ ਅਤਿ ਭਾਰੇ॥ (15-8-2)
ਰਤਨਾਂ ਪਰਖ ਜਵਾਹਰੀ ਹੀਰੇ ਮਾਨਕ ਵਣਜ ਪਸਾਰੇ॥ (15-8-3)
ਹੋਇ ਸਰਾਫ ਬਜਾਜ਼ ਬਹੁ ਸੁਇਨਾਂ ਰੁਪਾ ਕਪੜ ਭਾਰੇ॥ (15-8-4)
ਕਿਰਸਾਣੀ ਕਿਰਸਾਣ ਕਰ ਬੀਜ ਲਣਨ ਬੋਹਲ ਵਿਸਥਾਰੇ॥ (15-8-5)
ਲਾਹਾ ਤੋਟਾ ਵਰ ਸਰਾਪ ਕਰ ਸੰਜੋਗ ਵਿਜੋਗ ਵਿਚਾਰੇ॥ (15-8-6)
ਗੁਰਪੂਰੇ ਵਿਣ ਦੁਕ ਸੈਂਸਾਰੇ ॥੮॥ (15-8-7)

ਸਤਿਗੁਰ ਵੈਦ ਨ ਸੇਵਿਓ ਰੋਗੀ ਵੈਦ ਨ ਰੋਗ ਮਿਟਾਵੈ॥ (15-9-1)
ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਵਿਚ ਲੋਭ ਮੋਹ ਦੁਬਿਧਾ ਕਰ ਕਰ ਧੋਹ ਵਧਾਵੈ॥ (15-9-2)
ਆਪਿ ਬਿਆਪਿ ਉਪਾਪਿ ਵਿਚ ਮਰ ਮਰ ਜੰਮੈ ਦੁਖ ਵਿਹਾਵੈ॥ (15-9-3)
ਆਵੈ ਜਾਇ ਭਵਾਈਐ ਭਵਜਲ ਅੰਦਰ ਪਾਰ ਨ ਪਾਵੈ॥ (15-9-4)
ਆਸਾ ਮਨਸਾ ਮੋਹਣੀ ਤਾਮਸ ਡ੍ਰਿਸ਼ਨਾਂ ਸ਼ਾਂਤਿ ਨ ਆਵੈ॥ (15-9-5)
ਬਲਦੀ ਅੰਦਰ ਤੇਲ ਪਾਇ ਕਿਉਂ ਮਨ ਮੂਰਖ ਅੱਗ ਬੁਝਾਵੈ॥ (15-9-6)
ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਵਿਣ ਕਉਣ ਛਡਾਵੈ॥੯॥ (15-9-7)

ਸਤਿਗੁਰ ਤੀਰਥ ਛਡਕੈ ਅਠਸਠਿ ਤੀਰਥ ਨਾਵਣ ਜਾਹੀਂ॥ (15-10-1)
ਬਗਲ ਸਮਾਧ ਲਗਾਇਕੇ ਜਿਉਂ ਜਲ ਜੰਤਾਂ ਘੁਟ ਘੁਟ ਖਾਹੀਂ॥ (15-10-2)
ਹਸਤੀ ਨੀਰ ਨਵਾਲੀਅਨਿ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਖੇਹ ਉਡਾਹੀਂ॥ (15-10-3)
ਨਦੀ ਨ ਡੁਬੈ ਤੁੰਬੜੀ ਤੀਰਥ ਵਿਸ ਨਿਵਾਰੈ ਨਾਹੀਂ॥ (15-10-4)
ਪੱਥਰ ਨੀਰ ਪਖਾਲੀਐ ਚਿੱਤ ਕਠੋਰ ਨ ਭਿਜੈ ਕਾਹੀਂ॥ (15-10-5)
ਮਨਮੁਖ ਭਰਮ ਨ ਉਤਰੈ ਭੰਭਲ ਕੂਸੇ ਖਾਇ ਭਵਾਹੀਂ॥ (15-10-6)
ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਵਿਣ ਪਾਰ ਨ ਪਾਹੀਂ ॥੧੦॥ (15-10-7)

ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਰਸ ਪਰਹਰੈ ਪੱਥਰ ਪਾਰਸ ਢੁੰਢਣ ਜਾਏ॥ (15-11-1)
ਆਸਟਧਾਤ ਇਕ ਧਾਤ ਕਰ ਲੁਕਦਾ ਫਿਰੇ ਨ ਪ੍ਰਗਟੀ ਆਏ॥ (15-11-2)
ਲੈ ਵਣਵਾਸ ਉਦਾਸ ਹੋਇ ਮਾਇਆ ਧਾਰੀ ਭਰਮ ਭੁਲਾਏ॥ (15-11-3)
ਹਥੀਂ ਕਾਲਖ ਛੁਥਿਆਂ ਅੰਦਰ ਕਾਲਖ ਲੋਭ ਲੁਭਾਏ॥ (15-11-4)
ਰਜ ਦੰਡ ਜਿਸ ਪਕਤਿਆ ਜਮਪੁਰ ਭੀ ਜਸ ਦੰਡ ਸਹਾਏ॥ (15-11-5)
ਮਨਮੁਖ ਜਨਮ ਅਕਾਰਥਾ ਦੁਜੈ ਭਾਇ ਕੁਦਾਇ ਹਰਾਏ॥ (15-11-6)
ਗੁਰੂ ਪੂਰੈ ਵਿਣ ਭਰਮ ਨ ਜਾਏ ॥੧੧॥ (15-11-7)

ਪਾਰਜਾਤ ਗੁਰ ਛਡਕੇ ਮੰਗਨ ਕਲਪਤਰੋਂ ਫਲ ਕਚੇ॥ (15-12-1)
ਪਾਰਜਾਤ ਲਖ ਸੁਰਗਸਣ ਆਵਾਗਵਣ ਭਵਣ ਵਿਚ ਪਚੇ॥ (15-12-2)
ਮਰਦੇ ਕਰ ਕਰ ਕਾਮਨਾਂ ਦਿੱਤ ਭਗਤ ਵਿਚ ਰਚ ਵਿਰੱਚੇ॥ (15-12-3)
ਤਾਰੇ ਹੋਇ ਅਗ਼ਸ਼ ਛੜ੍ਹ ਓੜਕ ਤੁਟ ਤੁਟ ਥਾਂ ਨ ਹਲੱਚੇ॥ (15-12-4)
ਮਾਂ ਪਿਛ ਹੋਇ ਕੇਤੜੇ ਕੇਤਤਿਆਂ ਦੇ ਹੋਇ ਬੱਚੇ॥ (15-12-5)
ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਬੀਉ ਬੀਜਦੇ ਦੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਅੰਦਰ ਚਹਮੱਚੇ॥ (15-12-6)
ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਵਿਣ ਹਰਿ ਨ ਪਰੱਚੇ ॥੧੨॥ (15-12-7)

ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਦੁਖ ਛਡਕੈ ਭਵਜਲ ਅੰਦਰ ਭੰਭਲ ਭੂਸੇ॥ (15-13-1)
ਲਹਿਰੀਂ ਨਾਲ ਪਛਾੜੀਅਨਿ ਹਉਮੈ ਅਗਨੀ ਅੰਦਰ ਲੂਸੇ॥ (15-13-2)
ਜਮ ਦਰ ਬੱਧੇ ਮਾਰੀਅਨਿ ਜਮ ਦੂਤਾਂ ਦੇ ਧੱਕੇ ਧੂਸੇ॥ (15-13-3)
ਗੋਇਲ ਵਾਸਾ ਚਾਰ ਦਿਨ ਨਾਉਂ ਧਰਾਇਨ ਈਸੈ ਮੂਸੇ॥ (15-13-4)
ਘਟ ਨ ਖੋਇ ਅਖਾਇੰਦਾ ਆਪੋ ਧਾਪੀ ਹੈਰ ਤ ਹੂਸੇ॥ (15-13-5)
ਸਾਇਰ ਦੇ ਮਰ ਜੀਵਤੇ ਕਰਨ ਮਜ਼ੂਰੀ ਖੇਚਲ ਖੂਸੇ॥ (15-13-6)
ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਵਿਣ ਡਾਂਗ ਡੰਗੂਸੇ ॥੧੩॥ (15-13-7)

ਚਿੰਤਾਮਣਿ ਗੁਰੂ ਛਡ ਕੈ ਚਿੰਤਾਮਣਿ ਚਿੰਤਾ ਨ ਗਵਾਏ॥ (15-14-1)
ਚਿਤਵਣੀਆਂ ਲਖ ਰਾਤ ਦਿਹੁ ਝੂਸ ਨ ਝੁਸ਼ਨਾ ਅਗਨ ਬੁਝਾਏ॥ (15-14-2)
ਸੁਇਨਾ ਰੂਪਾ ਅਗਲਾ ਮਾਣਕ ਮੇਤੀ ਅੰਗ ਹੰਢਾਏ॥ (15-14-3)
ਪਾਟ ਪਟੰਬਰ ਪਹਿਨ ਕੈ ਚੋਆ ਚੰਦਨ ਮਹ ਮਹਕਾਏ॥ (15-14-4)
ਹਾਥੀ ਘੋੜੇ ਪਾਖਰੇ ਮਹਲ ਬਗੀਚੇ ਸੁਫਲ ਫਲਾਏ॥ (15-14-5)
ਸੁੰਦਰ ਨਾਰੀ ਸੇਜ ਸੁਖ ਮਾਯਾ ਮੋਹ ਧੋਹ ਲਪਟਾਏ॥ (15-14-6)
ਬਲਦੀ ਅੰਦਰ ਤੇਲ ਜਿਊਂ ਆਸ ਮਨਸਾ ਦੁਖ ਵਿਹਾਏ॥ (15-14-7)
ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਵਿਣ ਜਮ ਪੁਰ ਜਾਏ ॥੧੪॥ (15-14-8)

ਲਖ ਤੀਰਥ ਲਖ ਦੇਵਤੇ ਪਾਰਸ ਲਖ ਰਸਾਇਣ ਜਾਣੈ॥ (15-15-1)
ਲਖ ਚਿੰਤਾਮਣਿ ਪਾਰਜਾਤ ਕਾਮਧੇਨ ਲਖ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਆਣੈ॥ (15-15-2)
ਰਤਨਾਂ ਸਣ ਸਾਇਰ ਘਣੇ ਰਿਧ ਸਿਧ ਨਿਧ ਸੋਭਾ ਸੁਲਤਾਣੈ॥ (15-15-3)
ਲਖ ਪਦਾਰਥ ਲਖ ਫਲ ਲਖ ਨਿਧਾਨ ਅੰਦਰ ਫੁਰਮਾਣੈ॥ (15-15-4)
ਲਖ ਸ਼ਾਹ ਪਾਤਿ ਸ਼ਾਹ ਲਖ ਲਖ ਨਾਥ ਅਵਤਾਰ ਸੁਹਾਣੈ॥ (15-15-5)
ਦਾਨੈ ਕੀਮਤਿ ਨ ਪਵੈ ਦਾਤੈ ਕਉਣ ਸੁਮਾਰ ਵਖਾਣੈ॥ (15-15-6)
ਕੁਦਰਤ ਕਾਦਰ ਨੋਂ ਕੁਰਬਾਣੈ ॥੧੫॥ (15-15-7)

ਰਤਨਾਂ ਦੇਖੈ ਸਭ ਕੋ ਰਤਨ ਪਾਰਖੁ ਵਿਰਲਾ ਕੋਈ॥ (15-16-1)

ਰਾਗ ਨਾਦ ਸਭ ਕੇ ਸਣੈ ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਸਮਝੈ ਵਿਰਲੋਈ॥ (15-16-2)
ਗੁਰਸਿਖ ਰਤਨ ਪਦਾਰਥਾਂ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਮਿਲ ਮਾਲ ਪਰੋਈ॥ (15-16-3)
ਹੀਰੇ ਹੀਰਾ ਬੇਧਿਆ ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਮਿਲ ਪਰਚਾ ਹੋਈ॥ (15-16-4)
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਗੁਰ ਗੋਵਿੰਦ ਸਿਵਾਣੇ ਸੋਈ॥ (15-16-5)
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਸਹਜ ਘਰ ਪ੍ਰੇਮ ਪਿਆਲਾ ਜਾਣ ਜਾਣੋਈ॥ (15-16-6)
ਗੁਰੂ ਚੇਲਾ ਚੇਲਾ ਗੁਰੂ ਹੋਈ ॥੧੬॥ (15-16-7)

ਮਾਣਸ ਜਨਮ ਅਮੌਲ ਹੈ ਹੋਇ ਅਮੌਲਿ ਸਾਧ ਸੰਗ ਪਾਏ॥ (15-17-1)
ਅਖੀਂ ਦੁਇ ਨਿਰਮੌਲਕਾ ਸਤਿਗੁਰ ਦਰਸ ਧਯਾਨ ਲਿਵਲਾਏ॥ (15-17-2)
ਮਸਤਕ ਸੀਸ ਅਮੌਲ ਹੈ ਚਰਣ ਸਰਣ ਗੁਰੂ ਧੂੜ ਸੁਹਾਏ॥ (15-17-3)
ਜਿਹਬਾ ਸ੍ਰਵਣ ਅਮੌਲਕਾ ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਸੁਣ ਸਮਝ ਸੁਣਾਏ॥ (15-17-4)
ਹਸਤ ਚਰਨ ਨਿਰਮੌਲਕਾ ਗੁਰਮੁਖ ਮਾਰਗ ਸੇਵ ਕਮਾਏ॥ (15-17-5)
ਗੁਰਮੁਖ ਰਿਚਾ ਅਮੌਲ ਹੈ ਅੰਦਰ ਗੁਰੂ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਸਾਏ॥ (15-17-6)
ਪਤਿ ਪਰਵਾਣੈ ਤੋਲ ਤੋਲਾਏ ॥੧੭॥ (15-17-7)

ਰਕਤ ਬਿੰਦ ਕਰ ਨਿਮਿਆ ਚਿੜ੍ਹ ਚਲਿੜ੍ਹ ਬਚਿੜ੍ਹ ਬਣਾਯਾ॥ (15-18-1)
ਗਰਭ ਕੁੰਡ ਵਿਚ ਰਖਿਆ ਜੀਉ ਪਾਇ ਤਨੁ ਸਾਹ ਸੁਹਾਯਾ॥ (15-18-2)
ਮੂੰਹ ਅਖੀਂ ਤੈ ਨਕ ਕੰਨ ਹਥ ਪੈਰ ਦੰਦ ਵਾਲ ਗਣਾਯਾ॥ (15-18-3)
ਦਿਸ਼ ਸ਼ਬਦ ਗਤ ਸੁਰਤ ਲਿਵ ਰਾਗਰੰਗ ਰਸ ਪਰਸ ਲੁਭਾਯਾ॥ (15-18-4)
ਉਤਮ ਕੁਲ ਉਤਮ ਜਨਮ ਰੋਮ ਰੋਮ ਗੁਣ ਅੰਗ ਸਬਾਯਾ॥ (15-18-5)
ਬਾਲ ਬੁਧਿ ਮੁਹਿੰ ਦੁਧ ਦੇ ਮਲ ਮੂਤਰ ਸੂਤਰ ਵਿਚ ਆਯਾ॥ (15-18-6)
ਹੋਇ ਸਿਆਣਾ ਸਮਝਿਆ ਕਰਤਾ ਛਡ ਕੀਤੇ ਲਪਟਾਯਾ॥ (15-18-7)
ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਵਿਣ ਮੋਹਯਾ ਮਾਯਾ ॥੧੮॥ (15-18-8)

ਮਨਮੁਖ ਮਾਨਸ ਦੇਹ ਤੈ ਪਸੂ ਪਰੇਤ ਅਚੇਤ ਚੰਗੇਰੇ॥ (15-19-1)
ਹੋਇ ਸੁਚੇਤ ਅਚੇਤ ਹੋਇ ਮਾਣਸ ਮਾਣਸ ਦੇਵਲ ਹੇਰੇ॥ (15-19-2)
ਪਸੂ ਨ ਮੰਗੇ ਪਸੂ ਤੇ ਪੰਖੇਰੂ ਪੰਖੇਰੂ ਗੇਰੇ॥ (15-19-3)
ਚਉਰਾਸੀ ਲਖ ਜੂਨ ਵਿਚ ਉਤਮ ਮਾਣਸ ਜੂਨਿ ਭਲੇਰੇ॥ (15-19-4)
ਉਤਮ ਮਨ ਬਚ ਕਰਮ ਕਰ ਜਨਮ ਮਰਣ ਭਵਜਲ ਲਖ ਫੇਰੇ॥ (15-19-5)
ਰਾਜਾ ਪਰਜਾ ਹੋਇ ਸੁਖ ਸੁਖ ਵਿਚ ਦੁਖ ਹੋਇ ਭਲੇ ਭਲੇਰੇ॥ (15-19-6)
ਕੁਤਾ ਰਾਜ ਬਹਾਲੀਐ ਚਕੀ ਚਟਣ ਜਾਹਿ ਅਨੁਰੇ॥ (15-19-7)
ਹੁਰ ਪੁਰੇ ਵਿਣ ਗਰਭ ਵਸੇਰੇ ॥੧੯॥ (15-19-8)

ਵਣ ਵਣਵਾਸ ਬਣਾਸਪਤਿ ਚੰਦਨ ਬਾਝ ਨ ਚੰਦਨ ਹੋਈ॥ (15-20-1)
ਪਰਬਤ ਪਰਬਤ ਅਸਟਪਾਤ ਪਾਰਸ ਬਾਝ ਨ ਕੰਚਨ ਸੋਈ॥ (15-20-2)
ਚਾਰ ਵਰਨ ਛਿਆ ਦਰਸਨਾ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਵਿਣ ਸਾਧ ਨ ਕੋਈ॥ (15-20-3)
ਗੁਰੂ ਉਪਦੇਸ਼ ਅਵੇਸ ਕਰ ਗੁਰਮੁਖ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜਾਣੋਈ॥ (15-20-4)
ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤ ਲਿਵਲੀਣ ਹੋ ਪ੍ਰੇਮ ਪਿਆਲਾ ਅਪਿਉ ਪੀਓਈ॥ (15-20-5)
ਮਨ ਉਨਮਨ ਤਨ ਦੁਬਲੇ ਦੇਹ ਬਿਦੇਹ ਸਨੇਹੁ ਸਬੋਈ॥ (15-20-6)
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਅਲਖ ਲਖੋਈ ॥੨੦॥ (15-20-7)

ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਸਾਧ ਸੰਗ ਮਾਯਾ ਅੰਦਰ ਕਰਨ ਉਦਾਸੀ॥ (15-21-1)

ਜਿਉਂ ਜਲ ਅੰਦਰ ਕਵਲ ਹੈ ਸੂਰਜ ਧਯਾਨ ਅਗਾਸ ਨਿਵਾਸੀ ॥ (15-21-2)

ਚੰਦਨ ਸਪੀਂ ਵੇਤਿਆ ਸੀਡਲ ਸ਼ਾਂਤਿ ਸੁਰੰਧ ਵਿਗਾਸੀ ॥ (15-21-3)

ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤ ਲਿਵ ਸਹਜ ਬਿਲਾਸੀ ॥ (15-21-4)

ਜੋਗ ਜੁਗਤਿ ਭੋਗ ਭਗਤ ਜਿਨ ਜੀਵਣ ਮੁਕਤ ਅਛਲ ਅਬਿਨਾਸੀ ॥ (15-21-5)

ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਗੁਰ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਆਸ ਨਿਰਾਸੀ ॥ (15-21-6)

ਅਕਥ ਕਥਾ ਅਬਿਗਤਿ ਪਰਗਾਸੀ ॥੨੧॥੧੫॥ (15-21-7)

Vaar 16

੧੬ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ (16-1-1)

ਸਭਦੂ ਨੀਵੀਂ ਧਰਤਿ ਹੋਇ ਦਰਗਹ ਅੰਦਰ ਮਿਲੀ ਵਡਾਈ ॥ (16-1-2)
 ਕੋਈ ਗੋਡੈ ਵਾਹਿ ਹਲ ਕੋ ਮਲ ਮੂਤ ਕਸੂਤ ਕਰਾਈ ॥ (16-1-3)
 ਲਿਬ ਰਸੋਈ ਕੋ ਕਰੈ ਚੋਆ ਚੰਦਨ ਪੂਜ ਚੜ੍ਹਾਈ ॥ (16-1-4)
 ਜੇਹਾ ਬੀਜੈ ਸੋ ਲੁਣੈ ਜੇਹਾ ਬੀਉ ਤੇਹੋ ਫਲ ਪਾਈ ॥ (16-1-5)
 ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਸਹਜ ਘਣ ਆਪ ਗਵਾਇ ਨ ਆਪ ਗਨਾਈ ॥ (16-1-6)
 ਜਾਗ੍ਰਤ ਸੁਪਨ ਸਖੇਪਤੀ ਉਨਮਨ ਮਗਨ ਰਹੇ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥ (16-1-7)
 ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਕਮਾਈ ॥੧॥ (16-1-8)

ਧਰਤੀ ਅੰਦਰ ਜਲ ਵਸੇ ਜਲ ਬਹੁਰੰਗੀ ਰਸੀਂ ਮਿਲੰਦਾ ॥ (16-2-1)
 ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਕੋਇ ਚਲਾਇਂਦਾ ਨੀਵਾਂ ਹੋਇ ਨੀਵਾਣ ਰਲੰਦਾ ॥ (16-2-2)
 ਧੁਪੈ ਤਤਾ ਹੋਇਕੈ ਛਾਂਵੈ ਠੰਢਾ ਹੋਇ ਚਹੰਦਾ ॥ (16-2-3)
 ਨੁਵਣ ਜੀਵਦਿਆਂ ਮੁਇਆਂ ਪੀਤੈ ਸ਼ਾਂਤਿ ਸੰਤੋਖ ਹੋਵੰਦਾ ॥ (16-2-4)
 ਨਿਰਮਲ ਕਰਦਾ ਮੈਲਿਆਂ ਨੀਵ ਸਰਵਰ ਜਾਇ ਟਿਕੰਦਾ ॥ (16-2-5)
 ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਭਾਉ ਭਉ ਸਹਜ ਬੈਰਾਗ ਸਦਾ ਵਿਗਸੰਦਾ ॥ (16-2-6)
 ਪੂਰਣ ਪਰ ਉਪਕਾਰ ਕਰੰਦਾ ॥੨॥ (16-2-7)

ਜਲ ਵਿਚ ਕਵਲ ਅਲਿਪਤ ਹੈ ਸੰਗ ਦੋਖ ਨਿਰਦੋਖ ਰਹੰਦਾ ॥ (16-3-1)
 ਰਾਤੀ ਭਵਰ ਲੁਭਾਇਂਦਾ ਸੀਤਲ ਹੋਇ ਸੁਗੰਧ ਮਿਲੰਦਾ ॥ (16-3-2)
 ਭਲਕੇ ਸੂਰਜ ਧਿਆਨ ਧਰ ਪਰਫੁਲਤ ਹੋਇ ਮਿਲੈ ਹਸੰਦਾ ॥ (16-3-3)
 ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਕ ਫਲ ਸਹਜ ਘਰ ਵਰਤਮਾਨ ਅੰਦਰ ਵਰਤੰਦਾ ॥ (16-3-4)
 ਲੋਕਾਚਾਰੀ ਲੋਕ ਵਿਚ ਵੇਦ ਵੀਚਾਰੀ ਕਰਮ ਕਰੰਦਾ ॥ (16-3-5)
 ਸਾਵਧਾਨ ਗੁਰ ਗਿਆਨ ਵਿਚ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਜੁਗਤ ਵਿਚਰੰਦਾ ॥ (16-3-6)
 ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਵਸੰਦਾ ॥੩॥ (16-3-7)

ਪਰਤੀ ਅੰਦਰ ਬਿਰਖ ਹੋਇ ਪਹਿਲੋਂਦੇ ਜੜ ਪੈਰ ਟਿਕਾਈ ॥ (16-4-1)
 ਉਪਰ ਝੂਲੈ ਝੱਟਲਾ ਜੰਡੀ ਛਾਉਨ ਸੁ ਥਾਉਂ ਸੁਹਾਈ ॥ (16-4-2)
 ਪਵਣ ਪਾਣੀ ਪਾਲਾ ਸਹੈ ਸਿਰ ਤਲਵਾਯਾ ਨਿਹਚਲ ਜਾਈ ॥ (16-4-3)
 ਫਲ ਦੇ ਵਟ ਵਟਾਇਆ ਸਿਰ ਕਲਵਤ ਲੈ ਲੋਹ ਤਰਾਈ ॥ (16-4-4)
 ਗੁਰਮੁਖ ਜਨਮ ਸਕਾਰਥਾ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਈ ॥ (16-4-5)
 ਮਿੜ ਨ ਸੜ ਨ ਮੋਹ ਧੋਹ ਸਮਦਰਸੀ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਸਮਾਈ ॥ (16-4-6)
 ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਗੁਰਮੁਖ ਵਡਿਆਈ ॥੪॥ (16-4-7)

ਸਾਗਰ ਅੰਦਰ ਬੋਹਿਥਾ ਵਿਚ ਮੁਹਾਣਾ ਪਰ ਉਪਕਾਰੀ ॥ (16-5-1)
 ਭਾਰ ਅਥਬਣ ਲਦੀਐ ਲੈ ਵਾਪਾਰ ਚੜ੍ਹਨ ਵਾਪਾਰੀ ॥ (16-5-2)
 ਸਾਇਰ ਲਹਰ ਨ ਵਖਾਪਈ ਅਤ ਅਸਗਾਹ ਅਥਾਹ ਅਪਾਰੀ ॥ (16-5-3)
 ਬਾਹਲੇ ਪੂਰ ਲੰਘਾਇਦਾ ਸਹੀ ਸਲਾਮਤਿ ਪਾਰ ਉਤਾਰੀ ॥ (16-5-4)
 ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਸਾਧ ਸੰਗ ਭਵਜਲ ਅੰਦਰ ਦੁਤਰ ਤਾਰੀ ॥ (16-5-5)
 ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਜੁਗਤਿ ਨਿਰੰਕਾਰੀ ॥੫॥ (16-5-6)

ਬਾਵਨ ਚੰਦਨ ਬਿਰਖ ਹੋਇ ਵਣਖੰਡ ਅੰਦਰ ਵਸੈ ਉਜਾੜੀ ॥ (16-6-1)
ਪਾਸ ਨਿਵਾਸ ਵਣਾਸਪਤ ਨਿਹਚਲ ਲਾਇ ਉਰਧ ਤਪਤਾੜੀ ॥ (16-6-2)
ਪਵਨ ਗਵਨ ਸਨਬੰਧ ਕਰ ਗੰਧ ਸੁਗੰਧ ਉਲਾਸ ਉਘਾੜੀ ॥ (16-6-3)
ਅਫਲ ਸਫਲ ਸਮਦਰਸ ਹੋਇ ਕਰੇ ਬਨਸਪਤ ਚੰਦਨ ਵਾੜੀ ॥ (16-6-4)
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਸਾਧ ਸੰਗ ਪਤਿਤ ਪੁਨੀਤ ਕਰੈ ਦੇਹਾੜੀ ॥ (16-6-5)
ਅਉਗਣ ਕੀਤੇ ਗੁਣ ਕਰੇ ਕਚ ਪਕਾਈ ਉਪਰ ਵਾੜੀ ॥ (16-6-6)
ਨੀਰ ਨ ਡੋਬੈ ਅੱਗ ਨ ਸਾੜੀ ॥੬॥ (16-6-7)

ਰਾਤ ਅਨੁਰੀ ਅੰਪਕਾਰ ਲਖ ਕਰੋੜ ਚੱਮਕਨ ਤਾਰੇ ॥ (16-7-1)
ਘਰ ਘਰ ਦੀਵੈ ਬਾਲੀਅਨ ਪਰਘਰ ਤਕਨ ਚੇਰ ਚਕਾਰੇ ॥ (16-7-2)
ਹਟ ਪਟਣ ਘਰ ਬਾਰੀਏ ਦੇ ਦੇ ਤਾਕ ਸਵਣ ਨਰ ਨਾਰੇ ॥ (16-7-3)
ਸੂਰਜ ਜੋਤਿ ਉਦੋਤ ਕਰ ਤਾਰੇ ਰਾਤ ਅਨੁਰ ਨਿਵਾਰੇ ॥ (16-7-4)
ਬੰਧਨ ਮੁਕਤਿ ਕਰਾਇਦਾ ਨਾਮ ਦਾਨ ਇਸ਼ਨਾਨ ਵੀਚਾਰੇ ॥ (16-7-5)
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਸਾਧ ਸੰਗ ਪਸੂ ਪਰੇਤ ਪਤਿਤ ਨਿਸਤਾਰੇ ॥ (16-7-6)
ਪਰ ਉਪਕਾਰੀ ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੇ ॥੭॥ (16-7-7)

ਮਾਨਸਰੋਵਰ ਆਖੀਐ ਉੱਪਰ ਹੰਸ ਸੁਵੰਸ ਵਸੰਦੇ ॥ (16-8-1)
ਮੌਤੀ ਮਾਣਕ ਮਾਨਸਰ ਚੁਣ ਚੁਣ ਹੰਸ ਅਮੋਲ ਚੁਗੰਦੇ ॥ (16-8-2)
ਖੀਰ ਨੀਰ ਨਿਰਵਾਰਦੇ ਲਹਿਰੀਂ ਅੰਦਰ ਫਿਰਨ ਤਰੰਦੇ ॥ (16-8-3)
ਮਾਨਸਰੋਵਰ ਛਡ ਕੈ ਹੋਰਤ ਥਾਇ ਨ ਜਾਇ ਬਹੰਦੇ ॥ (16-8-4)
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਸਾਧ ਸੰਗ ਪਰਮ ਹੰਸ ਗੁਰ ਸਿਖ ਸੁਹੰਦੇ ॥ (16-8-5)
ਇਕ ਮਨ ਇਕ ਧਿਆਇਂਦੇ ਦੂਜੇ ਭਾਇ ਨ ਜਾਇ ਫਿਰੰਦੇ ॥ (16-8-6)
ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵ ਅਲਖ ਲਖੰਦੇ ॥੮॥ (16-8-7)

ਪਾਰਸ ਪਥਰ ਆਖੀਐ ਲੁਕਿਆ ਰਹੇ ਨ ਆਪ ਜਣਾਏ ॥ (16-9-1)
ਵਿਰਲਾ ਹੋਇ ਸਿਵਾਣਦਾ ਖੋਜੀ ਖੋਜ ਲਏ ਸੋ ਪਾਏ ॥ (16-9-2)
ਪਾਰਸ ਪਰਸ ਅਪਰਸ ਹੋਇ ਅਸ਼ਟਧਾਤ ਇਕ ਧਾਤ ਕਰਾਏ ॥ (16-9-3)
ਬਾਰਹ ਵੰਨੀ ਹੋਇਕੈ ਕੰਚਨ ਮੁਲ ਅਮੁਲ ਵਿਕਾਏ ॥ (16-9-4)
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਸਾਧ ਸੰਗ ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤ ਲਿਵ ਅਘੜ ਘੜਾਏ ॥ (16-9-5)
ਚਰਣ ਸਰਣ ਲਿਵਲੀਣ ਹੋਇ ਸੈਂਸਾਰੀ ਨਿਰੰਕਾਰੀ ਭਾਏ ॥ (16-9-6)
ਘਰਬਾਰੀ ਹੋਇ ਨਿਜ ਘਰ ਜਾਏ ॥੯॥ (16-9-7)

ਚਿੰਤਾਮਣਿ ਚਿੰਤਾ ਹਰੇ ਕਾਮਯੇਨ ਕਾਮਨਾ ਪੁਜਾਏ ॥ (16-10-1)
ਛੁਲ ਫਲ ਦੇਂਦਾ ਪਾਰਜਾਤ ਰਿਧ ਸਿਧ ਨਿਧ ਨਵਨਾਥ ਲੁਭਾਏ ॥ (16-10-2)
ਦਸ ਅਵਤਾਰ ਅਕਾਰ ਕਰ ਪੁਰਖਾਰਥ ਕਰ ਨਾਂਵ ਗਣਾਏ ॥ (16-10-3)
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਸਾਧ ਸੰਗ ਚਾਰ ਪਦਾਰਥ ਸੇਵਾ ਲਾਏ ॥ (16-10-4)
ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤ ਲਿਵ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਅਕਥ ਕਹਾਣੀ ਕਥਾ ਨ ਜਾਏ ॥ (16-10-5)
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਭਗਤ ਵਛਲ ਹੋਇ ਅਛਲ ਛਲਾਏ ॥ (16-10-6)
ਲੇਖ ਅਲੇਖ ਨ ਕੀਮਤ ਪਾਏ ॥੧੦॥ (16-10-7)

ਇਕ ਕਵਾਉ ਪਸਾਉ ਕਰ ਨਿਰੰਕਾਰ ਆਕਾਰ ਬਣਾਯਾ ॥ (16-11-1)

ਤੋਲ ਅਤੋਲ ਨ ਤੋਲੀਐ ਤਲ ਨ ਤੁਲਾ ਧਾਰ ਤੇਲਾਯਾ ॥ (16-11-2)
ਲੇਖ ਅਲੇਖ ਨ ਲਿਖੀਐ ਅੰਗ ਨ ਅਖਰ ਲੇਖ ਲਖਾਯਾ ॥ (16-11-3)
ਮੁਲ ਆਮੂਲ ਨ ਮੋਲੀਐ ਲਖ ਪਦਾਰਥ ਲਵੈ ਨ ਲਾਯਾ ॥ (16-11-4)
ਬੋਲ ਅਬੋਲ ਨ ਬੋਲੀਐ ਸੁਣ ਸੁਣ ਆਖਣ ਆਖ ਸੁਣਾਯਾ ॥ (16-11-5)
ਅਗਮ ਅਥਾਹ ਅਗਾਧਿ ਬੋਧ ਅੰਤ ਨ ਪਾਰਾਵਾਰ ਨ ਪਾਯਾ ॥ (16-11-6)
ਕੁਦਰਤ ਕੀਮ ਨ ਜਾਣੀਐ ਕੇਵਡ ਕਾਦਰ ਕਿਤ ਘਰ ਆਯਾ ॥ (16-11-7)
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਸਾਧ ਸੰਗ ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵ ਅਲਖ ਲਖਾਯਾ ॥ (16-11-8)
ਪਿਰਮ ਪਿਆਲਾ ਅਜਰ ਜਰਾਯਾ ॥੧੧॥ (16-11-9)

ਸਾਦਹੁ ਸ਼ਬਦਹੁ ਬਾਹਿਰਾ ਅਕਥ ਕਥਾ ਇਉਂ ਜਿਹਬਾ ਜਾਣੈ ॥ (16-12-1)
ਉਸਤਤਿ ਨਿੰਦਾ ਬਾਹਿਰਾ ਕਥਨੀ ਬਦਨੀ ਵਿਚ ਨ ਆਣੈ ॥ (16-12-2)
ਗੰਧ ਸਪਰਸ ਅਗੋਚਰਾ ਨਾਸ ਸਾਸ ਹਰਤ ਹੈਰਾਣੈ ॥ (16-12-3)
ਵਰਨਹੁ ਚਿਹਨਹੁ ਬਾਹਰਾ ਦਿਸ਼ਟ ਅਦਿਸ਼ਟ ਧਯਾਨ ਧਿਗਾਣੈ ॥ (16-12-4)
ਨਿਰਾਲੰਬ ਅਵਾਲੰਬ ਵਿਣ ਧਰਤਿ ਅਕਾਸ਼ ਨਿਵਾਸ ਵਿਡਾਣੈ ॥ (16-12-5)
ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਸਚ ਖੰਡ ਹੈ ਨਿਰੰਕਾਰ ਗੁਰੂ ਸ਼ਬਦ ਸਿਵਾਣੈ ॥ (16-12-6)
ਕੁਦਰਤਿ ਕਾਦਰ ਨੋਂ ਕੁਰਬਾਣੈ ॥੧੨॥ (16-12-7)

ਗੁਰਮੁਖ ਪੰਥ ਅਗੰਮ ਹੈ ਜਿਉਂ ਜਲ ਅਮਦਰ ਮੀਨ ਚਲੰਦਾ ॥ (16-13-1)
ਗੁਰਮੁਖ ਖੋਜ ਅਲਖ ਹੈ ਜਿਉਂ ਪੰਖੀ ਆਕਾਸ਼ ਉਡੰਦਾ ॥ (16-13-2)
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਰਹਿਰਾਸ ਹੈ ਹਰਿ ਚੰਦਉਰੀ ਨਗਰ ਵਸੰਦਾ ॥ (16-13-3)
ਚਾਰ ਵਰਨ ਤੰਬੋਲ ਰਸ ਪਿਰਮ ਪਿਆਲੈ ਰੰਗ ਚੜੰਦਾ ॥ (16-13-4)
ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵਲੀਨ ਹੋਇ ਚੰਦਨਵਾਸ ਨਿਵਾਸ ਕਰੰਦਾ ॥ (16-13-5)
ਗਯਾਨ ਧਿਯਾਨ ਸਿਮਰਨ ਜੁਗਤਿ ਕੂੰਜ ਕੁਕਰਮ ਹੰਸਵੰਸ ਵਧੰਦਾ ॥ (16-13-6)
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਅਲਖ ਲਖੰਦਾ ॥੧੩॥ (16-13-7)

ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕ ਵੇਦਾਂ ਸਣੈ ਨੇਤਿ ਨੇਤਿ ਕਰ ਭੇਦ ਨ ਪਾਯਾ ॥ (16-14-1)
ਮਹਾਦੇਵ ਅਵਪੂਤ ਹੋਏ ਨਮੋ ਨਮੋ ਕਰ ਧਯਾਨ ਨ ਆਯਾ ॥ (16-14-2)
ਦਸ ਅਵਤਾਰ ਅਕਾਰ ਕਰ ਏਕੰਕਾਰ ਨ ਅਲਖ ਲਖਾਯਾ ॥ (16-14-3)
ਰਿਧ ਸਿਧ ਨਿਧ ਲੈ ਨਾਥਨਉਂ ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਆਦੇਸ਼ ਕਰਾਯਾ ॥ (16-14-4)
ਸਹਸਨਾਂਵ ਲੇ ਸਹਸ ਮੁਖ ਸਿਮਰਨ ਸੰਖ ਨ ਨਾਉਂ ਧਿਆਯਾ ॥ (16-14-5)
ਲੇਮਸ ਤਪਕਰ ਸਾਧਨਾ ਹਉਮੈ ਸਾਧਿ ਨ ਸਾਧੁ ਸਦਾਯਾ ॥ (16-14-6)
ਚਿਰਜੀਵਣ ਬਹੁੰਦਣਾ ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਅਲਖ ਚਖਾਯਾ ॥ (16-14-7)
ਕੁਦਰਤਿ ਅੰਦਰ ਭਰਮ ਭੁਲਾਯਾ ॥੧੪॥ (16-14-8)

ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਸਾਧ ਸੰਗ ਭਗਤ ਵਛਲ ਹੋਇ ਵਸਗਤਿ ਆਯਾ ॥ (16-15-1)
ਕਾਰਣ ਕਰਤੇ ਵਸ ਹੈ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਕਰੇ ਕਰਾਯਾ ॥ (16-15-2)
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਵਿਚ ਭਾਣਾ ਭਾਯਾ ॥ (16-15-3)
ਰੋਮ ਰੋਮ ਵਿਚ ਰਖਿਓਨ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਕਰੋੜ ਸਮਾਯਾ ॥ (16-15-4)
ਬੀਅਹੁੰਕਰ ਬਿਸਥਾਰ ਵਡ ਫਲ ਅੰਦਰ ਫਿਰ ਬੀਉ ਵਸਾਯਾ ॥ (16-15-5)
ਅਪਿਉ ਪੀਵਣ ਅਜਰਜਰਣ ਆਪ ਗਵਾਇ ਨ ਆਪ ਜਣਾਯਾ ॥ (16-15-6)
ਨਿਰੰਜਨ ਵਿਚ ਨਿਰੰਜਨ ਪਾਯਾ ॥੧੫॥ (16-15-7)

ਮਹਿਮਾਂ ਮਹਿ ਮਹਿਕਾਰ ਵਿਚ ਮਹਿਮਾ ਲਖ ਨ ਮਹਿਮਾ ਜਾਣੈ॥ (16-16-1)
ਲਖ ਮਹਾਤਮ ਮਹਾਤਮਾਂ ਤਿਲ ਨ ਮਹਾਤਮ ਆਖ ਵਖਾਣੈ॥ (16-16-2)
ਉਸਤਤਿ ਵਿਚ ਲਖ ਉਸਤਤਿ ਪਲ ਉਸਤਤਿ ਅੰਦਰ ਹੈਰਾਣੈ॥ (16-16-3)
ਅਵਰਜ ਵਿਚ ਲਖ ਅਚਰਜਾ ਅਚਰਜ ਅਚਰਜ ਚੋਜ ਵਿਡਾਣੈ॥ (16-16-4)
ਵਿਸਮਾਦੀ ਵਿਸਮਾਦ ਲੱਖ ਵਿਸਮਾਦਹੁੰ ਵਿਸਮਾਦ ਵਖਾਣੈ॥ (16-16-5)
ਅਬ ਗਤਿ ਗਤਿ ਅਤ ਅਗਮ ਹੈ ਅਕਥ ਕਥਾ ਆਖਾਣ ਵਖਾਣੈ॥ (16-16-6)
ਲਖ ਪਰਵਾਣ ਪਰੈ ਪਰਵਾਣੈ ॥੧੬॥ (16-16-7)

ਅਗਮਹੁੰ ਅਗਮ ਅਗੰਮ ਹੈ ਅਗਮਹੁੰ ਅਤ ਅਗਮ ਸੁਣਾਏ॥ (16-17-1)
ਅਗਮਹੁੰ ਅਲਖ ਅਲਖ ਹੈ ਅਲਖ ਅਲਖ ਅਲਖ ਧਯਾਏ॥ (16-17-2)
ਅਪਰੰਪਰ ਅਪਰੰਪਰੇਹੁੰ ਅਪਰੰਪਰ ਅਪਰੰਪਰ ਭਾਏ॥ (16-17-3)
ਆਗੋਚਰ ਆਗੋਚਰਹੁੰ ਆਗੋਚਰ ਆਗੋਚਰ ਜਾਏ॥ (16-17-4)
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਆਗਾਧ ਅਲਾਏ॥ (16-17-5)
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਭਗਤ ਵਛਲ ਹੋ ਅਛਲ ਛਲਾਏ॥ (16-17-6)
ਵੀਹ ਇਕੀਹ ਚੜ੍ਹਾਉ ਚੜ੍ਹਾਏ ॥੧੭॥ (16-17-7)

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਨਿਰੰਕਾਰ ਆਕਾਰ ਬਨਾਯਾ॥ (16-18-1)
ਅਬਗਤਗਤ ਅਗਾਧ ਬੋਧ ਗੁਰ ਮੂਰਤ ਹੁਇ ਅਲਖ ਲਖਾਯਾ॥ (16-18-2)
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਸਚਖੰਡ ਵਿਚ ਭਗਤਵਛਲ ਹੋ ਅਛਲ ਛਲਾਯਾ॥ (16-18-3)
ਚਾਰਵਰਨ ਇਕ ਵਰਨ ਹੋਇ ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਆਦੇਸ਼ ਕਰਾਯਾ॥ (16-18-4)
ਧਯਾਨ ਮੂਲ ਦਰਸ਼ਨ ਗੁਰੂ ਛਿਆ ਦਰਸ਼ਨ ਦਰਸ਼ਨ ਵਿਚ ਆਯਾ॥ (16-18-5)
ਆਪੇ ਆਪ ਨ ਆਪ ਜਣਾਯਾ ॥੧੮॥ (16-18-6)

ਚਰਨ ਕਵਲ ਸਰਨਾਗਤੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਮਿਲ ਗੁਰਸਿਖ ਆਏ॥ (16-19-1)
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਨਿਹਾਲ ਕਰ ਦਿਬ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਦੇ ਪੈਰੀਂ ਪਾਏ॥ (16-19-2)
ਚਰਣਹੇਣ ਮਸਤਕਿ ਤਿਲਕ ਭਰਮ ਕਰਮ ਦਾ ਲੇਖ ਮਿਟਾਏ॥ (16-19-3)
ਚਰਣੋਦਕ ਲੈ ਆਚਮਨ ਹਉਮੈਂ ਦੁਬਿਧਾ ਰੋਗ ਗਵਾਏ॥ (16-19-4)
ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਪਾਖਾਕ ਹੋਇ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਸਹਿਜ ਘਰ ਆਏ॥ (16-19-5)
ਚਰਣ ਕਵਲ ਵਿਚ ਭਵਰ ਹੋਇ ਸੁਖਸੰਪਟ ਮਕਰੰਦ ਲੁਭਾਏ॥ (16-19-6)
ਪੂਜ ਮੂਲ ਸਤਿਗੁਰੁ ਚਰਣ ਦੁਤੀਆ ਨਾਸਤ ਲਵੇ ਨ ਲਾਏ॥ (16-19-7)
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਗੁਰ ਸਰਣਾਏ ॥੧੯॥ (16-19-8)

ਸਾਸਤਰ ਸਿਮ੍ਰਿਤ ਵੇਦ ਲਖ ਮਹਾ ਭਾਰਥ ਰਾਮਾਯਣ ਮੇਲੇ॥ (16-20-1)
ਸਾਰ ਗੀਤਾ ਲਖ ਭਾਗਵਤ ਜੋਤਕ ਵੈਦ ਚਲੰਤੀ ਖੇਲੇ॥ (16-20-2)
ਚਉਦਹ ਵਿਦਯਾ ਸਾਅੰਗੀਤ ਬ੍ਰਹਮੇ ਬਿਸਨ ਮਹੇਸੁਰ ਭੇਲੇ॥ (16-20-3)
ਸਨਕਾਦਿਕ ਲਖ ਨਾਰਦਾ ਸੁਕ ਬਿਆਸ ਲਖ ਸੇਖ ਨਵੇਲੇ॥ (16-20-4)
ਗਜਾਨ ਧਯਾਨ ਸਿਮਰਨ ਘਣੇ ਦਰਸ਼ਨ ਵਰਨ ਗੁਰੂ ਬਹੁਚੇਲੇ॥ (16-20-5)
ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਗੁਰਾਂ ਗੁਰ ਮੰਡ੍ਹ ਮੂਲ ਗੁਰ ਬਚਨ ਸੁਹੇਲੇ॥ (16-20-6)
ਅਕਥ ਕਥਾ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਨੇਤਿ ਨੇਤਿ ਨਮੁ ਨਮੋ ਸਕੇਲੇ॥ (16-20-7)
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ॥੨੦॥ (16-20-8)

ਚਾਰ ਪਦਾਰਥ ਆਖੀਅਨਿ ਲਖ ਪਦਾਰਥ ਹੁਕਮੀ ਬੰਦੇ॥ (16-21-1)

ਰਿਧਿ ਸਿਧਿ ਨਿਧਿ ਲਖ ਸੇਵਕੀਂ ਕਾਮਯੋਨ ਲਖ ਵਗ ਚਰੰਦੇ ॥ (16-21-2)

ਲਖ ਪਾਰਸ ਪਥਰੋਲੀਆਂ ਪਾਰਜਾਤ ਲਖ ਬਾਗ ਫਲੰਦੇ ॥ (16-21-3)

ਚਿਤਵਣ ਲਖ ਚਿੰਤਾਮਣੀ ਲਖ ਰਸਾਇਣ ਕਰਦੇ ਛੰਦੇ ॥ (16-21-4)

ਲਖ ਰਤਨ ਰਤਨਾਗਰਾਂ ਸਭ ਨਿਧਾਨ ਸਭ ਫਲ ਸਿਮਰੰਦੇ ॥ (16-21-5)

ਲਖ ਭਗਤੀ ਲਖ ਭਗਤ ਹੋਇ ਕਰਮਾਤ ਪਰਚੇ ਪਰਚੰਦੇ ॥ (16-21-6)

ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤ ਲਿਵ ਸਾਧ ਸੰਗ ਪ੍ਰੇਮ ਪਿਆਲਾ ਅਜਰ ਜਰੰਦੇ ॥ (16-21-7)

ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਸਤਸੰਗ ਮਿਲੰਦੇ ॥੨੧॥੧੯॥ (16-21-8)

Vaar 17

੧੭ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ (17-1-1)

ਸਾਗਰ ਅਗਮ ਅਥਾਹ ਮਥ ਚਉਦਹ ਰਤਨ ਅਮੋਲ ਕਢਾਏ ॥ (17-1-2)
 ਸਸੀਅਰ ਸਾਰੰਗ ਧਨੁਖ ਮਦ ਕੌਸ ਕ ਲਛ ਧਨੰਤਰ ਪਾਏ ॥ (17-1-3)
 ਆਰੰਭਾ ਕਾਮਯੇਨੁ ਲੈ ਪਾਰਜਾਤ ਅਸ ਅਸਿਉ ਪੀਆਏ ॥ (17-1-4)
 ਐਰਾਪ ਗਜ ਸੰਖ ਬਿਖ ਦੇਵ ਦਾਨ ਮਿਲ ਵੰਡ ਦਿਵਾਏ ॥ (17-1-5)
 ਮਾਣਕ ਮੋਤੀ ਹੀਰਿਆਂ ਬਹੁ ਮੁਲੇ ਸਭ ਕੋ ਵਰਸਾਏ ॥ (17-1-6)
 ਸੰਖ ਸਮੁੰਦਰੁ ਸਖਣਾ ਧਾਹਾਂ ਦੇ ਦੇ ਰੋਇ ਸੁਣਾਏ ॥ (17-1-7)
 ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਨ ਰਿਦੇ ਵਸਾਏ ॥ (17-1-8)
 ਨਿਹਫਲ ਅਹਿਲਾ ਜਨਮ ਗਵਾਏ ॥੧॥ (17-1-9)

ਨਿਰਮਲ ਨੀਰ ਸੁਹਾਵਣਾ ਸੁਭਰ ਸਰਵਰ ਕਵਲ ਫੁਲੰਦੇ ॥ (17-2-1)
 ਰੂਪ ਅਨੁਪ ਸਰੂਪ ਅਤਿ ਗੰਧਸੁਰੰਧ ਹੋਇ ਮਹਕੰਦੇ ॥ (17-2-2)
 ਭਵਰਾ ਵਾਸਾ ਮੰਝ ਵਣ ਖੋਜਹਿੰ ਏਕੇ ਖੋਜ ਲਹੰਦੇ ॥ (17-2-3)
 ਲੋਭ ਲੁਭਤ ਮਕਰੰਦ ਰਸ ਦੂਰ ਦਿਸੰਤਰ ਆਇ ਮਿਲੰਦੇ ॥ (17-2-4)
 ਸੂਰਜ ਸਗਨ ਉਦੋਤ ਹੋਇ ਸਰਵਰ ਕਵਲ ਧਿਆਨ ਧਰੰਦੇ ॥ (17-2-5)
 ਡੱਡ ਚਿਕੜ ਵਾਸ ਹੈ ਕਵਲ ਸਿਵਾਨ ਨ ਮਾਣ ਸਕੰਦੇ ॥ (17-2-6)
 ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਰਹਿਤ ਨ ਰਹੰਦੇ ॥ (17-2-7)
 ਮਸਤਕ ਭਾਗ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੰਦੇ ॥੨॥ (17-2-8)

ਤੀਰਥ ਪੁਰਬ ਸੰਜੋਗ ਲੋਗ ਚਹੁੰ ਕੰਟਾ ਦੇ ਆਇ ਜੁੜੰਦੇ ॥ (17-3-1)
 ਚਾਰ ਵਰਨ ਛਿਅ ਦਰਸ਼ਨਾ ਨਾਮ ਦਾਨ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰੰਦੇ ॥ (17-3-2)
 ਜਪ ਤਪ ਸੰਜਮ ਹੋਮ ਜਗ ਵਰਤ ਨੇਮ ਕਰ ਦੇਵ ਸੁਣੰਦੇ ॥ (17-3-3)
 ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਸਿਮਰਨ ਜੁਗਤ ਦੇਵੀ ਦੇਵ ਸਥਾਨ ਪੁਜੰਦੇ ॥ (17-3-4)
 ਬਗਾਂ ਬਗੇ ਕਪੜੇ ਕਰ ਸਮਾਧਿ ਅਪਰਾਧਿ ਨਿਵੰਦੇ ॥ (17-3-5)
 ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਗੁਰਸ਼ਬਦ ਸੁਣ ਗੁਰਮੁਖ ਪੰਥ ਨ ਚਾਲ ਚਲੰਦੇ ॥ (17-3-6)
 ਕਪਟ ਸਨੋਹੀ ਫਲ ਨ ਲਹੰਦੇ ॥੩॥ (17-3-7)

ਸਾਵਣ ਵਣ ਹਰੀਆਵਲੇ ਵੁਠੇ ਸੁਕੈ ਅੱਕ ਜਵਾਹਾ ॥ (17-4-1)
 ਤ੍ਰਿਪਤਿਬਬੀਹੇ ਸ਼ੂਅਤਿ ਬੂੰਦ ਸਿੱਪ ਅੰਦਰ ਮੋਤੀ ਓਮਾਹਾ ॥ (17-4-2)
 ਕਦਲੀ ਵਣਹੁੰ ਕਪੂਰ ਹੋਇ ਕੱਲਰ ਕਵਲ ਨ ਹੋਇ ਸਮਾਹਾ ॥ (17-4-3)
 ਬਿਸੀਅਰ ਮੁਹ ਕਾਲਕੂਟ ਹੋਇ ਧਾਤ ਸੁਪਾੜ੍ਹ ਕਪਾੜ੍ਹ ਦੁਰਾਹਾ ॥ (17-4-4)
 ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਗੁਰੁ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣ ਸ਼ਾਂਤਿ ਨ ਆਵੈ ਉਭੇ ਸਾਹਾ ॥ (17-4-5)
 ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਪਿਰਮਰਸ ਮਨਮੁਖ ਬਦਰਾਹੀ ਬਦਰਾਹਾ ॥ (17-4-6)
 ਮਨਮੁਖ ਟੋਟਾ ਗੁਰਮੁਖ ਲਾਹਾ ॥੪॥ (17-4-7)

ਵਣ ਵਣ ਵਿਚ ਵਣਾਸਪਤਿ ਇਕੋ ਪਰਤੀ ਇਕੋ ਪਾਣੀ ॥ (17-5-1)
 ਰੰਗ ਬਰੰਗੀ ਫੁਲ ਫਲ ਸਾਦ ਸੁਗੰਧ ਸਨਬੰਧ ਵਿਡਾਣੀ ॥ (17-5-2)
 ਉੱਚਾ ਸਿੰਮਲ ਝਾਟਲਾ ਨਿਹਫਲ ਚੀਲ ਚੜ੍ਹੇ ਅਸਮਾਣੀ ॥ (17-5-3)
 ਜਲਦਾ ਵਾਂਸ ਵਚਾਈਐ ਵੰਡਲੀਆਂ ਵੱਜਨ ਬੇਬਾਣੀ ॥ (17-5-4)

ਚੰਦਨ ਵਾਸ ਵਣਾਸਪਤਿ ਵਾਂਸ ਰਹੈ ਨਿਰਗੰਧ ਰਵਾਣੀ ॥ (17-5-5)
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣ ਰਿਦੈ ਨ ਵਸੈ ਅਭਾਗ ਪਰਾਣੀ ॥ (17-5-6)
ਹਉਮੈਂ ਅੰਦਰ ਭਰਮ ਭੁਲਾਣੀ ॥੫॥ (17-5-7)

ਸੂਰਜ ਜੋਤ ਉਦੋਤ ਕਰ ਚਾਨਣ ਕਰੈ ਅਨੁਰ ਗਵਾਏ ॥ (17-6-1)
ਕਿਰਤ ਵਿਰਤ ਜਗ ਵਰਤਮਾਨ ਸਭਨਾਂ ਬੰਧਨ ਮੁਕਤ ਕਰਾਏ ॥ (17-6-2)
ਪਸੁ ਪੰਖੀ ਮਿਰਗਾਵਲੀ ਭਾਖਿਆ ਭਾਉ ਅਲਾਉ ਸੁਣਾਏ ॥ (17-6-3)
ਬਾਗੀ ਬੁਰਗੁ ਸਿੰਝੀਆਂ ਨਾਦ ਬਾਦ ਨੀਸਾਣ ਸੁਣਾਏ ॥ (17-6-4)
ਘੁਘੂ ਸੁਝ ਨ ਸੁਝਈ ਜਾਇ ਉਜਾੜੀਂ ਝੱਤ ਵਲਾਏ ॥ (17-6-5)
ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਗੁਰਸ਼ਬਦ ਸੁਣ ਭਾਉਭਗਤ ਮਨ ਭਉ ਨ ਵਸਾਏ ॥ (17-6-6)
ਮਨਮੁਖ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮ ਗਵਾਏ ॥੬॥ (17-6-7)

ਚੰਦ ਚਕੋਰ ਪਰੀਤਿ ਹੈ ਜਗਮਗ ਜੋਤਿ ਉਦੋਤ ਕਰੰਦਾ ॥ (17-7-1)
ਕਿਖ ਬਿੰਬਹੁਇ ਸਫਲ ਫਲ ਸੀਤਲ ਸੀਤ ਅਮਿਉ ਵਰਸੰਦਾ ॥ (17-7-2)
ਨਾਰਿ ਭਤਾਰ ਪਿਆਰ ਕਰ ਸਿਹਜਾ ਭੋਗ ਸੰਜੋਗ ਵਣੰਦਾ ॥ (17-7-3)
ਸਭਨਾਂ ਰਾਤ ਮਿਲਾਵੜਾ ਚਕਵੀ ਚਕਵਾ ਮਿਲ ਵਿਛੜੰਦਾ ॥ (17-7-4)
ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਗੁਰਸ਼ਬਦ ਸੁਣ ਕਪਟ ਸਨੇਹ ਨ ਥੇਹ ਲਹੰਦਾ ॥ (17-7-5)
ਮਜਲਸ ਆਵੇ ਲਸਣ ਖਾਇ ਗੰਧੀ ਵਾਸੁ ਮਚਾਏ ਗੰਧਾ ॥ (17-7-6)
ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਮੰਦੀ ਹੂੰ ਮੰਦਾ ॥੭॥ (17-7-7)

ਖਟ ਰਸ ਮਿਠ ਰਸ ਮੇਲਕੈ ਛੜੀ ਭੋਜਨ ਹੋਨ ਰਸੋਈ ॥ (17-8-1)
ਜੇਵਣਹਾਰ ਜਿਵਾਲੀਐ ਚਾਰ ਵਰਨ ਛਿਆ ਦਰਸਨ ਲੋਈ ॥ (17-8-2)
ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਭਗਤਿ ਕਹਿ ਹੋਇ ਜਿਸ ਜਿਹਬਾ ਸਾਉਸਿਵਾਹੈ ਸੋਈ ॥ (17-8-3)
ਕੜਛੀ ਸਾਉ ਨ ਸੰਭਲੈ ਛੜੀਹ ਬਿੰਜਨ ਵਿਚ ਸੰਜੋਈ ॥ (17-8-4)
ਰਤੀ ਰਤਕ ਨਾਰ ਲੈ ਰਤਨਾਂ ਅੰਦਰ ਹਾਰ ਪਰੋਈ ॥ (17-8-5)
ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਗੁਰਸ਼ਬਦ ਸੁਣ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਅਵੇਸ ਨ ਹੋਈ ॥ (17-8-6)
ਕਪਟ ਸਨੇਹ ਨ ਦਰਗਹ ਢੋਈ ॥੮॥ (17-8-7)

ਨਦੀਆਂ ਨਾਲੇ ਵਾਹੜੇ ਗੰਗ ਸੰਗ ਮਿਲ ਗੰਗ ਹੁਵੰਦੇ ॥ (17-9-1)
ਅਠ ਸਠ ਤੀਰਥ ਸੰਵੰਦੇ ਦੇਵੀ ਦੇਵਾ ਸੇਵ ਕਰੰਦੇ ॥ (17-9-2)
ਲੋਕ ਦੇਵ ਗੁਣ ਗਿਆਨ ਵਿਚ ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਣ ਨਾਂਉ ਸੁਣੰਦੇ ॥ (17-9-3)
ਹਸਤੀ ਨੀਰ ਨਵਾਲੀਅਨਿ ਬਾਹਰਿ ਨਿਕਲ ਛਾਰ ਛਰੰਦੇ ॥ (17-9-4)
ਸਾਧ ਸੰਗ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣ ਗੁਰੂ ਉਪਦੇਸ਼ ਨ ਚਿਤ ਧਰੰਦੇ ॥ (17-9-5)
ਤੁੰਮੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਜੀਐ ਬੀਜੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਫਲ ਨ ਫਲੰਦੇ ॥ (17-9-6)
ਕਪਟ ਸਨੇਹ ਨ ਥੇਹ ਪੂਜੰਦੇ ॥੯॥ (17-9-7)

ਰਾਜੇ ਦੇ ਸਉ ਰਾਣੀਆਂ ਸੇਜੈ ਆਵੈ ਵਾਰੇ ਵਾਰੀ ॥ (17-10-1)
ਸੱਭੋ ਹੀ ਪਟਰਾਣੀਆਂ ਰਾਜੇ ਇਕ ਦੂੰ ਇਕ ਪਿਆਰੀ ॥ (17-10-2)
ਸਭਨਾ ਰਾਜਾ ਰਾਵਣਾ ਸੰਦਰ ਮੰਦਰ ਸੇਜ ਸਵਾਰੀ ॥ (17-10-3)
ਸੰਡਤ ਸਭਨਾ ਰਾਣੀਆਂ ਇਕ ਅਧ ਕਾ ਸੰਚ ਵਿਚਾਰੀ ॥ (17-10-4)
ਦੋਸ ਨ ਰਾਜੇ ਰਾਣੀਐ ਪੂਰਬ ਲਿਖਤ ਨ ਮਿਟੇ ਲਿਖਾਰੀ ॥ (17-10-5)
ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਗੁਰੂ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣ ਗੁਰੂ ਉਪਦੇਸ਼ ਨ ਮਨ ਉਰਪਾਰੀ ॥ (17-10-6)

ਕਰਮ ਹੀਣ ਦਰਮਤਿ ਹਿਤਕਾਰੀ ॥੧੦॥ (17-10-7)

ਅਸਟ ਧਾਤ ਇਕ ਧਾਤ ਹੋਇ ਸਭ ਕੇ ਕੰਚਨ ਆਖ ਵਖਾਣੈ॥ (17-11-1)

ਰੂਪ ਅਨੁਪ ਸਰੂਪ ਹੋਇ ਮੁਲ ਅਮੁਲ ਪੰਚ ਪਰਵਾਣੈ॥ (17-11-2)

ਪਥਰ ਪਾਰਸ ਪਰਸੀਐ ਪਾਰਸ ਹੋਇ ਨ ਕੁਲ ਅਭਮਾਣੈ॥ (17-11-3)

ਪਾਣੀ ਅੰਦਰ ਸਦੀਐ ਤੜਭੜ ਛੁਬੈ ਭਾਰ ਭੁਲਾਣੈ॥ (17-11-4)

ਚਿਤ ਕਠੋਰ ਨ ਭਿਜਈ ਰਹੈ ਨਿਕੋਰ ਘੜੇ ਭੰਨ ਜਾਣੈ॥ (17-11-5)

ਅਗੀਂ ਅੰਦਰ ਫੁਟ ਜਾਇ ਅਹਿਰਣ ਘਨ ਅੰਦਰ ਹੈਰਾਣੈ॥ (17-11-6)

ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਗੁਰੂ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਨ ਅੰਦਰ ਆਣੈ॥ (17-11-7)

ਕਪਟ ਸਨੋਹ ਨ ਹੋਇ ਧਿਕਾਣੈ ॥੧੧॥ (17-11-8)

ਮਾਣਕ ਮੌਤੀ ਮਾਨਸਰ ਨਿਹਚਲ ਨੀਰ ਸੁਖਾਉਂ ਸੁਹੰਦਾ॥ (17-12-1)

ਹੰਸ ਵੰਸ ਨਿਹਚਲ ਮੱਤੀ ਸੰਗਤਿ ਪੰਗਤਿ ਸਾਥ ਬਹੰਦਾ॥ (17-12-2)

ਮਾਣਕ ਮੌਤੀ ਚੋਗ ਚੁਗ ਮਾਣ ਮਹੱਤ ਅਨੰਦ ਵਧੰਦਾ॥ (17-12-3)

ਕਾਉਂ ਨਿਖਾਉਂ ਨਿਨਾਉਂ ਹੈ ਹੰਸਾਂ ਵਿਚ ਉਦਾਸ ਹੋਵੰਦਾ॥ (17-12-4)

ਭਖ ਅਭਖ ਅਭਖ ਭਖ ਵਣ ਵਣ ਅੰਦਰ ਭਰਮ ਭਵੰਦਾ॥ (17-12-5)

ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਗੁਰੂ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣ ਤਨ ਅੰਦਰ ਮਨ ਬਿਰ ਨ ਰਹੰਦਾ॥ (17-12-6)

ਬਜਰ ਕਪਾਟ ਨ ਖੁਲੈ ਜੰਦਾ ॥੧੨॥ (17-12-7)

ਰੋਗੀ ਮਾਣਸ ਹੋਇਕੈ ਫਿਰਦਾ ਬਾਹਲੇ ਵੈਦ ਪੁਛੰਦਾ॥ (17-13-1)

ਕਚੇ ਵੈਦ ਨ ਜਾਣਨੀ ਵੇਦਨ ਦਾਰੂ ਰੋਗੀ ਸੰਦਾ॥ (17-13-2)

ਹੋਰੋ ਦਾਰੂ ਰੋਗ ਹੋਰ ਹੋਇ ਪਚਾਇੜ ਦੁਖ ਸਹੰਦਾ॥ (17-13-3)

ਆਵੈ ਵੈਦ ਸੁਵੈਦ ਘਰਿ ਦਾਰੂ ਦਸ ਰੋਗ ਲਾਹੰਦਾ॥ (17-13-4)

ਸੰਜਮ ਰਹੈ ਨ ਖਾਇ ਪਥ ਖੱਟਾ ਮਿਠਾ ਸਾਉ ਚਖੰਦਾ॥ (17-13-5)

ਦੋਸ ਨ ਦਾਰੂ ਵੈਦ ਨੋਂ ਵਿਣ ਸੰਜਮ ਨਿਤ ਰੋਗ ਵਧੰਦਾ॥ (17-13-6)

ਕਪਟ ਸਨੋਹੀ ਹੋਇਕੈ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਵਿਚ ਆਇ ਬਹੰਦਾ॥ (17-13-7)

ਦੁਰਮਤਿ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਪਚੰਦਾ ॥੧੩॥ (17-13-8)

ਚੌਆ ਚੰਦਨ ਮੇਦ ਲੈ ਮੇਲ ਕਪੂਰ ਕਥੂਰੀ ਸੰਦਾ॥ (17-14-1)

ਸਭ ਸੁਗੰਧ ਰਲਾਇਕੈ ਗੁਰ ਗਾਂਧੀ ਅਰਗਜਾ ਕਰੰਦਾ॥ (17-14-2)

ਮਜਲਸ ਆਵੇ ਸਾਹਿਬਾ ਗੁਣ ਅੰਦਰ ਹੋਇ ਗੁਣ ਮਹਕੰਦਾ॥ (17-14-3)

ਗਦਹਾ ਦੇਹੀ ਖਉਲੀਐ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣੈ ਨਰਕ ਭਵੰਦਾ॥ (17-14-4)

ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਗੁਰਸ਼ਬਦ ਸੁਣ ਭਾਉ ਭਗਤ ਹਿਰਦੇ ਨ ਧਰੰਦਾ॥ (17-14-5)

ਅੰਨਿਂ ਅਖੀਂ ਹੋਵਈ ਬੋਲਾ ਕੰਨੀ ਸੁਣ ਨ ਸੁਣੰਦਾ॥ (17-14-6)

ਬਧਾ ਚਟੀ ਜਾਇ ਭਰੰਦਾ ॥੧੪॥ (17-14-7)

ਧੋਤੇ ਹੋਵਨ ਉਜਲੇ ਪਾਟ ਪਟੰਬਰ ਖਰੇ ਅਮੋਲੇ॥ (17-15-1)

ਰੰਗ ਬਰੰਗੀ ਰੰਗੀਅਨਿ ਸਭੇ ਰੰਗ ਸੁਰੰਗ ਅਡੋਲੇ॥ (17-15-2)

ਸਾਹਿਬ ਲੈ ਲੈ ਪਹਿਨ ਦੇ ਰੂਪ ਰੰਗ ਰਸਵਸ ਨਿਕੋਲੇ॥ (17-15-3)

ਸੋਭਾਵੰਤ ਸੁਹਾਵਣੇ ਚਜ ਅਚਾਰ ਸੀਂਗਾਰ ਵਿਚੋਲੇ॥ (17-15-4)

ਕਾਲਾ ਕੰਬਲ ਉਜਲਾ ਹੋਇ ਨ ਧੋਤੇ ਰੰਗ ਨਿਰੋਲੇ॥ (17-15-5)

ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣ ਝਾਕੈ ਅੰਦਰ ਨੀਰ ਵਿਰੋਲੇ॥ (17-15-6)

ਕਪਟ ਸਨੇਹੀ ਉਜੜ ਖੋਲੇ ॥੧੫॥ (17-15-7)

ਖੇਤੇ ਅੰਦਰ ਜੰਮਕੈ ਸਭਦੂ ਉਤਮ ਹੋਇ ਵਿਖਾਲੇ॥ (17-16-1)
ਬੁਟ ਵਡਾ ਕਰ ਫੈਲਦਾ ਹੋਇ ਚੁਹ ਚਹਾ ਆਪ ਸਮਾਲੇ॥ (17-16-2)
ਖੇਤ ਸਫਲ ਹੋਇ ਲਾਵਣੀ ਛੁਟਨ ਤਿਲ ਬੂਆੜ ਨਿਰਾਲੇ॥ (17-16-3)
ਨਿਹਫਲ ਸਾਰੇ ਖੇਤ ਵਿਚ ਜਿਉਂ ਸਰਵਾੜ ਕਮਾਦ ਵਿਚਾਲੇ॥ (17-16-4)
ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣ ਕਪਟ ਸਨੇਹ ਕਰਨ ਬੇਤਾਲੇ॥ (17-16-5)
ਨਿਹਫਲ ਜਨਮ ਅਕਾਰਥਾ ਹਲਤ ਪਲਤ ਹੋਵਹਿ ਮੁਹਕਾਲੇ॥ (17-16-6)
ਜਮਪੁਰ ਜਮ ਜੰਦਾਰ ਹਵਾਲੇ ॥੧੬॥ (17-16-7)

ਉਜਲ ਕੈਹਾਂ ਚਿਲਕਣਾ ਥਾਲੀ ਜੇਵਣ ਜੂਠੀ ਹੋਵੈ॥ (17-17-1)
ਜੂਠਿ ਸੁਆਹ੍ਯੀ ਮਾਂਜੀਐ ਗੰਗਾ ਜਲ ਅੰਦਰ ਲੈ ਪੋਵੈ॥ (17-17-2)
ਬਾਹਰਿ ਸੁਚਾ ਧੋਤਿਆਂ ਅੰਦਰ ਕਾਲਖ ਅੰਤ ਵਿਗੋਵੈ॥ (17-17-3)
ਮਨ ਜੂਠੇ ਤਨ ਜੂਠ ਹੈ ਥੁਕ ਪਵੈ ਮੂੰਹਿ ਵਜੇ ਰੋਵੈ॥ (17-17-4)
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣ ਕਪਟ ਸਨੇਹੀ ਗੱਲਾਂ ਗੋਵੈ॥ (17-17-5)
ਗਲੀਂ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਨ ਹੋਵਈ ਖੰਡ ਖੰਡ ਕਰ ਸਾਉ ਨ ਭੋਵੈ॥ (17-17-6)
ਮਖਣ ਖਾਇ ਨ ਨੀਰ ਵਿਲੋਵੈ ॥੧੭॥ (17-17-7)

ਰੁਖਾਂ ਵਿਚ ਕੁਰੁਖ ਹਨ ਦੇਵੇਂ ਅਰੰਡ ਕਨੇਰ ਦੁਆਲੇ॥ (17-18-1)
ਅਰੰਡ ਫਲੈ ਅਰਡੋਲੀਆਂ ਫਲ ਅੰਦਰ ਬੀ ਚਿਤ ਮਿਤਾਲੇ॥ (17-18-2)
ਨਿਬਹੈ ਨਾਹੀਂ ਨਿਜੜਾ ਹਰ ਵਰਿਆਈ ਹੋਇ ਉਚਾਲੇ॥ (17-18-3)
ਕਲੀਆਂ ਪਵਨ ਕਨੇਰ ਨੌਂ ਦੁਰਮਤਿ ਵਿਚ ਦੁਰਗੰਧ ਦਿਖਾਲੇ॥ (17-18-4)
ਬਾਹਰ ਲਾਲ ਗੁਲਾਲ ਹੋਇ ਅੰਦਰ ਚਿਟਾ ਦੁਬਿਧਾ ਨਾਲੇ॥ (17-18-5)
ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣ ਗਣਤੀ ਵਿਚ ਭਵੈ ਭਰ ਨਾਲੇ॥ (17-18-6)
ਕਪਟ ਸਨੇਹ ਖੇਹ ਮੁਹਿ ਕਾਲੇ ॥੧੮॥ (17-18-7)

ਵਣ ਵਿਚ ਫਲੈ ਵਣਾਸਪਤਿ ਬਹੁ ਰਸ ਗੰਧ ਸੁਗੰਧ ਸੁਹੰਦੇ॥ (17-19-1)
ਅੰਬ ਸਦਾ ਫਲ ਸੋਹਿਨੇ ਆਡੂ ਸੇਬ ਅਨਾਰ ਫਲੰਦੇ॥ (17-19-2)
ਦਾਖ ਬਿਜਉਰੀ ਜਾਮਣੂ ਖਿਰਣੀ ਤੂਤ ਖਜੂਰ ਅਨੰਦੇ॥ (17-19-3)
ਪੀਲੂ ਪੇਂਝੂ ਬੇਰ ਬਹੁ ਕੈਲੇ ਤੇ ਅਖਰੋਟ ਬਣੰਦੇ॥ (17-19-4)
ਮੂੰਲ ਨ ਭਾਵਨ ਅੱਕ ਟਿਡ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਫਲ ਤਜ ਅਕ ਵਸੰਦੇ॥ (17-19-5)
ਜੈ ਬਣ ਜੋਕ ਲਵਾਈਐ ਦੁਧ ਨ ਪੀਐ ਲੋਹੂ ਗੰਦੇ॥ (17-19-6)
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣ ਗਣਤੀ ਅੰਦਰ ਝਾਕ ਝਖੰਦੇ॥ (17-19-7)
ਕਪਟ ਸਨੇਹ ਨ ਖੇਹ ਚੜ੍ਹੰਦੇ ॥੧੯॥ (17-19-8)

ਡੱਡੂ ਬਗੁਲੇ ਸੰਖ ਲਖ ਅਕ ਜਵਾਹੇਂ ਬਿਸੀਅਰ ਕਾਲੇ॥ (17-20-1)
ਸਿੰਬਲ ਘੁੜੂ ਚਕਵੀਆਂ ਕੜਛ ਹਸਤ ਲਖ ਸੰਢੀ ਨਾਲੇ॥ (17-20-2)
ਪੱਥਰ ਕਾਂਵ ਰੋਗੀ ਘਣੇ ਗਦਹਾ ਕਾਲੇ ਕੰਬਲ ਭਾਲੇ॥ (17-20-3)
ਕੈਹੈ ਤਿਲ ਬੂਆੜ ਲਖ ਅਕ ਟਿਡ ਅਰੰਡ ਤੁੰਮੇ ਚਿਤਰਾਲੇ॥ (17-20-4)
ਕਲੀ ਕਨੇਰ ਵਖਾਣੀਐ ਸਬ ਅਵਗੁਣ ਮੈਂ ਤਨ ਭੀਹਾਲੇ॥ (17-20-5)
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਨ ਰਿਦੇ ਸਮ੍ਰਾਲੇ॥ (17-20-6)
ਧ੍ਰਿਗ ਜੀਵਣ ਬੇਮੁਖ ਬੇਤਾਲੇ ॥੨੦॥ (17-20-7)

ਲਖ ਨਿੰਦਕ ਲਖ ਬੇਮੁਖਾਂ ਦੂਤ ਦੁਸ਼ਟ ਲਖ ਲੂਣ ਹਰਾਮੀ ॥ (17-21-1)
ਸ੍ਰਾਮ ਧੋਹੀ ਅਕਿਰਤਘਣ ਚੌਰ ਜਾਰ ਲਖ ਲਖ ਪਹਿਨਾਮੀ ॥ (17-21-2)
ਬਾਮੂਣ ਗਾਈਂ ਵੰਸ ਘਾਤ ਲਾਇਤਬਾਰ ਹਜ਼ਾਰ ਅਸਾਮੀ ॥ (17-21-3)
ਕੁਝਿਆਰ ਗੁਰੂ ਗੋਪ ਲਖ ਗੁਨਹਗਾਰ ਲਖ ਲਖ ਬਦਨਾਮੀ ॥ (17-21-4)
ਅਪਰਾਧੀ ਬਹੁ ਪਤਿਤ ਲਖ ਅਵਗੁਣਿਆਰ ਖੁਆਰ ਖੁਨਾਮੀ ॥ (17-21-5)
ਲਖ ਲਿਬਾਸੀ ਦਗਾ ਬਾਜ਼ ਲਖ ਸ਼ੈਤਾਨ ਸਲਾਮ ਸਲਾਮੀ ॥ (17-21-6)
ਤੂੰ ਵੇਖਹਿ ਹਉ ਮੁਕਰਾਂ ਹਉਂ ਕਪਟੀ ਤੂੰ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥ (17-21-7)
ਪਤਿਤ ਉਪਾਰਣ ਬਿਰਦ ਸੁਆਮੀ ॥੨੧॥੧੨॥ (17-21-8)

Vaar 18

੧੯੮ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ (18-1-1)

ਇਕ ਕਵਾਉ ਪਸਾਉ ਕਰ ਓਅੰਕਾਰ ਅਨੇਕ ਅਕਾਰਾ ॥ (18-1-2)
 ਪਉਣ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰੋ ਧਰਤਿ ਅਗਾਸ ਨਿਵਾਸ ਵਿਖਾਰਾ ॥ (18-1-3)
 ਜਲ ਥਲ ਤਰਵਰ ਪਰਬਤਾਂ ਜੀਅ ਤੰਤ ਆਗਣਤ ਅਪਾਰਾ ॥ (18-1-4)
 ਇਕ ਵਰਭੰਡ ਅਖੰਡ ਹੈ ਲਖ ਵਰਭੰਡ ਪਲਕ ਪਰਵਾਰਾ ॥ (18-1-5)
 ਕੁਦਰਤਿ ਕੀਮ ਨ ਜਾਣੀਐ ਕੇਵਡ ਕਾਦਰ ਸਿਰਜਣਹਾਰਾ ॥ (18-1-6)
 ਅੰਤ ਬਿਅੰਤ ਨ ਪਾਰਾਵਾਰਾ ॥੧॥ (18-1-7)

ਕੇਵਡ ਵਡਾ ਆਖੀਐ ਵਡੇ ਦੀ ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ॥ (18-2-1)
 ਵਡੀ ਹੂੰ ਵਡਾ ਵਖਾਣੀਐ ਸੁਣ ਸੁਣ ਆਖਨ ਆਖ ਸੁਣਾਈ ॥ (18-2-2)
 ਰੋਮ ਰੋਮ ਵਿਚ ਰਖਿਓਨ ਕਰ ਵਰਭੰਡ ਕਰੋੜ ਸਮਾਈ ॥ (18-2-3)
 ਇਕ ਕਵਾਉ ਪਸਾਉ ਜਿਸ ਤੋਲਿ ਅਤੋਲ ਨ ਤੁਲ ਤੁਲਾਈ ॥ (18-2-4)
 ਵੇਦ ਕਤੇਬਹੁੰ ਬਾਹਰਾ ਅਕਥ ਕਹਾਣੀ ਕਥੀ ਨ ਜਾਈ ॥ (18-2-5)
 ਅਬਗਤਿ ਗਤ ਕਿਵ ਅਲਖ ਲਖਾਈ ॥੨॥ (18-2-6)

ਜੀਉ ਪਾਇ ਤਨੁ ਸਾਜਿਆ ਮੂੰਹ ਅੱਖੀਂ ਨਕ ਕੰਨ ਸਵਾਰੇ ॥ (18-3-1)
 ਹਥ ਪੈਰ ਦੇ ਦਾਤ ਕਰ ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਸੁਭ ਦਿਸ਼ਟ ਦੁਆਰੇ ॥ (18-3-2)
 ਕਿਰਤ ਵਿਰਤ ਪਰਕਿਰਤ ਬਹੁ ਸਾਸ ਗਿਰਾਸ ਨਿਵਾਸ ਸੰਜਾਰੇ ॥ (18-3-3)
 ਰਾਗ ਰੰਗ ਰਸ ਪਰਸ ਦੇ ਰੰਗ ਸੁਰੰਗ ਸੰਧ ਪਰਕਾਰੇ ॥ (18-3-4)
 ਛਾਦਨ ਭੋਜਨ ਬੁਧਿ ਬਲ ਟੇਕ ਬਿਬੇਕ ਵੀਚਾਰ ਵੀਚਾਰੇ ॥ (18-3-5)
 ਦਾਤੈ ਕੀਮਤਿ ਨਾ ਪਵੈ ਬੇਸੁਮਾਰ ਦਾਤਾਰ ਪਿਆਰੇ ॥ (18-3-6)
 ਲੇਖ ਅਲੇਖ ਅਸੰਖ ਅਪਾਰ ॥੩॥ (18-3-7)

ਪੰਜ ਤਤ ਪਰਵਾਣ ਕਰ ਖਾਣੀਂ ਚਾਰ ਜਗਤ ਉਪਾਯਾ ॥ (18-4-1)
 ਲਖ ਚਉਰਾਸੀ ਜੂਨਿ ਵਿਚ ਆਵਾ ਗਵਣ ਚਲਿਤ ਵਰਤਾਯਾ ॥ (18-4-2)
 ਇਕਸ ਇਕਸ ਜੂਨਿ ਵਿਚ ਜੀਅਜੰਤ ਅਣਗਣਤ ਵਧਾਇਆ ॥ (18-4-3)
 ਲੇਖੈ ਅੰਦਰ ਸਭ ਕੋ ਸਭਨਾਂ ਮਸਤਕ ਲੇਖ ਲਿਖਾਯਾ ॥ (18-4-4)
 ਲੇਖੈ ਸਾਸ ਗਿਰਾਸ ਦੇ ਲੇਖ ਲਿਖਾਰੀ ਅੰਤ ਨ ਪਾਯਾ ॥ (18-4-5)
 ਆਪ ਅਲਖ ਨ ਅਲਖ ਲਖਾਯਾ ॥੪॥ (18-4-6)

ਭੈ ਵਿਚ ਧਰਤਿ ਅਗਾਸ ਹੈ ਨਿਰਾਧਾਰ ਭੈ ਭਾਰ ਧਰਾਯਾ ॥ (18-5-1)
 ਪਉਣ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰੋ ਭੈ ਵਿਚ ਰਖੈ ਮੇਲ ਮਿਲਾਯਾ ॥ (18-5-2)
 ਪਾਣੀ ਅੰਦਰ ਧਰਤਿ ਧਰ ਵਿਣ ਥੰਮਾਂ ਆਗਾਸ ਰਹਾਯਾ ॥ (18-5-3)
 ਕਾਠੈ ਅੰਦਰ ਅਗਨਿ ਧਰ ਕਰ ਪਰਫੁਲਤ ਸੁਫਲ ਫਲਾਯਾ ॥ (18-5-4)
 ਨਵੀਂ ਦੁਆਰੀਂ ਪਵਣ ਧਰ ਭੈ ਵਿਚ ਸੁਰਜ ਚੰਦ ਚਲਾਯਾ ॥ (18-5-5)
 ਨਿਰਭਉ ਆਪ ਨਿਰੰਜਨ ਰਾਯਾ ॥੫॥ (18-5-6)

ਲਖ ਅਸਮਾਣ ਉਚਾਣ ਚੜ੍ਹ ਉੱਚਾ ਹੋਇ ਨ ਅੰਬੜ ਸਕੈ ॥ (18-6-1)
 ਉਚੀ ਹੂੰ ਉੱਚਾ ਘਣਾ ਥਾਉਂ ਗਿਰਾਉਂ ਨ ਨਾਉਂ ਅਥਕੈ ॥ (18-6-2)

ਲਖ ਪਾਤਾਲ ਨੀਵਾਣ ਜਾਇ ਨੀਵਾਂ ਹੋਇ ਨ ਨੀਵੇਂ ਤਕੈ ॥ (18-6-3)

ਪੂਰਬ ਪੱਛਮ ਉਤਰਾਧਿ ਦਖਨ ਫੇਰ ਚਉਫੇਰ ਨ ਢਕੈ ॥ (18-6-4)

ਓੜਕ ਮੂਲ ਨ ਲਭਈ ਉਪਤ ਪਰਲਉ ਅਖਿ ਫਰਕੈ ॥ (18-6-5)

ਛੁਲਾਂ ਅੰਦਰ ਵਾਸ ਮਹਕੈ ॥੬॥ (18-6-6)

ਉੰਕਾਰ ਅਕਾਰ ਕਰ ਬਿਤ ਨ ਵਾਰ ਨ ਮਾਹੁ ਜਣਾਯਾ ॥ (18-7-1)

ਨਿਰੰਕਾਰ ਅਕਾਰ ਵਿਣ ਏਕੰਕਾਰ ਨ ਅਲਖ ਲਖਾਯਾ ॥ (18-7-2)

ਆਪੇ ਆਪ ਉਪਾਇਕੈ ਆਪੇ ਅਪਣਾ ਨਾਉਂ ਧਰਾਯਾ ॥ (18-7-3)

ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਅਦੇਸ਼ ਹੈ ਹੈਭੀ ਹੋਸੀ ਹੋਂਦਾ ਆਯਾ ॥ (18-7-4)

ਆਦਿ ਨ ਅੰਤ ਬਿਅੰਤ ਹੈ ਆਪੇ ਆਪ ਨ ਆਪ ਗਣਾਯਾ ॥ (18-7-5)

ਆਪੇ ਆਪ ਉਪਾਇ ਸਮਾਯਾ ॥੭॥ (18-7-6)

ਰੋਮ ਰੋਮ ਵਿਚ ਰਖਿਓਨ ਕਰ ਵਰਭੰਡ ਕਰੋੜ ਸਮਾਈ ॥ (18-8-1)

ਕੇਵਡ ਵਡਾ ਆਖੀਐ ਕਿਤ ਘਰ ਵਸੈ ਕੇਵਡ ਜਾਈ ॥ (18-8-2)

ਇਕਕਵਾਉ ਅਮਾਉ ਹੈ ਲਖ ਦਰੀਆਉ ਨ ਕੀਮਤਿ ਪਾਈ ॥ (18-8-3)

ਪਰਵਦਗਾਰ ਅਪਾਰ ਹੈ ਪਾਰਾਵਾਰ ਨ ਅਲਖ ਲਖਾਈ ॥ (18-8-4)

ਏਵਡ ਵਡਾ ਹੋਇਕੈ ਕਿਥੇ ਰਹਿਆ ਆਪ ਲੁਕਾਈ ॥ (18-8-5)

ਸੁਰ ਨਰ ਨਾਥ ਰਹੈ ਲਿਵਲਾਈ ॥੮॥ (18-8-6)

ਲਖ ਦਰਿਯਾਉ ਕਵਾਉ ਵਿਚ ਅਤਿ ਅਸਗਾਹ ਅਥਾਹ ਵਹੰਦੇ ॥ (18-9-1)

ਆਦਿ ਨ ਅੰਤ ਬਿਅੰਤ ਹੈ ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਫੇਰ ਫਿਰੰਦੇ ॥ (18-9-2)

ਅਲਖ ਅਪਾਰ ਵਖਾਣੀਐ ਪਾਰਾਵਾਰ ਨ ਪਾਰ ਲਹੰਦੇ ॥ (18-9-3)

ਲਹਿਰ ਤਰੰਗ ਨਿਸੰਗ ਲਖ ਸਾਗਰ ਸੰਗਮ ਰੰਗ ਰਵੰਦੇ ॥ (18-9-4)

ਰਤਨ ਪਦਾਰਥ ਲਖ ਲਖ ਮੂਲ ਅਮੁਲ ਨ ਤੁਲ ਤੁਲੰਦੇ ॥ (18-9-5)

ਸਦਕੇ ਸਿਰਜਣ ਹਾਰ ਸਿਰੰਦੇ ॥੯॥ (18-9-6)

ਪਰਵਦਗਾਰ ਸਲਾਹੀਐ ਸਿਰਠਿ ਉਪਾਈ ਰੰਗ ਬਿਰੰਗੀ ॥ (18-10-1)

ਰਾਜਕ ਰਿਜਕ ਸੰਬਾਹਦਾ ਸਭਨਾ ਦਾਤ ਕਰੇ ਅਣਮੰਗੀ ॥ (18-10-2)

ਕਿਸੈ ਜਿਵੇਹਾ ਨਾਹਿ ਕੋ ਦੁਬਿਧਾ ਅੰਦਰ ਮੰਦੀ ਚੰਗੀ ॥ (18-10-3)

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਨਿਰਲੇਪ ਹੈ ਪੁਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਸਦਾ ਸਹਲੰਗੀ ॥ (18-10-4)

ਵਰਨਾ ਚਿਹਨਾ ਬਾਹਿਰਾ ਸਭਨਾ ਅੰਦਰ ਹੈ ਸਰਬੰਗੀ ॥ (18-10-5)

ਪਉਣ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰ ਸੰਗੀ ॥੧੦॥ (18-10-6)

ਉੰਕਾਰ ਅਕਾਰ ਕਰ ਮਖੀ ਇਕ ਉਪਾਈ ਮਾਯਾ ॥ (18-11-1)

ਤਿੰਨ ਲੋਅ ਚੌਦਾਂ ਭਵਨ ਜਲ ਥਲ ਮਹੀਅਲ ਛਲ ਕਰ ਛਾਯਾ ॥ (18-11-2)

ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸ਼ਨ ਮਹੇਸੁ ਤੈ ਦਸ ਅਵਤਾਰ ਬਜ਼ਾਰ ਨਚਾਯਾ ॥ (18-11-3)

ਜਤੀ ਸਤੀ ਸੰਤੋਖੀਆਂ ਸਿਧ ਨਥ ਬਹੁ ਪੰਥ ਭਵਾਯਾ ॥ (18-11-4)

ਕਾਮ ਕਰੋਧ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ ਲੋਭ ਮੋਹ ਕਰ ਧੋਹ ਲੜਾਯਾ ॥ (18-11-5)

ਹਉਮੈ ਅੰਦਰ ਸਭਕੋ ਸੇਰਹੂੰ ਘਟ ਨ ਕਿਨੈ ਅਖਾਯਾ ॥ (18-11-6)

ਕਾਰਣ ਕਰਦੇ ਆਪ ਲੁਕਾਯਾ ॥੧੧॥ (18-11-7)

ਪਾਤਿਸ਼ਾਹਾਂ ਪਤਿਸ਼ਾਹ ਹੈ ਅਬਿਚਲ ਰਾਜ ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ॥ (18-12-1)

ਕੇਵਡ ਤਖਤ ਵਖਾਣੀਐ ਕੇਵਡ ਮਹਲ ਕੇਵਡ ਦਰਗਾਹੀ ॥ (18-12-2)
ਕੇਵਡ ਸਿਫਤ ਸਲਾਹੀਐ ਕੇਵਡ ਮਾਲ ਮੁਲਖ ਅਵਗਾਹੀ ॥ (18-12-3)
ਕੇਵਡ ਮਾਣ ਮਹਤ ਹੈ ਕੇਵਡ ਲਸਕਰ ਸੇਵ ਸਿਪਾਹੀ ॥ (18-12-4)
ਹੁਕਮੈ ਅੰਦਰ ਸਭ ਕੋ ਕੇਵਡ ਹੁਕਮ ਨ ਬੇਪਰਵਾਹੀ ॥ (18-12-5)
ਹੋਰਸ ਪੁਛ ਨ ਮਤਾ ਨਿਬਾਹੀ ॥੧੨॥ (18-12-6)

ਲਖ ਲਖ ਬ੍ਰਹਮੈ ਵੇਦ ਪੜ੍ਹ ਇਕਸ ਅਖਰ ਭੇਦ ਨ ਜਾਤਾ ॥ (18-13-1)
ਜੋਗ ਧਿਆਨ ਮਹੇਸੂ ਲਖ ਰੂਪ ਨ ਰੇਖ ਨ ਭੇਖ ਪਛਾਤਾ ॥ (18-13-2)
ਲਖ ਅਵਤਾਰ ਅਕਾਰ ਕਰ ਤਿਲ ਵੀਚਾਰ ਨ ਬਿਸ਼ਨ ਪਛਾਤਾ ॥ (18-13-3)
ਲਖ ਲਖ ਨਉਤਨ ਨਾਉਂ ਲੈ ਲਖ ਲਖ ਸੋਖ ਵਿਸ਼ੇਖ ਨ ਤਾਤਾ ॥ (18-13-4)
ਚਿਰ ਜੀਵਨ ਬਹੁ ਹੰਢਣੇ ਦਰਸਨ ਪੰਥ ਨ ਸਬਦ ਸਿਵਾਤਾ ॥ (18-13-5)
ਦਾਤ ਲੁਭਾਇ ਵਿਸਾਰਨ ਦਾਤਾ ॥੧੩॥ (18-13-6)

ਨਿਰੰਕਾਰ ਆਕਰਕਰ ਗੁਰ ਮੂਰਤਿ ਹੋਇ ਧਿਆਨ ਧਰਾਯਾ ॥ (18-14-1)
ਚਾਰ ਵਰਨ ਗੁਰਸਿਖ ਕਰ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਸਚ ਖੰਡ ਵਸਾਯਾ ॥ (18-14-2)
ਵੇਦ ਕਤੇਬਹੁੰ ਬਾਹਰਾ ਅਕਥ ਕਥਾ ਗੁਰ ਸਬਦ ਸੁਣਾਯਾ ॥ (18-14-3)
ਵੀਹਾਂ ਅੰਦਰ ਵਰਤਮਾਨ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਇ ਅਕੀਹ ਲਖਾਯਾ ॥ (18-14-4)
ਮਾਯਾ ਵਿਚ ਉਦਾਸ ਕਰ ਨਾਮ ਦਾਨ ਇਸ਼ਨਾਨ ਦਿੜਾਯਾ ॥ (18-14-5)
ਬਾਰਹ ਪੰਥ ਇਕੜ੍ਹ ਕਰ ਗੁਰਮੁਖ ਗਾੜੀ ਰਾਹ ਚਲਾਯਾ ॥ (18-14-6)
ਪਤਿ ਪਉੜੀ ਚੜ ਨਿਜ ਘਰ ਆਯਾ ॥੧੪॥ (18-14-7)

ਗੁਰਮੁਖ ਮਾਰਗ ਪੈਰ ਧਰ ਦੁਬਿਧਾ ਵਾਟ ਕੁਵਾਟ ਨ ਧਾਯਾ ॥ (18-15-1)
ਸਤਿਗੁਰ ਦਰਸਨ ਦੇਖਕੇ ਮਰਦਾ ਜਾਂਦਾ ਨਦਰ ਨ ਆਯਾ ॥ (18-15-2)
ਕੰਨੀ ਸਤਿਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣ ਅਨਹਦ ਰੁਣ ਝੁਣਕਾਰ ਸੁਣਾਯਾ ॥ (18-15-3)
ਸਤਿਗੁਰ ਸਰਣੀ ਆਇਕੈ ਨਿਹਚਲ ਸਾਧੂ ਸੰਗ ਮਿਲਾਯਾ ॥ (18-15-4)
ਚਰਨ ਕਵਲ ਮਕਰੰਦ ਰਸ ਸੁਖ ਸੰਪਟ ਵਿਚ ਸਹਜ ਸਮਾਯਾ ॥ (18-15-5)
ਪਿਰਮ ਪਿਆਲਾ ਅਪਿਓ ਪਿਆਯਾ ॥੧੫॥ (18-15-6)

ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਕਰ ਸਾਧਨਾ ਪਿਰਮ ਪਿਆਲਾ ਅੱਜਰ ਜਰਣਾ ॥ (18-16-1)
ਪੈਰੀ ਪੈ ਪਾਖਾਕ ਹੋਇ ਆਪ ਗਵਾਇ ਜੀਵੰਦਿਆਂ ਮਰਣਾ ॥ (18-16-2)
ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਵਖਾਣੀਐ ਮਰ ਮਰ ਜੀਵਨ ਛੁਬ ਛੁਬ ਤਰਣਾ ॥ (18-16-3)
ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤ ਲਿਵਲੀਣ ਹੋਇ ਅਪਿਓ ਪੀਅਣੈਭੈਅੰਚਰ ਚਰਣਾ ॥ (18-16-4)
ਅਨਹਦ ਨਾਦ ਅਵੇਸ ਕਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ਨਿਝਰ ਝਰਣਾ ॥ (18-16-5)
ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਸਮ੍ਰਥ ਹੋਇ ਕਾਰਨ ਕਰਣ ਨ ਕਾਰਣ ਕਰਣਾ ॥ (18-16-6)
ਪਤਿਤ ਉਪਾਰਣ ਅਸਰਣ ਸਰਣਾ ॥੧੬॥ (18-16-7)

ਗੁਰਮੁਖ ਭੈ ਵਿਚ ਜੰਮਣਾ ਭੈ ਵਿਚ ਰਹਿਣਾ ਭੈ ਵਿਚ ਚਲਣਾ ॥ (18-17-1)
ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਭੈ ਭਾਇ ਵਿਚ ਭਗ ਵਛਲ ਕਰ ਅਛਲ ਛਲਣਾ ॥ (18-17-2)
ਜਲ ਵਿਚ ਕੌਲ ਅਲਿਪ ਹੋਇ ਆਸ ਨਿਰਾਸ ਵਲੇਵੇ ਵਲਣਾ ॥ (18-17-3)
ਅਹਿਰਣ ਘਣ ਹੀਰੇ ਜੁਗ ਗੁਰਮਤ ਨਿਹਚਲ ਅਟਲ ਨ ਟਲਣਾ ॥ (18-17-4)
ਪਰ ਉਪਕਾਰ ਵੀਚਾਰ ਵਿਚ ਜੀਅ ਦਯਾ ਮੋਮ ਵਾਂਗੀ ਛਲਣਾ ॥ (18-17-5)
ਚਾਰ ਵਰਨ ਤੰਬੋਲ ਰਸ ਆਪ ਗਵਾਇ ਰਲਾਯਾ ਰਲਣਾ ॥ (18-17-6)

ਵੱਟੀ ਤੇਲ ਦੀਵਾ ਹੋਇ ਬਲਣਾ ॥੧੭॥ (18-17-7)

ਸਤ ਸੰਤੋਖ ਦਇਆ ਧਰਮ ਅਰਥ ਕਰੋੜ ਨ ਓੜਕ ਜਾਣੈ॥ (18-18-1)
ਚਾਰ ਪਦਾਰਥ ਆਖੀਅਨਿ ਹੋਇ ਲਖੁਣ ਨ ਪਲ ਪਰਵਾਣੈ॥ (18-18-2)
ਰਿਪੀ ਸਿਧੀ ਲਖ ਲਖ ਨਿਧਾਨ ਲਖ ਤਿਲ ਨ ਤੁਲਾਣੈ॥ (18-18-3)
ਦਰਸ਼ਨ ਦਿਸ਼ਟਸੰਜੋਗ ਲਖ ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵਲਖ ਹੈਰਾਣੈ॥ (18-18-4)
ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਸਿਮਰਨ ਅਸੰਖ ਭਗਤ ਜੁਗਤ ਲਖ ਨੇਤ ਵਖਾਣੈ॥ (18-18-5)
ਪਿਰਮ ਧਿਆਲਾ ਸਹਜ ਘਰ ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਚੋਜ ਵਿਡਾਣੈ॥ (18-18-6)
ਮਤ ਬੁਧਿ ਸੁਧਿ ਲੱਖ ਮੇਲ ਮਿਲਾਣੈ ॥੧੮॥ (18-18-7)

ਜਪ ਤਪ ਸੰਜਮ ਲੱਖ ਲੱਖ ਹੋਮ ਜਗ ਨਈਵੇਦ ਕਰੋੜੀ॥ (18-19-1)
ਵਰਤ ਨੇਮ ਸੰਜਮ ਘਣੇ ਕਰਮ ਧਰਮ ਲਖ ਤੰਦ ਮਰੋੜੀ॥ (18-19-2)
ਤੀਰਥ ਪੁਰਬ ਸੰਜੋਗ ਲਖ ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਉਪਕਾਰਨ ਓੜੀ॥ (18-19-3)
ਦੇਵੀ ਦੇਵ ਸਰੇਵਣੇ ਵਰ ਸਰਾਪ ਲਖ ਜੋੜ ਵਿਛੋੜੀ॥ (18-19-4)
ਦਰਸ਼ਨ ਵਰਨ ਅਵਰਣ ਲਖ ਪੂਜਾ ਅਰਚਾ ਬੰਧਨ ਤੌੜੀ॥ (18-19-5)
ਲੋਕ ਵੇਦ ਗੁਣ ਗਿਆਨ ਲਖ ਜੋਗ ਭੋਗ ਲਖ ਝਾੜ ਪਛੋੜੀ॥ (18-19-6)
ਸਚਹੁੰ ਓਰੈ ਸਭ ਕਿਹੁ ਲਖ ਸਿਆਣਪ ਸਭਾ ਥੋੜੀ॥ (18-19-7)
ਉਪਰ ਸਚ ਅਚਾਰ ਚਮੋੜੀ ॥੧੯॥ (18-19-8)

ਸਤਿਗੁਰ ਸਚਾ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਸਚੁ ਤਖਤ ਸੁਹੇਲਾ॥ (18-20-1)
ਸਚ ਸ਼ਬਦ ਟਕਸਾਲ ਸਚ ਅਸ਼ਟਧਾਤ ਇਕ ਪਾਰਸ ਮੇਲਾ॥ (18-20-2)
ਸਚਾ ਅਬਿਚਲ ਰਾਜ ਹੈ ਸਚ ਮਹਲ ਨਵਹਾਣ ਨਵੇਲਾ॥ (18-20-3)
ਸਚਾ ਹੁਕਮ ਵਰਤਦਾ ਸਚਾ ਅਮਰ ਸਚੋ ਰਸ ਕੇਲਾ॥ (18-20-4)
ਸਚੀ ਸਿਫਤ ਸਲਾਹ ਸਚ ਸਚ ਸਲਾਹਣ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ॥ (18-20-5)
ਸਚਾ ਗੁਰਮੁਖ ਪੰਥ ਹੈ ਸਚ ਉਪਦੇਸ਼ ਨ ਗਰਬ ਗਹੇਲਾ॥ (18-20-6)
ਆਸਾ ਵਿਚ ਨਿਰਾਸ ਗਤਿ ਸੱਚਾ ਖੇਲ ਮੇਲ ਸਚੁ ਖੇਲਾ॥ (18-20-7)
ਗੁਰਮੁਖ ਸਿਖ ਗੁਰੂ ਗੁਰ ਚੇਲਾ ॥੨੦॥ (18-20-8)

ਗੁਰਮੁਖ ਹਉਮੈ ਪਰਹਰੈ ਮਨ ਭਾਵੈ ਖਸਮੈ ਦਾ ਭਾਣਾ॥ (18-21-1)
ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਪਾਖਾਕ ਹੋਇ ਦਰਗਹ ਪਾਵੈ ਮਾਣ ਨਿਮਾਣਾ॥ (18-21-2)
ਵਰਤਮਾਨ ਵਿਚ ਵਰਤਦਾ ਹੋਵਣਹਾਰ ਸੋਈ ਪਰਵਾਣਾ॥ (18-21-3)
ਕਾਰਣ ਕਰਤਾ ਜੋ ਕਰੈ ਸਿਰ ਧਰ ਮੰਨ ਕਰੈ ਸੁਕਰਾਣਾ॥ (18-21-4)
ਰਾਜੀ ਹੋਇ ਰਜਾਇ ਵਿਚ ਦੁਨੀਆ ਅੰਦਰ ਜਿਉਂ ਮਿਹਮਾਣਾ॥ (18-21-5)
ਵਿਸਮਾਦੀ ਵਿਸਮਾਦ ਵਿਚ ਕੁਦਰਤ ਕਾਦਰ ਨੋਂ ਕੁਰਬਾਣਾ॥ (18-21-6)
ਲੇਪ ਅਲੇਪ ਸਦਾ ਨਿਰਬਾਣਾ ॥੨੧॥ (18-21-7)

ਹੁਕਮੈ ਬੰਦਾ ਹੋਇਕੈ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹੁਕਮੈ ਵਿਚ ਰਹਿਣਾ॥ (18-22-1)
ਹੁਲਵਕਮੈ ਅੰਦਰ ਸਭਕੋ ਸਭਨਾਂ ਅਵਟਣ ਹੈ ਸਹਿਣਾ॥ (18-22-2)
ਦਿਲ ਦਰਯਾਉ ਸਮਾਉ ਕਰ ਗਰਬ ਗਵਾਇ ਗ੍ਰੀਬੀ ਵਹਿਣਾ॥ (18-22-3)
ਵੀਰ ਇਕੀਹ ਉਲੰਘਕੈ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਸਿੰਘਾਸਣ ਬਹਿਣਾ॥ (18-22-4)
ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤ ਲਿਵਲੀਣ ਹੋਇ ਅਨਭਉ ਅਘੜ ਅੜਾਏ ਗਹਿਣਾ॥ (18-22-5)
ਸਿਦਕ ਸਥੁਰੀ ਸਾਬਤਾ ਸ਼ਾਕਰ ਸੁਕਰ ਨ ਦੇਣਾ ਲਹਿਣਾ॥ (18-22-6)

ਨੀਰ ਨ ਡਬਣ ਅਹ ਨ ਦਹਿਣਾ ॥੨੨॥ (18-22-7)

ਮਿਹਰ ਮੁਹਬਤ ਆਸ਼ਕੀ ਇਸ਼ਕ ਮੁਸ਼ਕ ਕਿਉਂ ਲੁਕੈ ਲੁਕਾਯਾ॥ (18-23-1)

ਚੰਦਨ ਵਾਸ ਵਣਾਸਪਤ ਹੋਇ ਸੁਗੰਧ ਨ ਆਪ ਗਣਾਯਾ॥ (18-23-2)

ਨਦੀਆਂ ਨਾਲੇ ਗੰਗ ਮਿਲ ਹੋਇ ਪਵਿਤ ਨ ਆਖ ਸੁਣਾਯਾ॥ (18-23-3)

ਹੀਰੇ ਹੀਰਾ ਬੇਧਿਆ ਅਣੀ ਕਣੀ ਹੋਇ ਰਿਦੈ ਸਮਾਯਾ॥ (18-23-4)

ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਮਿਲ ਸਾਧ ਹੋਇ ਪਾਰਸ ਮਿਲ ਪਾਰਸ ਹੁਇ ਆਯਾ॥ (18-23-5)

ਨੇਹਚਲ ਨੇਹਚਲ ਗੁਰਮਤੀ ਭਗਤ ਵਛਲ ਹੁਇ ਅਛਲ ਛਲਾਯਾ॥ (18-23-6)

ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਅਲਖ ਲਖਾਯਾ ॥੨੩॥੧੮॥ (18-23-7)

Vaar 19

੧੯ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ (19-1-1)

ਗੁਰਮੁਖ ਏਕੰਕਾਰ ਆਪ ਉਪਾਇਆ ॥ (19-1-2)
 ਓਅੰਕਾਰ ਆਕਾਰ ਪਰਗਟੀ ਆਇਆ ॥ (19-1-3)
 ਪੰਚ ਤੱਤ ਵਿਸਥਾਰ ਚਲਿਤ ਰਚਾਇਆ ॥ (19-1-4)
 ਬਾਣੀ ਬਾਣੀ ਚਾਰ ਜਗਤ ਉਪਾਇਆ ॥ (19-1-5)
 ਕੁਦਰਤ ਅਗਮ ਅਪਾਰਅੰਤ ਨ ਪਾਇਆ ॥ (19-1-6)
 ਸਚ ਨਾਉਂ ਕਰਤਾਰ ਸਚ ਸਮਾਇਆ ॥੧॥ (19-1-7)

ਲਖ ਚੋਰਾਸੀਹ ਚੁਨਿ ਫੇਰ ਫਿਰਾਇਆ ॥ (19-2-1)
 ਮਾਨਸ ਜਨਮ ਦੁੱਲੰਭ ਕਰਮੀ ਪਾਇਆ ॥ (19-2-2)
 ਉੱਤਮ ਗੁਰਮੁਖ ਪੰਥ ਆਪ ਗਵਾਇਆ ॥ (19-2-3)
 ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਰਹਿਰਾਸ ਪੈਰੀਂ ਪਾਇਆ ॥ (19-2-4)
 ਨਾਮੁ ਦਾਨ ਇਸ਼ਨਾਨ ਸਚੁ ਦਿੜਾਇਆ ॥ (19-2-5)
 ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵਲੀਣ ਭਾਣਾ ਭਾਇਆ ॥੨॥ (19-2-6)

ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਘੜ ਸੁਜਾਣ ਗੁਰ ਸਮਝਾਇਆ ॥ (19-3-1)
 ਮਿਹਮਾਣੀ ਮਿਹਮਾਣ ਮਜਲਸ ਆਇਆ ॥ (19-3-2)
 ਖਾਵਾਲੇ ਸੌ ਖਾਣ ਪੀਐ ਪੀਆਇਆ ॥ (19-3-3)
 ਕਰੈ ਨ ਗਰਬ ਗੁਮਾਨਹਸੈ ਹਸਾਇਆ ॥ (19-3-4)
 ਪਾਹੁਨੜਾ ਪਰਵਾਣ ਕਾਜ ਸੁਹਾਇਆ ॥ (19-3-5)
 ਮਜਲਸ ਕਰ ਹੈਰਾਨ ਉਠ ਸਿਧਾਇਆ ॥੩॥ (19-3-6)

ਗੋਇਲੜਾ ਦਿਨ ਚਾਰ ਗੁਰਮੁਖ ਜਾਣੀਐ ॥ (19-4-1)
 ਮੰਡੀ ਲੈ ਮਿਹਰਵਾਨ ਚੋਜ ਵਿਡਾਣੀਐ ॥ (19-4-2)
 ਵਰਸੈ ਨਿਝਰਪਾਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵਾਣੀਐ ॥ (19-4-3)
 ਵੰਡਲੀਆਂ ਝੀਂਗਾਰਮਜਲਸ ਮਾਣੀਐ ॥ (19-4-4)
 ਗਾਵਨ ਮਾਝ ਮਲਾਰ ਸੁਘੜ ਸੁਜਾਣੀਐ ॥ (19-4-5)
 ਹਉਮੈ ਗਰਬ ਨਿਵਾਰ ਮਨ ਵਸ ਜਾਣੀਐ ॥ (19-4-6)
 ਗੁਰਮੁਖ ਸ਼ਬਦ ਵਿਚਾਰਸਚ ਸਿਵਾਣੀਐ ॥੪॥ (19-4-7)

ਵਾਟ ਵਟਾਉ ਰਾਤ ਸਰਾਈਂ ਵਸਿਆ ॥ (19-5-1)
 ਉਠ ਚਲਿਆ ਪਰਭਾਤ ਮਾਰਗ ਦਸਿਆ ॥ (19-5-2)
 ਨਾਹਿ ਪਰਾਈ ਤਾਤ ਨ ਚਿਤ ਰਹਸਿਆ ॥ (19-5-3)
 ਮੁਏ ਨ ਪੁੱਛੈ ਜਾਤ ਵਿਵਾਹਿ ਨ ਹਸਿਆ ॥ (19-5-4)
 ਦਾਤਾ ਕਰੈ ਜੁ ਦਾਤ ਨ ਭੁਖਾ ਤਸਿਆ ॥ (19-5-5)
 ਗੁਰਮੁਖ ਸਿਮਰਣ ਵਾਤ ਕਵਲ ਵਿਗਸਿਆ ॥੫॥ (19-5-6)

ਦੀਵਾਲੀ ਦੀ ਰਾਤ ਦੀਵੇ ਬਾਲੀਅਨਿ ॥ (19-6-1)
 ਤਾਰੇ ਜਾਤ ਸਨਾਤ ਅੰਬਰ ਭਾਲੀਅਨਿ ॥ (19-6-2)

ਛਲਾਂ ਦੀ ਬਾਗਾਤ ਚਣ ਚਣ ਚਾਲੀਅਨਿ ॥ (19-6-3)
ਤੀਰਥਿ ਜਾਤੀ ਜਾਤ ਨੈਣ ਨਿਹਾਲੀਅਨਿ ॥ (19-6-4)
ਹਰਿ ਚੰਦੁਰੀ ਝਾਤ ਵਸਾਇ ਉਚਾਲੀਅਨਿ ॥ (19-6-5)
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਦਾਤ ਸ਼ਬਦ ਸਮ੍ਮਾਲੀਅਨਿ ॥੬॥ (19-6-6)

ਗੁਰਮੁਖ ਮਨ ਪਰਗਾਸ ਗੁਰੂ ਉਪਦੇਸਿਆ ॥ (19-7-1)
ਪੇਈਅੜੈ ਘਰ ਵਾਸੁ ਮਿਟੇ ਅੰਦੇਸਿਆ ॥ (19-7-2)
ਆਵਾ ਵਿਚ ਨਿਰਾਸ ਗਿਆਨ ਅਵੇਸਿਆ ॥ (19-7-3)
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਰਹਿਰਾਸ ਸ਼ਬਦ ਸੰਦੇਸਿਆ ॥ (19-7-4)
ਗੁਰਮੁਖ ਦਾਸਨਿ ਦਾਸ ਮਤਿ ਪਰਵੇਸਿਆ ॥ (19-7-5)
ਸਿਮਰਣ ਸਾਸ ਗਿਰਾਸ ਦੇਸ ਵਿਦੇਸਿਆ ॥੭॥ (19-7-6)

ਨਦੀ ਨਾਵ ਸੰਜੋਗ ਮੇਲ ਮਿਲਾਇਆ ॥ (19-8-1)
ਸੁਹਣੈ ਅੰਦਰਿ ਭੋਗ ਰਾਜ ਕਮਾਇਆ ॥ (19-8-2)
ਕਦੇ ਹਰਖ ਕਦੇ ਸੋਗ ਤਰਵਰ ਛਾਇਆ ॥ (19-8-3)
ਕਟੈ ਹਉਮੈਂ ਰੋਗ ਨ ਆਪਿ ਗਣਾਇਆ ॥ (19-8-4)
ਘਰ ਹੀ ਅੰਦਰ ਜੋਗ ਗੁਰਮੁਖ ਪਾਇਆ ॥ (19-8-5)
ਹੋਵਣ ਹਾਰ ਸੁ ਹੋਗ ਗੁਰ ਸਮਝਾਇਆ ॥੮॥ (19-8-6)

ਗੁਰਮੁਖ ਸਾਧੂ ਸੰਗ ਚਲਣ ਜਾਣਿਆ ॥ (19-9-1)
ਚੇਤ ਬਸੰਤ ਸੁ ਰੰਗ ਸਭ ਰੰਗ ਮਾਣਿਆ ॥ (19-9-2)
ਸਾਵਣ ਲਹਰ ਤਰੰਗ ਨੀਰ ਨਿਵਾਣਿਆ ॥ (19-9-3)
ਸਜਣ ਮੇਲ ਸੁ ਢੰਗ ਚੋਜ ਵਿਡਾਣਿਆ ॥ (19-9-4)
ਗੁਰਮੁਖ ਪੰਥ ਨਿਪੰਗ ਦਰ ਖਰਵਾਣਿਆ ॥ (19-9-5)
ਗੁਰਮਤਿ ਮੇਲ ਅਭੰਗ ਸਤਿ ਸੁਹਾਣਿਆ ॥੯॥ (19-9-6)

ਗੁਰਮੁਖ ਸਫਲ ਜਨਮ ਜਗ ਵਿਚ ਆਇਆ ॥ (19-10-1)
ਗੁਰਮਤਿ ਪੂਰ ਕਰੰਮ ਆਪ ਗਵਾਇਆ ॥ (19-10-2)
ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਕਰ ਕੰਮ ਸੁਖਫਲ ਪਾਇਆ ॥ (19-10-3)
ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਅਗੰਮ ਰਿਦ ਵਸਾਇਆ ॥ (19-10-4)
ਪੀਰਜ ਧੁਜਾ ਧਰੰਮ ਸਹਿਜ ਸੁਭਾਇਆ ॥ (19-10-5)
ਸਹੈ ਨ ਦੁਖ ਸਹੰਮ ਭਾਣਾ ਭਾਇਆ ॥੧੦॥ (19-10-6)

ਗੁਰਮੁਖ ਦੁਰਲਭ ਦੇਹ ਅਉਸਰ ਜਾਣਦੇ ॥ (19-11-1)
ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਅਸਨੇਹ ਸਭ ਰੰਗ ਮਾਣਦੇ ॥ (19-11-2)
ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵ ਲੇਹ ਆਖ ਅਖਾਣਦੇ ॥ (19-11-3)
ਦੇਹੀ ਵਿਚ ਬਿਦੇਹ ਸਚ ਸਿਵਾਣਦੇ ॥ (19-11-4)
ਦੁਬਿਧਾ ਓਹ ਨ ਏਹ ਇਕ ਪਛਾਣਦੇ ॥ (19-11-5)
ਚਾਰ ਦਿਹਾੜੇ ਬੇਹ ਮਨ ਵਿਚ ਆਣਦੇ ॥੧੧॥ (19-11-6)

ਗੁਰਮੁਖ ਪਰ ਉਪਕਾਰੀ ਵਿਰਲਾ ਆਇਆ ॥ (19-12-1)
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਪਾਇ ਆਪ ਗਵਾਇਆ ॥ (19-12-2)

ਗੁਰਮੁਖ ਸਾਥੀ ਸ਼ਬਦ ਸਿਖ ਸਣਾਇਆ॥ (19-12-3)
ਗੁਰਮੁਖ ਸ਼ਬਦ ਵੀਚਾਰ ਸੱਚ ਕਮਾਇਆ॥ (19-12-4)
ਸਚ ਰਿਦੈ ਮੁਹਿ ਸਚ ਸਚ ਸੁਹਾਇਆ॥ (19-12-5)
ਗੁਰਮੁਖ ਜਨਮ ਸਵਾਰ ਜਗਤ ਤਰਾਇਆ ॥੧੨॥ (19-12-6)

ਗੁਰਮੁਖ ਆਪ ਗਵਾਇ ਆਪ ਪਛਾਣਿਆ॥ (19-13-1)
ਗੁਰਮੁਖ ਸਤ ਸੰਤੋਖ ਸਹਿਜ ਸਮਾਣਿਆ॥ (19-13-2)
ਗੁਰਮੁਖ ਧੀਰਜ ਧਰਮ ਦਿਆ ਸੁਖ ਮਾਣਿਆ॥ (19-13-3)
ਗੁਰਮੁਖ ਅਰਥ ਵੀਚਾਰ ਸ਼ਬਦ ਵਖਾਣਿਆ॥ (19-13-4)
ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਂਦੇ ਤਾਣ ਰਹੇ ਨਿਤਾਣਿਆ॥ (19-13-5)
ਗੁਰਮੁਖ ਦਰਗਹ ਮਾਣ ਹੋਇ ਨਿਮਾਣਿਆ ॥੧੩॥ (19-13-6)

ਗੁਰਮੁਖ ਜਨਮ ਸਵਾਰ ਦਰਗਹ ਚਲਿਆ॥ (19-14-1)
ਸਚੀ ਦਰਗਹ ਜਾਇ ਸਚਾ ਪਿੜ ਮਲਿਆ॥ (19-14-2)
ਗੁਰਮੁਖ ਭੋਜਨ ਭਾਉ ਚਾਉ ਅਲਲਿਆ॥ (19-14-3)
ਗੁਰਮੁਖ ਨਿਹਚਲ ਚਿਤ ਨ ਹਲੈ ਹਲਿਆ॥ (19-14-4)
ਗੁਰਮੁਖ ਸਚ ਅਲਾਉ ਭਲੀ ਹੂੰ ਭਲਿਆ॥ (19-14-5)
ਗੁਰਮੁਖ ਸਦੇ ਜਾਨ ਆਵਨ ਘਲਿਆ ॥੧੪॥ (19-14-6)

ਗੁਰਮੁਖ ਸਾਧ ਅਸਾਧ ਸਾਧ ਵਖਾਣੀਐ॥ (19-15-1)
ਗੁਰਮੁਖ ਬੁਧਿ ਬਿਬੇਕ ਬਿਬੇਕੀ ਜਾਣੀਐ॥ (19-15-2)
ਗੁਰਮੁਖ ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਭਗਤ ਪਛਾਣੀਐ॥ (19-15-3)
ਗੁਰਮੁਖ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ ਗਿਆਨੀ ਬਾਣੀਐ॥ (19-15-4)
ਗੁਰਮੁਖ ਪੂਰਣ ਮਤਿ ਸ਼ਬਦ ਨੀਸਾਣੀਐ॥ (19-15-5)
ਗੁਰਮੁਖ ਪਉੜੀ ਪਤਿ ਪਿਰਮ ਰਸ ਮਾਣੀਐ ॥੧੫॥ (19-15-6)

ਸਚ ਨਾਉਂ ਕਰਤਾਰ ਗੁਰਮੁਖ ਪਾਈਐ॥ (19-16-1)
ਗੁਰਮੁਖ ਓੰਕਾਰ ਸ਼ਬਦ ਧਿਆਈਐ॥ (19-16-2)
ਗੁਰਮੁਖ ਸ਼ਬਦ ਵੀਚਾਰ ਸ਼ਬਦ ਲਿਵ ਲਾਈਐ॥ (19-16-3)
ਗੁਰਮੁਖ ਸਚ ਅਚਾਰ ਸਚ ਕਮਾਈਐ॥ (19-16-4)
ਗੁਰਮੁਖ ਮੌਖ ਦੁਆਰ ਸਹਜ ਸਮਾਈਐ॥ (19-16-5)
ਗੁਰਮੁਖ ਨਾਮ ਅਧਾਰ ਨ ਪਛੋਤਾਈਐ ॥੧੬॥ (19-16-6)

ਗੁਰਮੁਖ ਪਾਰਸ ਪਰਸ ਪਾਰਸ ਹੋਈਐ॥ (19-17-1)
ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਇ ਅਪਰਸ ਦਰਸ ਅਲੋਈਐ॥ (19-17-2)
ਗੁਰਮੁਖ ਬ੍ਰਹਮ ਧਿਆਨ ਦੁਬਿਧਾ ਖੋਈਐ॥ (19-17-3)
ਗੁਰਮੁਖ ਪਰ ਧਨ ਰੂਪ ਨਿੰਦ ਨ ਗੋਈਐ॥ (19-17-4)
ਗੁਰਮੁਖ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਉ ਸ਼ਬਦ ਵਿਲੋਈਐ॥ (19-17-5)
ਗੁਰਮੁਖ ਹਸਦਾ ਜਾਇ ਅੰਤ ਨ ਰੋਈਐ ॥੧੭॥ (19-17-6)

ਗੁਰਮੁਖ ਪੰਡਿਤ ਹੋਇ ਜਗ ਪਰਬੋਧੀਐ॥ (19-18-1)
ਗੁਰਮੁਖ ਸਤ ਸੰਤੋਖ ਨ ਕਾਮ ਵਿਰੋਧੀਐ॥ (19-18-2)

ਗੁਰਮੁਖ ਆਪ ਗਵਾਇ ਅੰਦਰ ਸੋਧੀਐ ॥ (19-18-3)

ਗੁਰਮੁਖ ਹੈ ਨਿਰਵੈਰ ਨ ਵੈਰ ਵਿਰੋਧੀਐ ॥ (19-18-4)

ਚਹੁੰ ਵਰਨਾ ਉਪਦੇਸ ਸਹਿਜ ਸਮੇਧੀਐ ॥ (19-18-5)

ਧੰਨ ਜਣੇਂਦੀ ਮਾਉਂ ਜੋਧਾ ਜੋਧੀਐ ॥੧੯॥ (19-18-6)

ਗੁਰਮੁਖ ਸਤਿਗੁਰ ਵਾਹ ਸ਼ਬਦ ਸਲਾਹੀਐ ॥ (19-19-1)

ਗੁਰਮੁਖ ਸਿਫਤ ਸਲਾਹ ਸਚੀ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹੀਐ ॥ (19-19-2)

ਗੁਰਮੁਖ ਸਚ ਸਨਾਹਦਾਤ ਇਲਾਹੀਐ ॥ (19-19-3)

ਗੁਰਮੁਖ ਗਾਡੀ ਰਾਹ ਸਚ ਨਿਬਾਹੀਆ ॥ (19-19-4)

ਗੁਰਮੁਖ ਮਤਿ ਅਗਾਹ ਨ ਗਹਣ ਗਹਾਈਐ ॥ (19-19-5)

ਗੁਰਮੁਖ ਬੇਪਰਵਾਹ ਨ ਬੇਪਰਵਾਹੀਐ ॥੧੯॥ (19-19-6)

ਗੁਰਮੁਖ ਪੂਰਾ ਡੋਲ ਨ ਡੋਲਣ ਡੋਲੀਐ ॥ (19-20-1)

ਗੁਰਮੁਖ ਪੂਰਾ ਬੋਲ ਨ ਬੋਲਨ ਬੋਲੀਐ ॥ (19-20-2)

ਗੁਰਮੁਖ ਮਤਿ ਅਡੋਲ ਨ ਡੋਲਣ ਡੋਲੀਐ ॥ (19-20-3)

ਗੁਰਮੁਖ ਪਿਰਮ ਅਮੋਲ ਨ ਮੋਲਣ ਮੋਲੀਐ ॥ (19-20-4)

ਗੁਰਮੁਖ ਪੰਥ ਨਿਰੋਲ ਨ ਰੋਲਣ ਰੋਲੀਐ ॥ (19-20-5)

ਗੁਰਮੁਖ ਸ਼ਬਦ ਅਲੋਲ ਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਡੋਲੀਐ ॥੨੦॥ (19-20-6)

ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਪਾਇ ਸਭ ਫਲ ਪਾਇਆ ॥ (19-21-1)

ਰੰਗ ਸੁਰੰਗ ਚੜ੍ਹਾਇ ਸਭ ਰੰਗ ਲਾਇਆ ॥ (19-21-2)

ਗੰਧ ਸੁਗੰਧ ਸਮਾਇ ਬੋਹਿ ਬੋਹਾਇਆ ॥ (19-21-3)

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ ਤ੍ਰਿਪਤਾਇ ਸਭ ਰਸ ਆਇਆ ॥ (19-21-4)

ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵਲਾਇ ਅਨਹਦ ਵਾਇਆ ॥ (19-21-5)

ਨਿਜ ਘਰ ਨਿਹਚਲ ਜਾਇ ਨ ਦਹਦਿਸ ਧਾਇਆ ॥੨੧॥੧੯॥ (19-21-6)

Vaar 20

੧੯੮ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ (20-1-1)

ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇਉ ਆਪ ਉਪਾਇਆ ॥ (20-1-2)
ਗੁਰ ਅੰਦਰ ਗੁਰਸਿਖੁ ਬਬਾਣੈ ਆਇਆ ॥ (20-1-3)
ਗੁਰਸਿਖੁ ਹੈ ਗੁਰ ਅਮਰ ਸਤਿਗੁਰ ਭਾਇਆ ॥ (20-1-4)
ਰਾਮਦਾਸੁ ਗੁਰਸਿਖੁ ਗੁਰੂ ਸਦਵਾਇਆ ॥ (20-1-5)
ਗੁਰੂ ਅਰਜਨੁ ਗੁਰਸਿਖੁ ਪਰਗਟੀ ਆਇਆ ॥ (20-1-6)
ਗੁਰਸਿਖੁ ਹਰ ਗੋਵਿੰਦ ਨ ਲੁਕੈ ਲੁਕਾਇਆ ॥੧॥ (20-1-7)

ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਰਸੁ ਹੋਇ ਪੁਜ ਕਰਾਇਆ ॥ (20-2-1)
ਅਸਟ ਧਾਤ ਇਕ ਧਾਤ ਜੋਤਿ ਜਗਾਇਆ ॥ (20-2-2)
ਬਾਵਨ ਚੰਦਨ ਹੋਇ ਬਿਰਖ ਬੋਹਾਇਆ ॥ (20-2-3)
ਗੁਰਸਿਖੁ ਸਿਖੁ ਗੁਰ ਹੋਇ ਅਚਰਜੁ ਦਿਖਾਇਆ ॥ (20-2-4)
ਜੋਤਿ ਜੋਤਿ ਜਗਾਇ ਦੀਪੁ ਦੀਪਾਇਆ ॥ (20-2-5)
ਨੀਰੈ ਅੰਦਰਿ ਨੀਰੁ ਮਿਲੈ ਮਿਲਾਇਆ ॥੨॥ (20-2-6)

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖ ਫਲੁ ਜਨਮੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਾਇਆ ॥ (20-3-1)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੂਰ ਕਰੰਮੁ ਸਰਣੀ ਆਇਆ ॥ (20-3-2)
ਸਤਿਗੁਰ ਪੈਰੀ ਪਾਇ ਨਾਉਂ ਦਿੜਾਇਆ ॥ (20-3-3)
ਘਰ ਹੀ ਵਿਚਿ ਉਦਾਸੁ ਨ ਵਿਆਪੈ ਮਾਇਆ ॥ (20-3-4)
ਗੁਰ ਉਪਦੇਸੁ ਕਮਾਇ ਅਲਖ ਲਖਾਇਆ ॥ (20-3-5)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤੁ ਆਪ ਗਵਾਇਆ ॥੩॥ (20-3-6)

ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਪੁ ਗਵਾਇ ਨ ਆਪ ਗਣਾਇਆ ॥ (20-4-1)
ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਮਿਟਾਇ ਇਕੁ ਧਿਆਇਆ ॥ (20-4-2)
ਗੁਰ ਪਰਮੇਸਰੁ ਜਾਣਿ ਸਬਦੁ ਕਮਾਇਆ ॥ (20-4-3)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਾਰ ਕਮਾਇ ਸੁਖ ਫਲੁ ਪਾਇਆ ॥ (20-4-4)
ਪਿਰਮ ਧਿਆਲਾ ਪਾਇ ਅਜਰੁ ਜਰਾਇਆ ॥੪॥ (20-4-5)

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਉਠਿ ਜਾਗ ਜਗਾਇਆ ॥ (20-5-1)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਤੀਰਥ ਨਾਇ ਭਰਮ ਗਵਾਇਆ ॥ (20-5-2)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਮੰਤੁ ਸਮ੍ਰਾਲਿ ਜਪੁ ਜਪਾਇਆ ॥ (20-5-3)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਿਹਚਲੁ ਹੋਇ ਇਕੁ ਮਨਿ ਧਿਆਇਆ ॥ (20-5-4)
ਮਥੈ ਟਿਕਾ ਲਾਲੁ ਨੀਸਾਣੁ ਸੁਹਾਇਆ ॥ (20-5-5)
ਪੈਰੀ ਪੈ ਗੁਰ ਸਿਖ ਪੈਰੀ ਪਾਇਆ ॥੫॥ (20-5-6)

ਪੈਰੀ ਪੈ ਗੁਰਸਿਖ ਪੈਰ ਧੁਆਇਆ ॥ (20-6-1)
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵਾਣੀ ਚਖਿ ਮਨੁ ਵਸਿ ਆਇਆ ॥ (20-6-2)
ਪਾਣੀ ਪਖਾ ਪੀਹਿ ਭਠੁ ਝੁਕਾਇਆ ॥ (20-6-3)
ਗੁਰਬਾਣੀ ਸੁਣਿ ਸਿਖਿ ਲਿਖਿ ਲਿਖਾਇਆ ॥ (20-6-4)

ਨਾਮ ਦਾਨ ਇਸਨਾਨ ਕਰਮ ਕਮਾਇਆ॥ (20-6-5)
ਨਿਵ ਚਲਣੁ ਮਿਠ ਬੋਲ ਘਾਲਿ ਖਵਾਇਆ ॥੬॥ (20-6-6)

ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਗੁਰਸਿਖ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਇਆ॥ (20-7-1)
ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਗੁਰਪੁਰਬ ਕਰੈ ਕਰਾਇਆ॥ (20-7-2)
ਗੁਰਸਿਖ ਦੇਵੀ ਦੇਵ ਜਠੇਰੇ ਭਾਇਆ॥ (20-7-3)
ਗੁਰਸਿਖ ਮਾਂ ਪਿਉ ਵੀਰ ਕੁਟੰਬ ਸਬਾਇਆ॥ (20-7-4)
ਗੁਰਸਿਖ ਖੇਤੀ ਵਣਜੁ ਲਾਹਾ ਪਾਇਆ॥ (20-7-5)
ਹੰਸ ਵੰਸ ਗੁਰਸਿਖ ਗੁਰਸਿਖ ਜਾਇਆ ॥੭॥ (20-7-6)

ਸਜਾ ਖਬਾ ਸਉਣੁ ਨ ਮੰਨਿ ਵਸਾਇਆ॥ (20-8-1)
ਨਾਰਿ ਪੁਰਖ ਨੇ ਵੈਖਿ ਨ ਪੈਰੁ ਹਟਾਇਆ॥ (20-8-2)
ਭਾਖ ਸੁਭਾਖ ਵੀਚਾਰਿ ਨ ਛਿਕ ਮਨਾਇਆ॥ (20-8-3)
ਦੇਵੀ ਦੇਵ ਨ ਸੇਵਿ ਨ ਪੂਜ ਕਰਾਇਆ॥ (20-8-4)
ਭੰਭਲ ਛੂਸੇ ਖਾਇ ਨ ਮਨੁ ਭਰਮਾਇਆ॥ (20-8-5)
ਗੁਰਸਿਖ ਸਚਾ ਖੇਤੁ ਬੀਜ ਫਲਾਇਆ ॥੮॥ (20-8-6)

ਕਿਰਤਿ ਵਿਰਤਿ ਮਨੁ ਧਰਮੁ ਸਚੁ ਦਿੜਾਇਆ॥ (20-9-1)
ਸਚੁ ਨਾਉ ਕਰਤਾਰੁ ਆਪੁ ਉਪਾਇਆ॥ (20-9-2)
ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਖੁ ਦਇਆਲੁ ਦਇਆ ਕਰਿ ਆਇਆ॥ (20-9-3)
ਨਿਰੰਕਾਰ ਆਕਾਰੁ ਸਬਦੁ ਸੁਣਾਇਆ॥ (20-9-4)
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਸਚੁ ਖੰਡ ਖੇਹੁ ਵਸਾਇਆ॥ (20-9-5)
ਸਚਾ ਤਖਤੁ ਬਣਾਇ ਸਲਾਮੁ ਕਰਾਇਆ ॥੯॥ (20-9-6)

ਗੁਰਸਿਖਾ ਗੁਰਸਿਖ ਸੇਵਾ ਲਾਇਆ॥ (20-10-1)
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਕਰਿ ਸੇਵ ਸੁਖ ਫਲੁ ਪਾਇਆ॥ (20-10-2)
ਤਪਤੁ ਝਾੜਿ ਵਿਛਾਇ ਪੂੜੀ ਨਾਇਆ॥ (20-10-3)
ਕੋਰੇ ਮਟ ਅਣਾਇ ਨੀਰੁ ਭਰਾਇਆ॥ (20-10-4)
ਆਹਿ ਮਹਾ ਪਰਸਾਦੁ ਵੰਡਿ ਖੁਆਇਆ ॥੧੦॥ (20-10-5)

ਹੋਇ ਬਿਰਖ ਸੰਸਾਰੁ ਸਿਰ ਤਲਵਾਇਆ॥ (20-11-1)
ਨਿਹਚਲੁ ਹੋਇ ਨਿਵਾਸੁ ਸੀਸੁ ਨਿਵਾਇਆ॥ (20-11-2)
ਹੋਇ ਸੁਫਲ ਫਲੁ ਸਫਲੁ ਵਟ ਸਹਾਇਆ॥ (20-11-3)
ਸਿਰਿ ਕਰਵਤੁ ਧਰਾਇ ਜਗਜੁ ਬਣਾਇਆ॥ (20-11-4)
ਪਾਣੀ ਦੇ ਸਿਰਿ ਵਾਟ ਰਾਹੁ ਚਲਾਇਆ॥ (20-11-5)
ਸਿਰਿ ਕਰਵਤੁ ਧਰਾਇ ਸੀਸ ਚੜਾਇਆ ॥੧੧॥ (20-11-6)

ਲੋਹੇ ਤਛਿ ਤਛਾਇ ਲੋਹਿ ਜੜਾਇਆ॥ (20-12-1)
ਲੋਹਾ ਸੀਸੁ ਚੜਾਇ ਨੀਰਿ ਤਰਾਇਆ॥ (20-12-2)
ਆਪਨੜਾ ਪੁਤੁ ਪਾਲਿ ਨ ਨੀਰਿ ਡਬਾਇਆ॥ (20-12-3)
ਅਗਰੈ ਡੋਬੈ ਜਾਣਿ ਡੋਬਿ ਤਰਾਇਆ॥ (20-12-4)
ਗੁਣ ਕੀਤੇ ਗੁਣ ਹੋਇ ਜਗੁ ਪਤੀਆਇਆ॥ (20-12-5)

ਅਵਗੁਣ ਸਹਿ ਗੁਣ ਕਰੈ ਘੋਲਿ ਘੁਮਾਇਆ ॥ ੧੨ ॥ (20-12-6)

ਮੰਨੈ ਸਤਿਗੁਰ ਹੁਕਮੁ ਹੁਕਮਿ ਮਨਾਇਆ ॥ (20-13-1)

ਭਾਣਾ ਮੰਨੈ ਹੁਕਮਿ ਗੁਰ ਫੁਰਮਾਇਆ ॥ (20-13-2)

ਪਿਰਮ ਪਿਆਲਾ ਪੀਵਿ ਅਲਖੁ ਲਖਾਇਆ ॥ (20-13-3)

ਗੁਰਮੁਖਿ ਅਲਖੁ ਲਖਾਇ ਨ ਅਲਖੁ ਲਖਾਇਆ ॥ (20-13-4)

ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਪੁ ਗਵਾਇ ਨ ਆਪੁ ਗਣਾਇਆ ॥ (20-13-5)

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖ ਫਲੁ ਪਾਇ ਬੀਜ ਫਲਾਇਆ ॥ ੧੩ ॥ (20-13-6)

ਸਤਿਗੁਰ ਦਰਸਨੁ ਦੇਖਿ ਧਿਆਨ ਧਰਾਇਆ ॥ (20-14-1)

ਸਤਿਗੁਰ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰਿ ਗਿਆਨੁ ਕਮਾਇਆ ॥ (20-14-2)

ਚਰਣ ਕਵਲ ਗੁਰ ਮੰਤੁ ਚਿਤਿ ਵਸਾਇਆ ॥ (20-14-3)

ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵ ਕਮਾਇ ਸੇਵ ਕਰਾਇਆ ॥ (20-14-4)

ਗੁਰ ਚੇਲਾ ਪਰਚਾਇ ਜਗ ਪਰਚਾਇਆ ॥ (20-14-5)

ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੰਥੁ ਚਲਾਇ ਨਿਜ ਘਰਿ ਛਾਇਆ ॥ ੧੪ ॥ (20-14-6)

ਜੋਗ ਜੁਗਤਿ ਗੁਰਸਿਖ ਗੁਰ ਸਮਝਾਇਆ ॥ (20-15-1)

ਆਸਾ ਵਿਚਿ ਨਿਰਾਸਿ ਨਿਰਾਸੁ ਵਲਾਇਆ ॥ (20-15-2)

ਬੋੜਾ ਪਾਣੀ ਅੰਨੁ ਖਾਇ ਪੀਆਇਆ ॥ (20-15-3)

ਬੋੜਾ ਬੋਲਣੁ ਬੋਲਿ ਨ ਝਖਿ ਝਖਾਇਆ ॥ (20-15-4)

ਬੋੜੀ ਰਾਤੀ ਨੀਦ ਨ ਮੌਹਿ ਫਹਾਇਆ ॥ (20-15-5)

ਸੁਹਣੇ ਅੰਦਰਿ ਜਾਇ ਨ ਲੋਭ ਲੁਭਾਇਆ ॥ ੧੫ ॥ (20-15-6)

ਮੁੰਦਾ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸੁ ਮੰਦ੍ਰੁ ਸੁਣਾਇਆ ॥ (20-16-1)

ਖਿੰਚਾ ਖਿਮਾ ਸਿਵਾਇ ਝੈਲੀ ਪਤਿ ਮਾਇਆ ॥ (20-16-2)

ਪੈਰੀ ਪੈ ਪਾਖਾਕ ਬਿਛੂਤ ਬਣਾਇਆ ॥ (20-16-3)

ਪਿਰਮ ਪਿਆਲਾ ਪਤ ਭੋਜਨੁ ਭਾਇਆ ॥ (20-16-4)

ਡੰਡਾ ਗਿਆਨ ਵਿਚਾਰੁ ਦੂਤ ਸਧਾਇਆ ॥ (20-16-5)

ਸਹਜ ਗੁਫਾ ਸਤਿਸੰਗੁ ਸਮਾਧਿ ਸਮਾਇਆ ॥ ੧੬ ॥ (20-16-6)

ਸਿੰਕੀ ਸੁਰਤਿ ਵਿਸੇਖੁ ਸਬਦੁ ਵਜਾਇਆ ॥ (20-17-1)

ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਈ ਪੰਥੁ ਨਿਜ ਘਰੁ ਪਾਇਆ ॥ (20-17-2)

ਆਦਿ ਪੁਰਖੁ ਆਦੇਸੁ ਅਲਖੁ ਲਖਾਇਆ ॥ (20-17-3)

ਗੁਰ ਚੇਲੇ ਰਹਰਾਸਿ ਮਨੁ ਪਰਚਾਇਆ ॥ (20-17-4)

ਵੀਹ ਇਕੀਹ ਚੜ੍ਹਾਇ ਸਬਦੁ ਮਿਲਾਇਆ ॥ ੧੭ ॥ (20-17-5)

ਗੁਰ ਸਿਖ ਸੁਣਿ ਗੁਰਸਿਖ ਸਿਖੁ ਸਦਾਇਆ ॥ (20-18-1)

ਗੁਰਸਿਖੀ ਗੁਰਸਿਖ ਸਿਖ ਸੁਣਾਇਆ ॥ (20-18-2)

ਗੁਰ ਸਿਖ ਸੁਣਿ ਕਰਿ ਭਾਉ ਮੰਨਿ ਵਸਾਇਆ ॥ (20-18-3)

ਗੁਰਸਿਖਾ ਗੁਰ ਸਿਖ ਗੁਰਸਿਖ ਭਾਇਆ ॥ (20-18-4)

ਗੁਰ ਸਿਖ ਗੁਰਸਿਖ ਸੰਗੁ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਇਆ ॥ (20-18-5)

ਚਉਪੜਿ ਸੋਲਹ ਸਾਰ ਜੁਗ ਜਿਣਿ ਆਇਆ ॥ ੧੮ ॥ (20-18-6)

ਸਤਰੰਜ ਬਾਜੀ ਖੇਲੁ ਬਿਸਾਤਿ ਬਣਾਇਆ॥ (20-19-1)
ਹਾਥੀ ਘੋੜੇ ਰਥ ਪਿਆਦੇ ਆਇਆ॥ (20-19-2)
ਹੁਇ ਪਤਿਸਾਹ ਵਜੀਰ ਦੁਇ ਦਲ ਛਾਇਆ॥ (20-19-3)
ਹੋਇ ਗਡਾਵਡਿ ਜੋਧ ਜੁਪੁ ਮਚਾਇਆ॥ (20-19-4)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਚਾਲ ਚਲਾਇ ਹਾਲ ਪੁਜਾਇਆ॥ (20-19-5)
ਪਾਇਕ ਹੋਇ ਵਜੀਰੁ ਗੁਰਿ ਪਹੁਚਾਇਆ ॥੧੯॥ (20-19-6)

ਭੈ ਵਿਚਿ ਨਿਮਣਿ ਨਿਮਿ ਭੈ ਵਿਚਿ ਜਾਇਆ॥ (20-20-1)
ਭੈ ਵਿਚਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੰਥਿ ਸਰਣੀ ਆਇਆ॥ (20-20-2)
ਭੈ ਵਿਚਿ ਸੰਗਤਿ ਸਾਧ ਸਬਦੁ ਕਮਾਇਆ॥ (20-20-3)
ਭੈ ਵਿਚਿ ਜੀਵਠੁ ਮੁਕਤਿ ਭਾਣਾ ਭਾਇਆ॥ (20-20-4)
ਭੈ ਵਿਚਿ ਜਨਮੁ ਵਸਾਰਿ ਸਹਜਿ ਸਮਾਇਆ॥ (20-20-5)
ਭੈ ਵਿਚਿ ਨਿਜ ਘਰਿ ਜਾਇ ਜਾਇ ਪੂਰਾ ਪਾਇਆ ॥੨੦॥ (20-20-6)

ਗੁਰ ਪਰਮੇਸਰੁ ਜਾਇ ਸਰਣੀ ਆਇਆ॥ (20-21-1)
ਗੁਰ ਚਰਣੀ ਚਿਤੁ ਲਾਇ ਨ ਚਲੈ ਚਲਾਇਆ॥ (20-21-2)
ਗੁਰਮਤਿ ਨਿਹਚਲੁ ਹੋਇ ਨਿਜ ਪਦ ਪਾਇਆ॥ (20-21-3)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਾਰ ਕਮਾਇ ਭਾਣਾ ਭਾਇਆ॥ (20-21-4)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਪੁ ਗਵਾਇ ਸਚਿ ਸਮਾਇਆ॥ (20-21-5)
ਸਫਲੁ ਜਨਮੁ ਜਗਿ ਆਇ ਜਗਤੁ ਤਰਾਇਆ ॥੨੧॥੨੦॥ (20-21-6)

Vaar 21

੧੬੮ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ (21-1-1)

ਪਾਤਿਸਾਹਾ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਸਤਿ ਸੁਹਾਣੀਐ ॥ (21-1-2)
ਵੱਡਾ ਬੇ ਪਰਵਾਹ ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਣੀਐ ॥ (21-1-3)
ਲਉਬਾਲੀ ਦਰਗਹ ਆਖਿ ਵਖਾਣੀਐ ॥ (21-1-4)
ਕੁਦਰਤ ਅਗਮੁ ਅਥਾਹੁ ਚੋਜ਼ ਵਿਡਾਣੀਐ ॥ (21-1-5)
ਸਚੀ ਸਿਫਤਿ ਸਲਾਹ ਅਕਥ ਕਹਾਣੀਐ ॥ (21-1-6)
ਸਤਿਗੁਰ ਸਚੇ ਵਾਹੁ ਸਦ ਕੁਰਬਾਣੀਐ ॥੧॥ (21-1-7)

ਬ੍ਰਹਮੇ ਬਿਸਨ ਮਹੇਸ ਲਖ ਧਿਆਇਦੇ ॥ (21-2-1)
ਨਾਰਦ ਸਾਰਦ ਸੇਸ ਕੀਰਤਿ ਗਾਇਦੇ ॥ (21-2-2)
ਗਣ ਗੰਧਰਬ ਗਣੇਸ ਨਾਦ ਵਜਾਇਦੇ ॥ (21-2-3)
ਛਿਆ ਦਰਸਨ ਕਰਿ ਵੇਸ ਸਾਂਗ ਬਣਾਇਦੇ ॥ (21-2-4)
ਗੁਰ ਚੇਲੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਮ ਕਮਾਇਦੇ ॥ (21-2-5)
ਆਦਿ ਪੁਰਖੁ ਆਦੇਸੁ ਪਾਰੁ ਨ ਪਾਇਦੇ ॥੨॥ (21-2-6)

ਪੀਰ ਪੈਕੰਬਰ ਹੋਇ ਕਰਦੇ ਬੰਦਰੀ ॥ (21-3-1)
ਸੇਖ ਮਸਾਇਕ ਹੋਇ ਕਰਿ ਮੁਹੱਦੰਦਰੀ ॥ (21-3-2)
ਗਊਸ ਕੁਤਬ ਕਈ ਲੋਇ ਦਰ ਬਖਸੰਦਰੀ ॥ (21-3-3)
ਦਰ ਦਰਵੇਸ ਖਲੋਇ ਮਸਤ ਮਸੰਦਰੀ ॥ (21-3-4)
ਵਲੀ-ਉਲਹ ਸੁਣਿ ਸੋਇ ਕਰਨਿ ਪਸੰਦਰੀ ॥ (21-3-5)
ਦਰਗਹ ਵਿਰਲਾ ਕੋਇ ਬਖਤ ਬਿਲੰਦਰੀ ॥੩॥ (21-3-6)

ਸੁਣਿ ਆਖਾਣਿ ਵਖਾਣੁ ਆਖਿ ਵਖਾਣਿਆ ॥ (21-4-1)
ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਣੁ ਨ ਸਚੁ ਸਿਵਾਣਿਆ ॥ (21-4-2)
ਦਰਗਹ ਪਤਿ ਪਰਵਾਣੁ ਮਾਣੁ ਨਿਮਾਣਿਆ ॥ (21-4-3)
ਵੇਦ ਕਤੇਬ ਕੁਰਾਣੁ ਨ ਅਖਰ ਜਾਣਿਆ ॥ (21-4-4)
ਦੀਨ ਦੂਨੀ ਹੈਰਾਣੁ ਚੋਜ਼ ਵਿਡਾਣਿਆ ॥ (21-4-5)
ਕਾਦਰ ਨੋ ਕੁਰਬਾਣੁ ਕੁਦਰਤਿ ਮਾਣਿਆ ॥੪॥ (21-4-6)

ਲਖ ਲਖ ਰੂਪ ਸਰੂਪ ਅਨੂਪ ਸਿਧਾਵਹੀ ॥ (21-5-1)
ਰੰਗ ਬਿਰੰਗ ਸੁਰੰਗ ਤਰੰਗ ਬਣਾਵਹੀ ॥ (21-5-2)
ਰਾਗ ਨਾਦ ਵਿਸਮਾਦ ਗੁਣ ਨਿਧਿ ਗਾਵਹੀ ॥ (21-5-3)
ਰਸ ਕਸ ਲਖ ਸੁਆਦ ਚਖਿ ਚਖਾਵਹੀ ॥ (21-5-4)
ਗੰਧ ਸੁਗੰਧ ਕਰੋਝਿ ਮਹਿ ਮਹਕਾਵਦੀ ॥ (21-5-5)
ਗੈਰ ਮਹਲਿ ਸੁਲਤਾਨ ਮਹਲੁ ਨ ਪਾਵਹੀ ॥੫॥ (21-5-6)

ਸਿਵ ਸਕਤੀ ਦਾ ਮੇਲੁ ਦੁਬਿਧਾ ਹੋਵਈ ॥ (21-6-1)
ਤੈ ਗੁਣ ਮਾਇਆ ਖੇਲੁ ਭਰਿ ਭਰਿ ਧੋਵਈ ॥ (21-6-2)
ਚਾਰਿ ਪਦਾਰਥ ਭੇਲੁ ਹਾਰ ਪਰੋਵਈ ॥ (21-6-3)

ਪੰਜਿ ਤਤ ਪਰਵੇਲ ਅੰਤਿ ਵਿਗੋਵਈ॥ (21-6-4)
ਛਿਆ ਰੁਤਿ ਬਾਰਹ ਮਾਹ ਹਸਿ ਹਸਿ ਰੋਵਈ॥ (21-6-5)
ਰਿਧਿ ਸਿਧਿ ਨਵ ਨਿਧਿ ਨੀਦ ਨ ਸੋਵਈ॥ ੬॥ (21-6-6)

ਸਹਸ ਸਿਆਣਪ ਲਖ ਕੰਮਿ ਨ ਆਵਹੀ॥ (21-7-1)
ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਉਨਮਾਨੁ ਅੰਤੁ ਨਾ ਪਾਵਹੀ॥ (21-7-2)
ਲਖ ਸਸੀਅਰ ਲਖ ਭਾਨੁ ਅਹਿਨਿਸਿ ਧਯਾਵਹੀ॥ (21-7-3)
ਲਖ ਪਰਕਿਰਤਿ ਪਰਾਣ ਕਰਮ ਕਮਾਵਹੀ॥ (21-7-4)
ਲਖ ਲਖ ਗਰਬ ਗੁਮਾਨ ਲੱਜ ਲਜਾਵਹੀ॥ (21-7-5)
ਲਖ ਲਖ ਦੀਨ ਈਮਾਨ ਤਾੜੀ ਲਾਵਹੀ॥ (21-7-6)
ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਭਗਵਾਨ ਸਚਿ ਸਮਾਵਹੀ॥ ੭॥ (21-7-7)

ਲਖ ਪੀਰ ਪਤਿਸਾਹ ਪਰਚੇ ਲਾਵਹੀ॥ (21-8-1)
ਜੋਗ ਭੋਗ ਲਖ ਰਾਹ ਸੰਗਿ ਚਲਾਵਹੀ॥ (21-8-2)
ਦੀਨ ਦੁਨੀ ਅਸਗਾਹ ਹਾਥਿ ਨ ਪਾਵਹੀ॥ (21-8-3)
ਕਟਕ ਮੁਰੀਦ ਪਨਾਹ ਸੇਵ ਕਮਾਵਹੀ॥ (21-8-4)
ਅੰਤੁ ਨ ਸਿਫਤਿ ਸਲਾਹ ਆਖਿ ਸੁਣਾਵਹੀ॥ (21-8-5)
ਲਉਬਾਲੀ ਦਰਗਾਹ ਖੜੇ ਧਿਆਵਹੀ॥ ੮॥ (21-8-6)

ਲਖ ਸਾਹਿਬਿ ਸਿਰਦਾਰ ਆਵਣ ਜਾਵਣੇ॥ (21-9-1)
ਲਖ ਵਡੇ ਦਰਬਾਰ ਬਣਤ ਬਣਾਵਣੇ॥ (21-9-2)
ਦਰਬ ਭਰੇ ਭੰਡਾਰ ਗਣਤ ਗਣਾਵਣੇ॥ (21-9-3)
ਪਰਵਾਰੈ ਸਾਧਾਰ ਬਿਰਦ ਸਦਾਵਣੇ॥ (21-9-4)
ਲੋਭ ਮੋਹ ਅਹੰਕਾਰ ਧੋਹ ਕਮਾਵਣੇ॥ (21-9-5)
ਕਰਦੇ ਚਾਰੁ ਵੀਚਾਰਿ ਦਹਦਿਸਿ ਧਾਵਣੇ॥ (21-9-6)
ਲਖ ਲਖ ਬੁਜਰਕਵਾਰ ਮਨ ਪਰਚਾਵਣੇ॥ ੯॥ (21-9-7)

ਲਖ ਦਾਤੇ ਦਾਤਾਰ ਮੰਗਿ ਮੰਗਿ ਦੇਵਹੀ॥ (21-10-1)
ਅਉਤਰਿ ਲਖ ਅਵਤਾਰ ਕਾਰ ਕਰੇਵਹੀ॥ (21-10-2)
ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰਾਵਾਰੁ ਖੇਵਟ ਖੇਵਹੀ॥ (21-10-3)
ਵੀਚਾਰੀ ਵਿਚਾਰਿ ਭੇਤੁ ਨ ਦੇਵਹੀ॥ (21-10-4)
ਕਰਤੂਤੀ ਆਵਾਰਿ ਕਰਿ ਜਸੁ ਲੇਵਹੀ॥ (21-10-5)
ਲਖ ਲਖ ਜੇਵਣਹਾਰ ਜੇਵਣ ਜੇਵਹੀ॥ (21-10-6)
ਲਖ ਦਰਗਾਹ ਦਰਬਾਰ ਸੇਵਕ ਸੇਵਹੀ॥ ੧੦॥ (21-10-7)

ਸੂਰ ਵੀਰ ਵਰੀਆਮ ਜੋਰੁ ਜਣਾਵਹੀ॥ (21-11-1)
ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਸੁਰਤ ਲਖ ਆਖਿ ਸੁਣਾਵਹੀ॥ (21-11-2)
ਖੋਜੀ ਖੋਜਨਿ ਖੋਜਿ ਦਹਿ ਦਿਸਿ ਧਾਵਹੀ॥ (21-11-3)
ਚਿਰ ਜੀਵੈ ਲਖ ਹੋਇ ਨ ਓੜਕੁ ਪਾਵਹੀ॥ (21-11-4)
ਖਰੇ ਸਿਆਣੈ ਹੋਇ ਨ ਮਨੁ ਸਮੁਚਾਵਹੀ॥ (21-11-5)
ਲਉਬਾਲੀ ਦਰਗਾਹ ਚੋਟਾਂ ਖਾਵਹੀ॥ ੧੧॥ (21-11-6)

ਹਿਕਮਤਿ ਲਖ ਹਕੀਮ ਚਲਤ ਬਣਾਵਹੀ ॥ (21-12-1)
ਆਕਲ ਹੋਇ ਫ਼ਹੀਮ ਮਤੇ ਮਤਾਵਹੀ ॥ (21-12-2)
ਗਾਫਲ ਹੋਇ ਗਨੀਮ ਵਾਦ ਵਧਾਵਹੀ ॥ (21-12-3)
ਲੜਿ ਲੜਿ ਕਰਨਿ ਮੁਹੀਮ ਆਪੁ ਜਣਾਵਹੀ ॥ (21-12-4)
ਹੋਇ ਜਦੀਦ ਕਦੀਮ ਨ ਖੁਦੀ ਮਿਟਾਵਹੀ ॥ (21-12-5)
ਸਾਬਰੁ ਹੋਇ ਹਲੀਮ ਆਪੁ ਗਵਾਵਹੀ ॥ ੧੨ ॥ (21-12-6)

ਲਖ ਲਖ ਪੀਰ ਮੁਰੀਦ ਮੇਲ ਮਿਲਾਵਹੀ ॥ (21-13-1)
ਸੁਹਦੇ ਲਖ ਸਹੀਦ ਜਾਰਤ ਲਾਵਹੀ ॥ (21-13-2)
ਲਖ ਰੋਜੇ ਲਖ ਈਦ ਨਿਵਾਜ ਕਰਾਵਹੀ ॥ (21-13-3)
ਕਰਿ ਕਰਿ ਗੁਫਤ ਸੁਨੀਦ ਮਨ ਪਰਚਾਵਹੀ ॥ (21-13-4)
ਹਜਰੇ ਕੁਲਫ ਕਲੀਦ ਜੁਹਦ ਕਮਾਵਹੀ ॥ (21-13-5)
ਦਰਿ ਦਰਵੇਸ ਰਸੀਦ ਆਪੁ ਜਣਾਵਹੀ ॥ ੧੩ ॥ (21-13-6)

ਉਚੇ ਮਹਲ ਉਸਾਰਿ ਵਿਛਾਇ ਵਿਛਾਵਣੇ ॥ (21-14-1)
ਵਡੇ ਦੁਨੀਆਦਾਰ ਨਾਉ ਗਣਾਵਣੇ ॥ (21-14-2)
ਕਰਿ ਗੜ ਕੋਟ ਹਜਾਰ ਰਾਜ ਕਮਾਵਣੇ ॥ (21-14-3)
ਲਖ ਲਖ ਮਨਸਬਦਾਰ ਵਜਹ ਵਧਾਵਣੇ ॥ (21-14-4)
ਪੂਰ ਭਰੇ ਅਹੰਕਾਰ ਆਵਨ ਜਾਵਣੇ ॥ (21-14-5)
ਤਿਤੁ ਸਚੇ ਦਰਬਾਰ ਖਰੇ ਡਰਾਵਣੇ ॥ ੧੪ ॥ (21-14-6)

ਤੀਰਥ ਲਖ ਕਰੋੜਿ ਪੁਰਬੀ ਨਾਵਣਾ ॥ (21-15-1)
ਦੇਵੀ ਦੇਵ ਸਥਾਨ ਸੇਵ ਕਰਾਵਣਾ ॥ (21-15-2)
ਜਪ ਤਪ ਸੰਜਮ ਲਖ ਸਾਧਿ ਸਧਾਵਣਾ ॥ (21-15-3)
ਹੋਮ ਜਗ ਨਈਵੇਦ ਭੋਗ ਲਗਾਵਣਾ ॥ (21-15-4)
ਵਰਤ ਨੇਮ ਲਖ ਦਾਨ ਕਰਮ ਕਮਾਵਣਾ ॥ (21-15-5)
ਲਉਬਾਲੀ ਦਰਗਾਹ ਪਖੰਡ ਨ ਜਾਵਣਾ ॥ ੧੫ ॥ (21-15-6)

ਪੋਪਲੀਆਂ ਭਰਨਾਲਿ ਲਖ ਤਰੰਦੀਆਂ ॥ (21-16-1)
ਓੜਕ ਓੜਕ ਭਾਲਿ ਸੁਧਿ ਨ ਲਹੰਦੀਆਂ ॥ (21-16-2)
ਅਨਲ ਮਨਲ ਕਰਿ ਖਿਆਲ ਉਮਗਿ ਉਡੰਦੀਆਂ ॥ (21-16-3)
ਉਛਲਿ ਕਰਨਿ ਉਛਾਲ ਨ ਉਭਿ ਚੜੁੰਦੀਆਂ ॥ (21-16-4)
ਲਖ ਅਗਾਸ ਪਤਾਲ ਕਰਿ ਮੁਹਛੰਦੀਆਂ ॥ (21-16-5)
ਦਰਗਹ ਇਕ ਰਵਾਲ ਬੰਦੇ ਬੰਦੀਆਂ ॥ ੧੬ ॥ (21-16-6)

ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਮਾਇਆ ਖੇਲੁ ਕਰਿ ਦੇਖਾਲਿਆ ॥ (21-17-1)
ਖਾਣੀ ਬਾਣੀ ਚਾਰਿ ਚਲਤੁ ਉਠਾਲਿਆ ॥ (21-17-2)
ਪੰਜਿ ਤਤ ਉਤਪਤਿ ਬੰਧਿ ਬਹਾਲਿਆ ॥ (21-17-3)
ਛਿਅ ਰੁਤਿ ਬਾਰਹ ਮਾਹ ਸਿਰਜਿ ਸਮੁਗਲਿਆ ॥ (21-17-4)
ਅਹਿਨਿਸਿ ਸੂਰਜ ਚੰਦੁ ਦੀਵੇ ਬਾਲਿਆ ॥ (21-17-5)
ਇਕੁ ਕਵਾਉ ਪਸਾਉ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲਿਆ ॥ ੧੭ ॥ (21-17-6)

ਕਦਰਤਿ ਇਕ ਕਵਾਉ ਥਾਪ ਉਥਾਪਦਾ॥ (21-18-1)
ਤਿਦੂ ਲਖ ਦਰੀਆਉ ਨ ਓੜਕੁ ਜਾਪਦਾ॥ (21-18-2)
ਲਖ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਸਮਾਉ ਨ ਲਹਰਿ ਵਿਆਪਦਾ॥ (21-18-3)
ਕਰਿ ਕਰਿ ਵੇਖੈ ਚਾਉ ਲਖ ਪਰਤਾਪਦਾ॥ (21-18-4)
ਕਉਣੁ ਕਰੈ ਅਰਥਾਉ ਵਰ ਨ ਸਰਧ ਦਾ॥ (21-18-5)
ਲਹੈ ਨ ਪਛੋਤਾਉ ਪੁੰਨੁ ਨ ਪਾਪ ਦਾ ॥੧੯॥ (21-18-6)

ਕੁਦਰਤਿ ਅਗਮੁ ਅਥਾਹੁ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਈਐ॥ (21-19-1)
ਕਾਦਰੁ ਬੇਪਰਵਾਹੁ ਕਿਨ ਪਰਚਾਈਐ॥ (21-19-2)
ਕੇਵਡੁ ਹੈ ਦਰਗਾਹ ਆਖਿ ਸੁਣਾਈਐ॥ (21-19-3)
ਕੋਇ ਨ ਦਸੈ ਰਾਹੁ ਕਿਤੁ ਬਿਧਿ ਜਾਈਐ॥ (21-19-4)
ਕੇਵਡੁ ਸਿਫਤਿ ਸਲਾਹ ਕਿਉ ਕਰਿ ਧਿਆਈਐ॥ (21-19-5)
ਅਬਿਗਤਿ ਗਤਿ ਅਸਗਾਹੁ ਨ ਅਲਖੁ ਲਖਾਈਐ ॥੧੯॥ (21-19-6)

ਆਦਿ ਪੁਰਖੁ ਪਰਮਾਦਿ ਅਚਰਜੁ ਆਖੀਐ॥ (21-20-1)
ਆਦਿ ਅਨੀਲੁ ਅਨਾਦਿ ਸਬਦੁ ਨ ਸਾਖੀਐ॥ (21-20-2)
ਵਰਤੈ ਆਦਿ ਚੁਗਾਦਿ ਨ ਗਲੀ ਗਾਖੀਐ॥ (21-20-3)
ਭਗਤਿ ਵਛਲੁ ਅਛਲਾਦਿ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਖੀਐ॥ (21-20-4)
ਉਨਮਨਿ ਅਨਹਦਿ ਨਾਦਿ ਲਿਵ ਅਭਿਲਾਖੀਐ॥ (21-20-5)
ਵਿਸਮਾਦੈ ਵਿਸਮਾਦ ਪੂਰਨ ਪਾਖੀਐ॥ (21-20-6)
ਪੂਰੈ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਕੇਵਲ ਕਾਖੀਐ ॥੨੦॥੨੧॥ (21-20-7)

Vaar 22

੧੬ੰ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ (22-1-1)

ਨਿਰਾਧਾਰ ਨਿਰਕਾਰੁ ਨ ਅਲਖੁ ਲਖਾਇਆ॥ (22-1-2)
ਹੋਆ ਏਕੰਕਾਰੁ ਆਪੁ ਉਪਾਇਆ॥ (22-1-3)
ਓਅੰਕਾਰਿ ਅਕਾਰੁ ਚਲਿਤੁ ਰਚਾਇਆ॥ (22-1-4)
ਸਚੁ ਨਾਉ ਕਰਤਾਰੁ ਬਿਰਦੁ ਸਦਾਇਆ॥ (22-1-5)
ਸਚਾ ਪਰਵਦਗਾਰੁ ਝੈ ਗੁਣ ਮਾਇਆ॥ (22-1-6)
ਸਿਰਠੀ ਸਿਰਜਣਹਾਰੁ ਲੋਖੁ ਲਿਖਾਇਆ॥ (22-1-7)
ਸਭਸੈ ਦੇ ਆਧਾਰੁ ਨ ਤੌਲਿ ਤੁਲਾਇਆ॥ (22-1-8)
ਲਖਿਆ ਬਿਤਿ ਨ ਵਾਰੁ ਨ ਮਾਹੁ ਜਣਾਇਆ॥ (22-1-9)
ਵੇਦ ਕਤੇਬ ਵੀਚਾਰੁ ਨ ਆਖਿ ਸੁਣਾਇਆ ॥੧॥ (22-1-10)

ਨਿਰਾਲੰਬੁ ਨਿਰਬਾਣੁ ਬਾਣੁ ਚਲਾਇਆ॥ (22-2-1)
ਉੱਡੈ ਹੰਸ ਉਚਾਣੁ ਕਿਨਿ ਪਹੁਚਾਇਆ॥ (22-2-2)
ਖੰਭੀ ਚੋਜ਼ ਵਿਡਾਣੁ ਆਣਿ ਮਿਲਾਇਆ॥ (22-2-3)
ਧੂ ਚਿੜਿਆ ਅਸਮਾਣਿ ਨ ਟਲੈ ਟਲਾਇਆ॥ (22-2-4)
ਦਰਗਹ ਪਤਿ ਪਰਵਾਣੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਧਿਆਇਆ ॥੨॥ (22-2-5)

ਉੜਕੁ ਉੜਕੁ ਭਾਲਿ ਨ ਉੜਕੁ ਪਾਇਆ॥ (22-3-1)
ਉੜਕੁ ਭਾਲਣਿ ਗਏ ਸਿ ਫੇਰ ਨ ਆਇਆ॥ (22-3-2)
ਉੜਕੁ ਲਖ ਕਰੋੜਿ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਇਆ॥ (22-3-3)
ਆਦੁ ਵਡਾ ਵਿਸਮਾਦੁ ਨ ਅੰਤ ਸੁਣਾਇਆ॥ (22-3-4)
ਹਾਥਿ ਨ ਪਾਰਵਾਰੁ ਲਹਰੀ ਛਾਇਆ॥ (22-3-5)
ਇਕੁ ਕਵਾਉ ਪਸਾਉ ਨ ਅਲਖੁ ਲਖਾਇਆ॥ (22-3-6)
ਕਾਦਰੁ ਨੋ ਕੁਰਬਾਣੁ ਕੁਦਰਤਿ ਮਾਇਆ॥ (22-3-7)
ਆਪੇ ਜਾਣੈ ਆਪੁ ਗੁਰਿ ਸਮਝਾਇਆ ॥੩॥ (22-3-8)

ਸਚਾ ਸਿਰਜਣਿਹਾਰੁ ਸਚਿ ਸਮਾਇਆ॥ (22-4-1)
ਸਚਹੁ ਪਉਣੁ ਉਪਾਇ ਘਟਿ ਘਟਿ ਛਾਇਆ॥ (22-4-2)
ਪਵਣਹੁ ਪਾਣੀ ਸਾਜਿ ਸੀਸੁ ਨਿਵਾਇਆ॥ (22-4-3)
ਤੁਲਹਾ ਧਰਤਿ ਬਣਾਇ ਨੀਰ ਤਰਾਇਆ॥ (22-4-4)
ਨੀਰਹੁ ਉਪਜੀ ਅਗਿ ਵਣਖੰਡ ਛਾਇਆ॥ (22-4-5)
ਅਗੀ ਹੋਦੀ ਬਿਰਖੁ ਸੁਫਲ ਫਲਾਇਆ॥ (22-4-6)
ਪਉਣ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰੁ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਇਆ॥ (22-4-7)
ਆਦਿ ਪੁਰਖੁ ਆਦੇਸੁ ਖੇਲ ਰਚਾਇਆ ॥੪॥ (22-4-8)

ਕੇਵਡੁ ਆਖਾ ਸਚੁ ਸਚੇ ਭਾਇਆ॥ (22-5-1)
ਕੇਵਡੁ ਹੋਆ ਪਉਣੁ ਫਿਰੈ ਚਉਵਾਇਆ॥ (22-5-2)
ਚੰਦਣ ਵਾਸੁ ਨਿਵਾਸੁ ਬਿਰਖ ਬੋਹਾਇਆ॥ (22-5-3)
ਖਹਿ ਖਹਿ ਵੰਸੁ ਗਵਾਇ ਵਾਂਸੁ ਜਲਾਇਆ॥ (22-5-4)

ਸਿਵ ਸਕਤੀ ਸਹਲੰਗ ਅੰਗ ਜਣਾਇਆ ॥ (22-5-5)
ਕੋਇਲ ਕਾਉ ਨਿਆਉ ਬਚਨ ਸੁਣਾਇਆ ॥ (22-5-6)
ਖਾਣੀ ਬਾਣੀ ਚਾਰਿ ਸਾਹ ਗਣਾਇਆ ॥ (22-5-7)
ਪੰਜਿ ਸਬਦ ਪਰਵਾਣੂ ਨੀਸਾਣੂ ਬਜਾਇਆ ॥੫॥ (22-5-8)

ਰਾਗ ਨਾਦ ਸੰਬਾਦ ਗਿਆਨੁ ਚੇਤਾਇਆ ॥ (22-6-1)
ਨਉ ਦਰਵਾਜੇ ਸਾਧਿ ਸਾਧੁ ਸਦਾਇਆ ॥ (22-6-2)
ਵੀਰ ਇਕੀਹ ਉਲੰਘ ਨਿਜ ਘਰਿ ਆਇਆ ॥ (22-6-3)
ਪੂਰਕ ਕੁੰਭਕ ਰੇਚਕ ਝਾਟਕ ਪਾਇਆ ॥ (22-6-4)
ਨਿਊਲੀ ਕਰਮ ਭੁਯੰਗੁ ਆਸਣ ਲਾਇਆ ॥ (22-6-5)
ਇੜਾ ਪਿੰਗੁਲਾ ਝਾਗ ਸੁਖਮਨਿ ਛਾਇਆ ॥ (22-6-6)
ਖੇਚਰ ਭੂਚਰ ਚਾਚਰ ਸਾਧਿ ਸਧਾਇਆ ॥ (22-6-7)
ਸਾਧ ਅਰੋਚਰ ਖੇਲੁ ਉਨਮਨਿ ਆਇਆ ॥੬॥ (22-6-8)

ਤੈ ਸਤੁ ਅੰਗੁਲ ਲੈ ਮਨੁ ਪਵਣੁ ਮਿਲਾਇਆ ॥ (22-7-1)
ਸੱਹੰ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ਅਲਖ ਲਖਾਇਆ ॥ (22-7-2)
ਨਿੜਰਿ ਧਾਰਿ ਚੁਆਇ ਅਪਿਉ ਪੀਆਇਆ ॥ (22-7-3)
ਅਨਹਦ ਧੁਨਿ ਲਿਵ ਲਾਇ ਨਾਦ ਵਜਾਇਆ ॥ (22-7-4)
ਅਜਪਾ ਜਾਪੁ ਜਪਾਇ ਸੁੰਨ ਸਮਾਇਆ ॥ (22-7-5)
ਸੁੰਨਿ ਸਮਾਧਿ ਸਮਾਇ ਆਪੁ ਗਵਾਇਆ ॥ (22-7-6)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਿਰਮੁ ਚਖਾਇ ਨਿਜ ਘਰੁ ਛਾਇਆ ॥ (22-7-7)
ਗੁਰਸਿਖਿ ਸੰਧਿ ਮਿਲਾਇ ਪੂਰਾ ਪਾਇਆ ॥੭॥ (22-7-8)

ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਜਗਾਇ ਦੀਵਾ ਬਾਲਿਆ ॥ (22-8-1)
ਚੰਦਨ ਵਾਸੁ ਨਿਵਾਸੁ ਵਣਾਸਪਤਿ ਫਾਲਿਆ ॥ (22-8-2)
ਸਲਲੈ ਸਲਲਿ ਸੰਜੋਗੁ ਤ੍ਰਿਬੇਣੀ ਚਾਲਿਆ ॥ (22-8-3)
ਪਵਣੈ ਪਵਣੁ ਸਮਾਇ ਅਨਹਦੁ ਭਾਲਿਆ ॥ (22-8-4)
ਹੀਰੈ ਹੀਰਾ ਬੇਧਿ ਪਰੋਇ ਦਿਖਾਲਿਆ ॥ (22-8-5)
ਪਥਰੁ ਪਾਰਸੁ ਹੋਇ ਪਾਰਸੁ ਪਾਲਿਆ ॥ (22-8-6)
ਅਨਲ ਪੰਖਿ ਪੁੜੁ ਹੋਇ ਪਿਤਾ ਸਮੁਲਿਆ ॥ (22-8-7)
ਬ੍ਰਹਮੈ ਬ੍ਰਹਮੁ ਮਿਲਾਇ ਸਹਜਿ ਸੁਖਾਲਿਆ ॥੮॥ (22-8-8)

ਕੇਵਡ ਇਕੁ ਕਵਾਉ ਪਸਾਉ ਕਰਾਇਆ ॥ (22-9-1)
ਕੇਵਡੁ ਕੰਡਾ ਤੌਲੁ ਤੌਲਿ ਤੁਲਾਇਆ ॥ (22-9-2)
ਕਰਿ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਕਰੋਤਿ ਕਵਾਉ ਵਧਾਇਆ ॥ (22-9-3)
ਲਖ ਲਖ ਧਰਤਿ ਅਗਾਸਿ ਅਧਰ ਧਰਾਇਆ ॥ (22-9-4)
ਪਉਣੁ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰੁ ਲਖ ਉਪਾਇਆ ॥ (22-9-5)
ਲਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਜੋਨਿ ਖੇਲੁ ਰਚਾਇਆ ॥ (22-9-6)
ਜੋਨਿ ਜੋਨਿ ਜੀਅ ਜੰਤ ਅੰਤ ਨ ਪਾਇਆ ॥ (22-9-7)
ਸਿਰਿ ਸਿਰਿ ਲੇਖੁ ਲਿਖਾਇ ਅਲੇਖ ਧਿਆਇਆ ॥੯॥ (22-9-8)

ਸਤਿਗੁਰ ਸਚਾ ਨਾਉ ਆਖਿ ਸੁਣਾਇਆ ॥ (22-10-1)

ਗਰ ਮੂਰਤਿ ਸਚ ਥਾਉ ਧਿਆਨੁ ਧਰਾਇਆ ॥ (22-10-2)
ਸਾਪਸੰਗਤਿ ਅਸਰਾਉ ਸਚਿ ਸੁਹਾਇਆ ॥ (22-10-3)
ਦਰਗਹ ਸਚੁ ਨਿਆਉ ਹੁਕਮੁ ਚਲਾਇਆ ॥ (22-10-4)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚੁ ਗਿਰਾਉ ਸਬਦ ਵਸਾਇਆ ॥ (22-10-5)
ਮਿਟਿਆ ਗਰਬੁ ਗੁਆਉ ਗਰੀਬੀ ਛਾਇਆ ॥ (22-10-6)
ਗੁਰਮਤਿ ਸਚੁ ਹਿਆਉ ਅਜਰੁ ਜਰਾਇਆ ॥ (22-10-7)
ਤਿਸੁ ਬਲਿਹਾਰੈ ਜਾਉ ਸੁ ਭਾਣਾ ਭਾਇਆ ॥੧੦॥ (22-10-8)

ਸਚੀ ਖਸਮ ਰਜਾਇ ਭਾਣਾ ਭਾਵਣਾ ॥ (22-11-1)
ਸਤਿਗੁਰ ਪੈਰੀ ਪਾਇ ਆਪੁ ਗੁਵਾਵਣਾ ॥ (22-11-2)
ਗੁਰ ਚੇਲਾ ਪਰਚਾਇ ਮਨੁ ਪਤੀਆਵਣਾ ॥ (22-11-3)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ਨ ਅਲਖ ਲਖਾਵਣਾ ॥ (22-11-4)
ਗੁਰਸਿਖ ਤਿਲ ਨ ਤਮਾਇ ਕਾਰ ਕਮਾਵਣਾ ॥ (22-11-5)
ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵ ਲਾਇ ਹੁਕਮੁ ਮਨਾਵਣਾ ॥ (22-11-6)
ਵੀਹ ਇਕੀਹ ਲੰਘਾਇ ਨਿਜ ਘਰਿ ਜਾਵਣਾ ॥ (22-11-7)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖ ਫਲ ਪਾਇ ਸਹਜਿ ਸਮਾਵਣਾ ॥੧੧॥ (22-11-8)

ਇਕੁ ਗੁਰੂ ਇਕੁ ਸਿਖੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਣਿਆ ॥ (22-12-1)
ਗੁਰ ਚੇਲਾ ਗੁਰ ਸਿਖੁ ਸਚਿ ਸਮਾਣਿਆ ॥ (22-12-2)
ਸੋ ਸਤਿਗੁਰ ਸੋ ਸਿਖੁ ਸਬਦੁ ਵਖਾਣਿਆ ॥ (22-12-3)
ਅਚਰਜ ਭੂਰ ਭਵਿਖ ਸਚੁ ਸੁਹਾਣਿਆ ॥ (22-12-4)
ਲੇਖੁ ਅਲੇਖੁ ਅਲਿਖੁ ਮਾਣੁ ਨਿਮਾਣਿਆ ॥ (22-12-5)
ਸਮਸਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਵਿਖੁ ਨ ਆਵਣ ਜਾਣਿਆ ॥ (22-12-6)
ਨੀਸਾਣਾ ਹੋਇ ਲਿਖੁ ਹਦ ਨੀਸਾਣਿਆ ॥ (22-12-7)
ਗੁਰ ਸਿਖਹੁ ਗੁਰ ਸਿਖੁ ਹੋਇ ਹੈਰਾਣਿਆ ॥੧੨॥ (22-12-8)

ਪਿਰਮ ਪਿਆਲਾ ਪੂਰਿ ਅਪਿਓ ਪੀਆਵਣਾ ॥ (22-13-1)
ਮਹਰਮੁ ਹਕੁ ਹਜੂਰਿ ਅਲਖੁ ਲਖਾਵਣਾ ॥ (22-13-2)
ਘਟ ਅਵਘਟ ਭਰਪੂਰਿ ਰਿਦੈ ਸਮਾਵਣਾ ॥ (22-13-3)
ਬੀਅਹੁ ਹੋਇ ਅੰਗੂਰੁ ਸੁਫਲਿ ਸਮਾਵਣਾ ॥ (22-13-4)
ਬਾਵਨ ਹੋਇ ਠਰੂਰ ਮਹਿ ਮਹਿਕਾਵਣਾ ॥ (22-13-5)
ਚੰਦਨ ਚੰਦ ਕਪੂਰ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਵਣਾ ॥ (22-13-6)
ਸਸੀਅਰ ਅੰਦਰਿ ਸੂਰ ਤਪਤਿ ਬੁਭਾਵਣਾ ॥ (22-13-7)
ਚਰਣ ਕਵਲ ਦੀ ਧੂਰਿ ਮਸਤਕਿ ਲਾਵਣਾ ॥ (22-13-8)
ਕਾਰਣ ਲਖ ਅੰਕੂਰ ਕਰਣੁ ਕਰਾਵਣਾ ॥ (22-13-9)
ਵਜਨਿ ਅਨਹਦ ਤੂਰ ਜੋਤਿ ਜਗਾਵਣਾ ॥੧੩॥ (22-13-10)

ਇਕੁ ਕਵਾਉ ਅਤੋਲ ਕੁਦਰਤਿ ਜਾਣੀਐ ॥ (22-14-1)
ਓੰਕਾਰੁ ਅਬੋਲੁ ਚੋਜ ਵਿਡਾਣੀਐ ॥ (22-14-2)
ਲਖ ਦਰੀਆਵ ਅਲੋਲੁ ਪਾਣੀ ਆਣੀਐ ॥ (22-14-3)
ਹੀਰੇ ਲਾਲ ਅਮੋਲੁ ਗੁਰਸਿਖ ਜਾਣੀਐ ॥ (22-14-4)
ਗੁਰਮਤਿ ਅਚਲ ਅਡੋਲ ਪਤਿ ਪਰਵਾਣੀਐ ॥ (22-14-5)

ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੰਥ ਨਿਰੋਲ ਸਚ ਸੁਹਾਣੀਐ॥ (22-14-6)
ਸਾਇਰ ਲਖ ਢੰਢੇਲ ਸਬਦੁ ਨੀਸਾਣੀਐ॥ (22-14-7)
ਚਰਣ ਕਵਲ ਰਜ ਘੋਲਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵਾਣੀਐ॥ (22-14-8)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੀਤਾ ਰਜਿ ਅਕਥ ਕਹਾਣੀਐ ॥੧੪॥ (22-14-9)

ਕਾਦਰੁ ਨੋ ਕੁਰਬਾਣੁ ਕੀਮ ਨ ਜਾਣੀਐ॥ (22-15-1)
ਕੇਵਡ ਵਡਾ ਹਾਣੁ ਆਖਿ ਵਖਾਣੀਐ॥ (22-15-2)
ਕੇਵੜੁ ਆਖਾ ਤਾਣੁ ਮਾਣੁ ਨਿਮਾਣੀਐ॥ (22-15-3)
ਲਖ ਜਿਮੀ ਅਸਮਾਣੁ ਤਿਲੁ ਨ ਤੁਲਾਣੀਐ॥ (22-15-4)
ਕੁਦਰਤਿ ਲਖ ਜਹਾਨੁ ਹੋਇ ਹੈਰਾਣੀਐ॥ (22-15-5)
ਸੁਲਤਾਨਾ ਸੁਲਤਾਨੁ ਹੁਕਮੁ ਨੀਸਾਣੀਐ॥ (22-15-6)
ਲਖ ਸਾਇਰ ਨੈਸਾਣੁ ਬੰਦ ਸਮਾਣੀਐ॥ (22-15-7)
ਕੂੜ ਅਖਾਣੁ ਵਖਾਣੁ ਅਕਥ ਕਹਾਣੀਐ ॥੧੫॥ (22-15-8)

ਚਲਣੁ ਹੁਕਮੁ ਰਜਾਇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਣਿਆ॥ (22-16-1)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੰਥਿ ਚਲਾਇ ਚਲਣੁ ਭਾਣਿਆ॥ (22-16-2)
ਸਿਦਕੁ ਸਬੂਰੀ ਪਾਇ ਕਰਿ ਸਕਿਰਾਣਿਆ॥ (22-16-3)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਅਲਖੁ ਲਖਾਇ ਚੋਜ ਵਿਡਾਣਿਆ॥ (22-16-4)
ਵਰਤਣੁ ਬਾਲ ਸੁਭਾਇ ਆਦਿ ਵਖਾਣਿਆ॥ (22-16-5)
ਸਾਪਸੰਗਤਿ ਲਿਵ ਲਾਇ ਸਚੁ ਸੁਹਾਣਿਆ॥ (22-16-6)
ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਕਰਾਇ ਸਬਦੁ ਸਿਵਾਣਿਆ॥ (22-16-7)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਪੁ ਗਵਾਇ ਆਪੁ ਪਛਾਣਿਆ ॥੧੬॥ (22-16-8)

ਅਬਿਗਤਿ ਗਤਿ ਅਸਗਾਹ ਆਖਿ ਵਖਾਣੀਐ॥ (22-17-1)
ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰ ਅਥਾਰ ਹਾਥਿ ਨ ਆਣੀਐ॥ (22-17-2)
ਬੰਦ ਲਖ ਪਰਵਾਹ ਹੁਲੜ ਵਾਣੀਐ॥ (22-17-3)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਿਫਤਿ ਸਲਾਹ ਅਕਥ ਕਹਾਣੀਐ॥ (22-17-4)
ਪਾਰਾਵਾਰੁ ਨ ਰਾਹੁ ਬਿਅੰਤੁ ਸੁਹਾਣੀਐ॥ (22-17-5)
ਲਉਬਾਲੀ ਦਰਗਾਹ ਨ ਆਵਣੁ ਜਾਣੀਐ॥ (22-17-6)
ਵਡਾ ਵੇਪਰਵਾਹੁ ਤਾਣੁ ਨਿਤਾਣੀਐ॥ (22-17-7)
ਸਤਿਗੁਰ ਸਚੇ ਵਾਹੁ ਹੋਇ ਹੈਰਾਣੀਐ ॥੧੭॥ (22-17-8)

ਸਾਪਸੰਗਤਿ ਸਚ ਖੰਡੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਈਐ॥ (22-18-1)
ਸਚੁ ਨਾਉ ਬਲਵੰਡੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਧਿਆਈਐ॥ (22-18-2)
ਪਰਮ ਜੋਤਿ ਪਰਚੰਡੁ ਜੁਗਤਿ ਜਗਾਈਐ॥ (22-18-3)
ਸੋਧਿ ਡਿਠਾ ਬ੍ਰਹਮੰਡੁ ਲੜੈ ਨ ਲਾਈਐ॥ (22-18-4)
ਤਿਸੁ ਨਾਹੀ ਜਮ ਢੰਡੁ ਸਰਹਿ ਸਮਾਈਐ॥ (22-18-5)
ਘੋਰ ਪਾਪ ਕਰਿ ਖੰਡੁ ਨਰਕਿ ਨ ਪਾਈਐ॥ (22-18-6)
ਚਾਵਲ ਅੰਦਰਿ ਵੰਡੁ ਉਬਰਿ ਜਾਈਐ॥ (22-18-7)
ਸਚਹੁ ਸਚੁ ਅਖੰਡੁ ਕੂੜੁ ਛੁਡਾਈਐ ॥੧੮॥ (22-18-8)

ਗੁਰਸਿਖਾ ਸਾਬਾਸ ਜਨਮੁ ਸਵਾਰਿਆ॥ (22-19-1)

ਗਰਸਿਖਾਂ ਰਹਰਾਸਿ ਗੁਰੂ ਪਿਆਰਿਆ ॥ (22-19-2)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਸਿ ਗਿਰਾਸਿ ਨਾਉ ਚਿਡਾਰਿਆ ॥ (22-19-3)
ਮਾਇਆ ਵਿਚਿ ਉਦਾਸੁ ਗਰਬੁ ਨਿਵਾਰਿਆ ॥ (22-19-4)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਦਾਸਨਿ ਦਾਸ ਸੇਵ ਸੁਚਾਰਿਆ ॥ (22-19-5)
ਵਰਤਨਿ ਆਸ ਨਿਰਾਸ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰਿਆ ॥ (22-19-6)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਹਜਿ ਨਿਵਾਸੁ ਮਨ ਹਠ ਮਾਰਿਆ ॥ (22-19-7)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਨਿ ਪਰਗਾਸੁ ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਿਆ ॥ ੧੯ ॥ (22-19-8)

ਗੁਰਸਿਖਾ ਜੈਕਾਰੁ ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਇਆ ॥ (22-20-1)
ਪਰਵਾਰੈ ਸਾਧਾਰੁ ਸਬਦੁ ਕਮਾਇਆ ॥ (22-20-2)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚੁ ਆਚਾਰੁ ਭਾਣਾ ਭਾਇਆ ॥ (22-20-3)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਮੌਖ ਦਾਅਰੁ ਆਪ ਗਵਾਇਆ ॥ (22-20-4)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਰਉਪਕਾਰ ਮਨੁ ਸਮਝਾਇਆ ॥ (22-20-5)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚੁ ਆਧਾਰੁ ਸਚਿ ਸਮਾਇਆ ॥ (22-20-6)
ਗੁਰਮੁਖਾ ਲੋਕਾਰੁ ਲੇਪੁ ਨ ਲਾਇਆ ॥ (22-20-7)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਏਕੰਕਾਰੁ ਅਲਖੁ ਲਖਾਇਆ ॥ ੨੦ ॥ (22-20-8)

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਸੀਅਰ ਜੋਤਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵਰਸਣਾ ॥ (22-21-1)
ਅਸਟ ਧਾਤੁ ਇਕ ਧਾਤੁ ਪਾਰਸੁ ਪਰਸਣਾ ॥ (22-21-2)
ਚੰਦਨ ਵਾਸੁ ਨਿਵਾਸੁ ਬਿਰਖ ਸੁਦਰਸਣਾ ॥ (22-21-3)
ਗੰਗ ਤਰੰਗ ਮਿਲਾਪੁ ਨਦੀਆਂ ਸਰਸਣਾ ॥ (22-21-4)
ਮਾਨ ਸਰੋਵਰ ਹੰਸ ਨ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਤਰਸਣਾ ॥ (22-21-5)
ਪਰਮ ਹੰਸ ਗੁਰਸਿਖ ਦਰਸ ਅਦਰਸਣਾ ॥ (22-21-6)
ਚਰਣ ਸਰਣ ਗੁਰਦੇਵ ਪਰਸ ਅਪਰਸਣਾ ॥ (22-21-7)
ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਸਚ ਖੰਡ ਅਮਰ ਨ ਮਰਸਣਾ ॥ ੨੧ ॥ ੨੨ ॥ (22-21-8)

Vaar 23

੧੯੮ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ (23-1-1)

ਸਤਿ ਰੂਪ ਗੁਰੂ ਦਰਸਨੋ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮੁ ਅਚਰਜੁ ਦਿਖਾਇਆ ॥ (23-1-2)
ਸਤਿ ਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਬੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਪਰਮੇਸਰੁ ਧਿਆਇਆ ॥ (23-1-3)
ਸਤਿਗੁਰ ਸਬਦ ਗਿਆਨੁ ਸਚੁ ਅਨਹਦ ਧੁਨਿ ਵਿਸਮਾਦੁ ਸੁਣਾਇਆ ॥ (23-1-4)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੰਥੁ ਚਲਾਇਓਨੁ ਨਾਮੁ ਦਾਨੁ ਇਸਨਾਨੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ॥ (23-1-5)
ਗੁਰ ਸਿਖੁ ਦੇ ਗੁਰਸਿਖ ਕਰਿ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਸਚੁ ਖੰਡੁ ਵਸਾਇਆ ॥ (23-1-6)
ਸਚੁ ਰਾਸ ਰਹਰਾਸਿ ਦੇ ਸਤਿਗੁਰ ਗੁਰਸਿਖ ਪੈਰੀ ਪਾਇਆ ॥ (23-1-7)
ਚਰਣ ਕਵਲ ਪਰਤਾਪੁ ਜਣਾਇਆ ॥੧॥ (23-1-8)

ਤੀਰਥ ਨ੍ਹਾਤੈ ਪਾਪ ਜਾਨਿ ਪਤਿਤ ਉਪਾਰਣ ਨਾਉਂ ਧਰਾਇਆ ॥ (23-2-1)
ਤੀਰਥ ਹੋਨ ਸਕਾਰਬੇ ਸਾਧ ਜਨਾਂ ਦਾ ਦਰਸਨ ਪਾਇਆ ॥ (23-2-2)
ਸਾਧ ਹੋਏ ਮਨ ਸਾਧਿ ਕੈ ਚਰਣ ਕਵਲ ਗੁਰ ਚਿਤਿ ਵਸਾਇਆ ॥ (23-2-3)
ਉਪਮਾ ਸਾਧ ਅਗਾਧਿ ਬੋਧ ਕੋਟ ਮਧੇ ਕੋ ਸਾਧੁ ਸੁਣਾਇਆ ॥ (23-2-4)
ਗੁਰਸਿਖ ਸਾਧ ਅਸੰਖ ਜਗਿ ਧਰਮਸਾਲ ਥਾਇ ਥਾਇ ਸੁਹਾਇਆ ॥ (23-2-5)
ਪੈਰੀ ਪੈ ਪੈਰ ਪੋਵਣੇ ਚਰਣੋਦਕੁ ਲੈ ਪੈਰੁ ਪੁਜਾਇਆ ॥ (23-2-6)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖ ਫਲੁ ਅਲਖੁ ਲਖਾਇਆ ॥੨॥ (23-2-7)

ਪੰਜਿ ਤਤ ਉਤਪਤਿ ਕਰਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਧਰਤੀ ਆਪੁ ਗਵਾਇਆ ॥ (23-3-1)
ਚਰਣ ਕਵਲ ਸਰਣਾਗਤੀ ਸਭ ਨਿਧਾਨ ਸਭੇ ਫਲ ਪਾਇਆ ॥ (23-3-2)
ਲੋਕ ਵੇਦ ਗੁਰ ਗਿਆਨ ਵਿਚਿ ਸਾਧੂ ਧੂੜਿ ਜਗਤ ਤਰਾਇਆ ॥ (23-3-3)
ਪਤਿਤ ਪੁਨੀਤ ਕਰਾਇ ਕੈ ਪਾਵਨ ਪੁਰਖ ਪਵਿੜ੍ਹ ਕਰਾਇਆ ॥ (23-3-4)
ਚਰਣੋਦਕ ਮਹਿਮਾ ਅਮਿਤ ਸੇਖ ਸਹਸ ਮੁਖਿ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਇਆ ॥ (23-3-5)
ਧੂੜੀ ਲੇਖੁ ਮਿਟਾਇਆ ਚਰਣੋਦਕ ਮਨੁ ਵਸਗਤਿ ਆਇਆ ॥ (23-3-6)
ਪੈਰੀ ਪੈ ਜਗੁ ਚਰਨੀ ਲਾਇਆ ॥੩॥ (23-3-7)

ਚਰਣੋਦਕੁ ਹੋਇ ਸੁਰਸਰੀ ਤਜਿ ਬੈਕੁੰਠ ਧਰਤਿ ਵਿਚਿ ਆਈ ॥ (23-4-1)
ਨਾਉਂ ਸੈ ਨਦੀ ਨਿੱਠਿਨਵੈ ਅਠਸਠਿ ਤੀਰਥਿ ਅੰਗਿ ਸਮਾਈ ॥ (23-4-2)
ਤਿਹੁ ਲੋਈ ਪਰਵਾਣੁ ਹੈ ਮਹਾਦੇਵ ਲੈ ਸੀਸ ਚੜ੍ਹਾਈ ॥ (23-4-3)
ਦੇਵੀ ਦੇਵ ਸਰੇਵਦੇ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ॥ (23-4-4)
ਸਣੁ ਗੰਗਾ ਬੈਕੁੰਠ ਲਖ ਲਖ ਬੈਕੁੰਠ ਨਾਥਿ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥ (23-4-5)
ਸਾਧੂ ਧੂੜਿ ਦੁਲੰਭ ਹੈ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਸਤਿਗੁਰ ਸਰਣਾਈ ॥ (23-4-6)
ਚਰਨ ਕਵਲ ਦਲ ਕੀਮ ਨ ਪਾਈ ॥੪॥ (23-4-7)

ਚਰਣ ਸਰਣਿ ਜਿਸੁ ਲਖਮੀ ਲਖ ਕਲਾ ਹੋਇ ਲਖੀ ਨ ਜਾਈ ॥ (23-5-1)
ਰਿਧਿ ਸਿਧਿ ਨਿਧਿ ਸਭ ਗੋਲੀਆਂ ਸਾਧਿਕ ਸਿਧ ਰਹੇ ਲਪਟਾਈ ॥ (23-5-2)
ਚਾਰਿ ਵਰਨ ਛਿਆ ਦਰਸਨਾਂ ਜਤੀ ਸਤੀ ਨਾਥ ਨਿਵਾਈ ॥ (23-5-3)
ਤਿੰਨ ਲੋਅ ਚੌਂਦਹ ਭਵਨ ਜਲਿ ਥਲਿ ਮਹੀਅਲ ਛਲੁ ਕਰਿ ਛਾਈ ॥ (23-5-4)
ਕਵਲਾ ਸਣੁ ਕਵਲਾਪਤੀ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਸਰਣਾਗਤਿ ਆਈ ॥ (23-5-5)
ਪੈਰੀ ਪੈ ਖਾਕ ਹੋਇ ਆਪੁ ਗਵਾਇ ਨ ਆਪੁ ਗਵਾਈ ॥ (23-5-6)

ਗਰਮਖਿ ਸੁਖਫਲ ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ॥੫॥ (23-5-7)

ਬਾਵਨ ਰੂਪੀ ਹੋਇ ਕੈ ਬਲਿ ਛਲਿ ਅਛਲਿ ਆਪੁ ਛਲਾਇਆ ॥ (23-6-1)
ਕਰੋ ਅਦਾਈ ਧਰਤਿ ਮੰਗਿ ਪਿਛੋਂ ਦੇ ਵਡ ਪਿੰਡੁ ਵਧਾਇਆ ॥ (23-6-2)
ਦੁਇ ਕਰੁਵਾ ਕਰਿ ਤਿੰਨਿ ਲੋਅ ਬਲਿ ਰਾਜੇ ਫਿਰਿ ਮਗਰੁ ਮਿਣਾਇਆ ॥ (23-6-3)
ਸੁਰਗਹੁ ਚੰਗਾ ਜਾਣਿ ਕੈ ਰਾਜੁ ਪਤਾਲ ਲੋਕ ਦਾ ਪਾਇਆ ॥ (23-6-4)
ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨੁ ਮਹੇਸੁ ਤ੍ਰੈ ਭਗਤਿ ਵਛਲ ਦਰਵਾਨ ਸਦਾਇਆ ॥ (23-6-5)
ਬਾਵਨ ਲਖ ਸੁ ਪਾਵਨਾ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਰਜ ਇਛ ਇਛਾਇਆ ॥ (23-6-6)
ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਗੁਰ ਚਰਨ ਧਿਆਇਆ ॥੬॥ (23-6-7)

ਸਹਸ ਬਾਹੁ ਜਮਦਗਨਿ ਘਰਿ ਹੋਇ ਪਰਾਹਣੁ ਚਾਰੀ ਆਇਆ ॥ (23-7-1)
ਕਾਮਯੋਣੁ ਲੋਭਾਇ ਕੈ ਜਮਦਗਨੈ ਦਾ ਸਿਰੁ ਵਚਵਾਇਆ ॥ (23-7-2)
ਪਿਟਦੀ ਸੁਣਿ ਕੈ ਰੇਣੁਕਾ ਪਰਸਰਾਮ ਧਾਈ ਕਰਿ ਧਾਇਆ ॥ (23-7-3)
ਇਕੀਹ ਵਾਰ ਕਰੋਧ ਕਰਿ ਖੜੀ ਮਾਰਿ ਨਿਖੜੁ ਗਵਾਇਆ ॥ (23-7-4)
ਚਰਣ ਸਰਣਿ ਫੜਿ ਉਬਰੇ ਦੂਜੈ ਕਿਸੈ ਨ ਖੜਗੁ ਉਚਾਇਆ ॥ (23-7-5)
ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ਨ ਸਕੀਆ ਚਿਰੰਜੀਵੁ ਹੁਇ ਆਪੁ ਜਣਾਇਆ ॥ (23-7-6)
ਚਰਣ ਕਵਲ ਮਕਰੰਦੁ ਨ ਪਾਇਆ ॥੭॥ (23-7-7)

ਰੰਗ ਮਹਲ ਰੰਗ ਰੰਗ ਵਿਚਿ ਦਸਰਥੁ ਕਉਸਲਿਆ ਰਲੀਆਲੇ ॥ (23-8-1)
ਮਤਾ ਮਤਾਇਨਿ ਆਪ ਵਿਚਿ ਚਾਇ ਚਈਲੇ ਖਰੇ ਸੁਖਾਲੇ ॥ (23-8-2)
ਘਰਿ ਅਸਾੜੈ ਪੁਤੁ ਹੋਇ ਨਾਉ ਕਿ ਧਰੀਐ ਬਾਲਕ ਬਾਲੇ ॥ (23-8-3)
ਰਾਮ ਚੰਦੁ ਨਾਉ ਲੈਂਦਿਆਂ ਤਿੰਨਿ ਹਤਿਆ ਤੇ ਹੋਇ ਨਿਰਾਲੇ ॥ (23-8-4)
ਰਾਮ ਰਾਜ ਪਰਵਾਣ ਜਗਿ ਸਤ ਸੰਤੋਖ ਧਰਮ ਰਖਵਾਲੇ ॥ (23-8-5)
ਮਾਇਆ ਵਿਚਿ ਉਦਾਸ ਹੋਇ ਸੁਣੈ ਪੁਰਾਣੁ ਬਸਿਸਟੁ ਬਹਾਲੇ ॥ (23-8-6)
ਰਾਮਾਇਣੁ ਵਰਤਾਇਆ ਸਿਲਾ ਤਰੀ ਪਗ ਛੁਹਿ ਤਤਕਾਲੇ ॥ (23-8-7)
ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਪਗ ਧੂੜਿ ਨਿਹਾਲੇ ॥੮॥ (23-8-8)

ਕਿਸਨ ਲੈਆ ਅਵਤਾਰੁ ਜਗਿ ਮਹਮਾ ਦਸਮ ਸਕੰਧੁ ਵਖਾਣੈ ॥ (23-9-1)
ਲੀਲਾ ਚਲਤ ਅਚਰਜ ਕਰਿ ਜੋਗੁ ਭੋਗੁ ਰਸ ਰਲੀਆ ਮਾਣੈ ॥ (23-9-2)
ਮਹਾ ਭਾਰਥੁ ਕਰਵਾਇਓਨੁ ਕੈਰੋ ਪਾਡੋ ਕਰਿ ਹੈਰਾਣੈ ॥ (23-9-3)
ਇੰਦ੍ਰਾਦਿਕ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕਾ ਮਹਿਮਾ ਮਿਤਿ ਮਿਰਜਾਦ ਨ ਜਾਣੈ ॥ (23-9-4)
ਮਿਲੀਆ ਟਹਲਾ ਵੰਡਿ ਕੈ ਜਗਿ ਰਾਜਸੂ ਰਾਜੇ ਰਾਣੈ ॥ (23-9-5)
ਮੰਗ ਲਈ ਹਰਿ ਟਹਲ ਏਹ ਪੈਰ ਧੋਇ ਚਰਣੋਦਕੁ ਮਾਣੈ ॥ (23-9-6)
ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਸਿਵਾਣੈ ॥੯॥ (23-9-7)

ਮਛ ਰੂਪ ਅਵਤਾਰੁ ਧਰਿ ਪੁਰਖਾਰਥੁ ਕਰਿ ਵੇਦ ਉਧਾਰੇ ॥ (23-10-1)
ਕਛੁ ਰੂਪ ਹੁਇ ਅਵਤਰੇ ਸਾਗਰੁ ਮਥਿ ਜਗਿ ਰਤਨ ਪਸਾਰੇ ॥ (23-10-2)
ਤੀਜਾ ਕਰਿ ਬੈਰਾਹ ਰੂਪੁ ਧਰਤਿ ਉਧਾਰੀ ਦੈਤ ਸੰਘਾਰੇ ॥ (23-10-3)
ਚਉਥਾ ਕਰਿ ਨਰਸਿੰਘ ਰੂਪੁ ਅਸੁਰੁ ਮਾਰਿ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦਿ ਉਬਾਰੇ ॥ (23-10-4)
ਇਕਸੈ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਵਿਚਿ ਦਸ ਅਵਤਾਰ ਲਏ ਅਹੰਕਾਰੇ ॥ (23-10-5)
ਕਰਿ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਕਰੋੜਿ ਜਿਨਿ ਲੂੰਅ ਲੂੰਅ ਅੰਦਰਿ ਸੰਜਾਰੇ ॥ (23-10-6)
ਲਖ ਕਰੋੜਿ ਇਵੇਹਿਆ ਓਅੰਕਾਰ ਅਕਾਰ ਸਵਾਰੇ ॥ (23-10-7)

ਚਰਣ ਕਮਲ ਗੁਰ ਅਗਮ ਅਪਾਰੇ ॥੧੦॥ (23-10-8)

ਸਾਸਤ੍ਰ ਵੇਦ ਪੁਰਾਣ ਸਭ ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਆਖਣੁ ਆਖ ਸੁਣਾਵਹਿ ॥ (23-11-1)
ਰਗ ਨਾਦ ਸੰਗਤਿ ਲਖ ਅਨਹਦ ਧੁਨਿ ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਗੁਣ ਗਾਵਹਿ ॥ (23-11-2)
ਸੇਖ ਨਾਗ ਲਖ ਲੋਮਸਾ ਅਬਿਗਤਿ ਗਤਿ ਅੰਦਰਿ ਲਿਵ ਲਾਵਹਿ ॥ (23-11-3)
ਬ੍ਰਹਮੇ ਬਿਸਨੁ ਮਹੇਸ ਲਖ ਗਿਆਨੁ ਧਿਆਨੁ ਤਿਲੁ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਵਹਿ ॥ (23-11-4)
ਦੇਵੀ ਦੇਵ ਸਰੇਵਦੇ ਅਲਖ ਅਭੇਵ ਨ ਸੇਵ ਪੁਜਾਵਹਿ ॥ (23-11-5)
ਗੋਰਖ ਨਾਥ ਮਛੰਦ੍ਰ ਲਖ ਸਾਧਿਕ ਸਿਧਿ ਨੇਤ ਕਰਿ ਧਿਆਵਹਿ ॥ (23-11-6)
ਚਰਨ ਕਮਲ ਗੁਰੁ ਅਗਮ ਅਲਾਵਹਿ ॥੧੧॥ (23-11-7)

ਮਥੈ ਤਿਵੜੀ ਬਾਮਣੈ ਸਉਹੇ ਆਏ ਮਸਲਤਿ ਫੇਰੀ ॥ (23-12-1)
ਸਿਰ ਉਚਾ ਅਹੰਕਾਰ ਕਰਿ ਵਲ ਦੇ ਪਗ ਵਲਾਏ ਫੇਰੀ ॥ (23-12-2)
ਆਖੀਂ ਮੂਲਿ ਨ ਪੂਜੀਅਨਿ ਕਰਿ ਕਰਿ ਵੇਖਨਿ ਮੇਰੀ ਤੇਰੀ ॥ (23-12-3)
ਨਕੁ ਨ ਕੋਈ ਪੂਜਦਾ ਖਾਇ ਮਰੋੜੀ ਮਣੀ ਘਨੇਰੀ ॥ (23-12-4)
ਉਚੇ ਕੰਨ ਨ ਪੂਜੀਅਨਿ ਉਸਤਤਿ ਨਿੰਦਾ ਭਲੀ ਭਲੇਰੀ ॥ (23-12-5)
ਬੋਲਹੁ ਜੀਭ ਨ ਪੂਜੀਐ ਰਸ ਕਸ ਬਹੁ ਚਖੀ ਦੰਦਿ ਘੇਰੀ ॥ (23-12-6)
ਨੀਵੇਂ ਚਰਣ ਪੂਜ ਹਥ ਕੇਰੀ ॥੧੨॥ (23-12-7)

ਹਸਤਿ ਅਖਜੁ ਗੁਮਾਨ ਕਰਿ ਸੀਹੁ ਸਤਾਣਾ ਕੋਇ ਨ ਖਾਈ ॥ (23-13-1)
ਹੋਇ ਨਿਮਾਣੀ ਬਕਰੀ ਦੀਨ ਦੁਨੀ ਵਡਿਆਈ ਪਾਈ ॥ (23-13-2)
ਮਰਣੈ ਪਰਣੈ ਮੰਨੀਐ ਜਗਿ ਭੋਗਿ ਪਰਵਾਣੁ ਕਰਾਈ ॥ (23-13-3)
ਮਾਸੁ ਪਵਿਤ੍ਰੁ ਗ੍ਰਿਹਸਤ ਨੋ ਅੰਦਰੁ ਤਾਰ ਵੀਚਾਰਿ ਵਜਾਈ ॥ (23-13-4)
ਚਮੜੇ ਦੀਆਂ ਕਰਿ ਜੁਤੀਆ ਸਾਧੂ ਚਰਣ ਸਰਣਿ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥ (23-13-5)
ਤੂਰ ਪਖਾਵਜ ਮੜੀਦੇ ਕੀਰਤਨੁ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਸੁਖਦਾਈ ॥ (23-13-6)
ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਸਤਿਗੁਰ ਸਰਣਾਈ ॥੧੩॥ (23-13-7)

ਸਭ ਸਰੀਰ ਸਕਾਰਬੇ ਅਤਿ ਅਪਵਿਤੁ ਸੁ ਮਾਣਸ ਦੇਹੀ ॥ (23-14-1)
ਬਹੁ ਬਿੰਜਨ ਮਿਸਟਾਨ ਪਾਨ ਹੁਇ ਮਲ ਮੂਤ੍ਰ ਕੁਸੂਤ੍ਰ ਇਵੇਹੀ ॥ (23-14-2)
ਪਾਟ ਪਟੰਬਰ ਵਿਗੜਦੇ ਪਾਨ ਕਪੂਰ ਕੁਸੰਗ ਸਨੇਰੀ ॥ (23-14-3)
ਚੋਆ ਚੰਦਨੁ ਅਰਗਜਾ ਹੁਇ ਦੁਰਗੰਧ ਸੁਗੰਧ ਹੁਰੇਹੀ ॥ (23-14-4)
ਰਾਜੇ ਰਾਜ ਕਮਾਂਵਦੇ ਪਾਤਿਸਾਹ ਖਹਿ ਮੁਏ ਸਭੇ ਹੀ ॥ (23-14-5)
ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਗੁਰੁ ਸਰਣਿ ਵਿਣੁ ਨਿਹਫਲੁ ਮਾਣਸ ਦੇਹ ਇਵੇਹੀ ॥ (23-14-6)
ਚਰਨ ਸਰਣਿ ਮਸਕੀਨੀ ਜੇਹੀ ॥੧੪॥ (23-14-7)

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖ ਫਲੁ ਪਾਇਆ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਗੁਰ ਸਰਣੀ ਆਏ ॥ (23-15-1)
ਯੂ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦੁ ਵਖਾਣੀਅਨਿ ਅੰਬਰੀਕੁ ਬਲਿ ਭਗਤਿ ਸਬਾਏ ॥ (23-15-2)
ਜਨਕਾਦਿਕ ਸੈਦੇਉ ਜਗਿ ਬਾਲਸੀਕੁ ਸਤਿਸੰਗਿ ਤਰਾਏ ॥ (23-15-3)
ਬੇਣੁ ਤਿਲੋਚਨੁ ਨਾਮਦੇਉ ਪੰਨਾ ਸਧਨਾ ਭਗਤ ਸਦਾਏ ॥ (23-15-4)
ਭਗਤੁ ਕਬੀਰੁ ਵਖਾਣੀਐ ਜਨ ਰਵਿਦਾਸੁ ਬਿਦਰ ਗੁਰੁ ਭਾਏ ॥ (23-15-5)
ਜਾਤਿ ਅਜਾਤਿ ਸਨਾਤਿ ਵਿਚਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਚਰਣ ਕਵਲ ਚਿਤੁ ਲਾਏ ॥ (23-15-6)
ਹਉਮੈ ਮਾਰੀ ਪ੍ਰਗਟੀ ਆਏ ॥੧੫॥ (23-15-7)

ਲੋਕ ਵੇਦ ਸਣਿ ਆਖਦਾ ਸਣਿ ਸਣਿ ਗਿਆਨੀ ਗਿਆਨੁ ਵਖਾਣੈ ॥ (23-16-1)
ਸੁਰਗ ਲੋਕ ਸਣੁ ਮਾਤ ਲੋਕ ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਸਾਡ ਪਤਾਲੁ ਨ ਜਾਣੈ ॥ (23-16-2)
ਬੂਤ ਭਵਿਖ ਨ ਵਰਤਮਾਨ ਆਦਿ ਮਧਿ ਅੰਤ ਹੋਏ ਹੈਰਾਣੈ ॥ (23-16-3)
ਉਤਮ ਮਧਮ ਨੀਚ ਹੋਇ ਸਮਝਿ ਨ ਸਕਹਿ ਚੋਜ ਵਿਡਾਣੈ ॥ (23-16-4)
ਰਜ ਗੁਣ ਤਮ ਗੁਣ ਆਖੀਐ ਸਤਿ ਗੁਣ ਸੁਣ ਆਖਾਣ ਵਖਾਣੈ ॥ (23-16-5)
ਮਨ ਬਚ ਕਰਮ ਸਿ ਭਰਮਦੇ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਸਤਿਗੁਰ ਨ ਸਿਵਾਣੈ ॥ (23-16-6)
ਫਕੜੁ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਣੈ ॥ ੧੬ ॥ (23-16-7)

ਸਤਿਜੁਗਿ ਇਕੁ ਵਿਗਾੜਦਾ ਤਿਸੁ ਪਿੜੈ ਫਤਿ ਦੇਸੁ ਪੀੜਾਏ ॥ (23-17-1)
ਤ੍ਰੈਤੈ ਨਗਰੀ ਵਗਲੀਐ ਦੁਆਪੁਰਿ ਵੰਸੁ ਨਰਕਿ ਸਹਮਾਏ ॥ (23-17-2)
ਜੋ ਫੇਤੈ ਸੋ ਫੜੀਦਾ ਕਲਿਜੁਗਿ ਸਚਾ ਨਿਆਉ ਕਰਾਏ ॥ (23-17-3)
ਸਤਿਜੁਗ ਸਤੁ ਤ੍ਰੈਤੈ ਜੁਗਾ ਦੁਆਪੁਰਿ ਪੂਜਾ ਚਾਰਿ ਦਿੜਾਏ ॥ (23-17-4)
ਕਲਿਜੁਗਿ ਨਾਉ ਅਰਾਪਣਾ ਹੋਰ ਕਰਮ ਕਰਿ ਮੁਕਤਿ ਨ ਪਾਏ ॥ (23-17-5)
ਜੁਗਿ ਜੁਗਿ ਲੁਣੀਐ ਬੀਜਿਆ ਪਾਪੁ ਪੁੰਨੁ ਕਰਿ ਦੁਖ ਸੁਖ ਪਾਏ ॥ (23-17-6)
ਕਲਿਜੁਗਿ ਚਿਤਵੈ ਪੁੰਨ ਫਲ ਪਾਪਹੁ ਲੇਪੁ ਅਪਰਮ ਕਮਾਏ ॥ (23-17-7)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖਿਫਲੁ ਆਪੁ ਗਵਾਏ ॥ ੧੭ ॥ (23-17-8)

ਸਤਜੁਗ ਦਾ ਅਨਿਆਉ ਵੇਖਿ ਧਉਲ ਧਰਮੁ ਹੋਆ ਉਡੀਣਾ ॥ (23-18-1)
ਸੁਰਪਤਿ ਨਰਪਤਿ ਚਕੜੈ ਰਖਿ ਨ ਹੰਘਨਿ ਬਲ ਮਤਿ ਹੀਣਾ ॥ (23-18-2)
ਤ੍ਰੇਤੇ ਖਿਸਿਆ ਪੈਰੁ ਇਕੁ ਹੋਮ ਜਗ ਜਗੁ ਥਾਪਿ ਪਤੀਣਾ ॥ (23-18-3)
ਦੁਆਪੁਰਿ ਦੁਇ ਪਗ ਧਰਮ ਦੇ ਪੂਜਾ ਚਾਰ ਪਖੰਡ ਅਲੀਣਾ ॥ (23-18-4)
ਕਲਿਜੁਗ ਰਹਿਆ ਪੈਰ ਇਕੁ ਹੋਇ ਨਿਮਾਣਾ ਧਰਮ ਅਧੀਣਾ ॥ (23-18-5)
ਮਾਣੂ ਨਿਮਾਣੈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਪਰਗਟ ਪਰਬੀਣਾ ॥ (23-18-6)
ਗੁਰਮੁਖ ਧਰਮ ਸਧੂਰਣੁ ਰੀਣਾ ॥ ੧੮ ॥ (23-18-7)

ਚਾਰਿ ਵਰਨਿ ਇਕ ਵਰਨਿ ਕਰਿ ਵਰਨ ਅਵਰਨ ਸਾਧਸੰਗੁ ਜਾਪੈ ॥ (23-19-1)
ਛਿਆ ਰੁਤੀ ਛਿਆ ਦਰਸਨਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਦਰਸਨੁ ਸੂਰਜੁ ਥਾਪੈ ॥ (23-19-2)
ਬਾਰਹ ਪੰਥ ਮਿਟਾਇ ਕੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੰਥ ਵਡਾ ਪਰਤਾਪੈ ॥ (23-19-3)
ਵੇਦ ਕਤੇਬਹੁ ਬਾਹਰਾ ਅਨਹਦ ਸਬਦੁ ਅਗੰਮ ਅਲਾਪੈ ॥ (23-19-4)
ਪੈਰੀ ਪੈ ਪਾ ਖਾਕ ਹੋਇ ਗੁਰਸਿਖਾ ਰਹਰਾਸਿ ਪਛਾਪੈ ॥ (23-19-5)
ਮਾਇਆ ਵਿਚਿ ਉਦਾਸੁ ਕਰਿ ਆਪੁ ਗਵਾਏ ਜਪੈ ਅਜਾਪੈ ॥ (23-19-6)
ਲੰਘ ਨਿਕਥੈ ਵਰੈ ਸਰਾਪੈ ॥ ੧੯ ॥ (23-19-7)

ਮਿਲਦੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਦੁਇ ਮਿਲਿ ਮਿਲਿ ਸਲਾਮਾਲੇਕੀ ॥ (23-20-1)
ਜੋਗੀ ਕਰਨਿ ਅਦੇਸ ਮਿਲਿ ਆਦਿ ਪੁਰਖੁ ਆਦੇਸੁ ਵਿਸੇਖੀ ॥ (23-20-2)
ਸੰਨਿਆਸੀ ਕਰਿ ਓਨਮੇ ਓਨਮ ਨਾਰਾਇਣ ਬਹੁ ਭੇਖੀ ॥ (23-20-3)
ਬਾਮੁਣ ਨੋ ਕਰਿ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਿ ਆਸੀਰ ਵਚਨ ਮੁਹੁ ਦੇਖੀ ॥ (23-20-4)
ਪੈਰੀ ਪਵਣਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਗੁਰ ਸਿਖਾ ਰਹਿਰਾਸ ਸਰੇਖੀ ॥ (23-20-5)
ਰਾਜਾ ਰੰਕ ਬਰਾਬਰੀ ਬਾਲਕ ਬਿਰਧਿ ਨ ਭੇਦੁ ਨਿਮੇਖੀ ॥ (23-20-6)
ਚੰਦਨ ਭਗਤਾ ਰੂਪ ਨ ਰੇਖੀ ॥ ੨੦ ॥ (23-20-7)

ਨੀਚਹੁ ਨੀਚ ਸਦਾਵਣਾ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸੁ ਕਮਾਵੈ ਕੋਈ ॥ (23-21-1)

ੜੈ ਵੀਹਾਂ ਦੇ ਦੰਮ ਲੈ ਇਕ ਰੁਪਈਆ ਹੋਛਾ ਹੋਈ॥ (23-21-2)

ਦਸੀ ਰੁਪਯੀਂ ਲਈਦਾ ਇਕ ਸੁਨਈਆ ਹਉਲਾ ਸੋਈ॥ (23-21-3)

ਸਹਸ ਸੁਨਈਏ ਮੁਲੁ ਕਰਿ ਲੱਜੈ ਹੀਰਾ ਹਾਰ ਪਰੋਈ॥ (23-21-4)

ਪੈਰੀ ਪੈ ਪਾਖਾਕ ਹੋਇ ਮਨ ਬਚ ਕਰਮ ਭਰਮ ਭਉ ਖੋਈ॥ (23-21-5)

ਹੋਇ ਪੰਚਾਇਣ ਪੰਜਿ ਮਾਰ ਬਾਹਰਿ ਜਾਂਦਾ ਰਖਿ ਸਗੋਈ॥ (23-21-6)

ਬੋਲ ਅਬੋਲ ਸਾਧ ਜਨ ਓਈ ॥੨੧॥੨੩॥ (23-21-7)

Vaar 24

ਨਾਰਾਇਣ ਨਿਜ ਰੂਪਿ ਧਰਿ ਨਾਥਾ ਨਾਥ ਸਨਾਥ ਕਰਾਇਆ॥ (24-1-1)
 ਨਰਪਤਿ ਨਰਹ ਨਰਿੰਦੁ ਹੈ ਨਿਰੰਕਾਰਿ ਆਕਾਰੁ ਬਣਾਇਆ॥ (24-1-2)
 ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਵਖਾਣੀਐ ਕਾਰਣੁ ਕਰਣੁ ਬਿਰਦੁ ਬਿਰਦਾਇਆ॥ (24-1-3)
 ਦੇਵੀ ਦੇਵ ਦੇਵਾਧਿ ਦੇਵ ਅਲਖ ਅਭੇਵ ਨ ਅਲਖੁ ਲਖਾਇਆ॥ (24-1-4)
 ਸਤਿ ਰੂਪੁ ਸਤਿ ਨਾਮੁ ਕਰਿ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਮਕ ਦੇਉ ਜਪਾਇਆ॥ (24-1-5)
 ਧਰਮਸਾਲ ਕਰਤਾਰ ਪੁਰੁ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਸਚ ਖੰਡੁ ਵਸਾਇਆ॥ (24-1-6)
 ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਸੁਣਾਇਆ ॥੧॥ (24-1-7)

ਨਿਹਚਲ ਨੀਉ ਧਰਾਈਓਠਨੁ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਸਚ ਖੰਡੁ ਸਮੇਉ॥ (24-2-1)
 ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੰਥੁ ਚਲਾਇਓਠਨੁ ਸੁਖੁ ਸਾਗਰੁ ਬੇਅੰਤੁ ਅਮੇਉ॥ (24-2-2)
 ਸਚਿ ਸਬਦਿ ਆਰਾਧੀਐ ਅਗਮ ਅਗੋਚਰੁ ਅਲਖ ਅਭੇਉ॥ (24-2-3)
 ਚਹੁ ਵਰਨਾਂ ਉਪਦੇਸਦਾ ਛਿਆ ਦਰਸਨ ਸਭਿ ਸੇਵਕ ਸੇਉ॥ (24-2-4)
 ਮਿਠਾ ਬੋਲਣੁ ਨਿਵ ਚਲਣੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਅਰਥੇਉ॥ (24-2-5)
 ਆਦਿ ਪੁਰਖੁ ਆਦੇਸ਼ੁ ਹੈ ਅਬਿਨਾਸੀ ਅਤਿ ਅਛਲ ਅਛੇਉ॥ (24-2-6)
 ਜਗਤੁ ਗੁਰੂ ਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਦੇਉ ॥੨॥ (24-2-7)

ਸਤਿਗੁਰ ਸਚਾ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਬੇਪਰਵਾਹੁ ਅਥਾਹੁ ਸਹਾਬਾ॥ (24-3-1)
 ਨਾਉ ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜੁ ਹੈ ਬੇਮੁਹਤਾਜਨ ਮੋਹੁ ਮੁਹਾਬਾ॥ (24-3-2)
 ਬੇਸੁਮਾਰੁ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਹੈ ਅਲਖ ਅਪਾਰੁ ਸਲਾਹ ਸਿਵਾਬਾ॥ (24-3-3)
 ਕਾਇਮੁ ਦਾਇਮੁ ਸਾਹਿਬੀ ਹਾਜਰੁ ਨਾਜਰੁ ਵੇਦ ਕਿਤਾਬਾ॥ (24-3-4)
 ਅਗਮੁ ਅਡੋਲੁ ਅਡੋਲੁ ਹੈ ਤੋਲਣਹਾਰੁ ਨ ਢੰਡੀ ਛਾਬਾ॥ (24-3-5)
 ਇਕੁ ਛਤਿ ਰਾਜੁ ਕਮਾਂਵਦਾ ਦੁਸਮਣੁ ਦੂਤੁ ਨ ਸੋਰ ਸਰਾਬਾ॥ (24-3-6)
 ਆਦਲੁ ਅਦਲੁ ਚਲਾਇਦਾ ਜਾਲਮੁ ਜ਼ਲਮੁ ਨ ਜੋਰ ਜਰਾਬਾ॥ (24-3-7)
 ਜਾਹਰ ਪੀਰ ਜਗਤੁ ਗੁਰੁ ਬਾਬਾ ॥੩॥ (24-3-8)

ਗੰਗ ਬਨਾਰਸ ਹਿੰਦੂਆਂ ਮੁਸਲਮਾਣਾਂ ਮਕਾ ਕਾਬਾ॥ (24-4-1)
 ਘਰਿ ਘਰਿ ਬਾਬਾ ਗਾਵੀਐ ਵਜਨਿ ਤਾਲ ਮ੍ਰਿਦੰਗੁ ਰਬਾਬਾ॥ (24-4-2)
 ਭਗਤਿ ਵਛਲੁ ਹੋਇ ਆਇਆ ਪਤਿਤ ਉਪਾਰਣੁ ਅਜਥੁ ਅਜਾਬਾ॥ (24-4-3)
 ਚਾਰਿ ਵਰਨ ਇਕ ਵਰਨ ਹੋਇ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਹੋਇ ਤਰਾਬਾ॥ (24-4-4)
 ਚੰਦਨੁ ਵਾਸੁ ਵਣਾਸਪਤਿ ਅਵਲਿ ਦੌਮ ਨ ਸੇਮ ਖਰਾਬਾ॥ (24-4-5)
 ਹੁਕਮੈ ਅੰਦਰਿ ਸਭ ਕੋ ਕੁਦਰਤਿ ਕਿਸ ਦੀ ਕਰੈ ਜਵਾਬਾ॥ (24-4-6)
 ਜਾਹਰ ਪੀਰੁ ਜਗਤੁ ਗੁਰੁ ਬਾਬਾ ॥੪॥ (24-4-7)

ਅੰਗਹੁ ਅੰਗੁ ਉਪਾਇਓਠਨੁ ਗੰਗਹੁ ਜਾਣੁ ਤਰੰਗੁ ਉਠਾਇਆ॥ (24-5-1)
 ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰੁ ਗਹੀਰੁ ਗੁਣੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਗੁਰੁ ਗੋਬਿੰਦੁ ਸਦਾਇਆ॥ (24-5-2)
 ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਦਾਤਾ ਦੇਣਿਹਾਰੁ ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਸਮਸਰਿ ਲੇਪੁ ਨ ਲਾਇਆ॥ (24-5-3)
 ਗੁਰ ਚੇਲਾ ਚੇਲਾ ਗੁਰੂ ਚੇਲੇ ਪਰਚਾ ਪਰਚਾਇਆ॥ (24-5-4)
 ਬਿਰਖਹੁ ਫਲੁ ਫਲੁ ਤੈ ਬਿਰਖੁ ਪਿਉ ਪੁਤਹੁ ਪੁਤੁ ਪਿਉ ਪਤੀਆਇਆ॥ (24-5-5)
 ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਪੂਰਨੁ ਬ੍ਰਹਮੁ ਸਬਦੁ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵ ਅਲਖ ਲਖਾਇਆ॥ (24-5-6)
 ਬਾਬਾਣੇ ਗੁਰ ਅੰਗਦੁ ਆਇਆ ॥੫॥ (24-5-7)

ਪਾਰਸੁ ਹੋਆ ਪਾਰਸਹੁ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਚੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਕਹਣਾ॥ (24-6-1)
ਚੰਦਨੁ ਹੋਇਆ ਚੰਦਨਹੁ ਗੁਰੁ ਉਪਦੇਸ ਰਹਤ ਵਿਚਿ ਰਹਣਾ॥ (24-6-2)
ਜੋਤਿ ਸਮਾਣੀ ਜੋਤਿ ਵਿਚਿ ਗੁਰਮਤਿ ਸੁਖੁ ਦੁਰਮਤਿ ਦੁਖੁ ਦਹਣਾ॥ (24-6-3)
ਅਚਰਜ ਨੋ ਅਚਰਜੁ ਮਿਲੈ ਵਿਸਮਾਦੈ ਵਿਸਮਾਦੁ ਸਮਹਣਾ॥ (24-6-4)
ਅਪਿਉ ਪੀਅਣੁ ਨਿਝਣੁ ਅਜਰੁ ਜਟਣੁ ਅਸੀਅਣੁ ਸਹਣਾ॥ (24-6-5)
ਸਚੁ ਸਮਾਣਾ ਸਚੁ ਵਿਚਿ ਗਾਡੀ ਰਾਹੁ ਸਾਧਸੰਗਿ ਵਹਣਾ॥ (24-6-6)
ਬਾਬਾਣੈ ਘਰਿ ਚਾਨਣੁ ਲਹਣਾ ॥੬॥ (24-6-7)

ਸਬਦੈ ਸਬਦੁ ਮਿਲਾਇਆ ਗੁਰਮੁਖਿ ਅਘੜੁ ਘੜਾਏ ਗਹਣਾ॥ (24-7-1)
ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਭੈ ਚਲਣਾ ਆਪੁ ਗਣਾਇ ਨ ਖਲਹਲੁ ਖਹਣਾ॥ (24-7-2)
ਦੀਨ ਦੁਨੀ ਦੀ ਸਾਹਿਬੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਗੋਸ ਨਸੀਨੀ ਬਹਣਾ॥ (24-7-3)
ਕਾਰਣ ਕਰਣ ਸਮਰਥ ਹੈ ਹੋਇ ਅਛਲੁ ਛਲ ਅੰਦਰਿ ਛਹਣਾ॥ (24-7-4)
ਸਤੁ ਸੰਤੋਖੁ ਦਇਆ ਧਰਮ ਅਰਥ ਵੀਚਾਰਿ ਸਹਜਿ ਘਰਿ ਘਹਣਾ॥ (24-7-5)
ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧੁ ਵਿਰੋਧੁ ਛਡਿ ਲੋਭ ਮੌਹੁ ਅਹੰਕਾਰਹੁ ਤਹਣਾ॥ (24-7-6)
ਪੁਤੁ ਸਪੁਤੁ ਬਬਾਣੈ ਲਹਣਾ ॥੭॥ (24-7-7)

ਗੁਰੁ ਅੰਗਦੁ ਗੁਰੁ ਅੰਗੁਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਿਰਖੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਫਲ ਫਲਿਆ॥ (24-8-1)
ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਜਗਾਈਅਨੁ ਦੀਵੇ ਤੇ ਜਿਉ ਦੀਵਾ ਬਲਿਆ॥ (24-8-2)
ਹੀਰੈ ਹੀਰਾ ਬੇਧਿਆ ਛਲੁ ਕਰਿ ਅਛੁਲੀ ਅਛਲੁ ਛਲਿਆ॥ (24-8-3)
ਕੋਇ ਬੁਝਿ ਨ ਹੰਘਈ ਪਾਣੀ ਅੰਦਰਿ ਪਾਣੀ ਰਲਿਆ॥ (24-8-4)
ਸਚਾ ਸਚੁ ਸੁਹਾਵੜਾ ਸਚੁ ਅੰਦਰਿ ਸਚੁ ਸਚਹੁ ਛਲਿਆ॥ (24-8-5)
ਨਿਹਚਲੁ ਸਚਾ ਤਖਤੁ ਹੈ ਅਬਿਚਲ ਰਾਜ ਨ ਹਲੈ ਹਲਿਆ॥ (24-8-6)
ਸਚ ਸਬਦੁ ਗੁਰਿ ਸਉਪਿਆ ਸਚ ਟਕਸਾਲਹੁ ਸਿਕਾ ਚਲਿਆ॥ (24-8-7)
ਸਿਧ ਨਾਥ ਅਵਤਾਰ ਸਭ ਹਥ ਜੋਤਿ ਕੈ ਹੋਏ ਖਲਿਆ॥ (24-8-8)
ਸਚਾ ਹੁਕਮੁ ਸੁ ਅਟਲੁ ਨ ਟਲਿਆ ॥੮॥ (24-8-9)

ਅਛਲੁ ਅਛੇਦੁ ਅਭੇਦੁ ਹੈ ਭਗਤਿ ਵਛਲ ਹੋਇ ਅਛਲ ਛਲਾਇਆ॥ (24-9-1)
ਮਹਿਮਾ ਮਿਤਿ ਮਿਰਜਾਦ ਲੰਘਿ ਪਰਮਿਤਿ ਪਾਰਾਵਾਰੁ ਨ ਪਾਇਆ॥ (24-9-2)
ਰਹਰਾਸੀ ਰਹਰਾਸਿ ਹੈ ਪੈਰੀ ਪੈ ਜਗੁ ਪੈਰੀ ਪਾਇਆ॥ (24-9-3)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖਫਲੁ ਅਮਰਪਦੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬ੍ਰਿਖਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਫਲ ਲਾਇਆ॥ (24-9-4)
ਗੁਰੁ ਚੇਲਾ ਚੇਲਾ ਗੁਰੂ ਪੁਰਖਹੁ ਪੁਰਖ ਉਪਾਇ ਸਮਾਇਆ॥ (24-9-5)
ਵਰਤਮਾਨ ਵੀਹਿ ਵਿਸਵੇ ਹੋਇ ਇਕੀਹ ਸਹਜਿ ਘਰਿ ਆਇਆ॥ (24-9-6)
ਸਚਾ ਅਮਰੁ ਅਮਰਿ ਵਰਤਾਇਆ ॥੯॥ (24-9-7)

ਸਬਦੁ ਸੁਰਤਿ ਪਰਚਾਇ ਕੈ ਚੇਲੇ ਤੇ ਗੁਰੁ ਗੁਰੁ ਤੇ ਚੇਲਾ॥ (24-10-1)
ਵਾਣਾ ਤਾਣਾ ਆਖੀਐ ਸੂਤੁ ਇਕੁ ਹੁਇ ਕਪੜੁ ਮੇਲਾ॥ (24-10-2)
ਦੁਧਹੁ ਦਹੀ ਵਖਾਣੀਐ ਦਹੀਅਹੁ ਮਖਣੁ ਕਾਜੁ ਸੁਹੇਲਾ॥ (24-10-3)
ਮਿਸਰੀ ਖੰਡੁ ਘਿਉ ਮੇਲਿ ਕਰਿ ਅਤਿ ਵਿਸਮਾਦੁ ਸਾਦੁ ਰਸ ਕੇਲਾ॥ (24-10-4)
ਪਾਨ ਸੁਪਾਰੀ ਕਥੁ ਮਿਲਿ ਚੂਨੇ ਰੰਗੁ ਸੁਰੰਗ ਸੁਹੇਲਾ॥ (24-10-5)
ਪੋਤਾ ਪਰਵਾਣੀਕੁ ਨਵੇਲਾ ॥੧੦॥ (24-10-6)

ਤਿਲਿ ਮਿਲਿ ਫਲ ਅਮੁਲ ਜਿਉ ਗੁਰਸਿਖ ਸੰਧਿ ਸੁਗੰਧ ਫਲੇਲਾ॥ (24-11-1)
ਖਾਸਾ ਮਲਮਲਿ ਸਿਰੀਸਾਫੁ ਸਾਹ ਕਪਾਰ ਚਲਤ ਬਹੁ ਖੇਲਾ॥ (24-11-2)
ਗੁਰ ਮੂਰਤਿ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਹੈ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ॥ (24-11-3)
ਦੂਨੀਆ ਕੁੜੀ ਸਾਹਿਬੀ ਸਚ ਮਣੀ ਸਚ ਗਰਬਿ ਗਹੇਲਾ॥ (24-11-4)
ਦੇਵੀ ਦੇਵ ਦੁੜਾਇਅਨੁ ਜਿਉ ਮਿਰਗਾਵਲਿ ਦੇਖਿ ਬਘੇਲਾ॥ (24-11-5)
ਹੁਕਮਿ ਰਜਾਈ ਚਲਣਾ ਪਿਛੇ ਲਗੇ ਨਕਿ ਨਕੇਲਾ॥ (24-11-6)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚਾ ਅਮਰਿ ਸੁਹੇਲਾ ॥੧੧॥ (24-11-7)

ਸਤਿਗੁਰ ਹੋਆ ਸਤਿਗੁਰਹੁ ਅਚਰਜੁ ਅਮਰ ਅਮਰਿ ਵਰਤਾਇਆ॥ (24-12-1)
ਸੋ ਟਿਕਾ ਸੋ ਬੈਹਣਾ ਸੋਈ ਸਚਾ ਹੁਕਮੁ ਚਲਾਇਆ॥ (24-12-2)
ਖੋਲਿ ਖਜਾਨਾ ਸਬਦੁ ਦਾ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਸਚੁ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਇਆ॥ (24-12-3)
ਗੁਰ ਚੇਲਾ ਪਰਵਾਣੁ ਕਰਿ ਚਾਰਿ ਵਰਨ ਲੈ ਪੈਰੀ ਪਾਇਆ॥ (24-12-4)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਇਕੁ ਧਿਆਈਐ ਦੁਰਮਤਿ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਮਿਟਾਇਆ॥ (24-12-5)
ਕੁਲਾ ਧਰਮ ਗੁਰਸਿਖ ਸਭ ਮਾਇਆ ਵਿਚਿ ਉਦਾਸੁ ਰਹਾਇਆ॥ (24-12-6)
ਪੂਰੇ ਪੂਰਾ ਥਾਟੁ ਬਣਾਇਆ ॥੧੨॥ (24-12-7)

ਆਦਿ ਪੁਰਖੁ ਆਦੇਸੁ ਕਰਿ ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ ਸਬਦ ਵਰਤਾਇਆ॥ (24-13-1)
ਨਾਮੁ ਦਾਨੁ ਇਸਨਾਨੁ ਦਿੜੁ ਗੁਰੁ ਸਿਖ ਦੇ ਸੈਂਸਾਰੁ ਤਰਾਇਆ॥ (24-13-2)
ਕਲੀਕਾਲ ਇਕ ਪੈਰ ਹੁਏ ਚਾਰ ਚਰਨ ਕਰਿ ਧਰਮੁ ਧਰਾਇਆ॥ (24-13-3)
ਭਲਾ ਭਲਾ ਭਲਿਆਈਅਹੁ ਪਿਉ ਦਾਦੇ ਦਾ ਰਾਹੁ ਚਲਾਇਆ॥ (24-13-4)
ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਗਹਣ ਗਤਿ ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵ ਅਲਖੁ ਲਖਾਇਆ॥ (24-13-5)
ਅਪਰੰਪਰ ਆਗਾਧਿ ਬੋਧਿ ਪਰਮਿਤਿ ਪਾਰਾਵਾਰ ਨ ਪਾਇਆ॥ (24-13-6)
ਆਪੇ ਆਪਿ ਨ ਆਪੁ ਜਣਾਇਆ ॥੧੩॥ (24-13-7)

ਰਾਗ ਦੋਖ ਨਿਰਦੋਖੁ ਹੈ ਰਾਜੁ ਜੋਗ ਵਰਤੈ ਵਰਤਾਰਾ॥ (24-14-1)
ਮਨਸਾ ਵਾਚਾ ਕਰਮਣਾ ਮਰਮੁ ਨ ਜਾਪੈ ਅਪਰ ਅਪਾਰਾ॥ (24-14-2)
ਦਾਤਾ ਭੁਗਤਾ ਦੈਆ ਦਾਨਿ ਦੇਵਸਥਲੁ ਸਤਿਸੰਗੁ ਉਧਾਰਾ॥ (24-14-3)
ਸਹਜ ਸਮਾਧਿ ਅਗਾਧਿ ਬੋਧਿ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਚਾ ਸਵਾਰਣਹਾਰਾ॥ (24-14-4)
ਗੁਰੁ ਅਮਰਹੁ ਗੁਰੁ ਰਾਮਦਾਸੁ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਜਗਾਇ ਜੁਹਾਰਾ॥ (24-14-5)
ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਗੁਰ ਸਿਖੁ ਹੋਇ ਅਨਹਦ ਬਾਣੀ ਨਿਝਰਧਾਰਾ॥ (24-14-6)
ਤਖਤੁ ਬਖਤੁ ਪਰਗਟੁ ਪਾਹਾਰਾ ॥੧੪॥ (24-14-7)

ਪੀਉ ਦਾਦੇ ਜੇਵੇਹਾ ਪੜਦਾਦੇ ਪਰਵਾਣੁ ਪੜੋਤਾ॥ (24-15-1)
ਗੁਰਮਤਿ ਜਾਗਿ ਜਗਾਇਦਾ ਕਲਿਜੁਗ ਅੰਦਰਿ ਕੌੜ ਸੋਤਾ॥ (24-15-2)
ਦੀਨ ਦੁਨੀ ਦਾ ਥੰਮੁ ਹੁਇ ਭਾਰੁ ਅਥਰਬਣ ਥੰਮ੍ਹੁ ਖਲੋਤਾ॥ (24-15-3)
ਭਉਜਲੁ ਭਉ ਨ ਵਿਆਪਈ ਗੁਰ ਬੋਹਿਬ ਚਤਿ ਖਾਇ ਨ ਗੋਤਾ॥ (24-15-4)
ਅਵਗੁਣ ਲੈ ਗੁਣ ਵਿਕਣੈ ਗੁਰ ਹਟ ਨਾਲੈ ਵਣਜ ਸਓਤਾ॥ (24-15-5)
ਮਿਲਿਆ ਮੂਲਿ ਨ ਵਿਛੁੜੈ ਰਤਨ ਪਦਾਰਥ ਹਾਰੁ ਪਰੋਤਾ॥ (24-15-6)
ਮੈਲਾ ਕਦੇ ਨ ਹੋਵਈ ਗੁਰ ਸਰਵਰਿ ਨਿਰਮਲ ਜਲ ਪੋਤਾ॥ (24-15-7)
ਬਾਬਾਣੈ ਕੁਲਿ ਕਰਲੁ ਅਛੋਤਾ ॥੧੫॥ (24-15-8)

ਗੁਰਮੁਖਿ ਮੇਲਾ ਸਚ ਦਾ ਸਚਿ ਮਿਲੈ ਸਚਿਆਰ ਸੰਜੋਗੀ॥ (24-16-1)

ਘਰਬਾਰੀ ਪਰਵਾਰ ਵਿਚਿ ਭੋਗ ਭਗਤਿ ਰਾਜੇ ਰਸ ਭੋਗੀ ॥ (24-16-2)
ਆਸਾ ਵਿਚਿ ਨਿਰਾਸ ਹੁਇ ਜੋਗ ਜੁਗਤਿ ਜੋਗੀਸਰੁ ਜੋਗੀ ॥ (24-16-3)
ਦੇਦਾ ਰਹੈ ਨ ਮੰਗੀਐ ਮਰੈ ਨ ਹੋਇ ਵਿਜੋਗ ਵਿਜੋਗੀ ॥ (24-16-4)
ਆਧਿ ਬਿਆਧਿ ਉਪਾਧਿ ਹੈ ਵਾਇ ਪਿਤ ਕਫੁ ਰੋਗ ਅਰੋਗੀ ॥ (24-16-5)
ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਸਮਸਰਿ ਗੁਰਮਤੀ ਸੰਪੈ ਹਰਖ ਨ ਅਪਦਾ ਸੋਗੀ ॥ (24-16-6)
ਦੇਹ ਬਿਦੇਹੀ ਲੋਗ ਅਲੋਗੀ ॥੧੬॥ (24-16-7)

ਸਭਨਾ ਸਾਹਿਬੁ ਇਕੁ ਹੈ ਦੂਜੀ ਜਾਇ ਨ ਹੋਇ ਨ ਹੋਗੀ ॥ (24-17-1)
ਸਹਜ ਸਰੋਵਰਿ ਪਰਮਹੰਸੁ ਗੁਰਮਤਿ ਮੌਤੀ ਮਾਣਕ ਚੋਗੀ ॥ (24-17-2)
ਖੀਰ ਨੀਰ ਜਿਉ ਕੂੜੁ ਸਚੁ ਤਜਣੁ ਭਜਣੁ ਗੁਰ ਗਿਆਨ ਅਧੋਗੀ ॥ (24-17-3)
ਇਕ ਮਨਿ ਇਕੁ ਅਰਾਪਨਾ ਪਰਿਹਰਿ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਦਰੋਗੀ ॥ (24-17-4)
ਸਬਦਸੁਰਤਿ ਲਿਵ ਸਾਧਸੰਗਿ ਸਹਜਿ ਸਮਾਧਿ ਅਗਾਧਿ ਘਰੋਗੀ ॥ (24-17-5)
ਜੰਮਣੁ ਮਰਣਹੁ ਬਾਹਰੇ ਪਰਉਪਕਾਰ ਪਰਮਪਰ ਜੋਗੀ ॥ (24-17-6)
ਰਾਮਦਾਸ ਗੁਰ ਅਮਰ ਸਮੋਗੀ ॥੧੭॥ (24-17-7)

ਅਲਖ ਨਿਰਜਨੁ ਆਖੀਐ ਅਕਲ ਅਜੋਨਿ ਅਕਾਲ ਅਪਾਰਾ ॥ (24-18-1)
ਰਵਿ ਸਸਿ ਜੋਤਿ ਉਦੋਤਿ ਲੰਘਿ ਪਰਮ ਜੋਤਿ ਪਰਮੇਸਰੁ ਪਿਆਰਾ ॥ (24-18-2)
ਜਗ ਮਗ ਜੋਤਿ ਨਿਰੰਤਰੀ ਜਗ ਜੀਵਨ ਜਗ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰਾ ॥ (24-18-3)
ਨਮਸਕਾਰ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚਿ ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਆਦੇਸੁ ਉਧਾਰਾ ॥ (24-18-4)
ਚਾਰਿ ਵਰਨ ਛਿਆ ਦਰਸਨਾਂ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਾਰਗਿ ਸਚੁ ਅਚਾਰਾ ॥ (24-18-5)
ਨਾਮੁ ਦਾਨੁ ਇਸਨਾਨੁ ਦਿੜਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਨਿਸਤਾਰਾ ॥ (24-18-6)
ਗੁਰੂ ਅਰਜਨੁ ਸਚੁ ਸਿਰਜਣਹਾਰਾ ॥੧੮॥ (24-18-7)

ਪਿਉ ਦਾਦਾ ਪੜਦਾਦਿਅਹੁ ਕੁਲ ਦੀਪਕ ਅਜਰਾਵਰ ਨਤਾ ॥ (24-19-1)
ਤਖਤੁ ਬਖਤੁ ਲੈ ਮਲਿਆ ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਵਾਪਾਰਿ ਸਪਤਾ ॥ (24-19-2)
ਗੁਰਬਾਣੀ ਭੰਡਾਰੁ ਭਰਿ ਕੀਰਤਨ ਕਥਾ ਰਹੈ ਰੰਗ ਰਤਾ ॥ (24-19-3)
ਧੁਨਿ ਅਨਹਦਿ ਨਿਝਰੁ ਝਰੈ ਪੂਰਨ ਪ੍ਰੇਮਿ ਅਮਿਓ ਰਸ ਮਤਾ ॥ (24-19-4)
ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਹੈ ਗੁਰੁ ਸਭਾ ਰਤਨ ਪਦਾਰਥ ਵਣਜ ਸਹਤਾ ॥ (24-19-5)
ਸਚੁ ਨੀਸਾਣੁ ਦੀਬਾਣੁ ਸਚੁ ਤਾਣੁ ਸਚੁ ਮਾਣ ਮਹਤਾ ॥ (24-19-6)
ਅਬਚਲੁ ਰਾਜੁ ਹੋਆ ਸਣਖਤਾ ॥੧੯॥ (24-19-7)

ਚਾਰੇ ਚਕ ਨਿਵਾਇਓਨੁ ਸਿਖ ਸੰਗਤਿ ਆਵੈ ਅਗਣਤਾ ॥ (24-20-1)
ਲੰਗਰੁ ਚਲੈ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਪੂਰੇ ਪੂਰੀ ਬਣਤਾ ॥ (24-20-2)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਛੜ੍ਹ ਨਿਰੰਜਨੀ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮਪਦ ਪਤਾ ॥ (24-20-3)
ਵੇਦ ਕਤੇਬ ਅਗੋਚਰਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਬਦੁ ਸਾਧ ਸੰਗੁ ਸਤਾ ॥ (24-20-4)
ਮਾਇਆ ਵਿਚਿ ਉਦਾਸੁ ਕਰਿ ਗੁਰ ਸਿਖ ਜਨਕ ਅਸੰਖ ਭਗਤਾ ॥ (24-20-5)
ਕੁਦਰਤਿ ਕੀਮ ਨ ਜਾਣੀਐ ਅਕਥ ਕਥਾ ਅਬਿਗਤ ਅਬਿਗਤਾ ॥ (24-20-6)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖ ਫਲੁ ਸਹਜ ਜੁਗਤਾ ॥੨੦॥ (24-20-7)

ਹਰਖਹੁ ਸੋਗਹੁ ਬਾਹਰਾ ਹਰਣ ਭਰਣ ਸਮਰਥੁ ਸਰੰਦਾ ॥ (24-21-1)
ਰਸ ਕਸ ਰੂਪ ਨ ਰੇਖਿ ਵਿਚਿ ਰਾਗ ਰੰਗ ਨਿਰਲੇਪੁ ਰਹੰਦਾ ॥ (24-21-2)
ਗੋਸਟਿ ਗਿਆਨ ਅਗੋਚਰਾ ਬ੍ਰਾਧਿ ਬਲ ਬਚਨ ਬਿਬੇਕ ਨ ਛੰਦਾ ॥ (24-21-3)

ਗਰ ਗੋਵਿੰਦ ਗੋਵਿੰਦ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਵਿੰਦ ਸਦਾ ਵਿਗਸੰਦਾ॥ (24-21-4)
ਅਚਰਜ ਨੋ ਅਚਰਜ ਮਿਲੈ ਵਿਸਮਾਦੈ ਵਿਸਮਾਦ ਮਿਲੰਦਾ॥ (24-21-5)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਾਰਗਿ ਚਲਣਾ ਖੰਡੇ ਧਾਰ ਕਾਰ ਨਿਬਹੰਦਾ॥ (24-21-6)
ਗੁਰ ਸਿਖ ਲੈ ਗੁਰ ਸਿਖੁ ਚਲੰਦਾ ॥੨੧॥ (24-21-7)

ਹੰਸਹੁ ਹੰਸ ਗਿਆਨ ਕਰਿ ਦੁਧੈ ਵਿਚਹੁ ਕਢੈ ਪਾਣੀ॥ (24-22-1)
ਕਛਹੁ ਕਛ ਧਿਆਨਿ ਧਰਿ ਲਹਰਿ ਨ ਵਿਆਪੈ ਘੁੰਮਣਵਾਣੀ॥ (24-22-2)
ਕੂੰਜਹੁ ਕੂੰਜੁ ਵਖਾਣੀਐ ਸਿਮਰਣੁ ਕਰਿ ਉਡੈ ਅਸਮਾਣੀ॥ (24-22-3)
ਗੁਰ ਪਰਦੈ ਗੁਰ ਜਾਣੀਐ ਗਿਆਨਿ ਧਿਆਨਿ ਸਿਮਰਣਿ ਗੁਰਬਾਣੀ॥ (24-22-4)
ਗੁਰ ਸਿਖ ਲੈ ਗੁਰਸਿਖ ਹੋਣਿ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਜਗ ਅੰਦਰਿ ਜਾਣੀ॥ (24-22-5)
ਪੈਰੀ ਪੈ ਪਾਖਾਕ ਹੋਇ ਗਰਬੁ ਨਿਵਾਰਿ ਗਰੀਬੀ ਆਣੀ॥ (24-22-6)
ਪੀ ਚਰਣੋਦਕੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤਿ ਵਾਣੀ ॥੨੨॥ (24-22-7)

ਰਹਿਦੇ ਗੁਰੁ ਦਰੀਆਉ ਵਿਚਿ ਮੀਨ ਕੁਲੀਨ ਹੇਤੁ ਨਿਰਬਾਣੀ॥ (24-23-1)
ਦਰਸਨੁ ਦੇਖਿ ਪਤੰਗ ਜਿਉ ਜੋਤੀ ਅੰਦਰਿ ਜੋਤਿ ਸਮਾਣੀ॥ (24-23-2)
ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵ ਮਿਰਗ ਜਿਉ ਸੁਖ ਸੰਪਟ ਵਿਚਿ ਰੈਣਿ ਵਿਹਾਣੀ॥ (24-23-3)
ਗੁਰੁ ਉਪਦੇਸੁ ਨ ਵਿਸਰੈ ਬਾਬੀਹੇ ਜਿਉ ਆਖ ਵਖਾਣੀ॥ (24-23-4)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖਫਲੁ ਪਿਰਮ ਰਸੁ ਸਹਜ ਸਮਾਧਿ ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਜਾਣੀ॥ (24-23-5)
ਗੁਰ ਅਰਜਨ ਵਿਟਹੁ ਕੁਰਬਾਣੀ ॥੨੩॥ (24-23-6)

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮਿ ਸਤਿਗੁਰ ਆਪੇ ਆਪੁ ਉਪਾਇਆ॥ (24-24-1)
ਗੁਰੁ ਗੋਬਿੰਦੁ ਗੋਵਿੰਦੁ ਗੁਰੁ ਜੋਤਿ ਇਕ ਦੁਇ ਨਾਵ ਧਰਾਇਆ॥ (24-24-2)
ਪੁਤੁ ਪਿਆਹੁ ਪਿਉ ਪੁਤ ਤੇ ਵਿਸਮਾਦੁ ਵਿਸਮਾਦੁ ਸੁਣਾਇਆ॥ (24-24-3)
ਬਿਰਖਹੁ ਫਲੁ ਫਲ ਤੇ ਬਿਰਖੁ ਆਚਰਜਹੁ ਆਚਰਜੁ ਸੁਹਾਇਆ॥ (24-24-4)
ਨਦੀ ਕਿਨਾਰੇ ਆਖੀਅਨਿ ਪੁਛੇ ਪਾਰਵਾਰੁ ਨ ਪਾਇਆ॥ (24-24-5)
ਹੋਰਨਿ ਅਲਖੁ ਨ ਲਖੀਐ ਗੁਰੁ ਚੇਲੇ ਮਿਲਿ ਅਲਖੁ ਲਖਾਇਆ॥ (24-24-6)
ਹਰਿ ਗੋਵਿੰਦੁ ਗੁਰੂ ਗੁਰੁ ਭਾਇਆ ॥੨੪॥ (24-24-7)

ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਨਾਨਕ ਦੇਉ ਨਿਰੰਕਾਰਿ ਆਕਾਰ ਬਣਾਇਆ॥ (24-25-1)
ਗੁਰੁ ਅੰਗਦੁ ਗੁਰੁ ਅੰਗ ਤੇ ਗੰਗਾਹੁ ਜਾਣੁ ਤਰੰਗ ਉਠਾਇਆ॥ (24-25-2)
ਅਮਰਦਾਸੁ ਗੁਰੁ ਅੰਗਦਹੁ ਜੋਤਿ ਸਰੂਪ ਚਲਤੁ ਵਰਤਾਇਆ॥ (24-25-3)
ਗੁਰੁ ਅਮਰਹੁ ਗੁਰੁ ਰਾਮਦਾਸੁ ਅਨਹਦ ਨਾਦਹੁ ਸਬਦੁ ਸੁਣਾਇਆ॥ (24-25-4)
ਰਾਮਦਾਸਹੁ ਅਰਜਨੁ ਗੁਰੂ ਦਰਸਨੁ ਦਰਪਨਿ ਵਿਚਿ ਦਿਖਾਇਆ॥ (24-25-5)
ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਗੁਰ ਅਰਜਨਹੁ ਗੁਰੁ ਗੋਬਿੰਦ ਨਾਉ ਸਦਵਾਇਆ॥ (24-25-6)
ਗੁਰ ਮੂਰਤਿ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਹੈ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਵਿਚਿ ਪਰਗਟੀ ਆਇਆ॥ (24-25-7)
ਪੈਰੀ ਪਾਇ ਸਭ ਜਗਤੁ ਤਰਾਇਆ ॥੨੫॥੨੮॥ (24-25-8)

Vaar 25

੧੬੮ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ (25-1-1)

ਆਦਿ ਪੁਰਖੁ ਆਦੇਸੁ ਕਰਿ ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਆਦੇਸੁ ਕਰਾਇਆ॥ (25-1-2)

ਏਕੰਕਾਰ ਅਕਾਰੁ ਕਰਿ ਗੁਰੁ ਗੋਵਿੰਦੁ ਨਾਉ ਸਦਵਾਇਆ॥ (25-1-3)

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮੁ ਨਿਰਗੁਣ ਸਰਗੁਣ ਅਲਖੁ ਲਖਾਇਆ॥ (25-1-4)

ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਆਰਾਧਿਆ ਭਗਤਿ ਵਛਲੁ ਹੋਇ ਅਛਲੁ ਛਲਾਇਆ॥ (25-1-5)

ਓਅੰਕਾਰ ਅਕਾਰੁ ਕਰਿ ਇਕੁ ਕਵਾਉ ਪਸਾਉ ਪਸਾਇਆ॥ (25-1-6)

ਰੋਮ ਰੋਮ ਵਿਚਿ ਰਖਿਓਨੁ ਕਰਿ ਬ੍ਰਹਮੰਡੁ ਕਰੋਤਿ ਸਮਾਇਆ॥ (25-1-7)

ਸਾਧ ਜਨਾ ਗੁਰ ਚਰਨ ਧਿਆਇਆ ॥੧॥ (25-1-8)

ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਾਰਗਿ ਪੈਰੁ ਧਰਿ ਦਹਿਦਿਸਿ ਬਾਰਹਵਾਟ ਨ ਧਾਇਆ॥ (25-2-1)

ਗੁਰ ਮੂਰਤਿ ਗੁਰ ਧਿਆਨੁ ਧਰਿ ਘਟਿ ਘਟਿ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮੁ ਦਿਖਾਇਆ॥ (25-2-2)

ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਉਪਦੇਸੁ ਲਿਵ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਗੁਰ ਗਿਆਨੁ ਜਣਾਇਆ॥ (25-2-3)

ਸਿਲਾ ਅਲੂਣੀ ਚਟਣੀ ਚਰਣ ਕਵਲ ਚਰਣੋਦਕੁ ਪਿਆਇਆ॥ (25-2-4)

ਗੁਰਮਤਿ ਨਿਹਚਲੁ ਚਿਤੁਕਰਿ ਸੁਖਸੰਪਟ ਵਿਚਿ ਨਿਜ ਘਰੁ ਛਾਇਆ॥ (25-2-5)

ਪਰ ਤਨ ਪਰ ਧਨ ਪਰਹਰੇ ਪਾਰਸਿ ਪਰਸਿ ਅਪਰਸੁ ਰਹਾਇਆ॥ (25-2-6)

ਸਾਧ ਅਸਾਧਿ ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਆਇਆ ॥੨॥ (25-2-7)

ਜਿਉ ਵੜ ਬੀਉ ਸਜੀਉ ਹੋਇ ਕਰਿ ਵਿਸਥਾਰੁ ਬਿਰਖੁ ਉਪਜਾਇਆ॥ (25-3-1)

ਬਿਰਖਹੁ ਹੋਇ ਸਹੰਸ ਫਲ ਫਲ ਵਿਚਿ ਬਹੁ ਬੀਅ ਸਮਾਇਆ॥ (25-3-2)

ਦੁਡੀਆ ਚੰਦੁ ਅਗਾਸ ਜਿਉ ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਆਦੇਸੁ ਕਰਾਇਆ॥ (25-3-3)

ਤਾਰੇ ਮੰਡਲੁ ਸੰਤ ਜਨ ਧਰਮਸਾਲ ਸਚ ਖੰਡ ਵਸਾਇਆ॥ (25-3-4)

ਪੈਰੀ ਪੈ ਪਾਖਾਕ ਹੋਇ ਆਪੁ ਗਵਾਇ ਨ ਆਪੁ ਜਣਾਇਆ॥ (25-3-5)

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖ ਫਲੁ ਧੂ ਜਿਵੈ ਨਿਹਚਲ ਵਾਸੁ ਅਗਾਸੁ ਚੜਾਇਆ॥ (25-3-6)

ਸਭ ਤਾਰੇ ਚਉਫੇਰ ਫਿਰਾਇਆ ॥੩॥ (25-3-7)

ਨਾਮਾ ਛੀਂਬਾ ਆਖੀਐ ਗੁਰਮੁਖਿ ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਲਿਵ ਲਾਈ॥ (25-4-1)

ਖੜੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦੇਹੁਰੈ ਉਤਮ ਜਾਤਿ ਕਰਨਿ ਵਡਿਆਈ॥ (25-4-2)

ਨਾਮਾ ਪਕਤਿ ਉਠਾਲਿਆ ਬਹਿ ਪਛਵਾੜੈ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਈ॥ (25-4-3)

ਭਗਤ ਵਛਲੁ ਆਖਾਇਦਾ ਫੇਰਿ ਦੇਹੁਰਾ ਪੈਜਿ ਰਖਾਈ॥ (25-4-4)

ਦਰਗਹ ਮਾਣੁ ਨਿਮਾਣਿਆ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਸਤਿਗੁਰ ਸਰਣਾਈ॥ (25-4-5)

ਉਤਮੁ ਪਦਵੀ ਨੀਚ ਜਾਤਿ ਚਾਰੇ ਵਰਣ ਪਏ ਪਗਿ ਆਈ॥ (25-4-6)

ਜਿਉ ਨੀਵਾਨਿ ਨੀਰੁ ਚਲਿ ਜਾਈ ॥੪॥ (25-4-7)

ਅਸੁਰ ਭਭੀਖਣੁ ਭਗਤੁ ਹੈ ਬਿਦਰੁ ਸੁ ਵਿਖਲੀ ਪਤ ਸਰਣਾਈ॥ (25-5-1)

ਧੰਨਾ ਜਟੁ ਵਖਾਣੀਐ ਸਧਨਾ ਜਾਤਿ ਅਜਾਤਿ ਕਸਾਈ॥ (25-5-2)

ਭਗਤੁ ਕਬੀਰੁ ਜੁਲਾਹੜਾ ਨਾਮਾ ਛੀਂਬਾ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਈ॥ (25-5-3)

ਕੁਲਿ ਰਵਿਦਾਸੁ ਚਮਾਰੁ ਹੈ ਸੈਣੁ ਸਨਾਤੀ ਅੰਦਰਿ ਨਾਈ॥ (25-5-4)

ਕੋਇਲ ਪਲੈ ਕਾਵਣੀ ਅੰਤਿ ਮਿਲੈ ਅਪਣੇ ਕੁਲ ਜਾਈ॥ (25-5-5)

ਕਿਸਨੁ ਜਸੋਧਾ ਪਾਲਿਆ ਵਾਸਦੇਵ ਕੁਲ ਕਵਲ ਸਦਾਈ॥ (25-5-6)

ਧਿਆ ਕਵਲ ਸਤਿਗੁਰ ਸਰਣਾਈ ॥੫॥ (25-5-7)

ਡੇਮੂੰ ਖਖਰਿ ਮਿਸਰੀ ਮਖੀ ਮੇਲੁ ਮਖੀਰੁ ਉਪਾਇਆ॥ (25-6-1)

ਪਾਟ ਪਟੰਬਰ ਕੀਝਿਆਹੁ ਕੁਟਿ ਕਟਿ ਸਣੁ ਕਿਰਤਾਸੁ ਬਣਾਇਆ॥ (25-6-2)

ਮਲਮਲ ਹੋਇ ਵੜੇਵਿਆਹੁ ਚਿਕੜਿ ਕਵਲੁ ਭਵਰੁ ਲੋਭਾਇਆ॥ (25-6-3)

ਜਿਉ ਮਣਿ ਕਾਲੇ ਸਪ ਸਿਰਿ ਪਥਰੁ ਹੀਰੇ ਮਾਣਕ ਛਾਇਆ॥ (25-6-4)

ਜਾਣੁ ਕਥੂਰੀ ਮਿਰਗ ਤਨਿ ਨਾਉ ਭਗਉਤੀ ਲੋਹੁ ਘੜਾਇਆ॥ (25-6-5)

ਮੁਸਕੁ ਬਿਲੀਅਹੁ ਮੇਦੁ ਕਰਿ ਮਜਲਸ ਅੰਦਰਿ ਮਹ ਮਹਕਾਇਆ॥ (25-6-6)

ਨੀਚ ਜੋਨਿ ਉਤਸੁ ਫਲੁ ਪਾਇਆ ॥੬॥ (25-6-7)

ਬਲਿ ਪੋਤਾ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਦਾ ਇੰਦਰ ਪੁਰੀ ਦੀ ਇਛ ਇਛੰਦਾ॥ (25-7-1)

ਕਰਿ ਸੰਪੂਰਣੁ ਜਗੁ ਸਉ ਇਕ ਇਕੇਤਰੁ ਜਗੁ ਕਰੰਦਾ॥ (25-7-2)

ਬਾਵਨ ਰੂਪੀ ਆਇ ਕੈ ਗਰਬੁ ਨਿਵਾਰਿ ਭਗਤ ਉਧਰੰਦਾ॥ (25-7-3)

ਇੰਦ੍ਰਾਸਣ ਨੋ ਪਰਹਰੈ ਜਾਇ ਪਤਾਲਿ ਸੁ ਹੁਕਮੀ ਬੰਦਾ॥ (25-7-4)

ਬਲਿ ਛਲਿ ਆਪੁ ਛਲਾਇਓਨੁ ਦਰਵਾਜੇ ਦਰਵਾਨ ਹੋਵੰਦਾ॥ (25-7-5)

ਸੂਤਿ ਬੁੰਦ ਲੈ ਸਿਪ ਜਿਉ ਮੌਤੀ ਚੁਭੀ ਮਾਰਿ ਸੁਹੰਦਾ॥ (25-7-6)

ਹੀਰੈ ਹੀਰਾ ਬੇਧਿ ਮਿਲੰਦਾ ॥੭॥ (25-7-7)

ਨੀਚਹੁ ਨੀਚ ਸਦਾਵਣਾ ਕੀੜੀ ਹੋਇ ਨ ਆਪੁ ਗਣਾਏ॥ (25-8-1)

ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਾਰਗਿ ਚਲਣਾ ਇਕਤੁ ਖਡੁ ਸਹੰਸ ਸਮਾਏ॥ (25-8-2)

ਧਿਆ ਸਕਰ ਦੀ ਵਾਸੁ ਲੈ ਜਿਥੈ ਧਰੀ ਤਿਥੈ ਚਲਿ ਜਾਏ॥ (25-8-3)

ਡੁਲੈ ਖੰਡੁ ਜੁ ਰੇਤੁ ਵਿਚਿ ਖੰਡੁ ਦਾਣਾ ਚੁਣਿ ਚੁਣਿ ਖਾਏ॥ (25-8-4)

ਛ੍ਰੀਗੀ ਦੇ ਕੈ ਜਾਇ ਮਰਿ ਹੋਵੈ ਛ੍ਰੀਗੀ ਮਾਰਿ ਜੀਵਾਏ॥ (25-8-5)

ਅੰਡਾ ਕਛੁ ਕੂੰਜ ਦਾ ਆਸਾ ਵਿਚਿ ਨਿਰਾਸੁ ਵਲਾਏ॥ (25-8-6)

ਗੁਰਮੁਖਿ ਗੁਰਸਿਖੁ ਸੁਖ ਫਲੁ ਪਾਏ ॥੮॥ (25-8-7)

ਸੂਰਜ ਪਾਸਿ ਬਿਆਸੁ ਜਾਇ ਹੋਇ ਭੁਣਹਣਾ ਕੰਨਿ ਸਮਾਣਾ॥ (25-9-1)

ਪਤਿ ਵਿਦਿਆ ਘਰਿ ਆਇਆ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬਾਲਮੀਕ ਮਨਿ ਭਾਣਾ॥ (25-9-2)

ਆਦਿ ਬਿਆਸ ਵਖਾਣੀਐ ਕਥਿ ਕਥਿ ਸਾਸਤ੍ਰ ਵੇਦ ਪੁਰਾਣਾ॥ (25-9-3)

ਨਾਰਦਿ ਮੁਨਿ ਉਪਦੇਸਿਆ ਭਗਤਿ ਭਾਗਵਤੁ ਪਤ੍ਰੁ ਪਤੀਆਣਾ॥ (25-9-4)

ਚਉਦਹ ਵਿਦਿਆ ਸੋਧਿ ਕੈ ਪਰਉਪਕਾਰੁ ਅਚਾਰੁ ਸੁਖਾਣਾ॥ (25-9-5)

ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਸਾਧਸੰਗੁ ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਣੁ ਬਿਰਦੁ ਵਖਾਣਾ॥ (25-9-6)

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖ ਫਲੁ ਪਤਿ ਪਰਵਾਣਾ ॥੯॥ (25-9-7)

ਬਾਰਹ ਵਰੇ ਗਰਭਾਸਿ ਵਸਿ ਜਮਦੇ ਹੀ ਸੁਕਿ ਲਈ ਉਦਾਸੀ॥ (25-10-1)

ਮਾਇਆ ਵਿਚਿ ਅਤੀਤ ਹੋਇ ਮਨ ਹਠ ਬੁਧਿ ਨ ਬੰਦਿ ਖਲਾਸੀ॥ (25-10-2)

ਪਿਆ ਬਿਆਸ ਪਰਬੋਧਿਆ ਗੁਰ ਕਰਿ ਜਨਕ ਸਹਜ ਅਭਿਆਸੀ॥ (25-10-3)

ਤਜਿ ਦੁਰਮਤਿ ਗੁਰਮਤਿ ਲਈ ਸਿਰ ਧਰਿ ਜੂਠਿ ਮਿਲੀ ਸਾਬਾਸੀ॥ (25-10-4)

ਗੁਰ ਉਪਦੇਸੁ ਅਵੇਸੁ ਕਰਿ ਗਰਬਿ ਨਿਵਾਰਿ ਜਗਤਿ ਗੁਰਦਾਸੀ॥ (25-10-5)

ਪੈਰੀ ਪੈ ਪਾ ਖਾਕ ਹੋਇ ਗੁਰਮਤਿ ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਪਰਗਾਸੀ॥ (25-10-6)

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖ ਫਲੁ ਸਹਜ ਨਿਵਾਸੀ ॥੧੦॥ (25-10-7)

ਰਾਜ ਜੋਗ ਹੈ ਜਨਕ ਦੇ ਵਡਾ ਭਗਤੁ ਕਰਿ ਵੇਦ ਵਖਾਣੈ॥ (25-11-1)
ਸਨਕਾਦਿਕ ਨਾਰਦ ਉਦਾਸ ਬਾਲ ਸੁਭਾਇ ਅਤੀਤੁ ਸੁਹਾਣੈ॥ (25-11-2)
ਜੋਗ ਭੋਗ ਲਖ ਲੰਘ ਕੈ ਗੁਰਸਿਖ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਨਿਰਬਾਣੈ॥ (25-11-3)
ਆਪੁ ਗਣਾਇ ਵਿਗੁਚਣਾ ਆਪੁ ਗਵਾਏ ਆਪੁ ਸਿਵਾਣੈ॥ (25-11-4)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਾਰਗਿ ਸਚ ਦਾ ਪੈਰੀ ਪਵਣਾ ਰਾਜੇ ਰਾਣੈ॥ (25-11-5)
ਗਰਬੁ ਗੁਮਾਨੁ ਵਿਸਾਰਿ ਕੈ ਗੁਰਮਤਿ ਰਿਦੈ ਗਰੀਬੀ ਆਣੈ॥ (25-11-6)
ਸਚੀ ਦਰਗਹ ਮਾਣੁ ਨਿਮਾਣੈ ॥੧੧॥ (25-11-7)

ਸਿਰੁ ਉਚਾ ਅਭਿਮਾਨੁ ਵਿਚਿ ਕਾਲਖ ਭਰਿਆ ਕਾਲੇ ਵਾਲਾ॥ (25-12-1)
ਭਰਵਟੇ ਕਾਲਖ ਭਰੇ ਪਿਪਣੀਆ ਕਾਲਖ ਸੂਰਾਲਾ॥ (25-12-2)
ਲੋਇਣ ਕਈਲੇ ਜਾਣੀਅਨਿ ਦਾੜੀ ਮੁਛਾ ਕਰਿ ਮੁਹ ਕਾਲਾ॥ (25-12-3)
ਨਕ ਅੰਦਰਿ ਨਕ ਵਾਲ ਬਹੁ ਲੀਏ ਲੀਏ ਕਾਲਖ ਬੇਤਾਲਾ॥ (25-12-4)
ਉਚੈ ਅੰਗ ਨ ਪੂਜੀਅਨਿ ਚਰਣ ਧੂੜਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਧਰਮਸਾਲਾ॥ (25-12-5)
ਪੈਰਾ ਨਖ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਭਾਰੁ ਉਚਾਇਨਿ ਦੇਹੁ ਦੁਰਾਲਾ॥ (25-12-6)
ਸਿਰ ਧੋਵਣੁ ਅਪਵਿੱਡੁ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਚਰਣੋਗਕ ਜਗਿ ਭਾਲਾ॥ (25-12-7)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖ ਫਲੁ ਸਹਜੁ ਸੁਖਾਲਾ ॥੧੨॥ (25-12-8)

ਜਲ ਵਿਚਿ ਧਰਤੀ ਧਰਮਸਾਲ ਧਰਤੀ ਅੰਦਰਿ ਨੀਰ ਨਿਵਾਸਾ॥ (25-13-1)
ਚਰਨ ਕਵਲ ਸਰਣਾਗਤੀ ਨਿਹਚਲ ਧੀਰਜੁ ਧਰਮੁ ਸੁਵਾਸਾ॥ (25-13-2)
ਕਿਰਖ ਬਿਰਖ ਕੁਸਮਾਵਲੀ ਬੂਟੀ ਜੜੀ ਘਾਹ ਅਬਿਨਾਸਾ॥ (25-13-3)
ਸਰ ਸਾਇਰ ਗਿਰਿ ਮੇਰੁ ਬਹੁ ਰਤਨ ਪਦਾਰਥ ਭੋਗ ਬਿਲਾਸਾ॥ (25-13-4)
ਦੇਵ ਸਥਲ ਤੀਰਥ ਘਣੇ ਰੰਗ ਰੂਪ ਰਸ ਕਸ ਪਰਗਾਸਾ॥ (25-13-5)
ਗੁਰ ਚੇਲੇ ਰਹਰਾਸਿ ਕਰਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਗੁਣਤਾਸਾ॥ (25-13-6)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖ ਫਲੁ ਆਸ ਨਿਰਾਸਾ ॥੧੩॥ (25-13-7)

ਰੋਮ ਰੋਮ ਵਿਚਿ ਰਖਿਓਠੁ ਕਰਿ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਕਰੋਡਿ ਸਮਾਈ॥ (25-14-1)
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮੁ ਸਤਿ ਪੁਰਖ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੁਖਦਾਈ॥ (25-14-2)
ਚਾਰਿ ਵਰਨ ਗੁਰਸਿਖ ਹੋਇ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਸਤਿਗੁਰ ਸਰਣਾਈ॥ (25-14-3)
ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਸਿਮਰਣਿ ਸਦਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਬਦਿ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵ ਲਾਈ॥ (25-14-4)
ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਭਉ ਪਿਰਮ ਰਸ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੂਰਤਿ ਰਿਦੇ ਵਸਾਈ॥ (25-14-5)
ਏਵਡੁ ਭਾਰੁ ਉਚਾਇਦੇ ਸਾਧ ਚਰਣ ਪੂਜਾ ਗੁਰ ਭਾਈ॥ (25-14-6)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖ ਫਲੁ ਕੀਮ ਨ ਪਾਈ ॥੧੪॥ (25-14-7)

ਵਸੈ ਛਹਬਰ ਲਾਇ ਕੈ ਪਰਨਾਲੀ ਹੁਇ ਵੀਹੀ ਆਵੈ॥ (25-15-1)
ਲਖ ਨਾਲੇ ਉਛਲ ਚਲਨਿ ਲਖ ਪਰਵਾਹੀ ਵਾਹ ਵਹਾਵੈ॥ (25-15-2)
ਲਖ ਨਾਲੇ ਲਖ ਵਾਹਿ ਵਹਿ ਨਦੀਆ ਅੰਦਰਿ ਰਲੇ ਰਲਾਵੈ॥ (25-15-3)
ਨਉ ਸੈ ਨਦੀ ਨਿੱਠਾਵੈ ਪੂਰਬਿ ਪਛਮਿ ਹੋਇ ਚਲਾਵੈ॥ (25-15-4)
ਨਦੀਆ ਜਾਇ ਸਮੁੰਦ ਵਿੱਚਿ ਸਾਗਰ ਸੰਗਮੁ ਹੋਇ ਮਿਲਾਵੈ॥ (25-15-5)
ਸਤਿ ਸਮੁੰਦ ਗੜਾੜ ਮਹਿ ਜਾਇ ਸਮਾਹਿ ਨ ਪੇਟੁ ਭਰਾਵੈ॥ (25-15-6)
ਜਾਇ ਗੜਾੜੁ ਪਤਾਲ ਹੋਠਿ ਹੋਇ ਤਵੇ ਦੀ ਬੂੰਦ ਸਮਾਵੈ॥ (25-15-7)
ਸਿਰ ਪਤਿਸਾਹਾਂ ਲਖ ਲਖ ਇੰਨਣੁ ਜਾਲਿ ਤਵੇ ਨੋ ਤਾਵੈ॥ (25-15-8)
ਮਰਦੇ ਖਹਿ ਖਹਿ ਦੁਨੀਆ ਦਾਵੈ ॥੧੫॥ (25-15-9)

ਇਕਤੁ ਥੇਕੈ ਦੁਇ ਖੜਗੁ ਦੁਇ ਪਤਿਸਾਹ ਨ ਮੁਲਕਿ ਸਮਾਵੈ ॥ (25-16-1)
ਵੀਰ ਫਕੀਰ ਮਸੀਤਿ ਵਿਚਿ ਖਿੰਥ ਖਿੰਧੋਲੀ ਹੇਠ ਲੁਕਾਵੈ ॥ (25-16-2)
ਜੰਗਲ ਅੰਦਰਿ ਸੀਹ ਦੁਇ ਪੋਸਤ ਢੋਡੇ ਖਸਖਸ ਦਾਵੈ ॥ (25-16-3)
ਸੂਲੀ ਉਪਰਿ ਖੇਲਣਾ ਸਿਰਿ ਧਰਿ ਛੜ੍ਹ ਬਜਾਰ ਵਿਕਾਵੈ ॥ (25-16-4)
ਕੋਲੂ ਅੰਦਰਿ ਪੀੜੀਅਨਿ ਪੋਸਤਿ ਪੀਹਿ ਪਿਆਲੇ ਛਾਵੈ ॥ (25-16-5)
ਲਉਬਾਲੀ ਦਰਗਾਹ ਵਿਚਿ ਗਰਬੁ ਗੁਨਾਹੀ ਮਾਣੁ ਨਿਮਾਵੈ ॥ (25-16-6)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਦੇ ਤਾਣਿ ਨਿਤਾਵੈ ॥ ੧੬ ॥ (25-16-7)

ਸੀਹ ਪਜੜੀ ਬਕਰੀ ਮਰਦੀ ਹੋਈ ਹੜ ਹੜ ਹਸੀ ॥ (25-17-1)
ਸੀਹੁ ਪੁਛੈ ਵਿਸਮਾਦੁ ਹੋਇ ਇਤੁ ਅਉਸਰਿ ਕਿਤੁ ਰਹਸਿ ਰਹਸੀ ॥ (25-17-2)
ਬਿਨਉ ਕਰੇਂਦੀ ਬਕਰੀ ਪੁੜ੍ਹ ਅਸਾਡੇ ਕੀਚਨਿ ਖਸੀ ॥ (25-17-3)
ਅਕ ਧੜੂਰਾ ਖਾਧਿਆਂ ਕੁਹਿ ਕੁਹਿ ਖਲ ਉਖਲਿ ਵਿਣਸੀ ॥ (25-17-4)
ਮਾਸੁ ਖਾਨਿ ਗਲ ਵਚਿ ਕੈ ਹਾਲੁ ਤਿਨਾੜਾ ਕਉਣੁ ਹੋਵਸੀ ॥ (25-17-5)
ਗਰਬੁ ਗਰੀਬੀ ਦੇਹ ਖੇਹ ਖਾਜੁ ਅਖਾਜੁ ਅਕਾਜੁ ਕਰਸੀ ॥ (25-17-6)
ਜਗਿ ਆਇਆ ਸਭ ਕੋਇ ਮਰਸੀ ॥ ੧੭ ॥ (25-17-7)

ਚਰਣ ਕਵਲ ਰਹਗਾਸਿ ਕਰਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਪਰਗਾਸੀ ॥ (25-18-1)
ਪੈਰੀ ਪੈ ਪਾਖਾਕ ਹੋਇ ਲੇਖ ਅਲੇਖ ਅਮਰ ਅਬਿਨਾਸੀ ॥ (25-18-2)
ਕਰਿ ਚਰਣੋਚਕੁ ਆਚਮਾਨ ਆਧਿ ਬਿਆਧਿ ਉਪਾਧਿ ਖਲਾਸੀ ॥ (25-18-3)
ਗੁਰਮਤਿ ਆਪੁ ਗਵਾਇਆ ਮਾਇਆ ਅੰਦਰਿ ਕਰਨਿ ਉਦਾਸੀ ॥ (25-18-4)
ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵਲੀਣੁ ਹੋਇ ਨਿਰਕਾਰ ਸਚ ਖੰਡਿ ਨਿਵਾਸੀ ॥ (25-18-5)
ਅਬਿਗਤਿ ਗਤਿ ਆਗਾਧਿ ਬੋਧਿ ਅਕਥ ਕਥਾ ਅਚਰਜ ਗੁਰਦਾਸੀ ॥ (25-18-6)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖ ਫਲੁ ਆਸ ਨਿਰਾਸੀ ॥ ੧੮ ॥ (25-18-7)

ਸਣ ਵਣ ਵਾੜੀ ਖੇਤੁ ਇਕੁ ਪਰਉਪਕਾਰੁ ਵਿਕਾਰੁ ਜਣਾਵੈ ॥ (25-19-1)
ਖਲ ਕਢਾਹਿ ਵਟਾਇ ਸਣ ਰਸਾ ਬੰਧਨੁ ਹੋਇ ਬਨ੍ਹਾਵੈ ॥ (25-19-2)
ਖਾਸਾ ਮਲਮਲ ਸਿਰੀਸਾਫੁ ਸੂਤੁ ਕਤਾਇ ਕਪਾਹ ਵੁਣਾਵੈ ॥ (25-19-3)
ਲਜਣੁ ਕਜਣੁ ਹੋਇ ਇਕ ਸਾਧੁ ਅਸਾਧੁ ਬਿਰਦੁ ਬਿਰਦਾਵੈ ॥ (25-19-4)
ਸੰਗ ਦੌਖ ਨਿਰਦੌਖ ਮੌਖ ਸੰਗ ਸੁਭਾਉ ਨ ਸਾਧੁ ਮਿਟਾਵੈ ॥ (25-19-5)
ੜਪੜੁ ਹੋਵੈ ਧਰਮਸਾਲ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਪਗ ਧੂੜਿ ਧੁਮਾਵੈ ॥ (25-19-6)
ਕਟਿ ਕੁਟਿ ਸਣ ਕਿਰਤਾਸੁ ਕਰਿ ਹਰਿ ਜਸੁ ਲਿਖਿ ਪੁਰਾਣ ਸੁਣਾਵੈ ॥ (25-19-7)
ਪਤਿਤ ਪੁਨੀਤ ਕਰੈ ਜਨ ਭਾਵੈ ॥ ੧੯ ॥ (25-19-8)

ਪਥਰ ਚਿਤੁ ਕਠੋਰੁ ਹੈ ਚੂਨਾ ਹੋਵੈ ਅਗੀਂ ਦਧਾ ॥ (25-20-1)
ਅਗ ਬੁਝੈ ਜਲੁ ਛਿੜਕਿਐ ਚੂਨਾ ਅਗਿ ਉਠੇ ਅਤਿ ਵਧਾ ॥ (25-20-2)
ਪਾਣੀ ਪਾਇ ਵਿਹੁ ਨ ਜਾਇ ਅਗਨਿ ਨ ਛੁਟੈ ਅਵਗੁਨ ਬਧਾ ॥ (25-20-3)
ਜੀਭੈ ਉਤੈ ਰਖਿਆ ਛਾਲੇ ਪਵਨਿ ਸੰਗਿ ਦੁਖ ਲਧਾ ॥ (25-20-4)
ਪਾਨ ਸੁਪਾਰੀ ਕਥੁ ਮਿਲਿ ਰੰਗੁ ਸੁਰੰਗੁ ਸੰਪੂਰਣੁ ਸਧਾ ॥ (25-20-5)
ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਸਾਧੁ ਹੋਇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਹਾ ਅਸਾਧ ਸਮਧਾ ॥ (25-20-6)
ਆਪੁ ਗਵਾਇ ਮਿਲੈ ਪਲੁ ਅਧਾ ॥ ੨੦ ॥ ੨੫ ॥ (25-20-7)

Vaar 26

੧੬੮ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ (26-1-1)

ਸਤਿਗੁਰ ਸਚਾ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹੁ ਪਾਤਿਸਾਹਾ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਸਿਰੰਦਾ॥ (26-1-2)
ਸਚੈ ਤਬਤਿ ਨਿਵਾਸੁ ਹੈ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਸਚ ਖੰਡਿ ਵਸੰਦਾ॥ (26-1-3)
ਸਚੁ ਫਰਮਾਣੁ ਨੀਸਾਣੁ ਸਚੁ ਸਚਾ ਹੁਕਮੁ ਨ ਮੂਲਿ ਫਿਰੰਦਾ॥ (26-1-4)
ਸਚੁ ਸਬਦੁ ਟਕਸਾਲ ਸਚੁ ਗੁਰ ਤੇ ਗੁਰ ਹੁਇਉ ਸਬਦ ਮਿਲੰਦਾ॥ (26-1-5)
ਸਚੀ ਭਗਤਿ ਭੰਡਾਰ ਸਚੁ ਰਾਗ ਰਤਨ ਕੀਰਤਨੁ ਭਾਵੰਦਾ॥ (26-1-6)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚਾ ਪੰਥੁ ਹੈ ਸਚੁ ਦੋਹੀ ਸਚੁ ਰਾਜੁ ਕਰੰਦਾ॥ (26-1-7)
ਵੀਰ ਇਕੀਹ ਚੜ੍ਹਾਉ ਚੜ੍ਹੰਦਾ ॥੧॥ (26-1-8)

ਗੁਰ ਪਰਮੇਸਰੁ ਜਾਣੀਐ ਸਚੇ ਸਚਾ ਨਾਉ ਧਰਾਇਆ॥ (26-2-1)
ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਆਕਾਰੁ ਹੋਇ ਏਕੰਕਾਰੁ ਅਪਾਰੁ ਸਦਾਇਆ॥ (26-2-2)
ਏਕੰਕਾਰਹੁ ਸਬਦ ਧੁਨਿ ਓਅੰਕਾਰਿ ਅਕਾਰੁ ਬਣਾਇਆ॥ (26-2-3)
ਇਕਦੂ ਹੋਇ ਤਿਨਿ ਦੇਵ ਤਿਹੁ ਮਿਲਿ ਦਸ ਅਵਤਾਰ ਗਣਾਇਆ॥ (26-2-4)
ਆਦਿ ਪੁਰਖੁ ਆਦੇਸੁ ਹੈ ਓਹੁ ਵੇਖੈ ਓਨ੍ਹਾ ਨਦਰਿ ਨ ਆਇਆ॥ (26-2-5)
ਸੇਖ ਨਾਗ ਸਿਸਰਣੁ ਕਰੈ ਨਾਵਾ ਅੰਤੁ ਬਿਅੰਤੁ ਨ ਪਾਇਆ॥ (26-2-6)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚੁ ਨਾਉ ਮਨਿ ਭਾਇਆ ॥੨॥ (26-2-7)

ਅੰਬਰੁ ਧਰਤਿ ਵਿਛੋਝਿਅਨੁ ਕੁਦਰਤਿ ਕਰਿ ਕਰਤਾਰ ਕਹਾਇਆ॥ (26-3-1)
ਧਰਤੀ ਅੰਦਰਿ ਪਾਣੀਐ ਵਿਣੁ ਥੰਮਾਂ ਆਗਾਸੁ ਰਹਾਇਆ॥ (26-3-2)
ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰਿ ਅਗਿ ਧਰਿ ਅਹਿਨਿਸਿ ਸੂਰਜੁ ਚੰਦੁ ਉਪਾਇਆ॥ (26-3-3)
ਛਿਅ ਰੁਤਿ ਬਾਰਹ ਮਾਹ ਕਰਿ ਖਾਣੀ ਬਾਣੀ ਚਲਤੁ ਰਚਾਇਆ॥ (26-3-4)
ਮਾਣਸ ਜਨਮੁ ਦੁੱਲੰਭੁ ਹੈ ਸਫਲੁ ਜਨਮੁ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਪਾਇਆ॥ (26-3-5)
ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਸਹਜਿ ਸਮਾਇਆ ॥੩॥ (26-3-6)

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਚੁ ਦਾਤਾਰੁ ਹੈ ਮਾਣਸ ਜਨਮੁ ਅਮੋਲੁ ਦਿਵਾਇਆ॥ (26-4-1)
ਮੂਹੁ ਅਖੀ ਨਕੁ ਕੰਨੁ ਕਰਿ ਹਥ ਪੈਰ ਦੇ ਚਲੈ ਚਲਾਇਆ॥ (26-4-2)
ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਿ ਨਾਮੁ ਦਾਨੁ ਇਸਨਾਨੁ ਦਿੜਾਇਆ॥ (26-4-3)
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੈ ਨਾਵਣਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਪੁ ਗੁਰਮੰਤੁ ਜਪਾਇਆ॥ (26-4-4)
ਰਾਤਿ ਆਰਤੀ ਸੋਹਿਲਾ ਮਾਇਆ ਵਿਚਿ ਉਦਾਸੁ ਰਹਾਇਆ॥ (26-4-5)
ਮਿਠਾ ਬੋਲਣੁ ਨਿਵਿ ਚਲਣੁ ਹਥਹੁ ਦੇਇ ਨ ਆਪੁ ਗਣਾਇਆ॥ (26-4-6)
ਚਾਰਿ ਪਦਾਰਥ ਪਿਛੈ ਲਾਇਆ ॥੪॥ (26-4-7)

ਸਤਿਗੁਰੁ ਵਡਾ ਆਖੀਐ ਵਡੇ ਦੀ ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ॥ (26-5-1)
ਓਅੰਕਾਰਿ ਅਕਾਰੁ ਕਰਿ ਲਖ ਦਰੀਆਉ ਨ ਕੀਮਤਿ ਪਾਈ॥ (26-5-2)
ਇਕ ਵਰਭੰਡੁ ਅਖੰਡੁ ਹੈ ਜੀਅ ਜੰਤ ਕਰਿ ਰਿਜਕੁ ਦਿਵਾਈ॥ (26-5-3)
ਲੂੰਅ ਲੂੰਅ ਵਿਚਿ ਰਖਿਓਨੁ ਕਰਿ ਵਰਭੰਡ ਕਰੋੜਿ ਸਮਾਈ॥ (26-5-4)
ਕੇਵਡੁ ਵਡਾ ਆਖੀਐ ਕਵਣ ਥਾਉ ਕਿਸੁ ਪੁਛਾਂ ਜਾਈ॥ (26-5-5)
ਅਪੜਿ ਕੋਇ ਨ ਹੰਘਈ ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਆਖਣ ਆਖਿ ਸੁਣਾਈ॥ (26-5-6)
ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੂਰਤਿ ਪਰਗਟੀ ਆਈ ॥੫॥ (26-5-7)

ਧਿਆਨੁ ਮੂਲੁ ਗੁਰੁ ਦਰਸਨੇ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮੁ ਜਾਣਿ ਜਾਣੋਈ ॥ (26-6-1)
ਪੂਜ ਮੂਲੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਚਰਣ ਕਰਿ ਗੁਰਦੇਵ ਸੇਵ ਸੁਖੁ ਹੋਈ ॥ (26-6-2)
ਮੰਡੁ ਮੂਲੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਬਚਨ ਇਕ ਮਨਿ ਹੋਇ ਅਰਾਧੈ ਕੋਈ ॥ (26-6-3)
ਮੌਖੁ ਮੂਲੁ ਕਿਰਪਾ ਗੁਰੂ ਜੀਵਨੁ ਮੁਕਤਿ ਸਾਧੁ ਸੰਗਿ ਸੋਈ ॥ (26-6-4)
ਆਪੁ ਗਣਾਇ ਨ ਪਾਈਐ ਆਪੁ ਗਵਾਇ ਮਿਲੈ ਵਿਰਲੋਈ ॥ (26-6-5)
ਆਪੁ ਗਵਾਏ ਆਪੁ ਹੈ ਸਭ ਕੋ ਆਪੇ ਆਪੇ ਸਭੁ ਕੋਈ ॥ (26-6-6)
ਗੁਰੁ ਚੇਲਾ ਚੇਲਾ ਗੁਰੁ ਹੋਈ ॥੬॥ (26-6-7)

ਸਤਿਜੁਗਿ ਪਾਪ ਕਮਾਇਆ ਇਕਸ ਪਿਛੈ ਦੇਸੁ ਦੁਖਾਲਾ ॥ (26-7-1)
ਤ੍ਰੈਤੈ ਨਗਰੀ ਪੀਤੀਐ ਦੁਆਪੁਰਿ ਪਾਪੁ ਵੰਸੁ ਕੋ ਦਾਲਾ ॥ (26-7-2)
ਕਲਿਜੁਗਿ ਬੀਜੈ ਸੋ ਲੁਣੈ ਵਰਤੈ ਧਰਮ ਨਿਆਉ ਸੁਖਾਲਾ ॥ (26-7-3)
ਫਲੈ ਕਮਾਣਾ ਤਿਹੁ ਜੁਗੀਂ ਕਲਿਜੁਗਿ ਸਫਲੁ ਧਰਮੁ ਤਤਕਾਲਾ ॥ (26-7-4)
ਪਾਪ ਕਮਾਣੈ ਲੇਪੁ ਹੈ ਚਿਤਵੈ ਧਰਮ ਸਫਲੁ ਫਲ ਵਾਲਾ ॥ (26-7-5)
ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਗੁਰਪੁਰਬ ਕਰਿ ਬੀਜਨਿ ਬੀਜੁ ਸਚੀ ਧਰਮਸਾਲਾ ॥ (26-7-6)
ਸਫਲ ਮਨੋਰਥ ਪੂਰਣ ਘਾਲਾ ॥੭॥ (26-7-7)

ਸਤਿਜੁਗਿ ਸਤਿ ਤ੍ਰੈਤੈ ਜੁਗਾ ਦੁਆਪੁਰਿ ਪੂਜਾ ਬਹਲੀ ਘਾਲਾ ॥ (26-8-1)
ਕਲਿ ਜੁਗਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਉਂ ਲੈ ਪਾਰਿ ਪਵੈ ਭਵਜਲ ਭਰਨਾਲਾ ॥ (26-8-2)
ਚਾਰਿ ਚਰਣ ਸਤਿਜੁਗੈ ਵਿਚਿ ਤ੍ਰੈਤੈ ਚਉਥੈ ਚਰਣ ਉਕਾਲਾ ॥ (26-8-3)
ਦੁਆਪੁਰਿ ਹੋਏ ਪੈਰ ਦੁਇ ਇਕਤੈ ਪੈਰ ਪਰਮੁ ਦੁਖਾਲਾ ॥ (26-8-4)
ਮਾਣੁ ਨਿਮਾਣੈ ਜਾਣਿ ਕੈ ਬਿਨਉ ਕਰੈ ਕਰਿ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲਾ ॥ (26-8-5)
ਗੁਰ ਪੂਰੈ ਪਰਗਾਸੁ ਕਰਿ ਧੀਰਜੁ ਧਰਮ ਸਚੀ ਧਰਮਸਾਲਾ ॥ (26-8-6)
ਆਪੇ ਖੇਤੁ ਆਪੇ ਰਖਵਾਲਾ ॥੮॥ (26-8-7)

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਭਾਉ ਤਿਨ ਨਾਹਿ ਭਉ ਮੁਚੁ ਭਉ ਅਗੈ ਨਿਭਵਿਆਹਾ ॥ (26-9-1)
ਅਗਿ ਤਤੀ ਜਲ ਸੀਅਲਾ ਨਿਵ ਚਲੈ ਸਿਰੁ ਕਰੈ ਉਤਾਹਾ ॥ (26-9-2)
ਭਰਿ ਡੁਬੈ ਖਾਲੀ ਤਰੈ ਵਜਿ ਨ ਵਜੈ ਘੜੈ ਜਿਵਾਹਾ ॥ (26-9-3)
ਅੰਬ ਸੁਫਲ ਫਲਿ ਝੁਕਿ ਲਹੈ ਦੁਖ ਫਲੁ ਅਰੰਡੁ ਨ ਨਿਵੈ ਤਲਾਹਾ ॥ (26-9-4)
ਮਨੁ ਪੰਖੇਰੂ ਧਾਵਦਾ ਸੰਗਿ ਸੁਭਾਇ ਜਾਇ ਫਲ ਖਾਹਾ ॥ (26-9-5)
ਪਰਿ ਤਾਰਾਜੂ ਤੋਲੀਐ ਹਉਲਾ ਭਾਰਾ ਤੋਲੁ ਤੁਲਾਹਾ ॥ (26-9-6)
ਜਿਣਿ ਹਾਰੈ ਹਾਰੈ ਜਿਣੈ ਪੈਰਾ ਉਤੇ ਸੀਸੁ ਧਰਾਹਾ ॥ (26-9-7)
ਪੈਰੀ ਪੈ ਜਗ ਪੈਰੀ ਪਾਹਾ ॥੯॥ (26-9-8)

ਸਚੁ ਹੁਕਮੁ ਸਚੁ ਲੇਪੁ ਹੈ ਸਚੁ ਕਾਰਣੁ ਕਰਿ ਖੇਲੁ ਰਚਾਇਆ ॥ (26-10-1)
ਕਾਰਣੁ ਕਰਤੇ ਵਸਿ ਹੈ ਵਿਰਲੈ ਦਾ ਓਹੁ ਕਰੈ ਕਰਾਇਆ ॥ (26-10-2)
ਸੋ ਕਿਹੁ ਹੋਰੁ ਨ ਮੰਗਈ ਖਸਮੈ ਦਾ ਭਾਣਾ ਤਿਸੁ ਭਾਇਆ ॥ (26-10-3)
ਖਸਮੈ ਏਵੈ ਭਾਵਦਾ ਭਗਤਿ ਵਛਲੁ ਹੁਇ ਬਿਰਦੁ ਸਦਾਇਆ ॥ (26-10-4)
ਸਾਪਸੰਗਤਿ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਲਿਵ ਕਾਰਣੁ ਕਰਤਾ ਕਰਦਾ ਆਇਆ ॥ (26-10-5)
ਬਾਲ ਸੁਭਾਇ ਅਤੀਤ ਜਗਿ ਵਰ ਸਰਾਪ ਦਾ ਭਰਮੁ ਚੁਕਾਇਆ ॥ (26-10-6)
ਜੇਹਾ ਭਾਉ ਤੇਰੋ ਫਲੁ ਪਾਇਆ ॥੧੦॥ (26-10-7)

ਅਉਗਣ ਕੀਤੇ ਗਣ ਕਰੈ ਸਹਜਿ ਸਭਾਉ ਤਰੋਵਰ ਹੰਦਾ ॥ (26-11-1)

ਵਦਣ ਵਾਲਾ ਛਾਉ ਬਹਿ ਚੰਗੇ ਦਾ ਮੰਦਾ ਚਿਤਵੰਦਾ ॥ (26-11-2)

ਫਲ ਦੇ ਵਟ ਵਗਾਇਆਂ ਵਦਣ ਵਾਲੇ ਤਾਰਿ ਤਰੰਦਾ ॥ (26-11-3)

ਬੇਮੁਖ ਫਲ ਨਾ ਪਾਇਦੇ ਸੇਵਕ ਫਲ ਅਣਗਣਤ ਫਲੰਦਾ ॥ (26-11-4)

ਗੁਰਮੁਖਿ ਵਿਰਲਾ ਜਾਣੀਐ ਸੇਵਕੁ ਸੇਵਕ ਸੇਵਕ ਸੰਦਾ ॥ (26-11-5)

ਜਗੁ ਜੋਹਾਰੇ ਚੰਦ ਨੋ ਸਾਇਰ ਲਹਰਿ ਅਨੰਦੁ ਵਪੰਦਾ ॥ (26-11-6)

ਜੇ ਤੇਰਾ ਜਗੁ ਤਿਸ ਦਾ ਬੰਦਾ ॥੧੧॥ (26-11-7)

ਜਿਉ ਵਿਸਮਾਦੁ ਕਮਾਦੁ ਹੈ ਸਿਰ ਤਲਵਾਇਆ ਹੋਇ ਉਪੰਨਾ ॥ (26-12-1)

ਪਹਿਲੇ ਖਲ ਉਕਲਿਕੈ ਟੋਟੇ ਕਰਿ ਕਰਿ ਭੰਨਿ ਭੰਨਾ ॥ (26-12-2)

ਕੋਲ੍ਹ ਪਾਇ ਪੀੜਾਇਆ ਰਸ ਟਟਰਿ ਕਸ ਇੰਨਣ ਵੰਨਾ ॥ (26-12-3)

ਦੁਖ ਸੁਖ ਅੰਦਰਿ ਸਬਰੁ ਕਰਿ ਖਾਏ ਅਵਟਣੁ ਜਗ ਧੰਨ ਧੰਨਾ ॥ (26-12-4)

ਗੁੜੁ ਸਕਰੁ ਖੰਡੁ ਮਿਸਰੀ ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲੁ ਸਭ ਰਸ ਬੰਨਾ ॥ (26-12-5)

ਪਿਰਮ ਪਿਆਲਾ ਪੀਵਣਾ ਮਰਿ ਮਰਿ ਜੀਵਣੁ ਥੀਵਣੁ ਗੰਨਾ ॥ (26-12-6)

ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੋਲ ਅਮੋਲ ਰਤੰਨਾ ॥੧੨॥ (26-12-7)

ਗੁਰੁ ਦਰੀਆਉ ਆਮਾਉ ਹੈ ਲਖ ਦਰੀਆਉ ਸਮਾਉ ਕਰੰਦਾ ॥ (26-13-1)

ਇਕਸ ਇਕਸ ਦਰੀਆਉ ਵਿਚਿ ਲਖ ਤੀਰਥ ਦਰੀਆਉ ਵਹੰਦਾ ॥ (26-13-2)

ਇਕਤੁ ਇਕਤੁ ਵਾਹੜੈ ਕੁਦਰਤਿ ਲਖ ਤਰੰਗ ਉਠੰਦਾ ॥ (26-13-3)

ਸਾਇਰ ਸਣੁ ਰਤਨਾਵਲੀ ਚਾਰਿ ਪਦਾਰਥੁ ਮੀਨ ਤਰੰਦਾ ॥ (26-13-4)

ਇਕਤੁ ਲਹਿਰ ਨ ਪੁਜਨੀ ਕੁਦਰਤਿ ਅੰਤੁ ਨ ਅੰਤ ਲਹੰਦਾ ॥ (26-13-5)

ਪਿਰਮ ਪਿਆਲੇ ਇਕ ਬੂੰਦ ਗੁਰਮੁਖ ਵਿਰਲਾ ਅਜਰੁ ਜਰੰਦਾ ॥ (26-13-6)

ਅਲਖ ਲਖਾਇ ਨ ਅਲਖੁ ਲਖੰਦਾ ॥੧੩॥ (26-13-7)

ਬ੍ਰਹਮੇ ਬਕੇ ਬੇਦ ਪਤਿ ਇੰਦ੍ਰ ਇੰਦਾਸਣ ਰਾਜੁ ਕਰੰਦੇ ॥ (26-14-1)

ਮਹਾਂਦੇਵ ਅਵਪੂਤ ਹੋਇ ਦਸ ਅਵਤਾਰੀ ਬਿਸਨੁ ਭਵੰਦੇ ॥ (26-14-2)

ਸਿਧ ਨਾਥ ਜੋਗੀਸਰਾਂ ਦੇਵੀ ਦੇਵ ਨ ਭੇਵ ਲਹੰਦੇ ॥ (26-14-3)

ਤਪੇ ਤਪੀਸੁਰ ਤੀਰਥਾਂ ਜਤੀ ਸਤੀ ਦੇਹ ਦੁਖ ਸਹੰਦੇ ॥ (26-14-4)

ਸੇਖ ਨਾਗ ਸਭ ਰਾਗ ਮਿਲਿ ਸਿਮਰਣ ਕਰਿ ਨਿਤਿ ਗੁਣ ਗਾਵੰਦੇ ॥ (26-14-5)

ਵਡਭਾਗੀ ਗੁਰਸਿਖ ਜਗਿ ਸਬਦੁ ਸੁਰਤਿ ਸਤਸੰਗਿ ਮਿਲੰਦੇ ॥ (26-14-6)

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖ ਫਲੁ ਅਲਖੁ ਲਖੰਦੇ ॥੧੪॥ (26-14-7)

ਸਿਰ ਤਲ ਵਾਇਆ ਬਿਰਖੁ ਹੈ ਹੋਇ ਸਹਸ ਫਲ ਸੁਫਲ ਫਲੰਦਾ ॥ (26-15-1)

ਨਿਰਮਲੁ ਨੀਰੁ ਵਖਾਣੀਐ ਸਿਰੁ ਨੀਵਾਂ ਨੀਵਾਣਿ ਚਲੰਦਾ ॥ (26-15-2)

ਸਿਰੁ ਉਚਾ ਨੀਵੇਂ ਚਰਣ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੈਰੀ ਸੀਸੁ ਪਵੰਦਾ ॥ (26-15-3)

ਸਭਦੂ ਨੀਵੀ ਧਰਤਿ ਹੋਇ ਅਨੁ ਧਨੁ ਸਭੁ ਸੈ ਸਾਰੁ ਸਹੰਦਾ ॥ (26-15-4)

ਧੰਨੁ ਧਰਤੀ ਓਹੁ ਥਾਉ ਧੰਨੁ ਗੁਰੁ ਸਿਖ ਸਾਥੁ ਪੈਰੁ ਧਰੰਦਾ ॥ (26-15-5)

ਚਰਣ ਪੂੜਿ ਧਰਪਾਨ ਕਰਿ ਸੰਤ ਵੇਦ ਜਸੁ ਗਾਵਿ ਸੁਣੰਦਾ ॥ (26-15-6)

ਵਡਭਾਗੀ ਪਾਖਾਕ ਲਹੰਦਾ ॥੧੫॥ (26-15-7)

ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਜਾਣੀਐ ਪੂਰੇ ਪੂਰਾ ਠਾਟੁ ਬਣਾਇਆ ॥ (26-16-1)

ਪੂਰੇ ਪੂਰਾ ਤੌਲੁ ਹੈ ਘਟੈ ਨ ਵਧੈ ਘਟਾਇ ਵਧਾਇਆ ॥ (26-16-2)

ਪੂਰੇ ਪੂਰੀ ਮਤਿ ਹੈ ਹੋਰ ਸੁ ਪਛਿ ਨ ਮਤਾ ਪਕਾਇਆ॥ (26-16-3)
ਪੂਰੇ ਪੂਰਾ ਮੰਡੁ ਹੈ ਪੂਰਾ ਬਚਨੁ ਨ ਟਲੈ ਟਲਾਇਆ॥ (26-16-4)
ਸਭੇ ਇਛਾ ਪੂਰੀਆ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਪੂਰਾ ਪਾਇਆ॥ (26-16-5)
ਵੀਹ ਇਕੀਹ ਉਲੰਘਕੈ ਪਤਿ ਪਉੜੀ ਚੜ੍ਹੁ ਨਿਜ ਘਰਿ ਆਇਆ॥ (26-16-6)
ਪੂਰੇ ਪੂਰਾ ਹੋਇ ਸਮਾਇਆ ॥੧੬॥ (26-16-7)

ਸਿਧ ਸਾਧਿਕ ਮਿਲਿ ਜਾਗਦੇ ਕਰਿ ਸਿਵਰਾਤੀ ਜਾਤੀ ਮੇਲਾ॥ (26-17-1)
ਮਹਾਦੇਉ ਅਉਧੂਤੁ ਹੈ ਕਵਲਾਸਣਿ ਆਸਣਿ ਰਸਕੇਲਾ॥ (26-17-2)
ਗੋਰਖੁ ਜੋਗੀ ਜਾਗਦਾ ਗੁਰਿ ਮਾਫਿੰਦ੍ਰ ਧਰੀ ਸੁ ਧਰੇਲਾ॥ (26-17-3)
ਸਤਿਗੁਰ ਜਾਗਿ ਜਗਾਇਦਾ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ॥ (26-17-4)
ਨਿਜ ਘਰਿ ਤਾਤੀ ਲਾਈਅਨੁ ਅਨਹਦ ਸਬਦ ਪਿਰਮ ਰਸ ਖੇਲਾ॥ (26-17-5)
ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਆਦੇਸੁ ਹੈ ਅਲਖ ਨਿਰੰਜਨ ਨੇਹੁ ਨਵੇਲਾ॥ (26-17-6)
ਚੇਲੇ ਤੇ ਗੁਰੁ ਗੁਰੁ ਤੇ ਚੇਲਾ ॥੧੭॥ (26-17-7)

ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨੁ ਮਹੇਸੁ ਝੈ ਸੈਸਾਰੀ ਭੰਡਾਰੀ ਰਾਜੇ॥ (26-18-1)
ਚਾਰਿ ਵਰਨ ਘਰਬਾਰੀਆ ਜਾਤਿ ਪਾਤਿ ਮਾਇਆ ਮੁਹਤਾਜੇ॥ (26-18-2)
ਛਿਅ ਦਰਸਨ ਛਿਅ ਸਾਸਤ੍ਰਾ ਪਾਖੰਡਿ ਕਰਮ ਕਰਨਿ ਦੇਵਾਜੇ॥ (26-18-3)
ਸੰਨਿਆਸੀ ਦਸ ਨਾਮ ਧਰਿ ਜੋਗੀ ਬਾਰਹ ਪੰਥ ਨਿਵਾਜੇ॥ (26-18-4)
ਦਹਦਿਸਿ ਬਾਰਹ ਵਾਟ ਹੋਇ ਪਰ ਘਰ ਮੰਗਨਿ ਖਾਜ ਅਖਾਜੇ॥ (26-18-5)
ਚਾਰਿ ਵਰਨ ਗੁਰੁ ਸਿਖ ਮਿਲਿ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਵਿਚਿ ਅਨਹਦ ਵਾਜੇ॥ (26-18-6)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਵਰਨ ਅਵਰਨ ਹੋਇ ਦਰਸਨੁ ਨਾਉਂ ਪੰਥੁ ਸੁਖ ਸਾਜੇ॥ (26-18-7)
ਸਚੁ ਸਚਾ ਕੂੜਿ ਕੂੜੇ ਪਾਜੇ ॥੧੮॥ (26-18-8)

ਸਤਿਗੁਰ ਗੁਣੀ ਨਿਧਾਨੁ ਹੈ ਗੁਣ ਕਰਿ ਬਖਸੈ ਅਵਗੁਣਿਆਰੇ॥ (26-19-1)
ਸਤਿਗੁਰ ਪੂਰਾ ਵੈਦੁ ਹੈ ਪੰਜੇ ਰੋਗ ਅਸਾਧ ਨਿਵਾਰੇ॥ (26-19-2)
ਸੁਖ ਸਾਗਰੁ ਗੁਰਦੇਉ ਹੈ ਸੁਖ ਦੇ ਮੇਲਿ ਲਏ ਦੁਖਿਆਰੇ॥ (26-19-3)
ਗੁਰ ਪੂਰਾ ਨਿਰਵੈਰੁ ਹੈ ਨਿਦਕ ਦੋਖੀ ਬੇਮੁਖ ਤਾਰੇ॥ (26-19-4)
ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਨਿਰਭਉ ਸਦਾ ਜਨਮ ਮਰਣ ਜਮ ਡਰੈ ਉਤਾਰੇ॥ (26-19-5)
ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੁਰਖੁ ਸੁਜਾਣੁ ਹੈ ਵਡੇ ਅਜਾਣ ਮੁਗਧ ਨਿਸਤਾਰੇ॥ (26-19-6)
ਸਤਿਗੁਰੁ ਆਗੂ ਜਾਣੀਐ ਬਾਹ ਪਕੜਿ ਅੰਧਲੇ ਉਧਾਰੇ॥ (26-19-7)
ਮਾਣੁ ਨਿਮਾਣੇ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰੇ ॥੧੯॥ (26-19-8)

ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਾਰਸਿ ਪਰਸਿਐ ਕੰਚਨੁ ਕਰੈ ਮਨੂਰ ਮਲੀਣਾ॥ (26-20-1)
ਸਤਿਗੁਰੁ ਬਾਵਨੁ ਚੰਦਨੋ ਵਾਸੁ ਸੁਵਾਸੁ ਕਰੈ ਲਾਖੀਣਾ॥ (26-20-2)
ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਪਾਰਿਜਾਤੁ ਸਿੰਮਲੁ ਸਫਲੁ ਕਰੈ ਸੰਗਿ ਲੀਣਾ॥ (26-20-3)
ਮਾਨ ਸਰੋਵਰੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਕਾਗਰੁ ਹੰਸੁ ਜਲਹੁ ਦੁਧੁ ਪੀਣਾ॥ (26-20-4)
ਗੁਰ ਤੀਰਸੁ ਦਰੀਆਉ ਹੈ ਪਸੂ ਪਰੋਤ ਕਰੈ ਪਰਬੀਣਾ॥ (26-20-5)
ਸਤਿਗੁਰੁ ਬੰਦੀਛੋੜੁ ਹੈ ਜੀਵਣ ਮੁਕਤਿ ਕਰੈ ਓਡੀਣਾ॥ (26-20-6)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਨ ਅਪਤੀਜੁ ਪਤੀਣਾ ॥੨੦॥ (26-20-7)

ਸਿਧ ਨਾਥ ਅਵਤਾਰ ਸਭ ਗੋਸਟਿ ਕਰਿ ਕਰਿ ਕੰਨ ਫੜਾਇਆ॥ (26-21-1)
ਬਾਬਰ ਕੇ ਬਾਬੇ ਮਿਲੇ ਨਿਵਿ ਨਿਵਿ ਸਭ ਨਬਾਬੁ ਨਿਵਾਇਆ॥ (26-21-2)

ਪਤਿਸਾਹਾ ਮਿਲਿ ਵਿਛੜੇ ਜੋਗ ਭੋਗ ਛਡਿ ਚਲਿਤ ਰਚਾਇਆ॥ (26-21-3)
ਦੀਨ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਪਾਤਿਸਾਹ ਬੇਮੁਹਤਾਜੁ ਰਾਜੁ ਘਰਿ ਆਇਆ॥ (26-21-4)
ਕਾਦਰ ਹੋਇ ਕੁਦਰਤਿ ਕਰੇ ਏਹ ਭੀ ਕੁਦਰਤਿ ਸਾਂਗੁ ਬਣਾਇਆ॥ (26-21-5)
ਇਕਨਾ ਜੋੜਿ ਵਿਛੋੜਿਦਾ ਚਿਰੀ ਵਿਛੁੰਨੇ ਆਣਿ ਮਿਲਾਇਆ॥ (26-21-6)
ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਵਿਚਿ ਅਲਖੁ ਲਖਾਇਆ ॥੨੧॥ (26-21-7)

ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਸਾਹੁ ਹੈ ਡਿਭਵਣ ਜਗੁ ਤਿਸ ਦਾ ਵਣਜਾਰਾ॥ (26-22-1)
ਰਤਨ ਪਦਾਰਥ ਬੇਸੁਮਾਰ ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਲਖ ਭਰੇ ਭੰਡਾਰਾ॥ (26-22-2)
ਪਾਰਿਜਾਤ ਲਖ ਬਾਗ ਵਿਚਿ ਕਾਮਯੋਣੁ ਦੇ ਵਗ ਹਜਾਰਾ॥ (26-22-3)
ਲਖਮੀਆਂ ਲਖ ਗੋਲੀਆਂ ਪਾਰਸ ਦੇ ਪਰਬਤੁ ਅਪਾਰਾ॥ (26-22-4)
ਲਖ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਲਖ ਇੰਦ੍ਰ ਲੈ ਹੁਇ ਸਕੈ ਛਿੜਕਨਿ ਦਰਬਾਰਾ॥ (26-22-5)
ਸੂਰਜ ਚੰਦ ਚਰਾਗ ਲਖ ਰਿਧਿ ਸਿਧਿ ਨਿਧਿ ਬੋਹਲ ਅੰਬਾਰਾ॥ (26-22-6)
ਸਭੇ ਵੰਡਿ ਦਿਤੀਓਠੁ ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਕਰਿ ਸਚੁ ਪਿਆਰਾ॥ (26-22-7)
ਭਗਤਿ ਵਛਲੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਨਿਰੰਕਾਰਾ ॥੨੨॥ (26-22-8)

ਖੀਰ ਸਮੁੰਦੁ ਵਿਰੋਲਿ ਕੈ ਕਢਿ ਰਤਨ ਚਉਦਹ ਵੰਡਿ ਲੀਤੇ॥ (26-23-1)
ਮਹਿ ਲਖਮੀ ਪਾਰਿਜਾਤ ਸੰਖੁ ਸਾਰੰਗ ਧਣਖੁ ਬਿਸਨੁ ਵਸਿ ਕੀਤੇ॥ (26-23-2)
ਕਾਮਯੋਣੁ ਤੇ ਅਪਛਰਾਂ ਐਰਾਪਤਿ ਇੰਦ੍ਰਾਸ਼ਣਿ ਸੀਤੇ॥ (26-23-3)
ਕਾਲਕੂਟ ਤੇ ਅਰਧ ਚੰਦ ਮਹਾਂਦੇਵ ਮਸਤਕਿ ਧਰਿ ਪੀਤੇ॥ (26-23-4)
ਘੋੜਾ ਮਿਲਿਆ ਸੂਰਜੈ ਮਦੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਦੇਵ ਦਾਨਵ ਰੀਤੇ॥ (26-23-5)
ਕਰੇ ਧਨੰਤਰੁ ਵੈਦਗੀ ਡਸਿਆ ਤੱਛਕਿ ਮਤਿ ਬਿਪਰੀਤੇ॥ (26-23-6)
ਗੁਰ ਉਪਦੇਸੁ ਅਮੋਲਕਾ ਰਤਨ ਪਦਾਰਥ ਨਿਧਿ ਅਗਣੀਤੇ॥ (26-23-7)
ਸਤਿਗੁਰ ਸਿਖਾਂ ਸਚੁ ਪਰੀਤੇ ॥੨੩॥ (26-23-8)

ਧਰਮਸਾਲ ਕਰਿ ਬਹੀਦਾ ਇਕਤ ਥਾਉਂ ਨ ਟਿਕੈ ਟਿਕਾਇਆ॥ (26-24-1)
ਪਾਤਿਸਾਹ ਘਰਿ ਆਵਦੇ ਗਤਿ ਚਿੜਿਆ ਪਾਤਿਸਾਹ ਚੜਾਇਆ॥ (26-24-2)
ਉਮਤਿ ਮਹਲੁ ਨ ਪਾਵਦੀ ਨਠਾ ਫਿਰੈ ਨ ਡਰੈ ਡਰਾਇਆ॥ (26-24-3)
ਮੰਜਿ ਬਹਿ ਸੰਤੋਖਦਾ ਕੁਤੇ ਰਖਿ ਸਿਕਾਰੁ ਖਿਲਾਇਆ॥ (26-24-4)
ਬਾਣੀ ਕਰਿ ਸੁਣਿ ਗਾਂਵਦਾ ਕਥੈ ਨ ਸੁਣੈ ਨ ਗਾਵਿ ਸੁਣਾਇਆ॥ (26-24-5)
ਸੇਵਕ ਪਾਸ ਨ ਰਖੀਅਨਿ ਦੋਖੀ ਦੁਸਟ ਆਗੁ ਮੁਹਿ ਲਾਇਆ॥ (26-24-6)
ਸਚੁ ਨ ਲੁਕੈ ਲੁਕਾਇਆ ਚਰਣ ਕਵਲ ਸਿਖ ਭਵਰ ਲੁਭਾਇਆ॥ (26-24-7)
ਅਜਰੁ ਜਰੈ ਨ ਆਪੁ ਜਣਾਇਆ ॥੨੪॥ (26-24-8)

ਖੇਤੀ ਵਾਡਿ ਸੁ ਢਿੰਗਰੀ ਕਿਕਰ ਆਸ ਪਾਸ ਜਿਉ ਬਾਗੈ॥ (26-25-1)
ਸਪ ਪਲੇਟੇ ਚੰਨਣੈ ਬੂਹੇ ਜੰਦਾ ਕੁਤਾ ਜਾਗੈ॥ (26-25-2)
ਕਰਵਲੈ ਕੰਡੇ ਜਾਣੀਅਨਿ ਸਿਆਣਾ ਇਕੁ ਕੋਈ ਵਿਚਿ ਫਾਗੈ॥ (26-25-3)
ਜਿਉ ਪਾਰਸੁ ਵਿਚਿ ਪਥਰਾਂ ਮਹਿ ਮਸਤਕਿ ਜਿਉ ਕਾਲੈ ਨਾਗੈ॥ (26-25-4)
ਰਤਨੁ ਸੋਹੈ ਗਲਿ ਪੋਤ ਵਿਚਿ ਸੈਗਲੁ ਬਧਾ ਕਚੈ ਧਾਗੈ॥ (26-25-5)
ਭਾਵ ਭਗਤਿ ਭੁਖ ਜਾਇ ਘਰਿ ਬਿਦਰੁ ਖਵਾਲੈ ਪਿੰਨੀ ਸਾਗੈ॥ (26-25-6)
ਚਰਣ ਕਰਵਲ ਗੁਰੁ ਸਿਖ ਭਉਰ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਸਹਲੰਗੁ ਸਭਾਗੈ॥ (26-25-7)
ਪਿਰਮ ਪਿਆਲੇ ਦੁਤਰੁ ਝਾਗੈ ॥੨੫॥ (26-25-8)

ਭਵਜਲ ਅੰਦਰਿ ਮਾਨਸਰੁ ਸਤ ਸਮੇਂਦੀ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰਾ॥ (26-26-1)
ਨਾ ਪਤਣੁ ਨਾ ਪਾਤਣੀ ਪਾਰਾਵਾਰੁ ਨ ਅੰਤੁ ਨ ਚੀਰਾ॥ (26-26-2)
ਨਾ ਬੇੜੀ ਨਾ ਤੁਲਹੜਾ ਵੰਡੀ ਹਾਬਿ ਨ ਧੀਰਕ ਧੀਰਾ॥ (26-26-3)
ਹੋਰੁ ਨ ਕੋਈ ਆਪੜੈ ਹੰਸ ਚੁਗੰਦੇ ਮੇਤੀ ਹੀਰਾ॥ (26-26-4)
ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਾਂਗਿ ਵਰਤਦਾ ਪਿੰਡੁ ਵਸਾਇਆ ਫੇਰਿ ਅਹੀਰਾ॥ (26-26-5)
ਚੰਦੁ ਅਮਾਵਸ ਰਾਤਿ ਜਿਉ ਅਲਖੁ ਨ ਲਖੀਐ ਮਛਲੀ ਨੀਰਾ॥ (26-26-6)
ਮੁਏ ਮੁਰੀਦ ਗੋਰਿ ਗੁਰ ਪੀਰਾ ॥੨੬॥ (26-26-7)

ਮਛੀ ਦੇ ਪਰਵਾਰ ਵਾਂਗਿ ਜੀਵਣਿ ਮਰਣਿ ਨ ਵਿਸਰੈ ਪਾਣੀ॥ (26-27-1)
ਜਿਉ ਪਰਵਾਰੁ ਪਤੰਗ ਦਾ ਦੀਪਕ ਬਾਝੁ ਨ ਹੋਰ ਸੁ ਜਾਣੀ॥ (26-27-2)
ਜਿਉ ਜਲ ਕਵਲੁ ਪਿਆਰੁ ਹੈ ਭਵਰ ਕਵਲ ਕੁਲ ਪ੍ਰੀਤਿ ਵਖਾਣੀ॥ (26-27-3)
ਬੂੰਦ ਬਬੀਹੇ ਮਿਰਗ ਨਾਦ ਕੋਇਲ ਜਿਉ ਫਲ ਅੰਬਿ ਲੁਭਾਣੀ॥ (26-27-4)
ਮਾਨ ਸਰੋਵਰੁ ਹੰਸੁਲਾ ਓਹ ਅਮੇਲਕ ਰਤਨਾ ਖਾਣੀ॥ (26-27-5)
ਚਕਵੀ ਸੂਰਜ ਹੇਤੁ ਹੈ ਚੰਦ ਚਕੋਰੈ ਚੇਜ ਵਿਡਾਣੀ॥ (26-27-6)
ਗੁਰਸਿਖ ਵੰਸੀ ਪਰਮ ਹੰਸ ਸਤਿਗੁਰ ਸਹਜਿ ਸਰੋਵਰੁ ਜਾਣੀ॥ (26-27-7)
ਮੁਰਗਾਈ ਨੀਸਾਣੁ ਨੀਸਾਣੀ ॥੨੭॥ (26-27-8)

ਕਛੁ ਅੰਡਾ ਸੇਂਵਦਾ ਜਲ ਬਾਹਰਿ ਧਰਿ ਧਿਆਨੁ ਧਰੰਦਾ॥ (26-28-1)
ਕੂੰਜ ਕਰੇਂਦੀ ਸਿਮਰਣੈ ਪੂਰਣ ਬਚਾ ਹੋਇ ਉੰਡੰਦਾ॥ (26-28-2)
ਕੁਕੜੀ ਬਚਾ ਪਾਲਦੀ ਮੁਰਗਾਈ ਨੋ ਜਾਇ ਮਿਲੰਦਾ॥ (26-28-3)
ਕੋਇਲ ਪਾਲੈ ਕਾਵਣੀ ਲੋਹੁ ਲੋਹੁ ਰਲੈ ਰਲੰਦਾ॥ (26-28-4)
ਚਕਵੀ ਅਤੇ ਚਕੋਰ ਕੁਲ ਸਿਵ ਸ਼ਕਤੀ ਮਿਲਿ ਮੇਲੁ ਕਰੰਦਾ॥ (26-28-5)
ਚੰਦ ਸੂਰਜੁ ਸੇ ਜਾਣੀਅਨਿ ਛਿਆ ਰੁਤਿ ਬਾਰਹ ਮਾਹ ਦਿਸੰਦਾ॥ (26-28-6)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਮੇਲਾ ਸਚ ਦਾ ਕਵੀਆਂ ਕਵਲ ਭਵਰੁ ਵਿਗਸੰਦਾ॥ (26-28-7)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖ ਫਲੁ ਅਲਖੁ ਲਖੰਦਾ ॥੨੮॥ (26-28-8)

ਪਾਰਸਵੰਸੀ ਹੋਇ ਕੈ ਸਭਨਾ ਧਾਤੂ ਮੇਲਿ ਮਿਲੰਦਾ॥ (26-29-1)
ਚੰਦਨ ਵਾਸੁ ਸੁਭਾਉ ਹੈ ਅਫਲ ਸਫਲ ਵਿਚਿ ਵਾਸੁ ਧਰੰਦਾ॥ (26-29-2)
ਲਖ ਤਰੰਗੀ ਰੰਗ ਹੋਇ ਨਦੀਆ ਨਾਲੇ ਰੰਗ ਹੋਵੰਦਾ॥ (26-29-3)
ਦਾਵਾ ਦੁਧੁ ਪੀਆਲਿਆ ਪਾਤਿਸਾਹਾ ਕੋਕਾ ਭਾਵੰਦਾ॥ (26-29-4)
ਲੂਣ ਖਾਇ ਪਾਤਿਸਾਹ ਦਾ ਕੋਕਾ ਚਾਕਰ ਹੋਇ ਵਲੰਦਾ॥ (26-29-5)
ਸਤਿਗੁਰ ਵੰਸੀ ਪਰਮ ਹੰਸੁ ਗੁਰੁ ਸਿਖ ਹੰਸ ਵੰਸੁ ਨਿਬਹੰਦਾ॥ (26-29-6)
ਪਿਆ ਦਾਦੇ ਦੇ ਰਾਹਿ ਚਲੰਦਾ ॥੨੯॥ (26-29-7)

ਜਿਉ ਲਖ ਤਾਰੇ ਚਮਕਦੇ ਨੇੜਿ ਨ ਦਿਸੈ ਰਾਤਿ ਅਨੇਰੇ॥ (26-30-1)
ਸੂਰਜੁ ਬਦਲ ਛਾਇਆ ਰਾਤਿ ਨ ਪੁਜੈ ਦਿਹਸੈ ਫੇਰੇ॥ (26-30-2)
ਜੇ ਗੁਰ ਸਾਂਗਿ ਵਰਤਦਾ ਦੁਬਿਧਾ ਚਿਤਿ ਨ ਸਿਖਾਂ ਕੇਰੇ॥ (26-30-3)
ਛਿਆ ਰੁਤੀ ਇਕੁ ਸੁਝੁ ਹੈ ਘੁਘੂ ਸੁਝੁ ਨ ਸੁਝੈ ਹੇਰੇ॥ (26-30-4)
ਚੰਦਮੁਖੀ ਸੂਰਜਮੁਖੀ ਕਵਲੈ ਭਵਰ ਮਿਲਨਿ ਚਉਫੇਰੇ॥ (26-30-5)
ਸਿਵ ਸਕਤੀ ਨੋ ਲੰਘਿ ਕੈ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਜਾਇ ਮਿਲਨਿ ਸਵੇਰੇ॥ (26-30-6)
ਪੈਰੀ ਪਵਣਾ ਭਲੇ ਭਲੇਰੇ ॥੩੦॥ (26-30-7)

ਦੁਨੀਆਵਾ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਹੋਇ ਦੇਇ ਮਰੈ ਪੜੈ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ॥ (26-31-1)
ਦੋਹੀ ਫੇਰੈ ਆਪਣੀ ਹੁਕਮੀ ਬੰਦੇ ਸਭ ਸਿਧਾਹੀ ॥ (26-31-2)
ਕੁਡਬਾ ਜਾਇ ਪੜਾਇਦਾ ਕਾਜੀ ਮੁਲਾਂ ਕਰੈ ਉਗਾਹੀ ॥ (26-31-3)
ਟਕਸਾਲੈ ਸਿਕਾ ਪਵੈ ਹੁਕਮੈ ਵਿਚਿ ਸੁਪੇਦੀ ਸਿਆਹੀ ॥ (26-31-4)
ਮਾਲੁ ਮੁਲਕੁ ਅਪਣਾਇਦਾ ਤਖਤ ਬਖਤ ਚੜ੍ਹੁ ਬੇਪਰਵਾਹੀ ॥ (26-31-5)
ਬਾਬਾਛੈ ਘਰਿ ਚਾਲ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਗਾਡੀ ਰਾਹੁ ਨਿਬਾਹੀ ॥ (26-31-6)
ਇਕ ਦੋਹੀ ਟਕਸਾਲ ਇਕ ਕੁਡਬਾ ਤਖਤੁ ਸਚਾ ਦਰਗਾਹੀ ॥ (26-31-7)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖ ਫਲੁ ਦਾਦਿ ਇਲਾਹੀ ॥ ੩੧ ॥ (26-31-8)

ਜੇ ਕੋ ਆਪੁ ਗਣਾਇ ਕੈ ਪਾਤਿਸਾਹਾ ਤ ਆਕੀ ਹੋਵੈ ॥ (26-32-1)
ਹੁਇ ਕਤਲਾਮੁ ਹਰਾਮਖੇਰੁ ਕਾਠ ਨ ਖਫਣੁ ਚਿਤਾ ਨ ਟੋਵੈ ॥ (26-32-2)
ਟਕਸਾਲਹੁ ਬਾਹਰਿ ਘੜੈ ਖੋਟੈਹਾਰਾ ਜਨਮੁ ਵਿਗੋਵੈ ॥ (26-32-3)
ਲਿਬਾਸੀ ਫੁਰਮਾਣੁ ਲਿਖਿ ਹੋਇ ਨੁਕਸਾਨੀ ਅੰਝੂ ਰੋਵੈ ॥ (26-32-4)
ਗਿਦੜ ਦੀ ਕਰਿ ਸਾਹਿਬੀ ਬੋਲਿ ਕੁਬੋਲੁ ਨ ਅਬਿਚਲੁ ਹੋਵੈ ॥ (26-32-5)
ਮੁਹਿ ਕਾਲੈ ਗਦਹਿ ਚੜ੍ਹੈ ਰਾਉ ਪੜੈ ਵੀ ਭਰਿਆ ਧੋਵੈ ॥ (26-32-6)
ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਕੁਥਾਇ ਖਲੋਵੈ ॥ ੩੨ ॥ (26-32-7)

ਬਾਲ ਜਤੀ ਹੈ ਸਿਰੀਰੰਦੁ ਬਾਬਾਣਾ ਦੇਹੁਰਾ ਬਣਾਇਆ ॥ (26-33-1)
ਲਖਮੀਦਾਸਹੁ ਧਰਮਚੰਦ ਪੋਤਾ ਹੁਇ ਕੈ ਆਪੁ ਗਣਾਇਆ ॥ (26-33-2)
ਮੰਜੀ ਦਾਸੁ ਬਹਾਲਿਆ ਦਾਤਾ ਸਿਧਾਸਣ ਸਿਖਿ ਆਇਆ ॥ (26-33-3)
ਮੇਹਣ ਕਮਲਾ ਹੋਇਆ ਚੁਇਬਾਰਾ ਮੋਹਰੀ ਮਨਾਇਆ ॥ (26-33-4)
ਮੀਣਾ ਹੋਆ ਪਿਰਬੀਆ ਕਰਿ ਕਰਿ ਤੌਢਕ ਬਰਲੁ ਚਲਾਇਆ ॥ (26-33-5)
ਮਹਾਦੇਉ ਅਹੰਮੇਉ ਕਰਿ ਕਰਿ ਬੇਮੁਖੁ ਪੁਤਾਂ ਭਉਕਾਇਆ ॥ (26-33-6)
ਚੰਦਨ ਵਾਸੁ ਨ ਵਾਸ ਬੋਹਾਇਆ ॥ ੩੩ ॥ (26-33-7)

ਬਾਬਾਣੀ ਪੀੜੀ ਚਲੀ ਗੁਰ ਚੇਲੇ ਪਰਚਾ ਪਰਚਾਇਆ ॥ (26-34-1)
ਗੁਰੁ ਅੰਗਦੁ ਗੁਰੁ ਅੰਗੁ ਤੇ ਗੁਰੁ ਚੇਲਾ ਚੇਲਾ ਗੁਰੁ ਭਾਇਆ ॥ (26-34-2)
ਅਮਰਦਾਸੁ ਗੁਰ ਅੰਗਦਹੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਤੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਦਾਇਆ ॥ (26-34-3)
ਗੁਰੁ ਅਮਰਹੁ ਗੁਰੁ ਰਾਮਦਾਸੁ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਗੁਰੁ ਹੋਇ ਸਮਾਇਆ ॥ (26-34-4)
ਰਾਮਦਾਸਹੁ ਅਰਜਣੁ ਗੁਰੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬ੍ਰਿਖਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਫਲੁ ਲਾਇਆ ॥ (26-34-5)
ਹਰਿ ਗੋਵਿੰਦੁ ਗੁਰੁ ਅਰਜਨਹੁ ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਆਦੇਸੁ ਕਰਾਇਆ ॥ (26-34-6)
ਸੁਝੈ ਸੁਝ ਨ ਲੁਕੈ ਲੁਕਾਇਆ ॥ ੩੪ ॥ (26-34-7)

ਇਕ ਕਵਾਉ ਪਸਾਉ ਕਰਿ ਓਅੰਕਾਰਿ ਕੀਆ ਪਾਸਾਰਾ ॥ (26-35-1)
ਕੁਦਰਤਿ ਅਤੁਲ ਨ ਤੋਲੀਐ ਤੁਲਿ ਨ ਤੋਲ ਨ ਤੋਲਣਹਾਰਾ ॥ (26-35-2)
ਸਿਰਿ ਸਿਰਿ ਲੇਖੁ ਅਲੇਖ ਦਾ ਦਾਤਿ ਜੋਤਿ ਵਡਿਆਈ ਕਾਰਾ ॥ (26-35-3)
ਰਾਗ ਨਾਦ ਅਨਹਦੁ ਧੂਨੀ ਓਅੰਕਾਰ ਨ ਗਾਵਣਹਾਰਾ ॥ (26-35-4)
ਖਾਣੀ ਬਾਣੀ ਜੀਅ ਜੰਤੁ ਨਾਵ ਬਾਵ ਅਣਗਣਤ ਅਪਾਰਾ ॥ (26-35-5)
ਇਕੁ ਕਵਾਉ ਅਮਾਉ ਹੈ ਕੇਵਡੁ ਵਡਾ ਸਿਰਜਣਹਾਰਾ ॥ (26-35-6)
ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਸਤਿਗੁਰ ਨਿਰੰਕਾਰਾ ॥ ੩੫ ॥ ੨੯ ॥ (26-35-7)

Vaar 27

੧੬ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ (27-1-1)

ਲੇਲੈ ਮਜਨੂੰ ਆਸਕੀ ਚਹੁ ਚਕੀ ਜਾਤੀ ॥ (27-1-2)
 ਸੋਰਠਿ ਬੀਜਾ ਗਾਵੀਐ ਜਸੁ ਸੁਘੜਾ ਵਾਤੀ ॥ (27-1-3)
 ਸਸੀ ਪੁੰਨੂੰ ਦੋਸਤੀ ਹੁਇ ਜਾਤਿ ਅਜਾਤੀ ॥ (27-1-4)
 ਮੇਹੀਵਾਲ ਨੋ ਸੋਹਣੀ ਨੈ ਤਰਦੀ ਰਾਤੀ ॥ (27-1-5)
 ਰਾਂਝਾ ਹੀਰ ਵਖਾਣੀਐ ਓਹੁ ਪਿਰਮ ਪਰਾਤੀ ॥ (27-1-6)
 ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਗਾਵਨਿ ਪਰਭਾਤੀ ॥੧॥ (27-1-7)

ਅਮਲੀ ਅਮਲੁ ਨ ਛਡਨੀ ਹੁਇ ਬਹਨਿ ਇਕਠੇ ॥ (27-2-1)
 ਜਿਉ ਜੂਏ ਜੂਆਰੀਆ ਲਗਿ ਦਾਵ ਉਪਠੇ ॥ (27-2-2)
 ਚੌਰੀ ਚੌਰ ਨ ਪਲਰਹਿਦੁਖ ਸਹਨਿ ਗਰਠੇ ॥ (27-2-3)
 ਰਹਨਿ ਨ ਗਣਿਕਾ ਵਾੜਿਆਹੁ ਵੇਕਰਮੀ ਲਠੇ ॥ (27-2-4)
 ਪਾਪੀ ਪਾਪੁ ਕਮਾਵਦੇ ਹੋਇ ਫਿਰਦੇ ਨਠੇ ॥ (27-2-5)
 ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਸਭ ਪਾਪ ਪਣਠੇ ॥੨॥ (27-2-6)

ਭਵਰੈ ਵਾਸੁ ਵਿਣਾਸੁ ਹੈ ਫਿਰਦਾ ਫੁਲਵਾੜੀ ॥ (27-3-1)
 ਜਲੈ ਪਤੰਗੁ ਨਿਸੰਗੁ ਹੋਇ ਕਰਿ ਅਖਿ ਉਘਾੜੀ ॥ (27-3-2)
 ਮਿਰਗ ਨਾਦਿ ਬਿਸਮਾਦੁ ਹੋਇ ਫਿਰਦਾ ਉਜਾੜੀ ॥ (27-3-3)
 ਕੁੰਡੀ ਫਾਥੇ ਮਛ ਜਿਉ ਰਸਿ ਜੀਭ ਵਿਗਾੜੀ ॥ (27-3-4)
 ਹਾਥਣਿ ਹਾਥੀ ਫਾਹਿਆ ਦੁਖ ਸਹੈ ਦਿਹਾੜੀ ॥ (27-3-5)
 ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਲਾਇ ਨਿਜ ਘਰਿ ਤਾੜੀ ॥੩॥ (27-3-6)

ਚੰਦ ਚਕੋਰ ਪਰੀਤ ਹੈ ਲਾਇ ਤਾਰ ਨਿਹਾਲੇ ॥ (27-4-1)
 ਚਕਵੀ ਸੂਰਜ ਹੇਤ ਹੈ ਮਿਲਿ ਹੋਨਿ ਸੁਖਾਲੇ ॥ (27-4-2)
 ਨੇਹੁ ਕਵਲ ਜਲ ਜਾਣੀਐ ਖਿੜਿ ਮੁਹ ਵੇਖਾਲੇ ॥ (27-4-3)
 ਮੌਰ ਬਬੀਹੇ ਬੋਲਦੇ ਪਿਆਰੁ ਵੇਖਿ ਬਦਲ ਕਾਲੇ ॥ (27-4-4)
 ਨਾਰਿ ਭਤਾਰ ਪਿਆਰੁ ਹੈ ਮਾਂ ਪੁਤ ਸਮਾਲੇ ॥ (27-4-5)
 ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਓਹੁ ਨਿਬਰੈ ਨਾਲੇ ॥੪॥ (27-4-6)

ਰੂਪੈ ਕਾਮੈ ਦੋਸਤੀ ਜਗ ਅੰਦਰਿ ਜਾਣੀ ॥ (27-5-1)
 ਭੁਖੈ ਸਾਦੈ ਗੰਢੁ ਹੈ ਓਹੁ ਵਿਰਤੀ ਹਾਣੀ ॥ (27-5-2)
 ਘੁਲਿ ਮਿਲਿ ਮਿਚਲਿ ਲਬਿ ਮਾਲਿ ਇਤੁ ਭਰਮ ਭੁਲਾਣੀ ॥ (27-5-3)
 ਉੱਧੈ ਸਉੜਿ ਪਲੰਘ ਜਿਉ ਸਭਿ ਰੈਣਿ ਵਿਹਾਣੀ ॥ (27-5-4)
 ਸੁਹਣੈ ਸਭ ਰੰਗ ਮਾਣੀਅਣਿ ਕਰਿ ਚੋਜ ਵਿਡਾਣੀ ॥ (27-5-5)
 ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਓਹੁ ਅਕਥ ਕਹਾਣੀ ॥੫॥ (27-5-6)

ਮਾਨ ਸਰੋਵਰ ਹੰਸਲਾ ਖਾਇ ਮਾਣਕ ਮੌਤੀ ॥ (27-6-1)
 ਕੋਇਲ ਅੰਬ ਪਰੀਤਿ ਹੈ ਮਿਲ ਬੋਲ ਸਰੋਤੀ ॥ (27-6-2)
 ਚੰਦਨ ਵਾਸੁ ਵਣਾਸੁਪਤਿ ਹੋਇ ਪਾਸ ਖਲੋਤੀ ॥ (27-6-3)

ਲੋਹਾ ਪਾਰਸਿ ਭੇਟਿਐ ਹੋਇ ਕੰਚਨ ਜੋਤੀ ॥ (27-6-4)
ਨਦੀਆ ਨਾਲੇ ਗੰਗ ਮਿਲਿ ਹੋਨਿ ਛੋਤ ਅਛੋਤੀ ॥ (27-6-5)
ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਇਹ ਖੇਪ ਸਉਤੀ ॥੬॥ (27-6-6)

ਸਾਹੁਰੁ ਪੀਹਰੁ ਪਖ ਤ੍ਰੈ ਘਰ ਨਾਨੇਹਾਲਾ ॥ (27-7-1)
ਸਹੁਰਾ ਸਸੁ ਵਖਾਣੀਐ ਸਾਲੀ ਤੈ ਸਾਲਾ ॥ (27-7-2)
ਮਾ ਪਿਉ ਭੈਣਾ ਭਾਇਰਾ ਪਰਵਾਰੁ ਦੁਰਾਲਾ ॥ (27-7-3)
ਨਾਨਾ ਨਾਨੀ ਮਾਸੀਆ ਮਾਮੇ ਜੰਜਾਲਾ ॥ (27-7-4)
ਸੁਇਨਾ ਰੁਪਾ ਸੰਜੀਐ ਹੀਰਾ ਪਰਵਾਲਾ ॥ (27-7-5)
ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਏਹੁ ਸਾਕੁ ਸੁਖਾਲਾ ॥੭॥ (27-7-6)

ਵਣਜੁ ਕਰੈ ਵਾਪਾਰੀਆਤਿਤੁ ਲਾਹਾ ਤੋਟਾ ॥ (27-8-1)
ਕਿਰਸਾਣੀ ਕਿਰਸਾਣੁ ਕਰਿਹੋਇ ਦੁਬਲਾ ਮੋਟਾ ॥ (27-8-2)
ਚਾਕਰੁ ਲਗੈ ਚਾਕਰੀ ਰਣਿ ਖਾਂਦਾ ਚੋਟਾਂ ॥ (27-8-3)
ਰਾਜੁ ਜੋਗੁ ਸੰਸਾਰੁ ਵਿਚਿ ਵਣ ਖੰਡ ਗੜ ਕੋਟਾ ॥ (27-8-4)
ਅੰਤਿ ਕਾਲਿ ਜਮ ਜਾਲੁ ਪੈ ਪਾਏ ਫਲ ਫੋਟਾ ॥ (27-8-5)
ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਹੁਇ ਕਦੇ ਨ ਤੋਟਾ ॥੮॥ (27-8-6)

ਅਖੀ ਵੇਖ ਨ ਰਜੀਆ ਬਹੁ ਰੰਗ ਤਮਾਸੇ ॥ (27-9-1)
ਉਸਤਤਿ ਨਿੰਦਾ ਕੰਨਿ ਸੁਣਿ ਰੋਵਣਿ ਤੈ ਹਾਸੇ ॥ (27-9-2)
ਸਾਦੀਂ ਜੀਭ ਨ ਰਜੀਆ ਕਰਿ ਭੋਗ ਬਿਲਾਸੇ ॥ (27-9-3)
ਨਕ ਨ ਰਜਾ ਵਾਸੁ ਲੈ ਦੁਰਗੰਧ ਸੁਵਾਸੇ ॥ (27-9-4)
ਰਜਿ ਨ ਕੋਈ ਜੀਵਿਆ ਕੂੜੇ ਭਰਵਾਸੇ ॥ (27-9-5)
ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਸਚੀ ਰਹਰਾਸੇ ॥੯॥ (27-9-6)

ਧ੍ਰਿਗ ਸਿਰੁ ਜੋ ਗੁਰ ਨ ਨਿਵੈ ਗੁਰ ਲਗੈ ਨ ਚਰਣੀ ॥ (27-10-1)
ਧ੍ਰਿਗੁ ਲੋਇਣਿ ਗੁਰ ਦਰਸ ਵਿਣੁ ਵਾਖੈ ਪਰ ਤਰਣੀ ॥ (27-10-2)
ਧ੍ਰਿਗ ਸਰਵਹਿ ਉਪਦੇਸ ਵਿਣੁ ਸੁਣਿ ਸੁਰਤਿ ਨ ਧਰਣੀ ॥ (27-10-3)
ਧ੍ਰਿਗ ਜਿਹਬਾ ਗੁਰ ਸਬਦ ਵਿਣੁ ਹੋਰ ਮੰਡੁ ਸਿਮਰਣੀ ॥ (27-10-4)
ਵਿਣੁ ਸੇਵਾ ਧ੍ਰਿਗੁ ਹਥ ਪੈਰ ਹੋਰ ਨਿਹਫਲ ਕਰਣੀ ॥ (27-10-5)
ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਸੁਖ ਸਤਿਗੁਰ ਸਰਣੀ ॥੧੦॥ (27-10-6)

ਹੋਰਤੁ ਰੰਗਿ ਨ ਰਚੀਐ ਸਭੁ ਕੂੜੁ ਦਿਸੰਦਾ ॥ (27-11-1)
ਹੋਰਤੁ ਸਾਦਿ ਨ ਲਗੀਐ ਹੋਇ ਵਿਸੁ ਲਗੰਦਾ ॥ (27-11-2)
ਹੋਰਤੁ ਰਾਗ ਨ ਰੀਝੀਐਸੁਣਿ ਸੁਖ ਨ ਲਹੰਦਾ ॥ (27-11-3)
ਹੋਰੁ ਬੁਰੀ ਕਰਤੂਤਿ ਹੈ ਲਗੈ ਫਲੁ ਮੰਦਾ ॥ (27-11-4)
ਹੋਰਤੁ ਪੰਥਿ ਨ ਚਲੀਐ ਠਗੁ ਚੌਰੁ ਮੁਹੰਦਾ ॥ (27-11-5)
ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਸਚੁ ਸਚਿ ਮਿਲੰਦਾ ॥੧੧॥ (27-11-6)

ਦੂਜੀ ਆਸ ਵਿਣਾਸੁ ਹੈ ਪੂਰੀ ਕਿਉ ਹੋਵੈ ॥ (27-12-1)
ਦੂਜਾ ਮੋਹ ਸੁ ਧੋਹ ਸਭੁ ਓਹੁ ਅੰਤਿ ਵਿਗੋਵੈ ॥ (27-12-2)
ਦੂਜਾ ਕਰਮੁ ਸੁਭਰਮ ਹੈ ਕਰਿ ਅਵਗੁਣ ਰੋਵੈ ॥ (27-12-3)

ਦੂਜਾ ਸੰਗੁ ਕਧੰਗ ਹੈ ਕਿਉ ਭਰਿਆ ਧੋਵੈ॥ (27-12-4)
ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਕੁਦਾਉ ਹੈ ਹਾਰ ਜਨਮੁ ਖਲੋਵੈ॥ (27-12-5)
ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਗੁਣ ਗੁਣੀ ਪਰੋਵੈ ॥੧੨॥ (27-12-6)

ਅਮਿਓ ਦਿਸਟਿ ਕਰਿ ਕਛੁ ਵਾਂਗਿ ਭਵਜਲ ਵਿਚਿ ਰਖੈ॥ (27-13-1)
ਗਿਆਨ ਅੰਸ ਦੇ ਹੰਸ ਵਾਂਗਿ ਬੁਝਿ ਭਖ ਅਭਖੈ॥ (27-13-2)
ਸਿਮਰਣ ਕਰਦੇ ਕੁੰਜ ਵਾਂਗਿ ਉਡਿ ਲਖੈ ਅਲਖੈ॥ (27-13-3)
ਮਾਤਾ ਬਾਲਕ ਹੇਤੁ ਕਰਿ ਓਹੁ ਸਾਉ ਨ ਚਖੈ॥ (27-13-4)
ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਖ ਦਇਆਲੁ ਹੈ ਗੁਰਸਿਖ ਪਰਖੈ॥ (27-13-5)
ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਲਖ ਮੁਲੀਅਨਿ ਕਖੈ ॥੧੩॥ (27-13-6)

ਦਰਸਨੁ ਦੇਖਿ ਪੱਤੰਗ ਜਿਉ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਸਮਾਵੈ॥ (27-14-1)
ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵ ਮਿਰਗ ਜਿਉ ਅਨਹਦ ਲਿਵ ਲਾਵੈ॥ (27-14-2)
ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਵਿਚਿ ਮੀਨੁ ਹੋਇ ਗੁਰਮਤਿ ਸੁਖ ਪਾਵੈ॥ (27-14-3)
ਚਈਣ ਕਵਲ ਵਿਚਿ ਭਵਰੁ ਹੋਇ ਸੁਖ ਰੈਣ ਵਿਹਾਵੈ॥ (27-14-4)
ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਨ ਵਿਸਰੈ ਬਾਬੀਹਾ ਧਿਆਵੈ॥ (27-14-5)
ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਦੁਬਿਧਾ ਨਾ ਸੁਖਾਵੈ ॥੧੪॥ (27-14-6)

ਦਾਤਾ ਓਹੁ ਨ ਮੰਗੀਐ ਫਿਰਿ ਮੰਗਣਿ ਜਾਈਐ॥ (27-15-1)
ਹੋਛਾ ਸਾਹੁ ਨ ਕੀਚਈ ਫਿਰਿ ਪਛੋਤਾਈਐ॥ (27-15-2)
ਸਾਹਿਬੁ ਓਹੁ ਨ ਸੇਵੀਐ ਜਮ ਡੰਡੁ ਸਹਾਈਐ॥ (27-15-3)
ਹਉਮੈ ਰੋਗੁ ਨ ਕਟਈ ਓਹੁ ਵੈਦੁ ਨ ਲਾਈਐ॥ (27-15-4)
ਦੁਰਮਤਿ ਮੈਲੁ ਨ ਉਤਰੈ ਕਿਉਂ ਤੀਰਥਿ ਨਾਈਐ॥ (27-15-5)
ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਸੁਖ ਸਹਜਿ ਸਮਾਈਐ ॥੧੫॥ (27-15-6)

ਮਾਲ ਮੁਲਕੁ ਚਤੁਰੰਗ ਦਲਦੁਨੀਆ ਪਤਿਸਾਹੀ॥ (27-16-1)
ਰਿਧਿ ਸਿਧਿ ਨਿਧਿ ਬਹੁ ਕਰਮਾਤਿ ਸਭ ਖਲਕ ਉਮਾਹੀ॥ (27-16-2)
ਚਿਰੁ ਜੀਵਣੁ ਬਹੁ ਹੰਢਣਾ ਗੁਣ ਗਿਆਨ ਉਗਾਹੀ॥ (27-16-3)
ਹੋਰਸੁ ਕਿਸੈ ਨ ਜਾਣੀ ਚਿਤਿ ਬੇਪਰਵਾਹੀ॥ (27-16-4)
ਦਰਗਹ ਢੋਈ ਨ ਲਹੈ ਦੁਬਿਧਾ ਬਦਰਾਹੀ॥ (27-16-5)
ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਪਰਵਾਣੁ ਸੁ ਘਾਹੀ ॥੧੬॥ (27-16-6)

ਵਿਣੁ ਗੁਰੁ ਹੋਰੁ ਧਿਆਨੁ ਹੈ ਸਭ ਦੂਜਾ ਭਾਉ॥ (27-17-1)
ਵਿਣੁ ਗੁਰੁ ਸਬਦ ਗਿਆਨੁ ਹੈ ਫਿਕਾ ਆਲਾਉ॥ (27-17-2)
ਵਿਣੁ ਗੁਰੁ ਚਰਣਾਂ ਪੂਜਣਾ ਸਭ ਕੂੜਾ ਸੁਆਉ॥ (27-17-3)
ਵਿਣੁ ਗੁਰੁ ਬਚਨੁ ਜੁ ਮੰਨਣਾ ਉੱਰਾ ਪਰਬਾਉ॥ (27-17-4)
ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਵਿਣੁ ਸੰਗ ਹੈ ਸਭ ਕਚਾ ਚਾਉ॥ (27-17-5)
ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਜਿਣਿ ਜਾਣਨਿ ਦਾਉ ॥੧੭॥ (27-17-6)

ਲਖ ਸਿਆਣਘ ਸੁਰਤਿ ਲਖ ਲਖ ਗੁਣ ਚਤੁਰਾਈ॥ (27-18-1)
ਲਖ ਮਤਿ ਬੁਧਿ ਸੁਧਿ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਲਖ ਪਤਿ ਵਡਿਆਈ॥ (27-18-2)
ਲਖ ਜਪ ਤਪ ਲਖ ਸੰਜਮਾਂ ਲਖ ਤੀਰਥ ਨ੍ਹਾਈ॥ (27-18-3)

ਕਰਮ ਧਰਮ ਲਖ ਜੋਗ ਭੋਗ ਲਖ ਪਾਠ ਪੜ੍ਹਾਈ॥ (27-18-4)
ਆਪੁ ਗਣਾਇ ਵਿਗੁਚਣਾ ਓਹ ਥਾਇ ਨ ਪਾਈ॥ (27-18-5)
ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਹੋਇ ਆਪੁ ਗਵਾਈ ॥੧੯॥ (27-18-6)

ਪੈਰੀ ਪੈ ਪਾ ਖਾਕ ਹੋਇ ਝੜਿ ਮਣੀ ਮਨੂਰੀ॥ (27-19-1)
ਪਾਣੀ ਪਖਾ ਪੀਹਣਾ ਨਿਤ ਕਰੈ ਮਜੂਰੀ॥ (27-19-2)
ਤ੍ਰ੍ਯੱਪੜ ਝਾੜ ਵਿਛਾਇੰਦਾ ਚੁਲਿ ਝੋਕਿ ਨ ਢੂਰੀ॥ (27-19-3)
ਮੁਰਦੇ ਵਾਂਗਿ ਮੁਰੀਦੁ ਹੋਇ ਕਰਿ ਸਿਦਕ ਸਬੂਰੀ॥ (27-19-4)
ਚੰਦਨੁ ਹੋਵੈ ਸਿੰਮਲਹੁ ਫਲੁ ਵਾਸੁ ਹਜੂਰੀ॥ (27-19-5)
ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਤਿ ਪੂਰੀ ॥੧੯॥ (27-19-6)

ਗਰ ਸੇਵਾ ਦਾ ਫਲ ਘਣਾ ਕਿਨਿ ਕੀਮਤਿ ਹੋਈ॥ (27-20-1)
ਰੰਗੁ ਸੁਰੰਗੁ ਅਚਰਜੁ ਹੈ ਵੇਖਾਲੇ ਸੋਈ॥ (27-20-2)
ਸਾਦੁ ਵਡਾ ਵਿਸਮਾਦੁ ਹੈ ਰਸੁ ਗੁੰਗੇ ਗੋਈ॥ (27-20-3)
ਊਡਭੁਜ ਵਾਸੁ ਨਿਵਾਸੁ ਹੈ ਕਰਿ ਚਲਤੁ ਸਮੋਈ॥ (27-20-4)
ਤੋਲੁ ਅਤੋਲੁ ਅਮੋਲੁ ਹੈ ਜਰੈ ਅਜਰੁ ਕੋਈ॥ (27-20-5)
ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਜਾਣੈ ਜਾਣੋਈ ॥੨੦॥ (27-20-6)

ਚੰਨਣੁ ਹੋਵੈ ਚੰਨਣਹੁ ਕੋ ਚਲਿਤੁ ਨ ਜਾਣੈ॥ (27-21-1)
ਦੀਵਾ ਬਲਦਾ ਦੀਵਿਅਹੁ ਸਮਸਰਿ ਪਰਵਾਣੈ॥ (27-21-2)
ਪਾਣੀ ਰਲਦਾ ਪਾਣੀਐ ਤਿਸੁ ਕੋ ਨ ਸਿਵਾਣੈ॥ (27-21-3)
ਛਿੰਗੀ ਹੋਵੈ ਕੀਝਿਅਹੁ ਕਿਵ ਆਖਿ ਵਖਾਣੈ॥ (27-21-4)
ਸਪੁ ਛੁਡੰਦਾ ਕੁੰਜ ਨੋ ਕਰਿ ਚੋਜ ਵਿਡਾਣੈ॥ (27-21-5)
ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਹੈਰਾਣੁ ਹੈਰਾਣ ॥੨੧॥ (27-21-6)

ਛੁਲੀ ਵਾਸੁ ਨਿਵਾਸੁ ਹੈ ਕਿਤੁ ਜੁਗਤਿ ਸਮਾਣੀ॥ (27-22-1)
ਛੁਲਾਂ ਅੰਦਰਿ ਜਿਉ ਸਾਦੁ ਬਹੁ ਸਿੰਜੇ ਇਕ ਪਾਣੀ॥ (27-22-2)
ਘਿਉ ਦੁਧੁ ਵਿਚਿ ਵਖਾਣੀਐ ਕੋ ਮਰਮੁ ਨ ਜਾਣੀ॥ (27-22-3)
ਜਿਉ ਬੈਸੰਤਰੁ ਕਾਠ ਵਿਚਿ ਓਹ ਅਲਖ ਵਿਡਾਣੀ॥ (27-22-4)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੰਜਮਿ ਨਿਕਲੈ ਪਰਗਟ ਪਰਵਾਣੀ॥ (27-22-5)
ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਸੰਗਤਿ ਗੁਰਬਾਣੀ ॥੨੨॥ (27-22-6)

ਦੀਪਕ ਜਲੈ ਪਤੰਗ ਵੰਸੁ ਫਿਰਿ ਦੇਖ ਨ ਹਟੈ॥ (27-23-1)
ਜਲ ਵਿਚਹੁ ਫਤਿ ਕੁਝੀਐ ਮਛ ਨੇਰੁ ਨ ਘਟੈ॥ (27-23-2)
ਘੰਡਾ ਹੇੜੈ ਮਿਰਗ ਜਿਉ ਸੁਣਿ ਨਾਦ ਪਲਟੈ॥ (27-23-3)
ਭਵਰੈ ਵਾਸੁ ਵਿਣਾਸੁ ਹੈ ਫਤਿ ਕਵਲੁ ਸੰਘਟੈ॥ (27-23-4)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖਫਲੁ ਪਿਰਮ ਰਸੁ ਬਹੁ ਬੰਧਨ ਕਟੈ॥ (27-23-5)
ਧੰਨੁ ਧੰਨੁ ਗੁਰਸਿੱਖ ਵੰਸੁ ਹੈ ਧੰਨੁ ਗੁਰਮਤਿ ਨਿਧਿ ਖਟੈ ॥੨੩॥੨੭॥ (27-23-6)

Vaar 28

੧੯੮ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ (28-1-1)

ਵਾਲਹੁ ਨਿਕੀ ਆਖੀਐ ਖੰਡੇ ਪਾਰਹੁ ਸੁਣੀਐ ਤਿਖੀ॥ (28-1-2)
ਆਖਣਿ ਆਖਿ ਨ ਸਕੀਐ ਲੇਖ ਅਲੇਖ ਨ ਜਾਈ ਲਿਖੀ॥ (28-1-3)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੰਥੁ ਵਖਾਣੀਐ ਅਪਤਿ ਨ ਸਕੈ ਇਕਤੁ ਵਿਖੀ॥ (28-1-4)
ਸਿਲ ਅਲੂਣੀ ਚਟਣੀ ਤੁਲਿ ਨ ਲਖ ਅਮਿਆ ਰਸ ਇਖੀ॥ (28-1-5)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖ ਫਲੁ ਪਾਇਆ ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਵਿਰਲੀ ਜੁ ਬਿਰਖੀ॥ (28-1-6)
ਸਤਿਗੁਰ ਤੁਠੈ ਪਾਈਐ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਗੁਰਮਤਿ ਗੁਰਸਿਖੀ॥ (28-1-7)
ਚਾਰਿ ਪਦਾਰਥ ਭਿਖਕ ਭਿਖੀ ॥੧॥ (28-1-8)

ਚਾਰਿ ਪਦਾਰਥ ਆਖੀਅਨਿ ਸਤਿਗੁਰ ਦੇਇ ਨ ਗੁਰਸਿਖੁ ਮੰਗੈ॥ (28-2-1)
ਅਠ ਸਿਧੀ ਨਿਧੀ ਨਵੈ ਰਿਧਿ ਨ ਗੁਰੁ ਸਿਖੁ ਢਾਕੈ ਟੰਗੈ॥ (28-2-2)
ਕਾਮਯੋਣੁ ਲਖ ਲਖਮੀ ਪਹੁੰਚ ਨ ਹੰਘੈ ਢੰਗਿ ਸੁਢੰਗੈ॥ (28-2-3)
ਲਖ ਪਾਰਸ ਲਖ ਪਾਰਿਜਾਤ ਹਥਿ ਨ ਛੁਹਦਾ ਫਲ ਨ ਅਭੰਗੈ॥ (28-2-4)
ਤੰਤ ਮੰਤ ਪਾਖੰਡ ਲਖ ਬਾਜੀਗਰ ਬਾਜਾਰੀ ਨੰਗੈ॥ (28-2-5)
ਪੀਰ ਮੁਰੀਦੀ ਗਾਖੜੀ ਇਕਸ ਅੰਗਿ ਨ ਅੰਗਹਿ ਅੰਗੈ॥ (28-2-6)
ਗੁਰਸਿਖੁ ਦੂਜੇ ਭਾਵਹੁ ਸੰਗੈ ॥੨॥ (28-2-7)

ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਦਾ ਸਿਖਣਾ ਨਾਦੁ ਨ ਵੇਦ ਨ ਆਖਿ ਵਖਾਣੈ॥ (28-3-1)
ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਦਾ ਲਿਖਣਾ ਲਖ ਨ ਚਿੜ੍ਹ ਗੁਪਤਿ ਲਿਖਿ ਜਾਣੈ॥ (28-3-2)
ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਦਾ ਸਿਮਰਣੋਂ ਸੇਖ ਅਸੰਖ ਨ ਰੇਖ ਸਿਵਾਣੈ॥ (28-3-3)
ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਦਾ ਵਰਤਮਾਨੁ ਵੀਹ ਇਕੀਹ ਉਲੰਘਿ ਪਛਾਣੈ॥ (28-3-4)
ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਦਾ ਬੁਝਣਾ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਅੰਦਰਿ ਕਿਵ ਆਣੈ॥ (28-3-5)
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਸਾਧਸੰਗਿ ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਹੋਇ ਮਾਣੁ ਨਿਮਾਣੈ॥ (28-3-6)
ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਵਿਰਲਾ ਰੰਗੁ ਮਾਣੈ ॥੩॥ (28-3-7)

ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਦਾ ਸਿਖਣਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਦੀ ਸੇਵਾ॥ (28-4-1)
ਦਸ ਅਵਤਾਰ ਨ ਸਿਖਿਆ ਗੀਤਾ ਗੋਸਟਿ ਅਲਖ ਅਭੇਵਾ॥ (28-4-2)
ਵੇਦ ਨ ਜਾਣਨ ਭੇਦ ਕਿਹੁ ਲਿਖਿ ਪਤਿ ਸੁਣਿ ਸਣੁ ਦੇਵੀ ਦੇਵਾ॥ (28-4-3)
ਸਿਧ ਨਾਥ ਨ ਸਮਾਧਿ ਵਿਚਿ ਤੰਤ ਨ ਮੰਤ ਲੰਘਾਇਨਿ ਖੇਵਾ॥ (28-4-4)
ਲਖ ਭਗਤਿ ਜਗਤ ਵਿਚਿ ਲਿਖਿ ਨ ਗਏ ਗੁਰੁ ਸਿਖੀ ਟੇਵਾ॥ (28-4-5)
ਸਿਲਾ ਅਲੂਣੀ ਚਟਣੀ ਸਾਦਿ ਨ ਪੁਜੈ ਲਖ ਲਖ ਮੇਵਾ॥ (28-4-6)
ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਗੁਰ ਸਬਦ ਸਮੇਵਾ ॥੪॥ (28-4-7)

ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਦਾ ਸਿਖਣਾ ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਸਤਿਸੰਗਤਿ ਸਿਖੈ॥ (28-5-1)
ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਦਾ ਲਿਖਣਾ ਗੁਰਬਾਣੀ ਸੁਣਿ ਸਮਝੈ ਲਿਖੈ॥ (28-5-2)
ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਦਾ ਸਿਮਰਣੋਂ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੰਤੁ ਕੋਲੁ ਰਸੁ ਇਖੈ॥ (28-5-3)
ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਦਾ ਵਰਤਮਾਨੁ ਚੰਦਨ ਵਾਸੁ ਨਿਵਾਸੁ ਬਿਰਿਖੈ॥ (28-5-4)
ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਦਾ ਬੁਝਣਾ ਬੁਝਿ ਅਬੁਝਿ ਹੋਵੈ ਲੈ ਭਿਖੈ॥ (28-5-5)
ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਸੁਣਿ ਨਾਮੁ ਦਾਨੁ ਇਸਨਾਨੁ ਸਰਿਖੈ॥ (28-5-6)

ਵਰਤਮਾਨ ਲੰਘਿ ਭੁਤ ਭਵਿਖੈ ॥੫॥ (28-5-7)

ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਦਾ ਬੋਲਣਾ ਹੁਇ ਮਿਠ ਬੋਲਾ ਲਿਖੈ ਨ ਲੇਖੈ॥ (28-6-1)
ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਦਾ ਚਲਣਾ ਚਲੈ ਕੈ ਵਿਚਿ ਲੀਤੇ ਭੇਖੈ॥ (28-6-2)
ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਦਾ ਰਾਹ ਏਹੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਚਾਲ ਚਲੈ ਸੋ ਦੇਖੈ॥ (28-6-3)
ਘਾਲਿ ਖਾਇ ਸੇਵਾ ਕਰੈ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸੁ ਅਵੇਸੁ ਵਿਸੇਖੈ॥ (28-6-4)
ਆਪੁ ਗਣਾਇ ਨ ਆਪੜੈ ਆਪੁ ਗਵਾਏ ਰੂਪ ਨ ਰੇਖੈ॥ (28-6-5)
ਮੁਰਦੇ ਵਾਂਗੁ ਮੁਰੀਦ ਹੋਇ ਗੁਰ ਗੋਰੀ ਵੜਿ ਅਲਖ ਅਲੇਖੈ॥ (28-6-6)
ਅੰਤੁ ਨ ਮੰਤੁ ਨ ਸੇਖ ਸਰੇਖੈ ॥੬॥ (28-6-7)

ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਦਾ ਸਿਖਣਾ ਗੁਰੁ ਸਿਖ ਸਿਖਣ ਬਜਰੁ ਭਾਰਾ॥ (28-7-1)
ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਦਾ ਲਿਖਣਾ ਲੇਖੁ ਅਲੇਖੁ ਨ ਲਿਖਣਹਾਰਾ॥ (28-7-2)
ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਦਾ ਤੋਲਣਾ ਤੁਲਿ ਨ ਤੋਲਿ ਤੁਲਪਾਰਾ॥ (28-7-3)
ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਦਾ ਦੇਖਣਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ॥ (28-7-4)
ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਦਾ ਚਖਣਾ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਗੁਰੁ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰਾ॥ (28-7-5)
ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਦਾ ਸਮਝਣਾ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਜਗਾਵਣਹਾਰਾ॥ (28-7-6)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖਫਲ ਪਿਰਮੁ ਪਿਆਰਾ ॥੭॥ (28-7-7)

ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਦਾ ਰੂਪ ਦੇਖਿ ਇਕਸ ਬਾਝੁ ਨ ਹੋਰਸੁ ਦੇਖੈ॥ (28-8-1)
ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਦਾ ਚਖਣਾ ਲਖ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਫਲ ਫਿਕੈ ਲੇਖੈ॥ (28-8-2)
ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਦਾ ਨਾਦੁ ਸੁਣਿ ਲਖ ਅਨਹਦ ਵਿਸਮਾਦ ਅਲੇਖੈ॥ (28-8-3)
ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਦਾ ਪਰਸਣਾ ਠੰਢਾ ਤਤਾ ਭੇਖ ਅਭੇਖੈ॥ (28-8-4)
ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਦੀ ਵਾਸੁ ਲੈ ਹੁਇ ਦੁਰਗੰਧ ਸੁਗੰਧ ਸਰੇਖੈ॥ (28-8-5)
ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਮਰ ਜੀਵਣਾ ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਕੈ ਨਿਮਖ ਨਮੇਖੈ॥ (28-8-6)
ਅਲਪਿ ਰਹੈ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਵਿਸੇਖੈ ॥੮॥ (28-8-7)

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚਾ ਪੰਥੁ ਹੈ ਸਿਖੁ ਸਹਜ ਘਰਿ ਜਾਇ ਖਲੋਵੈ॥ (28-9-1)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚੁ ਰਹਰਾਸਿ ਹੈ ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਪਾ ਖਾਕੁ ਜੁ ਹੋਵੈ॥ (28-9-2)
ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਦਾ ਨਾਵਣਾ ਗੁਰਮਤਿ ਲੈ ਦੁਰਮਤਿ ਮਲੁ ਧੋਵੈ॥ (28-9-3)
ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਦਾ ਪੂਜਣਾ ਗੁਰਸਿਖ ਪੂਜ ਪਿਰਮ ਰਸੁ ਭੋਵੈ॥ (28-9-4)
ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਗੁਰ ਬਚਨੀ ਗਲਿ ਹਾਰ ਪਰੋਵੈ॥ (28-9-5)
ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਦਾ ਜੀਵਣਾ ਜੀਵਦਿਆਂ ਮਰਿ ਹਉਮੈ ਖੋਵੈ॥ (28-9-6)
ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਗੁਰੁ ਸਬਦ ਵਿਲੋਵੈ ॥੯॥ (28-9-7)

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖਫਲੁ ਖਾਵਣਾ ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਸਮਕਰਿ ਅਉਚਰ ਚਰਣਾ॥ (28-10-1)
ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਦਾ ਗਾਵਣਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ਨਿਝਰੁ ਝਰਣਾ॥ (28-10-2)
ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਧੀਰਜੁ ਧਰਮੁ ਪਿਰਮ ਪਿਆਲਾ ਅਜਰੁ ਜਰਣਾ॥ (28-10-3)
ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਦਾ ਸੰਜਮੋ ਡਰਿ ਨਿਡਰੁ ਨਿਡਰ ਮੁਚ ਡਰਣਾ॥ (28-10-4)
ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਮਿਲਿ ਸਾਧਸੰਗਿ ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਜਗੁ ਦੁਡਰੁ ਤਰਣਾ॥ (28-10-5)
ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਦਾ ਕਰਮ ਏਹੁ ਗੁਰ ਫੁਰਮਾਏ ਗੁਰਸਿਖ ਕਰਣਾ॥ (28-10-6)
ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਗੁਰੁ ਸਿਖੁ ਗੁਰੁ ਸਰਣਾ ॥੧੦॥ (28-10-7)

ਵਾਸਿ ਸਵਾਸੁ ਨਿਵਾਸੁ ਕਰਿ ਸਿੰਮਲਿ ਗਰਮਖਿ ਸਖਫਲ ਲਾਏ ॥ (28-11-1)

ਪਾਰਸ ਹੋਇ ਮਨੂਰੁ ਮਲੁ ਕਾਗਹੁ ਪਰਮ ਹੰਸੁ ਕਰਵਾਏ ॥ (28-11-2)

ਪਸੂ ਪਰੇਤਹੁ ਦੇਵ ਕਰਿ ਸਤਿਗੁਰ ਦੇਵ ਸੇਵ ਕੈ ਪਾਏ ॥ (28-11-3)

ਸਭ ਨਿਧਾਨ ਰਖਿ ਸੰਖ ਵਿਚਿ ਹਰਿ ਜੀ ਲੈ ਲੈ ਹਥਿ ਵਜਾਏ ॥ (28-11-4)

ਪਤਿਤ ਉਪਾਰਣੁ ਆਖੀਐ ਭਗਤਿ ਵਛਲ ਹੋਇ ਆਪੁ ਛਲਾਏ ॥ (28-11-5)

ਗੁਣ ਕੀਤੇ ਗੁਣ ਕਰੇ ਜਗ ਅਵਗੁਣ ਕੀਤੇ ਗੁਣ ਗੁਰ ਭਾਏ ॥ (28-11-6)

ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਜਗ ਵਿਚਿ ਆਏ ॥ ੧੧ ॥ (28-11-7)

ਫਲ ਦੇ ਵਟ ਵਗਾਇਆਂ ਤਛਣਹਾਰੇ ਤਾਰਿ ਤਰੰਦਾ ॥ (28-12-1)

ਤਛੇ ਪੁਤ ਨ ਡੋਬਬੀ ਪੁਤ ਵੈਰੁ ਜਲ ਜੀ ਨ ਧਰੰਦਾ ॥ (28-12-2)

ਵਰਸੈ ਹੋਇ ਸਹੰਸਧਾਰ ਮਿਲਿ ਗਿਲ ਜਲੁ ਨੀਵਾਣਿ ਚਲੰਦਾ ॥ (28-12-3)

ਡੋਬੈ ਡੱਬੈ ਅਗਰ ਨੋ ਆਪੁ ਛਡਿ ਪੁਤ ਪੈਜ ਰਖੰਦਾ ॥ (28-12-4)

ਤਰਿ ਡੁਬੈ ਡਬਾ ਤਰੈ ਜਿਣਿ ਹਾਰੈ ਹਾਰੈ ਸੁ ਜਿਣੰਦਾ ॥ (28-12-5)

ਉਲਟਾ ਖੇਲੁ ਪਿਰਮ ਦਾ ਪੈਰਾਂ ਉਪਰਿ ਸੀਸੁ ਨਿਵੰਦਾ ॥ (28-12-6)

ਆਪਹੁ ਕਿਸੈ ਨ ਜਾਣੈ ਮੰਦਾ ॥ ੧੨ ॥ (28-12-7)

ਧਰਤੀ ਪੈਰਾਂ ਹੇਠਿ ਹੈ ਧਰਤੀ ਹੇਠਿ ਵਸੰਦਾ ਪਾਣੀ ॥ (28-13-1)

ਪਾਣੀ ਚਲੈ ਨੀਵਾਣ ਨੋ ਨਿਰਮਲੁ ਸੀਡਲੁ ਸੁਧੁ ਪਰਾਣੀ ॥ (28-13-2)

ਬਹੁ ਰੰਗੀ ਇਕ ਰੰਗੁ ਹੈ ਸਭਨਾਂ ਅੰਦਰਿ ਇਕੋ ਜਾਣੀ ॥ (28-13-3)

ਤਤਾ ਹੋਵੈ ਧੁਪ ਵਿਚਿ ਛਾਵੈ ਠੰਢਾ ਵਿਰਤੀ ਹਾਣੀ ॥ (28-13-4)

ਤਪਦਾ ਪਰਉਪਕਾਰ ਨੋ ਠੰਢੇ ਪਰਉਪਕਾਰ ਵਿਹਾਣੀ ॥ (28-13-5)

ਅਗਨਿ ਬੁਝਾਏ ਤਪਤਿ ਵਿਚਿ ਠੰਢਾ ਹੋਵੈ ਬਿਲਮੁ ਨ ਆਣੀ ॥ (28-13-6)

ਗੁਰੁ ਸਿਖੀ ਦੀ ਏਹੁ ਨੀਸਾਣੀ ॥ ੧੩ ॥ (28-13-7)

ਪਾਣੀ ਅੰਦਰਿ ਧਰਤਿ ਹੈ ਧਰਤੀ ਅੰਦਰਿ ਪਾਣੀ ਵਸੈ ॥ (28-14-1)

ਧਰਤੀ ਰੰਗੁ ਨ ਰੰਗ ਸਭ ਧਰਤੀ ਸਾਉ ਨ ਸਭ ਰਸ ਰਸੈ ॥ (28-14-2)

ਧਰਤੀ ਰੰਧੁ ਨ ਰੰਧ ਬਹੁ ਧਰਤਿ ਨ ਰੂਪ ਅਨੂਪ ਤਰਸੈ ॥ (28-14-3)

ਜੇਹਾ ਬੀਜੈ ਸੋ ਲੁਣੈ ਕਰਮਿ ਭੂਮਿ ਸਭ ਕੋਈ ਦਸੈ ॥ (28-14-4)

ਚੰਦਨ ਲੇਪੁ ਨ ਲੇਪੁ ਹੈ ਕਰਿ ਮਲ ਮੂਤ ਕਸੂਤ ਨ ਧਸੈ ॥ (28-14-5)

ਫੁਠੇ ਮੀਹ ਜਮਾਇਦੇ ਡਵਿ ਲਗੈ ਅੰਗੂਰੁ ਵਿਗਸੈ ॥ (28-14-6)

ਦੁਖਿ ਨ ਹੋਵੈ ਸੁਖਿ ਨ ਹਸੈ ॥ ੧੪ ॥ (28-14-7)

ਪਿਛਲ ਰਾਤੀਂ ਜਾਗਣਾ ਨਾਮੁ ਦਾਨੁ ਇਸਨਾਨੁ ਦਿੜਾਏ ॥ (28-15-1)

ਮਿਠਾ ਬੋਲਣੁ ਨਿਵ ਚਲਣੁ ਹਥਹੁ ਦੇ ਕੈ ਭਲਾ ਮਨਾਏ ॥ (28-15-2)

ਬੋੜਾ ਸਵਣਾ ਖਾਵਣਾ ਬੋੜਾ ਬੋਲਨੁ ਗੁਰਮਤਿ ਪਾਏ ॥ (28-15-3)

ਘਾਲਿ ਖਾਇ ਸੁਕ੍ਰਿਤੁ ਕਰੈ ਵਡਾ ਹੋਇ ਨ ਆਪੁ ਗਣਾਏ ॥ (28-15-4)

ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਗਾਂਵਦੇ ਰਾਤਿ ਦਿਹੈਂ ਨਿਤ ਚਲਿ ਚਲਿ ਜਾਏ ॥ (28-15-5)

ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਪਰਚਾ ਕਰੈ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਰਚੈ ਮਨੁ ਪਰਚਾਏ ॥ (28-15-6)

ਆਸਾ ਵਿਚਿ ਨਿਰਾਸੁ ਵਲਾਏ ॥ ੧੫ ॥ (28-15-7)

ਗੁਰ ਚੇਲਾ ਚੇਲਾ ਗੁਰੂ ਗੁਰੁ ਸਿਖ ਸੁਣਿ ਗੁਰਸਿਖੁ ਸਦਾਵੈ ॥ (28-16-1)

ਇਕ ਮਨਿ ਇਕੁ ਅਰਾਧਣਾ ਬਾਹਰਿ ਜਾਂਦਾ ਵਰਜਿ ਰਹਾਵੈ ॥ (28-16-2)

ਹਕਮੀ ਬੰਦਾ ਹੋਇ ਕੈ ਖਸਮੈ ਦਾ ਭਾਣਾਤਿਸ ਭਾਵੈ॥ (28-16-3)
ਮੁਰਦਾ ਹੋਇ ਮੁਰੀਦ ਸੋਇ ਕੇ ਵਿਰਲਾ ਗੁਰਿ ਗੋਰਿ ਸਮਾਵੈ॥ (28-16-4)
ਪੈਰੀ ਪੈ ਪਾ ਖਾਕੁ ਹੋਇ ਪੈਰਾਂ ਉਪਰਿ ਸੀਸੁ ਧਰਾਵੈ॥ (28-16-5)
ਆਪੁ ਗਵਾਏ ਆਪੁ ਹੋਇ ਢੂਜਾ ਭਾਉ ਨ ਨਦਰੀ ਆਵੈ॥ (28-16-6)
ਗੁਰੁ ਸਿਖੀ ਗੁਰੁ ਸਿਖੁ ਕਮਾਵੈ ॥੧੯॥ (28-16-7)

ਤੇ ਵਿਰਲੈਸੈਂਸਾਰ ਵਿਚਿ ਦਰਸਨ ਜੋਤਿ ਪਤੰਗ ਮਿਲੰਦੇ॥ (28-17-1)
ਤੇ ਵਿਰਲੈਸੈਂਸਾਰ ਵਿਚਿ ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਹੋਇ ਮਿਰਗ ਮਰੰਦੇ॥ (28-17-2)
ਤੇ ਵਿਰਲੈਸੈਂਸਾਰ ਵਿਚਿ ਚਰਣ ਕਵਲ ਹੋਇ ਭਵਰ ਵਸੰਦੇ॥ (28-17-3)
ਤੇ ਵਿਰਲੈਸੈਂਸਾਰ ਵਿਚਿ ਪਿਰਮ ਸਨੇਹੀ ਮੀਨ ਤਰੰਦੇ॥ (28-17-4)
ਤੇ ਵਿਰਲੈਸੈਂਸਾਰ ਵਿਚਿ ਗੁਰ ਸਿਖ ਗੁਰ ਸਿਖ ਸੇਵ ਕਰੰਦੇ॥ (28-17-5)
ਭੈ ਵਿਚਿ ਜੰਮਨਿ ਭੈ ਰਹਨਿ ਭੈ ਵਿਚਿ ਮਰਿ ਗੁਰੁ ਸਿਖ ਜੀਵੰਦੇ॥ (28-17-6)
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲੁ ਪਿਰਮੁ ਚਖੰਦੇ ॥੧੭॥ (28-17-7)

ਲਖ ਜਪ ਤਪ ਲਖ ਸੰਜਮਾਂ ਹੋਮ ਜਗ ਲਖ ਵਰਤ ਕਰੰਦੇ॥ (28-18-1)
ਲਖ ਤੀਰਥ ਲਖ ਉਲਖਾ ਲਖ ਪੁਰੀਆ ਲਖ ਪੁਰਬ ਲਗੰਦੇ॥ (28-18-2)
ਦੇਵੀ ਦੇਵਲ ਦੇਹੁਰੇ ਲਖ ਪੁਜਾਰੀ ਪੂਜ ਕਰੰਦੇ॥ (28-18-3)
ਜਲ ਬਲ ਮਹੀਅਲ ਭਰਮਦੇ ਕਰਮ ਧਰਮ ਲਖ ਫੇਰਿ ਫਿਰੰਦੇ॥ (28-18-4)
ਲਖ ਪਰਬਤ ਵਣਖੰਡ ਲਖ ਲਖ ਉਦਾਸੀ ਹੋਇ ਭਵੰਦੇ॥ (28-18-5)
ਅਗਨੀ ਅੰਗੁ ਜਲਾਇਂਦੇ ਲਖ ਹਿਮੰਚਲਿ ਜਾਇ ਗਲੰਦੇ॥ (28-18-6)
ਗੁਰੁ ਸਿਖੀ ਸੁਖੁ ਤਿਲੁ ਨ ਲਹੰਦੇ ॥੧੮॥ (28-18-7)

ਚਾਰਿ ਵਰਣ ਕਰਿ ਵਰਤਿਆਂ ਵਰਨੁ ਚਿਹਨੁ ਕਿਹੁ ਨਦਰਿ ਨ ਆਇਆ॥ (28-19-1)
ਛਿਆ ਦਰਸਨੁ ਭੇਖਦਾਰੀਆਂ ਦਰਸਨ ਵਿਚਿ ਨ ਦਰਸਨੁ ਪਾਇਆ॥ (28-19-2)
ਸੰਨਿਆਸੀ ਦਸ ਨਾਵ ਧਰਿ ਨਾਉ ਗਣਾਇ ਨ ਨਾਉ ਧਿਆਇਆ॥ (28-19-3)
ਰਾਵਲ ਬਾਰਹ ਪੰਥ ਕਰਿ ਗੁਰਮੁਖ ਪੰਥ ਨ ਅਲਖੁ ਲਖਾਇਆ॥ (28-19-4)
ਬਹੁ ਰੂਪੀ ਬਹੁ ਰੂਪੀਏ ਰੂਪ ਨ ਰੇਖ ਨ ਲੇਖੁ ਮਿਟਾਇਆ॥ (28-19-5)
ਮਿਲਿ ਮਿਲਿ ਚਲਦੇ ਸੰਗ ਲਖ ਸਾਧੂ ਸੰਗਿ ਨ ਰੰਗ ਰੰਗਾਇਆ॥ (28-19-6)
ਵਿਣੁ ਗੁਰੁ ਪੁਰੇ ਮੌਰੇ ਮਾਇਆ ॥੧੯॥ (28-19-7)

ਕਿਰਸਾਣੀ ਕਿਰਸਾਣ ਕਰਿ ਖੇਤ ਬੀਜਿ ਸੁਖਫਲੁ ਨ ਲਹੰਦੇ॥ (28-20-1)
ਵਣਜੁ ਕਰਨਿ ਵਾਪਾਰੀਏ ਲੈ ਲਾਹਾ ਨਿਜ ਘਰਿ ਨ ਵਸੰਦੇ॥ (28-20-2)
ਚਾਕਰ ਕਰਿ ਕਰਿ ਚਾਕਰੀ ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ਨ ਸੁਲਹ ਕਰੰਦੇ॥ (28-20-3)
ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਚੰਗਿਆਈਆਂ ਕਰਿ ਕਰਿ ਕਰਤਬ ਬਿਰੁ ਨ ਰਹੰਦੇ॥ (28-20-4)
ਰਾਜੇ ਪਰਜੇ ਹੋਇ ਕੈ ਕਰਿ ਕਰਿ ਵਾਦੁ ਨ ਪਾਇ ਪਵੰਦੇ॥ (28-20-5)
ਗੁਰ ਸਿਖ ਸੁਣਿ ਗੁਰ ਸਿਖ ਹੋਇ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਕਰਿ ਮੇਲ ਮਿਲੰਦੇ॥ (28-20-6)
ਗੁਰਮਤਿ ਚਲਦੇ ਵਿਰਲੇ ਬੰਦੇ ॥੨੦॥ (28-20-7)

ਗ੍ਰੰਗਾ ਗਾਵਿ ਨ ਜਾਣਈ ਬੋਲਾ ਸੁਣੈ ਨ ਅੰਦਰਿ ਆਣੈ॥ (28-21-1)
ਅਨ੍ਹੈ ਦਿਸਿ ਨ ਆਵਈ ਰਾਤਿ ਅਨ੍ਹੇਰੀ ਘਰੁ ਨ ਸਿਵਾਣੈ॥ (28-21-2)
ਚਲਿ ਨ ਸਕੈ ਪਿੰਗੁਲਾ ਲੂਲੂਗਾ ਗਲਿ ਮਿਲਿ ਹੇਤੁ ਨ ਜਾਣੈ॥ (28-21-3)
ਸੰਢਿ ਸੁਪੁਤੀ ਨ ਥੀਐ ਖੁਸਰੈ ਨਾਲਿ ਨ ਰਲੀਆਂ ਮਾਣੈ॥ (28-21-4)

ਜਣਿ ਜਣਿ ਪਤਾਂ ਮਾਈਆਂ ਦਲੇ ਨਾਂਵ ਧਰੇਨਿ ਧਿਛਾਣੈ॥ (28-21-5)

ਗੁਰਸਿਖੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਵਿਣੁ ਸੂਰਜੁ ਜੋਤਿ ਨ ਹੋਇ ਟਟਾਣੈ॥ (28-21-6)

ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਵਖਾਣੈ ॥੨੧॥ (28-21-7)

ਲਖ ਧਿਆਨ ਸਮਾਧਿ ਲਾਇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਰੂਪਿ ਨ ਅਪੜਿ ਸਕੈ॥ (28-22-1)

ਲਖ ਗਿਆਨ ਵਖਾਣਿ ਕਰ ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਉਡਾਰੀ ਥਕੈ॥ (28-22-2)

ਬੁਧਿ ਬਲ ਬਚਨ ਬਿਬੇਕ ਲਖ ਢਹਿਢਹਿ ਪਵਨਿ ਪਿਰਮਦਰਿਧਕੈ॥ (28-22-3)

ਲਖ ਅਚਰਜ ਅਚਰਜ ਹੋਇ ਅਬਿਗਤਿ ਗਤਿ ਅਬਿਗਤਿ ਵਿਚਿ ਅਕੈ॥ (28-22-4)

ਵਿਸਮਾਦੀ ਵਿਸਮਾਦੁ ਲਖ ਅਕਥ ਕਥਾ ਵਿਚਿ ਸਹਮਿ ਮਹਕੈ॥ (28-22-5)

ਗੁਰਸਿਖੀ ਦੈ ਅਖਿ ਫਰਕੈ ॥੨੨॥੨੮॥ (28-22-6)

Vaar 29

੧੬੮ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ (29-1-1)

ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਆਦੇਸ਼ੁ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਚੁ ਨਾਉ ਸਦਵਾਇਆ ॥ (29-1-2)
 ਚਾਰਿ ਵਰਨ ਗੁਰਸਿਖ ਕਰਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚਾ ਪੰਥੁ ਚਲਾਇਆ ॥ (29-1-3)
 ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਗਾਂਵਦੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਬਦੁ ਅਨਾਹਦੁ ਵਾਇਆ ॥ (29-1-4)
 ਗੁਰ ਸਾਖੀ ਉਪਦੇਸ਼ੁ ਕਰਿ ਆਪਿ ਤਰੇ ਸੈਸਾਰੁ ਤਰਾਇਆ ॥ (29-1-5)
 ਪਾਨ ਸੁਪਾਰੀ ਕਥਿ ਮਿਲਿ ਚੂਨੇ ਰੰਗੁ ਸੁਰੰਗ ਚੜਾਇਆ ॥ (29-1-6)
 ਗਿਆਨੁ ਧਿਆਨੁ ਸਿਮਰਣਿ ਜੁਗਤਿ ਗੁਰਮਤਿ ਮਿਲਿ ਗੁਰ ਪੂਰਾ ਪਾਇਆ ॥ (29-1-7)
 ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਸਚ ਖੰਡੁ ਵਸਾਇਆ ॥੧॥ (29-1-8)

ਪਰਤਨ ਪਰਧਨ ਪਰਨਿੰਦ ਮੇਟਿ ਨਾਮੁ ਦਾਨੁ ਇਸਨਾਨੁ ਦਿੜਾਇਆ ॥ (29-2-1)
 ਗੁਰਮਤਿ ਮਨੁ ਸਮਝਾਇ ਕੈ ਬਾਹਰਿ ਜਾਂਦਾ ਵਰਜਿ ਰਹਾਇਆ ॥ (29-2-2)
 ਮਨਿ ਜਿਤੈ ਜਗੁ ਜਿਣਿ ਲਇਆ ਅਸਟਧਾਤੁ ਇਕ ਧਾਤੁ ਕਰਾਇਆ ॥ (29-2-3)
 ਪਾਰਸ ਹੋਏ ਪਾਰਸਹੁ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ੁ ਅਵੇਸ਼ੁ ਦਿਖਾਇਆ ॥ (29-2-4)
 ਜੋਗ ਭੋਗ ਜਿਣਿ ਜੁਗਤਿ ਕਰਿ ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਤੈ ਆਪੁ ਗਵਾਇਆ ॥ (29-2-5)
 ਆਪੁ ਗਇਆ ਆਪਿ ਵਰਤਿਆ ਭਗਤਿ ਵਛਲ ਹੋਇ ਵਸਗਤਿ ਆਇਆ ॥ (29-2-6)
 ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਵਿਚਿ ਅਲਖੁ ਲਖਾਇਆ ॥੨॥ (29-2-7)

ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਮਿਲਿ ਸਾਧਸੰਗਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਦੁਖ ਸੁਖ ਸਮਕਰਿ ਸਾਧੇ ॥ (29-3-1)
 ਹਉਮੈ ਦੁਰਮਤਿ ਪਰਹਰੀ ਗੁਰਮਤਿ ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਖੁ ਆਰਾਧੇ ॥ (29-3-2)
 ਸਿਵ ਸਕਤੀ ਨੇ ਲੰਘੁ ਕੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖ ਫਲੁ ਸਹਜ ਸਮਾਧੇ ॥ (29-3-3)
 ਗੁਰੁ ਪਰਮੇਸ਼ਰੁ ਏਕੁ ਜਾਣਿ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਮਿਟਾਇ ਉਪਾਧੇ ॥ (29-3-4)
 ਜੰਮਣੁ ਮਰਣਹੁ ਬਾਹਰੇ ਅਜਰਾਵਰਿ ਮਿਲਿ ਅਗਮ ਅਗਾਧੇ ॥ (29-3-5)
 ਆਸ ਨ ਢ੍ਹਾਸ ਉਦਾਸ ਘਰਿ ਹਰਖ ਸੋਗ ਵਿਹੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਖਾਧੇ ॥ (29-3-6)
 ਮਹਾ ਅਸਾਧ ਸਾਧਸੰਗ ਸਾਧੇ ॥੩॥ (29-3-7)

ਪਉਣ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰੋ ਰਜੁ ਗੁਣੁ ਤਮ ਗੁਣੁ ਸਤ ਗੁਣੁ ਜਿਤਾ ॥ (29-4-1)
 ਮਨ ਬਚ ਕਰਮ ਸੰਕਲਪ ਕਰਿ ਇਕ ਮਨਿ ਹੋਇ ਵਿਗੋਇ ਦੁਚਿਤਾ ॥ (29-4-2)
 ਲੋਕ ਵੇਦ ਗੁਰ ਗਿਆਨ ਲਿਵ ਅੰਦਰਿ ਇਕੁ ਬਾਹਰਿ ਬਹੁ ਭਿਤਾ ॥ (29-4-3)
 ਮਾਤ ਲੋਕ ਪਾਤਾਲ ਜਿਣਿ ਸੁਰਗ ਲੋਕ ਵਿਚਿ ਹੋਇ ਅਖਿਤਾ ॥ (29-4-4)
 ਮਿਠਾ ਬੋਲਣੁ ਨਿਵਿ ਚਲਣੁ ਹਥਹੁ ਦੇ ਕਰਿ ਪਤਿਤ ਪਵਿਤਾ ॥ (29-4-5)
 ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖ ਫਲ ਪਾਇਆ ਅਤਲੁ ਅਡੋਲੁ ਅਮੇਲੁ ਅਮਿਤਾ ॥ (29-4-6)
 ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਪੀੜਿ ਨਪਿਤਾ ॥੪॥ (29-4-7)

ਚਾਰਿ ਪਦਾਰਥ ਹਥ ਜੋੜਿ ਹੁਕਮੀ ਬੰਦੇ ਰਹਨਿ ਖੜੋਤੇ ॥ (29-5-1)
 ਚਾਰੇ ਚਕ ਨਿਵਾਇਆ ਪੈਰੀ ਪੈ ਇਕ ਸੂਤਿ ਪਰੋਤੇ ॥ (29-5-2)
 ਵੇਦ ਪਾਇਨਿ ਭੇਦੁ ਕਿਹੁ ਪੜਿ ਪੜਿ ਪੰਡਿਤ ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਸ੍ਰੋਤੇ ॥ (29-5-3)
 ਚਹੁ ਜੁਗਿ ਅੰਦਰ ਜਾਗਦੀ ਓਤਿ ਪੋਤਿ ਮਿਲਿ ਜਗਮਗ ਜੋਤੇ ॥ (29-5-4)
 ਚਾਰਿ ਵਰਨ ਇਕ ਵਰਨ ਹੋਇ ਗੁਰਸਿਖ ਵੜੀਅਨਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਗੋਤੇ ॥ (29-5-5)
 ਪਰਮਸਾਲ ਵਿਚਿ ਬੀਜਦੇ ਕਰਿ ਗੁਰਪੁਰਬ ਸੁ ਵਣਜ ਸਉਤੇ ॥ (29-5-6)

ਸਾਪਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਦਾਦੇ ਪੋਤੇ ॥੫॥ (29-5-7)

ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਅੰਕਾਰ ਸਾਧਿ ਲੋਭ ਮੋਹ ਦੀ ਜੋਹ ਮਿਟਾਈ ॥ (29-6-1)
ਸਤੁ ਸੰਤੋਖੁ ਦਇਆ ਧਰਮੁ ਅਰਥੁ ਸਮਰਥੁ ਸੁਗਰਥੁ ਸਮਾਈ ॥ (29-6-2)
ਪੰਜੇ ਤਤ ਉਲੰਘਿਆ ਪੰਜਿ ਸਬਦ ਵਜੀ ਵਾਧਾਈ ॥ (29-6-3)
ਪੰਜੇ ਮੁਦ੍ਰਾ ਵਸਿ ਕਰਿ ਪੰਚਾਇਣੁ ਹੁਇ ਦੇਸ ਦੁਹਾਈ ॥ (29-6-4)
ਪਰਮੇਸਰ ਹੈ ਪੰਜ ਮਿਲਿ ਲੇਖ ਅਲੇਖ ਨ ਕੀਮਤਿ ਪਾਈ ॥ (29-6-5)
ਪੰਜ ਮਿਲੇ ਪਰਪੰਚ ਤਜਿ ਅਨਹਦ ਸਬਦ ਸਬਦਿ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥ (29-6-6)
ਸਾਪਸੰਗਤਿ ਸੋਹਨਿ ਗੁਰ ਭਾਈ ॥੬॥ (29-6-7)

ਛਿਆ ਦਰਸਨ ਤਰਸਨਿ ਘਣੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਤਿਗੁਰੁ ਦਰਸਨੁ ਪਾਇਆ ॥ (29-7-1)
ਛਿਆ ਸਾਸਤ੍ਰੁ ਸਮਝਾਵਣੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਗੁਰੁ ਉਪਦੇਸੁ ਦਿੜਾਇਆ ॥ (29-7-2)
ਰਾਗ ਨਾਦ ਵਿਸਮਾਦ ਵਿਚਿ ਗੁਰਮਤਿ ਸਤਿਗੁਰ ਸਬਦੁ ਸਣਾਇਆ ॥ (29-7-3)
ਛਿਆ ਰੁਤੀ ਕਰਿ ਵਰਤਮਾਨ ਸੂਰਜੁ ਇਕੁ ਚਲਤੁ ਵਰਤਾਇਆ ॥ (29-7-4)
ਛਿਆ ਰਸ ਸਾਉ ਨ ਪਾਇਨੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖੁ ਫਲੁ ਪਿਰਮੁ ਚਖਾਇਆ ॥ (29-7-5)
ਜਤੀ ਸਤੀ ਚਿਰੁ ਜੀਵਣੇ ਚਕ੍ਰਵਰਤਿ ਹੋਇ ਮੋਹੇ ਮਾਇਆ ॥ (29-7-6)
ਸਾਪਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਸਹਜਿ ਸਮਾਇਆ ॥੭॥ (29-7-7)

ਸਤ ਸਮੁੰਦ ਸਮਾਇ ਲੈ ਭਵਜਲ ਅੰਦਰਿ ਰਹੇ ਨਿਰਾਲਾ ॥ (29-8-1)
ਸਤੇ ਦੀਪ ਅਨੇਰੁ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਦੀਪਕੁ ਸਬਦ ਉਜਾਲਾ ॥ (29-8-2)
ਸਤੇ ਪੁਰੀਆ ਸੋਧੀਆ ਸਹਜ ਪੁਰੀ ਸਚੀ ਧਰਮਸਾਲਾ ॥ (29-8-3)
ਸਤੇ ਰੋਹਣਿ ਸਤ ਵਾਰ ਸਾਧੇ ਫੜਿ ਫੜਿ ਮਥੇ ਵਾਲਾ ॥ (29-8-4)
ਤੈ ਸਤੇ ਬ੍ਰਹਮੰਡਿ ਕਰਿ ਵੀਹ ਇਕੀਹ ਉਲੰਘਿ ਸੁਖਾਲਾ ॥ (29-8-5)
ਸਤੇ ਸੁਰ ਭਰਪੂਰੁ ਕਰਿ ਸਤੀ ਧਾਰੀ ਪਾਰਿ ਪਿਆਲਾ ॥ (29-8-6)
ਸਾਪਸੰਗਤਿ ਗੁਰ ਸਬਦ ਸਮਾਲਾ ॥੮॥ (29-8-7)

ਅਠ ਖੰਡਿ ਪਾਖੰਡਿ ਮਤਿ ਗੁਰਮਤਿ ਇਕ ਮਨਿ ਇਕ ਧਿਆਇਆ ॥ (29-9-1)
ਅਸਟ ਧਾਤੁ ਪਾਰਸ ਮਿਲੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕੰਚਨੁ ਜੋਤਿ ਜਗਾਇਆ ॥ (29-9-2)
ਰਿਧਿ ਸਿਧਿ ਸਿਧ ਸਾਧਿਕਾਂ ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਆਦੇਸੁ ਕਰਾਇਆ ॥ (29-9-3)
ਅਠੈ ਪਹਰ ਅਰਾਧੀਐ ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵ ਅਲਖੁ ਲਖਾਇਆ ॥ (29-9-4)
ਅਸਟ ਕੁਲੀ ਵਿਹੁ ਉਤਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਮਤਿ ਨ ਮੋਹੇ ਮਾਇਆ ॥ (29-9-5)
ਮਨੁ ਅਸਾਧੁ ਨ ਸਾਧੀਐ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖੁ ਫਲੁ ਸਾਧਿ ਸਧਾਇਆ ॥ (29-9-6)
ਸਾਪਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਮਨ ਵਸਿ ਆਇਆ ॥੯॥ (29-9-7)

ਨਉ ਪਰਕਾਰੀ ਭਗਤਿ ਕਰਿ ਸਾਧੈ ਨਵੈ ਦੁਆਰ ਗੁਰਮਤੀ ॥ (29-10-1)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਿਰਮੁ ਚਖਾਇਆ ਗਾਵੈ ਜੀਭ ਰਸਾਇਣਿ ਰਤੀ ॥ (29-10-2)
ਨਵੀ ਖੰਡੀ ਜਾਣਾਇਆ ਰਾਜੁ ਜੋਗ ਜਿਹਿ ਸਤੀ ਅਸਤੀ ॥ (29-10-3)
ਨਉ ਕਰਿ ਨਉ ਘਰ ਸਾਧਿਆ ਵਰਤਮਾਨ ਪਰਲਉ ਉਤਪਤੀ ॥ (29-10-4)
ਨਵ ਨਿਧਿ ਪਿਛਲ ਗਣੀ ਨਾਥ ਅਨਾਥ ਸਨਾਥ ਜੁਗਤੀ ॥ (29-10-5)
ਨਉ ਉਖਲ ਵਿਚਿ ਉਖਲੀ ਮਿਠੀ ਕਉੜੀ ਠੰਢੀ ਤਤੀ ॥ (29-10-6)
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਗੁਰਮਤਿ ਸਣਖਤੀ ॥੧੦॥ (29-10-7)

ਦਾਖਿ ਪਰਾਈਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਮਾਵਾਂ ਭੈਣਾਂ ਧੀਆਂ ਜਾਣੈ॥ (29-11-1)
 ਉਸੁ ਸੂਅਰੁ ਉਸੁ ਗਾਇ ਹੈ ਪਰ ਧਨ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਣੈ॥ (29-11-2)
 ਪ੍ਰੰਤੁ ਕਲੜੁ ਕੁਟੰਬੁ ਦੇਖਿ ਮੋਹੇ ਮੋਹਿ ਨ ਧੋਹਿ ਧਿਕਾਣੈ॥ (29-11-3)
 ਉਸਤਤਿ ਨਿੰਦਾ ਕੰਨਿ ਸੁਣਿ ਆਪਹੁ ਬੁਰਾ ਨ ਆਖਿ ਵਖਾਣੈ॥ (29-11-4)
 ਵਡ ਪਰਤਾਪੁ ਨ ਆਪੁ ਗਣਿ ਕਰਿ ਅਹੰਮੇਉ ਨ ਕਿਸੈ ਰਵਾਣੈ॥ (29-11-5)
 ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖ ਫਲ ਪਾਇਆ ਰਾਜੁ ਜੋਗੁ ਰਸ ਰਲੀਆ ਮਾਣੈ॥ (29-11-6)
 ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਵਿਟਹੁ ਕੁਰਬਾਣੈ ॥੧੧॥ (29-11-7)

ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਿਰਮੁ ਚਖਾਇਆ ਭੁਖ ਨ ਖਾਣੁ ਪੀਅਣੁ ਅੰਨੁ ਪਾਣੀ॥ (29-12-1)
 ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਨੀਂਦ ਉਘੜੀ ਜਾਗਦਿਆਂ ਸੁਖ ਰੈਣਿ ਵਿਹਾਣੀ॥ (29-12-2)
 ਸਾਹੇ ਬਧੇ ਸੌਂਹਦੇ ਮੈਲਾਪੜ ਪਰਵਾਣੁ ਪਰਾਣੀ॥ (29-12-3)
 ਚਲਣੁ ਜਾਣਿ ਸੁਜਾਣੁ ਹੋਇ ਜਗ ਮਿਹਮਾਨ ਆਏ ਮਿਹਮਾਣੀ॥ (29-12-4)
 ਸਚੁ ਵਣਜਿ ਖੇਪ ਲੈ ਚਲੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਗਾੜੀ ਰਾਹੁ ਨੀਸਾਣੀ॥ (29-12-5)
 ਹਲਤਿ ਪਲਤਿ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਗੁਰ ਸਿਖ ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਮਨਿ ਭਾਣੀ॥ (29-12-6)
 ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਵਿਚਿ ਅਖਥ ਕਹਾਣੀ ॥੧੨॥ (29-12-7)

ਹਉਮੈ ਗਰਬੁ ਨਿਵਾਰੀਐ ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਿਦੈ ਗਰੀਬੀ ਆਵੈ॥ (29-13-1)
 ਗਿਆਨ ਮਤੀ ਘਟਿ ਚਾਨਣਾ ਭਰਮ ਅਗਿਆਨੁ ਅੰਧੇਰ ਮਿਟਾਵੈ॥ (29-13-2)
 ਹੋਇ ਨਿਸਾਣਾ ਢਹਿ ਪਵੈ ਦਰਗਹਿ ਮਾਣੁ ਨਿਮਾਣਾ ਪਾਵੈ॥ (29-13-3)
 ਖਸਮੈ ਸੋਈ ਭਾਂਵਦਾ ਖਸਮੈ ਦਾ ਜਿਸੁ ਭਾਣਾ ਭਾਵੈ॥ (29-13-4)
 ਭਾਣਾ ਮੰਨੈ ਮੰਨੀਐ ਅਪਣਾ ਭਾਣਾ ਆਪਿ ਮਨਾਵੈ॥ (29-13-5)
 ਦੁਨੀਆ ਵਿਚਿ ਪਰਾਹੁਣਾ ਦਾਵਾ ਛਡਿ ਰਹੇ ਲਾ ਦਾਵੈ॥ (29-13-6)
 ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਹੁਕਮਿ ਕਮਾਵੈ ॥੧੩॥ (29-13-7)

ਗੁਰ ਪਰਮੇਸਰੁ ਇਕ ਜਾਨਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਮਿਟਾਇਆ॥ (29-14-1)
 ਹਉਮੈ ਪਾਲਿ ਢਹਾਇ ਕੈ ਤਾਲ ਨਦੀ ਦਾ ਨੀਰੁ ਮਿਲਾਇਆ॥ (29-14-2)
 ਨਦੀ ਕਿਨਾਰੈ ਦਹੁ ਵਲੀ ਇਕ ਦੂ ਪਾਰਾਵਾਰੁ ਨ ਪਾਇਆ॥ (29-14-3)
 ਰੁਖਹੁ ਫਲੁ ਤੈ ਫਲੁ ਰੁਖੁ ਇਕੁ ਨਾਉ ਫਲੁ ਰੁਖੁ ਸਦਾਇਆ॥ (29-14-4)
 ਛਿਅ ਰੁਤੀ ਇਕੁ ਸੁੜ੍ਹੇ ਸੁੜ੍ਹੇ ਸੁੜ੍ਹੇ ਨ ਹੋਰੁ ਦਿਖਾਇਆ॥ (29-14-5)
 ਰਾਤੀਂ ਤਾਰੇ ਚਮਕਦੇ ਦਿਹ ਚੜੀਐ ਕਿਨਿ ਆਖੁ ਲੁਕਾਇਆ॥ (29-14-6)
 ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਇਕੁ ਮਨਿ ਇਕੁ ਧਿਆਇਆ ॥੧੪॥ (29-14-7)

ਗੁਰਸਿਖ ਜੋਗੀ ਜਾਗਦੇ ਮਾਇਆ ਅੰਦਰਿ ਕਰਨਿ ਉਦਾਸੀ॥ (29-15-1)
 ਕੰਨੀਂ ਮੁੰਦਰਾਂ ਮੰਡ੍ਰ ਗੁਰ ਸੰਤਾਂ ਧੂਤਿ ਬਿਛੂਤ ਸੁ ਲਾਸੀ॥ (29-15-2)
 ਖਿੰਚਾ ਖਿਮਾ ਹੰਚਾਵਣੀ ਪ੍ਰੇਮ ਪੜ੍ਹ ਭਾਉ ਭੁਗਤਿ ਬਿਲਾਸੀ॥ (29-15-3)
 ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਸਿੰਛੀ ਵਜੈ ਡੱਡਾ ਗਿਆਨੁ ਧਿਆਨੁ ਗੁਰ ਦਾਸੀ॥ (29-15-4)
 ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਗੁਰ ਗੁਣੈ ਬਹਿ ਸਹਜਿ ਸਮਾਧਿ ਅਗਾਧਿ ਨਿਵਾਸੀ॥ (29-15-5)
 ਹਉਮੈ ਰੋਗ ਅਰੋਗ ਹੋਇ ਕਰਿ ਸੰਜੋਗੁ ਵਿਜੋਗ ਖਲਾਸੀ॥ (29-15-6)
 ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਦੁਰਮਤਿ ਸਾਬਾਸੀ ॥੧੫॥ (29-15-7)

ਲਖ ਬ੍ਰਹਮੇ ਲਖ ਵੇਦ ਪਤਿ ਨੇਤ ਨੇਤ ਕਰਿ ਕਰਿ ਸਭ ਥਕੇ॥ (29-16-1)
 ਮਹਾਦੇਵ ਅਵਪੁਤ ਲਖ ਜੋਗ ਧਿਆਨ ਉਣੀਦੈ ਅਕੇ॥ (29-16-2)

ਲਖ ਬਿਸਨ ਅਵਤਾਰ ਲੈ ਗਿਆਨ ਖੜਗ ਫੜਿ ਪਹਚਿ ਨ ਸਕੇ ॥ (29-16-3)
ਲਖ ਲੋਮਸੁ ਚਿਰ ਜੀਵਣੇ ਆਦਿ ਅੰਤਿ ਵਿਚਿ ਧੀਰਕ ਧਰੇ ॥ (29-16-4)
ਤਿਨਿ ਲੋਅ ਜੁਗ ਚਾਰਿ ਕਰਿ ਲਖ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਖੰਡ ਕਰ ਢਕੇ ॥ (29-16-5)
ਲਖ ਪਰਲਉ ਉਤਪਤਿ ਲਖ ਹਰਹਟ ਮਾਲਾ ਅਖਿ ਫਰਕੇ ॥ (29-16-6)
ਸਾਪਸੰਗਤਿ ਆਸਕੁ ਹੋਇ ਤਕੇ ॥ ੧੬ ॥ (29-16-7)

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮੁ ਆਦਿ ਪੁਰਖੁ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੋਈ ॥ (29-17-1)
ਜੋਗ ਧਿਆਨੁ ਹੈਰਾਨੁ ਹੋਇ ਵੇਦ ਗਿਆਨ ਪਰਵਾਹ ਨ ਹੋਈ ॥ (29-17-2)
ਦੇਵੀ ਦੇਵ ਸਰੇਵਦੇ ਜਲ ਥਲ ਮਹੀਅਲ ਭਵਦੇ ਲੋਈ ॥ (29-17-3)
ਜੇਮ ਜਗ ਜਪ ਤਪ ਘਣੇ ਕਰਿ ਕਰਿ ਕਰਮ ਧਰਮ ਦੁਖ ਰੋਈ ॥ (29-17-4)
ਵਸਿ ਨ ਆਵੈ ਧਾਂਵਦਾ ਅਠੁ ਖੰਡਿ ਪਾਖੰਡਿ ਵਿਗੋਈ ॥ (29-17-5)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਨੁ ਜਿਣਿ ਜਗੁ ਜਿਣੈ ਆਪੁ ਗਵਾਇ ਆਪੇ ਸਭ ਕੋਈ ॥ (29-17-6)
ਸਾਪਸੰਗਤਿ ਗੁਣ ਹਾਰੁ ਪਰੋਈ ॥ ੧੭ ॥ (29-17-7)

ਅਲਖ ਨਿਰਜਨ ਆਖੀਐ ਰੂਪ ਨ ਰੇਖ ਅਲੇਖ ਅਪਾਰਾ ॥ (29-18-1)
ਅਬਿਗਤਿ ਗਤਿ ਅਬਿਗਤਿ ਘਣੀ ਸਿਮਰਣਿ ਸੇਖ ਨ ਆਵੈ ਵਾਰਾ ॥ (29-18-2)
ਅਕਥ ਕਥਾ ਕਿਉ ਜਾਣੀਐ ਕੋਇ ਨ ਆਖ ਸੁਣਾਵਣਹਾਰਾ ॥ (29-18-3)
ਅਚਰਜੁ ਨੋ ਅਚਰਜੁ ਹੋਇ ਵਿਸਮਾਦੈ ਵਿਸਮਾਦੁ ਸਮਾਰਾ ॥ (29-18-4)
ਚਾਰਿ ਵਰਨ ਗੁਰੁ ਸਿਖ ਹੋਇ ਘਰ ਬਾਰੀ ਬਹੁ ਵਣਜ ਵਪਾਰਾ ॥ (29-18-5)
ਸਾਪਸੰਗਤਿ ਅਰਾਧਿਆਭਗਤਿ ਵਛਲ ਗੁਰੁ ਰੂਪੁ ਮੁਰਾਰਾ ॥ (29-18-6)
ਭਵ ਸਾਗਰੁ ਗੁਰਿ ਸਾਗਰ ਤਾਰਾ ॥ ੧੮ ॥ (29-18-7)

ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਏਕੰਕਾਰੁ ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾ ਪਿਰਹੜੀ ਓਅੰਕਾਰਿ ਅਕਾਰੁ ਅਪਾਰਾ ॥ (29-19-1)
ਰੋਮ ਰੋਮ ਵਿਚਿ ਰਖਿਓਨੁ ਕਰਿ ਭ੍ਰਹਮੰਡ ਕਰੋਤਿ ਪਸਾਰਾ ॥ (29-19-2)
ਕੇਤਿੜਿਆਂ ਜੁਗ ਵਰਤਿਆ ਅਗਮ ਅਗੋਚਰੁ ਧੁੰਪੁਕਾਰਾ ॥ (29-19-3)
ਕੇਤਿੜਿਆਂ ਜੁਗ ਵਰਤਿਆ ਕਰਿ ਕਰਿ ਕੇਤਿੜਿਆਂ ਅਵਤਾਰਾ ॥ (29-19-4)
ਭਗਤਿ ਵਛਲੁ ਹੋਇ ਆਇਆ ਕਲੀ ਕਾਲ ਪਰਗਟ ਪਾਹਾਰਾ ॥ (29-19-5)
ਸਾਪਸੰਗਤਿ ਵਸਗਤਿ ਹੋਆ ਓਤਿ ਪੋਤਿ ਕਰਿ ਪਿਰਮ ਪਿਆਰਾ ॥ (29-19-6)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁੜੈ ਸਿਰਜਣਹਾਰਾ ॥ ੧੯ ॥ (29-19-7)

ਸਤਿਗੁਰ ਮੁਰਤਿ ਪਰਗਟੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖਫਲੁ ਸਬਦ ਵਿਚਾਰਾ ॥ (29-20-1)
ਇਕਦੂ ਹੋਇ ਸਹਸ ਫਲੁ ਗੁਰੁ ਸਿਖ ਸਾਪਸੰਗਤਿ ਓਅੰਕਾਰਾ ॥ (29-20-2)
ਡਿਠਾ ਸੁਣਿਆ ਮੰਨਿਆ ਸਨਮੁਖਿ ਸੇ ਵਿਰਲੇ ਸੈਸਾਰਾ ॥ (29-20-3)
ਪਹਿਲੇ ਦੇ ਪਾ ਖਾਕ ਹੋਇ ਪਿਛਹੁ ਜਗੁ ਮੰਗੈ ਪਗ ਛਾਰਾ ॥ (29-20-4)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਾਰਗ ਚਲਿਆ ਸਚੁ ਵਣਸੁ ਕਰਿ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰਾ ॥ (29-20-5)
ਕੀਮਤਿ ਕੋਇ ਨ ਜਾਣੀ ਆਖਣਿ ਸੁਣਨਿ ਨ ਲਿਖਣਿਹਾਰਾ ॥ (29-20-6)
ਸਾਪਸੰਗਤਿ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਪਿਆਰਾ ॥ ੨੦ ॥ (29-20-7)

ਸਾਪਸੰਗਤਿ ਗੁਰੁ ਸਬਦ ਲਿਵ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖਫਲੁ ਪਿਰਮੁ ਚਖਾਇਆ ॥ (29-21-1)
ਸਭ ਨਿਧਾਨ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰਿ ਸਭੇ ਫਲ ਬਲਿਹਾਰ ਕਰਾਇਆ ॥ (29-21-2)
ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਜਲਣਿ ਬੁਝਾਈਆਂ ਸਾਂਤਿ ਸਹਜ ਸੰਤੋਖੁ ਦਿੜਾਇਆ ॥ (29-21-3)
ਸਭੇ ਆਸਾ ਪੁਰੀਆ ਆਸਾ ਵਿਚਿ ਨਿਰਾਸ ਵਲਾਇਆ ॥ (29-21-4)

ਮਨਸਾ ਮਨਹਿ ਸਮਾਇ ਲੈ ਮਨ ਕਾਮਨ ਨਿਹਕਾਮ ਨ ਧਾਇਆ॥ (29-21-5)

ਕਰਮ ਕਾਲ ਜਮ ਜਾਲ ਕਟਿ ਕਰਮ ਕਰੇ ਨਿਹਕਰਮ ਰਹਾਇਆ॥ (29-21-6)

ਗੁਰ ਉਪਦੇਸੁ ਅਵੇਸ ਕਰਿ ਪੈਰੀ ਥੈ ਜਗੁ ਪੈਰੀ ਪਾਇਆ॥ (29-21-7)

ਗੁਰ ਚੇਲੇ ਪਰਚਾ ਪਰਚਾਇਆ ॥੨੯॥੨੯॥ (29-21-8)

Vaar 30

੧੯੮ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ (30-1-1)

ਸਤਿਗੁਰ ਸਚਾ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚਾ ਪੰਥੁ ਸੁਹੇਲਾ ॥ (30-1-2)
ਮਨਮੁਖ ਕਰਮ ਕਮਾਂਵਦੇ ਦੁਰਮਤਿ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਦੁਹੇਲਾ ॥ (30-1-3)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖ ਫਲੁ ਸਾਦਸੰਗੁ ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਕਰਿ ਗੁਰਮੁਖ ਮੇਲਾ ॥ (30-1-4)
ਕੂੜੁ ਕੁਸਤੁ ਅਸਾਧ ਸੰਗੁ ਮਨਮੁਖ ਦੁਖ ਫਲੁ ਹੈ ਵਿਹੁ ਵੇਲਾ ॥ (30-1-5)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਪੁ ਗਵਾਵਣਾ ਪੈਰੀ ਪਉਣਾ ਨੇਹੁ ਨਵੇਲਾ ॥ (30-1-6)
ਮਨਸੁਖ ਆਪੁ ਗਵਾਵਣਾ ਗੁਰਮਤਿ ਗੁਰ ਤੇ ਉਕੜੁ ਚੇਲਾ ॥ (30-1-7)
ਕੈਡੁ ਸਚੁ ਸੀਹ ਬਕਰ ਖੇਲਾ ॥੧॥ (30-1-8)

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖਫਲੁ ਸਚੁ ਹੈ ਮਨਮੁਖ ਦੁਖ ਫਲੁ ਕੂੜੁ ਕੂੜਾਵਾ ॥ (30-2-1)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚੁ ਸੰਤੋਖੁ ਰੁਖੁ ਦੁਰਮਤਿ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਪਛਾਵਾ ॥ (30-2-2)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚੁ ਅਡੋਲੁ ਹੈ ਮਨਮੁਖ ਫੇਰਿ ਫਿਰੰਦੀ ਛਾਵਾਂ ॥ (30-2-3)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਕੋਇਲ ਅੰਬ ਵਣ ਮਨਮੁਖ ਵਣਿ ਵਣਿ ਹੰਢਨਿ ਕਾਵਾਂ ॥ (30-2-4)
ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਸਚੁ ਬਾਗ ਹੈ ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਗੁਰ ਮੰਤ ਸਚਾਵਾਂ ॥ (30-2-5)
ਵਿਹੁ ਵਣੁ ਵਲਿ ਅਸਾਧ ਸੰਗਿ ਬਹੁਤੁ ਸਿਆਣਘ ਨਿਗੋਸਾਵਾਂ ॥ (30-2-6)
ਜਿਉ ਕਰਿ ਵੇਸੁਆ ਵੰਸੁ ਨਿਨਾਵਾਂ ॥੨॥ (30-2-7)

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਇ ਵੀਆਹੀਐ ਦੁਹੀ ਵਲੀ ਮਿਲਿ ਮੰਗਲ ਚਾਰਾ ॥ (30-3-1)
ਦੁਹੁ ਮਿਲਿ ਜੰਮੈ ਜਾਣੀਐ ਪਿਤਾ ਜਾਤਿ ਪਰਵਾਰ ਸਧਾਰਾ ॥ (30-3-2)
ਜੰਮਦਿਆਂ ਰੁਣੜੁੜਣਾ ਵੰਸਿ ਵਧਾਈ ਰੁਣੁ ਝੁਣਕਾਰਾ ॥ (30-3-3)
ਨਾਨਕ ਦਾਦਕ ਸੋਹਿਲੇ ਵਿਰਤੀਸਰ ਬਹੁ ਦਾਨ ਦਤਾਰਾ ॥ (30-3-4)
ਬਹੁ ਮਿਤੀ ਹੋਇ ਵੇਸੁਆ ਨਾ ਪਿਉ ਨਾਉਂ ਨਿਨਾਉਂ ਪੁਕਾਰਾ ॥ (30-3-5)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਵੰਸੀ ਪਰਮ ਹੰਸ ਮਨਮੁਖਿ ਠਗ ਬਗ ਵੰਸ ਹਤਿਆਰਾ ॥ (30-3-6)
ਸਚਿ ਸਚਿਆਰ ਕੂੜਹੁ ਕੂੜਿਆਰਾ ॥੩॥ (30-3-7)

ਮਾਨ ਸਰੋਵਰੁ ਸਾਧਸੰਗੁ ਮਾਣਕ ਮੌਤੀ ਰਤਨ ਅਮੋਲਾ ॥ (30-4-1)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਵੰਸੀ ਪਰਮ ਹੰਸ ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਗੁਰਮਤਿ ਅਡੋਲਾ ॥ (30-4-2)
ਖੀਰਹੁ ਨੀਰ ਨਿਕਾਲਦੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਗਿਆਨੁ ਧਿਆਨੁ ਨਿਰੋਲਾ ॥ (30-4-3)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚੁ ਸਲਾਹੀਐ ਤੋਲੁ ਨ ਤੋਲਣਹਾਰੁ ਅਤੋਲਾ ॥ (30-4-4)
ਮਨਮੁਖ ਬਹੁਲ ਸਮਾਧਿ ਹੈ ਘੁਟਿ ਘੁਟਿ ਜੀਆਂ ਖਾਇ ਅਬੋਲਾ ॥ (30-4-5)
ਹੋਇ ਲਖਾਉ ਟਿਕਾਉ ਜਾਇ ਛਪਤਿ ਉਹੁ ਪੜੈ ਮੁਹਚੋਲਾ ॥ (30-4-6)
ਸਚੁ ਸਾਉ ਕੂੜੁ ਗਹਿਲਾ ਗੋਲਾ ॥੪॥ (30-4-7)

ਗੁਰਮੁਖ ਸਚੁ ਸੁਲਖਣਾ ਸਭਿ ਸੁਲਖਣ ਸਚੁ ਸੁਹਾਵਾ ॥ (30-5-1)
ਮਨਮੁਖ ਕੂੜੁ ਕੁਲਖਣਾ ਸਭ ਕੁਲਖਣ ਕੂੜੁ ਕੁਦਾਵਾ ॥ (30-5-2)
ਸਚੁ ਸੁਇਨਾ ਕੂੜੁ ਕਚੁ ਹੈ ਕਚੁ ਨ ਕੰਚਨ ਮੁਲਿ ਮੁਲਾਵਾ ॥ (30-5-3)
ਸਚੁ ਭਾਰਾ ਕੂੜੁ ਹਉਲੜਾ ਪਵੈ ਨ ਰਤਕ ਰਤਨ ਭੁਲਾਵਾ ॥ (30-5-4)
ਸਚੁ ਹੀਰਾ ਕੂੜੁ ਫਟਕੁ ਹੈ ਜੜੈ ਜੜਾਵ ਨ ਜੁੜੈ ਜੁੜਾਵਾ ॥ (30-5-5)
ਸਚ ਦਾਤਾ ਕੂੜੁ ਮੰਗਤਾ ਦਿਹੁ ਰਾਤੀ ਚੋਰ ਸਾਹ ਮਿਲਾਵਾ ॥ (30-5-6)

ਸਚ ਸਾਬਤ ਕੂੜਿ ਫਿਰਦਾ ਫਾਵਾ ॥੫॥ (30-5-7)

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚੁ ਸੁਰੰਗੁ ਮੂਲੁ ਮਜੀਠ ਨ ਟਲੇ ਟਲੰਦਾ॥ (30-6-1)

ਮਨਮੁਖ ਕੂੜੁ ਕੁਰੰਗ ਹੈ ਛੁਲੁ ਕੁਸੰਭੈ ਬਿਰ ਨ ਰਹੰਦਾ॥ (30-6-2)

ਬੋਮ ਕਥੂਰੀ ਵਾਸੁ ਲੈ ਨਕੁ ਮਰੋੜੈ ਮਨ ਭਾਵੰਦਾ॥ (30-6-3)

ਕੂੜੁ ਸਚੁ ਅਕ ਅੰਬ ਫਲ ਕਉੜਾ ਮਿਠਾ ਸਾਉ ਲਹੰਦਾ॥ (30-6-4)

ਸਾਹ ਚੌਰ ਸਚੁ ਕੂੜੁ ਹੈ ਸਾਹੁ ਸਵੈ ਚੌਰੁ ਫਿਰੈ ਭਵੰਦਾ॥ (30-6-5)

ਸਾਹ ਫੜੈ ਉਠਿ ਚੌਰ ਨੇ ਤਿਸੁ ਨੁਕਸਾਨੁ ਦੀਬਾਣੁ ਕਰੰਦਾ॥ (30-6-6)

ਸਚੁ ਕੂੜੈ ਲੈ ਨਿਹਣਿ ਬੰਦਾ ॥੬॥ (30-6-7)

ਸਚੁ ਸੋਹੈ ਸਿਰ ਪਗ ਜਿਉ ਕੋਝਾ ਕੂੜੁ ਕਥਾਇ ਕਛੋਟਾ॥ (30-7-1)

ਸਚੁ ਸਤਾਣਾ ਸਾਰਦੁਲੁ ਕੂੜੁ ਜਿਵੈ ਹੀਣਾ ਹਰਣੋਟਾ॥ (30-7-2)

ਲਾਹਾ ਸਚੁ ਵਣਜੀਐ ਕੂੜੁ ਕਿ ਵਣਜਹੁ ਆਵੈ ਤੋਟਾ॥ (30-7-3)

ਸਚੁ ਖਰਾ ਸਾਬਾਸਿ ਹੈ ਕੂੜੁ ਨ ਚਲੈ ਦਮਤਾ ਖੋਟਾ॥ (30-7-4)

ਤਾਰੇ ਲਖ ਅਮਾਵਸੈ ਘੇਰਿ ਅਨੇਰਿ ਚਨਾਇਅਣੁ ਹੋਟਾ॥ (30-7-5)

ਸੂਰਜ ਇਕੁ ਚੜ੍ਹਦਿਆ ਹੋਇ ਅਠ ਖੰਡ ਪਵੈ ਫਲਫੋਟਾ॥ (30-7-6)

ਕੂੜੁ ਸਚੁ ਜਿਉਂ ਵਟੁ ਘਰੋਟਾ ॥੭॥ (30-7-7)

ਸੁਹਣੇ ਸਾਮਰਤਖ ਜਿਉ ਕੂੜੁ ਸਚੁ ਵਰਤੈ ਵਰਤਾਰਾ॥ (30-8-1)

ਹਰਿ ਚੰਦਉਰੀ ਨਗਰ ਵਾਂਗੁ ਕੂੜੁ ਸਚੁ ਪਰਗਟੁ ਪਾਹਾਰਾ॥ (30-8-2)

ਨਦੀ ਪਛਾਵਾਂ ਮਾਣਸਾ ਸਿਰ ਤਲਵਾਇਆ ਅੰਬਰੁ ਤਾਰਾ॥ (30-8-3)

ਧੂਅਰੁ ਧੁੰਪੁਕਾਰੁ ਹੋਇ ਤੁਲਿ ਨ ਘਣਹਰਿ ਵਰਸਣਹਾਰਾ॥ (30-8-4)

ਸਾਉ ਨ ਸਿਮਰਣਿ ਸੰਕਰੈ ਦੀਪਕ ਬਾਝੁ ਨ ਮਿਟੈ ਅੰਧਾਰਾ॥ (30-8-5)

ਲੜੈ ਨ ਕਾਗਲਿ ਲਿਖਿਆ ਚਿਤੁ ਚਿਤੇਰੇ ਸੈ ਹਥੀਆਰਾ॥ (30-8-6)

ਸਚੁ ਕੂੜੁ ਕਰਤੂਤਿ ਵੀਚਾਰਾ ॥੮॥ (30-8-7)

ਸਚੁ ਸਮਾਇਣੁ ਦੁਧ ਵਿਚਿ ਕੂੜੁ ਵਿਗਾੜੁ ਕਾਂਜੀ ਦੀ ਚੁਖੈ॥ (30-9-1)

ਸਚੁ ਭੋਜਨੁ ਮੁਹਿ ਖਾਵਣਾ ਇਕੁ ਦਾਣਾ ਨਕੈ ਵਲਿ ਦੁਖੈ॥ (30-9-2)

ਫਲਹੁ ਰੁਖ ਰੁਖਹੁ ਸੁ ਫਲੁ ਅੰਤਿ ਕਾਲਿ ਖਉ ਲਾਖਹੁ ਰੁਖੈ॥ (30-9-3)

ਸਉ ਵਰਿਆ ਅਗਿ ਰੁਖ ਵਿਚਿ ਭਸਮ ਕਰੈ ਅਗਿ ਬਿੰਦੁ ਧੁਖੈ॥ (30-9-4)

ਸਚੁ ਦਾਰੁ ਕੂੜੁ ਰੋਗੁ ਹੈ ਗੁਰ ਵੈਦ ਵੇਦਨਿ ਮਨਮੁਖੈ॥ (30-9-5)

ਸਚੁ ਸਬੋਈ ਕੂੜੁ ਠਗੁ ਲਗੈ ਦੁਖੁ ਨ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖੈ॥ (30-9-6)

ਕੂੜੁ ਪਚੈ ਸਚੈ ਦੀ ਭੁਖੈ ॥੯॥ (30-9-7)

ਕੂੜੁ ਕਪਟ ਹਥਿਆਰ ਜਿਉ ਸਚੁ ਰਖਵਾਲਾ ਸਿਲਹ ਸੰਜੋਆ॥ (30-10-1)

ਕੂੜੁ ਵੈਰੀ ਨਿਤ ਜੋਹਦਾ ਸਚੁ ਸੁਮਿਤੁ ਹਿਮਾਇਤਿ ਹੋਆ॥ (30-10-2)

ਸੂਰਵੀਰੁ ਵਰੀਆਸੁ ਸਚੁ ਕੂੜੁ ਕੁਝਾਵਾ ਕਰਦਾ ਚੋਆ॥ (30-10-3)

ਨਿਹਚਲੁ ਸਚੁ ਸੁਥਾਇ ਹੈ ਲਰਜੈ ਕੂੜੁ ਕੁਥਾਇ ਖੜੋਆ॥ (30-10-4)

ਸਚਿ ਫਿਝੁ ਕੂੜੁ ਪਛਾੜਿਆ ਚਾਰਿ ਚਕ ਵੈਖਨ ਤੈ ਲੋਆ॥ (30-10-5)

ਕੂੜੁ ਕਪਟੁ ਰੋਗੀ ਸਦਾ ਸਚੁ ਸਦਾ ਹੀ ਨਵਾਂ ਨਿਰੋਆ॥ (30-10-6)

ਸਚੁ ਸਚਾ ਕੂੜੁ ਕੂੜੁ ਵਿਖੋਆ ॥੧੦॥ (30-10-7)

ਸਚ ਸੁਰਜ ਪਰਗਾਸ ਹੈ ਕੂੜਹ ਘੁੜ੍ਹ ਕੁਝ ਨ ਸੜੈ॥ (30-11-1)
ਸਚ ਵਣਸਪਤਿ ਬੋਹੀਐ ਕੂੜਹ ਵਾਸ ਨ ਚੰਦਨ ਬੁੜੈ॥ (30-11-2)
ਸਚਹੁ ਸਫਲ ਤਰੋਵਰਾ ਸਿੰਮਲੁ ਅਫਲੁ ਵਡਾਈ ਲੁੜੈ॥ (30-11-3)
ਸਾਵਣਿ ਵਣ ਹਰੀਆਵਲੇ ਸੁਕੈ ਅਕੁ ਜਵਾਹਾਂ ਰੁੜੈ॥ (30-11-4)
ਮਾਣਕ ਮੌਤੀ ਮਾਨਸਰਿ ਸੰਖਿ ਨਿਸਖਣ ਹਸਤਨ ਦੁੜੈ॥ (30-11-5)
ਸਚੁ ਗੰਗੋਦਕੁ ਨਿਰਮਲਾ ਕੜਿ ਰਲੈ ਮਦ ਪਰਗਟੁ ਗੁੜੈ॥ (30-11-6)
ਸਚੁ ਸਚਾ ਕੂੜੁ ਕੂੜਹ ਖੁੜੈ॥ ੧੧॥ (30-11-7)

ਸਚੁ ਕੂੜ ਦੁਇ ਝਾਗੜੁ ਝਗੜਾ ਕਰਦਾ ਚਉਤੈ ਆਇਆ॥ (30-12-1)
ਅਗੇ ਸਚਾ ਸਚਿ ਨਿਆਇ ਆਪ ਹਜੂਰਿ ਦੋਵੈ ਝਗੜਾਇਆ॥ (30-12-2)
ਸਚੁ ਸਚਾ ਕੂੜਿ ਕੂੜਿਆਰੁ ਪੰਚਾ ਵਿਚਿਦੋ ਕਰਿ ਸਮਝਾਇਆ॥ (30-12-3)
ਸਚਿ ਜਿਤਾ ਕੂੜਿ ਹਾਰਿਆ ਕੂੜੁ ਕੂੜਾ ਕਰਿ ਸਹਰਿ ਫਿਰਾਇਆ॥ (30-12-4)
ਸਚਿਆਰੈ ਸਾਬਾਸਿ ਹੈ ਕੂੜਿਆਰੈ ਫਿਟੁ ਫਿਟੁ ਕਰਾਇਆ॥ (30-12-5)
ਸਚ ਲਹਣਾ ਕੂੜਿ ਦੇਵਣਾ ਖਤੁ ਸਤਾਗਲੁ ਲਿਖਿ ਦੇਵਾਇਆ॥ (30-12-6)
ਆਪ ਠਗਾਇ ਨ ਠਗੀਐ ਠਗਣਹਾਰੈ ਆਪੁ ਠਗਾਇਆ॥ (30-12-7)
ਵਿਰਲਾ ਸਚੁ ਵਿਹਾਝਣ ਆਇਆ॥ ੧੨॥ (30-12-8)

ਕੂੜੁ ਸੁਤਾ ਸਚੁ ਜਾਗਦਾ ਸਚੁ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮਨਿ ਭਾਇਆ॥ (30-13-1)
ਸਚੁ ਸਚੈ ਕਰਿ ਪਾਹਰੂ ਸਚ ਭੰਡਾਰ ਉਤੇ ਬਹਿਲਾਇਆ॥ (30-13-2)
ਸਚੁ ਆਗੂ ਆਨੇਰ ਕੂੜ ਉਝੜਿ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਚਲਾਇਆ॥ (30-13-3)
ਸਚੁ ਸਚੇ ਕਰਿ ਫਉਜਦਾਰੁ ਰਾਹੁ ਚਲਾਵਣੁ ਜੋਗੁ ਪਠਾਇਆ॥ (30-13-4)
ਜਗ ਭਵਜਲੁ ਮਿਲਿ ਸਾਪਸੰਗਿ ਗੁਰ ਬੋਹਿਬੈ ਚਾੜ੍ਹੁ ਤਰਾਇਆ॥ (30-13-5)
ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਲੋਭੁ ਮੋਹੁ ਫਤਿ ਅਹੰਕਾਰੁ ਗਰਦਨਿ ਮਰਵਾਇਆ॥ (30-13-6)
ਪਾਰਿ ਪਏ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਪਾਇਆ॥ ੧੩॥ (30-13-7)

ਲੁਣ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਖਾਇ ਕੈ ਰਣ ਅੰਦਰਿ ਲੜਿ ਮਰੈ ਸੁ ਜਾਪੈ॥ (30-14-1)
ਸਿਰ ਵਢੈ ਹਥੀਆਰੁ ਕਰਿ ਵਰੀਆਮਾ ਵਰਿਆਮੁ ਸਿਵਾਪੈ॥ (30-14-2)
ਤਿਸੁ ਪਿਛੈ ਜੋ ਇਸਤਰੀ ਬਧਿ ਬੇਈ ਦੇ ਵਰੈ ਸਰਾਪੈ॥ (30-14-3)
ਪੋਤੈ ਪੁਤ ਵਡੀਰੀਅਨਿ ਪਰਵਾਰੈ ਸਾਧਾਰੁ ਪਰਾਪੈ॥ (30-14-4)
ਵਖਤੈ ਉਪਰਿ ਲੜਿ ਮਰੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੈ ਸਬਦੁ ਅਲਾਪੈ॥ (30-14-5)
ਸਾਪਸੰਗਤਿ ਵਿਚਿ ਜਾਇ ਕੈ ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ਮਰੈ ਆਪੁ ਆਪੈ॥ (30-14-6)
ਲੜਿ ਮਰਣਾ ਤੈ ਸਤੀ ਹੋਣੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੰਥੁ ਪੂਰਣ ਪਰਤਾਪੈ॥ (30-14-7)
ਸਚਿ ਸਿਦਕ ਸਚ ਪੀਰੁ ਪਛਾਪੈ॥ ੧੪॥ (30-14-8)

ਨਿਹਚਲੁ ਸਚਾ ਬੇਹੁ ਹੈ ਸਾਪਸੰਗੁ ਪੰਜੇ ਪਰਧਾਨਾ॥ (30-15-1)
ਸਤਿ ਸੰਤੋਖੁ ਦਇਆ ਧਰਮੁ ਅਰਥੁ ਸਮਰਥੁ ਸਭੇ ਬੰਧਾਨਾ॥ (30-15-2)
ਗੁਰ ਉਪਦਾਸੁ ਕਮਾਵਣਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਦਾਨੁ ਇਸਨਾਨਾ॥ (30-15-3)
ਮਿਠਾ ਬੋਲਣੁ ਨਿਵਿ ਚਲਣੁ ਹਥਹੁ ਦੇਣ ਭਗਤਿ ਗੁਰ ਗਿਆਨਾ॥ (30-15-4)
ਦੁਹੀ ਸਰਾਈ ਸੁਰਖਰੂ ਸਚੁ ਸਬਦੁ ਵਜੈ ਨੀਸਾਨਾ॥ (30-15-5)
ਚਲਣੁ ਜਿੰਨੀ ਜਾਣਿਆ ਜਗ ਅੰਦਰਿ ਵਿਰਲੇ ਮਿਹਮਾਨਾ॥ (30-15-6)
ਆਪ ਗਵਾਏ ਤਿਸੁ ਕੁਰਬਾਨਾ॥ ੧੫॥ (30-15-7)

ਕੂੜੁ ਅਹੀਰਾਂ ਪਿੰਡ ਹੈ ਪੰਜ ਦੂਤ ਵਸਨਿ ਬਰਿਆਰਾ॥ (30-16-1)
ਕਾਮ ਕਰੋਧੁ ਵਿਰੋਧੁ ਨਿਤ ਲੋਭ ਮੋਹ ਧੋਹੁ ਅਹੰਕਾਰਾ॥ (30-16-2)
ਖਿੰਜੇਤਾਣੁ ਅਸਾਧੁ ਸੰਗੁ ਵਰਤੈ ਪਾਪੈ ਦਾ ਵਰਤਾਰਾ॥ (30-16-3)
ਪਰ ਧਨ ਪਰ ਨਿੰਦਾ ਪਿਆਰੁ ਪਰ ਨਾਰੀ ਸਿਉ ਵਡੇ ਵਿਕਾਰਾ॥ (30-16-4)
ਖਲੁਹਲੁ ਮੂਲਿ ਨ ਚੁਕਈ ਰਾਜੁ ਢੰਡੁ ਜਮੁ ਢੰਡੁ ਕਰਾਰਾ॥ (30-16-5)
ਦੁਹੀ ਸਰਾਈ ਜਰਦਰੂ ਜੰਮਣੁ ਮਰਣੁ ਨਰਕਿ ਅਵਤਾਰਾ॥ (30-16-6)
ਅਗੀ ਫਲ ਹੋਵਨਿ ਅੰਗਿਆਰਾ ॥੧੬॥ (30-16-7)

ਸਚੁ ਸਪੂਰਣ ਨਿਰਮਲਾ ਤਿਸੁ ਵਿਚਿ ਕੂੜੁ ਨ ਰਲਦਾ ਰਾਈ॥ (30-17-1)
ਅਖੀ ਕਤੁ ਨ ਸੰਜੈਰੈ ਤਿਣੁ ਅਉਖਾ ਦੁਖਿ ਰੈਣਿ ਵਿਹਾਈ॥ (30-17-2)
ਭੋਜਣੁ ਅੰਦਰਿ ਮਖਿ ਜਿਉ ਹੋਇ ਦੁਕੁਪਾ ਫੇਰਿ ਕਢਾਈ॥ (30-17-3)
ਰੂਈ ਅੰਦਰਿ ਚਿਣਗ ਵਾਂਗ ਦਾਹਿ ਭਸਮੰਤੁ ਕਰੇ ਦੁਖਦਾਈ॥ (30-17-4)
ਕਾਂਜੀ ਦੁਧੁ ਕਸੁਪੁ ਹੋਇ ਫਿਟੈ ਸਾਦਹੁ ਵੰਨਹੁ ਜਾਈ॥ (30-17-5)
ਮਹੁਰਾ ਚੁਖਕੁ ਚਖਿਆ ਪਾਤਿਸਾਹਾ ਮਾਰੈ ਸਹਮਾਈ॥ (30-17-6)
ਸਚਿ ਅੰਦਰਿ ਕਿਉ ਕੂੜੁ ਸਮਾਈ ॥੧੭॥ (30-17-7)

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚੁ ਅਲਿਪੜੁ ਹੈ ਕੂੜਹੁ ਲੇਪੁ ਨ ਲਗੈ ਭਾਈ॥ (30-18-1)
ਚੰਸਨ ਸਪੀਂ ਵੇਝਿਆ ਚੜ੍ਹੈ ਨ ਵਿਸੁ ਨ ਵਾਸੁ ਘਟਾਈ॥ (30-18-2)
ਪਾਰਸੁ ਅੰਦਰਿ ਪਥਰਾਂ ਅਸਟ ਧਾਤੁ ਮਿਲਿ ਵਿਗੜਿ ਨ ਜਾਈ॥ (30-18-3)
ਗੰਗ ਸੰਗਿ ਅਪਵਿੜੁ ਜਲੁ ਕਰਿ ਨ ਸਕੈ ਅਪਵਿੜੁ ਮਿਲਾਈ॥ (30-18-4)
ਸਾਇਰ ਅਗਿ ਨ ਲਗਈ ਮੇਰੁ ਸੁਮੇਰੁ ਨ ਵਾਉ ਛੁਲਾਈ॥ (30-18-5)
ਬਾਣੁ ਨ ਧੁਰਿ ਅਸਮਾਣਿ ਜਾਇ ਵਾਹੇਂਦੜੁ ਪਿੱਛੈ ਪਛਤਾਈ॥ (30-18-6)
ਓੜਕਿ ਕੂੜੁ ਕੂੜੇ ਹੁਏ ਜਾਈ ॥੧੮॥ (30-18-7)

ਸਚੁ ਸੁਹਾਵਾ ਮਾਣੁ ਹੈ ਕੂੜ ਕੂੜਾਵੀ ਮਣੀ ਮਨੂਰੀ॥ (30-19-1)
ਕੂੜੇ ਕੂੜੀ ਪਾਇ ਹੈ ਸਚੁ ਸਚਾਵੀ ਗੁਰਮਤਿ ਪੂਰੀ॥ (30-19-2)
ਕੂੜੇ ਕੂੜਾ ਜੋਰਿ ਹੈ ਸਚਿ ਸਤਾਣੀ ਗਰਬ ਗਰੂਰੀ॥ (30-19-3)
ਕੂੜੁ ਨ ਦਰਗਹ ਮੰਨੀਐ ਸਚੁ ਸੁਹਾਵਾ ਸਦਾ ਹਜੂਰੀ॥ (30-19-4)
ਸੁਕਰਾਨਾ ਹੈ ਸਚੁ ਘਰਿ ਕੂੜੁ ਕੁਫਰ ਘਰਿ ਨ ਸਾਬੂਰੀ॥ (30-19-5)
ਹਸਤਿ ਚਾਲ ਹੈ ਸਚ ਦੀ ਕੂੜਿ ਕੁਢੰਗੀ ਚਾਲ ਭੇਡੂਰੀ॥ (30-19-6)
ਮੂਲੀ ਪਾਨ ਡਿਕਾਰ ਜਿਉ ਮੂਲਿ ਨ ਤੁਲਿ ਲਸਣੁ ਕਸਮੂਰੀ॥ (30-19-7)
ਬੀਜੈ ਵਿਸੁ ਨ ਖਾਵੈ ਚੂਰੀ ॥੧੯॥ (30-19-8)

ਸਚੁ ਸੁਭਾਉ ਮਜੀਠ ਦਾ ਸਹੈ ਅਵਟਣ ਰੰਗੁ ਚੜ੍ਹਾਏ॥ (30-20-1)
ਸਣੁ ਜਿਉ ਕੂੜੁ ਸੁਭਾਉ ਹੈ ਖਲ ਕਢਾਇ ਵਟਾਇ ਬਨਾਏ॥ (30-20-2)
ਚੰਨਣੁ ਪਰਉਪਕਾਰੁ ਕਰਿ ਅਫਲ ਸਫਲ ਵਿਚਿ ਵਾਸ ਵਸਾਏ॥ (30-20-3)
ਵਡਾ ਵਿਕਾਰੀ ਵਾਂਸੁ ਹੈ ਹਉਮੈ ਜਲੈ ਗਵਾਂਦੁ ਜਲਾਏ॥ (30-20-4)
ਜਾਣੁ ਅਮਿਓ ਰਸੁ ਕਾਲਕੂਟ ਖਾਪੈ ਮਰੈ ਮੁਏ ਜੀਵਾਏ॥ (30-20-5)
ਦਰਗਹ ਸਚੁ ਕਬੂਲੁ ਹੈ ਕੂੜਹੁ ਦਰਗਹ ਮਿਲੈ ਸਜਾਏ॥ (30-20-6)
ਜੋ ਬੀਜੈ ਸੋਈ ਫਲੁ ਖਾਏ ॥੨੦॥੩੦॥ (30-20-7)

Vaar 31

੧੯੮ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ (31-1-1)

ਸਾਇਰ ਵਿਚਹੁ ਨਿਕਲੈ ਕਾਲਕੂਟ ਤੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵਾਣੀ ॥ (31-1-2)
 ਉਤ ਖਾਧੈ ਮਰਿ ਮੁਕੀਐ ਉਤੁ ਖਾਧੈ ਹੋਇ ਅਮਰੁ ਪਰਾਣੀ ॥ (31-1-3)
 ਵਿਸੁ ਵਸੈ ਮੁਹਿ ਸਪ ਦੈ ਗਰੜ ਦੁਗਾਰਿ ਅਸਿਆ ਰਸ ਜਾਣੀ ॥ (31-1-4)
 ਕਾਉ ਨ ਭਾਵੈ ਬੋਲਿਆ ਕੋਇਲ ਬੋਲੀ ਸਭਨਾਂ ਭਾਣੀ ॥ (31-1-5)
 ਬੁਰ ਬੋਲਾ ਨ ਸੁਖਾਵਈ ਮਿਠ ਬੋਲਾ ਜਗਿ ਮਿਤੁ ਵਿਡਾਣੀ ॥ (31-1-6)
 ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਸੈਸਾਰ ਵਿਚਿ ਪਰਉਪਕਾਰ ਵਿਕਾਰ ਨਿਸਾਣੀ ॥ (31-1-7)
 ਗੁਣ ਅਵਗੁਣ ਗਤਿ ਆਖਿ ਵਖਾਣੀ ॥੧॥ (31-1-8)

ਸੁਝਹੁ ਸੁਝਨਿ ਤਿਨਿ ਲੋਅ ਅਨ੍ਹੇ ਘੁੜ੍ਹੁ ਸੁਝ ਨ ਸੁਝੈ ॥ (31-2-1)
 ਚਕਵੀ ਸੂਰਜ ਹੇਤੁ ਹੈ ਕੰਤੁ ਮਿਲੈ ਵਿਰਤੰਤੁ ਸੁ ਬੁਝੈ ॥ (31-2-2)
 ਰਾਤਿ ਅਨ੍ਹੇਰਾ ਪੰਖੀਆਂ ਚਕਵੀ ਚਿਤੁ ਅਨ੍ਹੇਰਿ ਨ ਰੁਝੈ ॥ (31-2-3)
 ਬਿੰਬ ਅੰਦਰਿ ਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬ ਦੇਖਿ ਭਰਤਾ ਜਾਣਿ ਸੁਜਾਣਿ ਸਮੁਝੈ ॥ (31-2-4)
 ਦੇਖਿ ਪਛਾਵਾ ਪਵੇ ਖੂਹਿ ਡੁਬਿ ਮਰੈ ਸੀਹੁ ਲੋਇਨ ਲੁਝੈ ॥ (31-2-5)
 ਖੋਜੀ ਖੋਜੈ ਖੋਜੁ ਲੈ ਵਾਦੀ ਵਾਦੁ ਕਰੇਂਦੜ ਖੁਝੈ ॥ (31-2-6)
 ਗੋਰਸੁ ਗਾਈਂ ਹਸਤਿਨਿ ਦੁਝੈ ॥੨॥ (31-2-7)

ਸਾਵਣ ਵਣ ਹਰੀਆਵਲੇ ਵੱਠੇ ਸੁਕੈ ਅਕੁ ਜਵਾਹਾ ॥ (31-3-1)
 ਚੇਤਿ ਵਣਸਪਤਿ ਮਉਲੀਐ ਅਪਤ ਕਰੀਰ ਨ ਕਰੈ ਉਸਾਹਾ ॥ (31-3-2)
 ਸੁਫਲ ਫਲੰਦੇ ਬਿਰਖ ਸਭ ਸਿੰਮਲੁ ਅਫਲੁ ਰਹੈ ਅਵਿਸਾਹਾ ॥ (31-3-3)
 ਚੰਨਣ ਵਾਸੁ ਵਣਸਪਤਿ ਵਾਂਸ ਨਿਵਾਸਿ ਨ ਉਭੇ ਸਾਹਾ ॥ (31-3-4)
 ਸੰਖੁ ਸਮੁੰਦਰੁ ਸਖਣਾ ਦੁਖਿਆਰਾ ਰੋਵੈ ਦੇ ਧਾਹਾ ॥ (31-3-5)
 ਬਗੁਲ ਸਮਾਪੀ ਗੰਗ ਵਿਚਿ ਝੀਗੈ ਚੁਣਿ ਖਾਇ ਭਿੜਾਹਾ ॥ (31-3-6)
 ਸਾਥ ਵਿਛੁੰਨੇ ਮਿਲਦਾ ਫਾਹਾ ॥੩॥ (31-3-7)

ਆਪਿ ਭਲਾ ਸਭੁ ਜਗੁ ਭਲਾ ਭਲਾ ਸਭਨਾ ਕਰਿ ਦੇਖੈ ॥ (31-4-1)
 ਆਪਿ ਬੁਰਾ ਸਭੁ ਜਗੁ ਬੁਰਾ ਸਭ ਕੋ ਬੁਰਾ ਬੁਰੇ ਦੇ ਲੇਖੈ ॥ (31-4-2)
 ਕਿਸਨੁ ਸਹਾਈ ਪਾਂਡਵਾ ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਕਰਤੂਤਿ ਵਿਸੇਖੈ ॥ (31-4-3)
 ਵੈਰ ਭਾਉ ਚਿਤਿ ਕੈਰਵਾਂ ਗਣਤੀ ਗਣਨਿ ਅੰਦਰਿ ਕਾਲੇਖੈ ॥ (31-4-4)
 ਭਲਾ ਬੁਰਾ ਪਰਵੰਨਿਆ ਭਾਲਣ ਗਏ ਨ ਦਿਸਟਿ ਸਰੇਖੈ ॥ (31-4-5)
 ਬੁਰਾ ਨ ਕੋਈ ਜੁਧਿਸਟਰੈ ਦੁਰਜੋਧਨ ਕੋ ਭਲਾ ਨ ਭੇਖੈ ॥ (31-4-6)
 ਕਰਵੈ ਹੋਇ ਸੁ ਟੋਟੀ ਰੇਖੈ ॥੪॥ (31-4-7)

ਸੂਰਜੁ ਘਰਿ ਅਵਤਾਰੁ ਲੈ ਧਰਮ ਵੀਚਾਰਹਿ ਜਾਇ ਬਹਿਨਾ ॥ (31-5-1)
 ਮੂਰਤਿ ਇਕਾ ਨਾਉ ਦੁਇ ਧਰਮ ਰਾਇ ਜਮ ਦੇਖਿ ਸਰਿਠਾ ॥ (31-5-2)
 ਧਰਮੀ ਛਿਠਾ ਧਰਮ ਰਾਇ ਪਾਪੁ ਕਮਾਇ ਪਾਪੀ ਜਮ ਛਿਠਾ ॥ (31-5-3)
 ਪਾਪੀ ਨੋ ਪਛੜਗਿਦਾ ਧਰਮੀ ਨਾਲਿ ਬੁਲੇਂਦਾ ਮਿਠਾ ॥ (31-5-4)
 ਵੈਰੀ ਦੇਖਨਿ ਵੈਰ ਭਾਇ ਮਿਤੁ ਭਾਇ ਕਰਿ ਦੇਖਨਿ ਇਠਾ ॥ (31-5-5)
 ਨਰਕ ਸੁਰਗ ਵਿਚਿ ਪੁੰਨ ਪਾਪ ਵਰ ਸਰਾਪ ਜਾਣਨਿ ਅਭਰਿਠਾ ॥ (31-5-6)

ਦਰਪਣਿ ਰੂਪ ਜਿਵੇਹੀ ਪਿਠਾ ॥੫॥ (31-5-7)

ਜਿਉਂ ਕਰਿ ਨਿਰਮਲ ਆਰਸੀ ਸਭਾ ਸੁਧ ਸਭ ਕੋਈ ਦੇਖੈ॥ (31-6-1)
ਗੋਰਾ ਗੋਰੇ ਦਿਸਦਾ ਕਾਲਾ ਕਾਲੇ ਵੰਨੁ ਵਿਸੇਖੈ॥ (31-6-2)
ਹਸਿ ਹਸਿ ਦੇਖੈ ਹਸਤ ਮੁਖ ਰੋਂਦਾ ਰੋਵਣਹਾਰੁ ਸੁਲੇਖੈ॥ (31-6-3)
ਲੇਪੁ ਨ ਲਗੈ ਆਰਸੀ ਛਿਆ ਦਰਸਨੁ ਦਿਸਨਿ ਬਹੁ ਭੇਖੈ॥ (31-6-4)
ਦੁਰਮਤਿ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਹੈ ਵੈਰੁ ਵਿਰੋਧੁ ਕਰੋਧੁ ਕੁਲੇਖੈ॥ (31-6-5)
ਗੁਰਮਤਿ ਨਿਰਮਲੁ ਨਿਰਮਲਾ ਸਮਦਰਸੀ ਸਮਦਰਸ ਸਰੇਖੈ॥ (31-6-6)
ਭਲਾ ਬੁਰਾ ਹੁਇ ਰੂਪੁ ਨ ਰੇਖੈ ॥੬॥ (31-6-7)

ਇਕਤੁ ਸੂਰਜਿ ਆਬਵੈ ਰਾਤਿ ਅਨੇਰੀ ਚਮਕਨਿ ਤਾਰੇ॥ (31-7-1)
ਸਾਹ ਸਵਨਿ ਘਰਿ ਆਪਣੈ ਚੌਰ ਫਿਰਨਿ ਘਰਿ ਮਹਣੈਹਾਰੈ॥ (31-7-2)
ਜਾਗਨਿ ਵਿਰਲੇ ਪਾਹਰੁ ਰੂਆਇਨਿ ਹੁਸੀਆਰ ਬਿਦਾਰੇ॥ (31-7-3)
ਜਾਗਿ ਜਗਾਇਨਿ ਸੁਤਿਆਂ ਸਾਹ ਫੜੇਦੇ ਚੌਰ ਚਗਾਰੇ॥ (31-7-4)
ਜਾਗਦਿਆਂ ਘਰੁ ਰਖਿਆ ਸੁਤੇ ਘਰ ਮੁਸਨਿ ਵੇਚਾਰੇ॥ (31-7-5)
ਸਾਹ ਆਏ ਘਰਿ ਆਪਣੈ ਚੌਰ ਜਾਰਿ ਲੈ ਗਰਦਨਿ ਮਾਰੇ॥ (31-7-6)
ਭਲੇ ਬੁਰੇ ਵਰਤਨਿ ਸੈਸਾਰੇ ॥੭॥ (31-7-7)

ਮਉਲੇ ਅੰਬ ਬਸੰਤ ਰੁਤਿ ਅਉੜੀ ਅਕੁ ਸੁ ਫੁਲੀ ਭਰਿਆ॥ (31-8-1)
ਅੰਬਿ ਨ ਲਗੈ ਖਖੜੀ ਅਕਿ ਨ ਲਗੈ ਅੰਬੁ ਅਫਰਿਆ॥ (31-8-2)
ਕਾਲੀ ਕੋਇਲ ਅੰਬ ਵਣਿ ਅਕਿਤਿਡੁ ਚਿਤੁ ਮਿਤਾਲਾ ਹਰਿਆ॥ (31-8-3)
ਮਨ ਪੰਖੇਰੂ ਬਿਰਦ ਭੇਦੁ ਸੰਗ ਸੁਭਾਉ ਸੋਈ ਫਲੁ ਧਰਿਆ॥ (31-8-4)
ਗੁਰਮਤਿ ਡਰਦਾ ਸਾਧਸੰਗਿ ਦੁਰਮਤਿ ਸੰਗਿ ਅਸਾਧ ਨ ਡਰਿਆ॥ (31-8-5)
ਭਗਤਿ ਵਛਲੁ ਭੀ ਆਖੀਐ ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਣਿ ਪਤਿਤ ਉਧਰਿਆ॥ (31-8-6)
ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਣਾ ਸੋਈ ਤਰਿਆ ॥੮॥ (31-8-7)

ਜੇ ਕਰਿ ਉਧਰੀ ਪੂਤਨਾ ਵਿਹੁ ਪੀਆਲਣੁ ਕੰਮ ਨ ਚੰਗਾ॥ (31-9-1)
ਗਨਿਕਾ ਉਧਰੀ ਆਖੀਐ ਪਰ ਘਰਿ ਜਾਇ ਨ ਲਈਐ ਪੰਗਾ॥ (31-9-2)
ਬਾਲਮੀਕੁ ਨਿਸਤਾਰਿਆ ਮਾਰੈ ਵਾਟ ਨ ਹੋਇ ਨਿਸੰਗਾ॥ (31-9-3)
ਫੰਧਕਿ ਉਧਰੈ ਆਖੀਅਨਿ ਫਾਹੀ ਪਾਇ ਨ ਫੜੀਐ ਟੰਗਾ॥ (31-9-4)
ਜੇ ਕਾਸਾਈ ਉਧਰਿਆ ਜੀਆ ਘਾਇ ਨ ਖਾਈਐ ਭੰਗਾ॥ (31-9-5)
ਪਾਰਿ ਉਤਾਰੈ ਬੋਹਿਥਾ ਸੁਇਨਾ ਲੋਹੁ ਨਾਹੀ ਇਕ ਰੰਗਾ॥ (31-9-6)
ਇਤੁ ਭਰਵਾਸੈ ਰਹਣੁ ਕੁਢੰਗਾ ॥੯॥ (31-9-7)

ਪੈ ਖਾਜੂਰੀ ਜੀਵੀਐ ਚੜ੍ਹੁ ਖਾਜੂਰੀ ਝੜਉ ਨ ਕੋਈ॥ (31-10-1)
ਉਝਤਿ ਪਇਆ ਨ ਮਾਰੀਐ ਉਝਤ ਰਾਹੁ ਨ ਚੰਗਾ ਹੋਈ॥ (31-10-2)
ਜੇ ਸਪ ਖਾਧਾ ਉਬਰੇ ਸਪੁ ਨ ਫੜੀਐ ਅੰਤਿ ਵਿਗੋਈ॥ (31-10-3)
ਵਹਣਿ ਵਹੰਦਾ ਨਿਕਲੈ ਵਿਣੁ ਤੁਲਹੇ ਡੁਬਿ ਮਰੈ ਭਲੋਈ॥ (31-10-4)
ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਣੁ ਆਖੀਐ ਵਿਰਤੀਹਾਣੁ ਜਾਣੁ ਜਾਣੋਈ॥ (31-10-5)
ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਗੁਰਮਤਿ ਹੈ ਦੁਰਮਤਿ ਦਰਗਹ ਲਹੈ ਨ ਢੋਈ॥ (31-10-6)
ਅੰਤਿ ਕਮਾਣਾ ਹੋਇ ਸਥੋਈ ॥੧੦॥ (31-10-7)

ਬੈਮ ਕਥੂਰੀ ਵਾਸੁ ਜਿਉਂ ਕੰਚਨ ਲੋਹੁ ਨਹੀਂ ਇਕ ਵੰਨਾ॥ (31-11-1)
ਫਟਕ ਨ ਹੀਰੇ ਤੁਲਿ ਹੈ ਸਮਸਰਿ ਨੜੀ ਨ ਵੜੀਐ ਗੰਨਾ॥ (31-11-2)
ਤੁਲਿ ਨ ਰਤਨਾ ਰਤਕਾਂ ਮੁਲਿ ਨ ਕਚੁ ਵਿਕਾਵੈ ਪੰਨਾ॥ (31-11-3)
ਦੁਰਮਤਿ ਘੁੰਮਣ ਵਾਣੀਐ ਗੁਰਮਤਿ ਸੁਕ੍ਰਿਤ ਬੋਹਿਥੁ ਬੰਨਾ॥ (31-11-4)
ਨਿੰਦਾ ਹੋਵੈ ਬੁਰੇ ਦੀ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਭਲੇ ਧੰਨੁ ਧੰਨਾ॥ (31-11-5)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਰਗਟੁ ਜਾਣੀਐ ਮਨਮੁਖ ਸਚੁ ਰਹੈ ਪਰਛੰਨਾ॥ (31-11-6)
ਕੰਮਿਂ ਨ ਆਵੈ ਭਾਂਡਾ ਭੰਨਾ ॥੧੧॥ (31-11-7)

ਇਕ ਵੇਚਨਿ ਹਥੀਆਰ ਘੜਿ ਇਕ ਸਵਾਰਨਿ ਸਿਲਾ ਸੰਜੋਆ॥ (31-12-1)
ਰਣ ਵਿਚਿ ਘਾਉ ਬਚਾਉ ਕਰਿ ਦੁਇ ਦਲ ਨਿਤਿ ਉਠਿ ਕਰਦੇ ਢੋਆ॥ (31-12-2)
ਘਾਇਲੁ ਹੋਇ ਨੰਗਾਸਣਾ ਬਖਤਰ ਵਾਲਾ ਨਵਾਂ ਨਿਰੋਆ॥ (31-12-3)
ਕਰਨਿ ਗੁਮਾਨੁ ਕਮਾਨਗਰ ਖਾਨਜਰਾਦੀ ਬਹੁਤੁ ਬਖੋਆ॥ (31-12-4)
ਜਗ ਵਿਚਿ ਸਾਧ ਅਸਾਧ ਸੰਗੁ ਸੰਗ ਸੁਭਾਇ ਜਾਇ ਫਲੁ ਭੋਆ॥ (31-12-5)
ਕਰਮ ਸੁ ਧਰਮ ਅਧਰਮ ਕਰਿ ਸੁਖੁ ਦੁਖ ਅੰਦਰਿ ਆਇ ਪਰੋਆ॥ (31-12-6)
ਭਲੇ ਬੁਰੇ ਜਸੁ ਅਪਜਸੁ ਹੋਆ ॥੧੨॥ (31-12-7)

ਸਤੁ ਸੰਤੋਖੁ ਦਇਆ ਧਰਮੁ ਅਰਥ ਸੁਗਰਥੁ ਸਾਧਸੰਗਿ ਆਵੈ॥ (31-13-1)
ਕਾਮੁ ਕਰੋਧੁ ਅਸਾਧ ਸੰਗਿ ਲੋਭਿ ਮੋਹੁ ਅਹੰਕਾਰ ਮਚਾਵੈ॥ (31-13-2)
ਦੂਕ੍ਰਿਤੁ ਸੁਕ੍ਰਿਤੁ ਕਰਮ ਕਰਿ ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਹੁਇ ਨਾਉਂ ਧਰਾਵੈ॥ (31-13-3)
ਗੋਰਸੁ ਗਾਈਂ ਖਾਇ ਖੜੁ ਇਕੁ ਇਕੁ ਜਣਦੀ ਵਗੁ ਵਧਾਵੈ॥ (31-13-4)
ਦੂਧਿ ਪੀਤੈ ਵਿਹੁ ਦੇਇ ਸਪ ਜਣਿ ਜਣਿ ਬਹਲੇ ਬਚੇ ਖਾਵੈ॥ (31-13-5)
ਸੰਗੁ ਸੁਭਾਉ ਅਸਾਧ ਸਾਧੁ ਪਾਪੁ ਪੁੰਨੁ ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਫਲੁ ਪਾਵੈ॥ (31-13-6)
ਪਰਉਪਕਾਰ ਵਿਕਾਰੁ ਕਮਾਵੈ ॥੧੩॥ (31-13-7)

ਚੰਨਣੁ ਬਿਰਖੁ ਸੁਬਾਸੁ ਦੇ ਚੰਨਣੁ ਕਰਦਾ ਬਿਰਖ ਸਬਾਏ॥ (31-14-1)
ਖਹਦੇ ਵਾਂਸਹੁ ਅਗਿ ਧੁਖਿ ਆਪਿ ਜਲੈ ਪਰਵਾਰੁ ਜਲਾਏ॥ (31-14-2)
ਮੁਲਹ ਜਿਵੈ ਪੰਖੇਰੂਆ ਫਾਸੈ ਆਪਿ ਕੁਟੰਬ ਫਹਾਏ॥ (31-14-3)
ਅਸਟ ਧਾਤੁ ਹੁਇ ਪਰਬਤਹੁ ਪਾਰਸੁ ਕਰਿ ਕੰਚਨੁ ਦਿਖਲਾਏ॥ (31-14-4)
ਗਣਿਕਾ ਵਾੜੈ ਜਾਇ ਕੈ ਹੋਵਨਿ ਰੋਗੀ ਪਾਪ ਕਮਾਏ॥ (31-14-5)
ਦੁਖੀਏ ਆਵਨਿ ਵੈਦ ਘਰ ਦਾਰੂ ਦੇ ਦੇ ਰੋਗੁ ਮਿਟਾਏ॥ (31-14-6)
ਭਲਾ ਬੁਰਾ ਦੁਇ ਸੰਗੁ ਸੁਭਾਏ ॥੧੪॥ (31-14-7)

ਭਲਾ ਸੁਭਾਉ ਮਜ਼ੀਠ ਦਾ ਸਹੈ ਅਵਟਣੁ ਰੰਗੁ ਚੜ੍ਹਾਏ॥ (31-15-1)
ਗੰਨਾ ਕੋਲੂ ਪੀੜੀਐ ਟਟਰਿ ਪਇਆ ਮਿਠਾਸੁ ਵਧਾਏ॥ (31-15-2)
ਤੁੰਮੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਸਿੰਜੀਐ ਕਉੜਤਣ ਦੀ ਬਾਣਿ ਨ ਜਾਏ॥ (31-15-3)
ਅਵਗੁਣ ਕੀਤੇ ਗੁਣ ਕਰੈ ਭਲਾ ਨ ਅਵਗੁਣ ਚਿਤਿ ਵਸਾਏ॥ (31-15-4)
ਗੁਣੁ ਕੀਤੇ ਅਉਗੁਣੁ ਕਰੈ ਬੁਰਾ ਨ ਮੰਨ ਅੰਦਰਿ ਗੁਣ ਪਾਏ॥ (31-15-5)
ਜੋ ਬੀਜੈ ਸੋਈ ਫਲੁ ਖਾਏ ॥੧੫॥ (31-15-6)

ਪਾਣੀ ਪਥਰੁ ਲੀਕ ਜਿਉਂ ਭਲਾ ਬੁਰਾ ਪਰਕਿਰਤਿ ਸੁਭਾਏ॥ (31-16-1)
ਵੈਰ ਨ ਟਿਕਦਾ ਭਲੇ ਚਿਤਿ ਹੇਤੁ ਨ ਟਿਕੈ ਬੁਰੈ ਮਨਿ ਆਏ॥ (31-16-2)
ਭਲਾ ਨ ਹੇਤੁ ਵਿਸਾਰਦਾ ਬੁਰਾ ਨ ਵੈਰੁ ਮਨਹੁ ਵਿਸਰਾਏ॥ (31-16-3)

ਆਸ ਨ ਪ੍ਰਜੈ ਦਹਾਂ ਦੀ ਦਰਮਤਿ ਗੁਰਮਤਿ ਅੰਤਿ ਲਖਾਏ॥ (31-16-4)
ਭਲਿਆਹੁ ਬੁਰਾ ਨ ਹੋਵਈ ਬੁਰਿਆਹੁ ਭਲਾ ਨ ਭਲਾ ਮਨਾਏ॥ (31-16-5)
ਵਿਰਤੀਹਾਣੁ ਵਖਾਣਿਆ ਸਈ ਸਿਆਣੀ ਸਿਖ ਸੁਣਾਏ॥ (31-16-6)
ਪਰਉਪਕਾਰੁ ਵਿਕਾਰੁ ਕਮਾਏ ॥੧੬॥ (31-16-7)

ਵਿਰਤੀਹਾਣੁ ਵਖਾਣਿਆ ਭਲੇ ਬੁਰੇ ਦੀ ਸੁਣੀ ਕਹਾਣੀ॥ (31-17-1)
ਭਲਾ ਬੁਰਾ ਚੁਇ ਚਲੇ ਰਾਹਿ ਉਸ ਥੈ ਤੋਸਾ ਉਸ ਥੈ ਪਾਣੀ॥ (31-17-2)
ਤੋਸਾ ਅਗੈ ਰਖਿਆ ਭਲੇ ਭਲਾਈ ਅੰਦਰਿ ਆਣੀ॥ (31-17-3)
ਬੁਰਾ ਬੁਰਾਈ ਕਰਿ ਗਇਆ ਹਥੀਂ ਕਢਿ ਨ ਦਿਤੇ ਪਾਣੀ॥ (31-17-4)
ਭਲਾ ਭਲਾਈਅਹੁ ਸਿਝਿਆ ਬੁਰੇ ਬੁਰਾਈਅਹੁ ਵੈਣਿ ਵਿਹਾਣੀ॥ (31-17-5)
ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਨਿਆਉ ਸਚੁ ਜੀਅਂ ਦਾ ਜਾਣੋਈ ਜਾਣੀ॥ (31-17-6)
ਕੁਦਰਤਿ ਕਾਦਰ ਨੋ ਕੁਰਬਾਣੀ ॥੧੭॥ (31-17-7)

ਭਲਾ ਬੁਰਾ ਸੈਸਾਰ ਵਿਚਿ ਜੋ ਆਇਆ ਤਿਸੁ ਸਰਪਰ ਮਰਣਾ॥ (31-18-1)
ਰਾਵਣ ਤੈ ਰਾਮਚੰਦ ਵਾਂਗਿ ਮਹਾਂ ਬਲੀ ਲੜਿ ਕਾਰਣੁ ਕਰਣਾ॥ (31-18-2)
ਜਰੁ ਜਰਵਾਣਾ ਵਸਿ ਕਰਿ ਅੰਤਿ ਅਧਰਮ ਰਾਵਣਿ ਮਨ ਧਰਣਾ॥ (31-18-3)
ਰਾਮਚੰਦੁ ਨਿਰਮਲੁ ਪੁਰਖੁ ਧਰਮਹੁ ਸਾਇਰ ਪਥਰ ਤਰਣਾ॥ (31-18-4)
ਬੁਰਿਆਈਅਹੁ ਰਾਵਣੁ ਗਇਆ ਕਾਲਾ ਟਿਕਾ ਪਰ ਤ੍ਰਿਆਂ ਹਰਣਾ॥ (31-18-5)
ਰਾਮਾਇਣੁ ਜੁਗਿ ਜੁਗਿ ਅਟਲੁ ਸੇ ਉਧਰੇ ਜੋ ਆਏ ਸਰਣਾ॥ (31-18-6)
ਜਸ ਅਪਜਸ ਵਿਚਿ ਨਿਡਰ ਡਰਣਾ ॥੧੮॥ (31-18-7)

ਸੋਇਨ ਲੰਕਾ ਵਡਾ ਗੜੁ ਖਾਰ ਸਮੁੰਦ ਜਿਵੇਹੀ ਖਾਈ॥ (31-19-1)
ਲਖ ਪੁਤੁ ਪੋਤੇ ਸਵਾ ਲਖੁ ਕੁੰਭਕਰਣੁ ਮਹਿਰਾਵਣੁ ਭਾਈ॥ (31-19-2)
ਪਵਣੁ ਬੁਹਾਰੀ ਦੇਇ ਨਿਤਿ ਇੰਦ੍ਰ ਭਰੈ ਪਾਣੀ ਵਰਿਆਈ॥ (31-19-3)
ਬੈਸੰਤੁਰ ਰਾਸੋਈਆ ਸੂਰਜੁ ਚੰਦੁ ਚਰਾਗ ਦੀਪਾਈ॥ (31-19-4)
ਬਹੁ ਖੂਹਣਿ ਚਤੁਰੰਗ ਦਲ ਦੇਸ ਨ ਵੇਸ ਨ ਕੀਮਤਿ ਪਾਈ॥ (31-19-5)
ਮਹਾਦੇਵ ਦੀ ਸੇਵ ਕਰਿ ਦੇਵ ਦਾਨਵ ਰਹਦੇ ਸਰਣਾਈ॥ (31-19-6)
ਅਪਜਸੁ ਲੈ ਦੁਰਮਤਿ ਬੁਰਿਆਈ ॥੧੯॥ (31-19-7)

ਰਾਮਚੰਦੁ ਕਾਰਣ ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਵਸਿ ਹੋਆ ਦੇਹਿਧਾਰੀ॥ (31-20-1)
ਮੰਨਿ ਮਤੇਈ ਆਗਿਆ ਲੈ ਵਣਵਾਸੁ ਵਡਾਈ ਚਾਰੀ॥ (31-20-2)
ਪਰਸਰਾਮੁ ਦਾ ਬਲੁ ਹਰੈ ਦੀਨ ਦਇਆਲੁ ਗਰਬ ਪਰਹਾਰੀ॥ (31-20-3)
ਸੀਤਾ ਲਖਮਣ ਸੇਵ ਕਰਿ ਜਤੀ ਸਤੀ ਸੇਵਾ ਹਿਤਕਾਰੀ॥ (31-20-4)
ਰਾਮਾਇਣੁ ਵਰਤਾਇਆ ਰਾਮ ਰਾਜੁ ਕਰਿ ਸ਼ਿਸਟਿ ਉਧਾਰੀ॥ (31-20-5)
ਮਰਣੁ ਮੁਣਸਾ ਸਚੁ ਹੈ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਪੈਜ ਸਵਾਰੀ॥ (31-20-6)
ਭਲਿਆਈ ਸਤਿਗੁਰ ਮਤਿ ਸਾਰੀ ॥੨੦॥੩੧॥ (31-20-7)

Vaar 32

੧੬੮ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ (32-1-1)

ਪਹਿਲਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਨਮੁ ਲੈ ਭੈ ਵਿਚਿ ਵਰਤੈ ਹੋਇ ਇਆਣਾ ॥ (32-1-2)
 ਗੁਰ ਸਿਖ ਲੈ ਗੁਰਸਿਖੁ ਹੋਇ ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਵਿਚਿ ਖਰਾ ਸਿਆਣਾ ॥ (32-1-3)
 ਗੁਰ ਸਿਖ ਸੁਣਿ ਮਨੈ ਸਮਝਿ ਮਾਣਿ ਮਹਤਿ ਵਿਚਿ ਰਹੈ ਨਿਮਾਣਾ ॥ (32-1-4)
 ਗੁਰ ਸਿਖ ਗੁਰਸਿਖੁ ਪੂਜਦਾ ਪੈਰੀ ਪੈ ਰਹਿਰਾਸਿ ਲੁਭਾਣਾ ॥ (32-1-5)
 ਗੁਰਸਿਖ ਮਨਹੁ ਨ ਵਿਸਰੈ ਚਲਣੁ ਜਾਣਿ ਜੁਗਤਿ ਮਿਹਮਾਣਾ ॥ (32-1-6)
 ਗੁਰਸਿਖ ਮਿਠਾ ਬੋਲਣਾ ਨਿਵਿ ਚਲਣਾ ਗੁਰਸਿਖ ਪਰਵਾਣਾ ॥ (32-1-7)
 ਘਾਲਿ ਖਾਇ ਗੁਰਸਿਖ ਮਿਲਿ ਖਾਣਾ ॥੧॥ (32-1-8)

ਦਿਸਟਿ ਦਰਸ ਲਿਵ ਸਾਵਧਾਨੁ ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਚੇਤੰਨੁ ਸਿਆਣਾ ॥ (32-2-1)
 ਨਾਮੁ ਦਾਨੁ ਇਸਨਾਨੁ ਦਿੜੁ ਮਨ ਬਚ ਕਰਮ ਕਰੈ ਮੇਲਾਣਾ ॥ (32-2-2)
 ਗੁਰਸਿਖ ਥੋੜਾ ਬੋਲਣਾ ਥੋੜਾ ਸਉਣਾ ਥੋੜਾ ਖਾਣਾ ॥ (32-2-3)
 ਪਰ ਤਨ ਪਰ ਧਨ ਪਰਹਰੈ ਪਰ ਨਿੰਦਾ ਸੁਣਿ ਮਨਿ ਸਰਮਾਣਾ ॥ (32-2-4)
 ਗੁਰ ਮੂਰਤਿ ਸਤਿਗੁਰ ਸਬਦੁ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਸਮਸਰਿ ਪਰਵਾਣਾ ॥ (32-2-5)
 ਇਕ ਮਨਿ ਇਕੁ ਅਰਾਧਾ ਦੁਡੀਆ ਨਾਸਤਿ ਭਾਵੈ ਭਾਣਾ ॥ (32-2-6)
 ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਵੈ ਤਾਣਿ ਨਿਤਾਣਾ ॥੨॥ (32-2-7)

ਗੁਰਮੁਖਿ ਰੰਗੁ ਨ ਦਿਸਈ ਹੋਂਦੀ ਅਖੀਂ ਅੰਨ੍ਹਾ ਸੋਈਂ ॥ (32-3-1)
 ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਮਝਿ ਨ ਸਕਈ ਹੋਂਦੀ ਕੰਨੀਂ ਬੋਲਾ ਹੋਈਂ ॥ (32-3-2)
 ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਬਦੁ ਨ ਗਾਵਈ ਹੋਂਦੀ ਜੀਭੈ ਗੁੰਗਾ ਗੋਈਂ ॥ (32-3-3)
 ਚਰਣ ਕਵਲ ਦੀ ਵਾਸ ਵਿਣੁ ਨਕਟਾ ਹੋਂਦੇ ਨਕਿ ਅਲੋਈਂ ॥ (32-3-4)
 ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਾਰ ਵਿਹੂਣਿਆ ਹੋਂਦੀ ਕਰੀ ਲੁੰਜਾ ਦੁਖ ਰੋਈਂ ॥ (32-3-5)
 ਗੁਰਮਤਿ ਚਿਤਿ ਨ ਵਸਈ ਸੋ ਮਤਿ ਹੀਣੁ ਨ ਲਹਦਾ ਛੋਈਂ ॥ (32-3-6)
 ਮੂਰਖ ਨਾਲਿ ਨ ਕੋਇ ਸਥੋਈਂ ॥੩॥ (32-3-7)

ਘੁੜ੍ਹ ਸੁੜ ਨ ਸੁੜਈ ਵਸਦੀ ਛਡਿ ਰਹੈ ਓਜਾੜੀ ॥ (32-4-1)
 ਇਲਿ ਪੜ੍ਹਾਈ ਨ ਪੜ੍ਹੈ ਚੂਹੇ ਖਾਇ ਉਡੇ ਦੇਹਾੜੀ ॥ (32-4-2)
 ਵਾਸੁ ਨ ਆਵੈ ਵਾਂਸ ਨੋ ਹਉਮੈ ਅੰਗਿ ਨ ਚੰਨਣ ਵਾੜੀ ॥ (32-4-3)
 ਸੰਖ ਸਮੁੰਦਰੁ ਸਖਣਾ ਗੁਰਮਤਿ ਹੀਣਾ ਦੇਹ ਵਿਗਾੜੀ ॥ (32-4-4)
 ਸਿੰਮਲੁ ਬਿਰਖੁ ਨ ਸਫਲੁ ਹੋਇ ਆਪੁ ਗਣਾਏ ਵਡਾ ਅਨਾੜੀ ॥ (32-4-5)
 ਮੂਰਖੁ ਫਕੜਿ ਪਵੈ ਰਿਹਾੜੀ ॥੪॥ (32-4-6)

ਅੰਨ੍ਹੇ ਅਗੈ ਆਰਸੀ ਨਾਈ ਧਰਿ ਨ ਵਧਾਈ ਪਵੈ ॥ (32-5-1)
 ਬੋਲੈ ਅਗੈ ਗਾਵੀਐ ਸੁਮੁ ਨ ਛੁਮੁ ਕਵਾਇ ਪੈਨਾਵੈ ॥ (32-5-2)
 ਪੁਛੈ ਮਸਲਤਿ ਗੁੰਗਿਆਹੁ ਵਿਗੜੈ ਕੰਮੁ ਜਵਾਬੁ ਨ ਆਵੈ ॥ (32-5-3)
 ਡੁਲਵਾੜੀ ਵੱਡਿ ਗੁਣਗੁਣਾ ਮਾਲੀ ਨੋ ਨ ਇਨਾਮੁ ਦਿਵਾਵੈ ॥ (32-5-4)
 ਲੂਲੇ ਨਾਲਿ ਵਿਆਹੀਐ ਕਿਵ ਗਲਿ ਮਿਲਿ ਕਾਮਣਿ ਗਲਿ ਲਾਵੈ ॥ (32-5-5)
 ਸਭਨਾ ਚਾਲ ਸੁਹਾਵਣੀ ਲੰਗੜਾ ਕਰੇ ਲਖਾਉ ਲੰਗਾਵੈ ॥ (32-5-6)
 ਲੁਕੈ ਨ ਮੂਰਖੁ ਆਪੁ ਲਖਾਵੈ ॥੫॥ (32-5-7)

ਪਥਰੁ ਮੂਲਿ ਨ ਭਿਜਈ ਸਉ ਵਰਿਆ ਜਲਿ ਅੰਦਰਿ ਵਸੈ॥ (32-6-1)

ਪਥਰ ਖੇਤੁ ਨ ਜੰਮਈ ਚਾਰਿ ਮਹੀਨੇ ਇੰਦਰੁ ਵਰਸੈ॥ (32-6-2)

ਪਥਰਿ ਚੰਨਣੁ ਰਗੜੀਏ ਚੰਨਣ ਵਾਂਗਿ ਨ ਪਥਰੁ ਘਸੈ॥ (32-6-3)

ਸਿਲ ਵਟੇ ਨਿਤ ਪੀਸਦੇ ਰਸ ਕਸ ਜਾਣੇ ਵਾਸੁ ਨ ਰਸੈ॥ (32-6-4)

ਚਕੀ ਫਿਰੈਸ਼ੰਸ ਵਾਰ ਖਾਇ ਨ ਪੀਐ ਭੁਖ ਨ ਤਸੈ॥ (32-6-5)

ਪਥਰ ਘੜੈ ਵਰਤਣਾ ਹੇਠਿ ਉਤੇ ਹੋਇ ਘੜਾ ਵਿਣਸੈ॥ (32-6-6)

ਮੂਰਖ ਸੁਰਤਿ ਨ ਜਸ ਅਪਜਸੈ ॥੬॥ (32-6-7)

ਪਾਰਸ ਪਥਰ ਸੰਗੁ ਹੈ ਪਾਰਸ ਪਰਸਿ ਨ ਕੰਚਨੁ ਹੋਵੈ॥ (32-7-1)

ਹੀਰੇ ਮਾਣਕ ਪਥਰਹੁ ਪਥਰ ਕੋਇ ਨ ਹਾਰਿ ਪਰੋਵੈ॥ (32-7-2)

ਵਾਟਿ ਜਵਾਹਰੁ ਤੌਲੀਐ ਮੂਲਿ ਨ ਤੁਲਿ ਵਿਕਾਇ ਸਮੋਵੈ॥ (32-7-3)

ਪਥਰ ਅੰਦਰਿ ਅਸਟ ਧਾਤੁ ਪਾਰਸੁ ਪਰਸਿ ਸੁਵੰਨੁ ਅਲੋਵੈ॥ (32-7-4)

ਪਥਰੁ ਫਟਕ ਝਲਕਣਾ ਬਹੁ ਰੰਗੀ ਹੋਇ ਰੰਗੁ ਨ ਗੋਵੈ॥ (32-7-5)

ਪਥਰ ਵਾਸੁ ਨ ਸਾਉ ਹੈ ਮਨ ਕਠੋਰੁ ਹੋਇ ਆਪੁ ਵਿਗੋਵੈ॥ (32-7-6)

ਕਰਿ ਮੂਰਖਾਈ ਮੂਰਖੁ ਰੋਵੈ ॥੭॥ (32-7-7)

ਜਿਉਂ ਮਣਿ ਕਾਲੇ ਸਪ ਸਿਰਿ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣੈ ਵਿਸੂ ਭਰਿਆ॥ (32-8-1)

ਜਾਣੁ ਕਬੂਰੀ ਮਿਰਗ ਤਨਿ ਝਾੜਾਂ ਸਿੰਕਦਾ ਫਿਰੈ ਅਫਰਿਆ॥ (32-8-2)

ਜਿਉਂ ਕਰਿ ਮੋਤੀ ਸਿਪ ਵਿਚਿ ਮਰਮੁ ਨ ਜਾਣੈ ਅੰਦਰਿ ਪਰਿਆ॥ (32-8-3)

ਜਿਉਂ ਗਾਈਂ ਥਣਿ ਚਿਚੁੜੀ ਦ੍ਰਧੁ ਨ ਪੀਐ ਲੋਹੁ ਜਰਿਆ॥ (32-8-4)

ਬਗਲਾ ਤਰਣਿ ਨ ਸਿਖਿਓ ਤੀਰਥਿ ਨੁਗਿ ਨ ਪਥਰੁ ਤਰਿਆ॥ (32-8-5)

ਨਾਲਿ ਸਿਅਣੇ ਭਲੀ ਭਿਖ ਮੂਰਖ ਰਾਜਹੁ ਕਾਜੁ ਨ ਸਰਿਆ॥ (32-8-6)

ਮੇਖੀ ਹੋਇ ਵਿਗਾੜੈ ਖਰਿਆ ॥੮॥ (32-8-7)

ਕਟਣੁ ਚਟਣੁ ਕੁਡਿਆਂ ਕੁਤੈ ਹਲਕ ਤੈ ਮਨੁ ਸੂਗਾਵੈ॥ (32-9-1)

ਠੰਢਾ ਤਤਾ ਕੋਇਲਾ ਕਾਲਾ ਕਰਿ ਕੈ ਹਥੁ ਜਲਾਵੈ॥ (32-9-2)

ਜਿਉ ਚਕਰੂਪਰ ਸਪ ਦੀ ਅੰਨ੍ਹਾ ਕੋਤ੍ਤੀ ਕਰਿ ਦਿਖਲਾਵੈ॥ (32-9-3)

ਜਾਣੁ ਰਸਉਲੀ ਦੇਰ ਵਿਚਿ ਵਢੀ ਪੀੜ ਰਖੀ ਸਰਮਾਵੈ॥ (32-9-4)

ਵੰਸਿ ਕਪੂਤੁ ਕੁਲਛਣਾ ਛੱਡੈ ਬਣੈ ਨ ਵਿਚਿ ਸਮਾਵੈ॥ (32-9-5)

ਮੂਰਖ ਹੇਤੁ ਨ ਲਾਈਐ ਪਰਹਰਿ ਵੈਰੁ ਅਲਿਪੁਤੁ ਵਲਾਵੈ॥ (32-9-6)

ਦੂਹੀਂ ਪਵਾੜੀਂ ਦੁਖਿ ਵਿਹਾਵੈ ॥੯॥ (32-9-7)

ਜਿਉ ਹਾਥੀ ਦਾ ਨੁਵਣਾ ਬਾਹਰਿ ਨਿਕਲਿ ਖੇਹ ਉਡਾਵੈ॥ (32-10-1)

ਜਿਉ ਉਠੈ ਦਾ ਖਾਵਣਾ ਪਰਹਰਿ ਕਣਕ ਜਵਾਹਾਂ ਖਾਵੈ॥ (32-10-2)

ਕਮਲੇ ਦਾ ਕਛੋਟਤਾ ਕਦੇ ਲਕ ਕਦੇ ਸੀਸਿ ਵਲਾਵੈ॥ (32-10-3)

ਜਿਉਂ ਕਰਿ ਟੁੰਡੇ ਹਥਤਾ ਸੋ ਚੁਤੀ ਸੋ ਵਾਤਿ ਵਤਾਵੈ॥ (32-10-4)

ਸੰਨ੍ਹੀ ਜਾਣੁ ਲੁਹਾਰ ਦੀ ਖਿਣੁ ਜਲਿ ਵਿਚਿ ਖਿਨ ਅਗਨਿ ਸਮਾਵੈ॥ (32-10-5)

ਮੁਖੀ ਬਾਣੁ ਕੁਬਾਣੁ ਹੈ ਲੈ ਦੁਰ ਗੰਧੁ ਸੁਰੰਧ ਨ ਭਾਵੈ॥ (32-10-6)

ਮੂਰਖ ਦਾ ਕਿਹੁ ਹਥੀ ਨ ਆਵੈ ॥੧੦॥ (32-10-7)

ਤੋਤਾ ਨਲੀ ਨ ਛਡਈ ਆਪਣ ਹਥੀਂ ਫਾਥਾ ਚੀਕੈ॥ (32-11-1)

ਬਾਦਰ ਮੁਟੀ ਨ ਛਡਈ ਘਰਿ ਘਰਿ ਨਚੇ ਝਕਿਣ ਝੀਕੈ॥ (32-11-2)
ਗਦਹੁ ਅੜੀ ਨ ਛਡਈ ਰੀਘੀ ਪਉਦੀ ਹੀਕਣੀ ਕੀਕੈ॥ (32-11-3)
ਕੁਤੇ ਚਕੀ ਨ ਚਟਣੀ ਪੂਛ ਨ ਸਿਪੀ ਪ੍ਰੀਕਣ ਪ੍ਰੀਕੈ॥ (32-11-4)
ਕਰਨਿ ਕੁਫਕੜੁ ਮੂਰਖਾਂ ਸਪ ਗਏ ਫੜਿ ਫਾਟਣ ਲੀਕੈ॥ (32-11-5)
ਪਗ ਲਹਾਇ ਗਣਾਇ ਸਰੀਕੈ ॥੧੧॥ (32-11-6)

ਅੰਨ੍ਹਾ ਆਖੇ ਲੜਿ ਮਰੈ ਖੁਸੀ ਹੋਵੈ ਸੁਣਿ ਨਾਉ ਸੁਜਾਖਾ॥ (32-12-1)
ਭੇਲਾ ਆਖੇ ਭਲਾ ਮੰਨਿ ਅਹਮਕੁ ਜਾਣਿ ਅਜਾਣਿ ਨ ਭਾਖਾ॥ (32-12-2)
ਧੋਰੀ ਆਖੈ ਹਸਿ ਦੇ ਬਲਦ ਵਖਾਣਿ ਕਰੈ ਮਨਿ ਮਾਖਾ॥ (32-12-3)
ਕਾਉਂ ਸਿਆਣਪ ਜਾਣਦਾ ਵਿਸਟਾ ਖਾਇ ਨ ਭਾਖ ਸੁਭਾਖਾ॥ (32-12-4)
ਨਾਉ ਸੁਰੀਤ ਕੁਰੀਤ ਦਾ ਮੁਸਕ ਬਿਲਾਈ ਗਾਂਡੀ ਸਾਖਾ॥ (32-12-5)
ਹੇਠਿ ਖੜਾ ਥੂ ਥੂ ਕਰੈ ਗਿਦੜ ਹਥਿ ਨ ਆਵੈ ਦਾਖਾ॥ (32-12-6)
ਬੋਲ ਵਿਗਾੜੁ ਮੂਰਖ ਭੇਡਾਖਾ ॥੧੨॥ (32-12-7)

ਤੁਖਾਂ ਵਿਚਿ ਕੁਰੁਖੁ ਹੈ ਅਰੰਡੁ ਅਵਾਈ ਆਪੁ ਗਣਾਏ॥ (32-13-1)
ਪਿਦਾ ਜਿਉ ਪੰਖੇਰੂਆਂ ਬਹਿ ਬਹਿ ਡਾਲੀ ਬਹੁਤੁ ਬਫਾਏ॥ (32-13-2)
ਭੇਡ ਭਿਵਿੰਗਾ ਮੁਹੁ ਕਰੈ ਤਰਣਾਪੈ ਦਿਹਿ ਚਾਰਿ ਵਲਾਏ॥ (32-13-3)
ਮੁਹੁ ਅਖੀ ਨਕੁ ਕਨ ਜਿਉਂ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਵਿਚਿ ਗਾਂਡਿ ਸਦਾਏ॥ (32-13-4)
ਮੀਆ ਘਰਹੁ ਨਿਕਾਲੀਐ ਤਰਕਸੁ ਦਰਵਾਜੇ ਟੰਗਵਾਏ॥ (32-13-5)
ਮੂਰਖ ਅੰਦਰਿ ਮਾਣਸਾਂ ਵਿਣੁ ਗੁਣ ਗਰਬੁ ਕਰੈ ਆਖਾਏ॥ (32-13-6)
ਮਜ਼ਲਸ ਬੈਠਾ ਆਪੁ ਲਖਾਏ ॥੧੩॥ (32-13-7)

ਮੂਰਖ ਤਿਸ ਨੋ ਆਖੀਐ ਬੋਲੁ ਨ ਸਮੜੈ ਬੋਲਿ ਨ ਜਾਣੈ॥ (32-14-1)
ਹੋਰੋ ਕਿਹੁ ਕਰਿ ਪੁੜੀਐ ਹੋਰੋ ਕਿਹੁ ਕਰਿ ਆਖਿ ਵਖਾਣੈ॥ (32-14-2)
ਸਿਖ ਦੇਇ ਸਮਝਾਈਐ ਅਰਥੁ ਅਨਰਥੁ ਮਨੈ ਵਿਚਿ ਆਣੈ॥ (32-14-3)
ਵੱਡਾ ਅਸਮੜੁ ਨ ਸਮਝਾਈ ਸੁਰਤਿ ਵਿਹੁਣਾ ਹੋਇ ਹੈਰਾਣੈ॥ (32-14-4)
ਗੁਰਮਤਿ ਚਿਤਿ ਨ ਆਣਈ ਦੁਰਮਤਿ ਮਿੜੁ ਸੜੁ ਪਰਵਾਣੈ॥ (32-14-5)
ਅਗਨੀ ਸਪਹੁਂ ਵਰਜੀਐ ਗੁਣ ਵਿਚਿ ਅਵਗੁਣ ਕਰੈ ਧਿਕਾਣੈ॥ (32-14-6)
ਮੂਤੈ ਰੋਵੈ ਮਾ ਨ ਸਿਵਾਣੈ ॥੧੪॥ (32-14-7)

ਰਾਹੁ ਛੱਡਿ ਉਝੜਿ ਪਵੈ ਆਗੂ ਨੋ ਭੁਲਾ ਕਰਿ ਜਾਣੈ॥ (32-15-1)
ਬੇੜੇ ਵਿਚਿ ਬਹਾਲੀਐ ਕੁਦਿ ਪਵੈ ਵਿਚਿ ਵਹਣ ਧਿਕਾਣੈ॥ (32-15-2)
ਸੁਘੜਾਂ ਵਿਚਿ ਬਹਿਠਿਆਂ ਬੋਲਿ ਵਿਗਾੜਿ ਉਘਾੜਿ ਵਖਾਣੈ॥ (32-15-3)
ਸੁਘੜਾਂ ਮੂਰਖ ਜਾਣਦਾ ਆਪਿ ਸੁਘੜੁ ਹੋਇ ਵਿਰਤੀਹਾਣੈ॥ (32-15-4)
ਦਿਹ ਨੋ ਰਾਤਿ ਵਖਾਣਦਾ ਚਾਮਚੜਿਕ ਜਿਵੇਂ ਟਾਨਾਣੈ॥ (32-15-5)
ਗੁਰਮਤਿ ਮੂਰਖ ਚਿਤਿ ਨ ਆਣੈ ॥੧੫॥ (32-15-6)

ਵੈਦਿ ਚੰਗੇਰੀ ਉਠਣੀ ਲੈ ਸਿਲ ਵਟਾ ਕਚਰਾ ਭੰਨਾ॥ (32-16-1)
ਸੇਵਕਿ ਸਿਖੀ ਵੈਦਗੀ ਮਾਰੀ ਬੁਢੀ ਰੋਵਨਿ ਰੰਨਾ॥ (32-16-2)
ਪਕੜਿ ਚਲਾਇਆ ਰਾਵਲੈ ਪਉਦੀ ਉਘੜਿ ਗਏ ਸੁ ਕੰਨਾ॥ (32-16-3)
ਪੁਛੈ ਆਖਿ ਵਖਾਣਿਉਨੁ ਉਘੜਿ ਗਇਆ ਪਾਜੁ ਪਰਛੰਨਾ॥ (32-16-4)
ਪਾਰਥੁਆ ਚੁਣਿ ਕਚਿਆ ਜਿਉ ਕਚਕੜਾ ਨ ਰਲੈ ਰਤੰਨਾ॥ (32-16-5)

ਮੂਰਖ ਅਕਲੀ ਬਾਹਰਾ ਵਾਂਸਹ ਮੂਲਿ ਨ ਹੋਵੀ ਗੰਨਾ ॥ (32-16-6)
ਮਾਣਸ ਦੇਹੀ ਪਸੂ ਉਪੰਨਾ ॥ ੧੬ ॥ (32-16-7)

ਮਹਾ ਦੇਵ ਦੀ ਸੇਵ ਕਰਿ ਵਰੁ ਪਾਇਆ ਸਾਹੈ ਦੈ ਪੁਤੈ ॥ (32-17-1)
ਦਰਬੁ ਸਰੂਪ ਸਰੇਵੜੈ ਆਏ ਵੜੇ ਘਰਿ ਅੰਦਰਿ ਉਤੈ ॥ (32-17-2)
ਜਿਉ ਹਥਿਆਰੀ ਮਾਰੀਅਨਿ ਤਿਉ ਤਿਉ ਦਰਬ ਹੋਇ ਯੜਧੁਤੈ ॥ (32-17-3)
ਬੁਡੀ ਕਰਦੇ ਛਿਠਿਓਨੁ ਨਾਈ ਚੈਨੁ ਨ ਬੈਠੇ ਸੁਤੈ ॥ (32-17-4)
ਮਾਰੇ ਆਣਿ ਸਰੇਵੜੇ ਸੁਣਿ ਦੀਬਾਣਿ ਮਸਾਣਿ ਅਛੁਤੈ ॥ (32-17-5)
ਮਥੈ ਵਾਲਿ ਪਛਾਤਿਆ ਵਾਲ ਛਡਾਇਨਿ ਕਿਸ ਦੈ ਬੁਤੈ ॥ (32-17-6)
ਮੂਰਖੁ ਬੀਜੈ ਬੀਉ ਕੁਰੁਤੈ ॥ ੧੭ ॥ (32-17-7)

ਗੋਸਟਿ ਗਾਂਗੇ ਤੇਲੀਐ ਪੰਡਿਤ ਨਾਲਿ ਹੋਵੈ ਜਗੁ ਦੇਖੈ ॥ (32-18-1)
ਖੜੀ ਕਰੈ ਇਕ ਅੰਗੁਲੀ ਗਾਂਗਾ ਦੁਇ ਵੇਖਾਲੈ ਰੇਖੈ ॥ (32-18-2)
ਫੇਰਿ ਉਚਾਇ ਪੰਜਾਂਗੁਲਾ ਗਾਂਗਾ ਮੁਠਿ ਹਲਾਏ ਅਲੇਖੈ ॥ (32-18-3)
ਪੈਰੀਂ ਧੈ ਉਠਿ ਚਲਿਆ ਪੰਡਿਤੁ ਹਾਰ ਭੁਲਾਵੈ ਭੇਖੈ ॥ (32-18-4)
ਨਿਰਗੁਣੁ ਸਰਗੁਣੁ ਅੰਗ ਦੁਇ ਪਰਮੇਸਰੁ ਪੰਜਿ ਮਿਲਨਿ ਸਰੇਖੈ ॥ (32-18-5)
ਆਖੀਂ ਦੋਵੈਂ ਭੰਨਸਾਂ ਮੁਕੀ ਲਾਇ ਹਲਾਇ ਨਿਮੇਖੈ ॥ (32-18-6)
ਮੂਰਖ ਪੰਡਿਤੁ ਸੁਰਤਿ ਵਿਸੇਖੈ ॥ ੧੮ ॥ (32-18-7)

ਠੰਢੇ ਖੂਹਹੁਂ ਨ੍ਹਾਇ ਕੈ ਪਗ ਵਿਸਾਰਿ ਆਇਆ ਸਿਰਿ ਨੰਗੈ ॥ (32-19-1)
ਘਰ ਵਿਚਿ ਰੰਨਾਂ ਕਮਲੀਆਂ ਧੁਸੀ ਲੀਤੀ ਦੇਖਿ ਕੁਚੰਗੈ ॥ (32-19-2)
ਰੰਨਾਂ ਦੇਖਿ ਪਿਟੰਦੀਆਂ ਢਾਹਾਂ ਮਾਰੈਂ ਹੋਇ ਨਿਸਗੈ ॥ (32-19-3)
ਲੋਕ ਸਿਆਪੇ ਆਇਆ ਰੰਨਾਂ ਪੁਰਸ ਜੁੜੇ ਲੈ ਪੰਗੈ ॥ (32-19-4)
ਨਾਇਣ ਪੁਛਦੀ ਪਿਟੰਦੀਆਂ ਕਿਸ ਦੈ ਨਾਇ ਅਲੁਣੀ ਅੰਗੈ ॥ (32-19-5)
ਸਹੁਰੇ ਪੁਛਹੁ ਜਾਇ ਕੈ ਕਉਣ ਮੁਆ ਨੂਹ ਉਤਰੁ ਮੰਗੈ ॥ (32-19-6)
ਕਾਵਾਂ ਰੌਲਾ ਮੂਰਖੁ ਸੰਗੈ ॥ ੧੯ ॥ (32-19-7)

ਜੇ ਮੂਰਖੁ ਸਮਝਾਈਐ ਸਮਝੈ ਨਾਹੀ ਛਾਂਵ ਨ ਧੁਪਾ ॥ (32-20-1)
ਆਖੀਂ ਪਰਖਿ ਨ ਜਾਣਈ ਪਿਤਲ ਸੁਇਨਾ ਕੈਹਾਂ ਰੂਪਾ ॥ (32-20-2)
ਸਾਉ ਨ ਜਾਣੈ ਤੇਲ ਧਿਆ ਧਰਿਆ ਕੋਲਿ ਘੜੋਲਾ ਕੁਪਾ ॥ (32-20-3)
ਸੁਰਤਿ ਵਿਹੂਣਾ ਰਾਤਿ ਦਿਹੁ ਚਾਨਣੁ ਤੁਲਿ ਅਨੁਰਾ ਘੁਪਾ ॥ (32-20-4)
ਵਾਸੁ ਕਥੂਰੀ ਥੋਮ ਦੀ ਮਿਹਰ ਕੁਲੀ ਅਧਉੜੀ ਤੁਪਾ ॥ (32-20-5)
ਵੈਰੀ ਮਿਤ੍ਰ ਨ ਸਮਝਈ ਰੰਗੁ ਸੁਰੰਗ ਕੁਰੰਗੁ ਅਛੁਪਾ ॥ (32-20-6)
ਮੂਰਖ ਨਾਲਿ ਚੰਗੇਰੀ ਦੁਪਾ ॥ ੨੦ ॥ ੩੨ ॥ (32-20-7)

Vaar 33

੧੬੮ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ (33-1-1)

ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਨਮੁਖਿ ਜਾਣੀਅਨਿ ਸਾਧ ਅਸਾਧ ਜਗਤ ਵਰਤਾਰਾ ॥ (33-1-2)

ਦੁਹ ਵਿਚਿ ਦੁਖੀ ਦੁਬਾਜਰੇ ਖਰਬੜ ਹੋਏ ਖੁਦੀ ਖੁਆਰਾ ॥ (33-1-3)

ਦੂਹੀਂ ਸਰਈਂ ਜਰਦ ਰੂੰ ਦਗੇ ਦੁਰਾਹੇ ਚੇਰ ਚੁਗਾਰਾ ॥ (33-1-4)

ਨਾ ਉਰਵਾਰੁ ਨ ਪਾਰੁ ਹੈ ਗੋਤੇ ਖਾਨਿ ਭਰਮੁ ਸਿਰਿ ਭਾਰਾ ॥ (33-1-5)

ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਵਿਚਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਨਮੁਖਿ ਵਿਚ ਗੁਬਾਰਾ ॥ (33-1-6)

ਜੰਮਣੁ ਮਰਣੁ ਸਦਾ ਸਿਰਿ ਭਾਰਾ ॥੧॥ (33-1-7)

ਦੁਹੁ ਮਿਲਿ ਜੰਮੇ ਦੁਇ ਜਣੇ ਦੁਹੁ ਜਣਿਆਂ ਦੁਇ ਰਾਹ ਚਲਾਏ ॥ (33-2-1)

ਹਿੰਦੂ ਆਖਨਿ ਰਾਮ ਰਾਮੁ ਮੁਸਲਮਾਣਾਂ ਨਾਉ ਖੁਦਾਏ ॥ (33-2-2)

ਹਿੰਦੂ ਪੂਰਬਿ ਸਉਹਿਆਂ ਪਛਮਿ ਮੁਸਲਮਾਣੁ ਨਿਵਾਏ ॥ (33-2-3)

ਗੰਗਾ ਬਨਾਰਸਿ ਹਿੰਦੂਆਂ ਮਕਾ ਮੁਸਲਮਾਣੁ ਮਨਾਏ ॥ (33-2-4)

ਵੇਦ ਕਤੇਬਾਂ ਚਾਰਿ ਚਾਰਿ ਚਾਰ ਵਰਨ ਚਾਰਿ ਮਜ਼ਹਬ ਚਲਾਏ ॥ (33-2-5)

ਪੰਜ ਤਤ ਦੋਵੈ ਜਣੇ ਪਉਣੁ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰੁ ਛਾਏ ॥ (33-2-6)

ਇਕ ਥਾਉਂ ਦੁਇ ਨਾਉਂ ਧਰਾਏ ॥੨॥ (33-2-7)

ਦੇਖਿ ਦੁਭਿਤੀ ਆਰਸੀ ਮਜ਼ਲਸ ਹਥੋਂ ਹਥੀ ਨਚੈ ॥ (33-3-1)

ਦੁਖੋਂ ਦੁਖੁ ਦੁਬਾਜਰੀ ਘਰਿ ਘਰਿ ਫਿਰੈ ਪਰਾਈ ਖਚੈ ॥ (33-3-2)

ਅਗੈ ਹੋਇ ਸੁਹਾਵਣੀ ਮੁਹਿ ਡਿਠੈ ਮਾਣਸ ਚਹਮਚੈ ॥ (33-3-3)

ਪਿਛਹੁ ਦੇਖਿ ਡਰਾਵਨੀ ਇਕੋ ਮੁਹੁ ਦੁਹੁ ਜਿਨਸਿ ਵਿਰਚੈ ॥ (33-3-4)

ਖੇਹਿ ਪਾਇ ਮੁਹੁ ਮਾਂਜ਼ੀਐ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਮੈਲੁ ਭਰੇ ਰੰਗਿ ਕਚੈ ॥ (33-3-5)

ਧਰਮਰਾਇ ਜਮੁ ਇਕੁ ਹੈ ਧਰਮੁ ਅਪਰਮੁ ਨ ਭਰਮੁ ਪਰਚੈ ॥ (33-3-6)

ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਇ ਮਿਲੈ ਸਜੁ ਸਚੈ ॥੩॥ (33-3-7)

ਵੁਣੈ ਜੁਲਾਹਾ ਤੰਦੁ ਗੰਢਿ ਇਕੁ ਸੂਡੁ ਕਰਿ ਤਾਣਾ ਵਾਣਾ ॥ (33-4-1)

ਦਰਜੀ ਪਾਤਿ ਵਿਗਾੜਦਾ ਪਾਟਾ ਮੁਲ ਨ ਲਹੈ ਵਿਕਾਣਾ ॥ (33-4-2)

ਕਤਰਣਿ ਕਤਰੈ ਕਤਰਣੀ ਹੋਇ ਦੁਸੂਹੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਸਾਣਾ ॥ (33-4-3)

ਸੂਈ ਸੀਵੈ ਜੋੜਿ ਕੈ ਵਿਛੁਝਿਆਂ ਕਰਿ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਣਾ ॥ (33-4-4)

ਸਾਹਿਬੁ ਇਕੋ ਰਾਹਿ ਦੁਇ ਜਗ ਵਿਚਿ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਣਾ ॥ (33-4-5)

ਗੁਰਸਿਖੀ ਪਰਧਾਨੁ ਹੈ ਪੀਰ ਮੁਰੀਦੀ ਹੈ ਪਰਵਾਣਾ ॥ (33-4-6)

ਦੁਖੀ ਦੁਬਾਜਰਿਆ ਹੈਰਾਣਾ ॥੪॥ (33-4-7)

ਜਿਉ ਚਰਖਾ ਅਠਖੰਭੀਆ ਦੁਹਿ ਲਠੀ ਦੇ ਮੰਝਿ ਮੰਝੇਰੂ ॥ (33-5-1)

ਦੁਇ ਸਿਰਿ ਧਰਿ ਦੁਹੁ ਖੁੰਢ ਵਿਚਿ ਸਿਰਿ ਗਿਰਦਾਨ ਫਿਰੈ ਲਖਫੇਰੂ ॥ (33-5-2)

ਬਾਇਤੁ ਪਾਇ ਪਲੇਟੀਐ ਮਾਲੁ ਵਟਾਇ ਪਾਇਆ ਘਟ ਘੇਰੂ ॥ (33-5-3)

ਦੁਹੁ ਚਰਮਖ ਵਿਚਿ ਝੁਕਲਾ ਕਤਨਿ ਕੁੜੀਆਂ ਚਿੜੀਆਂ ਹੇਰੂ ॥ (33-5-4)

ਤ੍ਰਿਵਹਿ ਬਹਿ ਉਠ ਜਾਂਦੀਆਂ ਜਿਉ ਬਿਰਖਹੁ ਉਡਿ ਜਾਨਿ ਪੰਖੇਰੂ ॥ (33-5-5)

ਓੜਿ ਨਿਬਾਹੂ ਨਾ ਥੀਐ ਕਚਾ ਰੰਗੁ ਰੰਗਾਇਆ ਗੇਰੂ ॥ (33-5-6)

ਘੁੰਮਿ ਘੁੰਮਦੀ ਛਾਉ ਘਵੇਰੂ ॥੫॥ (33-5-7)

ਸਾਹੁਰੁ ਪੀਹਰੁ ਪਲਰੈ ਹੋਇ ਨਿਲਜ ਨ ਲਜਾ ਧੋਵੈ॥ (33-6-1)
ਰਾਵੈ ਜਾਰੁ ਭਤਾਰੁ ਤਜਿ ਖਿੰਜੋਤਾਹਿ ਖੁਸੀ ਕਿਉ ਹੋਵੈ॥ (33-6-2)
ਸਮਝਾਈ ਨਾ ਸਮਝਦੀ ਮਰਣੇ ਪਰਣੇ ਲੋਕੁ ਵਿਗੋਵੈ॥ (33-6-3)
ਧਿਰਿ ਧਿਰਿ ਮਿਲਦੇ ਮੇਹਣੇ ਹੁਇ ਸਰਮਿੰਦੀ ਅੰਡੂ ਰੋਵੈ॥ (33-6-4)
ਪਾਪ ਕਮਾਣੇ ਪਕੜੀਐ ਹਾਣਿ ਕਾਣਿ ਦੀਬਾਣਿ ਖੜੋਵੈ॥ (33-6-5)
ਮਰੈ ਨ ਜੀਵੈ ਦੁਖ ਸਹੈ ਰਹੈ ਨ ਘਰਿ ਵਿਚਿ ਪਰ ਘਰ ਜੋਵੈ॥ (33-6-6)
ਦੁਬਿਧਾ ਅਉਗੁਣ ਹਾਰੁ ਪਰੋਵੈ ॥੬॥ (33-6-7)

ਜਿਉ ਬੇਸੀਵੈ ਥੇਹੁ ਕਰਿ ਪਛੋਤਾਵੈ ਸੁਖਿ ਨਾ ਵਸੈ॥ (33-7-1)
ਚੜਿ ਚੜਿ ਲੜਦੇ ਭੂਮੀਏ ਧਾਤਾ ਪੇਤਾ ਖਸਣ ਖਸੈ॥ (33-7-2)
ਦੁਹ ਨਾਰੀ ਦਾ ਵਲਹਾ ਦੁਹ ਮੁਣਸਾ ਦੀ ਨਾਰਿ ਵਿਣਸੈ॥ (33-7-3)
ਹੁਇ ਉਜਾਤਾ ਖੇਤੀਐ ਦੁਹਿ ਹਾਕਮ ਦਇ ਹੁਕਮੁ ਖੁਣਸੈ॥ (33-7-4)
ਦੁਖ ਦੁਇ ਚਿੰਤਾ ਰਾਤਿ ਦਿਹੁ ਘਰੁ ਛਿਜੈ ਵੈਰਾਇਣੁ ਹਸੈ॥ (33-7-5)
ਦੁਹੁ ਖੁੰਢਾਂ ਵਿਚਿ ਰਖਿ ਸਿਰੁ ਵਸਦੀ ਵਸੈ ਨ ਨਸਦੀ ਨਸੈ॥ (33-7-6)
ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਭੁਇਅੰਗਮੁ ਡਸੈ ॥੭॥ (33-7-7)

ਦੁਖੀਆ ਦੁਸਟ ਦੁਬਾਜਰਾ ਸਪੁ ਦੁਮੂਹਾ ਬੁਰਾ ਬੁਰਿਆਈ॥ (33-8-1)
ਸਭ ਦੂ ਮੰਦੀ ਸਪ ਜੋਨਿ ਸਪਾਂ ਵਿਚਿ ਕੁਜਾਤਿ ਕੁਭਾਈ॥ (33-8-2)
ਕੋੜੀ ਹੋਆ ਗੋਪਿ ਗੁਰ ਨਿਗਰੇ ਤੰਤੁ ਨ ਮੰਤੁ ਸੁਖਾਈ॥ (33-8-3)
ਕੋੜੀ ਹੋਵੈ ਲੜੈ ਜਿਸ ਵਿਗੜ ਰੂਪਿ ਹੋਇ ਮਰਿ ਸਹਮਾਈ॥ (33-8-4)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਨਮੁਖਿ ਬਾਹਰਾ ਲਾਤੋ ਲਾਵਾ ਲਾਇ ਬੁਝਾਈ॥ (33-8-5)
ਤਿਸੁ ਵਿਹੁ ਵਾਤਿ ਕਲਾਤਿ ਮਨਿ ਅੰਦਰਿ ਗਣਤੀ ਤਾਤਿ ਪਰਾਈ॥ (33-8-6)
ਸਿਰ ਚਿਥੈ ਵਿਹੁ ਬਾਣਿ ਨ ਜਾਈ ॥੮॥ (33-8-7)

ਜਿਉ ਬਹੁ ਮਿਤੀ ਵੇਸੁਆ ਛੱਡੈ ਖਸਮੁ ਨਿਖਸਮੀ ਹੋਈ॥ (33-9-1)
ਪੁਡੁ ਜਣੈ ਜੇ ਵੇਸੁਆ ਨਾਨਕਿ ਦਾਦਕਿ ਨਾਉਂ ਨ ਕੋਈ॥ (33-9-2)
ਨਰਕਿ ਸਵਾਰਿ ਸੀਗਾਰਿਆ ਰਾਗ ਰੰਗ ਛਲਿ ਛਲੋਈ॥ (33-9-3)
ਘੰਡਾਹੇੜੁ ਅਹੇੜੀਆਂ ਮਾਣਸ ਮਿਰਗ ਵਿਣਾਹੁ ਸਥੋਈ॥ (33-9-4)
ਏਥੈ ਮਰੈ ਹਰਾਮ ਹੋਇ ਅਗੈ ਦਰਗਹ ਮਿਲੈ ਨ ਢੋਈ॥ (33-9-5)
ਦੁਖੀਆ ਦੁਸਟ ਦੁਬਾਜਰਾ ਜਾਣ ਰੁਪਈਆ ਮੇਖੀ ਸੋਈ॥ (33-9-6)
ਵਿਗੜੈ ਆਪਿ ਵਿਗਾੜੈ ਲੋਈ ॥੯॥ (33-9-7)

ਵਣਿ ਵਣਿ ਕਾਉਂ ਨ ਸੋਹਈ ਖਰਾ ਸਿਆਣਾ ਹੋਇ ਵਿਗੁਤਾ॥ (33-10-1)
ਚੁਤਤਿ ਮਿਟੀ ਜਿਸੁ ਲਗੈ ਜਾਣੈ ਖਸਮ ਕੁਮਾਰਾਂ ਕੁਤਾ॥ (33-10-2)
ਬਾਬਾਣੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਘਰਿ ਘਰਿ ਬਹਿ ਕਰਨਿ ਕੁਪੁਤਾ॥ (33-10-3)
ਆਗੂ ਹੋਇ ਮੁਹਾਇਦਾ ਸਾਥੁ ਛਡਿ ਚਉਰਾਹੇ ਸੁਤਾ॥ (33-10-4)
ਜੰਮੀ ਸਾਖ ਉਜਾੜਦਾ ਗਲਿਆਂ ਸੇਤੀ ਮੇਂਹੁ ਕੁਰੁਤਾ॥ (33-10-5)
ਦੁਖੀਆ ਦੁਸਟ ਦੁਬਾਜਰਾ ਖਟਰੁ ਬਲਦੁ ਜਿਵੈ ਹਲਿ ਜੁਤਾ॥ (33-10-6)
ਡਮਿ ਡਮਿ ਸਾਨੁ ਉਜਾੜੀ ਮੁਤਾ ॥੧੦॥ (33-10-7)

ਦੁਖੀਆ ਦੁਸਟ ਦੁਬਾਜਰਾ ਤਾਮੇ ਰੰਗਹੁ ਕੈਹਾਂ ਹੋਵੈ॥ (33-11-1)

ਬਾਹਰ ਦਿਸੈ ਉਜਲਾ ਅੰਦਰਿ ਮਸੁ ਨ ਧੋਪੈ ਧੋਵੈ॥ (33-11-2)
ਸੰਨੀ ਜਾਣੁ ਲੁਹਾਰ ਦੀ ਹੋਇ ਦੁਮੂਹੀਂ ਕੁਸੰਗ ਵਿਗੋਵੈ॥ (33-11-3)
ਖਣੁ ਤਤੀ ਆਰਣਿ ਵੜੈ ਖਣੁ ਠੰਢੀ ਜਲੁ ਅੰਦਰਿ ਟੋਵੈ॥ (33-11-4)
ਤੁਮਾ ਦਿਸੈ ਸੋਹਣਾ ਚਿੜ੍ਹਮਿਤਾਲਾ ਵਿਸੁ ਵਿਲੋਵੈ॥ (33-11-5)
ਸਾਉਂ ਨ ਕਉੜਾ ਸਹਿ ਸਕੈ ਜੀਭੈ ਛਾਲੈ ਅੰਝੂ ਰੋਵੈ॥ (33-11-6)
ਕਲੀ ਕਨੇਰ ਨ ਹਾਰਿ ਪਰੋਵੈ ॥੧੧॥ (33-11-7)

ਦੁਖੀ ਦੁਸਟੁ ਦੁਬਾਜਰਾ ਸੁਤਰ ਮੁਰਗੁ ਹੋਇ ਕੰਮਿ ਨ ਆਵੈ॥ (33-12-1)
ਉਡਹਿ ਉਡੈ ਨ ਲਦੀਐ ਪੁਰਸੁਸ ਹੋਈ ਆਪੁ ਲਖਾਵੈ॥ (33-12-2)
ਹਸਤੀ ਦੰਦ ਵਖਾਣੀਅਨਿ ਹੋਰੁ ਦਿਖਾਲੈ ਹੋਰਤੁ ਖਾਵੈ॥ (33-12-3)
ਬਕਰੀਆਂ ਨੋ ਚਾਰ ਥਣੁ ਦੁਇ ਗਲ ਵਿਚਿ ਦੁਇ ਲੇਵੈ ਲਾਵੈ॥ (33-12-4)
ਇਕਨੀ ਦੁਧੁ ਸਮਾਵਦਾ ਇਕ ਠਗਾਉ ਠਗਿ ਠਗਾਵੈ॥ (33-12-5)
ਮੌਰਾਂ ਅਖੀ ਚਾਰਿ ਚਾਰਿ ਉਇ ਦੇਖਨਿ ਓਨੀ ਦਿਸਿ ਨ ਆਵੈ॥ (33-12-6)
ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਕੁਦਾਉ ਹਰਾਵੈ ॥੧੨॥ (33-12-7)

ਦੰਮਲੁ ਵਜੈ ਦੁਹੁ ਧਿਰੀ ਖਾਇ ਤਮਾਚੇ ਬੰਧਨਿ ਜ਼ਿਆ॥ (33-13-1)
ਵਜਨਿ ਰਾਗ ਰਬਾਬ ਵਿਚਿ ਕੰਨ ਮਰੋੜੀ ਫਿਰਿ ਫ਼ਿਆ॥ (33-13-2)
ਖਾਨ ਮਜ਼ੀਰੇ ਟਕਰਾਂ ਸਿਰਿ ਤਨ ਭੰਨਿ ਮਰਦੇ ਕਰਿ ਧਿਆ॥ (33-13-3)
ਖਾਲੀ ਵਜੈ ਵੰਝੁਲੀ ਦੇ ਸਲਾਕ ਨ ਅੰਦਰਿ ਵਿਡਿਆ॥ (33-13-4)
ਸੁਇਨੇ ਕਲਸੁ ਸਵਾਰੀਐੜੀ ਭੰਨਾ ਘੜਾ ਨ ਜਾਈ ਘਿਆ॥ (33-13-5)
ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਸੜਾਣੈ ਸਡਿਆ ॥੧੩॥ (33-13-6)

ਦੁਖੀਆ ਦੁਸਟੁ ਦੁਬਾਜਰਾ ਬਗੁਲ ਸਮਾਧਿ ਰਹੈ ਇਕ ਟੰਗਾ॥ (33-14-1)
ਬਜਰ ਪਾਪ ਨ ਉਤਰਨਿ ਘੁਟਿ ਘੁਟਿ ਜੀਆਂ ਖਾਇ ਵਿਚਿ ਰੰਗਾ॥ (33-14-2)
ਤੀਰਥ ਨਾਵੈ ਤੁੰਬੜੀ ਤਰਿ ਤਰਿ ਤਨੁ ਧੋਵੈ ਕਰਿ ਨੰਗਾ॥ (33-14-3)
ਮਨ ਵਿਚਿ ਵੱਸੈ ਕਾਲਕੂਟੁ ਭਰਮੁ ਨ ਉਤਰੈ ਕਰਮੁ ਕੁਦੰਗਾ॥ (33-14-4)
ਵਰਮੀ ਮਾਰੀ ਨਾ ਮਰੈ ਬੈਠਾ ਜਾਇ ਪਤਾਲਿ ਭੁਇਅੰਗਾ॥ (33-14-5)
ਹਸਤੀ ਨੀਰਿ ਨਵਾਲੀਐ ਨਿਕਲਿ ਖੇਹ ਉਡਾਏ ਅੰਗਾ॥ (33-14-6)
ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਸੁਆਓ ਨ ਚੰਗਾ ॥੧੪॥ (33-14-7)

ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਦੁਬਾਜਰਾ ਮਨ ਪਾਟੈ ਖਰਬਾਤੂ ਖੀਰਾ॥ (33-15-1)
ਅਗਹੁ ਮਿਠਾ ਹੋਇ ਮਿਲੈ ਪਿਛਹੁ ਕਉੜਾ ਦੋਖ ਸਰੀਰਾ॥ (33-15-2)
ਜਿਉ ਬਹੁ ਮਿਤਾ ਕਵਲ ਫੁਲ ਬਹੁ ਰੰਗੀ ਬੰਨ੍ਹੁ ਪਿੰਡੁ ਅਹੀਰਾ॥ (33-15-3)
ਹਰਿਆ ਤਿਲੁ ਬੂਆੜ ਜਿਉ ਕਲੀ ਕਨੇਰ ਦੁਰੰਗ ਨ ਧੀਰਾ॥ (33-15-4)
ਜੇ ਸਉ ਹਥਾ ਨਤੁ ਵਧੈ ਅੰਦਰੁ ਖਾਲੀ ਵਾਜੁ ਨਫੀਰਾ॥ (33-15-5)
ਚੰਨਣ ਵਾਸ ਨ ਬੋਹੀਅਨਿ ਖਹਿ ਖਹਿ ਵਾਸ ਜਲਨਿ ਬੇਪੀਰਾ॥ (33-15-6)
ਜਸ ਦਰ ਚੋਟਾ ਸਹਾ ਵਹੀਰਾ ॥੧੫॥ (33-15-7)

ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਦੁਬਾਜਰਾ ਬਧਾ ਕਰੈ ਸਲਾਮੁ ਨ ਭਾਵੈ॥ (33-16-1)
ਢੀਂਗ ਜੁਹਾਰੀ ਢੀਂਗੁਲੀ ਗਲਿ ਬਧੇ ਓਹੁ ਸੀਸੁ ਨਿਵਾਵੈ॥ (33-16-2)
ਗਲਿ ਬਧੈ ਜਿਉ ਨਿਕਲੈ ਖੂਹਹੁ ਪਾਣੀ ਉਪਰਿ ਆਵੈ॥ (33-16-3)
ਬਧਾ ਚਟੀ ਜੋ ਭਰੈ ਨਾ ਗੁਣੁ ਨਾ ਉਪਕਾਰੁ ਚੜ੍ਹਾਵੈ॥ (33-16-4)

ਨਿਵੈ ਕਮਾਣ ਦੁਬਾਜਰੀ ਜਿਹ ਫ਼ਿਦੇ ਇਕ ਸੀਸ ਸਹਾਵੈ ॥ (33-16-5)
ਨਿਵੈ ਅਹੋੜੀ ਮਿਰਗੁ ਦੇਖਿ ਕਰੈ ਵਿਸਾਹ ਧ੍ਰੋਹੁ ਸਰੁ ਲਾਵੈ ॥ (33-16-6)
ਅਪਰਾਧੀ ਅਪਰਾਧੁ ਕਮਾਵੈ ॥ ੧੬ ॥ (33-16-7)

ਨਿਵੈ ਨ ਤੀਰ ਦੁਬਾਜਰਾ ਗਾਡੀ ਖੰਭ ਮੁਖੀ ਮੁਹਿ ਲਾਏ ॥ (33-17-1)
ਨਿਵੈ ਨ ਨੇਜਾ ਦੁਮੁਹਾ ਰਣ ਵਿਚਿ ਉਚਾ ਆਪੁ ਗਣਾਏ ॥ (33-17-2)
ਆਸਟ ਧਾਤੁ ਦਾ ਜਬਰ ਜੰਗੁ ਨਿਵੈ ਨ ਛੁਟੈ ਕੌਟ ਢਹਾਏ ॥ (33-17-3)
ਨਿਵੈ ਨ ਖੰਡਾ ਸਾਰ ਦਾ ਹੋਇ ਦੁਪਾਰਾ ਖੂਨ ਕਰਾਏ ॥ (33-17-4)
ਨਿਵੈ ਨ ਸੂਲੀ ਘਰੋਣੀ ਕਰਿ ਅਸਵਾਰ ਫਾਹੇ ਦਿਵਾਏ ॥ (33-17-5)
ਨਿਵਹਿ ਨ ਸੌਖਾਂ ਸਖਤ ਹੋਇ ਮਾਸੁ ਪਰੋਇ ਕਬਾਬੁ ਭੁਨਾਏ ॥ (33-17-6)
ਜਿਉਂ ਕਰਿ ਆਰਾ ਰੁਖੁ ਤਛਾਏ ॥ ੧੭ ॥ (33-17-7)

ਅਕੁ ਧੜੂਰਾ ਝਟੁਲਾ ਨੀਵਾ ਹੋਇ ਨ ਦੁਬਿਧਾ ਖੋਈ ॥ (33-18-1)
ਛੁਲਿ ਛੁਲਿ ਛੁਲੇ ਦੁਬਾਜਰੇ ਬਿਖੁ ਫਲ ਫਲਿ ਫਲਿ ਮੰਦੀ ਸੋਈ ॥ (33-18-2)
ਪੀਐ ਨ ਕੋਈ ਅਕੁ ਦੁਪੁ ਪੀਤੇ ਮਰੀਐ ਦੁਪੁ ਨ ਹੋਈ ॥ (33-18-3)
ਖਖੜੀਆਂ ਵਿਚਿ ਬੁਢੀਆਂ ਫਟਿ ਫਟਿ ਛੁਟਿ ਉਡਨਿ ਓਈ ॥ (33-18-4)
ਚਿਤਮਿਤਾਲਾ ਅਕ ਤਿਡੁ ਮਿਲੈ ਦੁਬਾਜਰਿਆਂ ਕਿਉ ਢੋਈ ॥ (33-18-5)
ਖਾਇ ਧੜੂਰਾ ਬਰਲੀਐ ਕਖ ਚੁਣਿੰਦਾ ਵੱਤੈ ਲੋਈ ॥ (33-18-6)
ਕਉੜੀ ਰਤਕ ਜੇਲ ਪਰੋਈ ॥ ੧੮ ॥ (33-18-7)

ਵਧੈ ਚੀਲ ਉਜਾੜ ਵਿਚਿ ਉਚੈ ਉਪਰਿ ਉਚੀ ਹੋਈ ॥ (33-19-1)
ਗੰਢੀ ਜਲਨਿ ਮੁਸਾਹਰੇ ਪੱਤ ਅਪੱਤ ਨ ਛੁਹਦਾ ਕੋਈ ॥ (33-19-2)
ਛਾਂਉ ਨ ਬਹਨਿ ਪੰਧਾਣੂਆਂ ਪਵੈ ਪਛਾਵਾਂ ਟਿਬੀਂ ਟੋਈ ॥ (33-19-3)
ਫਿੰਡ ਜਿਵੈ ਫਲੁ ਫਾਟੀਅਨਿ ਘੁੰਘਰਿਆਲੇ ਰੁਲਨਿ ਪਲੋਈ ॥ (33-19-4)
ਕਾਠੁ ਕੁਕਾਠੁ ਨ ਸਹਿ ਸਕੈ ਪਾਣੀ ਪਵਨੁ ਨ ਧੁਪ ਨ ਲੋਈ ॥ (33-19-5)
ਲਗੀ ਮੂਲਿ ਨ ਵਿਝਵੈ ਜਲਦੀ ਹਉਮੈਂ ਅਗਿ ਖੜੋਈ ॥ (33-19-6)
ਵਡਿਆਈ ਕਰਿ ਦਈ ਵਿਗੋਈ ॥ ੧੯ ॥ (33-19-7)

ਤਿਲੁ ਕਾਲਾ ਛੁਲੁ ਉਜਲਾ ਹਰਿਆ ਬੂਟਾ ਕਿਆ ਨੀਸਾਣੀ ॥ (33-20-1)
ਮੁਢਹੁ ਵਚਿ ਬਣਾਈਐ ਸਿਰ ਤਲਵਾਇਆ ਮਿਡ ਬਿਬਾਣੀ ॥ (33-20-2)
ਕਰਿ ਕਟਿ ਪਾਈ ਝੰਬੀਐ ਤੇਲੁ ਤਿਲੀਹੁ ਪੀੜੇ ਘਾਣੀ ॥ (33-20-3)
ਸਣ ਕਪਾਹ ਦੁਇ ਰਾਹ ਕਰਿ ਪਰਉਪਕਾਰ ਵਿਕਾਰ ਵਿਡਾਣੀ ॥ (33-20-4)
ਵੇਲਿ ਕਤਾਇ ਵੁਣਾਈਐ ਪੜਦਾ ਕਜਣ ਕਪੜੁ ਪ੍ਰਾਣੀ ॥ (33-20-5)
ਖਲ ਕਢਾਇ ਵਟਾਇ ਸਣ ਰਸੇ ਬੰਨ੍ਹਨਿ ਮਨਿ ਸਰਮਾਣੀ ॥ (33-20-6)
ਦੁਸਟਾਂ ਦੁਸਟਾਈ ਮਿਹਮਾਣੀ ॥ ੨੦ ॥ (33-20-7)

ਕਿਕਰ ਕੰਡੇ ਧਰੇਕ ਫਲ ਫਲੀਂ ਨ ਫਲਿਆ ਨਿਹਫਲ ਦੇਹੀ ॥ (33-21-1)
ਰੰਗ ਬਿਰੰਗੀ ਦੁਹਾਂ ਫੁਲ ਦਾਖ ਨ ਗੁਛਾ ਕਪਟ ਸਨੇਹੀ ॥ (33-21-2)
ਚਿਤਮਿਤਾਲਾ ਅਰਿੰਡ ਫਲੁ ਥੋਥੀ ਥੋਹਰਿ ਆਸ ਕਿਨੇਹੀ ॥ (33-21-3)
ਰਤਾ ਫੁਲ ਨ ਮੁਲੁ ਅਛੁ ਨਿਹਫਲ ਸਿਮਲ ਛਾਂਵ ਜਿਵੇਹੀ ॥ (33-21-4)
ਜਿਉ ਨਲੀਏਰ ਕਠੇਰ ਫਲੁ ਮੁਹੁ ਭੰਨੇ ਦੇ ਗਰੀ ਤਿਵੇਹੀ ॥ (33-21-5)
ਸੁਤੁ ਕਪੂਤੁ ਸੁਪੂਤੁ ਦੂਤ ਕਾਲੇ ਪਉਲੇ ਤੁਤ ਇਵੇਹੀ ॥ (33-21-6)

ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਕਦਾਉ ਧਰੇਹੀ ॥੨੧॥ (33-21-7)

ਜਿਉ ਮਣਿ ਕਾਲੇ ਸਪਸਿਰਿ ਹਸਿ ਹਸਿ ਰਸਿ ਰਸਿ ਦੇਇ ਨ ਜਾਣੈ॥ (33-22-1)

ਜਾਣੁ ਕਬੂਰੀ ਮਿਰਗ ਤਨਿ ਜੀਵਦਿਆਂ ਕਿਉਂ ਕੋਈ ਆਣੈ॥ (33-22-2)

ਆਰਣਿ ਲੋਹਾ ਤਾਈਐ ਘੜੀਐ ਜਿਉ ਵਗਦੇ ਵਾਦਾਣੈ॥ (33-22-3)

ਸੂਰਣੁ ਮਾਰਣਿ ਸਾਧੀਐ ਖਾਹਿ ਸਲਾਹਿ ਪੁਰਖ ਪਰਵਾਣੈ॥ (33-22-4)

ਪਾਨ ਸੁਪਾਰੀ ਕਥੁ ਮਿਲਿ ਚੂਨੇ ਰੰਗੁ ਸੁਰੰਗੁ ਸਿਵਾਣੈ॥ (33-22-5)

ਅਉਖਧੁ ਹੋਵੈ ਕਾਲਕੂਟੁ ਮਾਰਿ ਜੀਵਾਲਨਿ ਵੈਦ ਸੁਜਾਣੈ॥ (33-22-6)

ਮਨੁ ਪਾਰਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਵਸਿ ਆਣੈ ॥੨੨॥੩੩॥ (33-22-7)

Vaar 34

ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ (34-1-1)

ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਖੁ ਅਗੰਮੁ ਹੈ ਨਿਰਵੈਰੁ ਨਿਰਾਲਾ ॥ (34-1-2)
 ਜਾਣਹੁ ਧਰਤੀ ਧਰਮ ਕੀ ਸਚੀ ਧਰਮਸਾਲਾ ॥ (34-1-3)
 ਜੇਹਾ ਬੀਜੈ ਸੋ ਲੁਣੈ ਫਲੁ ਕਰਮ ਸਮੁਲਾ ॥ (34-1-4)
 ਜਿਉ ਕਰਿ ਨਿਰਮਲੁ ਆਰਸੀ ਜਗੁ ਵੇਖਣਿ ਵਾਲਾ ॥ (34-1-5)
 ਜੇਹਾ ਮੁਹੁ ਕਰਿ ਭਾਲੀਐ ਤੇਹੋ ਵੇਖਾਲਾ ॥ (34-1-6)
 ਸੇਵਕੁ ਦਰਗਹ ਸੁਰਖਰੂ ਵੇਮੁਖੁ ਮੁਹੁ ਕਾਲਾ ॥੧॥ (34-1-7)

ਜੋ ਗੁਰ ਗੋਪੈ ਆਪਣਾ ਕਿਉ ਸਿਝੈ ਚੇਲਾ ॥ (34-2-1)
 ਸੰਗਲੁ ਘਤਿ ਚਲਾਈਐ ਜਮ ਪੰਥਿ ਇਕੇਲਾ ॥ (34-2-2)
 ਲਹੈ ਸਜਾਈਂ ਨਰਕ ਵਿਚਿ ਉਹੁ ਖਰਾ ਦੁਹੇਲਾ ॥ (34-2-3)
 ਲਖ ਚਉਰਾਸੀਹੁ ਭਉਦਿਆਂ ਫਿਰਿ ਹੋਇ ਨ ਮੇਲਾ ॥ (34-2-4)
 ਜਨਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਹਾਰਿਆ ਜਿਉ ਜੂਦੇ ਖੇਲਾ ॥ (34-2-5)
 ਹਥ ਮਰੋੜੈ ਸਿਰੁ ਧੁਨੈ ਉਹੁ ਲਹੈ ਨ ਵੇਲਾ ॥੨॥ (34-2-6)

ਆਪਿ ਨ ਵੰਡੈ ਸਾਹੁਰੇ ਸਿਖ ਲੋਕ ਸੁਣਾਵੈ ॥ (34-3-1)
 ਕੰਤ ਨ ਪੁਛੈ ਵਾਤੜੀ ਸੁਹਾਗੁ ਗਣਾਵੈ ॥ (34-3-2)
 ਚੂਹਾ ਖਡ ਨ ਮਾਵਈ ਲਕਿ ਛਸੁ ਵਲਾਵੈ ॥ (34-3-3)
 ਮੰਤੁ ਨ ਹੋਇ ਅਠੂਹਿਆਂ ਹਥੁ ਸਪੀਂ ਪਾਵੈ ॥ (34-3-4)
 ਸਰੁ ਸੰਨ੍ਹੈ ਆਗਾਸ ਨੋ ਫਿਰਿ ਮਥੈ ਆਵੈ ॥ (34-3-5)
 ਦੁਹੀ ਸਰਾਈਂ ਜਰਦ ਰੂ ਬੇਮੁਖ ਪਛਤਾਵੈ ॥੩॥ (34-3-6)

ਰਤਨ ਮਣੀ ਗਲਿ ਬਾਂਦਰੈ ਕਿਹੁ ਕੀਮ ਨ ਜਾਣੈ ॥ (34-4-1)
 ਕੜਛੀ ਸਾਉ ਨ ਸੰਮਲੈ ਭੋਜਨ ਰਸੁ ਖਾਣੈ ॥ (34-4-2)
 ਡੜੂ ਚਿਕੜਿ ਵਾਸੁ ਹੈ ਕਵਲੈ ਨ ਸਿਵਾਣੈ ॥ (34-4-3)
 ਨਾਭਿ ਕਥੂਰੀ ਸਿਰਗ ਦੈ ਫਿਰਦਾ ਹੈਰਾਣੈ ॥ (34-4-4)
 ਗੁਜਰੁ ਗੋਰਸੁ ਵੇਚਿ ਕੈ ਖਲਿ ਸੂੜੀ ਆਣੈ ॥ (34-4-5)
 ਬੇਮੁਖ ਮੂਲਹੁ ਘੁਥਿਆ ਦੁਖ ਸਹੈ ਜਮਾਣੈ ॥੪॥ (34-4-6)

ਸਾਵਹਿ ਵਣਿ ਹਰੀਆਵਲੇ ਸੁਕੈ ਜਾਵਾਹਾ ॥ (34-5-1)
 ਸਭ ਕੋ ਸਰਸਾ ਵਰਸਦੈ ਝੂਰੈ ਜੋਲਾਹਾ ॥ (34-5-2)
 ਸਭਨਾ ਰਾਤਿ ਮਿਲਾਵੜਾ ਚਕਵੀ ਦੋਰਾਹਾ ॥ (34-5-3)
 ਸੰਖੁ ਸਮੁੰਦਰੁ ਸਖਣਾ ਰੋਵੈ ਦੇ ਧਾਹਾ ॥ (34-5-4)
 ਰਾਹਹੁ ਉਝੜਿ ਜੋ ਪਵੈ ਮੁਸੈ ਦੇ ਫਾਹਾ ॥ (34-5-5)
 ਤਿਉਂ ਜਗ ਅੰਦਰਿ ਬੇਮੁਖਾਂ ਨਿਤ ਉਭੇ ਸਾਹਾ ॥੫॥ (34-5-6)

ਗਿਦੜ ਦਾਖ ਨ ਅਪੜੈ ਆਖੈ ਚੂਹ ਕਉੜੀ ॥ (34-6-1)
 ਨਚਣੁ ਨਚਿ ਨ ਜਾਣਈ ਆਖੈ ਭੁਇ ਸਉੜੀ ॥ (34-6-2)
 ਬੋਲੈ ਅਗੈ ਗਾਵੀਐ ਭੈਰਉ ਸੋ ਗਉੜੀ ॥ (34-6-3)

ਹੰਸਾਂ ਨਾਲਿ ਟਟੀਹਰੀ ਕਿਉ ਪਹਚੈ ਦਉੜੀ॥ (34-6-4)
ਸਾਵਣਿ ਵਣ ਹਰੀਆਵਲੇ ਅਕੁ ਜੰਮੈ ਅਉੜੀ॥ (34-6-5)
ਬੇਮੁਖ ਸੁਖੁ ਨ ਦੇਖਈ ਜਿਉ ਛੁਟੜਿ ਛਉੜੀ ॥੬॥ (34-6-6)

ਭੇਡੈ ਪੂਛਲਿ ਲਗਿਆਂ ਕਿਉ ਪਾਰਿ ਲੰਘੀਐ॥ (34-7-1)
ਭੂਤੈ ਕੋਰੀ ਦੋਸਤੀ ਨਿਤ ਸਹਸਾ ਜੀਐ॥ (34-7-2)
ਨਦੀ ਕਿਨਾਰੈ ਰੁਖੜਾ ਵੇਸਾਹੁ ਨ ਕੀਐ॥ (34-7-3)
ਮਿਰਤਕ ਨਾਲਿ ਵੀਆਹੀਐ ਸੋਹਾਗ ਨ ਥੀਐ॥ (34-7-4)
ਵਿਸੁ ਹਲਾਹਲ ਬੀਜਿ ਕੈ ਕਿਉ ਅਮਿਉ ਲਹੀਐ॥ (34-7-5)
ਬੇਮੁਖ ਸੇਤੀ ਪਿਰਹੜੀ ਜਮ ਡੰਡ ਸਹੀਐ ॥੭॥ (34-7-6)

ਕੋਰੜੁ ਮੋਠੁ ਨ ਰਿਝਈ ਕਰਿ ਅਗਨੀ ਜੋਸੁ॥ (34-8-1)
ਸਹਸ ਫਲਹੁ ਇਕ ਵਿਗੜੈ ਤਰਵਰ ਕੀ ਦੇਸੁ॥ (34-8-2)
ਬ੍ਰਿ ਨੀਰੁ ਨ ਠਾਹਰੈ ਘਣਿ ਵਰਸਿ ਗਇਓਸੁ॥ (34-8-3)
ਵਿਣੁ ਸੰਜਮਿ ਰੋਗੀ ਮਰੈ ਚਿਤਿ ਵੈਦ ਨ ਰੋਸੁ॥ (34-8-4)
ਆਵਿਆਵਰ ਨ ਵਿਆਪਈ ਮਸਤਕਿ ਲਿਖਿਓਸੁ॥ (34-8-5)
ਬੇਮੁਖ ਪੜੈ ਨ ਇਲਮ ਜਿਉਂ ਅਵਗੁਣ ਸਭਿਓਸੁ ॥੮॥ (34-8-6)

ਅੰਨ੍ਹੈ ਚੰਦੁ ਨ ਦਿਸਈ ਜਗਿ ਜੋਤਿ ਸਬਾਈ॥ (34-9-1)
ਬੋਲਾ ਰਾਗੁ ਨ ਸਮਝਈ ਕਿਹੁ ਘਟਿ ਨ ਜਾਹੀ॥ (34-9-2)
ਵਾਸੁ ਨ ਆਵੈ ਗੁਣਗੁਣੈ ਪਰਮਲੁ ਮਹਿਕਾਈ॥ (34-9-3)
ਗੁੰਗੈ ਜੀਵ ਨ ਉਘੜੈ ਸਭਿ ਸਬਦਿ ਸੁਹਾਈ॥ (34-9-4)
ਸਤਿਗੁਰ ਸਾਗਰੁ ਸੇਵਿ ਕੈ ਨਿਧਿ ਸਭਨਾਂ ਪਾਈ॥ (34-9-5)
ਬੇਮੁਖ ਹੱਥ ਘੁਣਿਆਂ ਤਿਸੁ ਦੋਸਿ ਕਮਾਈ ॥੯॥ (34-9-6)

ਰਤਨ ਉਪੰਨੈ ਸਾਇਰਹੁਂ ਭੀ ਪਾਣੀ ਖਾਰਾ॥ (34-10-1)
ਸੁਝਹੁ ਸੁਝਨਿ ਤਿਨੁ ਲੋਅ ਅਉਲੰਗੁ ਵਿਚਿਕਾਰਾ॥ (34-10-2)
ਧਰਤੀ ਉਪਜੈ ਅੰਨੁ ਧੰਨੁ ਵਿਚਿ ਕਲਰੁ ਭਾਰਾ॥ (34-10-3)
ਈਸਰੁ ਤੁਸੈ ਹੋਰਨਾ ਘਰਿ ਖਪਰੁ ਛਾਰਾ॥ (34-10-4)
ਜਿਉਂ ਹਣਵੰਡਿ ਕਛੋਟੜਾ ਕਿਆ ਕਰੈ ਵਿਚਾਰਾ॥ (34-10-5)
ਬੇਮੁਖ ਮਸਤਕਿ ਲਿਖਿਆ ਕਉਣੁ ਮੇਟਣਹਾਰਾ ॥੧੦॥ (34-10-6)

ਗਾਈਂ ਘਰਿ ਗੋਸਾਂਈਆਂ ਮਾਧਾਣੁ ਘੜਾਏ॥ (34-11-1)
ਘੋੜੇ ਸੁਣਿ ਸਉਦਾਗਰਾਂ ਚਾਬਕ ਮੁਲਿ ਆਏ॥ (34-11-2)
ਦੇਖਿ ਪਰਾਏ ਭਾਜਵਾੜ ਘਰਿ ਗਾਹੁ ਘਤਾਏ॥ (34-11-3)
ਸੁਇਨਾ ਹਟਿ ਸਰਾਫ ਦੇ ਸੁਨਿਆਰ ਸਦਾਏ॥ (34-11-4)
ਅੰਦਰਿ ਢੋਈ ਨ ਲਹੈ ਬਾਹਰਿ ਬਾਫਾਏ॥ (34-11-5)
ਬੇਮੁਖ ਬਦਲ ਚਾਲ ਹੈ ਕੂੜੈ ਆਲਾਏ ॥੧੧॥ (34-11-6)

ਮਖਣੁ ਲਇਆ ਵਿਰੋਲਿ ਕੈ ਛਾਹਿ ਛੁਟੜਿ ਹੋਈ॥ (34-12-1)
ਪੀੜ ਲਈ ਰਸ ਗੰਨਿਆਹੁ ਛਿਲੁ ਛਹੈ ਨ ਕੋਈ॥ (34-12-2)
ਰੰਗੁ ਮਜੀਠਹੁ ਨਿਕਲੈ ਅਛੁ ਲਹੈ ਨ ਸੋਈ॥ (34-12-3)

ਵਾਸ ਲਈ ਫਲਵਾੜੀਅਹ ਫਿਰਿ ਮਿਲੈ ਨ ਢੋਈ॥ (34-12-4)

ਕਾਇਆ ਹੰਸੁ ਵਿਛੁੰਨਿਆ ਤਿਸੁ ਕੇ ਨ ਸਥਾਈ॥ (34-12-5)

ਬੇਮੁਖ ਸੁਕੇ ਰੁਖ ਜਿਉਂ ਵੇਖੈ ਸਭ ਲੋਈ ॥੧੨॥ (34-12-6)

ਜਿਉ ਕਰਿ ਖੂਹਹੁ ਨਿਕਲੈ ਗਲਿ ਬਧੇ ਪਾਣੀ॥ (34-13-1)

ਜਿਉ ਮਣਿ ਕਾਲੇ ਸਪ ਸਿਰਿ ਹਸਿ ਦੇਇ ਨ ਜਾਣੀ॥ (34-13-2)

ਜਾਣ ਕਬੂਰੀ ਮਿਰਗ ਤਨਿ ਮਰਿ ਮੁਕੈ ਆਣੀ॥ (34-13-3)

ਤੇਲ ਤਿਲਹੁ ਕਿਉ ਨਿਕਲੈ ਵਿਣੁ ਪੀੜੇ ਘਾਣੀ॥ (34-13-4)

ਜਿਉ ਮੁਹੁ ਭੰਨੇ ਗਰੀ ਦੇ ਨਲੀਏਰੁ ਨਿਸਾਣੀ॥ (34-13-5)

ਬੇਮੁਖੁ ਲੋਹਾ ਸਾਧੀਐ ਵਗਦੀ ਵਾਦਾਣੀ ॥੧੩॥ (34-13-6)

ਮਹੁਰਾ ਮਿਠਾ ਆਖੀਐ ਰੁਠੀ ਨੇ ਤੁਠੀ॥ (34-14-1)

ਬੁਡਿਆ ਵਡਾ ਵਖਾਣੀਐ ਸਵਾਰੀ ਕਰੀ॥ (34-14-2)

ਜਲਿਆ ਠੰਢਾ ਗਈ ਨੇ ਆਈ ਤੇ ਉਠੀ॥ (34-14-3)

ਅਹਮਕੁ ਭੋਲਾ ਆਖੀਐ ਸਭ ਗਲਿ ਅਪੁਠੀ॥ (34-14-4)

ਉਜੜੁ ਝੁਟੀ ਬੇਮੁਖਾਂ ਤਿਸੁ ਆਖਨਿ ਵੁਠੀ॥ (34-14-5)

ਚੌਰੈ ਸੰਦੀ ਮਾਉਂ ਜਿਉਂ ਲੁਕਿ ਰੋਵੈ ਮੁਠੀ ॥੧੪॥ (34-14-6)

ਵੜੀਐ ਕਜਲ ਕੋਠੜੀ ਮੁਹੁ ਕਾਲਖ ਭਰੀਐ॥ (34-15-1)

ਕਲਰਿ ਖੇਤੀ ਬੀਜੀਐ ਕਿਹੁ ਕਾਜੁ ਨ ਸਰੀਐ॥ (34-15-2)

ਟੁਟੀ ਪੀਂਘੈ ਪੀਂਘੀਐ ਪੈ ਟੋਏ ਮਰੀਐ॥ (34-15-3)

ਕੰਨਾ ਫੜਿ ਮਨਤਾਰੂਆਂ ਕਿਉ ਦੁਤਰੁ ਤਰੀਐ॥ (34-15-4)

ਅਗਿ ਲਾਇ ਮੰਦਰਿ ਸਵੈ ਤਿਸੁ ਨਾਲਿ ਨ ਫਰੀਐ॥ (34-15-5)

ਤਿਉਂ ਠਗ ਸੰਗਤਿ ਬੇਮੁਖਾਂ ਜੀਅ ਜੋਖਹੁ ਡਰੀਐ ॥੧੫॥ (34-15-6)

ਬਾਮੁਛ ਗਾਂਈ ਵੰਸ ਘਾਤ ਅਪਰਾਧ ਕਰਾਰੇ॥ (34-16-1)

ਮਦੁ ਪੀ ਜੂਏ ਖੇਲਦੇ ਜੋਹਨਿ ਪਰ ਨਾਰੇ॥ (34-16-2)

ਮੁਹਨਿ ਪਰਾਈ ਲਖਿਮੀ ਠਗ ਚੋਰ ਚਗਾਰੇ॥ (34-16-3)

ਵਿਸਾਸ ਧੋਹੀ ਅਕਿਰਤਘਿਣ ਪਾਪੀ ਹਤਿਆਰੇ॥ (34-16-4)

ਲਖ ਕਰੋੜੀ ਜੋੜੀਅਨਿ ਅਣਗਣਤ ਅਪਾਰੇ॥ (34-16-5)

ਇਕਤੁ ਲੂਇ ਨ ਪੁਜਨੀ ਬੇਮੁਖ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ॥੧੬॥ (34-16-6)

ਗੰਗ ਜਮੁਨ ਗੇਦਾਵਰੀ ਕੁਲਖੇਤ ਸਿਧਾਰੇ॥ (34-17-1)

ਮਥੁਰਾ ਮਾਇਆ ਅਯੁਧਿਆ ਕਾਸੀ ਕੇਦਾਰੇ॥ (34-17-2)

ਗਇਆ ਪਿਰਾਗ ਸਰਸੁਤੀ ਗੋਮਤੀ ਦੁਆਰੇ॥ (34-17-3)

ਜਪੁ ਤਪੁ ਸੰਜਮੁ ਹੋਮ ਜਗਿ ਸਭ ਦੇਵ ਜੁਹਾਰੇ॥ (34-17-4)

ਅਥੀ ਪਰਹੈ ਜੇ ਭਵੈ ਤਿਹੁ ਲੋਅ ਮਝਾਰੇ॥ (34-17-5)

ਮੂਲਿ ਨ ਉਤਰੈ ਹਤਿਆ ਬੇਮੁਖ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ॥੧੭॥ (34-17-6)

ਕੋਟੀਂ ਸਾਦੀਂ ਕੇਤੜੇ ਜੰਗਲ ਭੂਪਾਲਾ॥ (34-18-1)

ਥਲੀਂ ਵਰੋਲੇ ਕੇਤੜੇ ਪਰਬਤ ਬੇਤਾਲਾ॥ (34-18-2)

ਨਦੀਆਂ ਨਾਲੇ ਕੇਤੜੇ ਸਰਵਰ ਅਸਰਾਲਾ॥ (34-18-3)

ਅੰਬਰਿ ਤਾਰੇ ਕੇਤੜੇ ਬਿਸੀਅਰੁ ਪਾਡਾਲਾ॥ (34-18-4)
ਭੰਭਲ ਭੂਸੇ ਭੁਲਿਆਂ ਭਵਜਲ ਭਰਨਾਲਾ॥ (34-18-5)
ਇਕਸੁ ਸਤਿਗੁਰ ਬਾਹਰੇ ਸਭਿ ਆਲ ਜੰਜਾਲਾ ॥੧੯॥ (34-18-6)

ਬਹੁਤੀਂ ਘਰੀਂ ਪਰਾਹੁਣਾ ਜਿਉ ਰਹੰਦਾ ਭੁਖਾ॥ (34-19-1)
ਸਾਂਝਾ ਬਬੁ ਨ ਰੋਈਐ ਚਿਤਿ ਚਿੰਤ ਨ ਚੁਖਾ॥ (34-19-2)
ਬਹਲੀ ਛੂਮੀ ਢਚਿ ਜਿਉ ਓਹ ਕਿਸੈ ਨ ਧੁਖਾ॥ (34-19-3)
ਵਣਿ ਵਣਿ ਕਾਉਂ ਨ ਸੋਹਈ ਕਿਉਂ ਮਾਣੈ ਸੁਖਾ॥ (34-19-4)
ਜਿਉ ਬਹੁ ਮਿਤੀ ਵੇਸੁਆ ਤਨਿ ਵੇਦਨਿ ਦੁਖਾ॥ (34-19-5)
ਵਿਣੁ ਗੁਰ ਪੂਜਨਿ ਹੋਰਨਾ ਬਰਨੇ ਬੇਮੁਖਾ ॥੧੯॥ (34-19-6)

ਵਾਇ ਸੁਣਾਏ ਛਾਣਨੀ ਤਿਸੁ ਉਠ ਉਠਾਲੇ॥ (34-20-1)
ਤਾੜੀ ਮਾਰਿ ਡਰਾਇਂਦਾ ਮੈਂਗਲ ਮਤਵਾਲੇ॥ (34-20-2)
ਬਾਸਕਿ ਨਾਗੈ ਸਾਮ੍ਭਣਾ ਜਿਉਂ ਦੀਵਾ ਬਾਲੇ॥ (34-20-3)
ਸੀਹੁੰ ਸਰਜੈ ਸਹਾ ਜਿਉਂ ਅਖੀਂ ਵੇਖਾਲੇ॥ (34-20-4)
ਸਾਇਰ ਲਹਰਿ ਨ ਪੁਜਨੀ ਪਾਣੀ ਪਰਨਾਲੇ॥ (34-20-5)
ਅਣਹੋਂਦਾ ਆਪੁ ਗਣਾਇਂਦੇ ਬੇਮੁਖ ਬੇਤਾਲੇ ॥੨੦॥ (34-20-6)

ਨਾਰਿ ਭਤਾਰਹੁ ਬਾਹਰੀ ਸੁਖਿ ਸੇਜ ਨ ਚੜੀਐ॥ (34-21-1)
ਪੁਤੁ ਨ ਮੰਨੈ ਮਾਪਿਆਂ ਕਮਜਾਤੀਂ ਵੜੀਐ॥ (34-21-2)
ਵਣਜਾਰਾ ਸਾਹਹੁਂ ਫਿਰੈ ਵੇਸਾਹੁ ਨ ਜੜੀਐ॥ (34-21-3)
ਸਾਹਿਬੁ ਸਉਹੈਂ ਆਪਣੇ ਹਥਿਆਰੁ ਨ ਫੜੀਐ॥ (34-21-4)
ਕੂੰਨੁ ਨ ਪਹੁੰਚੈ ਸਚ ਨੋ ਸਉ ਘਾੜਤ ਘੜੀਐ॥ (34-21-5)
ਮੁੰਦ੍ਰਾਂ ਕੰਨਿ ਜਿਨਾਤੀਆਂ ਤਿਨ ਨਾਲਿ ਨ ਅੜੀਐ ॥੨੧॥੩੮॥ (34-21-6)

Vaar 35

ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ (35-1-1)

ਕੁਤਾ ਰਾਜਿ ਬਹਾਲੀਐ ਫਿਰਿ ਚਕੀ ਚਟੈ ॥ (35-1-2)
 ਸਪੈ ਦੁਧੁ ਪੀਆਲੀਐ ਵਿਹੁ ਮੁਖਹੁ ਸਟੈ ॥ (35-1-3)
 ਪਥਰੁ ਪਾਣੀ ਰਖੀਐ ਮਨਿ ਹਠੁ ਨ ਘਟੈ ॥ (35-1-4)
 ਚੋਆ ਚੰਦਨੁ ਪਰਹਰੈ ਖਰੁ ਖੇਹ ਪਲਟੈ ॥ (35-1-5)
 ਤਿਉ ਨਿੰਦਕ ਪਰ ਨਿੰਦਹੂ ਹਥਿ ਮੂਲਿ ਨ ਹਟੈ ॥ (35-1-6)
 ਆਪਣੁ ਹਥੀਂ ਆਪਣੀ ਜੜ ਆਂਪਿ ਉਪਟੈ ॥੧॥ (35-1-7)

ਕਾਉਂ ਕਪੂਰ ਨ ਚਖਈ ਦੁਰਗੰਧਿ ਸੁਖਾਵੈ ॥ (35-2-1)
 ਹਾਥੀ ਨੀਰਿ ਨੁਵਾਲੀਐ ਸਿਰਿ ਛਾਰੁ ਉਡਾਵੈ ॥ (35-2-2)
 ਤੁਮੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਿੰਜੀਐ ਕਉੜਤੁ ਨ ਜਾਵੈ ॥ (35-2-3)
 ਸਿਮਲੁ ਰੁਖੁ ਸਰੇਵੀਐ ਫਲੁ ਹਥਿ ਨ ਆਵੈ ॥ (35-2-4)
 ਨਿੰਦਕੁ ਨਾਮ ਵਿਹੂਣਿਆ ਸਤਿਸੰਗ ਨ ਭਾਵੈ ॥ (35-2-5)
 ਅੰਨ੍ਹਾ ਆਗੂ ਜੇ ਥੀਐ ਸਭੁ ਸਾਥੁ ਮੁਹਾਵੈ ॥੨॥ (35-2-6)

ਲਸਣੁ ਲੁਕਾਇਆ ਨ ਲੁਕੈ ਬਹਿ ਖਾਜੈ ਕੂਣੈ ॥ (35-3-1)
 ਕਾਲਾ ਕੰਬਲੁ ਉਜਲਾ ਕਿਉਂ ਹੋਇ ਸਬੂਣੈ ॥ (35-3-2)
 ਡੇਮੁ ਖਖਰ ਜੋ ਛੁਹੈ ਦਿਸੈ ਮੁਹਿ ਸੂਣੈ ॥ (35-3-3)
 ਕਿਤੈ ਕੰਮਿ ਨ ਆਵਈ ਲਾਵਣੁ ਬਿਠ ਲੂਣੈ ॥ (35-3-4)
 ਨਿੰਦਕਿ ਨਾਮ ਵਿਸਾਰਿਆ ਗੁਰ ਗਿਆਨ ਵਿਹੂਣੈ ॥ (35-3-5)
 ਹਲਤਿ ਪਲਤਿ ਸੁਖੁ ਨਾ ਲਹੈ ਦੁਖੀਆ ਸਿਰੁ ਝੂਣੈ ॥੩॥ (35-3-6)

ਡਾਇਣੁ ਮਾਣਸ ਖਾਵਣੀ ਪੁਤੁ ਬੁਰਾ ਨ ਮੰਗੈ ॥ (35-4-1)
 ਵਡਾ ਵਿਕਰਮੀ ਆਖੀਐ ਧੀ ਭੈਣਹੁ ਸੰਗੈ ॥ (35-4-2)
 ਰਾਜੇ ਧੋਹੁ ਕਮਾਂਵਦੇ ਰੈਬਾਰ ਸੁਰੰਗੇ ॥ (35-4-3)
 ਬਜਰ ਪਾਪ ਨ ਉਤਰਨਿ ਜਾਇ ਕੀਚਨਿ ਗੰਗੈ ॥ (35-4-4)
 ਬਰਹਰ ਕੰਬੈ ਨਰਕੁ ਜਮੁ ਸੁਣਿ ਨਿੰਦਕ ਨੰਗੈ ॥ (35-4-5)
 ਨਿੰਦਾ ਭਲੀ ਨ ਕਿਸੈ ਦੀ ਗੁਰ ਨਿੰਦ ਕੁਚੰਗੈ ॥੪॥ (35-4-6)

ਨਿੰਦਾ ਕਰਿ ਹਰਣਾਖਸੈ ਵੇਖਹੁ ਫਲੁ ਵਟੈ ॥ (35-5-1)
 ਲੰਕ ਲੁਟਾਈ ਰਾਵਣੈ ਮਸਤਕਿ ਦਸ ਕਟੈ ॥ (35-5-2)
 ਕੰਸੁ ਗਇਆ ਸਣ ਲਸਕਰੈ ਸਭ ਦੰਤ ਸੰਘਟੈ ॥ (35-5-3)
 ਵੰਸੁ ਗਵਾਇਆ ਕੈਰਵਾਂ ਖੂਹਣਿ ਲਖ ਫਟੈ ॥ (35-5-4)
 ਦੰਤ ਬਕੜੁ ਸਿਸਪਾਲ ਦੇ ਦੰਦ ਹੋਏ ਖਟੈ ॥ (35-5-5)
 ਨਿੰਦਾ ਕੋਇ ਨ ਸਿਝਿਓ ਇਉ ਵੇਦ ਉਘਟੈ ॥ (35-5-6)
 ਦੁਰਬਾਸੇ ਨੇ ਸਰਾਪ ਦੇ ਯਾਦਵ ਸਭ ਤਟੈ ॥੫॥ (35-5-7)

ਸਭਨਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਗੁੰਦੀਅਨਿ ਗੰਜੀ ਗੁਰੜਾਵੈ ॥ (35-6-1)
 ਕੰਨਿ ਤਨਉੜੇ ਕਾਮਣੀ ਬੂੜੀ ਬਰਿੜਾਵੈ ॥ (35-6-2)

ਨਥਾਂ ਨਕਿ ਨਵੇਲੀਆਂ ਨਕਟੀ ਨ ਸੁਖਾਵੈ॥ (35-6-3)
ਕਜਲ ਅਖਿੰ ਹਰਣਾਖੀਆਂ ਕਾਣੀ ਕੁਰਲਾਵੈ॥ (35-6-4)
ਸਭਨਾਂ ਚਾਲ ਸੁਹਾਵਣੀ ਲੰਗੜੀ ਲੰਗੜਾਵੈ॥ (35-6-5)
ਗਣਤ ਗਣੈ ਗੁਦੇਵ ਦੀ ਤਿਸੁ ਦੁਖਿ ਵਿਹਾਵੈ ॥੬॥ (35-6-6)

ਅਪਤੁ ਕਰੀਰ ਨ ਮਉਲੀਐ ਦੇ ਦੋਸ ਬਸੰਤੈ॥ (35-7-1)
ਸੰਚਿ ਸਪੁਤੀ ਨ ਥੀਐ ਕਣਤਾਵੈ ਕੈਤੈ॥ (35-7-2)
ਕਲਰਿ ਖੇਤੁ ਨ ਜੰਮਈ ਘਨਹਰੁ ਵਰਸੰਤੈ॥ (35-7-3)
ਪੰਗਾ ਪਿਛੈ ਚੰਗਿਆਂ ਅਵਗੁਣ ਗੁਣਵੰਤੈ॥ (35-7-4)
ਸਾਇਰੁ ਵਿਚਿ ਘੰਘੂਟਿਆਂ ਬਹੁ ਰਤਨ ਅਨੰਤੈ॥ (35-7-5)
ਜਨਮ ਗਵਾਇ ਅਕਾਰਥਾ ਗੁਰੁ ਗਣਤ ਗਣੈਤੈ ॥੭॥ (35-7-6)

ਨਾ ਤਿਸੁ ਭਾਰੇ ਪਰਬਤਾਂ ਅਸਮਾਨ ਖੰਦੇ॥ (35-8-1)
ਨਾ ਤਿਸੁ ਭਾਰੇ ਕੋਟ ਗੜ੍ਹ ਘਰ ਬਾਰ ਦਿਸੰਦੇ॥ (35-8-2)
ਨਾ ਤਿਸੁ ਭਾਰੇ ਸਾਇਰਾਂ ਨਦ ਵਾਹ ਵਹੰਦੇ॥ (35-8-3)
ਨਾ ਤਿਸੁ ਭਾਰੇ ਤਰੁਵਰਾਂ ਫਲ ਸੁਫਲ ਫਲੰਦੇ॥ (35-8-4)
ਨਾ ਤਿਸੁ ਭਾਰੇ ਜੀਅ ਜੰਤ ਅਣਗਣਤ ਫਿਰੰਦੇ॥ (35-8-5)
ਭਾਰੇ ਭੁਈਂ ਅਕਿਰਤਘਣ ਮੰਦੀ ਹੂ ਮੰਦੇ ॥੮॥ (35-8-6)

ਮਦ ਵਿਚਿ ਰਿਧਾ ਪਾਇ ਕੈ ਕੁਤੇ ਦਾ ਮਾਸੁ॥ (35-9-1)
ਧਰਿਆ ਮਾਣਸ ਖੋਪਰੀ ਤਿਸੁ ਮੰਦੀ ਵਾਸੁ॥ (35-9-2)
ਰਤੂ ਭਰਿਆ ਕਪੜਾ ਕਰਿ ਕਜਣੁ ਤਾਸੁ॥ (35-9-3)
ਢਕਿ ਲੈ ਚਲੀ ਚੂਹੜੀ ਕਰਿ ਭੋਗ ਬਿਲਾਸੁ॥ (35-9-4)
ਆਖਿ ਸੁਣਾਏ ਪੁਛਿਆ ਲਾਹੇ ਵਿਸਵਾਸੁ॥ (35-9-5)
ਨਦਰੀ ਪਵੈ ਅਕਿਰਤਘਣੁ ਮਤੁ ਹੋਇ ਵਿਣਾਸੁ ॥੯॥ (35-9-6)

ਚੌਰੁ ਗਇਆ ਘਰਿ ਸਾਹ ਦੈ ਘਰ ਅੰਦਰਿ ਵੜਿਆ॥ (35-10-1)
ਕੁਛਾ ਕੂਣੈ ਭਾਲਦਾ ਚਉਬਾਰੇ ਚਤ੍ਰਿਆ॥ (35-10-2)
ਸੁਇਨਾ ਰੁਪਾ ਪੰਡ ਬੰਨ੍ਹੁ ਅਗਲਾਈ ਅੜਿਆ॥ (35-10-3)
ਲੋਭ ਲਹਰਿ ਹਲਕਾਇਆ ਲੂਣ ਹਾਂਡਾ ਫੜਿਆ॥ (35-10-4)
ਚੁਖਕੁ ਲੈ ਕੇ ਚਖਿਆ ਤਿਸੁ ਕਖੁ ਨ ਖੜਿਆ॥ (35-10-5)
ਲੂਣ ਹਰਾਮੀ ਗੁਨਹਗਾਰੁ ਧੜੁ ਧੰਮੜ ਧੜਿਆ ॥੧੦॥ (35-10-6)

ਖਾਧੇ ਲੂਣ ਗੁਲਾਮ ਹੋਇ ਪੀਹਿ ਪਾਣੀ ਢੋਵੈ॥ (35-11-1)
ਲੂਣ ਖਾਇ ਕਰਿ ਚਾਕਰੀ ਰਣਿ ਟੁਕ ਟੁਕ ਹੋਵੈ॥ (35-11-2)
ਲੂਣ ਖਾਇ ਧੀ ਪੁਤੁ ਹੋਇ ਸਭ ਲਜਾ ਧੋਵੈ॥ (35-11-3)
ਲੂਣ ਵਣੋਟਾ ਖਾਇ ਕੈ ਹਥ ਜੋਡਿ ਖੜੋਵੈ॥ (35-11-4)
ਵਾਟ ਵਟਾਉ ਲੂਣ ਖਾਇ ਗੁਣ ਕੰਠਿ ਪਰੋਵੈ॥ (35-11-5)
ਲੂਣ ਹਰਾਮੀ ਗੁਨਹਗਾਰ ਮਰਿ ਜਨਮੁ ਵਿਗੋਵੈ ॥੧੧॥ (35-11-6)

ਜਿਉ ਮਿਰਯਾਦਾ ਹਿੰਦੂਆ ਗਊ ਮਾਸੁ ਅਖਾਜੁ॥ (35-12-1)
ਮੁਸਲਮਾਣਾਂ ਸੁਅਰਹੁ ਸਉਗੰਦ ਵਿਆਜੁ॥ (35-12-2)

ਸਹਰਾ ਘਰਿ ਜਾਵਾਈਐ ਪਾਣੀ ਮਦਰਾਜੁ ॥ (35-12-3)
ਸਹਾ ਨ ਖਾਈ ਚੂਹੜਾ ਮਾਇਆ ਮੁਹਤਾਜੁ ॥ (35-12-4)
ਜਿਉ ਮਿਠੈ ਮਖੀ ਮਰੈ ਤਿਸੁ ਹੋਇ ਅਕਾਜੁ ॥ (35-12-5)
ਤਿਉ ਧਰਮਸਾਲ ਦੀ ਝਾਕ ਹੈ ਵਿਹੁ ਖੰਡਪਾਜੁ ॥੧੨॥ (35-12-6)

ਖਰਾ ਦੁਹੇਲਾ ਜਗ ਵਿਚਿ ਜਿਸ ਅੰਦਰਿ ਝਾਕੁ ॥ (35-13-1)
ਸੋਇਨੇ ਨੋ ਹਥੁ ਪਾਇਦਾ ਹੁਇ ਵੰਵੈ ਖਾਕੁ ॥ (35-13-2)
ਇਠ ਮਿਤ ਪੁਤ ਭਾਇਰਾ ਵਿਹਰਨਿ ਸਭ ਸਾਕੁ ॥ (35-13-3)
ਸੇਗੁ ਵਿਜੋਗੁ ਸਰਾਪੁ ਹੈ ਦੁਰਮਤਿ ਨਾਪਾਕੁ ॥ (35-13-4)
ਵਤੈ ਮੁਤਤਿ ਰੰਨ ਜਿਉ ਦਰਿ ਮਿਲੈ ਤਲਾਕੁ ॥ (35-13-5)
ਦੁਖੁ ਭੁਖੁ ਦਾਲਿਦ ਘਣਾ ਦੋਜਕ ਅਉਤਾਕੁ ॥੧੩॥ (35-13-6)

ਵਿਗੜੈ ਚਾਟਾ ਦੁਧ ਦਾ ਕਾਂਜੀ ਦੀ ਚੁਖੈ ॥ (35-14-1)
ਸਹਸ ਮਣਾ ਰੂਈ ਜਲੈ ਚਿਣਗਾਰੀ ਧੁਖੈ ॥ (35-14-2)
ਬੁਰੁ ਵਿਣਾਹੇ ਪਾਣੀਐ ਖਉ ਲਾਖਹੁ ਰੁਖੈ ॥ (35-14-3)
ਜਿਉ ਉਦਮਾਦੀ ਅਤੀਸਾਰੁ ਖਈ ਰੋਗੁ ਮਨੁਖੈ ॥ (35-14-4)
ਜਿਉ ਜਾਲਿ ਪੰਖੇਰੂ ਫਾਸਦੇ ਚੁਗਣ ਦੀ ਭੁਖੈ ॥ (35-14-5)
ਤਿਉ ਅਜਰੁ ਝਾਕ ਭੰਡਾਰ ਦੀ ਵਿਆਪੈ ਵੇਮੁਖੈ ॥੧੪॥ (35-14-6)

ਅਉਚਰੁ ਝਾਕ ਭੰਡਾਰ ਦੀ ਚੁਖੁ ਲਗੈ ਚਖੀ ॥ (35-15-1)
ਹੋਇ ਦੁਕੁਪਾ ਨਿਕਲੈ ਭੋਜਨੁ ਮਿਲਿ ਮਖੀ ॥ (35-15-2)
ਰਾਤਿ ਸੁਖਾਲਾ ਕਿਉ ਸਵੈ ਤਿਣੁ ਅੰਦਰਿ ਅਖੀ ॥ (35-15-3)
ਕਖਾ ਦਬੀ ਅਗਿ ਜਿਉ ਓਹੁ ਰਹੈ ਨ ਰਖੀ ॥ (35-15-4)
ਝਾਕ ਝਕਾਈਐ ਝਾਕਵਾਲੁ ਕਰਿ ਭਖ ਅਭਖੀ ॥ (35-15-5)
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਉਬਰੇ ਗੁਰ ਸਿਖਾਂ ਲਖੀ ॥੧੫॥ (35-15-6)

ਜਿਉ ਘੁਣ ਖਾਪੀ ਲਕੜੀ ਵਿਣੁ ਤਾਣਿ ਨਿਤਾਣੀ ॥ (35-16-1)
ਜਾਣ ਡਰਾਵਾ ਖੇਤ ਵਿਚਿ ਨਿਰਜੀਤੁ ਪਰਾਣੀ ॥ (35-16-2)
ਜਿਉ ਧੂਅਰੁ ਝੜ੍ਹਵਾਲ ਦੀ ਕਿਉ ਵਰਸੈ ਪਾਣੀ ॥ (35-16-3)
ਜਿਉ ਬਣ ਗਲ ਵਿਚਿ ਬਕਰੀ ਦੁਹਿ ਦੁਧੁ ਨ ਆਣੀ ॥ (35-16-4)
ਝਾਕੇ ਅੰਦਰਿ ਝਾਕਵਾਲੁ ਤਿਸ ਕਿਆ ਨੀਸਾਣੀ ॥ (35-16-5)
ਜਿਉ ਚਮੁ ਚਟੈ ਗਾਇ ਮਹਿ ਉਹ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਣੀ ॥੧੬॥ (35-16-6)

ਗੁਛਾ ਹੋਇ ਪਿਕਾਨੂਆ ਕਿਉ ਵੜੀਐ ਦਾਖੈ ॥ (35-17-1)
ਅਕੈ ਕੇਰੀ ਖਖੜੀ ਕੋਈ ਅੰਬੁ ਨ ਆਖੈ ॥ (35-17-2)
ਗਹਣੇ ਜਿਉ ਜਰਪੋਸ ਦੇ ਨਹੀ ਸੋਇਨਾ ਸਾਖੈ ॥ (35-17-3)
ਫਟਕ ਨ ਪੁਜਨਿ ਹੀਰਿਆ ਓਇ ਭਰੇ ਬਿਆਖੈ ॥ (35-17-4)
ਧਉਲੇ ਦਿਸਨਿ ਛਾਹਿ ਦੁਧੁ ਸਾਦਹੁ ਗੁਣ ਗਾਖੈ ॥ (35-17-5)
ਤਿਉ ਸਾਧ ਅਸਾਧ ਪਰਖੀਅਨਿ ਕਰਤੂਤਿ ਸੁ ਭਾਖੈ ॥੧੭॥ (35-17-6)

ਸਾਵੇ ਪੀਲੇ ਪਾਨ ਹਹਿ ਓਇ ਵੇਲਹੁ ਤੁਟੇ ॥ (35-18-1)
ਚਿਤਮਿਤਾਲੇ ਫੌਫਲੇ ਫਲ ਬਿਰਖਹੁੰ ਛੁਟੇ ॥ (35-18-2)

ਕਬ ਹਰੇਹੀ ਭੂਸਲੀ ਦੇ ਚਾਵਲ ਚੁਟੇ॥ (35-18-3)
ਚੂਨਾ ਦਿਸੈ ਉਜਲਾ ਦਹਿ ਪਥਰੁ ਕੁਟੇ॥ (35-18-4)
ਆਪੁ ਗਵਾਇ ਸਮਾਇ ਮਿਲਿ ਰੰਗੁਚੀਚ ਵਹੁਟੇ॥ (35-18-5)
ਤਿਉ ਚਹੁ ਵਰਨਾ ਵਿਚਿ ਸਾਧ ਹਨਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮੁਹ ਜੁਟੇ॥ ੧੯॥ (35-18-6)

ਚਾਕਰ ਸਭ ਸਦਾਇਂਦੇ ਸਾਹਿਬ ਦਰਬਾਰੇ॥ (35-19-1)
ਨਿਵਿ ਨਿਵਿ ਕਰਨਿ ਜੁਹਾਰੀਆ ਸਭ ਸੈ ਹਥੀਆਰੇ॥ (35-19-2)
ਮਜਲਸ ਬਹਿ ਬਫਾਇਂਦੇ ਬੋਲ ਬੋਲਨਿ ਭਾਰੇ॥ (35-19-3)
ਗਲੀਏ ਤੁਰੇ ਨਚਾਇਂਦੇ ਗਜਗਾਹ ਸਵਾਰੇ॥ (35-19-4)
ਰਣ ਵਿਚਿ ਪਇਆਂ ਜਾਣੀਅਨਿ ਜੋਧ ਭਜਣਹਾਰੇ॥ (35-19-5)
ਤਿਉ ਸਾਂਗਿ ਸਿਵਾਪਨਿ ਸਨਮੁਖਾਂ ਬੇਮੁਖ ਹਤਿਆਰੇ ॥ ੧੯॥ (35-19-6)

ਜੇ ਮਾਂ ਹੋਵੈ ਜਾਰਨੀ ਕਿਉ ਪ੍ਰਤੁ ਪਤਾਰੇ॥ (35-20-1)
ਗਾਈ ਮਾਣਕੁ ਨਿਗਲਿਆ ਪੇਟੁ ਪਾੜਿ ਨ ਮਾਰੇ॥ (35-20-2)
ਜੇ ਪਿਰੁ ਬਹੁ ਘਰੁ ਹੰਢਣਾ ਸਤੁ ਰਖੈ ਨਾਰੇ॥ (35-20-3)
ਅਮਰੁ ਚਲਾਵੈ ਚੰਮ ਦੇ ਚਾਕਰ ਵੇਚਾਰੇ॥ (35-20-4)
ਜੇ ਮਦੁ ਪੀਡਾ ਬਾਮਣੀ ਲੋਇ ਲੁਝਹਿ ਸਾਰੇ॥ (35-20-5)
ਜੇ ਗੁਰ ਸਾਂਗਿ ਵਰਤਦਾ ਸਿਖੁ ਸਿਦਕੁ ਨ ਹਾਰੇ ॥ ੨੦॥ (35-20-6)

ਪਰਤੀ ਉਪਰਿ ਕੋਟ ਗੜ ਭੁਇਚਾਲ ਕਰੰਦੇ॥ (35-21-1)
ਝਖਤਿ ਆਏ ਤਰੁਵਰਾ ਸਰਬਤ ਹਲੰਦੇ॥ (35-21-2)
ਡਵਿ ਲਗੈ ਉਜਾੜਿ ਵਿਚਿ ਸਭ ਘਾਹ ਜਲੰਦੇ॥ (35-21-3)
ਹੜ ਆਏ ਕਿਨਿ ਥੰਮੀਅਨਿ ਦਰੀਆਉ ਵਰੰਦੇ॥ (35-21-4)
ਅੰਬਰਿ ਪਾਟੇ ਬਿਗਲੀ ਕੂੜਿਆਰ ਕਰੰਦੇ॥ (35-21-5)
ਸਾਂਗੈ ਅੰਦਰਿ ਸਾਬਤੇ ਸੇ ਵਿਰਲੇ ਬੰਦੇ ॥ ੨੧॥ (35-21-6)

ਜੇ ਮਾਉ ਪ੍ਰਤੈ ਵਿਸੁ ਦੇ ਤਿਸ ਤੇ ਕਿਸੁ ਪਿਆਰਾ॥ (35-22-1)
ਜੇ ਘਰੁ ਭੌਨੈ ਪਾਹਰੂ ਕਉਣੁ ਰਖਣਹਾਰਾ॥ (35-22-2)
ਬੇੜਾ ਡੋੜੈ ਪਾਤਣੀ ਕਿਉ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰਾ॥ (35-22-3)
ਆਗੂ ਲੈ ਉਝੜਿ ਪਵੇ ਕਿਸੁ ਕਰੈ ਪੁਕਾਰਾ॥ (35-22-4)
ਜੇ ਕਰਿ ਖੇਤੈ ਖਾਇ ਵਾੜਿ ਕੋ ਲਹੈ ਨ ਸਾਰਾ॥ (35-22-5)
ਜੇ ਗੁਰ ਭਰਮਾਏ ਸਾਂਗੁ ਕਰਿ ਕਿਆ ਸਿਖੁ ਵਿਚਾਰਾ ॥ ੨੨॥ (35-22-6)

ਜਲ ਵਿਚਿ ਕਾਗਦ ਲੂਛ ਜਿਉ ਘਿਆ ਚੋਪੜਿ ਪਾਏ॥ (35-23-1)
ਦੀਵੇ ਵਟੀ ਤੇਲੁ ਦੇ ਸਭ ਰਾਤਿ ਜਲਾਏ॥ (35-23-2)
ਵਾਇ ਮੰਡਲ ਜਿਉ ਡੋਰ ਫਤਿ ਗੁਡੀ ਓਡਾਏ॥ (35-23-3)
ਮੁਹ ਵਿਚਿ ਗਰੜ ਦੁਗਾਰ ਪਾਇ ਜਿਉ ਸਪੁ ਲੜਾਏ॥ (35-23-4)
ਰਾਜਾ ਫਿਰੈ ਫਕੀਰੁ ਹੋਇ ਸੁਣਿ ਦੁਖਿ ਮਿਟਾਏ॥ (35-23-5)
ਸਾਂਗੈ ਅੰਦਰਿ ਸਾਬਤਾ ਜਿਸੁ ਗੁਰੂ ਸਹਾਏ ॥ ੨੩॥ ੩੫॥ (35-23-6)

Vaar 36

ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ (36-1-1)

ਕੁਤਾ ਰਾਜਿ ਬਹਾਲੀਐ ਫਿਰਿ ਚਕੀ ਚਟੈ ॥ (36-1-2)
 ਸਪੈ ਦੁਧੁ ਪੀਆਲੀਐ ਵਿਹੁ ਮੁਖਹੁ ਸਟੈ ॥ (36-1-3)
 ਪਥਰੁ ਪਾਣੀ ਰਖੀਐ ਮਨਿ ਹਠੁ ਨ ਘਟੈ ॥ (36-1-4)
 ਚੋਆ ਚੰਦਨੁ ਪਰਹਰੈ ਖਰੁ ਖੇਹ ਪਲਟੈ ॥ (36-1-5)
 ਤਿਉ ਨਿੰਦਕ ਪਰ ਨਿੰਦਹੂ ਹਥਿ ਮੁੱਲਿ ਨ ਹਟੈ ॥ (36-1-6)
 ਆਪਣੁ ਹਥੀਂ ਆਪਣੀ ਜੜ ਆਪੀਪੁ ਉਪਟੈ ॥੧॥ (36-1-7)

ਕਾਉਂ ਕਪੂਰ ਨ ਚਖਈ ਦੁਰਗੰਧਿ ਸੁਖਾਵੈ ॥ (36-2-1)
 ਹਾਥੀ ਨੀਰਿ ਨੁਵਾਲੀਐ ਸਿਰਿ ਛਾਰੁ ਉਡਾਵੈ ॥ (36-2-2)
 ਤੁਮੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਿੰਜੀਐ ਕਉੜਤੁ ਨ ਜਾਵੈ ॥ (36-2-3)
 ਸਿਮਲੁ ਰੁਖੁ ਸਰੇਵੀਐ ਫਲੁ ਹਥਿ ਨ ਆਵੈ ॥ (36-2-4)
 ਨਿੰਦਕੁ ਨਾਮ ਵਿਹੂਣਿਆ ਸਤਿਸੰਗ ਨ ਭਾਵੈ ॥ (36-2-5)
 ਅੰਨ੍ਹਾ ਆਗੂ ਜੇ ਥੀਐ ਸਭੁ ਸਾਥੁ ਮੁਹਾਵੈ ॥੨॥ (36-2-6)

ਲਸਣੁ ਲੁਕਾਇਆ ਨ ਲੁਕੈ ਬਹਿ ਖਾਜੈ ਕੂਣੈ ॥ (36-3-1)
 ਕਾਲਾ ਕੰਬਲੁ ਉਜਲਾ ਕਿਉਂ ਹੋਇ ਸਬੂਣੈ ॥ (36-3-2)
 ਡੇਮੁ ਖਖਰ ਜੋ ਛੁਹੈ ਦਿਸੈ ਮੁਹਿ ਸੂਣੈ ॥ (36-3-3)
 ਕਿਤੈ ਕੰਮਿ ਨ ਆਵਈ ਲਾਵਣੁ ਬਿਠ ਲੂਣੈ ॥ (36-3-4)
 ਨਿੰਦਕਿ ਨਾਮ ਵਿਸਾਰਿਆ ਗੁਰ ਗਿਆਨ ਵਿਹੂਣੈ ॥ (36-3-5)
 ਹਲਤਿ ਪਲਤਿ ਸੁਖੁ ਨਾ ਲਹੈ ਦੁਖੀਆ ਸਿਰੁ ਝੂਣੈ ॥੩॥ (36-3-6)

ਡਾਇਣੁ ਮਾਣਸ ਖਾਵਣੀ ਪੁਤੁ ਬੁਰਾ ਨ ਮੰਗੈ ॥ (36-4-1)
 ਵਡਾ ਵਿਕਰਮੀ ਆਖੀਐ ਧੀ ਭੈਣਹੁ ਸੰਗੈ ॥ (36-4-2)
 ਰਾਜੇ ਧੋਹੁ ਕਮਾਂਵਦੇ ਰੈਬਾਰ ਸੁਰੰਗੇ ॥ (36-4-3)
 ਬਜਰ ਪਾਪ ਨ ਉਤਰਨਿ ਜਾਇ ਕੀਚਨਿ ਗੰਗੈ ॥ (36-4-4)
 ਬਰਹਰ ਕੰਬੈ ਨਰਕੁ ਜਮੁ ਸੁਣਿ ਨਿੰਦਕ ਨੰਗੈ ॥ (36-4-5)
 ਨਿੰਦਾ ਭਲੀ ਨ ਕਿਸੈ ਦੀ ਗੁਰ ਨਿੰਦ ਕੁਚੰਗੈ ॥੪॥ (36-4-6)

ਨਿੰਦਾ ਕਰਿ ਹਰਣਾਖਸੈ ਵੇਖਹੁ ਫਲੁ ਵਟੈ ॥ (36-5-1)
 ਲੰਕ ਲੁਟਾਈ ਰਾਵਣੈ ਮਸਤਕਿ ਦਸ ਕਟੈ ॥ (36-5-2)
 ਕੰਸੁ ਗਇਆ ਸਣ ਲਸਕਰੈ ਸਭ ਦੰਤ ਸੰਘਟੈ ॥ (36-5-3)
 ਵੰਸੁ ਗਵਾਇਆ ਕੈਰਵਾਂ ਖੂਹਣਿ ਲਖ ਫਟੈ ॥ (36-5-4)
 ਦੰਤ ਬਕੜੁ ਸਿਸਪਾਲ ਦੇ ਦੰਦ ਹੋਏ ਖਟੈ ॥ (36-5-5)
 ਨਿੰਦਾ ਕੋਇ ਨ ਸਿਝਿਓ ਇਉ ਵੇਦ ਉਘਟੈ ॥ (36-5-6)
 ਦੁਰਬਾਸੇ ਨੇ ਸਰਾਪ ਦੇ ਯਾਦਵ ਸਭ ਤਟੈ ॥੫॥ (36-5-7)

ਸਭਨਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਗੁੰਦੀਅਨਿ ਗੰਜੀ ਗੁਰੜਾਵੈ ॥ (36-6-1)
 ਕੰਨਿ ਤਨਉੜੇ ਕਾਮਣੀ ਬੂੜੀ ਬਰਿੜਾਵੈ ॥ (36-6-2)

ਨਥਾਂ ਨਕਿ ਨਵੇਲੀਆਂ ਨਕਟੀ ਨ ਸੁਖਾਵੈ॥ (36-6-3)
ਕਜਲ ਅਖਿੰ ਹਰਣਾਖੀਆਂ ਕਾਣੀ ਕੁਰਲਾਵੈ॥ (36-6-4)
ਸਭਨਾਂ ਚਾਲ ਸੁਹਾਵਣੀ ਲੰਗੜੀ ਲੰਗੜਾਵੈ॥ (36-6-5)
ਗਣਤ ਗਣੈ ਗੁਦੇਵ ਦੀ ਤਿਸੁ ਦੁਖਿ ਵਿਹਾਵੈ ॥੬॥ (36-6-6)

ਅਪਤੁ ਕਰੀਰ ਨ ਮਉਲੀਐ ਦੇ ਦੋਸ ਬਸੰਤੈ॥ (36-7-1)
ਸੰਚਿ ਸਪੁਤੀ ਨ ਥੀਐ ਕਣਤਾਵੈ ਕੈਤੈ॥ (36-7-2)
ਕਲਰਿ ਖੇਤੁ ਨ ਜੰਮਈ ਘਨਹਰੁ ਵਰਸੰਤੈ॥ (36-7-3)
ਪੰਗਾ ਪਿਛੈ ਚੰਗਿਆਂ ਅਵਗੁਣ ਗੁਣਵੰਤੈ॥ (36-7-4)
ਸਾਇਰੁ ਵਿਚਿ ਘੰਘੂਟਿਆਂ ਬਹੁ ਰਤਨ ਅਨੰਤੈ॥ (36-7-5)
ਜਨਮ ਗਵਾਇ ਅਕਾਰਥਾ ਗੁਰੁ ਗਣਤ ਗਣੈਤੈ ॥੭॥ (36-7-6)

ਨਾ ਤਿਸੁ ਭਾਰੇ ਪਰਬਤਾਂ ਅਸਮਾਨ ਖੰਦੇ॥ (36-8-1)
ਨਾ ਤਿਸੁ ਭਾਰੇ ਕੋਟ ਗੜ੍ਹ ਘਰ ਬਾਰ ਦਿਸੰਦੇ॥ (36-8-2)
ਨਾ ਤਿਸੁ ਭਾਰੇ ਸਾਇਰਾਂ ਨਦ ਵਾਹ ਵਹੰਦੇ॥ (36-8-3)
ਨਾ ਤਿਸੁ ਭਾਰੇ ਤਰੁਵਰਾਂ ਫਲ ਸੁਫਲ ਫਲੰਦੇ॥ (36-8-4)
ਨਾ ਤਿਸੁ ਭਾਰੇ ਜੀਅ ਜੰਤ ਅਣਗਣਤ ਫਿਰੰਦੇ॥ (36-8-5)
ਭਾਰੇ ਭੁਈਂ ਅਕਿਰਤਘਣ ਮੰਦੀ ਹੂ ਮੰਦੇ ॥੮॥ (36-8-6)

ਮਦ ਵਿਚਿ ਰਿਧਾ ਪਾਇ ਕੈ ਕੁਤੇ ਦਾ ਮਾਸੁ॥ (36-9-1)
ਧਰਿਆ ਮਾਣਸ ਖੋਪਰੀ ਤਿਸੁ ਮੰਦੀ ਵਾਸੁ॥ (36-9-2)
ਰਤੂ ਭਰਿਆ ਕਪੜਾ ਕਰਿ ਕਜਣੁ ਤਾਸੁ॥ (36-9-3)
ਢਕਿ ਲੈ ਚਲੀ ਚੂਹੜੀ ਕਰਿ ਭੋਗ ਬਿਲਾਸੁ॥ (36-9-4)
ਆਖਿ ਸੁਣਾਏ ਪੁਛਿਆ ਲਾਹੇ ਵਿਸਵਾਸੁ॥ (36-9-5)
ਨਦਰੀ ਪਵੈ ਅਕਿਰਤਘਣੁ ਮਤੁ ਹੋਇ ਵਿਣਾਸੁ ॥੯॥ (36-9-6)

ਚੌਰੁ ਗਇਆ ਘਰਿ ਸਾਹ ਦੈ ਘਰ ਅੰਦਰਿ ਵੜਿਆ॥ (36-10-1)
ਕੁਛਾ ਕੂਣੈ ਭਾਲਦਾ ਚਉਬਾਰੇ ਚਤ੍ਰਿਆ॥ (36-10-2)
ਸੁਇਨਾ ਰੁਪਾ ਪੰਡ ਬੰਨ੍ਹੁ ਅਗਲਾਈ ਅੜਿਆ॥ (36-10-3)
ਲੋਭ ਲਹਰਿ ਹਲਕਾਇਆ ਲੂਣ ਹਾਂਡਾ ਫੜਿਆ॥ (36-10-4)
ਚੁਖਕੁ ਲੈ ਕੇ ਚਖਿਆ ਤਿਸੁ ਕਖੁ ਨ ਖੜਿਆ॥ (36-10-5)
ਲੂਣ ਹਰਾਮੀ ਗੁਨਹਗਾਰੁ ਧੜੁ ਧੰਮੜ ਧੜਿਆ ॥੧੦॥ (36-10-6)

ਖਾਧੇ ਲੂਣ ਗੁਲਾਮ ਹੋਇ ਪੀਹਿ ਪਾਣੀ ਢੋਵੈ॥ (36-11-1)
ਲੂਣ ਖਾਇ ਕਰਿ ਚਾਕਰੀ ਰਣਿ ਟੁਕ ਟੁਕ ਹੋਵੈ॥ (36-11-2)
ਲੂਣ ਖਾਇ ਧੀ ਪੁਤੁ ਹੋਇ ਸਭ ਲਜਾ ਧੋਵੈ॥ (36-11-3)
ਲੂਣ ਵਣੋਟਾ ਖਾਇ ਕੈ ਹਥ ਜੋਡਿ ਖੜੋਵੈ॥ (36-11-4)
ਵਾਟ ਵਟਾਉ ਲੂਣ ਖਾਇ ਗੁਣ ਕੰਠਿ ਪਰੋਵੈ॥ (36-11-5)
ਲੂਣ ਹਰਾਮੀ ਗੁਨਹਗਾਰ ਮਰਿ ਜਨਮੁ ਵਿਗੋਵੈ ॥੧੧॥ (36-11-6)

ਜਿਉ ਮਿਰਯਾਦਾ ਹਿੰਦੂਆ ਗਊ ਮਾਸੁ ਅਖਾਜੁ॥ (36-12-1)
ਮੁਸਲਮਾਣਾਂ ਸੁਅਰਹੁ ਸਉਗੰਦ ਵਿਆਜੁ॥ (36-12-2)

ਸਹਰਾ ਘਰਿ ਜਾਵਾਈਐ ਪਾਣੀ ਮਦਰਾਜੁ ॥ (36-12-3)
ਸਹਾ ਨ ਖਾਈ ਚੂਹੜਾ ਮਾਇਆ ਮੁਹਤਾਜੁ ॥ (36-12-4)
ਜਿਉ ਮਿਠੈ ਮਖੀ ਮਰੈ ਤਿਸੁ ਹੋਇ ਅਕਾਜੁ ॥ (36-12-5)
ਤਿਉ ਧਰਮਸਾਲ ਦੀ ਝਾਕ ਹੈ ਵਿਹੁ ਖੰਡਪਾਜੁ ॥੧੨॥ (36-12-6)

ਖਰਾ ਦੁਹੇਲਾ ਜਗ ਵਿਚਿ ਜਿਸ ਅੰਦਰਿ ਝਾਕੁ ॥ (36-13-1)
ਸੋਇਨੇ ਨੋ ਹਥੁ ਪਾਇਦਾ ਹੁਇ ਵੰਵੈ ਖਾਕੁ ॥ (36-13-2)
ਇਠ ਮਿਤ ਪੁਤ ਭਾਇਰਾ ਵਿਹਰਨਿ ਸਭ ਸਾਕੁ ॥ (36-13-3)
ਸੇਗੁ ਵਿਜੋਗੁ ਸਰਾਪੁ ਹੈ ਦੁਰਮਤਿ ਨਾਪਾਕੁ ॥ (36-13-4)
ਵਤੈ ਮੁਤਤਿ ਰੰਨ ਜਿਉ ਦਰਿ ਮਿਲੈ ਤਲਾਕੁ ॥ (36-13-5)
ਦੁਖੁ ਭੁਖੁ ਦਾਲਿਦ ਘਣਾ ਦੋਜਕ ਅਉਤਾਕੁ ॥੧੩॥ (36-13-6)

ਵਿਗੜੈ ਚਾਟਾ ਦੁਧ ਦਾ ਕਾਂਜੀ ਦੀ ਚੁਖੈ ॥ (36-14-1)
ਸਹਸ ਮਣਾ ਰੂਈ ਜਲੈ ਚਿਣਗਾਰੀ ਧੁਖੈ ॥ (36-14-2)
ਬੁਰੁ ਵਿਣਾਹੇ ਪਾਣੀਐ ਖਉ ਲਾਖਹੁ ਰੁਖੈ ॥ (36-14-3)
ਜਿਉ ਉਦਮਾਦੀ ਅਤੀਸਾਰੁ ਖਈ ਰੋਗੁ ਮਨੁਖੈ ॥ (36-14-4)
ਜਿਉ ਜਾਲਿ ਪੰਖੇਰੂ ਫਾਸਦੇ ਚੁਗਣ ਦੀ ਭੁਖੈ ॥ (36-14-5)
ਤਿਉ ਅਜਰੁ ਝਾਕ ਭੰਡਾਰ ਦੀ ਵਿਆਪੈ ਵੇਮੁਖੈ ॥੧੪॥ (36-14-6)

ਅਉਚਰੁ ਝਾਕ ਭੰਡਾਰ ਦੀ ਚੁਖੁ ਲਗੈ ਚਖੀ ॥ (36-15-1)
ਹੋਇ ਦੁਕੁਪਾ ਨਿਕਲੈ ਭੋਜਨੁ ਮਿਲਿ ਮਖੀ ॥ (36-15-2)
ਰਾਤਿ ਸੁਖਾਲਾ ਕਿਉ ਸਵੈ ਤਿਣੁ ਅੰਦਰਿ ਅਖੀ ॥ (36-15-3)
ਕਖਾ ਦਬੀ ਅਗਿ ਜਿਉ ਓਹੁ ਰਹੈ ਨ ਰਖੀ ॥ (36-15-4)
ਝਾਕ ਝਕਾਈਐ ਝਾਕਵਾਲੁ ਕਰਿ ਭਖ ਅਭਖੀ ॥ (36-15-5)
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਉਬਰੇ ਗੁਰ ਸਿਖਾਂ ਲਖੀ ॥੧੫॥ (36-15-6)

ਜਿਉ ਘੁਣ ਖਾਪੀ ਲਕੜੀ ਵਿਣੁ ਤਾਣਿ ਨਿਤਾਣੀ ॥ (36-16-1)
ਜਾਣ ਡਰਾਵਾ ਖੇਤ ਵਿਚਿ ਨਿਰਜੀਤੁ ਪਰਾਣੀ ॥ (36-16-2)
ਜਿਉ ਧੂਅਰੁ ਝੜ੍ਹਵਾਲ ਦੀ ਕਿਉ ਵਰਸੈ ਪਾਣੀ ॥ (36-16-3)
ਜਿਉ ਬਣ ਗਲ ਵਿਚਿ ਬਕਰੀ ਦੁਹਿ ਦੁਧੁ ਨ ਆਣੀ ॥ (36-16-4)
ਝਾਕੇ ਅੰਦਰਿ ਝਾਕਵਾਲੁ ਤਿਸ ਕਿਆ ਨੀਸਾਣੀ ॥ (36-16-5)
ਜਿਉ ਚਮੁ ਚਟੈ ਗਾਇ ਮਹਿ ਉਹ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਣੀ ॥੧੬॥ (36-16-6)

ਗੁਛਾ ਹੋਇ ਪਿਕਾਨੂਆ ਕਿਉ ਵੜੀਐ ਦਾਖੈ ॥ (36-17-1)
ਅਕੈ ਕੇਰੀ ਖਖੜੀ ਕੋਈ ਅੰਬੁ ਨ ਆਖੈ ॥ (36-17-2)
ਗਹਣੇ ਜਿਉ ਜਰਪੋਸ ਦੇ ਨਹੀ ਸੋਇਨਾ ਸਾਖੈ ॥ (36-17-3)
ਫਟਕ ਨ ਪੁਜਨਿ ਹੀਰਿਆ ਓਇ ਭਰੇ ਬਿਆਖੈ ॥ (36-17-4)
ਧਉਲੇ ਦਿਸਨਿ ਛਾਹਿ ਦੁਧੁ ਸਾਦਹੁ ਗੁਣ ਗਾਖੈ ॥ (36-17-5)
ਤਿਉ ਸਾਧ ਅਸਾਧ ਪਰਖੀਅਨਿ ਕਰਤੂਤਿ ਸੁ ਭਾਖੈ ॥੧੭॥ (36-17-6)

ਸਾਵੇ ਪੀਲੇ ਪਾਨ ਹਹਿ ਓਇ ਵੇਲਹੁ ਤੁਟੇ ॥ (36-18-1)
ਚਿਤਮਿਤਾਲੇ ਫੌਫਲੇ ਫਲ ਬਿਰਖਹੁੰ ਛੁਟੇ ॥ (36-18-2)

ਕਥ ਹਰੇਹੀ ਭੂਸਲੀ ਦੇ ਚਾਵਲ ਚੁਟੇ॥ (36-18-3)
ਚੂਨਾ ਦਿਸੈ ਉਜਲਾ ਦਹਿ ਪਥਰੁ ਕੁਟੇ॥ (36-18-4)
ਆਪੁ ਗਵਾਇ ਸਮਾਇ ਮਿਲਿ ਰੰਗੁਚੀਚ ਵਹੁਟੇ॥ (36-18-5)
ਤਿਉ ਚਹੁ ਵਰਨਾ ਵਿਚਿ ਸਾਧ ਹਨਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮੁਹ ਜੁਟੇ॥ ੧੯॥ (36-18-6)

ਚਾਕਰ ਸਭ ਸਦਾਇਂਦੇ ਸਾਹਿਬ ਦਰਬਾਰੇ॥ (36-19-1)
ਨਿਵਿ ਨਿਵਿ ਕਰਨਿ ਜੁਹਾਰੀਆ ਸਭ ਸੈ ਹਥੀਆਰੇ॥ (36-19-2)
ਮਜਲਸ ਬਹਿ ਬਫਾਇਂਦੇ ਬੋਲ ਬੋਲਨਿ ਭਾਰੇ॥ (36-19-3)
ਗਲੀਏ ਤੁਰੇ ਨਚਾਇਂਦੇ ਗਜਗਾਹ ਸਵਾਰੇ॥ (36-19-4)
ਰਣ ਵਿਚਿ ਪਇਆਂ ਜਾਣੀਅਨਿ ਜੋਧ ਭਜਣਹਾਰੇ॥ (36-19-5)
ਤਿਉ ਸਾਂਗਿ ਸਿਵਾਪਨਿ ਸਨਮੁਖਾਂ ਬੇਮੁਖ ਹਤਿਆਰੇ ॥ ੧੯॥ (36-19-6)

ਜੇ ਮਾਂ ਹੋਵੈ ਜਾਰਨੀ ਕਿਉ ਪ੍ਰਤੁ ਪਤਾਰੇ॥ (36-20-1)
ਗਾਈ ਮਾਣਕੁ ਨਿਗਲਿਆ ਪੇਟੁ ਪਾੜਿ ਨ ਮਾਰੇ॥ (36-20-2)
ਜੇ ਪਿਰੁ ਬਹੁ ਘਰੁ ਹੰਢਣਾ ਸਤੁ ਰਖੈ ਨਾਰੇ॥ (36-20-3)
ਅਮਰੁ ਚਲਾਵੈ ਚੰਮ ਦੇ ਚਾਕਰ ਵੇਚਾਰੇ॥ (36-20-4)
ਜੇ ਮਦੁ ਪੀਡਾ ਬਾਮਣੀ ਲੋਇ ਲੁਝਹਿ ਸਾਰੇ॥ (36-20-5)
ਜੇ ਗੁਰ ਸਾਂਗਿ ਵਰਤਦਾ ਸਿਖੁ ਸਿਦਕੁ ਨ ਹਾਰੇ ॥ ੨੦॥ (36-20-6)

ਪਰਤੀ ਉਪਰਿ ਕੋਟ ਗੜ ਭੁਇਚਾਲ ਕਰੰਦੇ॥ (36-21-1)
ਝਖਿ ਆਏ ਤਰੁਵਰਾ ਸਰਬਤ ਹਲੰਦੇ॥ (36-21-2)
ਡਵਿ ਲਗੈ ਉਜਾੜਿ ਵਿਚਿ ਸਭ ਘਾਹ ਜਲੰਦੇ॥ (36-21-3)
ਹੜ ਆਏ ਕਿਨਿ ਥੰਮੀਅਨਿ ਦਰੀਆਉ ਵਰੰਦੇ॥ (36-21-4)
ਅੰਬਰਿ ਪਾਟੇ ਬਿਗਲੀ ਕੂੜਿਆਰ ਕਰੰਦੇ॥ (36-21-5)
ਸਾਂਗੈ ਅੰਦਰਿ ਸਾਬਤੇ ਸੇ ਵਿਰਲੇ ਬੰਦੇ ॥ ੨੧॥ (36-21-6)

ਜੇ ਮਾਉ ਪ੍ਰਤੈ ਵਿਸੁ ਦੇ ਤਿਸ ਤੇ ਕਿਸੁ ਪਿਆਰਾ॥ (36-22-1)
ਜੇ ਘਰੁ ਭੌਨੈ ਪਾਹਰੂ ਕਉਣੁ ਰਖਣਹਾਰਾ॥ (36-22-2)
ਬੇੜਾ ਡੋਬੈ ਪਾਤਣੀ ਕਿਉ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰਾ॥ (36-22-3)
ਆਗੂ ਲੈ ਉਝੜਿ ਪਵੇ ਕਿਸੁ ਕਰੈ ਪੁਕਾਰਾ॥ (36-22-4)
ਜੇ ਕਰਿ ਖੇਤੈ ਖਾਇ ਵਾੜਿ ਕੋ ਲਹੈ ਨ ਸਾਰਾ॥ (36-22-5)
ਜੇ ਗੁਰ ਭਰਮਾਏ ਸਾਂਗੁ ਕਰਿ ਕਿਆ ਸਿਖੁ ਵਿਚਾਰਾ ॥ ੨੨॥ (36-22-6)

ਜਲ ਵਿਚਿ ਕਾਗਦ ਲੂਛ ਜਿਉ ਘਿਆ ਚੋਪੜਿ ਪਾਏ॥ (36-23-1)
ਦੀਵੇ ਵਟੀ ਤੇਲੁ ਦੇ ਸਭ ਰਾਤਿ ਜਲਾਏ॥ (36-23-2)
ਵਾਇ ਮੰਡਲ ਜਿਉ ਡੋਰ ਫਤਿ ਗੁਡੀ ਓਡਾਏ॥ (36-23-3)
ਮੁਹ ਵਿਚਿ ਗਰੜ ਦੁਗਾਰ ਪਾਇ ਜਿਉ ਸਪੁ ਲੜਾਏ॥ (36-23-4)
ਰਾਜਾ ਫਿਰੈ ਫਕੀਰੁ ਹੋਇ ਸੁਣਿ ਦੁਖਿ ਮਿਟਾਏ॥ (36-23-5)
ਸਾਂਗੈ ਅੰਦਰਿ ਸਾਬਤਾ ਜਿਸੁ ਗੁਰੂ ਸਹਾਏ ॥ ੨੩॥ ੩੫॥ (36-23-6)

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ (36-24-1)
ਤੀਰਥ ਮੰਝਿ ਨਿਵਾਸੁ ਹੈ ਬਗੁਲਾ ਅਪਤੀਣਾ॥ (36-24-2)

ਲਵੈ ਬਬੀਹਾ ਵਰਸਦੈ ਜਲ ਜਾਇ ਨ ਪੀਣਾ॥ (36-24-3)
ਵਾਂਸੁ ਸੁਗੰਧਿ ਨ ਹੋਵਈ ਪਰਮਲ ਸੰਗਿ ਲੀਣਾ॥ (36-24-4)
ਯੁਘੂ ਸੁਝ ਨ ਸੁਝਈ ਕਰਮਾ ਦਾ ਹੀਣਾ॥ (36-24-5)
ਨਾਭਿ ਕਥੂਰੀ ਮਿਰਗ ਦੇ ਵੱਤੈ ਓਡੀਣਾ॥ (36-24-6)
ਸਤਿਗੁਰ ਸਚਾ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਮੁਹੁ ਕਾਲੈ ਮੀਣਾ ॥੧॥ (36-24-7)

ਨੀਲਾਰੀ ਦੇ ਮਟ ਵਿਚਿ ਪੈ ਗਿਦੜੁ ਰਤਾ॥ (36-25-1)
ਜੰਗਲ ਅੰਦਰਿ ਜਾਇ ਕੈ ਪਾਖੰਡੁ ਕਮਤਾ॥ (36-25-2)
ਦਰਿ ਸੇਵੈ ਮਿਰਗਾਵਲੀ ਹੋਇ ਬਹੈ ਅਵਤਾ॥ (36-25-3)
ਕਰੈ ਹੁਕੂਮਤਿ ਅਗਲੀ ਕੂੜੈ ਮਦਿ ਮਤਾ॥ (36-25-4)
ਬੋਲਣਿ ਪਾਜ ਉਘਾਤਿਆ ਜਿਉ ਮੂਲੀ ਪਤਾ॥ (36-25-5)
ਤਿਉ ਦਰਗਹਿ ਮੀਣਾ ਮਾਰੀਐ ਕਰਿ ਕੂੜੁ ਕਪਤਾ ॥੨॥ (36-25-6)

ਚੌਰੁ ਕਰੈ ਨਿਤ ਚੋਰੀਆ ਓੜਕਿ ਦੁਖ ਭਾਰੀ॥ (36-26-1)
ਨਕੁ ਕੰਠੁ ਫੜਿ ਵਢੀਐ ਰਾਵੈ ਪਰ ਨਾਰੀ॥ (36-26-2)
ਅਉਘਟ ਰੁਧੇ ਮਿਰਗ ਜਿਉ ਵਿਤੁ ਹਾਰਿ ਜੁਆਰੀ॥ (36-26-3)
ਲੰਕੀ ਕੁਹਲਿ ਨ ਆਵਈ ਪਰ ਵੇਲਿ ਪਿਆਰੀ॥ (36-26-4)
ਵਗ ਨ ਹੋਵਨਿ ਕੁਤੀਆ ਮੀਣੇ ਮੁਰਦਾਰੀ॥ (36-26-5)
ਪਾਪਹੁ ਮੂਲਿ ਨ ਤਗੀਐ ਹੋਇ ਅੰਤਿ ਖੁਆਰੀ ॥੩॥ (36-26-6)

ਚਾਨਣਿ ਚੰਦ ਨ ਪੁਜਈ ਚਮਕੈ ਟਾਨਾਣਾ॥ (36-27-1)
ਸਾਇਰ ਬੂੰਦ ਬਰਾਬਰੀ ਕਿਉ ਆਖਿ ਵਖਾਣਾ॥ (36-27-2)
ਕੀੜੀ ਇਭ ਨ ਅਪੜੈ ਕੂੜਾ ਤਿਸੁ ਮਾਣਾ॥ (36-27-3)
ਨਾਨੇਹਾਲੁ ਵਖਾਣਦਾ ਮਾ ਪਾਸਿ ਇਆਣਾ॥ (36-27-4)
ਜਿਨਿ ਤੂੰ ਸਾਜਿ ਨਿਵਾਜਿਆ ਦੇ ਪਿੰਡ ਪਰਾਣਾ॥ (36-27-5)
ਮੁਢਹੁ ਘੁਥਹੁ ਮੀਣਿਆ ਤੁਧੁ ਜਮ ਪੁਰਿ ਜਾਣਾ ॥੪॥ (36-27-6)

ਕੈਹਾ ਦਿਸੈ ਉਜਲਾ ਮਸੁ ਅੰਦਰਿ ਚਿਤੈ॥ (36-28-1)
ਹਰਿਆ ਤਿਲੁ ਬੂਆੜ ਜਿਉ ਫਲੁ ਕੰਮ ਨ ਕਿਤੈ॥ (36-28-2)
ਜੋਹੀ ਕਲੀ ਕਨੇਰ ਦੀ ਮਨਿ ਤਨਿ ਦ੍ਰਹੁ ਭਿਤੈ॥ (36-28-3)
ਪੇਂਡੁ ਦਿਸਨਿ ਰੰਗੁਲੇ ਮਰੀਐ ਅਗਲਿਤੈ॥ (36-28-4)
ਖਰੀ ਸੁਆਲਿਓ ਵੇਸੁਆ ਜੀਅ ਬਣਾ ਇਤੈ॥ (36-28-5)
ਖੋਟੀ ਸੰਗਤਿ ਮੀਣਿਆ ਦੁਖ ਦੇਂਦੀ ਮਿਤੈ ॥੫॥ (36-28-6)

ਬਧਿਕੁ ਨਾਦੁ ਸੁਣਾਇ ਕੈ ਜਿਉ ਮਿਰਗੁ ਵਿਣਾਹੈ॥ (36-29-1)
ਝੀਵਰੁ ਕੁੰਡੀ ਮਾਸੁ ਲਾਇ ਜਿਉ ਮਛੀ ਫਾਹੈ॥ (36-29-2)
ਕਵਲੁ ਦਿਖਾਲੈ ਮੁਹੁ ਖਿੜਾਇ ਭਵਰੈ ਵੇਸਾਹੈ॥ (36-29-3)
ਦੀਪਕ ਜੋਤਿ ਪਤੰਗ ਨੋ ਦੁਰਜਨ ਜਿਉ ਦਾਹੈ॥ (36-29-4)
ਕਲਾ ਰੂਪ ਹੋਇ ਹਸਤਨੀ ਮੈਗਲੁ ਓਮਾਹੈ॥ (36-29-5)
ਤਿਉ ਨਕਟ ਪੰਥੁ ਹੈ ਮੀਣਿਆ ਮਿਲਿ ਨਰਕਿ ਨਿਬਾਹੈ ॥੬॥ (36-29-6)

ਹਰਿ ਚੰਦਉਰੀ ਦੇਖਿ ਕੈ ਕਰਦੇ ਭਰਵਾਸਾ॥ (36-30-1)

ਬਲ ਵਿਚ ਤਪਨਿ ਭਠੀਆ ਕਿਉ ਲਹੈ ਪਿਆਸਾ॥ (36-30-2)
ਸੁਹਣੇ ਰਾਜੂ ਕਮਾਈਐ ਕਰਿ ਭੋਗ ਬਿਲਾਸਾ॥ (36-30-3)
ਛਾਇਆ ਬਿਰਖੁ ਨ ਰਹੈ ਥਿਰੁ ਪੁਜੈ ਕਿਉ ਆਸਾ॥ (36-30-4)
ਬਾਜੀਗਰ ਦੀ ਖੇਡ ਜਿਉ ਸਭੁ ਕੁੜੁ ਤਮਾਸਾ॥ (36-30-5)
ਰਲੈ ਜੁ ਸੰਗਤਿ ਮੀਣਿਆ ਉਠਿ ਚਲੈ ਨਿਰਾਸਾ ॥੨॥ (36-30-6)

ਕੋਇਲ ਕਾਂਉ ਰਲਾਈਅਨਿ ਕਿਉ ਹੋਵਨਿ ਇਕੈ॥ (36-31-1)
ਤਿਉ ਨਿੰਦਕ ਜਗ ਜਾਣੀਅਨਿ ਬੋਲਿ ਬੋਲਨਿ ਫਿਕੈ॥ (36-31-2)
ਬਗੁਲੇ ਹੰਸੁ ਬਰਾਬਰੀ ਕਿਉ ਮਿਕਨਿ ਮਿਕੈ॥ (36-31-3)
ਤਿਉ ਬੇਮੁਖੁ ਚੁਣਿ ਕਢੀਅਨਿ ਮੁਹਿ ਕਾਲੇ ਟਿਕੈ॥ (36-31-4)
ਕਿਆ ਨੀਸਾਣੀ ਮੀਣਿਆ ਖੋਟੁ ਸਾਲੀ ਸਿਕੈ॥ (36-31-5)
ਸਿਰਿ ਸਿਰਿ ਪਾਹਣੀ ਮਾਰੀਅਨਿ ਓਇ ਪੀਰ ਫਿਟਿਕੈ ॥੯॥ (36-31-6)

ਰਾਤੀ ਨੀਂਗਰ ਖੇਲਦੇ ਸਭ ਹੋਇ ਇਕਠੇ॥ (36-32-1)
ਰਾਜਾ ਪਰਜਾ ਹੋਵਦੇ ਕਰਿ ਸਾਂਗ ਉਪਠੇ॥ (36-32-2)
ਇਕਿ ਲਸਕਰ ਲੈ ਧਾਵਦੇ ਇਕਿ ਫਿਰਦੇ ਨਠੇ॥ (36-32-3)
ਠੀਕਰੀਆਂ ਹਾਲੇ ਭਰਨਿ ਉਇ ਖਰੇ ਅਸਠੇ॥ (36-32-4)
ਖਿਨ ਵਿਚਿ ਖੇਡ ਉਜਾਝਿਦੇ ਘਰੁ ਘਰੁ ਝੁੜੇ॥ (36-32-5)
ਵਿਣੁ ਗੁਣੁ ਗੁਰੂ ਸਦਾਇਦੇ ਓਇ ਖੋਟੇ ਮਠੇ ॥੯॥ (36-32-6)

ਉਚਾ ਲੰਮਾ ਝਾਟੁਲਲਾ ਵਿਚਿ ਬਾਗ ਦਿਸੰਦਾ॥ (36-33-1)
ਮੌਟਾ ਮੁਢੁ ਪਤਾਲਿ ਜੜਿ ਬਹੁ ਗਰਬ ਕਰੰਦਾ॥ (36-33-2)
ਪਤ ਸੁਪਤਰ ਸੋਹਣੇ ਵਿਸਥਾਰ ਬਣੰਦਾ॥ (36-33-3)
ਛੁਲ ਰਤੇ ਫਲ ਬਕਬਕੇ ਹੋਇ ਅਫਲ ਫਲੰਦਾ॥ (36-33-4)
ਸਾਵਾ ਤੋਤਾ ਚੁਹਚੁਹਾ ਤਿਸੁ ਦੇਖਿ ਭੁਲੰਦਾ॥ (36-33-5)
ਪਿਛੇ ਦੇ ਪਛੁਤਾਇਦਾ ਓਹੁ ਫਲੁ ਨ ਲਹੰਦਾ ॥੧੦॥ (36-33-6)

ਪਹਿਨੈ ਪੰਜੇ ਕਪੜੇ ਪੁਰਸਾਵਾਂ ਵੇਸੁ॥ (36-34-1)
ਮੁਛਾਂ ਦਾੜ੍ਹੀ ਸੋਹਣੀ ਬਹੁ ਦੁਰਬਲ ਵੇਸੁ॥ (36-34-2)
ਸੈ ਹਥਿਆਰੀ ਸੂਰਮਾ ਪੰਚੀਂ ਪਰਵੇਸੁ॥ (36-34-3)
ਮਾਹਰੁ ਦੜ ਦੀਬਾਣ ਵਿਚਿ ਜਾਣੈ ਸਭੁ ਦੇਸੁ॥ (36-34-4)
ਪੁਰਖੁ ਨ ਗਣਿ ਪੁਰਖਤੁ ਵਿਣੁ ਕਾਮਣਿ ਕਿ ਕਰੇਸੁ॥ (36-34-5)
ਵਿਣੁ ਗੁਰ ਗੁਰੂ ਸਦਾਇਦੇ ਕਉਣ ਕਰੈ ਆਦੇਸੁ ॥੧੧॥ (36-34-6)

ਗਲੀਂ ਜੇ ਸਹੁ ਪਾਈਐ ਤੋਤਾ ਕਿਉ ਫਾਸੈ॥ (36-35-1)
ਮਿਲੈ ਨ ਬਹੁਤੁ ਸਿਆਣਪੈ ਕਾਉ ਗੁੰਹੁ ਗਿਰਾਸੈ॥ (36-35-2)
ਜੋਰਾਵਰੀ ਨ ਜਿਪਈ ਸ਼ੀਹ ਸਹਾ ਵਿਣਾਸੈ॥ (36-35-3)
ਗੀਤ ਕਵਿਤ ਨ ਭਿਜਈ ਭਟ ਭੇਖ ਉਦਾਸੈ॥ (36-35-4)
ਜੋਬਨ ਰੂਪੁ ਨ ਮੋਹੀਐ ਰੰਗੁ ਕਸੰਭ ਦੁਰਾਸੈ॥ (36-35-5)
ਵਿਣੇ ਸੇਵਾ ਦੋਹਾਗਣੀ ਪਿਰੁ ਮਿਲੈ ਨ ਹਾਸੈ ॥੧੨॥ (36-35-6)

ਸਿਰ ਤਲਵਾਏ ਪਾਈਐ ਚਮਗਿਦੜ ਜੁਹੈ॥ (36-36-1)

ਮੜੀ ਮਸਾਣੀ ਜੇ ਮਿਲੈ ਵਿਚਿ ਖੜਾਂ ਚੂਹੈ॥ (36-36-2)
ਮਿਲੈ ਨ ਵੱਡੀ ਆਰਜਾ ਬਿਸੀਅਰੁ ਵਿਹੁ ਲੂਹੈ॥ (36-36-3)
ਹੋਇ ਕੁਚੀਲੁ ਵਰਤੀਐ ਖਰ ਸੂਰ ਭਸੂਹੇ॥ (36-36-4)
ਕੰਦ ਮੂਲ ਚਿਤ ਲਾਈਐ ਅਈਅੜ ਵਣੁ ਧੂਹੇ॥ (36-36-5)
ਵਿਣੁ ਗੁਰ ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਵਈ ਜਿਉਂ ਘਰੁ ਵਿਣੁ ਬੁਹੇ॥ ੧੩॥ (36-36-6)

ਮਿਲੈ ਜਿ ਤੀਰਥਿ ਨਾਤਿਆਂ ਡੱਡਾਂ ਜਲ ਵਾਸੀ॥ (36-37-1)
ਵਾਲ ਵਧਾਇਆਂ ਪਾਈਐ ਬੜ ਜਟਾਂ ਪਲਾਸੀ॥ (36-37-2)
ਨੰਗੇ ਰਹਿਆਂ ਜੇ ਮਿਲੈ ਵਹਿ ਮਿਰਗ ਉਦਾਸੀ॥ (36-37-3)
ਭਸਮ ਲਾਇ ਜੇ ਪਾਈਐ ਖਰੁ ਖੇਹ ਨਿਵਾਸੀ॥ (36-37-4)
ਜੇ ਪਾਈਐ ਚੁਪ ਕੀਤਿਆਂ ਪਸੂਆਂ ਜੜ ਹਾਸੀ॥ (36-37-5)
ਵਿਣੁ ਗੁਰ ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਵਈ ਗੁਰ ਮਿਲੈ ਖਲਾਸੀ॥ ੧੪॥ (36-37-6)

ਜੜੀ ਬੂੰਦੀ ਜੇ ਜੀਵੀਐ ਕਿਉ ਮਰੈ ਧੰਡਰੁ॥ (36-38-1)
ਤੰਤੁ ਮੰਤੁ ਬਾਜੀਗਰਾਂ ਓਇ ਭਵਹਿ ਦਿਸੰਡਰੁ॥ (36-38-2)
ਰੁਖੀਂ ਬਿਰਖੀਂ ਪਾਈਐ ਕਾਸਟ ਬੈਸੰਡਰੁ॥ (36-38-3)
ਮਿਲੈ ਨ ਵੀਰਾਰਾਧੁ ਕਰਿ ਠਗ ਚੋਰ ਨ ਅੰਡਰੁ॥ (36-38-4)
ਮਿਲੈ ਨ ਰਾਤੀ ਜਾਗਿਆਂ ਅਪਰਾਧੁ ਭਵੰਡਰੁ॥ (36-38-5)
ਵਿਣੁ ਗੁਰ ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਵਈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਅਮਰੰਡਰੁ॥ ੧੫॥ (36-38-6)

ਘੰਟੁ ਘੜਾਇਆਂ ਚੂਹਿਆਂ ਗਲਿ ਬਿਲੀ ਪਾਈਐ॥ (36-39-1)
ਮਤਾ ਮਤਾਇਆ ਮਖੀਆਂ ਧਿਆ ਅੰਦਰਿ ਨਾਈਐ॥ (36-39-2)
ਸੂਤਕੁ ਲਹੈ ਨ ਕੀਤਿਆਂ ਕਿਉ ਝਬੁ ਲੰਘਾਈਐ॥ (36-39-3)
ਸਾਵਹਿ ਰਹਣ ਭੰਬੀਰੀਆਂ ਜੇ ਪਾਰਿ ਵਸਾਈਐ॥ (36-39-4)
ਕੂਜੜੀਆਂ ਵੈਸਾਖ ਵਿਚਿ ਜਿਉ ਜੂਹ ਪਰਾਈਐ॥ (36-39-5)
ਵਿਣੁ ਗੁਰ ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਵਈ ਫਿਰਿ ਆਈਐ ਜਾਈਐ॥ ੧੬॥ (36-39-6)

ਜੇ ਖੁਬੀ ਬਿੰਡਾ ਬਹੈ ਕਿਉ ਹੋਇ ਬਜਾਜੁ॥ (36-40-1)
ਕੁਡੇ ਗਲ ਵਾਸਣੀ ਨ ਸਰਾਫੀ ਸਾਜੁ॥ (36-40-2)
ਰਤਨਮਣੀ ਗਲਿ ਬਾਂਦਰੈ ਜਉਹਰੀ ਨਹਿ ਕਾਜੁ॥ (36-40-3)
ਗਦਹੁੰ ਚੰਦਨ ਲਦੀਐ ਨਹਿਂ ਗਾਂਧੀ ਗਾਜੁ॥ (36-40-4)
ਜੇ ਮਖੀ ਮੁਹਿ ਮਕੜੀ ਕਿਉ ਹੋਵੈ ਬਾਜੁ॥ (36-40-5)
ਸਚ ਸਚਾਵਾਂ ਕਾਂਢੀਐ ਕੂੜਿ ਕੂੜਾ ਪਾਜੁ॥ ੧੭॥ (36-40-6)

ਅੰਕਣਿ ਪੁਤੁ ਗਵਾਂਢਣੀ ਕੂੜਾਵਾ ਮਾਣੁ॥ (36-41-1)
ਪਾਲੀ ਚਉਣਾ ਚਾਰਦਾ ਘਰ ਵਿਤੁ ਨ ਜਾਣੁ॥ (36-41-2)
ਬਦਰਾ ਸਿਰਿ ਵੇਗਾਰੀਐ ਨਿਰਧਨੁ ਹੈਰਾਣੁ॥ (36-41-3)
ਜਿਉ ਕਰਿ ਰਾਖਾ ਖੇਤ ਵਿਚਿ ਨਾਹੀ ਕਿਰਸਾਣੁ॥ (36-41-4)
ਪਰ ਘਰੁ ਜਾਣੈ ਆਪਣਾ ਮੂਰਖੁ ਮਿਹਮਾਣੁ॥ (36-41-5)
ਅਣਹੋਂਦਾ ਆਪੁ ਗਣਾਇਂਦਾ ਓਹੁ ਵੱਡਾ ਅਜਾਣੁ॥ ੧੮॥ (36-41-6)

ਕੀੜੀ ਵਾਕ ਨ ਥੰਮੀਐ ਹਸਤੀ ਦਾ ਭਾਰੁ॥ (36-42-1)

ਹਥ ਮਰੋੜੇ ਮਖ ਕਿਉ ਹੋਵੈ ਸੀਂਹ ਮਾਰੁ ॥ (36-42-2)
ਮਛਰੁ ਡੰਗੁ ਨ ਪੁਜਈ ਬਿਸੀਅਰੁ ਬੁਰਿਆਰੁ ॥ (36-42-3)
ਚਿੜ੍ਹੇ ਲਖ ਮਕਉਡਿਆਂ ਕਿਉ ਹੋਇ ਸਿਕਾਰੁ ॥ (36-42-4)
ਜੇ ਜੂਹ ਸਉੜੀ ਸੰਜਗੀ ਰਾਜਾ ਨ ਭਤਾਰੁ ॥ (36-42-5)
ਅਣਹੋਦਾ ਆਪੁ ਗਣਾਇਂਦਾ ਉਹੁ ਵਡਾ ਗਵਾਰੁ ॥੧੯॥ (36-42-6)

ਪੁਤੁ ਜਣੈ ਵੱਡਿ ਕੌਠੜੀ ਬਾਹਰਿ ਜਗੁ ਜਾਣੈ ॥ (36-43-1)
ਧਨੁ ਧਰਤੀ ਵਿਚਿ ਦਬੀਐ ਮਸਤਕਿ ਪਰਵਾਣੈ ॥ (36-43-2)
ਵਾਟ ਵਟਾਉ ਆਖਦੇ ਵੁਠੈ ਇੰਦ੍ਰਾਣੈ ॥ (36-43-3)
ਸਭੁ ਕੋ ਸੀਸੁ ਨਿਵਾਇਦਾ ਚਡ੍ਹਿਐ ਚੰਦ੍ਰਾਣੈ ॥ (36-43-4)
ਗੋਰਖੁ ਦੇ ਗਲਿ ਗੋਦੜੀ ਜਗੁ ਨਾਥੁ ਵਖਾਣੈ ॥ (36-43-5)
ਗੁਰ ਪਰਚੈ ਗੁਰੁ ਆਖੀਐ ਸਚਿ ਸਚੁ ਸਿਵਾਣੈ ॥੨੦॥ (36-43-6)

ਹਉ ਅਪਰਾਧੀ ਗੁਨਹਗਾਰ ਹਉ ਬੇਮੁਖ ਮੰਦਾ ॥ (36-44-1)
ਚੌਰੁ ਯਾਰੁ ਜੂਆਰਿ ਹਉ ਪਰ ਘਰਿ ਜੋਹੰਦਾ ॥ (36-44-2)
ਨਿੰਦਕੁ ਦੁਸਟ ਹਰਾਮਖੋਰੁ ਠਗੁ ਦੇਸ ਠਰੰਦਾ ॥ (36-44-3)
ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਮਦੁ ਲੋਭੁ ਮੌਹੁ ਅੰਕਾਰੁ ਕਰੰਦਾ ॥ (36-44-4)
ਬਿਸਾਸਘਾਤੀ ਅਕਿਰਤਘਣ ਮੈ ਕੋ ਨ ਰਖੰਦਾ ॥ (36-44-5)
ਸਿਮਰਿ ਮੁਰੀਦਾ ਢਾਢੀਆ ਸਤਿਗੁਰ ਬਖਸੰਦਾ ॥੨੧॥੩੬॥ (36-44-6)

Vaar 37

੧੬੮ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ (37-1-1)

ਇਕੁ ਕਵਾਉ ਪਸਾਉ ਕਰਿ ਓਅੰਕਾਰਿ ਅਕਾਰੁ ਬਣਾਇਆ ॥ (37-1-2)
 ਅੰਬਰਿ ਧਰਤਿ ਵਿਛੋੜਿ ਕੈ ਵਿਣੁ ਥੰਮਾਂ ਆਗਾਸੁ ਰਹਾਇਆ ॥ (37-1-3)
 ਜਲ ਵਿਚਿ ਧਰਤੀ ਰਖੀਅਨਿ ਧਰਤੀ ਅੰਦਰਿ ਨੀਰੁ ਧਰਾਇਆ ॥ (37-1-4)
 ਕਾਠੈ ਅੰਦਰਿ ਅਗਿ ਧਰਿ ਅਗੀ ਹੌਂਦੀ ਸੁਫਲੁ ਫਲਾਇਆ ॥ (37-1-5)
 ਪਉਣ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰੇ ਤਿੰਨੇ ਵੈਰੀ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਇਆ ॥ (37-1-6)
 ਰਾਜਸ ਸਾਡਕ ਤਾਮਸੋ ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨੁ ਮਹੇਸੁ ਉਪਾਇਆ ॥ (37-1-7)
 ਚੋਜ ਵਿਡਾਣੁ ਚਲਿਤੁ ਵਰਤਾਇਆ ॥੧॥ (37-1-8)

ਸਿਵ ਸਕਤੀ ਦਾ ਰੂਪ ਕਰਿ ਸੂਰਜੁ ਚੰਦੁ ਚਰਾਗੁ ਬਲਾਇਆ ॥ (37-2-1)
 ਰਾਤੀ ਤਾਰੇ ਚਮਕਦੇ ਘਰਿ ਘਰਿ ਦੀਪਕ ਜੋਤਿ ਜਗਾਇਆ ॥ (37-2-2)
 ਸੂਰਜੁ ਏਕੰਕਾਰੁ ਦਿਹਿ ਤਾਰੇ ਦੀਪਕ ਰੂਪੁ ਲੁਕਾਇਆ ॥ (37-2-3)
 ਲਖ ਦਰੀਆਉ ਕਵਾਉ ਵਿਚਿ ਤੋਲਿ ਅਤੋਲੁ ਨ ਤੋਲਿ ਤੁਲਾਇਆ ॥ (37-2-4)
 ਓਅੰਕਾਰੁ ਅਕਾਰੁ ਜਿਸਿ ਪਰਵਦਗਾਰੁ ਅਪਾਰੁ ਅਲਾਇਆ ॥ (37-2-5)
 ਅਬਗਤਿ ਗਤਿ ਅਤਿ ਅਗਸਤੈ ਅਕਥ ਕਥਾ ਨਹਿ ਅਲਖੁ ਲਖਾਇਆ ॥ (37-2-6)
 ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਆਖਣੁ ਆਖਿ ਸੁਣਾਇਆ ॥੨॥ (37-2-7)

ਖਾਣੀ ਬਾਣੀ ਚਾਰਿ ਜੁਗ ਜਲ ਥਲ ਤਰਵਰੁ ਪਰਬਤ ਸਾਜੇ ॥ (37-3-1)
 ਤਿੰਨ ਲੋਅ ਚਉਚਹ ਭਵਣ ਕਰਿ ਇਕੀਹ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਨਿਵਾਜੇ ॥ (37-3-2)
 ਚਾਰੇ ਕੰਢਾ ਦੀਪ ਸਤ ਨਉ ਖੰਡ ਦਹ ਦਿਸਿ ਵਜਣਿ ਵਾਜੇ ॥ (37-3-3)
 ਇਕਸ ਇਕਸ ਖਾਣਿ ਵਿਚਿ ਇਕੀਹ ਇਕੀਹ ਲਖ ਉਪਾਜੇ ॥ (37-3-4)
 ਇਕਤ ਇਕਤ ਜੂਨਿ ਵਿਚਿ ਜੀਆ ਜੰਤੁ ਅਣਗਣਤ ਬਿਰਾਜੇ ॥ (37-3-5)
 ਰੂਪ ਅਨੂਪ ਸਰੂਪ ਕਰਿ ਰੰਗ ਬਿਰੰਗ ਤੰਗ ਅਗਾਜੇ ॥ (37-3-6)
 ਪਉਣੁ ਪਾਣੀ ਘਰੁ ਨਉ ਦਰਵਾਜੇ ॥੩॥ (37-3-7)

ਕਾਲਾ ਧਉਲਾ ਰਤੜਾ ਨੀਲਾ ਪੀਲਾ ਹਰਿਆ ਸਾਜੇ ॥ (37-4-1)
 ਰਸੁ ਕਸੁ ਕਰਿ ਵਿਸਮਾਦੁ ਸਾਦੁ ਜੀਭੁੰ ਜਾਪ ਨ ਖਾਜ ਅਖਾਜੇ ॥ (37-4-2)
 ਮਿਠਾ ਕਉੜਾ ਖਟੁ ਤੁਰਸੁ ਫਿਕਾ ਸਾਉ ਸਲੂਣਾ ਛਾਜੇ ॥ (37-4-3)
 ਗੰਧ ਸੁਗੰਧਿ ਅਵੇਸੁ ਕਰਿ ਚੋਆ ਚੰਦਨੁ ਕੇਸਰੁ ਕਾਜੇ ॥ (37-4-4)
 ਮੇਦੁ ਕਥੂਰੀ ਪਾਨ ਫੁਲੁ ਅੰਬਰੁ ਚੂਰ ਕਪੂਰ ਅੰਦਾਜੇ ॥ (37-4-5)
 ਰਾਗ ਨਾਦ ਸੰਬਾਦ ਬਹੁ ਚਉਚਹ ਵਿਦਿਆ ਅਨਹਦ ਗਾਜੇ ॥ (37-4-6)
 ਲਖ ਦਰੀਆਉ ਕਰੋੜ ਜਹਾਜੇ ॥੪॥ (37-4-7)

ਸਤ ਸਾਮੁੰਦ ਅਥਾਹ ਕਰਿ ਰਤਨ ਪਦਾਰਥ ਭਰੇ ਭੰਡਾਰਾ ॥ (37-5-1)
 ਮਹੀਅਲ ਖੇਤੀ ਅਉਖਧੀ ਛਾਦਨ ਭੋਜਨ ਬਹੁ ਬਿਸਥਾਰਾ ॥ (37-5-2)
 ਤਰੁਵਰ ਛਾਇਆ ਫੁਲ ਫਲ ਸਾਖਾ ਪਤ ਮੂਲ ਬਹੁ ਭਾਰਾ ॥ (37-5-3)
 ਪਰਬਤ ਅੰਦਰਿ ਅਸਟ ਧਾਤੁ ਲਾਲੁ ਜਵਾਹਰੁ ਪਾਰਸਿ ਪਾਰਾ ॥ (37-5-4)
 ਚਉਰਾਸੀਹ ਲਖ ਜੋਨਿ ਵਿਚਿ ਮਿਲਿ ਮਿਲਿ ਵਿਛੁੜੇ ਵਡ ਪਰਵਾਰਾ ॥ (37-5-5)
 ਜੰਮਣੁ ਜੀਵਣੁ ਮਰਣ ਵਿਚਿ ਭਵਜਲ ਪੂਰ ਭਰਾਇ ਹਜਾਰਾ ॥ (37-5-6)

ਮਾਣਸ ਦੇਹੀ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰਾ ॥੫॥ (37-5-7)

ਮਾਣਸ ਜਨਮ ਦੁੱਲੰਭੁ ਹੈ ਛਿਣ ਭੰਗਰੁ ਛਲ ਦੇਹੀ ਛਾਰਾ॥ (37-6-1)
ਪਾਣੀ ਦਾ ਕਰਿ ਪੁਤਲਾ ਉਡੈ ਨ ਪਉਣ ਖੁਲੇ ਨਉਂ ਦੁਆਰਾ॥ (37-6-2)
ਅਗਨਿ ਕੁੰਡ ਵਿਚਿ ਰਖੀਅਨਿ ਨਰਕ ਘੋਰ ਮਹਿੰ ਉਦਰੁ ਮੜਾਰਾ॥ (37-6-3)
ਕਰੈ ਉਰਧ ਤਪੁ ਗਰਭ ਵਿਚਿ ਚਸਾ ਨ ਵਿਸਰੈ ਸਿਰਜਣਹਾਰਾ॥ (37-6-4)
ਦਸੀ ਮਹੀਨੀਂ ਜੰਮਿਆਂ ਸਿਮਰਣ ਕਰੀ ਕਰੇ ਨਿਸਤਾਰਾ॥ (37-6-5)
ਜੰਮਦੋ ਮਾਇਆ ਮੋਹਿਆ ਨਦਰਿ ਨ ਆਵੈ ਰਖਣਹਾਰਾ॥ (37-6-6)
ਸਾਹੋਂ ਵਿਛੁੜਿਆ ਵਣਜਾਰਾ ॥੬॥ (37-6-7)

ਰੋਵੈ ਰਤਨ ਗਵਾਇ ਕੈ ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਅਨੇਰੁ ਗੁਬਾਰਾ॥ (37-7-1)
ਓਹੁ ਰੋਵੈ ਦੁਖੁ ਆਪਣਾ ਹਸਿ ਹਸਿ ਗਾਵੈ ਸਭ ਪਰਵਾਰਾ॥ (37-7-2)
ਸਭਨਾਂ ਮਨਿ ਵਾਧਾਈਆਂ ਰੁਣੁ ਝੁੰਝਨੜਾ ਰੁਣੁ ਝੁਣਕਾਰਾ॥ (37-7-3)
ਨਾਨਕੁ ਦਾਦਕੁ ਸੋਹਲੇ ਦੇਨਿ ਅਸੀਸਾਂ ਬਾਲੁ ਪਿਆਰਾ॥ (37-7-4)
ਚੁਖਹੁਂ ਬਿੰਦਕ ਬਿੰਦੁ ਕਰਿ ਬਿੰਦਹੁੰ ਕੀਡਾ ਪਰਬਤ ਭਾਰਾ॥ (37-7-5)
ਸਤਿ ਸੰਤੋਖ ਦਇਆ ਧਰਮੁ ਅਰਥੁ ਸੁਗਰਥ ਵਿਸਾਰਿ ਵਿਸਾਰਾ॥ (37-7-6)
ਕਾਮ ਕਰੋਧੁ ਵਿਰੋਧੁ ਵਿਚਿ ਲੋਭੁ ਮੋਹੁ ਧਰੋਹ ਅਹੰਕਾਰਾ॥ (37-7-7)
ਮਹਾਂ ਜਾਲ ਫਾਥਾ ਵੇਚਾਰਾ ॥੭॥ (37-7-8)

ਹੋਇ ਸੁਚੇਤ ਅਚੇਤ ਇਵ ਅਖੀਂ ਹੋਂਦੀ ਅੰਨ੍ਹਾ ਹੋਆ॥ (37-8-1)
ਵੈਰੀ ਮਿਤੁ ਨ ਜਾਣਦਾ ਡਾਇਣੁ ਮਾਉ ਸੁਭਾਉ ਸਮੋਆ॥ (37-8-2)
ਬੋਲਾ ਕੰਨੀਂ ਹੋਵਦਾ ਜਸੁ ਅਪਜਸੁ ਮੋਹੁ ਧੋਹੁ ਨ ਸੋਆ॥ (37-8-3)
ਗੁੰਗਾ ਜੀਤੈ ਹੁੰਦੀਐ ਦੁਧੁ ਵਿਚਿ ਵਿਸੁ ਘੋਲਿ ਮੁਹਿ ਚੋਆ॥ (37-8-4)
ਵਿਹੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਮਸਰ ਪੀਐ ਮਰਨ ਜੀਵਨ ਆਸ ਤ੍ਰਾਸ ਨ ਢੋਆ॥ (37-8-5)
ਸਰਪੁ ਅਗਨਿ ਵਲਿ ਹਥੁ ਪਾਇ ਕਰੈ ਮਨੋਰਥ ਪਕੜਿ ਖਲੋਆ॥ (37-8-6)
ਸਮਝੈ ਨਾਹੀ ਟਿਬਾ ਟੋਆ ॥੮॥ (37-8-7)

ਲੂਲਾ ਪੈਰੀ ਹੋਵਦੀ ਟੰਗਾਂ ਮਾਰਿ ਨ ਉਠਿ ਖਲੋਆ॥ (37-9-1)
ਹਥੇ ਹਥੁ ਨਚਾਈਐ ਆਸਾ ਬੰਧੀ ਹਾਰੁ ਪਰੋਆ॥ (37-9-2)
ਉਦਮ ਉਕਤਿ ਨ ਆਵਈ ਦੇਹਿ ਬਿਦੇਹਿ ਨ ਨਵਾਂ ਨਿਰੋਆ॥ (37-9-3)
ਹਗਣ ਮੁੱਡਣ ਛਡਣਾ ਰੋਗੁ ਸੋਗੁ ਵਿਚਿ ਦੁਖੀਆ ਰੋਆ॥ (37-9-4)
ਘੁਟੀ ਪੀਐ ਨ ਖੁਸੀ ਹੋਇ ਸਪਹੁਂ ਰਖਿਆੜਾ ਅਣਖੋਆ॥ (37-9-5)
ਗੁਣੁ ਅਵਗੁਣੁ ਨ ਵਿਚਾਰਦਾ ਨ ਉਪਕਾਰੁ ਵਿਕਾਰੁ ਅਲੋਆ॥ (37-9-6)
ਸਮਸਰਿ ਤਿਸੁ ਹਥੀਆਰੁ ਸੰਜੋਆ ॥੯॥ (37-9-7)

ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਮਿਲਿ ਨਿੰਮਿਆ ਆਸਾਵੰਤੀ ਉਦਰੁ ਮੜਾਰੇ॥ (37-10-1)
ਰਸ ਕਸ ਖਾਇ ਨਿਲਜ ਹੋਇ ਛੂਹ ਛੂਹ ਧਰਹਿ ਧਰੈ ਪਗ ਧਾਰੇ॥ (37-10-2)
ਪੇਟ ਵਿਚਿ ਦਸ ਮਾਹ ਰਖਿ ਪੀੜਾ ਖਾਇ ਜਣੈ ਪੁਤੁ ਪਿਆਰੇ॥ (37-10-3)
ਜਣ ਕੈ ਪਾਲੈ ਕਸਟ ਕਰਿ ਖਾਨ ਪਾਨ ਵਿਚਿ ਸੰਜਮ ਸਾਰੇ॥ (37-10-4)
ਗੁੜੂਤੀ ਦੇਇ ਪਿਆਲਿ ਦੁਧੁ ਘੁਟੀ ਵਟੀ ਦੇਇ ਨਿਹਾਰੇ॥ (37-10-5)
ਛਾਦਨ ਭੋਜਨੁ ਪੇਖਿਆ ਭਦਣਿ ਮੰਗਣਿ ਪੜ੍ਹਨਿ ਚਿਤਾਰੇ॥ (37-10-6)
ਪਾਂਧੇ ਪਾਸਿ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਖਟਿ ਲੁਟਾਇ ਹੋਇ ਸੁਚਿਆਰੇ॥ (37-10-7)

ਉਰਿਣਤ ਹੋਇ ਭਾਰ ਉਤਾਰੇ ॥੧੦॥ (37-10-8)

ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਅਨੰਦ ਵਿਚਿ ਪੁਤੈ ਦੀ ਕੁੜਮਾਈ ਹੋਈ ॥ (37-11-1)
ਰਹਸੀ ਅੰਗ ਨ ਮਾਵਈ ਗਾਵੈ ਸੋਹਿਲੜੇ ਸੁਖ ਸੋਈ ॥ (37-11-2)
ਵਿਗਸੀ ਪੁਤ ਵਿਆਹਿਐ ਘੋੜੀ ਲਾਵਾਂ ਗਾਵ ਭਲੋਈ ॥ (37-11-3)
ਸੁਖਾਂ ਸੁਖੈ ਮਾਵੜੀ ਪੁਤੁ ਨੂੰਹ ਦਾ ਮੇਲ ਅਲੋਈ ॥ (37-11-4)
ਨੁਹ ਨਿਤ ਕੰਤ ਕੁਮੰਤੁ ਦੇਇ ਵਿਹਰੇ ਹੋਵਹ ਸਸੁ ਵਿਗੋਈ ॥ (37-11-5)
ਲਖ ਉਪਕਾਰੁ ਵਿਸਾਰਿ ਕੈ ਪੁਤ ਕੁਪੁਤਿ ਚਕੀ ਉਠਿ ਝੋਈ ॥ (37-11-6)
ਹੋਵੈ ਸਰਵਣ ਵਿਰਲਾ ਕੋਈ ॥੧੧॥ (37-11-7)

ਕਾਮਣਿ ਕਾਮਣਿਆਰੀਐ ਕੀਤੇ ਕਾਮਣੁ ਕੰਤ ਪਿਆਰੇ ॥ (37-12-1)
ਜੰਮੇ ਸਾਂਈ ਵਿਸਾਰਿਆ ਵੀਵਾਹਿਆਂ ਮਾਂ ਪਿਆ ਵਿਸਾਰੇ ॥ (37-12-2)
ਸੁਖਾਂ ਸੁਖਿ ਵਿਵਾਹਿਆ ਸਉਣੁ ਸੰਜੋਗੁ ਵਿਚਾਰਿ ਵਿਚਾਰੇ ॥ (37-12-3)
ਪੁਤ ਨੂੰਹੈਂ ਦਾ ਮੇਲੁ ਵੇਖਿ ਅੰਗ ਨਾ ਮਾਥਨਿ ਮਾਂ ਪਿਉ ਵਾਰੇ ॥ (37-12-4)
ਨੂੰਹ ਨਿਤ ਮੰਤ ਕੁਮੰਤੁ ਦੇਇ ਮਾਂ ਪਿਉ ਛੱਡਿ ਵਡੇ ਹਤਿਆਰੇ ॥ (37-12-5)
ਵਖ ਹੋਵੈ ਪੁਤੁ ਰੰਨਿ ਲੈ ਮਾਂ ਪਿਉ ਦੇ ਉਪਕਾਰੁ ਵਿਸਾਰੇ ॥ (37-12-6)
ਲੋਕਾਚਾਰਿ ਹੋਇ ਵਡੇ ਕੁਚਾਰੇ ॥੧੨॥ (37-12-7)

ਮਾਂ ਪਿਉ ਪਰਹਰਿ ਸੁਣੈ ਵੇਦੁ ਭੇਦੁ ਨ ਜਾਣੈ ਕਥਾ ਕਹਾਣੀ ॥ (37-13-1)
ਮਾਂ ਪਿਉ ਪਰਹਰਿ ਕਰੈ ਤਪੁ ਵਣਖੰਡਿ ਭੁਲਾ ਫਿਰੈ ਬਿਬਾਣੀ ॥ (37-13-2)
ਮਾਂ ਪਿਉ ਪਰਹਰਿ ਕਰੈ ਪੂਜੁ ਦੇਵੀ ਦੇਵ ਨ ਸੇਵ ਕਮਾਣੀ ॥ (37-13-3)
ਮਾਂ ਪਿਉ ਪਰਹਰਿ ਨ੍ਯਾਵਣਾ ਅਠਸਠਿ ਤੀਰਥ ਘੁੰਮਣ ਵਾਣੀ ॥ (37-13-4)
ਮਾਂ ਪਿਉ ਪਰਹਰਿ ਕਰੈ ਦਾਨ ਬੇਈਮਾਨ ਅਗਿਆਨ ਪਰਾਣੀ ॥ (37-13-5)
ਮਾਂ ਪਿਉ ਪਰਹਰਿ ਵਰਤ ਕਰਿ ਮਰਿ ਜੰਮੈ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਣੀ ॥ (37-13-6)
ਗੁਰੁ ਪਰਮੇਸਰੁ ਸਾਰੁ ਨ ਜਾਣੀ ॥੧੩॥ (37-13-7)

ਕਾਦਰੁ ਮਨਹੁਂ ਵਿਸਾਰਿਆ ਕੁਦਰਤਿ ਅੰਦਰਿ ਕਾਦਰੁ ਦਿਸੈ ॥ (37-14-1)
ਜੀਉ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਾਜਿਆ ਸਾਸ ਮਾਸ ਦੇ ਜਿਸੈ ਕਿਸੈ ॥ (37-14-2)
ਆਖੀ ਮੁਹੁਂ ਨਕੁ ਕੰਨੁ ਦੇਇ ਹਥੁ ਪੈਰੁ ਸਭਿ ਦਾਤ ਸੁ ਤਿਸੈ ॥ (37-14-3)
ਆਖੀਂ ਦੇਖੈ ਰੂਪ ਰੰਗੁ ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਮੁਹਿ ਕੰਨ ਸਰਿਸੈ ॥ (37-14-4)
ਨਕਿ ਵਾਸੁ ਹਥੀਂ ਕਿਰਤਿ ਪੈਰੀ ਚਲਣ ਪਲ ਪਲ ਖਿਸੈ ॥ (37-14-5)
ਵਾਲ ਦੰਦ ਨਹੁਂ ਰੋਮ ਰੋਮ ਸਾਸਿ ਗਿਰਾਸਿ ਸਮਾਲਿ ਸਲਿਸੈ ॥ (37-14-6)
ਸਾਦੀ ਲਬੈ ਸਾਹਿਬੋ ਤਿਸ ਤੂੰ ਸੰਮਲ ਸੈਵੈਂ ਹਿਸੈ ॥ (37-14-7)
ਲੂਣੁ ਪਾਇ ਕਰਿ ਆਟੈ ਮਿਸੈ ॥੧੪॥ (37-14-8)

ਦੇਹੀ ਵਿਚਿ ਨ ਜਾਪਈ ਨੀਂਦ ਭੁਖੁ ਤੇਹ ਕਿਥੈ ਵਸੈ ॥ (37-15-1)
ਹਸਣੁ ਰੋਵਣੁ ਗਾਵਣਾ ਛਿਕ ਛਿਕਾਰੁ ਖੰਗੂਰਣੁ ਦਸੈ ॥ (37-15-2)
ਆਲਕ ਤੇ ਅੰਗਵਾੜੀਆਂ ਹਿਡਕੀ ਖੁਰਕਣੁ ਪਰਸ ਪਰਸੈ ॥ (37-15-3)
ਉਭੇ ਸਾਹ ਉਬਾਸੀਆਂ ਚੁਟਕਾਰੀ ਤਾੜੀ ਸੁਣਿ ਕਿਸੈ ॥ (37-15-4)
ਆਸਾ ਮਨਸਾ ਹਰਖੁ ਸੌਗੁ ਜੋਗੁ ਭੋਗੁ ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਨ ਵਿਣਸੈ ॥ (37-15-5)
ਜਾਗਦਿਆਂ ਲਖੁ ਚਿਤਵਣੀ ਸੁਤਾ ਸੁਹਣੇ ਅੰਦਰਿ ਧਸੈ ॥ (37-15-6)
ਸੁਤਾ ਹੀ ਬਰੜਾਂਵਦਾ ਕਿਰਤਿ ਵਿਰਤਿ ਵਿਚਿ ਜਸ ਅਪਜਸੈ ॥ (37-15-7)

ਤਿਸਨਾ ਅੰਦਰਿ ਘਣਾ ਤਰਸੈ ॥੧੫॥ (37-15-8)

ਗੁਰਮਤਿ ਦੁਰਮਤਿ ਵਰਤਣਾ ਸਾਧੁ ਅਸਾਧੁ ਸੰਗਤਿ ਵਿਚਿ ਵਸੈ ॥ (37-16-1)
ਤਿੰਨ ਵੇਸ ਜਮਵਾਰ ਵਿਚਿ ਹੋਇ ਸੰਜੋਗੁ ਵਿਜੋਗੁ ਮੁਣਸੈ ॥ (37-16-2)
ਸਹਸ ਕੁਬਾਣ ਨ ਵਿਸਰੈ ਸਿਰਜਣਹਾਰੁ ਵਿਸਾਰਿ ਵਿਗਸੈ ॥ (37-16-3)
ਪਰ ਨਾਰੀ ਪਰ ਦਰਬੁ ਹੇਤੁ ਪਰ ਨਿੰਦਾ ਪਰਪੰਚ ਰਹਸੈ ॥ (37-16-4)
ਨਾਮ ਦਾਨ ਇਸਨਾਨੁ ਤਜਿ ਕੀਰਤਨ ਕਥਾ ਨ ਸਾਧੁ ਪਰਸੈ ॥ (37-16-5)
ਕੁਤਾ ਚਉਕ ਚੜ੍ਹਾਈਐ ਚਕੀ ਚਟਣਿ ਕਾਰਣ ਨਸੈ ॥ (37-16-6)
ਅਵਗੁਣਿਆਰਾ ਗੁਣ ਨ ਸਰਸੈ ॥੧੬॥ (37-16-7)

ਜਿਉ ਬਹੁ ਵਰਨ ਵਣਾਸਪਤਿ ਮੂਲ ਪੜ੍ਹ ਫਲੁ ਫੁਲੁ ਘਨੇਰੇ ॥ (37-17-1)
ਇਕ ਵਰਨੁ ਬੈਸੰਤਰੈ ਸਭਨਾ ਅੰਦਰਿ ਕਰਦਾ ਡੇਰੇ ॥ (37-17-2)
ਹੂਪੁ ਅਨ੍ਹੂਪੁ ਅਨੇਕ ਹੋਇ ਰੰਗੁ ਸੁਰੰਗੁ ਸੁ ਵਾਸੁ ਚੰਗੇਰੇ ॥ (37-17-3)
ਵਾਂਸਹੁ ਉਠਿ ਉਪੰਨਿ ਕਰਿ ਜਾਲਿ ਕਰੰਦਾ ਭਸਮੈ ਢੇਰੇ ॥ (37-17-4)
ਰੰਗ ਬਿਰੰਗੀ ਗਉ ਵੰਸ ਅੰਗੁ ਅੰਗੁ ਧਰਿ ਨਾਉ ਲਵੇਰੇ ॥ (37-17-5)
ਸੱਦੀ ਆਵੈ ਨਾਉ ਸੁਣਿ ਪਾਲੀ ਚਾਰੈ ਮੇਰੇ ਡੇਰੇ ॥ (37-17-6)
ਸਭਨਾ ਦਾ ਇਕੁ ਰੰਗੁ ਦੁਧੁ ਧਿਆ ਪਟ ਭਾਂਡੈ ਦੋਖ ਨ ਹੇਰੇ ॥ (37-17-7)
ਚਿਤੈ ਅੰਦਰਿ ਚੇਤੁ ਚਿਤੇਰੇ ॥੧੭॥ (37-17-8)

ਪਰਤੀ ਪਾਣੀ ਵਾਸੁ ਹੈ ਫੁਲੀ ਵਾਸੁ ਨਿਵਾਸੁ ਚੰਗੇਰੀ ॥ (37-18-1)
ਤਿਲ ਫੁਲਾਂ ਦੇ ਸੰਗਿ ਮਿਲਿ ਪਤਿਤ ਪੁਨੀਤੁ ਫੁਲੇਲੁ ਘਵੇਰੀ ॥ (37-18-2)
ਆਖੀ ਦੇਖਿ ਅਨ੍ਹੇਰੁ ਕਰਿ ਮਨਿ ਅੰਧੇ ਤਨਿ ਅੰਧੁ ਅੰਧੇਰੀ ॥ (37-18-3)
ਛਿਆ ਰੁਤ ਬਾਰਹ ਮਾਹ ਵਿਚ ਸੂਰਜੁ ਇਕੁ ਨ ਘੂੜੂ ਹੇਰੀ ॥ (37-18-4)
ਸਿਮਰਣਿ ਕੁੰਜ ਧਿਆਨ ਕਛੁ ਪਥਰ ਕੀਤੇ ਰਿਜਕੁ ਸਵੇਰੀ ॥ (37-18-5)
ਕਰਤੇ ਨੋ ਕੀਤਾ ਚਿਤੇਰੀ ॥੧੮॥ (37-18-6)

ਘੂੜੂ ਚਾਮਚਿੜਕ ਨੋ ਦੇਹੁੰ ਨ ਸੂਝੈ ਚਾਨਣੁ ਹੋਦੇ ॥ (37-19-1)
ਰਾਤਿ ਅਨ੍ਹੇਰੀ ਦੇਖਦੇ ਬੋਲੁ ਕੁਬੋਲੁ ਅਬੋਲੁ ਖਲਦੇ ॥ (37-19-2)
ਮਨਮੁਖ ਅੰਨ੍ਹੇ ਰਾਤਿ ਦਿਹੁੰ ਸੁਰਤਿ ਵਿਹੁੰਣੇ ਚਕੀ ਝੋਂਦੇ ॥ (37-19-3)
ਅਉਗੁਣ ਚੁਣਿ ਚੁਣਿ ਛਡਿ ਗੁਣ ਪਰਹਰਿ ਹੀਰੇ ਫਟਕ ਪਰੋਂਦੇ ॥ (37-19-4)
ਨਾਉ ਸੁਜਾਖੇ ਅੰਨਿਆ ਮਾਇਆ ਮਦ ਮਤਵਾਲੇ ਰੋਂਦੇ ॥ (37-19-5)
ਕਾਮ ਕਰੋਧ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚਿ ਕਾਰੇ ਪਲੋ ਭਰਿ ਭਰਿ ਧੋਂਦੇ ॥ (37-19-6)
ਪਥਰ ਪਾਪ ਨ ਛੁਟਹਿ ਢੌਂਦੇ ॥੧੯॥ (37-19-7)

ਬਲਾ ਅੰਦਰਿ ਅਕੁ ਉਗਵਨਿ ਵੁਠੇ ਮੀਂਹ ਪਵੈ ਮੁਹਿ ਮੋਆ ॥ (37-20-1)
ਪਤਿ ਟੁਟੈ ਦੁਧੁ ਵਹਿ ਚਲੈ ਪੀਤੈ ਕਾਲਕੂਟ ਹਿੁ ਹੋਆ ॥ (37-20-2)
ਅਕਰੁੰ ਫਲ ਹੋਇ ਖਖੜੀ ਨਿਹਫਲੁ ਸੌ ਫਲੁ ਅਕਤਿਡੁ ਭੋਆ ॥ (37-20-3)
ਵਿਹੁੰ ਨਸੈ ਅਕ ਦੁਧ ਤੇ ਸਪੁ ਖਾਧਾ ਖਾਇ ਅਕ ਨਰੋਆ ॥ (37-20-4)
ਸੋ ਅਕ ਚਰਿ ਕੈ ਬਕਰੀ ਦੇਇ ਦੁਧੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਮੋਹਿ ਚੋਆ ॥ (37-20-5)
ਸਥੈ ਦੁਧੁ ਧਿਆਲੀਐ ਵਿਸੁ ਉਗਾਲੈ ਪਾਸਿ ਖੜੋਆ ॥ (37-20-6)
ਗੁਣ ਕੀਤੈ ਅਵਗੁਣੁ ਕਰਿ ਢੋਆ ॥੨੦॥ (37-20-7)

ਕਰੈ ਕਸਾਈ ਬਕਰੀ ਲਾਇ ਲੂਣ ਸੀਖ ਮਾਸੁ ਪਰੋਆ॥ (37-21-1)
 ਹਸਿ ਹਸਿ ਬੋਲੇ ਕੁਹੀਂਦੀ ਖਾਧੈ ਅਕਿ ਹਾਲੁ ਇਹੁ ਹੋਆ॥ (37-21-2)
 ਮਾਸ ਖਾਨਿ ਗਲਿ ਛੁਰੀ ਦੇ ਹਾਲੁ ਤਿਨਾੜਾ ਕਉਣੁ ਅਲੋਆ॥ (37-21-3)
 ਜੀਚੈ ਹੰਦਾ ਫੇਝਿਆ ਖਉ ਦੰਦਾਂ ਮੁਹੁ ਭੰਨਿ ਵਿਗੋਆ॥ (37-21-4)
 ਪਰ ਤਨ ਪਰ ਧਨ ਨਿੰਦ ਕਰਿ ਹੋਇ ਦੁਜੀਭਾ ਬਿਸੀਅਰੁ ਭੋਆ॥ (37-21-5)
 ਵਿਸਿ ਆਵੈ ਗੁਰਮੰਤ ਸਪੁ ਨਿਗੁਰਾ ਮਨਮੁਖ ਸੁਣੈ ਨ ਸੋਆ॥ (37-21-6)
 ਵੇਖਿ ਨ ਚਲੈ ਅਗੈ ਟੋਆ ॥੨੧॥ (37-21-7)

ਆਪਿ ਨ ਵੰਝੈ ਸਾਹੂਰੈ ਲੋਕਾ ਮਤੀ ਦੇ ਸਮਝਾਏ॥ (37-22-1)
 ਚਾਨਣ ਘਰਿ ਵਿਚਿ ਦੀਵਿਅਹੁ ਹੇਠ ਅੰਨੇਰੁ ਨ ਸਕੈ ਮਿਟਾਏ॥ (37-22-2)
 ਹਥੁ ਦੀਵਾ ਫਤਿ ਆਖੁੜੈ ਹੁਇ ਚਕਚਉਧੀ ਪੈਰੁ ਬਿਤਾਏ॥ (37-22-3)
 ਹਥ ਕੰਕਣੁ ਲੈ ਆਰਸੀ ਅਉਖਾ ਹੋਵੈ ਦੇਖਿ ਦਿਖਾਏ॥ (37-22-4)
 ਦੀਵਾ ਇਕਤੁ ਹਥ ਲੈ ਆਰਸੀ ਦੂਜੈ ਹਥਿ ਫੜਾਏ॥ (37-22-5)
 ਹੁੰਦੇ ਦੀਵੇ ਆਰਸੀ ਆਖੁੜਿ ਟੋਏ ਪਾਉਂਦਾ ਜਾਏ॥ (37-22-6)
 ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਕੁਦਾਉ ਹਰਾਏ ॥੨੨॥ (37-22-7)

ਅਮਿਆ ਸਰੋਵਰਿ ਮਰੈ ਡੁਬਿ ਤਰੈ ਨ ਮਨਤਾਰੁ ਸੁ ਅਵਾਈ॥ (37-23-1)
 ਪਾਰਸੁ ਪਰਸਿ ਨ ਪਥਰਹੁ ਕੰਚਨੁ ਹੋਇ ਨ ਅਘੜੁ ਘੜਾਈ॥ (37-23-2)
 ਬਿਸੀਅਰੁ ਵਿਸੁ ਨ ਪਰਹਰੈ ਅਠ ਪਹਰ ਚੰਨਿ ਲਪਟਾਈ॥ (37-23-3)
 ਸੰਖ ਸਮੁੰਦਰੁਂ ਸਖਣਾ ਰੋਵੈ ਧਾਹਾਂ ਮਾਰਿ ਸੁਣਾਈ॥ (37-23-4)
 ਘੁੱਘੂ ਸੁਝੁ ਨ ਸੁਝਈ ਸੂਰਜੁ ਜੋਤਿ ਨ ਲੁਕੈ ਲੁਕਾਈ॥ (37-23-5)
 ਮਨਮੁਖ ਵਡਾ ਅਕਿਤਘਣੁ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਸੁਆਇ ਲੁਭਾਈ॥ (37-23-6)
 ਸਿਰਜਨਹਾਰ ਨ ਚਿਤਿ ਵਸਾਈ ॥੨੩॥ (37-23-7)

ਮਾਂ ਗਭਣਿ ਜੀਅ ਜਾਣਦੀ ਪੁਤੁ ਸਪੁਤੁ ਹੋਵੈ ਸੁਖਦਾਈ॥ (37-24-1)
 ਕੁਪੁਤਹੁਂ ਧੀ ਚੰਗੇਰੜੀ ਪਰ ਘਰ ਜਾਇ ਵਸਾਇ ਨ ਆਈ॥ (37-24-2)
 ਧੀਅਹੁਂ ਸਪ ਸਕਾਰਬਾ ਜਾਉ ਜਣੋਂਦੀ ਜਣਿ ਜਣਿ ਖਾਈ॥ (37-24-3)
 ਮਾਂ ਡਾਇਣ ਧੰਨੁ ਧੰਨੁ ਹੈ ਕਪਟੀ ਪੁਤੈ ਖਾਇ ਅਘਾਈ॥ (37-24-4)
 ਬਾਮੂਣ ਗਾਈ ਖਾਇ ਸਪੁ ਫਿੜਿ ਗੁਰ ਮੰਤ੍ਰ ਪਵਾਇ ਪਿੜਾਈ॥ (37-24-5)
 ਨਿਗੁਰੇ ਤੁਲਿ ਨ ਹੋਰੁ ਕੋ ਸਿਰਜਨਹਾਰੈ ਸਿਰਠਿ ਉਪਾਈ॥ (37-24-6)
 ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਨ ਗੁਰੁ ਸਰਣਾਈ ॥੨੪॥ (37-24-7)

ਨਿਗੁਰੇ ਲਖ ਨ ਤੁਲ ਤਿਸ ਸਤਿਗੁਰ ਸਰਣਿ ਨ ਆਏ॥ (37-25-1)
 ਜੋ ਗੁਰ ਗੋਪੈ ਆਪਣਾ ਤਿਸੁ ਫਿਠੇ ਨਿਗੁਰੇ ਸਰਮਾਏ॥ (37-25-2)
 ਸੀਹੋ ਸਉਹਾਂ ਜਾਣਾ ਭਲਾ ਨਾ ਤਿਸੁ ਬੇਮੁਖ ਸਉਹਾਂ ਜਾਏ॥ (37-25-3)
 ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਜੋ ਮੁਹੁ ਫਿਰੈ ਤਿਸੁ ਮੁਹਿ ਲਗਣੁ ਵੱਡੀ ਬੁਲਾਏ॥ (37-25-4)
 ਜੇ ਤਿਸੁ ਮਾਰੈ ਧਰਮ ਹੈ ਮਾਰਿ ਨ ਹੰਘੈ ਆਪੁ ਹਟਾਏ॥ (37-25-5)
 ਸੁਆਮਿ ਧੋਹੀ ਅਕਿਰਤਘਣੁ ਬਾਮਣ ਗਉ ਵਿਸਾਹਿ ਮਰਾਏ॥ (37-25-6)
 ਬੇਮੁਖ ਲੂੰਅ ਨ ਤੁਲਿ ਤੁਲਾਇ ॥੨੫॥ (37-25-7)

ਮਾਣਸ ਦੇਹਿ ਦੁਲੰਭੁ ਹੈ ਜੁਗਹ ਜੁਗੰਤਰਿ ਆਵੈ ਵਾਰੀ॥ (37-26-1)
 ਉਤਮੁ ਜਨਮੁ ਦੁਲੰਭੁ ਹੈ ਇਕ ਵਾਕੀ ਕੋੜਮਾ ਵੀਚਾਰੀ॥ (37-26-2)

ਦੇਹਿ ਅਰੋਗ ਦੁੱਲਭੁ ਹੈ ਭਾਗਠ ਹੈ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਹਿਤਕਾਰੀ ॥ (37-26-3)
ਸਾਧੂ ਸੰਗਿ ਦੁੱਲਭੁ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖ ਫਲੁ ਭਗਤਿ ਪਿਆਰੀ ॥ (37-26-4)
ਫਾਥਾ ਮਾਇਆ ਮਹਾਂ ਜਾਲਿ ਪੰਜਿ ਦੂਤ ਜਮਕਾਲੁ ਸੁ ਭਾਰੀ ॥ (37-26-5)
ਜਿਉ ਕਰਿ ਸਹਾ ਵਹੀਰ ਵਿਚਿ ਪਰ ਹਥਿ ਪਾਸਾ ਪਉਛਕਿ ਸਾਰੀ ॥ (37-26-6)
ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਕੁਦਾਇਅੜਿ ਜਮ ਜੰਦਾਰੁ ਸਾਰ ਸਿਰਿ ਮਾਰੀ ॥ (37-26-7)
ਆਵੈ ਜਾਇ ਭਵਾਈਐ ਭਵਜਲੁ ਅੰਦਰਿ ਹੋਇ ਖੁਆਰੀ ॥ (37-26-8)
ਹਾਰੈ ਜਨਮੁ ਅਮੇਲੁ ਜੁਆਰੀ ॥੨੬॥ (37-26-9)

ਇਹੁ ਜਗੁ ਚਉਪਤਿ ਖੇਲੁ ਹੈ ਆਵਾ ਗਉਣ ਭਉਜਲ ਸੈਂਸਾਰੇ ॥ (37-27-1)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਜੋੜਾ ਸਾਧਸੰਗਿ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰੇ ॥ (37-27-2)
ਲਗਿ ਜਾਇ ਸੁ ਪੁਗਿ ਜਾਇ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਪੰਜਿ ਨਿਵਾਰੇ ॥ (37-27-3)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਉ ਹੈ ਆਪਹੁੰ ਬੁਰਾ ਨ ਕਿਸੈ ਵਿਚਾਰੇ ॥ (37-27-4)
ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵ ਸਾਵਧਾਨ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੰਥ ਚਲੈ ਪਗੁ ਧਾਰੇ ॥ (37-27-5)
ਲੋਕ ਵੇਦ ਗੁਰੁ ਗਿਆਨ ਮਤਿ ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਗੁਰੁ ਸਿਖ ਪਿਆਰੇ ॥ (37-27-6)
ਨਿਜ ਘਰਿ ਜਾਇ ਵਸੈ ਗੁਰੁ ਦੁਆਰੇ ॥੨੭॥ (37-27-7)

ਵਾਸ ਸੁਗੰਧ ਨ ਹੋਵਈ ਚਰਣੋਦਕ ਬਾਵਨ ਬੋਹਾਏ ॥ (37-28-1)
ਕਚਹੁ ਕੰਚਨ ਨ ਥੀਐ ਕਚਹੁੰ ਕੰਚਨ ਪਾਰਸ ਲਾਏ ॥ (37-28-2)
ਨਿਹਫਲੁ ਸਿੰਮਲੁ ਜਾਣੀਐ ਅਫਲੁ ਸਫਲੁ ਕਰਿ ਸਭ ਫਲੁ ਪਾਏ ॥ (37-28-3)
ਕਾਉਂ ਨ ਹੋਵਨਿ ਉਜਲੇ ਕਾਲੀ ਹੂੰ ਪਉਲੇ ਸਿਰਿ ਆਏ ॥ (37-28-4)
ਕਾਗਹੁ ਹੰਸ ਹੁਇ ਪਰਮ ਹੰਸੁ ਨਿਰਮੋਲਕੁ ਮੌਤੀ ਚੁਣਿ ਖਾਏ ॥ (37-28-5)
ਪਸੂ ਪਰੇਤਹੁੰ ਦੇਵ ਕਰਿ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਗੁਰੁ ਸਬਦਿ ਕਮਾਏ ॥ (37-28-6)
ਤਿਸ ਗੁਰੁ ਸਾਰ ਨ ਜਾਤੀਆ ਦੁਰਮਤਿ ਦੂਜਾ ਭਾਇ ਸਭਾਏ ॥ (37-28-7)
ਅੰਨਾ ਆਗੂ ਸਾਥੁ ਮੁਹਾਏ ॥੨੮॥ (37-28-8)

ਮੈ ਜੇਹਾ ਨ ਅਕਿਰਤਿਘਣੁ ਹੈ ਭਿ ਨ ਹੋਆ ਹੋਵਹਿਹਾਰਾ ॥ (37-29-1)
ਮੈ ਜੇਹਾ ਨ ਹਰਾਮਖੋਰੁ ਹੋਰੁ ਨ ਕੋਈ ਅਵਗੁਣਿਆਰਾ ॥ (37-29-2)
ਮੈ ਜੇਹਾ ਨਿੰਦਕੁ ਨ ਕੋਇ ਗੁਰੁ ਨਿੰਦਾ ਸਿਰਿ ਬਜਰੁ ਭਾਰਾ ॥ (37-29-3)
ਮੈ ਜੇਹਾ ਬੇਮੁਖੁ ਨ ਕੋਇ ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਬੇਮੁਖ ਹਤਿਆਰਾ ॥ (37-29-4)
ਮੈ ਜੇਹਾ ਕੋ ਦੁਸਟ ਨਾਹਿ ਨਿਰਵੈਰੈ ਸਿਉ ਵੈਰ ਵਿਕਾਰਾ ॥ (37-29-5)
ਮੈ ਜੇਹਾ ਨ ਵਿਸਾਹੁ ਧੋਹੁ ਸਗਲ ਸਮਾਧੀ ਮੀਨ ਅਹਾਰਾ ॥ (37-29-6)
ਬਜਰੁ ਲੇਪੁ ਨ ਉਤਰੈ ਪਿੰਡੁ ਅਪਰਚੇ ਅਉਚਰਿ ਚਾਰਾ ॥ (37-29-7)
ਮੈ ਜੇਹਾ ਨ ਦੁਬਾਜਰਾ ਤਜਿ ਗੁਰਮਤਿ ਦੁਰਮਤਿ ਹਿਤਕਾਰਾ ॥ (37-29-8)
ਨਾਉ ਮੁਰੀਦ ਨ ਸਬਦਿ ਵੀਚਾਰਾ ॥੨੯॥੩੨॥ (37-29-9)

Vaar 38

ਕਾਮ ਲਖ ਕਰਿ ਕਾਮਨਾ ਬਹੁ ਰੂਪੀ ਸੋਹੈ॥ (38-1-1)
 ਲਖ ਕਰੋਧ ਕਰੋਧ ਕਰਿ ਦੁਸਮਨ ਹੋਇ ਜੋਹੈ॥ (38-1-2)
 ਲਖ ਲੋਭ ਲਖ ਲਖਮੀ ਹੋਇ ਧੋਹਣ ਧੋਹੈ॥ (38-1-3)
 ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਕਰੋੜ ਮਿਲਿ ਹੋ ਬਹੁ ਗੁਣ ਸੋਹੈ॥ (38-1-4)
 ਅਸੁਰ ਸੰਘਾਰਿ ਹੰਕਾਰ ਲਖ ਹਉਮੈ ਕਰਿ ਛੋਹੈ॥ (38-1-5)
 ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਗੁਰੂ ਸਿਖ ਸੁਣਿ ਗੁਰੂ ਸਿਖ ਨ ਪੋਹੈ ॥੧॥ (38-1-6)

ਲਖ ਕਾਮਣਿ ਲਖ ਕਾਵਰੂ ਲਖ ਕਾਮਣਿਆਰੀ॥ (38-2-1)
 ਸਿੰਗਲਦੀਪਹੁੰ ਪਦਮਣੀ ਬਹੁ ਰੂਪਿ ਸੀਗਾਰੀ॥ (38-2-2)
 ਮੋਹਣੀਆਂ ਇੰਦ੍ਰਾ ਪੁਰੀ ਅਪਛਰਾ ਸੁਚਾਰੀ॥ (38-2-3)
 ਹੂਰਾਂ ਪਰੀਆਂ ਲਖ ਲਖ ਬਹਿਸਤ ਸਵਾਰੀ॥ (38-2-4)
 ਲਖ ਕਉਲਾਂ ਨਵ ਜੋਬਨੀ ਲਖ ਕਾਮ ਕਰਾਰੀ॥ (38-2-5)
 ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੋਹਿ ਨ ਸਕਣੀ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਭਾਰੀ ॥੨॥ (38-2-6)

ਲਖ ਦੁਰਯੋਪਨ ਕੰਸ ਲਖ ਲਖ ਦੈਤ ਲੜੰਦੇ॥ (38-3-1)
 ਲਖ ਰਾਵਣ ਕੁਭਕਰਣ ਲਖ ਲਖ ਰਾਕਸ ਮੰਦੇ॥ (38-3-2)
 ਪਰਸਰਾਮ ਲਖ ਸਹੰਸਥਾਹੁ ਕਰਿ ਖੁਦੀ ਖਹੰਦੇ॥ (38-3-3)
 ਹਰਨਾਕਸ ਬਹੁ ਹਰਣਾਕਸਾ ਨਰਸਿੰਘ ਬੁਕੰਦੇ॥ (38-3-4)
 ਲਖ ਕਰੋਧ ਵਿਰੋਧ ਲਖ ਲਖ ਵੈਰੁ ਕਰੰਦੇ॥ (38-3-5)
 ਗੁਰੂ ਸਿਖ ਪੋਹਿ ਨ ਸਕਈ ਸਾਧਸੰਗਿ ਮਿਲੰਦੇ ॥੩॥ (38-3-6)

ਸੋਇਨਾ ਰੁਪਾ ਲਖ ਮਣਾ ਲਖ ਭਰੇ ਭੰਡਾਰਾ॥ (38-4-1)
 ਮੋਤੀ ਮਾਣਿਕ ਹੀਰਿਆਂ ਬਹੁ ਮੌਲ ਅਪਾਰਾ॥ (38-4-2)
 ਦੇਸ ਵੇਸ ਲਖ ਰਾਜ ਭਾਗ ਪਰਗਣੇ ਹਜਾਰਾ॥ (38-4-3)
 ਰਿਧੀ ਸਿਧੀ ਜੋਗ ਭੋਗ ਅਭਰਣ ਸੀਗਾਰਾ॥ (38-4-4)
 ਕਾਮਧੇਨ ਲਖ ਪਾਰਿਜਾਤਿ ਚਿੰਤਾਮਣਿ ਪਾਰਾ॥ (38-4-5)
 ਚਾਰ ਪਦਾਰਥ ਸਗਲ ਫਲ ਲਖ ਲੋਭ ਲੁਭਾਰਾ॥ (38-4-6)
 ਗੁਰ ਸਿਖ ਪੋਹ ਨ ਹੰਘਨੀ ਸਾਧਸੰਗਿ ਉਧਾਰਾ ॥੪॥ (38-4-7)

ਪਿਉ ਪੁਤੁ ਮਾਵਤ ਧੀਅੜੀ ਹੋਇ ਭੈਣ ਭਿਰਾਵਾ॥ (38-5-1)
 ਨਾਰਿ ਭਤਾਰੁ ਪਿਆਰ ਲਖ ਮਨ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਵਾ॥ (38-5-2)
 ਸੰਦਰ ਮੰਦਰ ਚਿੜਸਾਲ ਬਾਗ ਫੁਲ ਸੁਹਾਵਾ॥ (38-5-3)
 ਰਾਗ ਰੰਗ ਰਸ ਰੂਪ ਲਖ ਬਹੁ ਭੋਗ ਭੁਲਾਵਾ॥ (38-5-4)
 ਲਖ ਮਾਇਆ ਲਖ ਮੋਹਿ ਮਿਲਿ ਹੋਇ ਮੁਦਈ ਦਾਵਾ॥ (38-5-5)
 ਗੁਰੂ ਸਿਖ ਪੋਹਿ ਨ ਹੰਘਨੀ ਸਾਧਸੰਗੁ ਸੁਹਾਵਾ ॥੫॥ (38-5-6)

ਵਰਨਾ ਵਰਨ ਨ ਭਾਵਨੀ ਕਰਿ ਖੁਦੀ ਖਹੰਦੇ॥ (38-6-1)
 ਜੰਗਲ ਅੰਦਰਿ ਸੀਂਹ ਦੁਇ ਬਲਵੰਡ ਬੁਕੰਦੇ॥ (38-6-2)
 ਹਾਥੀ ਹਥਿਆਈ ਕਰਨਿ ਮਤਵਾਲੇ ਹੁਇ ਅੜੀ ਅੜੰਦੇ॥ (38-6-3)
 ਰਾਜ ਰੂਪ ਰਾਜੇ ਵਡੇ ਮਲ ਦੇਸ ਲੜੰਦੇ॥ (38-6-4)

ਮੁਲਕ ਅੰਦਰਿ ਪਾਤਿਸਾਹ ਦਇ ਜਾਇ ਜੰਗ ਜੜੰਦੇ ॥ (38-6-5)

ਹਉਮੈ ਕਰਿ ਹੰਕਾਰ ਲਖ ਮਲ ਮਲ ਘੁੱਲੰਦੇ ॥ (38-6-6)

ਗੁਰੂ ਸਿਖ ਪੋਹਿ ਨ ਸਕਨੀ ਸਾਧੁ ਸੰਗਿ ਵਸੰਦੇ ॥੬॥ (38-6-7)

ਗੋਰਖ ਜਤੀ ਸਦਾਇੰਦਾ ਤਿਸੁ ਗੁਰੂ ਘਰਿਬਾਰੀ ॥ (38-7-1)

ਸੁਕਰ ਕਾਣਾ ਹੋਇਆ ਮੰਤੀ ਅਵੀਚਾਰੀ ॥ (38-7-2)

ਲਖਮਣ ਸਾਪੀ ਭੁਖ ਤੇਹ ਹਉਮੈ ਅਹੰਕਾਰੀ ॥ (38-7-3)

ਹਨੂੰਮੰਤ ਬਲਵੰਤ ਆਖੀਐ ਚੰਚਲ ਮਤਿ ਖਾਰੀ ॥ (38-7-4)

ਭੈਰਉ ਭੂਤ ਕੁਸੂਤ ਸੰਗਿ ਦੁਰਮਤਿ ਉਰਧਾਰੀ ॥ (38-7-5)

ਗੁਰਸਿਖ ਜਤੀ ਸਲਾਹੀਅਨਿ ਜਿਨਿ ਹਉਮੈ ਮਾਰੀ ॥੭॥ (38-7-6)

ਹਰੀ ਚੰਦ ਸਤਿ ਰਖਿਆ ਨਿਖਾਸ ਵਿਕਾਣਾ ॥ (38-8-1)

ਬਲ ਛਲਿਆ ਸਤੁ ਪਾਲਦਾ ਪਾਤਾਲਿ ਸਿਧਾਣਾ ॥ (38-8-2)

ਕਰਨੁ ਸੁ ਕੰਚਨ ਦਾਨ ਕਰਿ ਅੰਤੁ ਪਛੋਤਾਣਾ ॥ (38-8-3)

ਸਤਿਵਾਦੀ ਹੁਇ ਧਰਮਪੁਤੁ ਕੂੜ ਜਮਪੁਰਿ ਜਾਣਾ ॥ (38-8-4)

ਜਤੀ ਸਤੀ ਸੰਤੋਖੀਆ ਹਉਮੈ ਗਰਬਾਣਾ ॥ (38-8-5)

ਗੁਰਸਿਖ ਰੋਮ ਨ ਪੁਜਨੀ ਬਹੁ ਮਾਣ ਨਿਮਾਣਾ ॥੮॥ (38-8-6)

ਮੁਸਲਮਾਣਾ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੁਇ ਰਾਹ ਚਲਾਏ ॥ (38-9-1)

ਮਜ਼ਹਬ ਵਰਣ ਗਣਾਇੰਦੇ ਗੁਰੂ ਪੀਰੁ ਸਦਾਏ ॥ (38-9-2)

ਸਿਖ ਮੁਰੀਦ ਪਖੰਡ ਕਰਿ ਉਪਦੇਸ ਦਿੜਾਏ ॥ (38-9-3)

ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਧਿਆਇੰਦੇ ਹਉਮੈ ਗਰਬਾਏ ॥ (38-9-4)

ਮਕਾ ਗੰਗ ਬਨਾਰਸੀ ਪੁਜ ਜਾਰਤ ਆਏ ॥ (38-9-5)

ਰੋਜੇ ਵਰਤ ਨਮਾਜ ਕਰਿ ਡੰਡਉਤਿ ਕਰਾਏ ॥ (38-9-6)

ਗੁਰੂ ਸਿਖ ਰੋਮ ਨ ਪੁਜਨੀ ਜੋ ਆਪੁ ਗਵਾਏ ॥੯॥ (38-9-7)

ਛਿਆ ਦਰਸਨ ਵਰਤਾਇਆ ਚਉਦਹ ਖਨਵਾਦੇ ॥ (38-10-1)

ਘਰੈ ਘੁੰਮਿ ਘਰਬਾਰੀਆ ਅਸਵਾਰ ਪਿਆਦੇ ॥ (38-10-2)

ਸੰਨਿਆਸੀ ਦਸ ਨਾਮ ਧਰਿ ਕਰਿ ਵਾਦ ਕਵਾਦੇ ॥ (38-10-3)

ਰਾਵਲ ਬਾਰਹ ਪੰਥ ਕਰਿ ਫਿਰਦੇ ਉਦਮਾਦੇ ॥ (38-10-4)

ਜੈਨੀ ਜੂਠ ਨ ਉਤਰੈ ਜੂਠੇ ਪਰਸਾਦੇ ॥ (38-10-5)

ਗੁਰੂ ਸਿਖ ਰੋਮ ਨ ਪੁਜਨੀ ਧੁਰਿ ਆਦਿ ਜੁਗਾਦੇ ॥੧੦॥ (38-10-6)

ਬਹੁ ਸੁਨੀ ਸੀਆ ਰਾਫਜੀ ਮਜ਼ਹਬ ਮਨਿ ਭਾਣੇ ॥ (38-11-1)

ਮੁਲਹਿਦ ਹੋਇ ਮੁਨਾਫਕਾ ਸਭ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਣੇ ॥ (38-11-2)

ਈਸਾਈ ਮੂਸਾਈਆਂ ਹਉਮੈ ਹੈਰਾਣੇ ॥ (38-11-3)

ਹੋਇ ਫਿਰੰਗੀ ਅਰਮਨੀ ਰੂਸੀ ਗਰਬਾਣੇ ॥ (38-11-4)

ਕਾਲੀ ਪੋਸ ਕਲੰਦਰਾਂ ਦਰਵੇਸ ਦੁਗਾਣੇ ॥ (38-11-5)

ਗੁਰੂ ਸਿਖ ਰੋਮ ਨ ਪੁਜਨੀ ਗੁਰ ਹਟਿ ਵਿਕਾਣੇ ॥੧੧॥ (38-11-6)

ਜਪ ਤਪ ਸੰਜਮ ਸਾਧਨਾ ਹਠ ਨਿਗ੍ਰਹ ਕਰਣੈ ॥ (38-12-1)

ਵਰਤ ਨੇਮ ਤੀਰਥ ਘਣੈ ਅਧਿਆਤਮ ਧਰਣੈ ॥ (38-12-2)

ਦੇਵੀ ਦੇਵਾ ਦੇਹਰੇ ਪੂਜਾ ਪਰਵਰਣੇ॥ (38-12-3)
ਹੋਮ ਜਗ ਬਹੁ ਦਾਨ ਕਰਿ ਮੁਖ ਵੇਦ ਉਚਰਣੇ॥ (38-12-4)
ਕਰਮ ਧਰਮ ਭੈ ਭਰਮ ਵਿਚਿ ਬਹੁ ਜੰਮਣ ਮਰਣੇ॥ (38-12-5)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖਫਲੁ ਸਾਧਸੰਗਿ ਮਿਲਿ ਦੁਤਰ ਤਰਣੇ॥ ੧੨॥ (38-12-6)

ਉਦੇ ਅਸਤਿ ਵਿਚਿ ਰਾਜ ਕਰਿ ਚਕ੍ਰਵਰਤਿ ਘਨੇਰੇ॥ (38-13-1)
ਅਰਬ ਖਰਬ ਲੈ ਦਰਬ ਨਿਧਿ ਰਸ ਭੋਗਿ ਚੰਗੇਰੇ॥ (38-13-2)
ਨਰਪਤਿ ਸੁਰਪਤਿ ਛੜ੍ਹਪਤਿ ਹਉਮੈ ਵਿਚਿ ਘੇਰੇ॥ (38-13-3)
ਸਿਵ ਲੋਕਹੁੰ ਚੜ੍ਹਿ ਬ੍ਰਹਮ ਲੋਕ ਬੈਕੁੰਠ ਵਸੇਰੇ॥ (38-13-4)
ਚਿਰ ਜੀਵਣੁ ਬਹੁ ਹੰਢਣਾ ਹੋਹਿ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇਰੇ॥ (38-13-5)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖਫਲੁ ਅਗਮੁ ਹੈ ਹੋਇ ਭਲੇ ਭਲੇਰੇ॥ ੧੩॥ (38-13-6)

ਗੁਪੁ ਅਨ੍ਨੁਪ ਸਰੂਪ ਲਖ ਹੋਇ ਰੰਗ ਬਿਰੰਗੀ॥ (38-14-1)
ਰਾਗ ਨਾਦ ਸੰਬਾਦ ਲਖ ਸੰਗੀਤ ਅਭੰਗੀ॥ (38-14-2)
ਗੀਧ ਸੁਗੰਧਿ ਮਿਲਾਪ ਲਖ ਅਰਗਜੇ ਅਦੰਗੀ॥ (38-14-3)
ਛਤੀਹ ਭੋਜਨ ਪਾਕਸਾਲ ਰਸ ਭੋਗ ਸੁਫੰਗੀ॥ (38-14-4)
ਪਾਟ ਪਟੰਬਰ ਗਹਣਿਆਂ ਸੋਹਹਿੰ ਸਰਬੰਗੀ॥ (38-14-5)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖਫਲੁ ਅਗੰਮੁ ਹੈ ਗੁਰਸਿਖ ਸਹਲੰਗੀ॥ ੧੪॥ (38-14-6)

ਲਖ ਮਤਿ ਬੁਧਿ ਸੁਧਿ ਉਕਤਿ ਲਖ ਲਖ ਲਖ ਚੜ੍ਹਰਾਈ॥ (38-15-1)
ਲਖ ਬਲ ਬਚਨ ਬਿਬੇਕ ਲਖ ਪਰਕਿਰਤਿ ਕਮਾਈ॥ (38-15-2)
ਲਖ ਸਿਆਣਪ ਸੁਰਤਿ ਲਖ ਲਖ ਸੁਰਤਿ ਸੁਘੜਾਈ॥ (38-15-3)
ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਸਿਮਰਣਿ ਸਹੰਸ ਲਖ ਪਤਿ ਵਡਿਆਈ॥ (38-15-4)
ਹਉਮੈ ਅੰਦਰਿ ਵਰਤਣਾ ਦਰਿ ਥਾਇ ਨ ਪਾਈ॥ (38-15-5)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖਫਲੁ ਅਗਮ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰ ਸਰਣਾਈ॥ ੧੫॥ (38-15-6)

ਸਤਿ ਸੰਤੋਖ ਦਇਆ ਧਰਮੁ ਲਖ ਅਰਥ ਮਿਲਾਹੀ॥ (38-16-1)
ਧਰਤਿ ਅਗਾਸ ਪਾਣੀ ਪਵਣ ਲਖ ਤੇਜ ਤਪਾਹੀ॥ (38-16-2)
ਖਿਮਾਂ ਧੀਰਜ ਲਖ ਲਜਿ ਮਿਲਿ ਸੋਭਾ ਸਰਮਾਹੀ॥ (38-16-3)
ਸਾਂਤਿ ਸਹਜ ਸੁਖ ਸੁਕਿਤਾ ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਕਰਾਹੀ॥ (38-16-4)
ਸਗਲ ਪਦਾਰਥ ਸਗਲ ਫਲ ਆਨੰਦ ਵਧਾਹੀ॥ (38-16-5)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖਫਲ ਪਿਰਮਿ ਰਸੁ ਇਕੁ ਤਿਲੁ ਨ ਪੁਜਾਹੀ॥ ੧੬॥ (38-16-6)

ਲਖ ਲਖ ਜੋਗ ਧਿਆਨ ਮਿਲਿ ਧਰਿ ਧਿਆਨੁ ਬਹੰਦੇ॥ (38-17-1)
ਲਖ ਲਖ ਸੁੰਨ ਸਮਾਧਿ ਸਾਧਿ ਨਿਜ ਆਸਣ ਸੰਦੇ॥ (38-17-2)
ਲਖ ਸੇਖ ਸਿਮਰਣਿ ਕਰਹਿੰ ਗੁਣ ਗਿਆਨ ਗਣੰਦੇ॥ (38-17-3)
ਮਹਿਮਾਂ ਲਖ ਮਹਾਤਮਾਂ ਜੈਕਾਰ ਕਰੰਦੇ॥ (38-17-4)
ਉਸਤਤਿ ਉਪਮਾਂ ਲਖ ਲਖ ਲਖ ਭਗਤਿ ਜਪੰਦੇ॥ (38-17-5)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖਫਲੁ ਪਿਰਮ ਰਸੁ ਇਕ ਪਲੁ ਨ ਲਹੰਦੇ॥ ੧੭॥ (38-17-6)

ਅਚਰਜ ਨੋ ਆਚਰਜੁ ਹੈ ਅਚਰਜੁ ਹੋਵੰਦਾ॥ (38-18-1)
ਵਿਸਮਾਦੈ ਵਿਸਮਾਦੁ ਹੈ ਵਿਸਮਾਦੁ ਰਹੰਦਾ॥ (38-18-2)

ਹੈਰਾਣੈ ਹੈਰਾਣੁ ਹੈ ਹੈਰਾਣੁ ਕਰੰਦਾ॥ (38-18-3)
ਅਬਿਗਤਹੁ ਅਬਿਗਤੁ ਹੈ ਨਹਿੰ ਅਲਖੁ ਲਖੰਦਾ॥ (38-18-4)
ਅਕਥਹੁ ਅਕਥ ਅਲੇਖੁ ਹੈ ਨੇਤਿ ਨੇਤਿ ਸੁਣੰਦਾ॥ (38-18-5)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖਫਲੁ ਪਿਰਮ ਰਸੁ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਚਵੰਦਾ ॥੧੯॥ (38-18-6)

ਇਕੁ ਕਵਾਉ ਪਸਾਉ ਕਰਿ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਪਸਾਰੇ॥ (38-19-1)
ਕਰਿ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਕਰੋੜ ਲਖ ਰੋਮ ਰੋਮ ਸੰਜਾਰੇ॥ (38-19-2)
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਣ ਬ੍ਰਹਮ ਗੁਰੁ ਰੂਪੁ ਮੁਰਾਰੇ॥ (38-19-3)
ਗੁਰੁ ਚੇਲਾ ਚੇਲਾ ਗੁਰੂ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰੇ॥ (38-19-4)
ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਸਚੁ ਖੰਡ ਹੈ ਵਾਸਾ ਨਿਰੰਕਾਰੇ॥ (38-19-5)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖਫਲੁ ਪਿਰਮ ਰਸੁ ਦੇ ਹਉਮੈ ਮਾਰੇ ॥੧੯॥ (38-19-6)

ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇਉ ਹੈ ਪਰਮੇਸਰੁ ਸੋਈ॥ (38-20-1)
ਗੁਰੁ ਅੰਗਦੁ ਗੁਰੁ ਅੰਗ ਤੇ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਸਮੋਈ॥ (38-20-2)
ਅੰਰਾਪਦੁ ਗੁਰੁ ਅੰਗਦਹੁ ਹੁਇ ਜਾਣੁ ਜਣੋਈ॥ (38-20-3)
ਗੁਰੁ ਅਮਰਹੁ ਗੁਰਬ ਰਾਮਦਾਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸੁ ਭੋਈ॥ (38-20-4)
ਰਾਮਦਾਸਹੁ ਅਰਜਨ ਗੁਰੂ ਗੁਰੁ ਸਬਦ ਸਬੋਈ॥ (38-20-5)
ਹਰਿਗੋਵਿੰਦ ਗੁਰੁ ਅਰਜਨਹੁ ਗੁਰੁ ਗੋਵਿੰਦੁ ਹੋਈ॥ (38-20-6)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖਫਲ ਪਿਰਮ ਰਸੁ ਸਤਿਸੰਗ ਅਲੋਈ॥ (38-20-7)
ਗੁਰੁ ਗੋਵਿੰਦਹੁ ਬਾਹਿਰਾ ਦੂਜਾ ਨਹੀ ਕੋਈ ॥੨੦॥੩੮॥ (38-20-8)

Vaar 39

੧੯੮ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ (39-1-1)

ਏਕੰਕਾਰੁ ਇਕਾਂਗ ਲਿਖਿ ਉੱਝਾ ਓਅੰਕਾਰੁ ਲਿਖਾਇਆ ॥ (39-1-2)
 ਸਤਿਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰਭਉ ਹੋਇ ਨਿਰਵੈਰੁ ਸਦਾਇਆ ॥ (39-1-3)
 ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਪਰਤਥਿ ਹੋਇ ਨਾਉ ਅਜੂਨੀ ਸੈਚੈ ਭਾਇਆ ॥ (39-1-4)
 ਗੁਰਪਰਸਾਦਿ ਸੁ ਆਦਿ ਸਚੁ ਜੁਗਹ ਜੁਗੰਤਰਿ ਹੋਂਦਾ ਆਇਆ ॥ (39-1-5)
 ਹੈਭੀ ਹੋਸੀ ਸਚੁ ਨਾਉ ਸਚੁ ਦਰਸਣੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਦਿਖਾਇਆ ॥ (39-1-6)
 ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵਲੀਣੁ ਹੋਇ ਗੁਰੁ ਚੇਲਾ ਪਰਚਾ ਪਰਚਾਇਆ ॥ (39-1-7)
 ਗੁਰੁ ਚੇਲਾ ਰਹਿਰਾਸਿ ਕਰਿ ਵੀਹ ਇਕੀਹ ਚੜ੍ਹਾਉ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ॥ (39-1-8)
 ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖਫਲੁ ਅਲਖੁ ਲਖਾਇਆ ॥੧॥ (39-1-9)

ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਅਕਾਰੁ ਕਰਿ ਏਕੰਕਾਰੁ ਅਪਾਰ ਸਦਾਇਆ ॥ (39-2-1)
 ਓਅੰਕਾਰੁ ਅਕਾਰੁ ਕਰਿ ਇਕੁ ਕਵਾਉ ਪਸਾਉ ਕਰਾਇਆ ॥ (39-2-2)
 ਪੰਜ ਤਤ ਪਰਵਾਣੁ ਕਰਿ ਪੰਜ ਮਿੜੁ ਪੰਜ ਸੜੁ ਮਿਲਾਇਆ ॥ (39-2-3)
 ਪੰਜੇ ਤਿਨਿ ਅਸਾਧ ਸਾਧਿ ਸਾਧੁ ਸਦਾਇ ਸਾਧੁ ਬਿਰਦਾਇਆ ॥ (39-2-4)
 ਪੰਜੇ ਏਕੰਕਾਰ ਲਿਖਿ ਅਗੋਂ ਧਿਛੀਂ ਸਹਸ ਫਲਾਇਆ ॥ (39-2-5)
 ਪੰਜੇ ਅਖਰ ਪਰਧਾਨ ਕਰਿ ਪਰਮੇਸਰੁ ਹੋਇ ਨਾਉ ਧਰਾਇਆ ॥ (39-2-6)
 ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇਉ ਹੈ ਗੁਰੁ ਅੰਗਦੁ ਅੰਗਹੁਂ ਉਪਜਾਇਆ ॥ (39-2-7)
 ਅੰਗਦ ਤੇ ਗੁਰੁ ਅਮਰਪਦ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਗੁਰੁ ਭਾਇਆ ॥ (39-2-8)
 ਰਾਮਦਾਸ ਗੁਰੁ ਅਰਜਨ ਛਾਇਆ ॥੨॥ (39-2-9)

ਦਸਤਗੀਰ ਹੁਇ ਪੰਜ ਪੀਰ ਹਰਿ ਗੁਰੁ ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਅਡੋਲਾ ॥ (39-3-1)
 ਦੀਨ ਦੁਨੀ ਦਾ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਪਾਤਿਸਾਹਾਂ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਅਡੋਲਾ ॥ (39-3-2)
 ਪੰਜ ਪਿਆਲੇ ਅਜਰੁ ਜਰਿ ਹੋਇ ਮਸਤਾਨ ਸੁਜਾਣ ਵਿਚੋਲਾ ॥ (39-3-3)
 ਤੁਰੀਆ ਚੜ੍ਹਿ ਜਿਣਿ ਪਰਮਤੜੁ ਛਿਆ ਵਰਤਾਰੇ ਕੋਲੋ ਕੋਲਾ ॥ (39-3-4)
 ਛਿਆ ਦਰਸਣੁ ਛਿਆ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਇਕਸੁ ਦਰਸਣੁ ਅੰਦਰਿ ਗੋਲਾ ॥ (39-3-5)
 ਜਤੀ ਸਤੀ ਸੰਤੋਖੀਆਂ ਸਿਧ ਨਾਥ ਅਵਤਾਰ ਵਿਰੋਲਾ ॥ (39-3-6)
 ਗਿਆਰਹ ਰੁਦੁ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਵਿਚਿ ਮਰਿ ਜੀਵੈ ਤਿਸੁ ਰਤਨੁ ਅਮੇਲਾ ॥ (39-3-7)
 ਬਾਰਹ ਸੋਲਾਂ ਮੇਲ ਕਰਿ ਵੀਹ ਇਕੀਹ ਚੜ੍ਹਾਉ ਹਿੰਡੋਲਾ ॥ (39-3-8)
 ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਬਾਲਾ ਭੋਲਾ ॥੩॥ (39-3-9)

ਗਰ ਗੋਵਿੰਦੁ ਖੁਦਾਇ ਪੀਰ ਗੁਰੁ ਚੇਲਾ ਚੇਲਾ ਗੁਰੁ ਹੋਆ ॥ (39-4-1)
 ਨਿਰੰਕਾਰ ਆਕਾਰੁ ਕਰਿ ਏਕੰਕਾਰੁ ਅਕਾਰੁ ਪਲੋਆ ॥ (39-4-2)
 ਓਅੰਕਾਰਿ ਅਕਾਰਿ ਲਖ ਲਖ ਦਰੀਆਉ ਕਰੇਂਦੇ ਢੋਆ ॥ (39-4-3)
 ਲਖ ਦਰੀਆਉ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਵਿਚਿ ਸਤ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਗੜਾੜਿ ਸਮੋਆ ॥ (39-4-4)
 ਲਖ ਗੜਾੜਿ ਕੜਾਹ ਵਿਚਿ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਦੜਹਿਂ ਸੀਖ ਪਰੋਆ ॥ (39-4-5)
 ਬਾਵਨ ਚੰਦਨ ਬੂੰਦ ਇਕੁ ਠੰਢੇ ਤਤੇ ਹੋਇ ਖਲੋਆ ॥ (39-4-6)
 ਬਾਵਨ ਚੰਦਨ ਲਖ ਲਖ ਚਰਣ ਕਵਲ ਚਰਣੋਦਕੁ ਹੋਆ ॥ (39-4-7)
 ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮੁ ਆਦਿ ਪੁਰਖੁ ਆਦੇਸੁ ਅਲੋਆ ॥ (39-4-8)
 ਹਰਿਗੋਵਿੰਦ ਗੁਰ ਛੜ੍ਹ ਚੰਦੋਆ ॥੪॥ (39-4-9)

ਸੂਰਜ ਦੈ ਘਰਿ ਚੰਦਮਾ ਵੈਰੁ ਵਿਰੋਧੁ ਉਠਾਵੈ ਕੇਤੈ॥ (39-5-1)
 ਸੂਰਜ ਆਵੈ ਚੰਦ੍ਰੁ ਘਰਿ ਵੈਰੁ ਵਿਸਾਰਿ ਸਮਾਲੈ ਹੇਤੈ॥ (39-5-2)
 ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਸਮਾਇ ਕੈ ਪੂਰਨ ਪਰਮ ਜੋਤਿ ਚਿਤਿ ਚੇਤੈ॥ (39-5-3)
 ਲੋਕ ਭੇਦ ਗੁਣ ਗਿਆਨੁ ਮਿਲਿ ਪਿਰਮ ਪਿਆਲਾ ਮਜਲਸ ਭੇਤੈ॥ (39-5-4)
 ਛਿਆ ਰੁਤੀ ਛਿਆ ਦਰਸਨਾਂ ਇਕੁ ਸੂਰਜੁ ਗੁਰੁ ਗਿਆਨੁ ਸਮੇਤੈ॥ (39-5-5)
 ਮਜਹਬ ਵਰਨ ਸਪਰਸੁ ਕਰਿ ਅਸਤਪਾਤੁ ਇਕੁ ਧਤੁ ਸੁ ਖੇਤੈ॥ (39-5-6)
 ਨਉ ਘਰ ਬਾਪੇ ਨਵੈ ਅੰਗ ਦਸਮਾਂ ਸੁਨੁ ਲੰਘਾਇ ਅਗੇਤੈ॥ (39-5-7)
 ਨੀਲ ਅਨੀਲ ਅਨਾਹਦੇ ਨਿਝਰੁ ਧਾਰਿ ਅਪਾਰ ਸਨੇਤੈ॥ (39-5-8)
 ਵੀਹ ਇਕੀਹ ਅਲੇਖ ਲੇਖ ਸੰਖ ਅਸੰਖ ਨ ਸਤਿਜੁਗੁ ਝੇਤੈ॥ (39-5-9)
 ਚਾਰਿ ਵਰਨ ਤੰਬੇਲ ਰਸ ਦੇਵ ਕਰੇਂਦਾ ਪਸੂ ਪਰੇਤੈ॥ (39-5-10)
 ਫਕਰ ਦੇਸ ਕਿਉਂ ਮਿਲੈ ਦਮੇਤੈ ॥੫॥ (39-5-11)

ਚਾਰਿ ਚਾਰਿ ਮਜਹਬ ਵਰਨ ਛਿਆ ਦਰਸਨ ਵਰਤੈ ਵਰਤਾਰਾ॥ (39-6-1)
 ਸਿਵ ਸਕਤੀ ਵਿਚ ਵਣਜ ਕਰਿ ਚਉਦਹ ਹਟ ਸਾਹੁ ਵਣਜਾਰਾ॥ (39-6-2)
 ਸਚੁ ਵਣਜੁ ਗੁਰੁ ਹਟੀਐ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਕੀਰਤਿ ਕਰਤਾਰਾ॥ (39-6-3)
 ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਸਿਮਰਨ ਸਦਾ ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਭਉ ਸਬਦਿ ਬਿਚਾਰਾ॥ (39-6-4)
 ਨਾਮੁ ਦਾਨੁ ਇਸਨਾਨੁ ਦਿੜ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੰਥੁ ਰਤਨ ਵਾਪਾਰਾ॥ (39-6-5)
 ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਚ ਖੰਡਿ ਵਾਸਾ ਨਿਰਕਾਰਾ॥ (39-6-6)
 ਚਉਦਹ ਵਿਦਿਆ ਸੋਧਿ ਕੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖਫਲੁ ਸਚੁ ਪਿਆਰਾ॥ (39-6-7)
 ਸਚਹੁਂ ਓਰੈ ਸਭ ਕਿਹੁ ਉਪਰਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚੁ ਆਚਾਰਾ॥ (39-6-8)
 ਚੰਦਨ ਵਾਸੁ ਵਣਾਸਪਤਿ ਗੁਰੁ ਉਪਦੇਸੁ ਤਰੈ ਸੈਸਾਰਾ॥ (39-6-9)
 ਅਪਉ ਪੀਅ ਗੁਰਮਤਿ ਹੁਸੀਆਰਾ ॥੬॥ (39-6-10)

ਅਮਲੀ ਸੋਫੀ ਚਾਕਰਾਂ ਆਪੁ ਆਪਣੇ ਲਾਗੇ ਬੰਨੈ॥ (39-7-1)
 ਮਹਰਮ ਹੋਇ ਵਜੀਰ ਸੋ ਮੰਡ੍ਰ ਪਿਆਲਾ ਮੂਲਿ ਨ ਮੰਨੈ॥ (39-7-2)
 ਨਾ ਮਹਰਮ ਹੁਸਿਆਰ ਮਸਤ ਮਰਦਾਨੀ ਮਜਲਸ ਕਰਿ ਭੰਨੈ॥ (39-7-3)
 ਤਕਰੀਰੀ ਤਹਰੀਰ ਵਿਚਿ ਪੀਰ ਪਰਸਤ ਮੁਰੀਦ ਉਪੰਨੈ॥ (39-7-4)
 ਗੁਰਮਤਿ ਅਲਖੁ ਨ ਲਖੀਐ ਅਮਲੀ ਸੂਫੀ ਲਗਨਿ ਕੰਨੈ॥ (39-7-5)
 ਅਮਲੀ ਜਾਣਿ ਅਮਲੀਆਂ ਸੋਫੀ ਜਾਣਿ ਸੋਫੀ ਵੰਨੈ॥ (39-7-6)
 ਹੇਤੁ ਵਜੀਰੈ ਪਾਤਿਸਾਹ ਦੋਇ ਖੋੜੀ ਇਕੁ ਜੀਉ ਸਿਧੰਨੈ॥ (39-7-7)
 ਜਿਉ ਸਮਸੇਰ ਮਿਆਨ ਵਿਚਿ ਇਕਤੁ ਥੇਕੁ ਰਹਨਿ ਦੁਇ ਖੰਨੈ॥ (39-7-8)
 ਵੀਹ ਇਕੀਹ ਜਿਵੈਂ ਰਸੁ ਗੰਨੈ ॥੨॥ (39-7-9)

ਚਾਕਰ ਅਮਲੀ ਸੋਫੀਆਂ ਪਾਤਿਸਾਹ ਦੀ ਚਉਕੀ ਆਏ॥ (39-8-1)
 ਹਾਜਰ ਹਾਜਰਾਂ ਲਿਖੀਅਨਿ ਗੈਰ ਹਾਜਰ ਗੈਰ-ਹਾਜਰ ਲਾਏ॥ (39-8-2)
 ਲਾਇਕ ਦੇ ਵਿਚਾਰਿ ਕੈ ਵਿਰਲੈ ਮਜਲਸ ਵਿਚਿ ਸਦਾਏ॥ (39-8-3)
 ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਹੁਸਿਆਰ ਮਸਤ ਖੁਸ਼ ਫਹਿਸੀ ਦੋਵੈ ਪਰਚਾਏ॥ (39-8-4)
 ਦੇਨਿ ਪਿਆਲੇ ਅਮਲੀਆਂ ਸੋਫੀ ਸਭਿ ਪੀਆਵਣ ਲਾਏ॥ (39-8-5)
 ਮਤਵਾਲੇ ਅਮਲੀ ਹੋਏ ਪੀ ਪੀ ਚੜ੍ਹੇ ਸਹਜਿ ਘਰਿ ਆਏ॥ (39-8-6)
 ਸੂਫੀ ਮਾਰਨਿ ਟਕਰਾਂ ਪੂਜ ਨਿਵਾਜੈ ਸੀਸ ਨਿਵਾਏ॥ (39-8-7)
 ਵੈਦ ਕਤੇਬ ਅਜਾਬ ਵਿਚਿ ਕਰਿ ਕਰਿ ਖੁਦੀ ਬਹਸ ਬਹਸਾਏ॥ (39-8-8)

ਗਰਮੁਖਿ ਸੁਖਫਲ ਵਿਰਲਾ ਪਾਏ ॥੯॥ (39-8-9)

ਬਹੈ ਝਰੋਖੇ ਪਾਤਿਸਾਹ ਖਿੜਕੀ ਖੋਲ੍ਹੀ ਦੀਵਾਨ ਲਗਾਵੈ॥ (39-9-1)
ਅੰਦਰਿ ਚਉਕੀ ਮਹਲ ਦੀ ਬਾਹਰਿ ਮਰਦਾਨਾ ਮਿਲਿ ਆਵੈ॥ (39-9-2)
ਪੀਐ ਪਿਆਲਾ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਅੰਦਰਿ ਖਾਸਾਂ ਮਹਲਿ ਪੀਲਾਵੈ॥ (39-9-3)
ਦੇਵਨਿ ਅਮਲੀ ਸੂਫੀਆਂ ਅਵਲਿ ਦੇਮ ਦੇਖਿ ਦਿਖਲਾਵੈ॥ (39-9-4)
ਕਰੇ ਮਨਾਹ ਸ਼ਾਬਦ ਦੀ ਪੀਐ ਆਪੁ ਨ ਹੋਰੁ ਸੁਖਾਵੈ॥ (39-9-5)
ਉਲਸ ਪਿਆਲਾ ਮਿਹਰ ਕਰਿ ਵਿਰਲੇ ਦੇਇ ਨ ਪਛੋਤਾਵੈ॥ (39-9-6)
ਕਿਹੁ ਨ ਵਸਾਵੈ ਕਿਹੈ ਦਾ ਗੁਨਹ ਕਰਾਇ ਹੁਕਮੁ ਬਖਸਾਵੈ॥ (39-9-7)
ਹੋਰੁ ਨ ਜਾਣੈ ਪਿਰਮ ਰਸੁ ਜਾਣੈ ਆਪ ਕੈ ਜਿਸ ਜਣਾਵੈ॥ (39-9-8)
ਵਿਰਲੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਅਲਖੁ ਲਖਾਵੈ ॥੯॥ (39-9-9)

ਵੇਦ ਕਤੇਬ ਵਖਾਣਦੇ ਸੂਫੀ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਣਾ॥ (39-10-1)
ਮੁਸਲਮਾਣ ਭੁਦਾਇ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਹਰਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁ ਰੁ ਭਾਣਾ॥ (39-10-2)
ਕਲਮਾਂ ਸੁੰਨਤ ਸਿਦਕ ਧਰਿ ਪਾਇ ਜਨੇਊ ਤਿਲਕੁ ਸੁਖਾਣਾ॥ (39-10-3)
ਮਕਾ ਮੁਸਲਮਾਨ ਦਾ ਗੰਗ ਬਨਾਰਸ ਦਾ ਹਿੰਦੁਵਾਣਾ॥ (39-10-4)
ਰੋਜ਼ੇ ਰਖਿ ਨਿਮਾਜ਼ ਕਰਿ ਪੂਜਾ ਵਰਤ ਅੰਦਰਿ ਹੈਰਾਣਾ॥ (39-10-5)
ਚਾਰਿ ਚਾਰਿ ਮਜਹਬ ਵਰਨ ਛਿਆ ਘਰਿ ਗੁਰੁ ਉਪਦੇਸੁ ਵਖਾਣਾ॥ (39-10-6)
ਮੁਸਲਮਾਨ ਮੁਰੀਦ ਪੀਰ ਗੁਰੁ ਸਿਖੀ ਹਿੰਦੂ ਲੋਭਾਣਾ॥ (39-10-7)
ਹਿੰਦੂ ਦਸ ਅਵਤਾਰ ਕਰਿ ਮੁਸਲਮਾਣ ਇਕੋ ਰਹਿਮਾਣਾ॥ (39-10-8)
ਖਿੰਜਤਾਣੂ ਕਰੇਨਿ ਧਿਕਾਣਾ ॥੧੦॥ (39-10-9)

ਅਮਲੀ ਖਾਸੇ ਮਜਲਸੀ ਪਿਰਮੁ ਪਿਆਲਾ ਅਲਖੁ ਲਖਾਇਆ॥ (39-11-1)
ਮਾਲਾ ਤਸਬੀ ਤੋੜਿ ਕੈ ਜਿਉ ਸਉ ਤਿਵੈ ਅਠੋਤਰੁ ਲਾਇਆ॥ (39-11-2)
ਮੇਰੁ ਇਮਾਮੁ ਰਲਾਇ ਕੈ ਰਾਮੁ ਰਹੀਮੁ ਨ ਨਾਉਂ ਗਣਾਇਆ॥ (39-11-3)
ਦੁਇ ਮਿਲਿ ਇਕੁ ਵਜੂਦੁ ਹੁਇ ਚਉਪੜ ਸਾਰੀ ਜੋੜਿ ਜੁੜਾਇਆ॥ (39-11-4)
ਸਿਵ ਸਕਤੀ ਨੋ ਲੰਘਿ ਕੈ ਪਿਰਮ ਪਿਆਲੇ ਨਿਜ ਘਰਿ ਆਇਆ॥ (39-11-5)
ਰਾਜਸੁ ਤਾਮਸੁ ਸਾਡਕੇ ਤੀਨੇ ਲੰਘਿ ਚਉਥਾ ਪਦੁ ਪਾਇਆ॥ (39-11-6)
ਗੁਰ ਗੋਵਿੰਦ ਭੁਦਾਇ ਪੀਰੁ ਗੁਰਸਿਖ ਪੀਰੁ ਮੁਰੀਦੁ ਲਖਾਇਆ॥ (39-11-7)
ਸਚੁ ਸਬਦ ਪਰਗਾਸੁ ਕਰਿ ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਸਚੁ ਸਚਿ ਮਿਲਾਇਆ॥ (39-11-8)
ਸਚਾ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਸਚੁ ਭਾਇਆ ॥੧੧॥ (39-11-9)

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਵਿਚਿ ਵਸੈ॥ (39-12-1)
ਸਬਦਿ ਸੁਰਤਿ ਅਰਾਪੀਐ ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਕੈ ਸਹਜਿ ਵਿਗਸੈ॥ (39-12-2)
ਨਾ ਓਹੁ ਮਰੈ ਨ ਸੋਗੁ ਹੋਇ ਦੇਂਦਾ ਰਹੈ ਨ ਭੋਗੁ ਵਿਣਸੈ॥ (39-12-3)
ਗੁਰੂ ਸਮਾਣਾ ਆਖੀਐ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਅਬਿਨਾਸੀ ਹਸੈ॥ (39-12-4)
ਛੇਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਗੁਰੂ ਦੀ ਗੁਰ ਸਿਖ ਪੀੜ੍ਹੀ ਕੋ ਦਸੈ॥ (39-12-5)
ਸਚੁ ਨਾਉਂ ਸਚੁ ਦਰਸਨੋ ਸਚਖੰਡ ਸਤਿਸੰਗੁ ਸਰਸੈ॥ (39-12-6)
ਪਿਰਮ ਪਿਆਲਾ ਸਾਧਸੰਗਿ ਭਗਤਿ ਵਛਲੁ ਪਾਰਸੁ ਪਰਸੈ॥ (39-12-7)
ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਅਕਾਰੁ ਕਰਿ ਹੋਇ ਅਕਾਲ ਅਜੋਨੀ ਜਸੈ॥ (39-12-8)
ਸਦਾ ਸਚੁ ਕਸੌਟੀ ਕਸੈ ॥੧੨॥ (39-12-9)

ਓੰਕਾਰ ਅਕਾਰ ਕਰਿ ਤੈ ਗਣ ਪੰਜ ਤਤ ਉਪਜਾਇਆ ॥ (39-13-1)
ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨੁ ਮਹੇਸੁ ਸਾਜਿ ਦਸ ਅਵਤਾਰ ਚਲਿਤ ਵਰਤਾਇਆ ॥ (39-13-2)
ਛਿਆ ਰੁਤਿ ਬਾਰਹ ਮਾਹ ਕਰਿ ਸਤਿ ਵਾਰ ਸੈਂਸਾਰ ਉਪਾਇਆ ॥ (39-13-3)
ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੇ ਲੇਖ ਲਿਖਿ ਸਾਸੜੁ ਵੇਦ ਪੁਰਾਣ ਸੁਣਾਇਆ ॥ (39-13-4)
ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਦਾ ਆਦਿ ਅੰਤੁ ਬਿਤ ਨ ਵਾਰੁ ਨ ਮਾਹੁ ਲਿਖਾਇਆ ॥ (39-13-5)
ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਸਚੁਖੰਡੁ ਹੈ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਗੁਰੁ ਸਬਦੁ ਵਸਾਇਆ ॥ (39-13-6)
ਬਿਰਖਹੁਂ ਫਲੁ ਫਲਤੇ ਬਿਰਖੁ ਅਕਲ ਕਲਾ ਕਰਿ ਅਲਖੁ ਲਖਾਇਆ ॥ (39-13-7)
ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਆਦੇਸੁ ਕਰਿ ਆਦਿ ਪੁਰਖੁ ਆਦੇਸੁ ਕਰਾਇਆ ॥ (39-13-8)
ਪੁਰਖੁ ਪੁਰਾਤਨੁ ਸਤਿਗੁਰੂ ਓਤਪੇਤਿ ਇਕੁ ਸੂਝੁ ਬਣਾਇਆ ॥ (39-13-9)
ਵਿਸਮਾਦੈ ਵਿਸਮਾਦੁ ਮਿਲਾਇਆ ॥ ੧੩ ॥ (39-13-10)

ਬ੍ਰਹਮੇ ਦਿਤੇ ਵੇਦ ਚਾਰਿ ਚਾਰਿ ਵਰਨ ਆਸਰਮ ਉਪਜਾਏ ॥ (39-14-1)
ਛਿਆ ਦਰਸਨ ਛਿਆ ਸਾਸਤਾ ਛਿਆ ਉਪਦੇਸ ਭੇਸ ਵਰਤਾਏ ॥ (39-14-2)
ਚਾਰੇ ਕੁੰਡਾਂ ਦੀਪ ਸਤ ਨਉ ਖੰਡ ਦਹ ਦਿਸਿ ਵੰਡ ਵੰਡਾਏ ॥ (39-14-3)
ਜਲ ਬਲ ਵਣ ਖੰਡ ਪਰਬਤਾਂ ਤੀਰਥ ਦੇਵ ਸਥਾਨ ਬਣਾਏ ॥ (39-14-4)
ਜਪ ਤਪ ਸੰਜਮ ਹੋਮ ਜਗ ਕਰਮ ਧਰਮ ਕਰਿ ਦਾਨ ਕਰਾਏ ॥ (39-14-5)
ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਨ ਪਛਾਣਿਆ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਦਸੈ ਨ ਦਸਾਏ ॥ (39-14-6)
ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਆਖਣ ਆਖਿ ਸੁਣਾਏ ॥ ੧੪ ॥ (39-14-7)

ਦਸ ਅਵਤਾਰੀ ਬਿਸਨੁ ਹੋਇ ਵੈਰ ਵਿਰੋਧ ਜੋਧ ਲੜਵਾਏ ॥ (39-15-1)
ਦੇਵ ਦਾਨਵ ਕਰਿ ਦੁਇ ਧੜੇ ਦੈਤ ਹਰਾਏ ਦੇਵ ਜਿਣਾਏ ॥ (39-15-2)
ਮਛ ਕਛ ਵੈਰਾਹ ਰੂਪ ਨਰ ਸਿੰਘ ਬਾਵਨ ਬੌਧ ਉਪਾਏ ॥ (39-15-3)
ਪਰਸਰਾਮੁ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸਨੁ ਹੋਇ ਕਿਲਕ ਕਲੰਕੀ ਨਾਉ ਗਣਾਏ ॥ (39-15-4)
ਚੰਚਲ ਚਲਿਤ ਪਖੰਡ ਬਹੁ ਵਲ ਛਲ ਕਰਿ ਪਰਪੰਚ ਵਧਾਏ ॥ (39-15-5)
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਨ ਦਿਖਾਏ ॥ (39-15-6)
ਖੜੀ ਮਾਰਿ ਸੰਘਾਤੁ ਕਰਿ ਰਾਮਾਯਣ ਮਹਾਭਾਰਤ ਭਾਏ ॥ (39-15-7)
ਕਾਮ ਕਰੋਧੁ ਨ ਮਾਰਿਓ ਲੋਭੁ ਮੋਹੁ ਅਹੰਕਾਰੁ ਨ ਜਾਏ ॥ (39-15-8)
ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਵਿਣੁ ਜਨਮੁ ਗਵਾਏ ॥ ੧੫ ॥ (39-15-9)

ਇਕਦੂ ਗਿਆਰਹ ਰੁਦ੍ਰ ਹੋਇ ਘਰਬਾਰੀ ਅਉਪੂਤੁ ਸਦਾਇਆ ॥ (39-16-1)
ਜਤੀ ਸਤੀ ਸੰਤੋਖੀਆਂ ਸਿਧ ਨਾਥ ਕਰਿ ਪਰਚਾ ਲਾਇਆ ॥ (39-16-2)
ਸੰਨਿਆਸੀ ਦਸ ਨਾਂਵ ਧਰਿ ਜੋਗੀ ਬਾਰਹ ਪੰਥ ਚਲਾਇਆ ॥ (39-16-3)
ਰਿਧਿ ਸਿਧਿ ਨਿਧਿ ਰਸਾਇਣਾਂ ਤੰਤ ਮੰਤ ਚੇਟਕ ਵਰਤਾਇਆ ॥ (39-16-4)
ਮੇਲਾ ਕਰਿ ਸਿਵਰਾਤ ਦਾ ਕਰਾਮਾਤ ਵਿਚਿ ਵਾਦੁ ਵਧਾਇਆ ॥ (39-16-5)
ਪੇਸਤ ਭੰਗ ਸਰਾਬ ਦਾ ਚਲੈ ਪਿਆਲਾ ਭੁਗਤ ਭੁੰਚਾਇਆ ॥ (39-16-6)
ਵਜਨਿ ਬੁਰਗੂ ਸਿੰਝੀਆਂ ਸੰਖ ਨਾਦ ਰਹਰਾਸਿ ਕਰਾਇਆ ॥ (39-16-7)
ਆਦਿ ਪੁਰਖੁ ਆਦੇਸੁ ਕਰਿ ਅਲਖੁ ਜਗਾਇ ਨ ਅਲਖੁ ਲਖਾਇਆ ॥ (39-16-8)
ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਵਿਣੁ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਇਆ ॥ ੧੬ ॥ (39-16-9)

ਨਿਰੰਕਾਰ ਆਕਾਰੁ ਕਰਿ ਸਤਿਗੁਰੁ ਗੁਰਾਂ ਗੁਰੁ ਅਬਿਨਾਸੀ ॥ (39-17-1)
ਪੀਰਾਂ ਪੀਰ ਵਖਾਣੀਐ ਨਾਥਾਂ ਨਾਥੁ ਸਾਧਸੰਗਿ ਵਾਸੀ ॥ (39-17-2)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੰਚੁ ਚਲਾਇਆ ਗੁਰਸਿਖੁ ਮਾਇਆ ਵਿਚਿ ਉਦਾਸੀ ॥ (39-17-3)

ਸਨਮੁਖਿ ਮਿਲਿ ਪੰਚ ਆਖੀਅਨਿ ਬਿਰਦ ਪੰਚ ਪਰਮੇਸਰੁ ਪਾਸੀ ॥ (39-17-4)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਿਲਿ ਪਰਵਾਣ ਪੰਚ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਸਚ ਖੰਡ ਬਿਲਾਸੀ ॥ (39-17-5)
ਗੁਰ ਦਰਸਨ ਗੁਰਸਬਦ ਹੈ ਨਿਜ ਘਰਿ ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਰਹਰਾਸੀ ॥ (39-17-6)
ਮਿਠਾ ਬੋਲਣੁ ਨਿਵ ਚਲਣੁ ਖਟਿ ਖਵਾਲਣੁ ਆਸ ਨਿਰਾਸੀ ॥ (39-17-7)
ਸਦਾ ਸਹਜੁ ਬੈਰਾਗੁ ਹੈ ਕਲੀ ਕਾਲ ਅੰਦਰਿ ਪਰਗਾਸੀ ॥ (39-17-8)
ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਬੰਦ ਖਲਾਸੀ ॥ ੧੭ ॥ (39-17-9)

ਨਾਰੀ ਪੁਰਖੁ ਪਿਆਰੁ ਹੈ ਪੁਰਖੁ ਪਿਆਰ ਕਰੇਂਦਾ ਨਾਰੀ ॥ (39-18-1)
ਨਾਰਿ ਭਤਾਰੁ ਸੰਜੋਗ ਮਿਲਿ ਪੁਤ ਸਪੁਤੁ ਕੁਪੁਤੁ ਸੈਂਸਾਰੀ ॥ (39-18-2)
ਪੁਰਖੁ ਪੁਰਖਾਂ ਜੋ ਰਚਨਿ ਤੇ ਵਿਰਲੇ ਨਿਰਮਲ ਨਿਰਕਾਰੀ ॥ (39-18-3)
ਪੁਰਖਹੁ ਪੁਰਖ ਉਪਜਦਾ ਗੁਰੁ ਤੇ ਚੇਲਾ ਸਬਦ ਵੀਚਾਰੀ ॥ (39-18-4)
ਪਾਰਸ ਹੋਆ ਪਾਰਸਹੁ ਗੁਰੁ ਚੇਲਾ ਚੇਲਾ ਗੁਣਕਾਰੀ ॥ (39-18-5)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਵੰਸੀ ਪਰਮਹੰਸ ਗੁਰਸਿਖ ਸਾਧ ਸੇ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ॥ (39-18-6)
ਗੁਰਭਾਈ ਗੁਰਭਾਈਅਂ ਸਾਕ ਸਚਾ ਗੁਰ ਵਾਕ ਜੁਹਾਰੀ ॥ (39-18-7)
ਪਰ ਤਨ ਪਰਧਨੁ ਪਰਹਰੇ ਪਰ ਨਿੰਦਾ ਹਉਮੈ ਪਰਹਾਰੀ ॥ (39-18-8)
ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਵਿਟਹੁ ਬਲਿਹਾਰੀ ॥ ੧੯ ॥ (39-18-9)

ਪਿਉ ਦਾਦਾ ਪੜਦਾਦਿਅਹੁ ਪੁਤ ਪੌਤਾ ਪੜਪੌਤਾ ਨਤਾ ॥ (39-19-1)
ਮਾਂ ਦਾਦੀ ਪੜਦਾਦੀਅਹੁ ਛੁਫ਼ੀ ਭੈਣ ਧੀਆ ਸਣਖਤਾ ॥ (39-19-2)
ਨਾਨਾ ਨਾਨੀ ਆਖੀਐ ਪੜਨਾਨਾ ਪੜਨਾਨੀ ਪਤਾ ॥ (39-19-3)
ਤਾਇਆ ਚਾਚਾ ਜਾਣੀਐ ਤਾਈ ਚਾਚੀ ਮਾਇਆ ਮਤਾ ॥ (39-19-4)
ਮਾਮੇ ਤੈ ਮਾਮਾਣੀਆ ਮਾਸੀ ਮਾਸੜ ਦੈ ਰੰਗ ਰਤਾ ॥ (39-19-5)
ਮਾਸੜ ਛੁਫ਼ੜ ਸਾਕ ਸਭ ਸਹੁਰਾ ਸਸ ਸਾਲੀ ਸਾਲਤਾ ॥ (39-19-6)
ਤਾਏਰ ਪਿਤੀਏਰ ਮੇਲੁ ਮਿਲਿ ਮਉਲੇਰ ਛੁਫ਼ੇਰ ਅਵਤਾ ॥ (39-19-7)
ਸਾਢੂ ਕੁੜਮੁ ਕੁਟੰਬ ਸਭ ਨਦੀ ਨਾਵ ਸੰਜੋਗ ਨਿਸਤਾ ॥ (39-19-8)
ਸਚਾ ਸਾਕ ਨ ਵਿਛੜੈ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਗੁਰ ਭਾਈ ਭਤਾ ॥ (39-19-9)
ਭੋਗ ਭੁਗਤਿ ਵਿਚਿ ਜੋਗ ਜੁਗਤਾ ॥ ੧੯ ॥ (39-19-10)

ਪੀਉ ਦੇ ਨਾਂਹ ਪਿਆਰ ਤੁਲਿ ਨਾ ਛੁਫ਼ੀ ਨਾ ਪਿਤੀਏ ਤਾਏ ॥ (39-20-1)
ਮਾਉ ਹੇਤੁ ਨ ਪੁਜਨੀ ਹੇਤੁ ਨ ਮਾਮੇ ਮਾਸੀ ਜਾਏ ॥ (39-20-2)
ਅੰਬਾ ਸਧਰ ਨ ਉਤਰੈ ਆਣਿ ਅੰਬਾਕੜੀਅਂ ਜੇ ਖਾਏ ॥ (39-20-3)
ਮੂਲੀ ਪਾਨ ਪਟੰਤਰਾ ਵਾਸੁ ਡਿਕਾਰੁ ਪਰਗਟੀਆਏ ॥ (39-20-4)
ਸੂਰਜ ਚੰਦ ਨ ਪੁਜਨੀ ਦੀਵੇ ਲਖ ਤਾਰੇ ਚਮਕਾਏ ॥ (39-20-5)
ਰੰਗ ਮਜੀਠ ਕੁਸੁੰਬ ਦਾ ਸਦਾ ਸਥਾਈ ਵੇਸੁ ਵਟਾਏ ॥ (39-20-6)
ਸਤਿਗੁਰੁ ਤੁਲਿ ਨ ਮਿਹਰਵਾਨ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਨ ਦੇਵ ਸਬਾਏ ॥ (39-20-7)
ਛਿਠੇ ਸਭੇ ਠੋਕਿ ਵਜਾਏ ॥ ੨੦ ॥ (39-20-8)

ਮਾਪੇ ਹੇਤੁ ਨ ਪੁਜਨੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਹੇਤੁ ਸੁਚੇਤ ਸਹਾਈ ॥ (39-21-1)
ਸਾਹ ਵਿਸਾਹ ਨ ਪੁਜਨੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਾਹੁ ਅਥਾਹੁ ਸਮਾਈ ॥ (39-21-2)
ਸਾਹਿਬ ਤੁਲਿ ਨ ਸਾਹਿਬੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਾਹਿਬ ਸਚਾ ਸਾਈਂ ॥ (39-21-3)
ਦਾਤੇ ਦਾਤਿ ਨ ਪੁਜਨੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਦਾਤਾ ਸਚੁ ਦ੍ਰਿੜਾਈ ॥ (39-21-4)
ਵੈਦ ਨ ਪੁਜਨਿ ਵੈਦਗੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਹਉਮੈ ਰੋਗ ਮਿਟਾਈ ॥ (39-21-5)

ਦੇਵੀ ਦੇਵ ਨ ਸੇਵ ਤੁਲਿ ਸਤਿਗਰ ਸੇਵ ਸਦਾ ਸਖਦਾਈ॥ (39-21-6)

ਸਾਇਰ ਰਤਨ ਨ ਪੁਜਨੀ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਗੁਰਿ ਸਬਦੁ ਸੁਭਾਈ॥ (39-21-7)

ਅਕਥ ਕਥਾ ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ॥੨੧॥੩੯॥ (39-21-8)

Vaar 40

੧੯੮ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ (40-1-1)

ਸਉਦਾ ਇਕਤੁ ਹਟਿ ਹੈ ਪੀਰਾਂ ਪੀਰੁ ਗੁਰਾਂ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ॥ (40-1-2)
 ਪਤਿਤ ਉਪਾਰਣੁ ਦੁਖ ਹਰਣੁ ਅਸਰਣੁ ਸਰਣਿ ਵਚਨ ਦਾ ਸੂਰਾ ॥ (40-1-3)
 ਅੁਗੁਣ ਲੈ ਗੁਣ ਵਿਕਣੈ ਸੁਖ ਸਾਗਰੁ ਵਿਸਰਾਇ ਵਿਸੂਰਾ ॥ (40-1-4)
 ਕਟਿ ਵਿਕਾਰ ਹਜਾਰ ਲਖ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਸਦਾ ਹਜੂਰਾ ॥ (40-1-5)
 ਸਤਿ ਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਸਤਿ ਸਰੂਪੁ ਨ ਕਦਹੀ ਉਰਾ ॥ (40-1-6)
 ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਸਚ ਖੰਡਿ ਵਸਿ ਅਨਹਦ ਸਬਦ ਵਜਾਏ ਤੂਰਾ ॥ (40-1-7)
 ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਕਰੇ ਚਕਚੂਰਾ ॥੧॥ (40-1-8)

ਪਾਰਸ ਪਰਉਪਕਾਰ ਕਰਿ ਜਾਤ ਨ ਅਸਟ ਧਾਤੁ ਵੀਚਾਰੈ ॥ (40-2-1)
 ਬਾਵਨ ਚੰਦਨ ਬੋਹਿੰਦਾ ਅਫਲ ਸਫਲੁ ਨ ਜੁਗਤਿ ਉਰ ਧਾਰੈ ॥ (40-2-2)
 ਸਭ ਤੇ ਇੰਦਰ ਵਰਸਦਾ ਥਾਉਂ ਕੁਥਾਉਂ ਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਧਾਰੈ ॥ (40-2-3)
 ਸੂਰਜ ਜੋਤਿ ਉਦੋਤ ਕਰਿ ਉਤਪੋਤਿ ਹੋ ਕਿਰਣ ਪਸਾਰੈ ॥ (40-2-4)
 ਧਰਤਿ ਅੰਦਰਿ ਸਹਨ ਸੀਲ ਪਰ ਮਲ ਹਰੈ ਅਵਗੁਣ ਨ ਚਿਤਾਰੈ ॥ (40-2-5)
 ਲਾਲ ਜਵਾਹਰ ਮਣਿ ਲੋਹਾ ਸੁਇਨਾ ਪਾਰਸ ਜਾਤਿ ਬਿਚਾਰੈ ॥ (40-2-6)
 ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਕਾ ਅੰਤ ਨ ਪਾਰੈ ॥੨॥ (40-2-7)

ਪਾਰਸ ਧਾਤਿ ਕੰਚਨੁ ਕਰੈ ਹੋਇ ਮਨੁਰ ਨ ਕੰਚਨ ਝੂਰੈ ॥ (40-3-1)
 ਬਾਵਨ ਬੋਹੈ ਬਨਾਸਪਤਿ ਬਾਂਸੁ ਨਿਗੈਧ ਨ ਬੁਹੈ ਹਜੂਰੈ ॥ (40-3-2)
 ਖੇਤੀ ਜੰਮੈ ਸਹੰਸ ਗੁਣ ਕਲਰ ਖੇਤਿ ਨ ਬੀਜ ਅੰਗੂਰੈ ॥ (40-3-3)
 ਉਲੂ ਸੁਝ ਨ ਸੁਝਈ ਸਤਿਗੁਰ ਸੁਝ ਸੁਝਾਇ ਹਜੂਰੈ ॥ (40-3-4)
 ਧਰਤੀ ਬੀਜੈ ਸੁ ਲੂਣੈ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਾ ਸਭ ਫਲ ਚੂਰੈ ॥ (40-3-5)
 ਬੋਹਿਥ ਪਵੈ ਸੌ ਨਿਕਲੈ ਸਤਿਗੁਰ ਸਾਧੁ ਅਸਾਧੁ ਨ ਢੂਰੈ ॥ (40-3-6)
 ਪਸੁ ਪਰੇਤਹੁਂ ਦੇਵ ਵਿਚੂਰੈ ॥੩॥ (40-3-7)

ਕੰਚਨੁ ਹੋਵੈ ਪਾਰਸਹੁੰ ਕੰਚਨ ਕਰੈ ਨ ਕੰਚਨ ਹੋਰੀ ॥ (40-4-1)
 ਚੰਦਨ ਬਾਵਨ ਚੰਦਨਹੁਂ ਓਦੂੰ ਹੋਰੁ ਨ ਪਵੈ ਕਰੋਰੀ ॥ (40-4-2)
 ਵੁਠੈ ਜੰਮੈ ਬੀਜਿਆ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਤਿ ਚਿਤਵੈ ਫਲ ਭੋਰੀ ॥ (40-4-3)
 ਰਾਤਿ ਪਵੈ ਦਿਹੁ ਆਖਵੈ ਸਤਿਗੁਰ ਗੁਰੁ ਪੂਰਣ ਧੁਰ ਧੋਰੀ ॥ (40-4-4)
 ਬੋਹਿਥ ਪਰਬਤ ਨਾ ਚੜ੍ਹੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਹਠ ਨਿਗ੍ਰਹੁ ਨ ਸਹੋਰੀ ॥ (40-4-5)
 ਧਰਤੀ ਨੋ ਭੁੰਚਾਲ ਡਰ ਗੁਰੁ ਮਤਿ ਨਿਹਚਲ ਚਲੈ ਨ ਚੋਰੀ ॥ (40-4-6)
 ਸਤਿਗੁਰ ਰਤਨ ਪਦਾਰਥ ਬੋਰੀ ॥੪॥ (40-4-7)

ਸੁਰਜ ਚਡਿਐ ਲੁਕ ਜਾਨਿ ਉਲੂ ਅੰਧ ਕੰਧ ਜਗ ਮਾਹੀ ॥ (40-5-1)
 ਬੁਕੇ ਸਿੰਘ ਉਦਿਆਨ ਮਹਿ ਜੰਬੁਕ ਮਿਰਗ ਨ ਖੋਜੇ ਪਾਹੀ ॥ (40-5-2)
 ਚੜ੍ਹਿਆ ਚੰਦ ਅਕਾਸ ਤੇ ਵਿਚਿ ਕੁਠਾਲੀ ਲੁਕੈ ਨਾਹੀ ॥ (40-5-3)
 ਪੰਖੀ ਜੇਤੇ ਬਨ ਬਿਖੈ ਡਿੱਠੇ ਬਾਜ ਨ ਠਉਰਿ ਰਹਾਹੀ ॥ (40-5-4)
 ਚੇਰ ਜਾਰ ਹਰਾਮਖੋਰ ਦਿਹੁ ਚਡਿਆ ਕੋ ਦਿਸੈ ਨਾਹੀ ॥ (40-5-5)
 ਜਿਨ ਕੈ ਰਿਦੈ ਗਿਆਨ ਹੋਇ ਲਖ ਅਗਿਆਨੀ ਸੁਧ ਕਰਾਹੀ ॥ (40-5-6)

ਸਾਪਸੰਗਤਿ ਕੈ ਦਰਸਨੈ ਕਲਿ ਕਲੇਸਿ ਸਭ ਬਿਨਸ ਬਿਨਾਹੀ ॥ (40-5-7)
ਸਾਪਸੰਗਤਿ ਵਿਟਹੁਂ ਬਲਿ ਜਾਹੀ ॥੫॥ (40-5-8)

ਰਾਤਿ ਹਨ੍ਹੇਰੀ ਚਮਕਦੇ ਲਖ ਕਰੋੜੀ ਅੰਬਰਿ ਤਾਰੇ ॥ (40-6-1)
ਚੜ੍ਹਾਏ ਚੰਦ ਮਲੀਣ ਹੋਣਿ ਕੋ ਲੁਕੈ ਕੋ ਬੁਕੈ ਬਬਾਰੇ ॥ (40-6-2)
ਸੂਰਜ ਜੋਤਿ ਉਦੇਤਿ ਕਰਿ ਤਾਰੇ ਚੰਦ ਨ ਰੈਣਿ ਅੰਧਾਰੇ ॥ (40-6-3)
ਦੌੜੀ ਦੇਵ ਨ ਸੇਵਕਾਂ ਤੰਤ ਨ ਮੰਤ ਨ ਛੁਰਨਿ ਵਿਚਾਰੇ ॥ (40-6-4)
ਵੇਦ ਕਤੇਬ ਨ ਅਸਟ ਧਾਤੁ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਬਦ ਸਵਾਰੇ ॥ (40-6-5)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੰਥ ਸੁਹਾਵੜਾ ਧੰਨ ਗੁਰੂ ਧੰਨੁ ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੇ ॥ (40-6-6)
ਸਾਪਸੰਗਤਿ ਪਰਗਟੁ ਸੰਸਾਰੇ ॥੬॥ (40-6-7)

ਚਾਰਿ ਵਰਨਿ ਚਾਰਿ ਮਜ਼ਹਬਾਂ ਛਿਆ ਦਰਸਨ ਵਰਤਨਿ ਵਰਤਾਰੇ ॥ (40-7-1)
ਦਸ ਅਵਤਾਰ ਹਜਾਰ ਨਾਵ ਥਾਨ ਮੁਕਾਮ ਸਭੇ ਵਣਜਾਰੇ ॥ (40-7-2)
ਇਕਤੁ ਹਟਹੁਂ ਵਣਜ ਲੈ ਦੇਸ ਦਿਸੰਤਰਿ ਕਰਨਿ ਪਸਾਰੇ ॥ (40-7-3)
ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਸਾਹੁ ਹੈ ਬੇਪਰਵਾਹੁ ਅਥਾਹੁ ਭੰਡਾਰੇ ॥ (40-7-4)
ਲੈ ਲੈ ਮੁਕਰਿ ਪਾਨਿ ਸਭ ਸਤਿਗੁਰੁ ਦੇਇ ਨ ਦੇਂਦਾ ਹਾਰੇ ॥ (40-7-5)
ਇਕੁ ਕਵਾਉ ਪਸਾਉ ਕਰਿ ਓਅੰਕਾਰਿ ਅਕਾਰ ਸਵਾਰੇ ॥ (40-7-6)
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸਤਿਗੁਰ ਬਲਿਹਾਰੇ ॥੭॥ (40-7-7)

ਪੀਰ ਪੈਕੰਬਰ ਔਲੀਏ ਗੌਸ ਕੁਤਬ ਉਲਮਾਉ ਘਨੇਰੇ ॥ (40-8-1)
ਸੇਖ ਮਸਾਇਕ ਸਾਦਕਾ ਸੁਹਦੇ ਔਰ ਸਹੀਦ ਬਹੁਤੇਰੇ ॥ (40-8-2)
ਕਾਜੀ ਮੁਲਾਂ ਮਉਲਵੀ ਮੁਫਤੀ ਦਾਨਸਵੰਦ ਬੰਦੇਰੇ ॥ (40-8-3)
ਰਿਖੀ ਮੁਨੀ ਦਿਗੰਬਰਾਂ ਕਾਲਖ ਕਰਾਮਾਤ ਅਗਲੇਰੇ ॥ (40-8-4)
ਸਾਧਿਕ ਸਿਧਿ ਅਗਣਤ ਹੈਨਿ ਆਪ ਜਣਾਇਨਿ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇਰੇ ॥ (40-8-5)
ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਕੋਇ ਨ ਸਿਝਈ ਹਉਮੈਂ ਵਧਦੀ ਜਾਇ ਵਧੇਰੇ ॥ (40-8-6)
ਸਾਪਸੰਗਤਿ ਬਿਨੁ ਹਉਮੈ ਹੋਰੇ ॥੮॥ (40-8-7)

ਕਿਸੈ ਰਿਧਿ ਸਿਧਿ ਕਿਸੈ ਦੇਇ ਕਿਸੈ ਨਿਧਿ ਕਰਾਮਾਤ ਸੁ ਕਿਸੈ ॥ (40-9-1)
ਕਿਸੈ ਰਸਾਇਣ ਕਿਸੈ ਮਣਿ ਕਿਸੈ ਪਾਰਸ ਕਿਸੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਿਸੈ ॥ (40-9-2)
ਤੰਤੁ ਮੰਤੁ ਪਾਖੰਡ ਕਿਸੈ ਵੀਰਾਰਾਧ ਦਿਸੰਤਰੁ ਦਿਸੈ ॥ (40-9-3)
ਕਿਸੈ ਕਾਮਯੇਨੁ ਪਾਰਿਜਾਤ ਕਿਸੈ ਲਖਮੀ ਦੇਵੈ ਜਿਸੈ ॥ (40-9-4)
ਨਾਟਕ ਚੇਟਕ ਆਸਣਾ ਨਿਵਲੀ ਕਰਮ ਭਰਮ ਭਉ ਮਿਸੈ ॥ (40-9-5)
ਜੋਗੀ ਭੋਗੀ ਜੋਗੁ ਭੋਗੁ ਸਦਾ ਸੰਜੋਗੁ ਵਿਜੋਗੁ ਸਲਿਸੈ ॥ (40-9-6)
ਓਅੰਕਾਰਿ ਅਕਾਰ ਸੁ ਤਿਸੈ ॥੯॥ (40-9-7)

ਖਾਣੀ ਬਾਣੀ ਜੁਗਿ ਚਾਰਿ ਲਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਜੂਨਿ ਉਪਾਈ ॥ (40-10-1)
ਉਤਮ ਜੂਨਿ ਵਖਾਣੀਐ ਮਾਣਸਿ ਜੂਨਿ ਦੁੱਲੰਭ ਦਿਖਾਈ ॥ (40-10-2)
ਸਭਿ ਜੂਨੀ ਕਰਿ ਵਸਿ ਤਿਸੁ ਮਾਣਸਿ ਨੋ ਦਿਤੀ ਵਡਿਆਈ ॥ (40-10-3)
ਬਹੁਤੇ ਮਾਣਸ ਜਗਤ ਵਿਚਿ ਪਰਾਪੀਨ ਕਿਛੁ ਸਮਝਿ ਨ ਪਾਈ ॥ (40-10-4)
ਤਿਨ ਮੈਂ ਸੋ ਆਧੀਨ ਕੋ ਮੰਦੀ ਕੰਮੀਂ ਜਨਮੁ ਗਵਾਈ ॥ (40-10-5)
ਸਾਪਸੰਗਤਿ ਦੇ ਫੁਠਿਆਂ ਲਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਫੇਰਿ ਮਿਟਾਈ ॥ (40-10-6)
ਗੁਰੁ ਸਬਦੀ ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ॥੧੦॥ (40-10-7)

ਗੁਰਸਿਖ ਭਲਕੇ ਉਠ ਕਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਸਰੁ ਨੁਹੰਦਾ॥ (40-11-1)
ਗੁਰੁ ਕੈ ਬਚਨ ਉਚਾਰਿ ਕੈ ਧਰਮਸਾਲ ਦੀ ਸੁਰਤਿ ਕਰੰਦਾ॥ (40-11-2)
ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਵਿਚਿ ਜਾਇ ਕੈ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਪ੍ਰੀਤਿ ਸੁਣੰਦਾ॥ (40-11-3)
ਸੰਕਾ ਮਨਹੁਂ ਮਿਟਾਇ ਕੈ ਗੁਰੁ ਸਿਖਾਂ ਦੀ ਸੇਵ ਕਰੰਦਾ॥ (40-11-4)
ਕਿਰਤ ਵਿਰਤ ਕਰਿ ਧਰਮੁ ਦੀ ਲੈ ਪਰਸਾਦ ਆਣਿ ਵਰਤੰਦਾ॥ (40-11-5)
ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਨੋ ਦੋਇ ਕਰਿ ਪਿਛੋਂ ਬਚਿਆ ਆਪੁ ਖਵੰਦਾ॥ (40-11-6)
ਕਲੀ ਕਾਲ ਪਰਗਾਸ ਕਰਿ ਗੁਰੁ ਚੇਲਾ ਚੇਲਾ ਗੁਰੁ ਸੰਦਾ॥ (40-11-7)
ਗੁਰਮੁਖ ਗਾਡੀ ਰਾਹੁ ਚਲੰਦਾ ॥੧੧॥ (40-11-8)

ਓਅੰਕਾਰ ਅਕਾਰੁ ਜਿਸੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੁਰਖੁ ਸਿਰੰਦਾ ਸੋਈ॥ (40-12-1)
ਇਕੁ ਕਵਾਉ ਪਸਾਉ ਜਿਸ ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਸਤਿਸੰਗ ਵਿਲੋਈ॥ (40-12-2)
ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨੁ ਮਹੇਸੁ ਮਿਲਿ ਦਸ ਅਵਤਾਰ ਵੀਚਾਰ ਨ ਹੋਈ॥ (40-12-3)
ਭੈਦ ਨ ਬੇਦ ਕਤੇਬ ਨੋ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਣ ਜਣੋਈ॥ (40-12-4)
ਉਤਮ ਜਨਮੁ ਸਕਾਰਬਾ ਚਰਹਿ ਸਰਹਿ ਸਤਿਗੁਰੁ ਵਿਰਲੋਈ॥ (40-12-5)
ਗੁਰੁ ਸਿਖ ਸੁਣਿ ਗੁਰੁ ਸਿਖ ਹੋਇ ਮੁਰਦਾ ਹੋਇ ਮਰੀਦ ਸੁ ਕੋਈ॥ (40-12-6)
ਸਤਿਗੁਰ ਗੋਰਿਸਤਾਨ ਸਮੋਈ ॥੧੨॥ (40-12-7)

ਜਪ ਤਪ ਹਠਿ ਨਿਗ੍ਰਹ ਘਣੇ ਚਉਦਹ ਵਿਦਿਆ ਵੇਦ ਵਖਾਣੇ॥ (40-13-1)
ਸੇਖ ਨਾਗ ਸਨਕਾਦਿਕਾਂ ਲੋਮਸ ਅੰਤੁ ਅੰਤ ਨ ਜਾਣੇ॥ (40-13-2)
ਜਤੀ ਸਤੀ ਸੰਤੋਖੀਆਂ ਸਿਧ ਨਾਥ ਹੋਇ ਨਾਥ ਭੁਲਾਣੇ॥ (40-13-3)
ਪੀਰ ਪੈਕੰਬਰ ਅਉਲੀਏ ਬੁਜਰਕਵਾਰ ਹਜਾਰ ਹੈਰਾਣੇ॥ (40-13-4)
ਜੋਗ ਭੋਗ ਲਖ ਰੋਗ ਸੋਗ ਲਖ ਸੰਜੋਗ ਵਿਜੋਗ ਵਿਡਾਣੇ॥ (40-13-5)
ਦਸ ਨਾਉਂ ਸੰਨਿਆਸੀਆਂ ਭੰਭਲ ਭੂਸੇ ਖਾਇ ਭੁਲਾਣੇ॥ (40-13-6)
ਗੁਰੁ ਸਿਖ ਜੋਗੀ ਜਾਗਦੇ ਹੋਰ ਸਭੇ ਬਨਵਾਸੁ ਲੁਕਾਣੇ॥ (40-13-7)
ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣੇ ॥੧੩॥ (40-13-8)

ਚੰਦ ਸੂਰਜ ਲਖ ਚਾਨਣੇ ਤਿਲ ਨ ਪੁਜਨਿ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਤੀ॥ (40-14-1)
ਲਖ ਪਾਤਾਲ ਅਕਾਸ ਲਖ ਉਚੀ ਨੀਵੀਂ ਕਿਰਣਿ ਨ ਰਤੀ॥ (40-14-2)
ਲਖ ਪਾਣੀ ਲਕ ਪਉਣ ਮਿਲਿ ਰੰਗ ਬਿਰੰਗ ਤਰੰਗ ਨ ਵਤੀ॥ (40-14-3)
ਆਦਿ ਨ ਅੰਤੁ ਨ ਮੰਤੁ ਪਲੁ ਲਖ ਪਰਲਉ ਲਖ ਲਖ ਉਤਪਤੀ॥ (40-14-4)
ਪੀਰਜ ਧਰਮ ਨ ਪੁਜਨੀ ਲਖ ਲਖ ਪਰਬਤ ਲਖ ਧਰਤੀ॥ (40-14-5)
ਲਖ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਲਖ ਤੁਲਿ ਨ ਤੁਲੀਐ ਤਿਲ ਗੁਰਮਤੀ॥ (40-14-6)
ਸਿਮਰਣ ਕਿਰਣਿ ਘਣੀ ਘੋਲ ਘੜੀ ॥੧੪॥ (40-14-7)

ਲਖ ਦਰੀਆਉ ਕਵਾਉ ਵਿਚਿ ਲਖ ਲਖ ਲਹਰਿ ਤਰੰਗ ਉਠੰਦੇ॥ (40-15-1)
ਇਕਸ ਲਹਰਿ ਤਰੰਗ ਵਿਚਿ ਲਖ ਲਖ ਲਖ ਦਰੀਆਉ ਵਹੰਦੇ॥ (40-15-2)
ਇਕਸ ਇਕਸ ਦਰੀਆਉ ਵਿਚਿ ਲਖ ਅਵਤਾਰ ਅਕਾਰ ਫਿਰੰਦੇ॥ (40-15-3)
ਮਛ ਕਛ ਮਰਜੀਵੜੇ ਅਗਮ ਅਥਾਹ ਨ ਹਾਥਿ ਲਹੰਦੇ॥ (40-15-4)
ਪਰਵਦਗਾਰ ਅਪਾਰੁ ਹੈ ਪਾਰਾਵਾਰ ਨ ਲਹਨਿ ਤਰੰਦੇ॥ (40-15-5)
ਅਜਰਾਵਰੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੁਰਖੁ ਗੁਰਮਤਿ ਗੁਰੁ ਸਿਖ ਅਜਰੁ ਜਰੰਦੇ॥ (40-15-6)
ਕਰਨਿ ਬੰਦਰੀ ਵਿਰਲੇ ਬੰਦੇ ॥੧੫॥ (40-15-7)

ਇਕ ਕਵਾਉ ਅਮਾਉ ਜਿਸੁ ਕੇਵਡੁ ਵਡੇ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ॥ (40-16-1)
ਓਹਿਕਾਰ ਅਕਾਰ ਜਿਸੁ ਤਿਸੁ ਦਾ ਅੰਤੁ ਨ ਕੋਊ ਪਾਈ ॥ (40-16-2)
ਅਧਾ ਸਾਹੁ ਅਥਾਹੁ ਜਿਸੁ ਵਡੀ ਆਰਜਾ ਗਣਤ ਨ ਆਈ ॥ (40-16-3)
ਕੁਦਰਤਿ ਕੀਮ ਨ ਜਾਣੀਐ ਕਾਦਰੁ ਅਲਖੁ ਨ ਲਖਿਆ ਜਾਈ ॥ (40-16-4)
ਦਾਤਿ ਨ ਕੀਮ ਨ ਰਾਤਿ ਦਿਹੁ ਬੇਸੁਮਾਰੁ ਦਾਤਾਰੁ ਖੁਦਾਈ ॥ (40-16-5)
ਅਬਿਗਤਿ ਗਤਿ ਅਨਾਥ ਨਾਥ ਅਕਥ ਕਥਾ ਨੇਤਿ ਨੇਤਿ ਅਲਾਈ ॥ (40-16-6)
ਆਦਿ ਪੁਰਖੁ ਆਦੇਸੁ ਕਰਾਈ ॥ ੧੯ ॥ (40-16-7)

ਸਿਰੁ ਕਲਵੜੁ ਲੈ ਲਖ ਵਾਰ ਹੋਮੇ ਕਟਿ ਕਟਿ ਤਿਲੁ ਤਿਲੁ ਦੇਹੀ ॥ (40-17-1)
ਗਲੈ ਹਿਮਾਚਲ ਲਖ ਵਾਰਿ ਕਰੈ ਉਰਧ ਤਪ ਚੁਗਤਿ ਸਨੇਹੀ ॥ (40-17-2)
ਜਲ ਤਪੁ ਸਾਧੇ ਅਗਨਿ ਤਪੁ ਪੁੰਅਰ ਤਪੁ ਕਰਿ ਹੋਇ ਵਿਦੇਹੀ ॥ (40-17-3)
ਵਰਤ ਨੇਮ ਸੰਜਮ ਘਣੇ ਦੇਵੀ ਦੇਵ ਅਸਥਾਨ ਭਵੇਹੀ ॥ (40-17-4)
ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਚੰਗਿਆਈਆਂ ਸਿਧਾਸਣ ਸਿੰਘਾਸਣ ਥੇ ਏਹੀ ॥ (40-17-5)
ਨਿਵਲੀ ਕਰਮ ਭੁਇਆਂਗਮਾਂ ਪੂਰਕ ਕੁੰਭਕ ਰੇਚ ਕਰੇਹੀ ॥ (40-17-6)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖ ਫਲ ਸਰਨਿ ਸਭੇਹੀ ॥ ੧੭ ॥ (40-17-7)

ਸਹਸ ਸਿਆਣੇ ਸੈਪੁਰਸ ਸਹਸ ਸਿਆਣਪ ਲਇਆ ਨ ਜਾਈ ॥ (40-18-1)
ਸਹਸ ਸੁਘੜ ਸੁਘੜਾਈਆਂ ਤੁਲੁ ਸਹਸ ਚੜੁਰ ਚੜੁਰਾਈ ॥ (40-18-2)
ਲਖ ਹਕੀਮ ਲਖ ਹਿਕਮਤੀ ਦੁਨੀਆਦਾਰ ਵਡੇ ਦੁਨੀਆਈ ॥ (40-18-3)
ਲਖ ਸਾਹ ਪਤਿਸਾਹ ਲਖ ਲਖ ਵਜ਼ੀਰ ਨ ਮਸਲਤ ਕਾਈ ॥ (40-18-4)
ਜਤੀ ਸਤੀ ਸੰਤੋਖੀਆਂ ਸਿਧ ਨਾਥ ਮਿਲਿ ਹਾਥ ਨ ਪਾਈ ॥ (40-18-5)
ਚਾਰ ਵਰਨ ਚਾਰ ਮਜਹਬਾਂ ਛਿਆ ਦਰਸਨ ਨਹਿਂ ਅਲਖੁ ਲਖਾਈ ॥ (40-18-6)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖ ਫਲ ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ॥ ੧੮ ॥ (40-18-7)

ਪੀਰ ਮੁਰੀਦੀ ਗਾਖੜੀ ਪੀਰਾਂ ਪੀਰੁ ਗੁਰਾਂ ਗੁਰੁ ਜਾਣੈ ॥ (40-19-1)
ਸਤਿਗੁਰ ਦਾ ਉਪਦੇਸੁ ਲੈ ਵੀਹ ਇਕੀਹ ਉਲੰਘਿ ਸਿਵਾਣੈ ॥ (40-19-2)
ਮੁਰਦਾ ਹੋਇ ਮੁਰੀਦ ਸੋ ਗੁਰੁ ਸਿਖ ਜਾਇ ਸਮਾਇ ਬਬਾਣੈ ॥ (40-19-3)
ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਪਾ ਖਾਕ ਹੋਇ ਤਿਸੁ ਪਾ ਖਾਕ ਪਾਛੁ ਪਤੀਆਣੈ ॥ (40-19-4)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੰਥੁ ਅਗੰਮੁ ਹੈ ਮਰਿ ਮਰਿ ਜੀਵੈ ਜਾਇ ਪਛਾਣੈ ॥ (40-19-5)
ਗੁਰੁ ਉਪਦੇਸੁ ਅਵੇਸੁ ਕਰਿ ਕੀੜੀ ਛਿੰਗੀ ਵਾਂਗ ਵਿਡਾਣੈ ॥ (40-19-6)
ਅਕਥ ਕਥਾ ਕਉਣ ਆਖਿ ਵਖਾਣੈ ॥ ੧੯ ॥ (40-19-7)

ਚਾਰਿ ਵਰਨਿ ਮਿਲਿ ਸਾਧਸੰਗਿ ਚਾਰ ਚਵਕਾ ਸੋਲਹਿ ਜਾਣੈ ॥ (40-20-1)
ਪੰਜ ਸਬਦ ਗੁਰ ਸਬਦ ਲਿਵ ਪੰਜੁ ਪੰਜੇ ਪੰਜੀਹ ਲਾਣੈ ॥ (40-20-2)
ਛਿਆ ਦਰਸਣ ਇਕ ਦਰਸਣੋਂ ਛਿਆ ਛਕੇ ਛਤੀਹ ਸਮਾਣੈ ॥ (40-20-3)
ਸਤ ਦੀਪ ਇਕ ਦੀਪਕੋ ਸਤ ਸਤੇ ਉਣਵੰਜਹਿ ਭਾਣੈ ॥ (40-20-4)
ਅਸਟ ਧਾਤੁ ਇਕੁ ਧਾਤੁ ਕਰਿ ਅਨ੍ਤੁ ਅਠੇ ਚਉਹਠ ਮਾਣੈ ॥ (40-20-5)
ਨਉਂ ਨਾਥ ਇਕ ਨਾਥ ਹੈ ਨਉਂ ਨਾਈਂ ਏਕਾਸੀਹ ਦਾਣੈ ॥ (40-20-6)
ਦਸ ਦੁਆਰ ਨਿਰਧਾਰ ਕਰਿ ਦਾਹੋ ਦਾਹੋ ਸਉ ਪਰਵਾਣੈ ॥ (40-20-7)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖਫਲ ਚੋਜ ਵਿਡਾਣੈ ॥ ੨੦ ॥ (40-20-8)

ਸਉ ਵਿਚ ਵਰਤੈ ਸਿਖ ਸੰਤ ਇਕੋਤਰ ਸੌ ਸਤਿਗੁਰ ਅਬਿਨਾਸੀ ॥ (40-21-1)
ਸਦਾ ਸਦੀਵ ਦੀਬਾਣ ਜਿਸੁ ਅਸਥਿਰ ਸਦਾ ਨ ਆਵੈ ਜਾਸੀ ॥ (40-21-2)
ਇਕ ਮਨ ਜਿਨ੍ਹੈਂ ਧਿਆਇਆ ਕਾਟੀ ਗਲਹੁ ਤਿਸੈ ਜਮ ਫਾਸੀ ॥ (40-21-3)
ਇਕੋ ਇਕ ਵਰਤਦਾ ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਣਾਸੀ ॥ (40-21-4)
ਬਿਨੁ ਦਰਸਨੁ ਗੁਰੁ ਮੂਰਤਿ ਭ੍ਰਮਤਾ ਫਿਰੇ ਲਖ ਜੁਨਿ ਚਉਰਾਸੀ ॥ (40-21-5)
ਬਿਨੁ ਦੀਖਿਆ ਗੁਰਦੇਵ ਦੀ ਮਰਿ ਜਨਮੇ ਵਿਚਿ ਨਰਕ ਪਵਾਸੀ ॥ (40-21-6)
ਨਿਰਗੁਣ ਸਰਗੁਣ ਸਤਿਗੁਰੂ ਵਿਰਲਾ ਕੋ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਸਮਾਸੀ ॥ (40-21-7)
ਬਿਨੁ ਗੁਰੁ ਓਟ ਨ ਹੋਰ ਕੋ ਸਚੀ ਓਟ ਨ ਕਦੇ ਬਿਨਾਸੀ ॥ (40-21-8)
ਗੁਰਾਂ ਗੁਰੂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪੁਰਖੁ ਆਦਿ ਅੰਤਿ ਬਿਰ ਗੁਰੂ ਰਹਾਸੀ ॥ (40-21-9)
ਕੋ ਵਿਰਲਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਹਜਿ ਸਮਾਸੀ ॥ ੨੧ ॥ (40-21-10)

ਧਿਆਨ ਮੂਲ ਮੂਰਤਿ ਗੁਰੂ ਪੂਜਾ ਮੂਲ ਗੁਰ ਚਰਣ ਪੁਜਾਏ ॥ (40-22-1)
ਮੰਡ ਮੂਲ ਗੁਰੁ ਵਾਕ ਹੈ ਸਚੁ ਸਬਦੁ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੁਣਾਏ ॥ (40-22-2)
ਚਰਣੋਦਕੁ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ ਚਰਣ ਕਮਲ ਗੁਰੁ ਸਿਖ ਧੁਆਏ ॥ (40-22-3)
ਚਰਣਾਮ੍ਰਿਤ ਕਸਮਲ ਕਟੇ ਗੁਰੁ ਧੂਰੀ ਬੁਰੇ ਲੇਖ ਮਿਟਾਏ ॥ (40-22-4)
ਸਤਿ ਨਾਮ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਿਚਿ ਰਿਦੈ ਸਮਾਏ ॥ (40-22-5)
ਬਾਰਹ ਤਿਲਕ ਮਿਟਾਏ ਕੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਤਿਲਕ ਨੀਸਾਣ ਚੜ੍ਹਾਏ ॥ (40-22-6)
ਰਹੁਰਾਸੀ ਰਹੁਰਾਸਿ ਏਹੁ ਇਕੋ ਜਪੀਐ ਹੋਰੁ ਤਜਾਏ ॥ (40-22-7)
ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਦਰਸਣੁ ਦੇਖਣਾ ਭ੍ਰਮਤਾ ਫਿਰੇ ਠਉੜਿ ਨਹੀਂ ਪਾਏ ॥ (40-22-8)
ਬਿਨੁ ਗੁਰੁ ਪੂਰੈ ਆਏ ਜਾਏ ॥ ੨੨ ॥ ੪੦ ॥ (40-22-9)

Vaar 41

ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ (41-1-1)

ਬੋਲਣਾ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਕਾ ॥ (41-1-2)

ਹਰਿ ਸਚੇ ਤਖਤ ਰਚਾਇਆ ਸਤਿ ਸੰਗਤਿ ਮੇਲਾ ॥ (41-1-3)

ਨਾਨਕ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰੰਕਾਰ ਵਿਚਿ ਸਿਧਾਂ ਖੇਲਾ ॥ (41-1-4)

ਗੁਰ ਦਾਸ ਮਨਾਈ ਕਾਲਕਾ ਖੰਡੇ ਕੀ ਵੇਲਾ ॥ (41-1-5)

ਪੀਓ ਪਾਹੁਲ ਖੰਡਧਾਰ ਹੋਇ ਜਨਮ ਸੁਹੇਲਾ ॥ (41-1-6)

ਸੰਗਤਿ ਕੀਨੀ ਖਾਲਸਾ ਮਨਮੁਖੀ ਦੁਹੇਲਾ ॥ (41-1-7)

ਵਾਹ ਵਾਹ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਆਪੇ ਗੁਰੂ ਚੇਲਾ ॥੧॥ (41-1-8)

ਸਚਾ ਅਮਰ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਸੁਣ ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੇ ॥ (41-2-1)

ਸਤਿ ਸੰਗਤਿ ਮੇਲਾਪ ਕਰਿ ਪੰਚ ਢੂਤ ਸੰਘਾਰੇ ॥ (41-2-2)

ਵਿਚਿ ਸੰਗਤਿ ਢੋਈ ਨਾ ਲਹਨਿ ਜੋ ਖਸਮੁ ਵਿਸਾਰੇ ॥ (41-2-3)

ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਥੇ ਉਜਲੇ ਸਚੇ ਦਰਬਾਰੇ ॥ (41-2-4)

ਹਰਿ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਧਿਆਈਐ ਸਚਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ ॥ (41-2-5)

ਵਾਹ ਵਾਹ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਆਪੇ ਗੁਰੂ ਚੇਲਾ ॥੨॥ (41-2-6)

ਹੁਕਮੈ ਅੰਦਰਿ ਵਰਤਦੀ ਸਭ ਸਿਸਟਿ ਸਬਾਈ ॥ (41-3-1)

ਇਕਿ ਆਪੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕੀਤੀਅਨੁ ਜਿਨਿ ਹੁਕਮ ਮਨਾਈ ॥ (41-3-2)

ਇਕਿ ਆਪੇ ਭਰਮ ਭੁਲਾਇਅਨੁ ਢੂਜੈ ਚਿਤੁ ਲਾਈ ॥ (41-3-3)

ਇਕਨਾ ਨੋ ਨਾਮੁ ਬਖਸਿਅਨੁ ਹੋਇ ਆਪਿ ਸਹਾਈ ॥ (41-3-4)

ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਨਮੁ ਸਕਾਰਥਾ ਮਨਮੁਖੀ ਦੁਹੇਲਾ ॥ (41-3-5)

ਵਾਹ ਵਾਹ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਆਪੇ ਗੁਰੂ ਚੇਲਾ ॥੩॥ (41-3-6)

ਗੁਰ ਬਾਣੀ ਤਿਨਿ ਭਾਈਆ ਜਿਨਿ ਮਸਤਕਿ ਭਾਗ ॥ (41-4-1)

ਮਨਮੁਖਿ ਛੁਟਤਿ ਕਾਮਣੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੋਹਾਗ ॥ (41-4-2)

ਗੁਰਮੁਖਿ ਉਜਲ ਹੰਸੁ ਹੈ ਮਨਮੁਖ ਹੈ ਕਾਗ ॥ (41-4-3)

ਮਨਮੁਖਿ ਉਂਧੇ ਕਵਲ ਹੈਂ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੋ ਜਾਗ ॥ (41-4-4)

ਮਨਮੁਖਿ ਜੋਨਿ ਭਵਾਈਅਨਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਮੇਲਾ ॥ (41-4-5)

ਵਾਹ ਵਾਹ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਆਪੇ ਗੁਰੂ ਚੇਲਾ ॥੪॥ (41-4-6)

ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਅਮਰ ਸਚੁ ਸਚੀ ਗੁਰੂ ਬਾਣੀ ॥ (41-5-1)

ਸਚੇ ਸੇਤੀ ਰਤਿਆ ਸੁਖ ਦਰਗਹ ਮਾਣੀ ॥ (41-5-2)

ਜਿਨਿ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਚੁ ਧਿਆਇਆ ਤਿਨਿ ਸੁਖ ਵਿਹਾਣੀ ॥ (41-5-3)

ਮਨਮੁਖਿ ਦਰਗਹਿ ਮਾਰੀਐ ਤਿਲ ਪੀੜੈ ਘਾਣੀ ॥ (41-5-4)

ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਨਮ ਸਦਾ ਸੁਖੀ ਮਨਮੁਖੀ ਦੁਹੇਲਾ ॥ (41-5-5)

ਵਾਹ ਵਾਹ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਆਪੇ ਗੁਰੂ ਚੇਲਾ ॥੫॥ (41-5-6)

ਸਚਾ ਨਾਮੁ ਅਮੋਲ ਹੈ ਵਡਭਾਗੀ ਸੁਣੀਐ ॥ (41-6-1)

ਸਤਿਸੰਗਤਿ ਵਿਚਿ ਪਾਈਐ ਨਿਤ ਹਰਿ ਗਣ ਗੁਣੀਐ॥ (41-6-2)

ਪਰਮ ਖੇਤ ਕਲਿਜੁਗ ਸਰੀਰ ਬੋਈਐ ਸੋ ਲੁਣੀਐ॥ (41-6-3)

ਸਚਾ ਸਾਹਿਬ ਸਚੁ ਨਿਆਇ ਪਾਣੀ ਜਿਉਂ ਪੁਣੀਐ॥ (41-6-4)

ਵਿਚਿ ਸੰਗਤਿ ਸਚੁ ਵਰਤਦਾ ਨਿਤ ਨੇਹੁ ਨਵੇਲਾ॥ (41-6-5)

ਵਾਹ ਵਾਹ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਆਪੇ ਗੁਰੁ ਚੇਲਾ॥ ੬॥ (41-6-6)

ਓਅੰਕਾਰ ਅਕਾਰ ਆਪਿ ਹੈ ਹੋਸੀ ਭੀ ਆਪੈ॥ (41-7-1)

ਓਹੀ ਉਪਾਵਨਹਾਰੁ ਹੈ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਜਾਪੈ॥ (41-7-2)

ਖਿਨ ਮਹਿੰ ਢਾਹਿ ਉਸਾਰਦਾ ਤਿਸੁ ਭਾਉ ਨ ਬਿਆਪੈ॥ (41-7-3)

ਕਲੀ ਕਾਲ ਗੁਰੁ ਸੇਵੀਐ ਨਹੀਂ ਦੁਖ ਸੰਤਾਪੈ॥ (41-7-4)

ਸਭ ਜਗੁ ਤੇਰਾ ਖੇਲੁ ਹੈ ਤੂੰ ਗੁਣੀ ਗਹੇਲਾ॥ (41-7-5)

ਵਾਹ ਵਾਹ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਆਪੇ ਗੁਰੁ ਚੇਲਾ॥ ੭॥ (41-7-6)

ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਅਨਤੈ ਅਨੰਤ ਗੁਰੁ ਅੰਤ ਨ ਪਾਈਐ॥ (41-8-1)

ਅਪਰ ਅਪਾਰ ਅਗੰਮ ਆਦਿ ਜਿਸੁ ਲਖਿਆ ਨ ਜਾਈਐ॥ (41-8-2)

ਅਮਰ ਅਜਾਚੀ ਸਤਿ ਨਾਮੁ ਤਿਸੁ ਸਦਾ ਧਿਆਈਐ॥ (41-8-3)

ਸਚਾ ਸਾਹਿਬ ਸੇਵੀਐ ਮਨ ਚਿੰਦਿਆ ਪਾਈਐ॥ (41-8-4)

ਅਨਿਕ ਰੂਪ ਧਰਿ ਪ੍ਰਗਟਿਆ ਹੈ ਏਕ ਅਕੇਲਾ॥ (41-8-5)

ਵਾਹ ਵਾਹ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਆਪੇ ਗੁਰੁ ਚੇਲਾ॥ ੮॥ (41-8-6)

ਅਬਿਨਾਸੀ ਅਨੰਤ ਹੈ ਘਟਿ ਘਟਿ ਦਿਸਟਾਇਆ॥ (41-9-1)

ਅਘ ਨਾਸੀ ਆਤਮ ਅਭੂਲ ਨਹੀਂ ਭੂਲੈ ਭੂਲਾਇਆ॥ (41-9-2)

ਹਰਿ ਅਲਖ ਅਕਾਲ ਅਡੋਲ ਹੈ ਗੁਰੁ ਸਬਦਿ ਲਖਾਇਆ॥ (41-9-3)

ਸਰਬ ਬਿਆਪੀ ਹੈ ਅਲੇਪ ਜਿਸੁ ਲਗੈ ਨ ਮਾਇਆ॥ (41-9-4)

ਹਰਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮ ਧਿਆਈਐ ਜਿਤੁ ਲੰਘੈ ਵਹੇਲਾ॥ (41-9-5)

ਵਾਹ ਵਾਹ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਆਪੇ ਗੁਰੁ ਚੇਲਾ॥ ੯॥ (41-9-6)

ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਨਰਹਰਿ ਨਿਧਾਨ ਨਿਰਵੈਰੁ ਧਿਆਈਐ॥ (41-10-1)

ਨਾਰਾਇਣ ਨਿਰਬਾਣ ਨਾਥ ਮਨ ਅਨਦਿਨ ਗਾਈਐ॥ (41-10-2)

ਨਰਕ ਨਿਵਾਰਣ ਦੁਖ ਦਲਣ ਜਪਿ ਨਰਕਿ ਨ ਜਾਈਐ॥ (41-10-3)

ਦੇਣਹਾਰ ਦਇਆਲ ਨਾਥ ਜੋ ਦੇਇ ਸੁ ਪਾਈਐ॥ (41-10-4)

ਦੂਖ ਭੰਜਨ ਸੁਖ ਹਰਿ ਧਿਆਨ ਮਾਇਆ ਵਿਚਿ ਖੇਲਾ॥ (41-10-5)

ਵਾਹ ਵਾਹ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਆਪੇ ਗੁਰੁ ਚੇਲਾ॥ ੧੦॥ (41-10-6)

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾਤਾ॥ (41-11-1)

ਪਤਿਤ ਪਾਵਨ ਪਰਮਾਤਮਾ ਸਰਬ ਅੰਤਿਰ ਜਾਤਾ॥ (41-11-2)

ਹਰਿ ਦਾਨਾ ਬੀਨਾ ਬੇਸੁਮਾਰ ਬੇਅੰਤ ਬਿਧਾਤਾ॥ (41-11-3)

ਬਨਵਾਰੀ ਬਖਸਿੰਦ ਆਪੁ ਆਪੇ ਧਿਤਾ ਮਾਤਾ॥ (41-11-4)

ਇਹ ਮਾਨਸ ਜਨਮ ਅਮੌਲ ਹੈ ਮਿਲਨੇ ਕੀ ਵੇਲਾ॥ (41-11-5)

ਵਾਹ ਵਾਹ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਆਪੇ ਗੁਰੁ ਚੇਲਾ॥ ੧੧॥ (41-11-6)

ਭੈ ਭੰਜਨ ਭਗਵਾਨ ਭਜੋ ਭੈ ਨਾਸਨ ਭੋਗੀ॥ (41-12-1)

ਭਗਤਿ ਵਛਲ ਭੈ ਭੰਜਨੋ ਜਪਿ ਸਦਾ ਅਰੋਗੀ ॥ (41-12-2)
ਮਨਮੋਹਨ ਮੂਰਤਿ ਮੁਕੰਦ ਪ੍ਰਭੁ ਜੋਗ ਸੁ ਜੋਗੀ ॥ (41-12-3)
ਰਸੀਆ ਰਖਵਾਲਾ ਰਚਨਹਾਰ ਜੋ ਕਰਰੇ ਸੁ ਹੋਗੀ ॥ (41-12-4)
ਮਧੁਸੂਧਨਿ ਮਾਧੇ ਮੁਰਾਰਿ ਬਹੁ ਰੰਗੀ ਖੇਲਾ ॥ (41-12-5)
ਵਾਹ ਵਾਹ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਆਪੇ ਗੁਰੁ ਚੇਲਾ ॥ ੧੨ ॥ (41-12-6)

ਲੋਚਾ ਪੂਰਨ ਲਿਖਮਹਾਰੁ ਹੈ ਲੇਖ ਲਿਖਾਰੀ ॥ (41-13-1)
ਹਰਿ ਲਾਲਨ ਲਾਲ ਗੁਲਾਲ ਸਚੁ ਸਚਾ ਵਾਪਾਰੀ ॥ (41-13-2)
ਰਾਵਨਹਾਰੁ ਰਹੀਮੁ ਰਾਮ ਆਪੇ ਨਰ ਨਾਰੀ ॥ (41-13-3)
ਰਿਖੀਜੇਸ ਰਘੁਨਾਥ ਰਾਇ ਜਪੀਏ ਬਨਵਾਰੀ ॥ (41-13-4)
ਪਰਮਹੰਸ ਭੈ ਝ੍ਰਾਸ ਨਾਸ ਜਪਿ ਰਿਦੈ ਸੁਹੇਲਾ ॥ (41-13-5)
ਵਾਹ ਵਾਹ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਆਪੇ ਗੁਰੁ ਚੇਲਾ ॥ ੧੩ ॥ (41-13-6)

ਪ੍ਰਾਨ ਮੀਡ ਪਰਮਾਤਮਾ ਪੁਰਖੋਤਮ ਪੂਰਾ ॥ (41-14-1)
ਪੱਖਨਹਾਰ ਪਾਤਿਸਾਹ ਹੈ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਨ ਉਰਾ ॥ (41-14-2)
ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਨ ਪ੍ਰਾਨਪਤਿ ਸਦ ਸਦਾ ਹਜੂਰਾ ॥ (41-14-3)
ਵਹ ਪ੍ਰਗਟਿਓ ਪੁਰਖ ਭਗਵੰਤ ਰੂਪ ਗੁਰ ਗੋਬਿੰਦ ਸੂਰਾ ॥ (41-14-4)
ਅਨਦਿ ਬਿਨੋਦੀ ਚੋਜੀਆ ਸਚੁ ਸਚੀ ਵੇਲਾ ॥ (41-14-5)
ਵਾਹ ਵਾਹ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਆਪੇ ਗੁਰੁ ਚੇਲਾ ॥ ੧੪ ॥ (41-14-6)

ਉਹੁ ਗੁਰੁ ਗੋਬਿੰਦ ਹੋਇ ਪ੍ਰਗਟਿਓ ਦਸਵਾਂ ਅਵਤਾਰਾ ॥ (41-15-1)
ਜਿਨ ਅਲਖ ਅਪਏਰ ਨਿਰੰਜਨਾ ਜਪਿਓ ਕਰਤਾਰਾ ॥ (41-15-2)
ਨਿਜ ਪੰਥ ਚਲਾਇਓ ਖਾਲਸਾ ਧਰਿ ਤੇਜ ਕਰਾਰਾ ॥ (41-15-3)
ਸਿਰ ਕੇਸ ਧਾਰਿ ਗਹਿ ਖੜਗ ਕੋ ਸਭ ਦੁਸਟ ਪਛਾਰਾ ॥ (41-15-4)
ਸੀਲ ਜਤ ਕੀ ਕਛ ਪਹਰਿ ਪਕੜੋ ਹਥਿਆਰਾ ॥ (41-15-5)
ਸਚ ਫਤੇ ਬੁਲਾਈ ਗੁਰੂ ਕੀ ਜੀਤਿਓ ਰਣ ਭਾਰਾ ॥ (41-15-6)
ਸਭ ਦੈਤ ਅਰਿਨਿ ਕੋ ਘੇਰ ਕਰਿ ਕੀਚੈ ਪ੍ਰਹਾਰਾ ॥ (41-15-7)
ਤਬ ਸਹਿਜੇ ਪ੍ਰਗਟਿਓ ਜਗਤ ਮੈ ਗੁਰੁ ਜਾਪ ਆਪਾਰਾ ॥ (41-15-8)
ਇਉਂ ਉਪਜੇ ਸਿੰਘ ਭੁਜੰਗੀਏ ਨੀਲ ਅੰਬਰ ਧਾਰਾ ॥ (41-15-9)
ਤੁਰਕ ਦੁਸਟ ਸਭਿ ਛੈ ਕੀਏ ਹਰਿ ਨਾਮ ਉਚਾਰਾ ॥ (41-15-10)
ਤਿਨ ਆਗੇ ਕੋਇ ਨ ਠਹਿਰਿਓ ਭਾਗੇ ਸਿਰਦਾਰਾ ॥ (41-15-11)
ਜਹ ਰਾਜੇ ਸਾਹ ਅਮੀਰੜੇ ਹੋਏ ਸਭ ਛਾਰਾ ॥ (41-15-12)
ਫਿਰ ਸੁਨ ਕਰਿ ਐਸੀ ਧਮਕ ਕਉ ਕਾਂਪੈ ਗਿਰਿ ਭਾਰਾ ॥ (41-15-13)
ਤਬ ਸਭ ਧਰਤੀ ਹਲਚਲ ਭਈ ਛਾਡੇ ਘਰ ਬਾਰਾ ॥ (41-15-14)
ਇਉਂ ਐਸੇ ਦੁੰਦ ਕਲੇਸ ਮਹਿ ਖਪਿਓ ਸੰਸਾਰਾ ॥ (41-15-15)
ਤਿਹਿ ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਕੋਈ ਹੈ ਨਹੀ ਭੈ ਕਾਟਨ ਹਾਰਾ ॥ (41-15-16)
ਗਹਿ ਐਸੇ ਖੜਗ ਦਿਖਾਈਐ ਕੋ ਸਕੈ ਨ ਝੇਲਾ ॥ (41-15-17)
ਵਾਹ ਵਾਹ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਆਪੇ ਗੁਰੁ ਚੇਲਾ ॥ ੧੫ ॥ (41-15-18)

ਗੁਰਬਰ ਅਕਾਲ ਕੇ ਹੁਕਮ ਸਿਉਂ ਉਪਜਿਓ ਬਿਗਿਆਨਾ ॥ (41-16-1)
ਤਬ ਸਹਿਜੇ ਰਚਿਓ ਖਾਲਸਾ ਸਾਬਤ ਮਰਦਾਨਾ ॥ (41-16-2)
ਇਉਂ ਉਠੇ ਸਿੰਘ ਭਭਕਾਰਿ ਕੈ ਸਭ ਜਗ ਡਰਪਾਨਾ ॥ (41-16-3)

ਮੜੀ ਦੇਵਲ ਗੋਰ ਮਸੀਤ ਢਾਹਿ ਕੀਏ ਮੈਦਾਨਾ॥ (41-16-4)
ਬੈਦ ਪੁਰਾਨ ਖਟ ਸਾਸਤ੍ਰਾ ਫੁਨ ਮਿਟੇ ਕੁਰਾਨਾ॥ (41-16-5)
ਬਾਂਗ ਸਲਾਤ ਹਟਾਇ ਕਰਿ ਮਾਰੇ ਸੁਲਤਾਨਾ॥ (41-16-6)
ਮੀਰ ਪੀਰ ਸਭ ਛਥਿ ਗਏ ਮਜ਼ਹਬ ਉਲਟਾਨਾ॥ (41-16-7)
ਮਲਵਾਨੇ ਕਾਜੀ ਪੜਿ ਥਕੇ ਕਛੁ ਮਰਮੁ ਨ ਜਾਨਾ॥ (41-16-8)
ਲਖ ਪੰਡਤਿ ਬ੍ਰਹਮਨ ਜੋਤਕੀ ਬਿਖ ਸਿਉ ਉਰਝਾਨਾ॥ (41-16-9)
ਫੁਨ ਪਾਥਰ ਦੇਵਲ ਪੂਜਿ ਕੈ ਅਤਿ ਹੀ ਭਰਮਾਨਾ॥ (41-16-10)
ਇਉਂ ਦੌਨੇ ਫਿਰਕੇ ਕਪਟ ਮੌ ਰਚ ਰਹੇ ਨਿਦਾਨਾ॥ (41-16-11)
ਇਉਂ ਤੀਸਰ ਮਜ਼ਹਬ ਖਾਲਸਾ ਉਪਜਿਓ ਪਰਧਾਨਾ॥ (41-16-12)
ਜਿਨਿ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਹੁਕਮ ਸਿਉ ਗਹਿ ਖੜਗ ਦਿਖਾਨਾ॥ (41-16-13)
ਤਿਹ ਸਭ ਦੁਸਟਨ ਕਉ ਛੇਦਿ ਕੈ ਅਕਾਲ ਜਪਾਨਾ॥ (41-16-14)
ਫਿਰ ਐਸਾ ਹੁਕਮ ਅਕਾਲ ਕਾ ਜਗ ਮੈ ਪ੍ਰਗਟਾਨਾ॥ (41-16-15)
ਤਬ ਸੁੰਨਤ ਕੇਇ ਨ ਕਰ ਸਕੈ ਕਾਂਪਤਿ ਤੁਰਕਾਨਾ॥ (41-16-16)
ਇਉਂ ਉਮਤ ਸਭ ਮੁਹੰਮਦੀ ਖਥਿ ਗਈ ਨਿਦਾਨਾ॥ (41-16-17)
ਤਬ ਫੱਤੇ ਡੰਕ ਜਗ ਮੌ ਘੁਰੇ ਦੁਖ ਦੁੰਦ ਮਿਟਾਨਾ॥ (41-16-18)
ਇਉਂ ਤੀਸਰ ਪੰਥ ਰਚਾਇਨੁ ਵਡ ਸੂਰ ਗਹੇਲਾ॥ (41-16-19)
ਵਾਹ ਵਾਹ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਆਪੇ ਗੁਰੂ ਚੇਲਾ ॥੧੯॥ (41-16-20)

ਜਾਗੇ ਸਿੰਘ ਬਲਵੰਤ ਬੀਰ ਸਭ ਦੁਸਟ ਖਪਾਏ॥ (41-17-1)
ਦੀਨ ਮੁਹੰਮਦੀ ਉਠ ਗਇਓ ਹਿੰਦਕ ਠਹਿਰਾਏ॥ (41-17-2)
ਤਹਿ ਕਲਮਾ ਕੋਈ ਨ ਪੜ੍ਹੁ ਸਕੈ ਨਹੀਂ ਜਿਕਰੁ ਅਲਾਏ॥ (41-17-3)
ਨਿਵਾਜ਼ ਦਰੂਦ ਨ ਫਾਇਤਾ ਨਹ ਲੰਡ ਕਟਾਏ॥ (41-17-4)
ਯਹ ਰਾਹੁ ਸਰੀਅਤ ਮੇਟ ਕਰਿ ਮੁਸਲਮ ਭਰਮਾਏ॥ (41-17-5)
ਗੁਰੂ ਫੱਤੇ ਬੁਲਾਈ ਸਭਨ ਕਉ ਸਚ ਖੇਲ ਰਚਾਏ॥ (41-17-6)
ਨਿਜ ਸੂਰ ਸਿੰਘ ਵਰਿਆਮੜੇ ਬਹੁ ਲਾਖ ਜਗਾਏ॥ (41-17-7)
ਸਭ ਜਗ ਤਿਨਹੁੰ ਲੂਟ ਕਰਿ ਤੁਰਕਾਂ ਚੁਣਿ ਖਾਏ॥ (41-17-8)
ਫਿਰ ਸੁਖ ਉਪਜਾਇਓ ਜਗਤ ਮੈ ਸਭ ਦੁਖ ਬਿਸਰਾਏ॥ (41-17-9)
ਨਿਜ ਦੋਹੀ ਫਿਰੀ ਗੋਬਿੰਦ ਕੀ ਅਕਾਲ ਜਪਾਏ॥ (41-17-10)
ਤਿਹ ਨਿਰਭਉ ਰਾਜ ਕਮਾਇਅਨੁ ਸਚ ਅਦਲ ਚਲਾਏ॥ (41-17-11)
ਇਉਂ ਕਲਿਜੁਗ ਮੈ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰਿ ਸਤਿਜੁਗ ਵਰਤਾਏ॥ (41-17-12)
ਸਭ ਤੁਰਕ ਮਲੇਛ ਖਪਾਇ ਕਰਿ ਸਚ ਬਣਤ ਬਨਾਏ॥ (41-17-13)
ਤਬ ਸਕਲ ਜਗਤ ਕਉ ਸੁਖ ਦੀਏ ਦੁਖ ਮਾਰਿ ਹਟਾਏ॥ (41-17-14)
ਇਉਂ ਹੁਕਮ ਭਇਓ ਕਰਤਾਰ ਕਾ ਸਭ ਦੁੰਦ ਮਿਟਾਏ॥ (41-17-15)
ਤਬ ਸਹਜੇ ਧਰਮ ਪ੍ਰਗਾਸਿਆ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਸ ਗਾਏ॥ (41-17-16)
ਵਹ ਪ੍ਰਗਟਿਓ ਮਰਦ ਅਗੰਮਤਾ ਵਰੀਆਮ ਇਕੇਲਾ॥ (41-17-17)
ਵਾਹ ਵਾਹ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਆਪੇ ਗੁਰੂ ਚੇਲਾ ॥੧੭॥ (41-17-18)

ਨਿਜ ਫੱਤੇ ਬੁਲਾਈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੀਨੇ ਉਜੀਆਰਾ॥ (41-18-1)
ਤੁਠ ਕਪਟ ਸਭ ਛਥਿ ਗਏ ਸਚ ਸਚ ਵਰਤਾਰਾ॥ (41-18-2)
ਫਿਰ ਜਗ ਹੋਮ ਠਹਿਰਾਇ ਕੈ ਨਿਜ ਧਰਮ ਸਵਾਰਾ॥ (41-18-3)
ਤੁਰਕ ਦੁੰਦ ਸਭ ਉਠ ਗਇਓ ਰਚਿਓ ਜੈਕਾਰਾ॥ (41-18-4)
ਜਹ ਉਪਜੈ ਸਿੰਘ ਮਹਾਂ ਬਲੀ ਖਾਲਸ ਨਿਰਧਾਰਾ॥ (41-18-5)

ਸਭ ਜਗ ਤਿਨਹੁਂ ਬਸ ਕੀਓ ਜਪ ਅਲਖ ਅਪਾਰਾ॥ (41-18-6)
ਗੁਰ ਧਰਮ ਸਿਮਰਿ ਜਗ ਚਮਕਿਓ ਮਿਟਿਓ ਅੰਧਿਆਰਾ॥ (41-18-7)
ਤਬ ਕੁਸਲ ਖੇਮ ਆਨੰਦ ਸਿਉਂ ਬਸਿਓ ਸੰਸਾਰਾ॥ (41-18-8)
ਹਰਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੰਤਰ ਅਗੰਮ ਜਗ ਤਾਰਨਹਾਰਾ॥ (41-18-9)
ਜੋ ਸਿਮਰਹਿ ਨਰ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿਉਂ ਪਹੁੰਚੈ ਦਰਬਾਰਾ॥ (41-18-10)
ਸਭ ਪਕੜੋ ਚਰਨ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਛਾਡੋ ਜੰਜਾਰਾ॥ (41-18-11)
ਨਾਤਰੁ ਦਰਗਹ ਕੁਟੀਅਨੁ ਮਨਮੁਖਿ ਕੜਿਆਰਾ॥ (41-18-12)
ਤਹ ਛੁਟੈ ਸੋਈ ਜੁ ਹਰਿ ਭਜੈ ਸਭ ਤਜੈ ਬਿਕਾਰਾ॥ (41-18-13)
ਇਸ ਮਨ ਚੰਚਲ ਕਉ ਘੇਰ ਕਰਿ ਸਿਮਰੈ ਕਰਤਾਰਾ॥ (41-18-14)
ਤਬ ਪਹੁੰਚੈ ਹਰਿ ਹੁਕਮ ਸਿਉਂ ਨਿਜ ਦਸਵੈਂ ਦੁਆਰਾ॥ (41-18-15)
ਫਿਰ ਇਉਂ ਸਹਿਜੇ ਭੇਟੈ ਗਗਨ ਮੈਂ ਆਤਮ ਨਿਰਧਾਰਾ॥ (41-18-16)
ਤਬ ਵੈ ਨਿਰਖੈਂ ਸੁਰਗ ਮਹਿ ਆਨੰਦ ਸੁਹੇਲਾ॥ (41-18-17)
ਵਾਹ ਵਾਹ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਆਪੇ ਗੁਰੁ ਚੇਲਾ ॥੧੯॥ (41-18-18)

ਵਹਿ ਉਪਜਿਓ ਚੇਲਾ ਮਰਦ ਕਾ ਮਰਦਾਨ ਸਦਾਏ॥ (41-19-1)
ਜਿਨਿ ਸਭ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕਉ ਜੀਤ ਕਰਿ ਨੀਸਾਨ ਝੁਲਾਏ॥ (41-19-2)
ਤਬ ਸਿੰਘਨ ਕਉ ਬਖਸ ਕਰ ਬਹੁ ਸੁਖ ਦਿਖਲਾਏ॥ (41-19-3)
ਫਿਰ ਸਭ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕੇ ਉਪਰੇ ਹਾਕਮ ਠਹਿਰਾਏ॥ (41-19-4)
ਤਿਨਹੁਂ ਜਗਤ ਸੰਭਾਲ ਕਰਿ ਆਨੰਦ ਰਚਾਏ॥ (41-19-5)
ਤਹ ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਅਕਾਲ ਕਉ ਹਰਿ ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਏ॥ (41-19-6)
ਵਾਹ ਗੁਰੁ ਗੋਬਿੰਦ ਗਾਜੀ ਸਬਲ ਜਿਨਿ ਸਿੰਘ ਜਗਾਏ॥ (41-19-7)
ਤਬ ਭਇਓ ਜਗਤ ਸਭ ਖਾਲਸਾ ਮਨਮੁਖ ਭਰਮਾਏ॥ (41-19-8)
ਇਉਂ ਉਠਿ ਭਬਕੇ ਬਲ ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸਸਤ੍ਰ ਝਮਕਾਏ॥ (41-19-9)
ਤਬ ਸਭ ਤੁਰਕਨ ਕੋ ਛੇਦ ਕਰਿ ਅਕਾਲ ਜਪਾਏ॥ (41-19-10)
ਸਭ ਛੜਪਤੀ ਚੁਨਿ ਚੁਨਿ ਹਤੇ ਕਹੂੰ ਟਿਕਨਿ ਨ ਪਾਏ॥ (41-19-11)
ਤਬ ਜਗ ਮੈਂ ਧਰਮ ਪਰਗਾਸਿਓ ਸਚੁ ਹੁਕਮ ਚਲਾਏ॥ (41-19-12)
ਯਹ ਬਾਰਹ ਸਦੀ ਨਿਬੇੜ ਕਰਿ ਗੁਰ ਫੜੇ ਬੁਲਾਏ॥ (41-19-13)
ਤਬ ਦੁਸ਼ਟ ਮਲੇਛ ਸਹਿਜੇ ਖਪੇ ਛਲ ਕਪਟ ਉਡਾਏ॥ (41-19-14)
ਇਉਂ ਹਰਿ ਅਕਾਲ ਕੇ ਹੁਕਮ ਸੌਂ ਰਣ ਜੁਧ ਮਚਾਏ॥ (41-19-15)
ਤਬ ਕੁਦੇ ਸਿੰਘ ਭੁਜੰਗੀਏ ਦਲ ਕਟਕ ਉਡਾਏ॥ (41-19-16)
ਇਉਂ ਫਤੇ ਭਈ ਜਗ ਜੀਤ ਕਰਿ ਸਚੁ ਤਖਤ ਰਚਾਏ॥ (41-19-17)
ਬਹੁ ਦੀਓ ਦਿਲਾਸਾ ਜਗਤ ਕੋ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਦ੍ਰਿੜਾਏ॥ (41-19-18)
ਤਬ ਸਭ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਸੁਖੀਆ ਭਈ ਦੁਖ ਦਰਦ ਗਵਾਏ॥ (41-19-19)
ਫਿਰ ਸੁਖ ਨਿਹਚਲ ਬਖਸਿਓ ਜਗਤ ਭੈ ਢ੍ਹਾਸ ਚੁਕਾਏ॥ (41-19-20)
ਗੁਰਦਾਸ ਖੜਾ ਦਰ ਪਕਤਿ ਕੈ ਇਉਂ ਉਚਰਿ ਸੁਣਾਏ॥ (41-19-21)
ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜਮ ਢ੍ਹਾਸ ਸੌਂ ਮੁਹਿ ਲੇਹੁ ਛੁਡਾਏ॥ (41-19-22)
ਜਬ ਹਉਂ ਦਾਸਨ ਕੋ ਦਾਸਰੋ ਗੁਰ ਟਹਿਲ ਕਮਾਏ॥ (41-19-23)
ਤਬ ਛੂਟੈ ਬੰਧਨ ਸਕਲ ਫੁਨ ਨਰਕਿ ਨ ਜਾਏ॥ (41-19-24)
ਹਰਿਦਾਸਾਂ ਚਿੰਦਿਆ ਸਦ ਸਦਾ ਗੁਰ ਸੰਗਤਿ ਮੇਲਾ॥ (41-19-25)
ਵਾਹ ਵਾਹ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਆਪੇ ਗੁਰੁ ਚੇਲਾ ॥੧੯॥ (41-19-26)

ਸੰਤ ਭਗਤ ਗੁਰ ਸਿਖ ਹਹਿ ਜਗ ਤਾਰਨ ਆਏ॥ (41-20-1)

ਸੇ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਜਗ ਮੈਂ ਗਰ ਮੰਡ ਜਪਾਏ॥ (41-20-2)
ਜਪ ਤਪ ਸੰਜਮ ਸਾਧ ਕਰਿ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਕਮਾਏ॥ (41-20-3)
ਤਹਿ ਸੇਵਕ ਸੋ ਪਰਵਾਨ ਹੈ ਹਰਿ ਨਾਮ ਦਿੜਾਏ॥ (41-20-4)
ਕਾਮ ਕਰੋਧ ਫੁਨ ਲੋਭ ਮੋਹ ਅਹੰਕਾਰ ਚੁਕਾਏ॥ (41-20-5)
ਜੋਗ ਜੁਗਤਿ ਘਟਿ ਸੇਧ ਕਰਿ ਪਵਣਾ ਠਹਿਰਾਏ॥ (41-20-6)
ਤਬ ਖਟ ਚਕਰਾ ਸਹਿਜੇ ਘੁਰੇ ਗਗਨਾ ਘਰਿ ਛਾਏ॥ (41-20-7)
ਨਿਜ ਸੁੰਨ ਸਮਾਧਿ ਲਗਾਇ ਕੈ ਅਨਹਦ ਲਿਵ ਲਾਏ॥ (41-20-8)
ਤਬ ਦਰਗਹ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਪਤਿ ਸਿਉਂ ਘਰਿ ਜਾਏ॥ (41-20-9)
ਕਲੀ ਕਾਲ ਮਰਦਾਨ ਮਰਦ ਨਾਨਕ ਗੁਨ ਗਾਏ॥ (41-20-10)
ਯਹ ਵਾਰ ਭਗਉਤੀ ਜੋ ਪੜ੍ਹੈ ਅਮਰਾ ਪਦ ਪਾਏ॥ (41-20-11)
ਤਿਹ ਦੁਖ ਸੰਤਾਪ ਨ ਕਛੂ ਲਗੈ ਆਨੰਦ ਵਰਤਾਏ॥ (41-20-12)
ਫਿਰ ਜੋ ਚਿਤਵੈ ਸੋਈ ਲਹੈ ਘਟਿ ਅਲਖ ਲਖਾਏ॥ (41-20-13)
ਤਬ ਨਿਸ ਦਿਨ ਇਸ ਵਾਰ ਸੌਂ ਮੁਖ ਪਾਠ ਸੁਨਾਏ॥ (41-20-14)
ਸੋ ਲਹੈ ਪਦਾਰਥ ਮੁਕਤਿ ਪਦ ਚੜ੍ਹੁ ਗਗਨ ਸਮਾਏ॥ (41-20-15)
ਤਬ ਕਛੂ ਨਘੂਛੇ ਜਮ ਧਰਮ ਸਭ ਪਾਪ ਮਿਟਾਏ॥ (41-20-16)
ਤਬ ਲਗੈ ਨ ਤਿਸੁ ਜਮ ਢੰਡ ਦੁਖ ਨਹਿੰ ਹੋਇ ਦੁਹੇਲਾ॥ (41-20-17)
ਵਾਹ ਵਾਹ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਆਪੇ ਗੁਰੂ ਚੇਲਾ ॥੨੦॥ (41-20-18)

ਹਰਿ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਖੇਲ ਰਚਾਇਆ॥ (41-21-1)
ਅੰਗਦ ਕਉ ਪ੍ਰਭੁ ਅਲਖ ਲਖਾਇਆ॥ (41-21-2)
ਪ੍ਰਿਥਮ ਮਹਲ ਹਰ ਨਾਮੁ ਜਪਾਇਓ॥ (41-21-3)
ਦੁਤੀਏ ਅੰਗਦ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਇਓ॥ (41-21-4)
ਤੀਸਰ ਮਹਲ ਅਮਰ ਪਰਧਾਨਾ॥ (41-21-5)
ਜਿਹ ਘਟ ਮਹਿ ਨਿਰਖੇ ਹਰਿ ਭਗਵਾਨਾ॥ (41-21-6)
ਜਲ ਭਰਿਓ ਸਤਿਗੁਰੁ ਕੇ ਦੁਆਰੇ॥ (41-21-7)
ਤਬ ਇਹ ਪਾਇਓ ਮਹਲ ਅਪਾਰੇ॥ (41-21-8)
ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਚਉਥੇ ਪਰਗਾਸਾ॥ (41-21-9)
ਜਿਨਿ ਰਟੇ ਨਿਰਜਨ ਪ੍ਰਭੁ ਅਭਿਨਾਸਾ॥ (41-21-10)
ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਪੰਚਮ ਠਹਰਾਇਓ॥ (41-21-11)
ਜਿਨ ਸਬਦ ਸੁਧਾਰ ਗਰੰਥ ਬਣਾਇਓ॥ (41-21-12)
ਗ੍ਰੰਥ ਬਣਾਇ ਉਚਾਰ ਸੁਨਾਇਓ॥ (41-21-13)
ਤਬ ਸਰਬ ਜਗਤ ਮੈਂ ਪਾਠ ਰਚਾਇਓ॥ (41-21-14)
ਕਰਿ ਪਾਠ ਗ੍ਰੰਥ ਜਗਤ ਸਭ ਤਰਿਓ॥ (41-21-15)
ਜਿਹ ਨਿਸ ਬਾਸੁਰ ਹਰਿ ਨਾਮ ਉਚਰਿਓ॥ (41-21-16)
ਗੁਰ ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਖਸਟਮ ਅਵਤਾਰੇ॥ (41-21-17)
ਜਿਨਿ ਪਕਤਿ ਤੇਗ ਬਹੁ ਦੁਸਟ ਪਛਾਰੇ॥ (41-21-18)
ਇਉਂ ਸਭ ਮੁਗਲਨ ਕਾ ਮਨ ਬਉਰਾਨਾ॥ (41-21-19)
ਤਬ ਹਰਿ ਭਗਤਨ ਸੌਂ ਦੁੰਦ ਰਚਾਨਾ॥ (41-21-20)
ਇਉਂ ਕਰਿ ਹੈ ਗੁਰਦਾਸ ਪੁਕਾਰਾ॥ (41-21-21)
ਹੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੁਹਿ ਲੇਹੁ ਉਬਾਰਾ ॥੨੧॥ (41-21-22)

ਸਪਤਮ ਮਹਿਲ ਅਗਮ ਹਰਿਰਾਇਆ॥ (41-22-1)

ਜਿਨ ਸੰਨ ਧਿਆਨ ਕਰਿ ਜੋਗ ਕਮਾਇਆ॥ (41-22-2)
ਚੜ੍ਹੁ ਗਗਨ ਗੁਢਾ ਮਹਿ ਰਹਿਓ ਸਮਾਈ॥ (41-22-3)
ਜਹਾ ਬੈਠ ਅਡੋਲ ਸਮਾਧਿ ਲਗਾਈ॥ (41-22-4)
ਸਭ ਕਲਾ ਖੈਚ ਕਰਿ ਗੁਪਤ ਰਹਾਯੰ॥ (41-22-5)
ਤਹਿ ਅਪਨ ਰੂਪ ਕੋ ਨਹਿਂ ਦਿਖਲਾਯੰ॥ (41-22-6)
ਇਉਂ ਇਸ ਪਰਕਾਰ ਗੁਬਾਰ ਮਚਾਇਓ॥ (41-22-7)
ਤਹ ਦੇਵ ਅੰਸ ਕੋ ਬਹੁ ਚਮਕਾਇਓ॥ (41-22-8)
ਹਰਿਕਿਸਨ ਭਯੋ ਅਸਟਮ ਬਲ ਬੀਰਾ॥ (41-22-9)
ਜਿਨ ਪਹੁੰਚਿ ਦੇਹਲੀ ਤਜਿਓ ਸਰੀਰਾ॥ (41-22-10)
ਬਾਲ ਰੂਪ ਧਰਿ ਸੂਂਗ ਰਚਾਇਓ॥ (41-22-11)
ਤਬ ਸਹਿਜੇ ਤਨ ਕੋ ਛੋਡਿ ਸਿਧਾਇਓ॥ (41-22-12)
ਇਉਂ ਮੁਗਲਨਿ ਸੀਸ ਪਰੀ ਬਹੁ ਛਾਰਾ॥ (41-22-13)
ਵੈ ਖੁਦ ਪਤਿ ਸੌ ਪਹੁੰਚੇ ਦਰਬਾਰਾ॥ (41-22-14)
ਐੱਚੋਂ ਇਹ ਬਾਦ ਰਚਾਇਓ॥ (41-22-15)
ਤਿਨ ਅਪਨਾ ਕੁਲ ਸਭ ਨਾਸ ਕਰਾਇਓ॥ (41-22-16)
ਇਉਂ ਠਹਕਿ ਠਹਕਿ ਮੁਗਲਨਿ ਸਿਰਿ ਝਾਰੀ॥ (41-22-17)
ਛਨ ਹੋਏ ਪਾਪੀ ਵਹ ਨਰਕ ਸਿਧਾਰੀ॥ (41-22-18)
ਇਉਂ ਕਰਿ ਹੈ ਗੁਰਦਾਸ ਪੁਕਾਰਾ॥ (41-22-19)
ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਮੁਹਿ ਲੇਹੁ ਉਬਾਰਾ ॥੨੨॥ (41-22-20)

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਭ ਕੇ ਸਿਰ ਤਾਜਾ॥ (41-23-1)
ਜਿਹ ਕਉ ਸਿਮਰਿ ਸਰੇ ਸਭ ਕਾਜਾ॥ (41-23-2)
ਗੁਰ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸੂਂਗ ਰਚਾਯੰ॥ (41-23-3)
ਜਿਹ ਅਪਨ ਸੀਸ ਦੇ ਜਗ ਠਹਰਾਯੰ॥ (41-23-4)
ਇਸ ਬਿਧਿ ਮੁਗਲਨ ਕੋ ਭਰਮਾਇਓ॥ (41-23-5)
ਤਬ ਸਤਿਗੁਰ ਅਪਨਾ ਬਲ ਨ ਜਨਾਇਓ॥ (41-23-6)
ਪ੍ਰਭ ਹੁਕਮ ਬੂਝਿ ਪਹੁੰਚੇ ਦਰਬਾਰਾ॥ (41-23-7)
ਤਬ ਸਤਿਗੁਰੁ ਕੀਨੀ ਮਿਹਰ ਆਪਾਰਾ॥ (41-23-8)
ਇਉਂ ਮੁਗਲਨਿ ਕੋ ਦੋਖ ਲਗਾਨਾ॥ (41-23-9)
ਹੋਏ ਖਰਾਬ ਖਪਿ ਗਏ ਨਿਦਾਨਾ॥ (41-23-10)
ਇਉਂ ਨਉਂ ਮਹਲਾਂ ਕੀ ਚੁਗਤਿ ਸੁਨਾਈ॥ (41-23-11)
ਜਿਹ ਕਰਿ ਸਿਮਰਨ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਰਚਾਈ॥ (41-23-12)
ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਰਚਾਇ ਨਾਮ ਨਿਸਤਾਰੇ॥ (41-23-13)
ਤਬ ਸਭ ਜਗ ਮੈ ਪ੍ਰਗਟਿ ਜੈਕਾਰੇ॥ (41-23-14)
ਇਉਂ ਕਰਿ ਹੈ ਗੁਰਦਾਸ ਪੁਕਾਰਾ॥ (41-23-15)
ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਮੁਹਿ ਲੇਹੁ ਉਬਾਰਾ ॥੨੩॥ (41-23-16)

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਦਸਵਾਂ ਅਵਤਾਰਾ॥ (41-24-1)
ਜਿਨ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਅਜੀਤ ਸੁਧਾਰਾ॥ (41-24-2)
ਤੁਰਕ ਦੁਸਟ ਸਭ ਮਾਰਿ ਬਿਦਾਰੇ॥ (41-24-3)
ਸਭ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕੀਨੀ ਗੁਲਜਾਰੇ॥ (41-24-4)
ਇਉਂ ਪ੍ਰਗਟੇ ਸਿੰਘ ਮਹਾਂ ਬਲਬੀਰਾ॥ (41-24-5)

ਤਿਨ ਆਗੇ ਕੋ ਧਰੈ ਨ ਧੀਰਾ॥ (41-24-6)
ਫੇਡੇ ਭਈ ਦੁਖ ਦੁੰਦ ਮਿਟਾਏ॥ (41-24-7)
ਤਹ ਹਰਿ ਅਕਾਲ ਕਾ ਜਾਪ ਜਪਾਏ॥ (41-24-8)
ਪ੍ਰਿਥਮ ਮਹਲ ਜਪਿਓ ਕਰਤਾਰਾ॥ (41-24-9)
ਤਿਨ ਸਭ ਪ੍ਰਿਥਮੀ ਕੋ ਲੀਓ ਉਬਾਰਾ॥ (41-24-10)
ਹਰਿ ਭਗਿ ਦਿੜਾਏ ਨਰੂ ਸਭ ਤਾਰੇ॥ (41-24-11)
ਜਬ ਆਗਿਆ ਕੀਨੀ ਅਲਖ ਅਪਾਰੇ॥ (41-24-12)
ਇਉਂ ਸਤਿਸੰਗਤਿ ਕਾ ਮੇਲ ਮਿਲਾਯੈ॥ (41-24-13)
ਜਹ ਨਿਸ ਬਾਸੁਰ ਹਰਿ ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਯੈ॥ (41-24-14)
ਇਉਂ ਕਰਿ ਹੈ ਗੁਰਦਾਸ ਪੁਕਾਰਾ॥ (41-24-15)
ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਮੁਹਿ ਲੇਹੁ ਉਬਾਰਾ ॥੨੪॥ (41-24-16)

ਤੁੰ ਅਲਖ ਅਪਾਰ ਨਿਰੰਜਨ ਦੇਵਾ॥ (41-25-1)
ਜਿਹ ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨੁ ਸਿਵ ਲਖੈ ਨ ਭੇਵਾ॥ (41-25-2)
ਤੁਮ ਨਾਥ ਨਿਰੰਜਨ ਗਹਰ ਗੰਭੀਰੇ॥ (41-25-3)
ਤੁਮ ਚਰਨਨਿ ਸੋਂ ਬਾਂਧੇ ਧੀਰੇ॥ (41-25-4)
ਅਬ ਗਹਿ ਪਕਰਿਓ ਤੁਮਰਾ ਦਰਬਾਰਾ॥ (41-25-5)
ਜਿਉਂ ਜਾਨਹੁ ਤਿਉਂ ਲੇਹੁ ਸੁਧਾਰਾ॥ (41-25-6)
ਹਮ ਕਾਮੀ ਕ੍ਰੋਧੀ ਅਤਿ ਕੂੜਿਆਰੇ॥ (41-25-7)
ਤੁਮ ਹੀ ਠਾਕੁਰ ਬਖਸਨਹਾਰੇ॥ (41-25-8)
ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਤੁਮ ਬਿਣੁ ਅਵਰੁ ਹਮਾਰਾ॥ (41-25-9)
ਜੇ ਕਰਿ ਹੈ ਹਮਰੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਰਾ॥ (41-25-10)
ਤੁਮ ਅਗਮ ਅਡੋਲ ਅਡੋਲ ਨਿਰਾਲੇ॥ (41-25-11)
ਸਭ ਜਗ ਕੀ ਕਰਿਹੋ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲੇ॥ (41-25-12)
ਜਲ ਥਲ ਮਹੀਅਲ ਹੁਕਮ ਤੁਮਾਰਾ॥ (41-25-13)
ਤੁਮ ਕਉ ਸਿਮਰਿ ਤਰਿਓ ਸੰਸਾਰਾ॥ (41-25-14)
ਇਉਂ ਕਰਿ ਹੈ ਗੁਰਦਾਸ ਪੁਕਾਰਾ॥ (41-25-15)
ਹੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੁਹਿ ਲੇਹੁ ਉਬਾਰਾ ॥੨੫॥ (41-25-16)

ਤੁਮ ਅਛਲ ਅਛੇਦ ਅਭੇਦ ਕਹਾਯੈ॥ (41-26-1)
ਜਹਾ ਬੈਠਿ ਤਖਤ ਪਰ ਹੁਕਮ ਚਲਾਯੈ॥ (41-26-2)
ਤੁਝ ਬਿਨੁ ਦੂਸਰਿ ਅਵਰ ਨ ਕੋਈ॥ (41-26-3)
ਤੁਮ ਏਕੋ ਏਕੁ ਨਿਰੰਜਨ ਸੋਈ॥ (41-26-4)
ਉਅੰਕਾਰ ਧਰਿ ਖੇਲ ਰਚਾਯੈ॥ (41-26-5)
ਤੁਮ ਆਪ ਅਗੋਚਰ ਗੁਪਤ ਰਹਾਯੈ॥ (41-26-6)
ਪ੍ਰਭ ਤੁਮਰਾ ਖੇਲ ਅਗਮ ਨਿਰਧਾਰੇ॥ (41-26-7)
ਤੁਮ ਸਭ ਘਟ ਭੀਤਰ ਸਭ ਤੇ ਨਜਾਰੇ॥ (41-26-8)
ਤੁਮ ਐਸਾ ਅਚਰਜ ਖੇਲ ਬਨਾਇਓ॥ (41-26-9)
ਜਿਹ ਲਖ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਕੋ ਧਾਰਿ ਖਪਾਇਓ॥ (41-26-10)
ਪ੍ਰਭੁ ਤੁਮਰਾ ਮਰਮੁ ਨ ਕਿਨਹੂ ਲਖਿਓ॥ (41-26-11)
ਜਹ ਸਭ ਜਗ ਝੂਠੇ ਧੰਦੇ ਖਪਿਓ॥ (41-26-12)
ਬਿਨੁ ਸਿਮਰਨ ਤੋ ਛੁਟੈ ਨ ਕੋਈ॥ (41-26-13)

ਤੁਮ ਕੋ ਭਜੈ ਸ ਮੁਕਤਾ ਹੋਈ ॥ (41-26-14)
ਗੁਰਦਾਸ ਗਰੀਬ ਤੁਮਨ ਕਾ ਚੇਲਾ ॥ (41-26-15)
ਜਪਿ ਜਪਿ ਤੁਮ ਕਉ ਭਇਓ ਸੁਹੇਲਾ ॥ (41-26-16)
ਇਹ ਭੁਲ ਚੂਕ ਸਭ ਬਖਸ਼ ਕਰੀਜੈ ॥ (41-26-17)
ਗੁਰਦਾਸ ਗੁਲਾਮ ਅਪਨਾ ਕਰਿ ਲੀਜੈ ॥ (41-26-18)
ਇਉਂ ਕਰਿ ਹੈ ਗੁਰਦਾਸ ਪੁਕਾਰਾ ॥ (41-26-19)
ਹੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੁਹਿ ਲੇਹੁ ਉਬਾਰਾ ॥ ੨੯ ॥ (41-26-20)

ਇਹ ਕਵਨ ਕੀਟ ਗੁਰਦਾਸ ਬਿਚਾਰਾ ॥ (41-27-1)
ਜੋ ਅਗਮ ਨਿਗਮ ਕੀ ਲਖੈ ਸੁਮਾਰਾ ॥ (41-27-2)
ਜਬ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਗੁਰ ਬੂਝ ਬੁਝਾਈ ॥ (41-27-3)
ਤਬ ਇਹ ਕਥਾ ਉਚਾਰਿ ਸੁਨਾਈ ॥ (41-27-4)
ਜਿਹ ਬਿਨ ਹੁਕਮ ਇਕ ਝੁਲੈ ਨ ਪਾਤਾ ॥ (41-27-5)
ਛਨਿ ਹੋਇ ਸੋਈ ਜੇ ਕਰੈ ਬਿਧਾਤਾ ॥ (41-27-6)
ਹੁਕਮੈ ਅੰਦਰਿ ਸਗਲ ਅਕਾਰੇ ॥ (41-27-7)
ਬੂਝੈ ਹੁਕਮ ਸੁ ਉਤਰੈ ਪਾਰੇ ॥ (41-27-8)
ਹੁਕਮੈ ਅੰਦਰਿ ਬ੍ਰਹਮ ਮਹੇਸਾ ॥ (41-27-9)
ਹੁਕਮੈ ਅੰਦਰਿ ਸੁਰ ਨਰ ਸੇਸਾ ॥ (41-27-10)
ਹੁਕਮੈ ਅੰਦਰਿ ਬਿਸਨੁ ਬਨਾਯੰ ॥ (41-27-11)
ਜਿਨ ਹੁਕਮ ਪਾਇ ਦੀਵਾਨ ਲਗਾਯੰ ॥ (41-27-12)
ਹੁਕਮੈ ਅੰਦਰਿ ਧਰਮ ਰਚਾਯੰ ॥ (41-27-13)
ਹੁਕਮੈ ਅੰਦਰਿ ਇੰਦਰ ਉਪਾਯੰ ॥ (41-27-14)
ਹੁਕਮੈ ਅੰਦਰਿ ਸਸਿ ਅਰੁ ਸੂਰੇ ॥ (41-27-15)
ਸਭ ਹਰਿ ਚਰਣ ਕੀ ਬਾਂਛਹਿ ਧੂਰੇ ॥ (41-27-16)
ਹੁਕਮੈ ਅੰਦਰਿ ਧਰਨਿ ਅਕਾਸਾ ॥ (41-27-17)
ਹੁਕਮੈ ਅੰਦਰਿ ਸਾਸਿ ਗਿਰਾਸਾ ॥ (41-27-18)
ਜਿਹ ਬਿਨਾ ਹੁਕਮ ਕੋਈ ਮਰੈ ਨ ਜੀਵੈ ॥ (41-27-19)
ਬੂਝੈ ਹੁਕਮ ਸੋ ਨਿਹਚਲ ਥੀਵੈ ॥ (41-27-20)
ਇਉਂ ਕਰਿ ਹੈ ਗੁਰਦਾਸ ਪੁਕਾਰਾ ॥ (41-27-21)
ਹੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੁਹਿ ਲੇਹੁ ਉਬਾਰਾ ॥ ੨੭ ॥ (41-27-22)

ਇਹ ਵਾਰ ਭਗਉਤੀ ਮਹਾਂ ਪੁਨੀਤੇ ॥ (41-28-1)
ਜਿਸ ਉਚਰਤਿ ਉਪਜਤਿ ਪਰਤੀਤੇ ॥ (41-28-2)
ਜੋ ਇਸ ਵਾਰ ਸੋਂ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾਵੈ ॥ (41-28-3)
ਸੋਈ ਮਨ ਬਾਂਛਿਤ ਫਲ ਪਾਵੈ ॥ (41-28-4)
ਮਿਟਹਿਂ ਸਗਲ ਦੁਖ ਦੁੰਦ ਕਲੇਸਾ ॥ (41-28-5)
ਛਨ ਪ੍ਰਗਟੈ ਬਹੁ ਸੁਖ ਪਰਵੇਸਾ ॥ (41-28-6)
ਜੋ ਨਿਸ ਬਾਸੁਰ ਰਟਹਿਂ ਇਹ ਵਾਰੇ ॥ (41-28-7)
ਸੋ ਪਹੁੰਚੇ ਧੂਰ ਹਰਿ ਦਰਬਾਰੇ ॥ (41-28-8)
ਇਹ ਵਾਰ ਭਗਉਤੀ ਸਮਾਪਤਿ ਕੀਨੀ ॥ (41-28-9)
ਤਬ ਘਟ ਬਿਦਿਆ ਕੀ ਸਭ ਬਿਧਿ ਚੀਨੀ ॥ (41-28-10)
ਇਉਂ ਸਤਿਗੁਰ ਸਾਹਿਬ ਭਏ ਦਿਆਲਾ ॥ (41-28-11)

ਤਬ ਛੂਟ ਗਏ ਸਭ ਹੀ ਜੰਜਾਲਾ ॥ (41-28-12)
ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭ ਹਰਿ ਗਿਰਪਾਰੇ ॥ (41-28-13)
ਉਹਿ ਪਕੜਿ ਬਾਂਹ ਭਉਜਲ ਸੋਂ ਤਾਰੇ ॥ (41-28-14)
ਇਉਂ ਕਰਿ ਹੈ ਗੁਰਦਾਸ ਪੁਕਾਰਾ ॥ (41-28-15)
ਹੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੁਹਿ ਲੇਹੁ ਉਬਾਰਾ ॥੨੯॥੪੧॥ (41-28-16)